

T.C
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1205-1207/ M.1790-1792.s.1-204.)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ABDULLAH BİLİCİ

TEZ DANIŞMANI:
PROF. DR. HİLMİ BAYRAKTAR

GAZİANTEP
HAZİRAN 2018

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1205-1207/ M.1790-1792.s.1-204.)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ABDULLAH BİLİCİ

TEZ DANIŞMANI:
PROF. DR. HİLMİ BAYRAKTAR

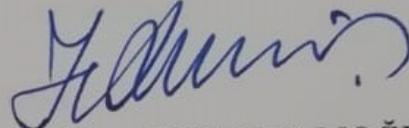
GAZİANTEP
HAZİRAN 2018

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1205-1207/ M.1790-1792.s.1-204.)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ABDULLAH BİLİCİ

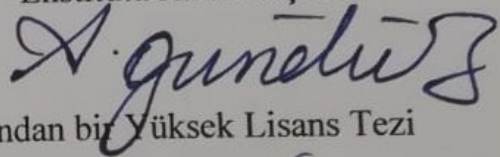
Tez Savunma Tarihi:08.06.2018
Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı


Doç. Dr. Zekiye ANTAKYALIOĞLU
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylıyorum.

Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ

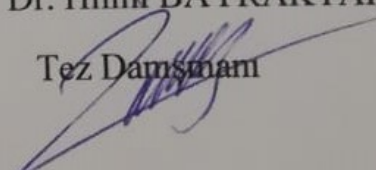
Enstitü ABD Başkanı



Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR

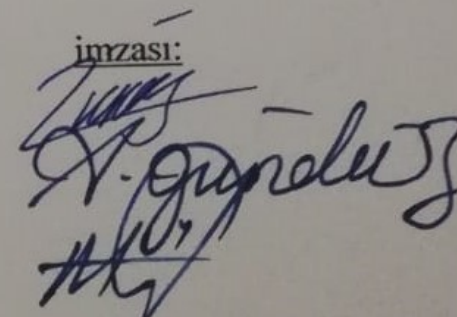
Tez Danışmanı



Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Juri Üyeleri:

- 1-Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR
- 2-Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ
- 3-Prof. Dr. Mehmet YETİŞGİN

imzası:


ETİK BEYAN

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

ABDULLAH BİLİCİ

GAZİANTEP 2018



ÖZET

135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.1205-1207/M.1790-1792.s.1-204)

BİLİCİ, ABDULLAH

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR

Haziran 2018, 397 Sayfa

Şer'îyye Sicilleri, Osmanlı Devleti'nin özellikle şehir tarihi ve araştırmaları için birinci elden kaynaklardır. Bu siciller sayesinde Osmanlı idaresindeki bir şehrin sosyal, siyasi, iktisadî, askerî vs. tarihi ile alâkalı önemli bulgular elde edilir. Bu nedenle, devletin tarih aynası konumunda olan siciller incelenmeden Osmanlı Devleti'nin sosyal, siyasi, iktisadî, adlî vs. durumu hakkında doğru bilgilere ulaşmak mümkün değildir. “ 135 Numaralı Ayntab Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1205-1207/M.1790-1792.s.1-204)” isimli bu tezimiz, özellikle Gaziantep şehir tarihinin aydınlatılmasına ve daha sonra şehir tarihi çalışan diğer araştırmacılara önemli katkılar sağlayacaktır. Ayrıca transkripsiyonu yapılan belgelere tek tek özet yazılarak okuyucuya kolaylık sağlanmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Osmanlı Devleti, Şer'îyye Sicili, Ayntab, Mahkeme, Kadı

ABSTRACT

THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF AYNTAB SHERIA RECORD/REGISTRY NUMBERED 135 (H.1205-1207/AD.1790-1792. PAGES 1-204)

BİLİCİ, ABDULLAH

Master Science Thesis, In Department of History

Supervisor: Assist. Prof. Hilmi BAYRAKTAR

June 2018/ 397 Pages

The Sheria Court Records are the main and primary sources for researching urban history in Ottoman Empire. Important evidences in social, political, economic, military history etc. for any city which was under the rule of Ottoman Empire could be gained. For that reason, it is impossible to reach true information about social, political, economic, forensic situation etc. Without these registries which were in position to Ottoman history mirror. This thesis which is called as transcription and evaluation of Ayntâb Court Sheria Record/Registry Numbered 135 (H.1205-1207/AD.1790/1792. Pages 1-204) will provide important contribution to understanding city's and for other researches who study urban history. There is also a summary for each transcribed records in order to facilitate understanding for the readers.

Key word: Ottoman Empire, Sheria Record/Registry, Ayntab, Court, Kadi

ÖNSÖZ

Tarihe adını altın harflerle yazdırmış olan Osmanlı Devleti, altı asrı aşkın süre içinde üç kıtada hüküm sürmüş, bünyesindeki farklı dinî, etnik ve kültürel unsurları bir arada tutmayı başarak dünya siyasi tarihine yön vermiş, muazzam devletlerden biridir. Böylesine muazzam bir devlet hiç şüphesizki arkasında zengin bir arşiv, sayısız eser ve müesseseler, dil, kültür ve siyasi tecrübeler bırakmıştır. Bize düşen görev de bu muazzam devletin sosyal, idarî, iktisadî, ticarî, beledî, askerî, hukukî, dinî ve siyasî tarihinin bilinmeyen yönlerini ve geçmiş yaşantılarını doğru bir şekilde anlayabilmektir.

Şer‘iyye Sicilleri yerel tarih araştırmacıları için adeta bilgi deposu konumunda olup, Osmanlı tarihini doğru okuyabilmek ve geleceğe aktarmak için başvurulması gereken en önemli kaynaklardan biridir. Kadı Sicilleri de denilen bu defterlere yerel mahkemelerde alınan kararlar, merkezden gelen emir ve fermanlar, buyruldu, berat vs. gibi önemli belgeler kaydedilmektedir. Şer‘iyye Sicilleri özellikle yerel tarih çalışmalarının vazgeçilmez kaynaklarından olup bunların transkriptleri yapılmaya çalışılmaktadır. Bizde bu amaç doğrultusunda H.1205-1207/M.1790-1792 yıllarına ait 135 Numaralı Ayntab Şer‘iyye Sicilinin Transkripsiyonu yapıp, bu belgeler ışığında Ayntab’ın XVIII. Yüzyılın son çeyreğindeki durumunu değerlendirmeye çalıştık.

Bu çalışma süresince işlerinin yoğunluğuna rağmen yardımlarını esirgemeyen ve beni yönlendiren çok değerli hocam ve tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR’a teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca çalışmam süresince daima yanımda olarak beni destekleyen ve sıkıntılara ortak olan çok kıymetli aileme sonsuz teşekkürler ederim.

ABDULLAH BİLİCİ

GAZİANTEP 2018

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	viii
HİCRİ AYLAR.....	viii
KISALTMALAR.....	ix
BİRİNCİ BÖLÜM	
GİRİŞ	
AYINTAB’IN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHÇESİ	
1-1-Ayntab’ın Coğrafi Konumu.....	1
1-2-Dünyanın En Eski Şehri: Ayntab.....	2
1-3-Başlangıçtan Günümüze Kadar Ayntab.....	3
1-4- Ayntab Adının Menşei.....	10
1-5- Evliya Çelebinin Gözünden Ayntab.....	12
İKİNCİ BÖLÜM	
ŞER’İYYE MAHKEMELERİ VE ŞER’İYYE SİCİLLERİNE UMUMİ BİR BAKIŞ	
2-1-ŞER’İYYE MAHKEMELERİ.....	14
2-2-MAHKEME GÖREVLİLERİ.....	15
2-2-1-Kadı.....	15
2-2-2-Nâib.....	18
2-2-3-Kâtib.....	19
2-2-4-Kassâm.....	19
2-2-5-Muhzır.....	20
2-2-6-Müşâvir.....	20
2-2-7-Mübâşir.....	20
2-2-8-Müzekki.....	20
2-2-9-Müftü.....	20

2-2-10-Müstahdem.....	21
2-2-11-Tercüman.....	21
2-2-12-Hademe.....	21
2-2-13- Seccân.....	21
2-2-14-Şühûdü'l-Hâl.....	21
2-2-15-Kapıcı.....	21
2-3-ŞER'İYYE SİCİLLERİ.....	22
2-4-ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN İHTİVA ETTİĞİ BELGELER	
2-4-1-Kadı Tarafından Kaleme Alınanlar.....	23
2-4-1-1-Hüccet.....	23
2-4-1-2-İ'lâm.....	24
2-4-1-3-Ma'rûz.....	24
2-4-1-4-Mürâsele.....	24
2-4-1-5-Vakfiye.....	24
2-4-2-Başka Makamlardan Sadır Olunan ve Sicile Kaydedilen Belgeler.....	25
2-4-2-1-Padişah'tan Gelen Ferman ve Beratlar.....	25
2-4-2-2-Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerden Gelen Buyrulduklar.....	26
2-4-2-3-Tezkereler.....	26
2-4-2-4-Temessükler.....	27
2-5-AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLLERİ	
2-5-1-Ayntab Şer'iyye Sicillerinde Tarihlendirme Usulleri.....	27
2-5-2-Çalışılmış Ayntab Şer'iyye Sicilleri.....	28
2-6-135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ BELGELERİN ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU.....	33

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3-1-MATERYAL VE YÖNTEM

3-1-1-135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİNDE KULLANILAN YÖNTEM VE YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	362
---	-----

3-2-TARTIŞMALAR

3-2-1-SOSYAL KONULAR

3-2-1-1-Evlilik.....	363
3-2-1-2-Mehir.....	365
3-2-1-3-Boşanma.....	366
3-2-1-4-Nafaka.....	367
3-2-1-5-Velâyet ve Vâsi Tayini.....	368

3-2-2-EKONOMİK KONULAR

3-2-2-1-Alacak Verecek (Deyn) Borç.....	370
3-2-2-2-Kira.....	370
3-2-2-3-Tereke.....	371
3-2-2-4-Hüccet.....	372

3-2-3-ADLİ VE İDARİ KONULAR

3-2-3-1-Hırsızlık.....	373
3-2-3-2-Katl (Adam Öldürme).....	373
3-2-3-3-Ferman.....	374
3-2-3-4-Berat.....	375
3-2-3-5-Buyruldu.....	376
3-2-3-6-Tezkereler.....	377
3-2-3-7-Temessükler.....	377

3-3-BULGULAR

3-3-1-Sicilde Adı Geçen Görevliler.....	378
3-3-2-Sicilde Adı Geçen Nahiyeler.....	378
3-3-3-Sicilde Adı Geçen Kasabalar.....	379
3-3-4-Sicilde Adı Geçen Mahalleler.....	379
3-3-5-Sicilde Adı Geçen Karyeler (Köyler).....	379
3-3-6-Sicilde Adı Geçen Mezralar.....	379

3-3-7-Sicilde Adı Geçen Çarşı ve Pazarlar.....	380
3-3-8-Sicilde Adı Geçen Camiiler.....	380
3-3-9-Sicilde Adı Geçen Vakıflar.....	380
3-3-10-Sicilde Adı Geçen Medreseler.....	380
3-3-11-Sicilde Adı Geçen Müslüman Erkek Adlarına Örnekler.....	380
3-3-12-Sicilde Adı Geçen Müslüman Kadın Adlarına Örnekler.....	381
3-3-13-Sicilde Adı Geçen Şühûdü'l-Hâl Adlarına Örnekler.....	381
3-3-14-Sicilde Adı Geçen Gayri Müslim Adları.....	381
SONUÇ.....	382
KAYNAKÇA.....	384
EKLER.....	390
ÖZGEÇMİŞ.....	397

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sicilde Adı Geçen Görevliler.....	378
Tablo 2: Sicilde Adı Geçen Nahiyyeler.....	378
Tablo 3: Sicilde Adı Geçen Kasabalar.....	379
Tablo 4: Sicilde Adı Geçen Mahalleler.....	379
Tablo 5: Sicilde Adı Geçen Karyeler (Köyler).....	379
Tablo 6: Sicilde Adı Geçen Mezralar.....	379
Tablo 7: Sicilde Adı Geçen Çarşı ve Pazarlar.....	380
Tablo 8: Sicilde Adı Geçen Camiiler.....	380
Tablo 9: Sicilde Adı Geçen Vakıflar.....	380
Tablo 10: Sicilde Adı Geçen Medreseler.....	380
Tablo 11: Sicilde Adı Geçen Müslüman Erkek Adlarına Örnekler.....	380
Tablo 12: Sicilde Adı Geçen Müslüman Kadın Adlarına Örnekler.....	381
Tablo 12: Sicilde Adı Geçen Şühûdü'l-Hâl Adlarına Örnekler.....	381
Tablo 14: Sicilde Adı Geçen Gayri Müslim Adları.....	381

HİCRİ AYLAR

Ay	Türkçe	İngilizce	Arapça	Gün	Notlar(Ay Kısaltmaları)
Birinci Ay	Muharrem	Muharram ul Haram	محرم	30	M
İkinci Ay	Safer	Safar ul Muzaffar	صفر	29	S
Üçüncü Ay	Rebiülewwel	Rabi' al-awwal	ربيع الأول	30	Ra
Dördüncü Ay	Rebiülahir	Rabi' al-thani	ربيع الثاني	29	R
Beşinci Ay	Cemaziyelewwel	Jumada al-awwal	جمادى الأولى	30	Ca
Altıncı Ay	Cemaziyelahir	Jumada al-thani	جمادى الثانية	29	C
Yedinci Ay	Recep	Rajab	رجب	30	B
Sekizinci Ay	Şaban	Sha'aban	شعبان	29	Ş
Dokuzuncu Ay	Ramazan	Ramadan	رمضان	30	N
Onuncu Ay	Şewal	Shawwal	شوال	29	L
Onbirinci Ay	Zilkade	Dhu al-Quidah	ذو القعدة	30	Za
Onikinci Ay	Zilhicce	Dhu al-Hijjah	ذو الحجة	29 ya da 30	Z

KISALTMALAR

a.g.e.	:Adı Geçen Eser
a.g.m	:Adı Geçen Makale
a.g.t.	:Adı Geçen Tez
Ansk.	:Ansiklopedi
A.Ş.	:Anonim Şirketi
C.	:Cilt
DİA.	:Diyanet İslam Ansiklopedisi
Ed.	:Editör
G.Ü. V.K.Y	:Gaziantep üniversitesi Vakıf Kültür Yayınları
GÜSAM	:Güzel Sanatlar Matbaası
H.	:Hicri
Hz.	:Hazreti
İ.A.	:İslam Ansiklopedisi
İSAM	:İslam Araştırmaları Merkezi
İ.H.A.D	:İslam Hukuk Araştırmaları Dergisi
M.E.B	:Milli Eğitim Bakanlığı
M.	:Miladi
M.Ö.	:Milattan Önce
M.S.	:Milattan Sonra
S.	:Sayı
s.	:Sayfa
S.B.E	:Sosyal Bilimler Enstitüsü
S.B.D	:Sosyal Bilimler Dergisi
S.T.D	:Sanat Tarihi Dergisi
T.A.D	:Türkiyat Araştırmaları Dergisi
T.B.M.M	:Türkiye Büyük Millet Meclisi
T.D.V.Y	:Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları
T.T.K	:Türk Tarih Kurumu
U.S.A.D	:Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi
Y.T.Y	:Yeni Türkiye Yayınları
Y.K.Y	:Yapı Kredi yayınları
Yay.	:Yayınları
Yy.	:Yüzyıl

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

AYINTAB'IN COĞRAFI KONUMU VE TARİHÇESİ

1-1-AYNTAB'IN COĞRAFI KONUMU

Bugün Güneydoğu Anadolu Bölgesinin en büyük şehri ve vilayet merkezi olan Gaziantep ili, Akdeniz Bölgesiyle Güneydoğu Anadolu Bölgesinin birleştikleri yerde bulunmaktadır. İlin Doğuda kalan büyük parçası Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Orta Fırat Bölümü içinde kalmaktadır. Türkiye'nin Suriye'ye komşu bir ili olup Ortadoğu'nun merkezi sayılan önemli bir stratejik bölgededir. Avrupa'dan Anadolu'ya geçen kara ve demir yolları genellikle Gaziantep'in üzerinden Güneydeki Arap ülkelerine ve Afrika'ya ulaşır¹.

Gaziantep ili, Doğuda Fırat Nehri ile Urfa ilinden ayrılır. Batıda ise Amanos (Nur) dağlarının yamaçları, Gaziantep ile Seyhan ilinin hududunu çizer. İslâhiye ovaları Gaziantep ili sınırı içinde kalır. Kuzeybatıda Maraş, Pazarcık ovaları Gaziantep ilini Maraş ilinden ayırır. Kuzeydoğuda ise Besni çevresi Adıyaman ilinde, Araban ve çevresi Gaziantep ilinde kalmak suretiyle sınır Fırat Nehrine ulaşır. Gaziantep ilinin Güneybatısında Hatay ilimiz, Güneyinde ise Suriye sınırı vardır².

38-28 ve 38-01 doğu boylamlarıyla, 36-38 ve 37-32 kuzey enlemleri arasında yer alan Gaziantep³, Halep'in Kuzeyinden itibaren gittikçe yükselerek devam eden yaylanın merkezinde, deniz seviyesinden ortalama 900 metre yükseklikte, engebeli bir arazide, tepeler üzerindeki Antep şehri, en eski devirlerden beri uygun iklim ve coğrafi konum sebebiyle önemli bir yerleşim yeri olmuştur⁴. İl 7.642 km'lik alanıyla Türkiye topraklarının %1'ni kaplar. Yaklaşık %52'sini dağların kapladığı, ovaların payının ise %27 dolayında olduğu Gaziantep'te toprakların %99'u tarıma elverişlidir⁵.Gaziantep ilinin Şahinbey ve Şehitkâmil merkez olmak üzere, Araban, İslâhiye, Nizip, Karkamış, Oğuzeli, Yavuzeli ve Nurdağı çevre ilçeleriyle 9 ilçesi⁶, 590 köyü, 18 yerleşim bölgesinde belediye teşkilatı bulunmaktadır⁷.

¹M.Oğuz Göğüş.(1997),*İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep*, Cihan Ofset, Gaziantep, s.13.

²Hulusi Yetkin.(1969), "Gaziantep'in Coğrafi Konumu",*Gaziantep Yıllığı 1968*,Ayyıldız Matbaası, Ankara, s.81

³İsmail Cengiz(2008)"Coğrafi Yönden Gaziantep",*Gaziantep-Halep Kültür ve Turizm Zenginliklerinin Tanıtımı Rehberi*, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep, s.11.

⁴Metin Kopar. (2015), "Geçmişten Günümüze Gaziantep",*Fırat'tan Volgaya Medeniyetler Köprüsü* (Ed: R.Yarullina Yıldırım) Adıyaman Üniv. Yay. Yayın No:13, Mavi Ofset, Adıyaman, s.116.

⁵Kürşat Göncü.(1988), *Gaziantep*. Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası, Gaziantep, s.63.

⁶S.Ersin Özbadem.(2014), "Gaziantep İli Doğal ve Kültürel Peyzaj Potansiyeli İçin Yönetim Planı Önerisi", *II. Ulusal Akdeniz Orman ve Çevre Sempozyumu*, Isparta, s.233.

⁷Göncü. a.g.e. s.1.

1-2-DÜNYANIN EN ESKİ ŞEHİRİ: AYNTAB

Tarihi bilgileri değiştirebilecek böylesine önemli bir iddiayı Aykut Çınarlıoğlu ile Nejat Göyünç araştırmaları ve Cahit Güzelbey' in anlatımıyla Mehmet Barlas'ın çalışmaları bu konunun aydınlatılmasına ve belgelerle kanıtlanmaya çalışılmıştır. Ancak M.Oğuz Göğüş'ün araştırmaları tarihsel olarak bu bilgileri desteklese de Gaziantep'i dünyanın en eski şehirleri sıralamasında 1.şehri degilde 16. şehri olduğunu belirtmiştir. Şimdi bu bilgilere bir göz atalım; Gaziantep Rotari Kulübünün 25-26 Eylül 1987 tarihinde düzenlediği " Gaziantep ve Kültürel Değerleri "adlı Sempozyumda Ankara üniversitesi öğretim üyesi Sayın Aykut Çınarlıoğlu'nun " medeniyetlerin kökeninde Gaziantep'in 7000 yıl önceki sakinleri" adlı bildirisinde yer aldı. Böylece kentin eskiliği biraz daha açıklığa kavuştu. Bu bildiri sempozyumdaki öbür bildirileride kapsayan bir risale içinde yayınlandı. Çınarlıoğlu Anadolunun özellikle Gaziantep'in Hz. İsa'nın doğumundan 5000 yıl öncesinden başlayarak sıra ile doğu, batı ve güneyden gelen Turanî, Sami, Hind-Avrupai (arî) üç topluluğun göçlerine alan olduğu ve bunlardan daha önce "Halaf" adı verilen bir uygarlığın Antep çevresinde izler bıraktığını açıkladı⁸.

Nejat Göyünç'ün araştırmaları, İstanbul'da bir şubesi olan Alman Orient Insitut'un bu yıl ikincisini yayınladığı Istanbuler Almanch'da " Gaziantep bir Anadolu Kaplanı" başlıklı yazısında "Gaziantep dünyanın en eski şehridir" diyor. Kaynak olarak UNESCO'nun yayınlarını ve Amerikalı yazar George Thomas Klan'ın *The New Look Of World Ranking* (Dünya sıralamasına yeni bir bakış) adlı eseri gösteriyor. Bu araştırmacıya göre, Gaziantep 5600 senelik, onu takip eden Kudüs ise 5000 yıllık bir şehirdir. Konya 5.sırada, Ankara 14.sırada, Adana ise ancak ilk 200'e girebilmektedir⁹.

Cahit Güzelbey'in anlatımı, Gaziantep eşrafından olduğu malumunuz bulunan Mehmet Barlas'ın gelirini Gaziantep'li çocuklar için harcayacağı bir eğitim toplantısında Gaziantep'in tarihini anlatırken başvurduğu " *The New Look Of World Ranking* " Amerika'da George Thomas Klan adlı yazar tarafından kaleme alınmış olan kitabın 419'ncü sayfasında " şehirlerin yaşı " adlı bölümde Gaziantep'in 5600 yaşından daha büyük olduğu görülüyordu. Konya 5'nci sırada ve 4600 yıl önce kurulmuştu. Bu sırada Ankara 3700 yaşıyla görülüyor, İzmir 30'ncü sıradaydı. Sırayla adana 2700 yaşında, Trabzon 2700 yaşında, İstanbul 2641 yaşında en eski 100 şehir arasında daha alt sıralarda yer alıyorlardı¹⁰.

M.Oğuz Göğüş'ün araştırmaları, XIX. Yüzyıl sonlarına kadar, Gaziantep'in eski çağ tarihi hakkında bilinenler pek azdı. Cabahüyük, Zencirli, Tilmenhüyük, Gedikli Hüyüğü, Şehzade de (Turlu hüyüğünde) yapılan arkeolojik kazılar, Tümhüyüğü, Yesemek, Mertmenge ve Dülük'teki incelemeler, Gaziantep bölgesinin tarih öncesi ve sonraki devirlerini yer yer aydınlatmaya başladı. Amerika'da yayınlanan "goodhouse keeping" adlı bir dergide Gaziantep'in milattan 3650 yıl önce kurulduğu ve dünyanın 16. şehri olduğu yer almıştır. Yine Almanya'da yayınlanan bir kitapta Antep'in eskiliğinden söz edilmektedir. Bir hayli kabarık bulunan hüyüklere

⁸C.Çahit Güzelbey.(1992),*Gaziantep'ten Kesitler*, Ar Ajans Basım-Yayın-Reklamcılık. Gaziantep, s.10.

⁹Nejat Göyünç.(1999), "Gaziantep", *Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan Gaziantep*(Ed: Yusuf Küçükdağ), G.Ü. V.K.Y, Yayın No:6, Gaziantep, s.1.

¹⁰ Güzelbey. *Gaziantep'ten Kesitler*, a.g.e. s.11-12.

intikal eylediği ve bunların kesin sonuçları alındığı zaman, Gaziantep'in eski çağlarına ilişkin birçok karanlık noktalar aydınlığa kavuşacaktır¹¹.

1-3-BAŞLANGIÇTAN GÜNÜMÜZE KADAR AYNTAB

Tarih boyunca birçok milletin ve devletin kontrolü altında kalan Antep, Anadolu coğrafyasındaki en eski şehirlerden biridir. Bunda Antep'in coğrafi konumunun yani yer unsurunun önemi büyüktür¹². Bölgemizin, ilk uygarlıkların doğduğu Mezopotamya ve Akdeniz arasında bulunuşu, güneyden ve Akdenizden doğuya ve kuzeye giden yolların kavşağında oluşu tarihine yön vermiştir. Bu sebeple, Gaziantep tarih öncesi çağlardan beri insan topluluklarına yerleşim sahası ve geçit güzergâhı olmuştur¹³. Bölgenin bu durumu tarihi çağlarda kendini göstermiş, kuzeye çıkan Mısırlılar, Asurlular, İranlılar, doğu ve güneye giden Romalılar, Selçuklular, Bizanslılar, Haçlı orduları, Timurun akıncıları, Osmanlılar hep Gaziantep üzerinden gelip geçmişlerdir. Son olarak Anadolu içine yayılmak isteyen Fransa'da bu yolu tutmuştur¹⁴.

Gaziantep yöresinin tarihi ile uğraşanlar, genel olarak diğer Anadolu şehirlerinde olduğu gibi şehrin tarihini hep Hititler ile başlatırlar. İslâhiye yakınlarında Sakçagözü, Tilmen höyük, zincirli ve Yesemek'te yapılan kazılar ve araştırmalar M.Ö.1800-1700 yılları arasında bu bölgede 20 küçük krallığın oluşturduğu bir büyük devletin varlığını ortaya koymuştur. Tilmen höyük'te bu devletin başkentidir. Yesemek'te aslan heykellerini yapıldığı bir işyeride vardı. Bu devletin halkı da kuzey İran'dan gelen hurilerdi¹⁵. Ayrıca Dülük şehrinin Hititler tarafından kurulduğu tespit edilmiştir. Aradan birçok yüz yıl geçmesine rağmen bugünkü Gaziantep çevresinde Hititlerden kalma birçok kültürel eserlere rastlanmaktadır. Buna örnek olarak; mahra denilen sebze ve meyve taşımakta kullanılan sandıklar, üzerileri damgalı rahleye benzeyen kürsüler, kadınların başlarındaki para biçimi pul pul Gümüş levhaları gösterebiliriz. Bu levhalara halk arasında "Şekke" derler. Şekkelerin Hititler devrinde şekel denilen Gümüş paraların süs eşyası olarak başa takılıp çağımıza kadar geldiği sanılıyor¹⁶.

Dülük şehri Hititler için dinsel bir önem taşırdı. O kadar ki bugün Mekke, Medine İslam'da, Kudüs, Musevilik ve Hristiyanlık'da ne ise o zaman Dülük'te Hitit dininde aynı anlamda idi. Aynı zamanda Dülük şehrinin güneybatısındaki Dülükbaba Dağı üzerinde bulunan Hitit fırtına tanrısı Teşup, Roma ve Yunan tarihi mitolojisinde büyük yer tutan Zeus ve Jupiter'in menşeidir¹⁷. Hitit hâkimiyetinden sonra bölge Suriye'nin kuzeyinde kurulmuş bulunan Asur devletinin hâkimiyetine girmiştir. Hitit devletinin yıkılmasıyla Asur devletinde birtakım küçük Asur kent devletleri ortaya çıkmıştır. Asur devleti döneminde Antep sınırları içerisinde kalan önemli merkezler şunlardı: "Sam'al(Zincirli), Keferdiz (Sakçagözü), Kargamış"¹⁸. Bu bölgelerden en önemlisi olan Kargamış hakkında kısaca bilgi vermek gerekirse;

¹¹ Göğüş. a.g.e. s.23.

¹² Serhat Kuzucu.(2016), "XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Antep'te Avarız Vergisinin Uygulanışı(Şer'iyye Sicillerine Göre)", *Gaziantep University Journal Of Social Sciences*, s.102.

¹³ Göncü. a.g.e. s.52.

¹⁴ C.Çahit Güzelbey.(1969), "Cumhuriyet Öncesi Gaziantep Tarihi", *Antep Yıllığı 1968*, Ayyıldız Matbaası, Ankara, s.91.

¹⁵ Göyünç. a.g.e. s.1.

¹⁶ Göğüş. a.g.e. s.24.

¹⁷ Göncü. a.g.e. s.53-54.

¹⁸ İsmail Altınöz.(1999), "Dulkadir Eyaletinin Kuruluşunda Ayntab Şehri(XVI. Yüzyıl)", *Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan Gaziantep* (Ed: Yusuf Küçükdağ), G.Ü. V.K.Y. Yayın No:6, Gaziantep, s.100.

Kargamış; Gaziantep ilinin Suriye sınır hattı üzerinde Gaziantep'in 61 km güneyindedir. Kentin adı Hititce Kargamış, Yunanca Europos idi. Antik kentin bir kısmı Türkiye'de (55 hektar), diğer kısmı (35 hektar) Suriye'de kalmıştır. M.Ö.5000 yıllarından beri yerleşime sahne olan Kargamış, Kuzey Suriye'deki Ebla arşivlerinde çivi yazılı tabletlerde adının geçtiği 2300 yıllarından sonra önem kazanmıştır Fırat'ın batı yakasında bulunduğu için su yönünden şanslı olan kent, M.Ö.2000 yılında Anadolu'dan Mezopotamya'ya ve Mısır'a uzanan yolların önemli bir kavşak noktasında idi. Kargamış krallarından bahseden ilk belgeler M.Ö.1700'e doğru ortaya çıkmıştır. M.Ö.1650 civarında I. Murşili Kargamış'ı ve çevresini ele geçirmişti. Daha sonra Mitannilerin egemenliğine giren kent, I. Şuppiluliuma zamanında tekrar Hititlere geçti. M.Ö.12. yüzyılda Hititlerin yıkılışından sonra güneye çekilen prensler Hitit kültürünü bir süre daha sürdürdüler. Bu bölgedeki yerel ögelerle kaynaşp Geç Hitit Kent Devletlerini kurdular. Kargamış bu krallıklarından birinin merkezi oldu ve M.Ö.717'de Asur kralı II. Sargon tarafından Asur topraklarına bağlandı¹⁹.

M.Ö.717-712 yılları arasında Asur kültürü Antep yöresine tamamen hâkim olurken, bu dönemde yöreyi hâkimiyeti altına alan Asurlular Kargamış'a "Hatti ülkesi" demektedirler. M.Ö.612 yılında Medler Antep bölgesine girerek, Med kralı Kayeksar'ın Asurluları mağlup etmesiyle, burada hâkimiyetlerini tesis etmişlerdir. M.Ö.612-546 yılları arasında Antep yöresindeki şehir sitelerinde İran kültürü hâkim olmaya başlamıştır. Persler Suriye, Fenike ve Filistin topraklarını da ele geçirdikten sonra Antep bölgesini de egemenlikleri altına almışlardır. M.Ö.5. yüzyılda Perslerin eline geçen bölge Kapadokya Satraplığı'na bağlanmıştır. Uzun süre Perslerin hâkimiyeti altında kalan bu bölge bir müddet İran kültürünün tesiri altında kalmıştır. M.Ö.334 tarihinde Asya seferine çıkan Büyük İskender'in İssos savaşını kazanmasıyla Dülük bölgesi İskender'in nüfuzuna girmiş, bu bölgede iç işlerinde bağımsız olmuştur. Zamanla Helen kültürünün hâkim olduğu küçük şehir devletleri oluşmaya başlamıştır²⁰. Büyük İskender'in ölümünden sonra bölge Seleukidlerin yönetimine girmişti. M.Ö.2. yüzyılın ortalarında Komagene İmparatorluğu himayesinde kalmıştır²¹. Bu imparatorluk Ceyhan-Fırat arasında merkezi Samsat olarak kurulmuştu. Bu devlet Adıyaman-Maraş-Antep illerinin şimdiki kapsadığı bölgede bulunmaktaydı²².

M.S.73-395 tarihlerinde bölgede Romalılar egemenlik kurmuş. Dülük, bir Roma kenti olmuştur. "Hristiyanlık dininin yayılması da ilk defa bu coğrafyada gerçekleşmiştir. Antalya ve Fırat vadisinin Gaziantep'in kuzeyinde kalan bölümleri baskıdan kuzeye doğru çekilen ilk Hristiyan kolonilerinin oluşturduğu bölgeler sayılmaktadır²³. İmparator Pompeus zamanında Roma imparatorluğuna katılan Antep, Hz. İsa'nın 12 havarisinden Johannes(Yuhanna) Rum kal'a-yı merkez yaparak Hristiyanlık dinin Antep yöresinde yayılmasına katkıda bulunmuştur. Antep yöresinde ilk kilise ve manastırların Roma döneminde inşa ettirildiği sanılmakta olup, aynı zamanda çok tanrılı dinlerin merkezi konumunda bulunan Dülük şehri ile Hristiyanlığın hâkim olduğu Rumkala şehri arasında uzun süren çatışmalar meydana gelmiştir²⁴.

¹⁹ Hatice Çorbacı.(2015), "Gaziantep'in Arkeolojik Değerleri", *Fırat'tan Volga'ya Medeniyetler köprüsü*(Ed.R. Y.Yıldırım), Adıyaman Üniv. Yay. Yayın No:13, Mavi Ofset, Adıyaman, s.128-129.

²⁰ Altınöz. a.g.e. s.100-101.

²¹ Çorbacı. a.g.e. s.126.

²² Göğüş. a.g.e. s.25.

²³ Gülşah Parlak Kalkan.(2015), "Gaziantep Adı Üzerine", *S.B.D. C.5, S.9*, s.102.

²⁴ Altınöz. a.g.e. s.101.

Roma Dönemi'nde bölgeye gelen askerler tarafından Hititlerin gök tanrısı Teşup, Roma'nın gök tanrısı Jupiter ile özdeşleştirilmişti. Dülük Jupiteri olarak anılan bu tanrının etkisi ona adanan tapınakların Avrupa içlerine kadar yayılmış olmasından anlaşılmaktadır. Teşup'un boğa üzerinde ayakta duran pozunu taklit eden Dülük Jupiteri bir elinde çifte balta bazen de bir yıldırım demeti ile betimlenmiştir. Bir arada tüm Roma İmparatorluğu'nda tapınılan bir tanrı olmuştur²⁵. Roma dönemine ait Gaziantep'teki bazı eserler Gaziantep'in Körkün, Oğuzeli'nin Hülmen köyünde, Dülük köyündeki Dülük baba tepesi ile Yavuzelilin Halilbaş köyündedir. Buralarda bulunan 10-15 merdivenle inilen bir salon içerisinde 3-5-7-9 sabit lahit görünen mezarlar Roma dönemi aittir. Roma imparatorluğunun sınırları Gaziantep'in çok daha güneyinde olduğu için Roma devrinin yükselme ve duraklama yıllarında bu çevrenin sakin geçtiğini tahmin etmek yanlış sayılmaz. Roma imparatorluğu doğu ve batı olarak ikiye bölününce Gaziantep ve çevresi Doğu Roma (Bizansa) geçmiştir²⁶. Antep, Romalılardan sonra MS. 395 yılında Bizans İmparatorluğuna bağlanmıştır²⁷.

Bizans (Doğu Romalılar) çağında "TEMA" adıyla 18 ile ayrılmış olan Anadolu'da Gaziantep; Antakya ve Urfa ile beraber "Suriye Tema" sı içinde yer almıştır. Daha sonra çevreyi hâkimiyeti altına alan Arap'lar döneminde ise Antep'in askeri bir merkez olarak Bizans sınırında yer aldığı bilinmektedir²⁸. Bizanslılarla Araplar arasındaki savaşlar sırasında Bizanslılar tarafından inşa edilen kale Gaziantep şehrinin kuruluş noktasını oluşturmaktadır. M.S. 499 yılında meydana gelen deprem sonrası Dülük'ün tahrip olması ve yeni bir yerleşim alanı arayışı içinde ilk kez Antep Kalesi'nde yerleşim gelişmeye başlamıştır. Daha sonra kale çevresine kurulan ve zaman içinde yayılan mahallelerle kent gelişmiştir²⁹. Sadece bölgemizin değil Türkiye'deki kalelerin içinde en dikkat çekici kalelerden biri olan Gaziantep kalesinin Bizans imparatoru Justinianus tarafından yaptırıldığı ileri sürülmektedir. Arkeolojik bir kazı ve inceleme yapıncaya kadar bu iddia kesinlik kazanamaz. Ancak kalenin batı yanındaki yuvarlak burcun öbürlerinden ayrı Roma (Bizans) mimarisi karakterinde olduğu bilinmektedir³⁰. Ayrıca kaledeki bazı kitabelerden kalenin Sultan Selim Han oğlu Sultan Kanuni Süleyman Han zamanında tamir edildiği anlaşılmaktadır³¹.

Gaziantep'te Bizans eserleri oldukça çoktur. Bunlar; Başta Antep kalesi olmak üzere, Yavuzeli ile araban ilçeleri arasındaki Karadağ üzerinde bulunan Elif Hisar, Hasanoğlu köyleri önündeki kuleler, İslâhiye'nin Cıncıklı, Oğuzeli'nin Hülmen, Kersentaş köylerindeki sanat eseri mozaikler, Altuntaş hüyükü üzerindeki camiye çevrilmiş kilise, Nizip Balkız köyü yanındaki Belkıs harabeleri ve buradan çıkan heykellerle mozaik kalıntıları Bizans'tan kalma eserlerdir³².

Hız Ömer döneminde Suriye bölgesini ele geçiren Araplar Ebu Ubeyde bin Cerrâh'ın komutanlarından İyaz bin Ganem, Dülük, Menbiç ve Rabân kalelerini ele geçirdi. Şam'dan Fırat'a kadar olan bölge Arapların eline geçti³³.

²⁵Çorbacı. a.g.e. ss.126-127.

²⁶Güzelbey. *Antep Yıllığı*, a.g.e. s.94-95.

²⁷Kalkan. a.g.m. s.103.

²⁸Göncü. a.g.e. s.1.

²⁹Meltem Uçar.(2016), "Gaziantep'in Tarihi Su Sistemi ve Su Yolları", Mersin, s.79.

³⁰Güzelbey. *Antep Yıllığı*, a.g.e. s. 94-95.

³¹Ş.Sabri Yener. (1958), *Gaziantep Kitabeleri*, Kardeşler Matbaası, Gaziantep, s.46-48.

³²Göğüş. a.g.e. s.25-26.

³³Kopar. a.g.e. s.120.

Gaziantep'te Ömeriye adındaki caminin bu fetihten sonra yapıldığı rivayet edilir. Dört halife devrinden sonra Emevi idaresine geçen Gaziantep'e Abdülaziz oğlu Ömer, Malatya'yı alması ile sonuçlanan seferinde uğramıştır. Halife Munbic'i merkez yaparak bir süre burada kalmıştır. Söylenti doğru ise Ömeriyye Camii'nin yapımı veya onarımı Malatya seferi yahut Munbic'deki oturuşu sırasında olmalıdır. Müderrisler camiye, Ömereyn ya da iki Ömer camii de derler. Bununla Hazreti Ömer tarafından yaptırılıp Emevi halifesi Ömer tarafından onarıldığını kastederler. Bu camini bildiğimiz en eski onarımı 1210 tarihindedir³⁴.

Emevi saltanatının karşı olan ayaklanma sırasında hilafetin ve Asya'daki toprakların aile ve el değiştirmesi ile Gaziantep ve çevresi de Abbas oğullarına geçmiştir. Ancak İslam Devleti içinde başlayan iç savaşlar karşısında Bizanslıların hareketsiz kalmadıkları bu bölgenin eski sahipleri olarak geri aldıkları bir ara yeniden hâkimiyetlerinde bulundurdıkları sanılıyor³⁵. Abbasi halifesi Harun Reşid 782 yılında kuzey Suriye'yi Bizans'tan geri almıştır. Halifenin aldığı kaleler arasında dülük de vardı. Burasını "avasım" şehirleri arasında sayan Belâzurî,(785-86) Hades şehrinin yeniden inşası bitince Dülük'ün de dâhil olduğu yöredeki bazı şehirlerden 2000 kişini göç ettirilip buraya yerleştirildiğini yazar. Muhtemelen bu tarihten sonra Dülük'ün yerini yavaş yavaş ayntab denilen kale almaya başlamıştır³⁶.

Türkler Gaziantep'e XI. Asrın sonlarına doğru esaslı ve devamlı bir şekilde olarak yerleşmeye başlamışlardır. Alp Arslan'ın kumandanlarından Afşin beyin zaptettiği yerler arasında Dülük Kalesi'de bulunuyordu³⁷. Selçuk Türkleri Anadolu'nun fethini tamamladıktan, haçlı saldırılarının arkası kesildikten sonra bu çevreyi tamamen Türkleşmiş görüyoruz. Ancak budun gerçekleşinceye kadar Antep bir kaç defa el değiştirmiştir. Şöyle ki; 1077'de Alparslan'ın komutanlarından Gümüştekin, 1084'te Süleyman Şah Gaziantep'i zapt etmiştir. Anadolu'yu feth eden Selçukluların yaptıkları idari bölünmede merkezi Antakya olmak üzere Gaziantep, Halep'in kuzeyi ve Maraş bir teşkil etmiştir bölge³⁸.

Gaziantep Selçuklular idaresinde iken Haçlı Seferleri başlamıştır. 1096 da Anadolu'ya gelerek Kudüs'e doğru ilerleyen Haçlı ordularının yolu üzerinde bulunan Gaziantep yukarıda da dokunduğumuz gibi birkaç kere el değiştirmiştir. Bu savaşlar sırasında 1098 de Urfa'da kurulan (Edez kontluğu) çevreyi egemenliği altına almıştır Edez kontluğu Maraş'ı da memleketi içine katınca (Maraş Senyörlüğü) adıyla ile bir Beylik kurarak Antep'i buraya bağlanmıştır. Antep Edez kontluğunun 1150 ye doğru yıkılması ile Selçuk sultanı Mesut ve damadı Musul Atabeylerinden Nusret'in Mahmut Zengi tarafından geri alınmıştır. Şehir bu defaki alınışta çok kanlı savaşlara sahne olmuştur. Bu savaşın yapıldığı alan olan Eteback (Atabek) köyü adını bu sırada almıştır³⁹.

³⁴Göğüş. a.g.e. s.26.

³⁵Göncü. a.g.e. s.55.

³⁶Hüseyin Özdeğer.(1996), "Gaziantep", *DİA*. C.13, İstanbul, s.465.

³⁷Besim Darkot-Hikmet Turanoğlu.(1961), "Ayntab", *İ.A.* 11.Cüz. M.E.B. Basımevi, İstanbul, s.65.

³⁸Göğüş. a.g.e. s.27.

³⁹Güzelbey. *Antep yıllığı*, a.g.e. s.96.

Bölge bir ara Fatimi devletine, son haçlı savaşında yine Hristiyanlara geçmiş, 1187'de Selahattin Eyyubi tarafından kurtarılmıştır. Bu sırada Tılbaşar, Revanda, Gaziantep kaleleri önünde pek çetin savaşlar olmuştur. Savaşların en zorlusu Revanda kalesi önünde yapıldığından halk burada ya hala Selahaddin Eyyubi'nin kalesi der. Gaziantep ve çevresi bundan sonra Eyyubi devletinin egemenliğine girmiştir⁴⁰.

İlhanlıların Güneydoğu Anadolu'ya öncü olarak gönderdiği komutan Baycu Noyan 1258 yılında Suriye üzerine yönelerek Elbistan ve çevresini ele geçirdi. 1259 yılında ilhanlı hükümdarı Hülagu'nun ordusuyla Halep üzerine harekete geçmesiyle, sefer yolu üzerinde olan Harran ve Ruha kaleleri teslim olurken, direnen Suruç halkı Hülagunun askerlerinin kılıçlarının hedefi oluyorlardı. Hülagu'nun oğlu Yaşmut komutasındaki birlikler Halep ve Azez kalelerini ele geçirirken Meyyafarikin emirinde katlettiler. Bu seferler sonucunda Ayıntap ve çevresi İlhanlıların hâkimiyeti altına girmiş oldu. Memluklar Moğolları 1260 Kutuz'un hâkimiyetinde Ayn Câlut, 1277'de Elbistan'da Memluklu sultanı Baybars hâkimiyetinde, 1281 Kalavun komutasında 3 kere yenilgiye uğratarak bölgeye hâkim olmuştur⁴¹.

Memluk çağı Gaziantep için bir kalkınma devridir. Şehir birçok imar hareketine sahne olmuş, yüzden fazla camii, mescit, medrese, hamam, han yapılmış; çevrenin bir kültür merkezi olmuştur. Bu nedenle Gaziantep'e (Küçük Buhara) adı verildiği gibi bayındırlık ve refahı dolayısıyla da (Küçük Şam) denmiştir. Gaziantep bu devirde en parlak zamanı (Sultan Melik Nasir) yaşamıştır. Tarihçi ve devlet adamı Ayni, Dr. Muzafferettin Şeyh zülfü, Dr. Ahmet, devlet adamı İbni Bali, Bilgin Şeyh Hüsametdin Memluklu devrinde Gaziantep'te yetişmiş ünlü kişilerdir. 1388'de Dulkadir emiri Sevlî (Sulû) ve Memluklu Maraş valisi Mintaş, 1400 de Timur, 1420 de İrakeyn beyi Kara Yusuf'un saldırılarına maruz kalmıştır. Bundan sonra bölgeye Dülkadiroğulları hâkim olmuştur ve 1515 yılına kadar hüküm sürmüşlerdir. Şehrin merkezindeki Alaüddevle Camii'de bu devrin hatırasıdır⁴². Gaziantep'te halk arasında "Ali Dola" adıyla anılan bu Camii Dulkadiroğlu Alaüddevle Bozkurt Bey (1479-1515) tarafından yaptırılmıştır. Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde bu cami "Sultan Alaüddevle Camisi" olarak tanıtılmıştır⁴³.

Antep ve çevresi uzun bir süre Memlûk Sultanlığı ile Maraş ve Elbistan'a hâkim olan Dulkadiroğulları arasında ihtilâf konusu olmuştur. Dulkadiroğulları-Memlûk mücadeleleri neticesinde Antep, 1516 yılında Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı Devleti'ne dâhil edilinceye kadar Dulkadiroğulları idaresi ve Memlûk Sultanlığı hâkimiyeti arasında el değiştirip durmuştur⁴⁴.

Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sırasında Behisni üzerinden gelerek Antep yakınlarındaki Merzbân suyu kenarına ordugâh kurduğu sırada, Şam ve Halep naibleri ile birlikte Memlukluların Antep naibi Yunus bey'de ordugâha gelerek Osmanlı hizmetine girmiştir. Yavuz sultan selim, 20 Ağustos 1516 senesinde Antep'e gelerek üç gün kalmış, böylece Antep Osmanlı devleti'ne ilhak edilmiştir. Bilahere 24

⁴⁰Göğüş. a.g.e. s.27.

⁴¹Ahmet Yiğit.(2007), "Ayntab'dan Gaziantep'e: Bir Osmanlı Şehri Profili", *Gaziantep Dört Yanı Dağlar Bağlar*, (Haz: Selahattin Özpallabıyıklar), Y.K.Y. GÜSAM, İstanbul, s.89.

⁴²Güzelbey. Antep Yıllığı, a.g.e. s.97.

⁴³M.Servet Akpolat.(2003), "Mimarlık Yapıtlarının Mimarlık ve Mimarlık Dışı Roller: Gaziantep Alaüddevle Camiisi", *Hacettepe Ün. Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C.20, S.1, s.112.

⁴⁴Ş.Özgür Yıldız.(2016), "Gaziantep Camilerinde Görülen Bazı Güneyli Etkileri", *S.T.D*, C.25, S.1, s.86.

Ağustos 1516 senesinde Mercidabık, 23 Ocak 1517 senesinde de Ridaniye zaferiyle Memlûklü sultanlığına son verilerek, bütün topraklarının ele geçirilmesinden sonra da Antep, kesin olarak Osmanlı devleti sınırlarına dâhil olmuştur⁴⁵.

Antep Osmanlı yönetimine geçtikten sonra: Dulkadriye (Maraş) eyaletine bağlı bir sancak haline getirilmiş, Maraş (Paşa Sancağı); Malatya ve Sümeysad da diğer sancakları teşkil etmiştir. Antep bu konumunu XVIII. yüzyıla kadar sürdürmüş, XIX. yüzyılda ise Halep Eyaletine bağlanmıştır⁴⁶.

Osmanlı Fethinden sonra Memluk toprakları üzerinde hemen nüfus ve arazi tahririne başlandı. Binlerce köy ve mezranın hâsılat ve vergileri tespit edildi. Ayrıca tımar sistemi tesis edilerek idari teşkilat kuruldu. Bütün bu işler üç yıl gibi kısa bir sürede bitirildi. Bunu Antep'e ait ilk tahrir defterinden anlamaktayız. (1519) Antep Osmanlı idaresine geçtikten sonra ilk yıllarda Halep vilayeti dâhilinde mütalaa edildi. Halep'in tahririne Abdullah Paşazade Abdülkerim Çelebi memur edildi. Halep valiliğine de Karaca Paşa diye anılan Ahmet Bey tayin olundu. Halep'in tahriri ile görevlendirilen Abdülkerim Çelebi'nin Antep bölgesini de tahrir ettiği ilgili kayıtlardan anlaşılmaktadır⁴⁷. Artık bir Osmanlı şehri olan Antep'te bilhassa 16. yüzyılda ticaret ve sanayide büyük bir hızla gelişmiştir. Esnaf birlikleri, medreseler, köy, aşiret ve oymak örgütleri örnek bir şekilde çalışmışlardır⁴⁸. Osmanlı devletine geçen bölge üzerinde yapılan tahrirlerde çıkan sonuçlarda 16.yüzyılda Ayıntab'a yerleşen Türkmenlerin Halep Türkmenlerine bağlı kollar olduğu bunlar arasında Beğdilliler ağırlıkta olmak üzere Döğer, Bayat, Bayındır, Çepni, Yazır Alayuntlu, Büğdüz ve Afşar boylarının oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca bu kollardan bazıları bölünerek bağımsız isimlerle anılmışlardır. Bunlar Barak, Savcılı, Elbeyli, Cerit, Reyhanlı ve Karakeçilidir⁴⁹.

Osmanlıların yükselme devri Antep için de yükselme ve gelişme çağı oldu. Şehrin mahalleleri ve çehresi, bu dönemde bütün çizgileriyle ortaya çıkarak şehirdeki cami, mescit, medrese, imaret, suluk, çeşme, han ve hamam sayısı başka yerlerle kıyas edilmeyecek kadar arttı. Şehir yalnız imar ve kültür yönünden değil, iktisadî ve ticarî bakımdan da önemli bir gelişme süreci yaşadı⁵⁰.

XVII. Yüzyılın başlarında, merkezi Kilis olmak üzere çıkan Canpolatoğlu isyanı devam ettiği süreçte Antep'i de etkisi altına aldı. İsyanı bastırmaya gelen Osmanlı ordusunun "Ulufeciyan-ı Yemin" denilen bölümü 1607 kışını Antep'te geçirdi. Halep'ten Kalenderoğlu isyanını bastırmak üzere Maraş tarafına geçen Kuyucu Murat Paşa'da Antep'e uğradı. Padişah Genç Osman'ın yeniçeriler tarafından öldürülmesi. Antep'te tepki yaratmış, Antep kadısı Abdülbaki Efendi yeniçerilerin öldürülmeleri hakkında bir fetva ve hüküm çıkartarak yakalayabildiklerini idam ettirmiştir⁵¹.

⁴⁵Hilmi Bayraktar.(2000), "XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Antep'in İdari Yapısı ve İktisadi Durumu", *Osmanlı Döneminde Gaziantep Sempozyumu*(Ed: Yusuf Küçükdağ), Arsan Basım-Yayın Reklamcılık A.Ş.Gaziantep, s.83.

⁴⁶İbrahim Yılmazçelik.(1988),"XVIII. Yüzyıl Osmanlı Araştırmaları", Enderun Kitabevi, Kitap Matbaacılık, S.18, İstanbul, s.106.

⁴⁷Hale Şıvgın.(200), "19.Yüzyılın İlk Yarısında Ayıntab", *OTAM Dergisi*. S.11, Ankara, s.516-517.

⁴⁸Kalkan. a.g.m. s.103.

⁴⁹Yiğit. a.g.e. s.90.

⁵⁰Kuzucu. a.g.m. s.103.

⁵¹Göğüş. a.g.e. s.28-29.

1632'de Maraş Beylerbeyi (Rum Mehmet) ile Şam valisi Deli Yusuf Paşa'nın aralarının açılması ve tartışmaları Antep'te huzursuz günler yaşatmıştır. Gaziantep Kalesi'ne kapanan Rum Mehmet kaleyi muhasara eden ve kendisinden sonra Maraş beylerbeyi olan Besnili Ali Bey tarafından yakalanarak öldürülmüştür. 4. Murat Bağdat seferine giderken on ağustosta Tılbazara geldi. Burada Nizip'in Mizar köyüne geçti. Mizar'da konakladıktan sonra Silahtar Paşa'yı yanına alarak Antep'i ziyaret etti. Sultan Murat'ın Tılbazar'da şimdiki köy önündeki köprü yaptırdığı bilgin ve şair Şah Veli ile görüştüğü hakkında halk arasında yoğun bir söylenti yaşanmaktadır. 1649 yıllarında Sofu Mehmet Paşa eski bir düşmanlık dolayısıyla Boyacı Hasan adında bir adam eliyle Antep sancakbeyi Cüdi Halil Paşa'yı öldürdü. Bu olay şehirde üzüntü yarattı. Osmanlıların çöküş devri Gaziantep için huzursuzluk devresi olmuştur. 18. yüzyılın sonları ile 19. yüzyıl başlarında şehir dışı göçebe aşiretlerin soygunculuk ve yağmacılıkla, şehir içinde yeniçerilerin uygunsuz hareketleri emir yeniçeri kavgaları çevreye yıllarca güvensiz günler yaşatmıştır. Bu cümleden olan Rıdvan ve Reyhanlı aşiretlerinin isyanları Şehirde patlayan 1780 ayaklanması, 1788'dev Dabanoğlu olayı, Nuri Mehmet paşa vakası, 1803'te Kalender Paşa olayı, 1820 de Çapanoğlu Celalettin Mehmet Paşa'ya karşı olan ayaklanmalar şehre çok sıkıntılı günler yaşatmıştır⁵².

Gaziantep 1818 de kuraklık, 1821 de korkunç bir deprem, 1826'da veba salgını ile Acı günler geçirmiş, sarsıntıların yaraları sarılmadan 1831'de Mısırlı İbrahim Paşa'nın istilasıyla uğramıştır. Nizip Savaşı'nda Antep milislerinin Osmanlı ordusu saflarında yer almaları, Savaşı kazandıktan sonra Antep'e gelen İbrahim Paşa'nın sert tedbirler almasına sebep olmuştur. Anteplilerin Mısırlılara karşı direnişi yıllarca sürmüştür.

1898'de Ermeniler'in sebep oldukları (Balta Harbi) şehri birkaç gün için dahi olsa kana boyamıştır. Birinci Dünya Savaşı'nda binlerce çocuğu cephe de şehit veren Gaziantep kıtlık, bulaşıcı hastalıklar, Çekirge akını gibi afetlere uğrayarak tarihinin belki en sıkıntılı günlerini yaşamıştır⁵³.

1914'te Birinci Dünya Savaşı başladığı zaman, Gaziantep Türkiye'nin ortasında idi. En yakın sınır bile binlerce kilometre ile ölçülüyordu. Ve o zaman Gaziantep 83 bin nüfuslu bir liva merkezi idi. Şehrin nüfusunun %57'si Türk, %43'ü Ermeni idi. Savaş sırasında Gaziantep'ten 35.000 kadar Ermeni Suriye'ye sürülmüştür. Köyler tamamen Türk'tü Mondros mütarekesi imzalandığı gün Gaziantep Türk sınırları içinde, fakat bir sınır şehri oldu⁵⁴.

I.Dünya Savaşı'ndan sonra İngilizler Mondros mütarekesinin 7.maddesine dayanarak Antep'e girdi.15 Ocak 1919 yılında da Antep İngilizler tarafından resmen işgal edildi. İngilizler yerli Ermenilerin tahrikleri ve teşvikleri ile Türk halkına karşı düşmanca tavır sergilemeye başladılar. Daha sonra yapılan anlaşmalar sonucu İngilizler burayı Ekim 1919'da Fransızlara terk etmişlerdir⁵⁵.

⁵²Göncü. a.g.e. s.57

⁵³Güzelbey. Antep yıllığı 1968. a.g.e. s.98-99.

⁵⁴Ali Nadi Ünler.(1969),“Gaziantep Savunması”, *Antep Yıllığı 1968*, Ayyıldız Matbaası, Ankara, s.100.

⁵⁵R.Yaşar Büyükoğlu.(2006), *Milli Mücadele Döneminde Güneydoğu Anadolu*, 1.Basım, Form Matbaacılık, Gaziantep, s.24-25.

Fransız askerlerini, Ermeni halkı çiçek yağmurları ve sloganlarla karşıladı. Fransa ile işbirliği yapan Ermeniler Antep halkına büyük zulüm, işkence ve eziyet yaptılar. Antep'i yakıp yıktılar. Antep halkı kente giren Fransız birlikleriyle Ermeni milis taburlarına karşı direnişe geçti. Fransız askerlerinin şehri kuşatması, kentteki Türk halkının aç ve cephanesiz kalmasına sebep oldu. Ankara hükümeti ise; kuruluş safhasında olduğundan ve batı cephesine yaptığı hazırlıklar nedeniyle güney Türklerine yardım yapamadı. 9 Şubat 1921 tarihinde yapılan teslim şartnamesi ile Antep Fransız ordularına kapılarını açmak zorunda kaldı⁵⁶.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, 6 Şubat 1921 tarihli 147. Toplantısında, Bakanlar Kurulu Başkanı ve Milli Savunma Bakanı Fevzi Çakmak meclis başkanlığına bir önerge sundu:

“ T.B.M.M Riyaset-i Celilesi'ne: Antep Livası merkezi olan Ayıntap kasabası namının, (Gaziayıntap'a) tahviline dair icra vekilleri heyetinin 2 Şubat 1337 (1921) tarihindeki içtimasında kabul edilen ve T.B.M.M Riyaset-i Celilesi'nin tasvibine iktiran eden, Layiha-i Kanuniye Sureti musaddakası rapten takdim kılınmakla iktizasının ifa ve neticesinin icra buyurulmasını rica ederim efendim”.

İcra Vekilleri Heyeti

Reis-i Mudafaa-i Milliye Vekili

Fevzi Layiha-i Kanuniye Sureti;

Madde 1- Ayıntap Livası merkezi olan Ayıntap kasabasının namı (Gaziayıntap) 'a tahvil olunmuştur.

Madde 2- Bu kanunun icrasına Dâhiliye Vekili memurdur.

Madde 3- İş bu kanun tarih-i neşrinden itibaren mer'idir.

Kanun teklifi, böylece T.B.M.M'nin 6 Şubat 1921 günlü 147'inci toplantısında oy birliği ile ve alkışlarla kabul edildi, 8 Şubat 1921 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. 20 Ekim 1921'de Ankara itilafnamesi ile Fransızlar Antep'i terk etmeyi resmen kabul etmişlerdir. Gerçekte ise Fransızlar 8 Şubat 1921'de Antep Türkleri ile yaptıkları mütareke ile işgallerinin geçici olduğunu belirterek Antep'i terk etmeye söz vermişlerdi. 25 Aralık 1921'de Ankara'ya bağlı kuvvetler Antep'e girmişlerdir. Her yıl 25 Aralık Antep'in kurtuluş günü olarak kutlanılır⁵⁷.

Mustafa Kemal Atatürk, Gaziantep için çok etkileyici övgülerde bulunmuş: “Türküm diyen her şehir, her kasaba ve en küçük Türk köyü Gaziantep'ileri kahramanlık misali olarak alabilirler” demiştir⁵⁸.

1-4-AYNTAB ADININ MENŞEİ

Antep adına ilkçağa ait belli başlı kaynak ve araştırmalarda rastlanmamaktadır⁵⁹. Kente 10 km mesafede bulunan Dülük (Dolice)antik yerleşmesi Gaziantep'in yerini almakta idi. Şehirdeki ilk yapılaşmaların kale civarında olduğu ve bunları, Halep, Urfa ve Maraş yönlerine uzanan yollar üzerindeki yapılaşmaların izlediği düşünülmektedir⁶⁰.

⁵⁶Ünler. a.g.e. s.102-103.

⁵⁷Gaziantep Ticaret Odası web Sayfası- Serdar Erdal. Özel Ege Lisesi, s.28-29, Tarih:18.07.2017, Saat:17.30.

⁵⁸Abdullah Edip Çitçi.(2013), *İstiklal Harbinde Bir Gaziantep Vardı*, Damla Matbaası, Gaziantep, s.13.

⁵⁹Kuzucu. a.g.m. s.102.

⁶⁰Hüsni Uğur.(2013),“Geleneksel Şehir Dokularında Camilerin Morfolojik Analizi: Gaziantep Örneği”, *ARTIUM Araştırma Makalesi*, C.1, S.1, s.29.

Tarih öncesinde bölgenin adı Kalsintanan'ımiş, Asurlar döneminde; Dabigo, Dabigubit, Dehlek, Doluk, Babugü, Bilabhi, Yunanca adı; Doliche, Dolicha, Dolioum, Dolicenus, Dolicheni, Uslupa, Dolichon, Diba, Diva, Ermeni kaynaklarında; Anthaph, Abbasi döneminde; Avasım, Serhat, Türk İslam Devrinde; Dülük, Daluk, Hantap, Ayni Tövbe, Ayıntap bu kente tarih boyunca takılan isimlerden bazılarıdır⁶¹.

Meltem uçar araştırmalarında Gaziantep'in bilinen en eski adının Antiochia adı Taurum(Torosların karşısındaki Antakya) olduğunu söylemektedir. Bu ad Romalılar tarafından verilmiştir. Daha sonra şehri ele geçiren Araplar şehre Ayıntap demiştir. Ayıntap Farsçada pınarı bol anlamına gelmektedir. Ayıntap ismi, Hitit dilinde han toprağı anlamına gelen Hantap ile de ilişkilendirilmektedir⁶². Haçlı tarihçisi Guillaumedde Tyr'de bunu Hantap, Hatap olarak kaydetmiştir⁶³.

Ayıntap adı ilk defa Urfa'lı Mateous'un M. 952-1136 ve Papaz Grigor'un 1136-1162 yıllarına ilişkin (Vakayı-Name) ve Zeyl'inde geçer, Mateos (1124) ve Grigor (1155) yılları olaylarından bahsederken bu adı kullanmıştır. Bundan sonra 1229 yılında ölen Yakut Amevi'nin Mucemmei Buldan adlı Coğrafya sözlüğünde de geçmektedir. Tarihçi kentdaşımız Ayni'ye mal edilen bir rivayete göre; Gaziantep'in eski ve asıl adı (Kala-i Füsüs) dur. Buranın kötü bir hâkimi bulunmaktadır. Birçok uygunsuz işler yaptıktan sonra ettiklerine pişman olup, tövbe eder. Adı Ayni olduğundan halk "Ayni tövbe etti" der. Bundan ötürü şehrin adı "Ayni Tövbe" Aynitap kalır⁶⁴.

Gülşah Parlak Kalkan'ın Antep adını üzerine yaptığı çalışmasında Antep adının menşeyini şu şekilde sıralamıştır;

1-Şehir adını burada hüküm süren Kral Ayni ile Kraliçe Tep'in adlarının birleşmesinden almıştır.

2-Şehrin adı "En" ve "Tap" sözcüklerinden oluşuyormuş."Tap" Keldani dilinde "güzel" anlamına geliyormuş. Böylece şehrin adı "Entap" olmuştur.

3-Gaziantep'in havası rutubetsiz, kuru, güneşi parlaktır. Bu güneş, aktaşlara yapılmış binalara çarpınca buradan yansıyan ışınlar kenti çok aydınlık bir duruma getirmektedir. Bundan ötürü (Işık Pınarı) anlamında "Aynitap" denilmiştir.

4-Antep'in 2. Halife Hazret-i Ömer tarafından fethini anlatan elyazması bir öykü kitabında bu çevrenin adı (Anter Diyarı) diye geçmektedir. (Gaziantep Kültür Derneği Yayınlar, No:20). Öbür yandan halk arasında anlatılan söylentiye göre, kale, kralın kızkardeşi Anter'in çok kıymetli bir yüzüğünü satarak yaptırılmıştır. Bundan ötürü kale "Kalayı Füsüs" diye anılmıştır. Füsüs "yüzük taşı" demektir. Bilineceği üzere Anter, Anterli (Anterlu)bir oymak adıdır.

5-Pınarlarının çokluğundan, sularının bolluğundan dolayı Ayıntap denmiştir. Burada "tap" güçlü anlamında kullanılmıştır. Gaziantep platosunda içlerinde değirmen döndürecek bir düzine pınar vardır. Sayıları ise yüzü bulur⁶⁵.

⁶¹Çitçi. a.g.e. s.13.

⁶²Uçar. a.g.m. s.79.

⁶³Güzelbey. *Antep Yıllığı*, a.g.e. s.91.

⁶⁴Göğüş. a.g.e. s.

⁶⁵Kalkan. a.g.m. s.104-105.

Sayın Zeynel özlü ise, Gaziantep şehri adını tarihin derinliklerinden, sıfatını Milli Mücadeledeki ünlü savunmasından almıştır. Eskiden beri Ayıntab adıyla yazılmasına rağmen geniş halk nüfusu ise bunu Antep, Antap, Entap olarak kullanmıştır demektedir⁶⁶.

Bütün bu çalışmalardan yola çıkarak denilebilir ki, Ayıntâb Arapça “Ayn” ve farsça “Tab” kelimelerinin meydana gelmesidir. “Ayn” kelimesi Arapça’da göz, çeşme ve nur anlamlarına gelir iken, “tab” kelimesi ise Farsça’da takat, kuvvet, mecal, revnak, nur, ziya, ışık, parlaklık, aydınlık, parıltı, sıcaklık, ateş, aydınlatıcı anlamlarına gelmektedir. Bu iki kelimenin birleşmesinden çıkan anlam ise; “Alleben” için kullanılan “Aynü’l-leben” kelimesinde olduğu gibi “parlak pınar”, “ışık kaynağı” ve “parıltı kaynağı” anlamlarına gelebileceği tahmin edilebilir⁶⁷.

1-5-EVLİYA ÇELEBİ’NİN GÖZÜNDEN AYNTAB

“Bu şehri anlatmaya ne dil yeter ne de kalem yeter.” diyen Evliya Çelebi, Gaziantep’i dünyanın gözbebeği şehir (Şehr-i Ayıntab-ı Cihan) olarak 355 yıl önce seyahatnamesinde tanıtmıştır. Bu şehir, adını geçmişin gözbebeği olmasından, sıfatını ise bir kahramanlık destanından almıştır. Tatlıların en güzeli baklavanın, adını şehirden alan fıstığın, en ince işlenen bakırın, tükenmeyen yiyecek ve ırmakların memleketidir, Gaziantep⁶⁸.

Evliya çelebi Antep’in siyasi hayatını şöyle anlatmaktadır; "Antep, Kayser Rumunun elinde iken, Esvet oğlu Mikdat, otuz bin harp (savaş) askeri ile Antep ve çevresini yedi ayda Cim-Cime adlı bir padişah'ın elinden aldı. Cim-cime elindeki askeri ile Maraş'a kaçtı. Sultan Alaüddevle kendi adını almalarından sonra, Mısır Sultanı Tahir Baybars Antep'i teslim aldı. Onun ölümünden sonra Antep Dulkadiroğlularının eline geçti. Bu dönemde Alaüddevle Camii yaptırıldı. Şimdiki caminin minaresi o zamandan kalmadır. Cami ise yeniden yapılmıştır. Sultan Alaüddevle Maraş, Halep sultanı oldu. Antep'te birçok eserler yaptırdı. Alaüddevle'nin durumunu zayıf gören İspanyollar Kudüs, Şam, Halep, Antep'i ellerine geçirdiler. Tum-Tum ovasını (şimdi ki Tulhum köyü) karargâh yaptılar. Bundan sonra Maraş'taki Alaüddevle bir gece ansızın İspanyollar'a baskın yaptı. İspanyollar perişan bir halde canlarını kurtarmak için son çareyi kaçmakta buldular. Tum-Tum ovası ölülerle doldu. Bu zafer üzeri ne Antep yine Alaüddevle'nin eline geçti. 921 Hicri- 1515 yılında ise Mısır sultanı Gavri'nin eline geçti. 922 Hicri 1516 miladi yılında da Yavuz Sultan Selim'e Mısır seferine giderken Antep Bey'i olan Yunus Paşa Antep'in anahtarlarını Kilis'e giderek Yavuz Sultan Selim'e teslim etti⁶⁹.

17.yüzyılda (1671) Antep'i ziyaret eden ünlü seyyah Evliya Çelebi'nin verdiği bilgiye göre Ayıntap'ın 32 mahallesi, 8067 toprak havara, keymik taşlarından evler,⁷⁰ 16 camii, 140 mektebi, 14 hamamı, 6 hanı, iki imaret ve 40 tekkesi bulunduğunu fakat en güzelinin Mevlevi tekkesi olduğunu söyler. Şehrin tam ortasında kalenin

⁶⁶Zeynel özlü.(2004), *XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep*, Gaziantep Büyük Şehir Belediyesi Kültür Serisi-1, Uğur Matbaası, Gaziantep, s.21.

⁶⁷Altınöz. a.g.e. s.99.

⁶⁸Duygu Babat.(2015), “Gaziantep’in Turistik Mekânları”, *Fırat’tan Volga’ya Medeniyetler Köprüsü*. (Ed: R.Y.Yıldırım), Adıyaman Üniv. Yay. Yayın No:13, Mavi Ofset, Adıyaman, s.137.

⁶⁹Göğüş. a.g.e. s.33.

⁷⁰Çitçi. a.g.e. s.16.

kurulduğunu bu kalenin etrafının bir hendekle çevrili olduğunu, 26 kulesi, kalenin içinde 40 oda, 1 camii, 1 hamam birkaç buğday ambarı bulunduğunu kalenin etekleri boyunca uzanan şehrin yollarının kandillerle aydınlatıldığını ve subaşılar tarafından korunduğunu ve güvenliğinin sağlandığını ilave eder. Ayrıca burada yetişen üzüm, badem ve fıstığın, yapılan pekmezin başka hiçbir yerde olmadığını buradan Suudi Arabistan'a, İran ve Hindistan'a gönderildiğini söyler. Evliya Çelebi'nin verdiği rakamlardan Antep'in 17. yüzyılda da ilim bakımından eski parlaklığını koruduğunu söyleyebiliriz⁷¹.

Son olarak Gaziantep hakkındaki cümlelerimi toparlamam gerekirse; Antep; tarih boyunca, bir ilim ve irfan merkezi, adım başı mescitleri ve camileriyle bir camiler şehri olmuştur. Vaktiyle “Küçük Buhara” diye anılmış, düzinelerle medreselerinde devrin en yüksek ilimlerinin tahsil edildiği bir “ilim şehri” olarak tarihe geçmiştir. Yedisinden yetmişine hiç kimsenin boş oturmayı sevmediği bir sanatkârlar, tüccarlar ve ziraatçılar diyarıdır. Sanayi bakımından oldukça gelişmiştir. Yapmış olduğu ihracatıyla Türkiye'nin ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. 1700 metrekairelik mozaikleri ile dünyanın en büyük mozaik müzesi burada bulunmaktadır. Gerek mimarisi, gerekse teknolojik açıdan dünyanın önde gelen bir müzesidir. Müzedeki Zeugma mozaikleri on üç renk armonisinden oluşmaktadır. Ayrıca dünyaca ünlü “Çingene Kızı” mozaïği burada sergilenmektedir⁷².

⁷¹Şıvgın. a.g.m. s.520.

⁷²Kopar. a.g.e. s.124.

İKİNCİ BÖLÜM

ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİNE UMUMİ BİR BAKIŞ

2-1-ŞER'İYYE MAHKEMELERİ

Arapça'da hükm kökünden mekân ismi olan mahkeme (çoğulu mehakim) kelimesi sözlükte “hüküm verilen yer, yargılama yeri” anlamındadır. Fıkıh terimi olarak kadıların içinde davalara baktıkları daire ve makamı, daha teknik bir ifade ile kamu hizmeti niteliğindeki yargılama yetkisinin kullanılması için kurulmuş resmi makam ve kurumu ifade eder⁷³.

İslam hukukunda, yargı yeri; ilk zamanlar, genellikle cami ile pazaryeri, konaklama yerlerinde çadır ve ikametgâh idi. Hz. Osman, yargı evi (Darü'l-kaza) adı verilen bir adliye sarayı yaptırmıştır. Eskiden yönetim, savaş, yargı gibi çok çeşitli faaliyetlerin yapıldığı alan camii idi. Camide yargılama yapılmasının sakıncası görülmemiştir. Kadı mescitte de kendi evinde de herkese açık olması koşulu ile hüküm verebilirdi. Ayrıca yargılamanın camide yapılmasının alenilikle de ilgisi vardır. Davaların takibi için hiçbir masraf gerekmediği gibi en ufak bir engel olmadan herkes mahkemelere erişebilirdi. Osmanlı'da durum böyleydi, hatta İstanbul kadısının ilk kez resmi bir mahkeme binasında (Bab-ı Meşihatta) görevini yapmaya başladığı tarih H.1235 M.1837'dir⁷⁴.

Genel olarak devletlerin fonksiyonları yasama, yürütme ve yargı olarak ayrılmaktadır. Devletlerin bu fonksiyonları içinde yer alan yargı (kaza) gücünün temeli Osmanlı imparatorluğunda şeriat mahkemeleriydi. Osmanlı hukukunun temeli, her ne kadar sultanların örfi kanunlar yapmasına izin vermesine rağmen şeraite dayalıydı⁷⁵. Osmanlı hukukunu oluşturan bu iki unsurdan İslam hukukuna “şer”, “ahkâm-ı şer'iyye”, Osmanlı hükümdarları tarafından konan hukuk kurallarına da “örf”, “kanun”, kavan-i örfiye” gibi isimler verilmiştir. Ferman, berat, hüküm, kanunname, siyasetname, adaletname tarzındaki Osmanlı hukuk belgelerinde Osmanlı hukukunun bu ikili yapısı “şer” ve “kanun” şeklinde sürekli birlikte kullanılmıştır⁷⁶.

Osmanlı'da şer'iyye mahkemelerin hem şer'i hem örfi hukuku uygulayan bir yargı kurumu olması bazı İslam devletlerinde var olan⁷⁷ ihtisâb, (şeri'at tarafından hükümdara tanınan toplumsal hayatı düzenleme yetkisidir. Bu yetki, genellikle iktisadî faaliyetler üzerinde yoğunlaşan ilişkiler için kullanılmıştır⁷⁸), şurta (İslâm devletlerinde şehirlerde emniyet ve asayiş sağlamla görevli teşkilat⁷⁹) gibi farklı yargı kurumlarının sebep olabileceği karmaşayı önlemiştir. Hakimü's-şer'de denilen

⁷³Fahrettin Atar.(2003), “Mahkeme”, *DİA*. C.27, GÜSAM, Ankara, s.338.

⁷⁴H.Tahsin Fendoğlu.(1999),“Osmanlıda Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı* C.6, Y.T.Y. Ankara, s.454.

⁷⁵Sedat Bingöl.(2004), *Tanzimat Devrinde Osmanlı 'da Yargı Reformu (Nizamiye Mahkemelerinin Kuruluşu ve İşleyişi 1840-1876)*, Anadolu Üniv. Yay. Eskişehir, s.1.

⁷⁶M. Akif Aydın.(2002),“Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi”, *Türkler* C.10, Y.T.Y. Ankara, s.15.

⁷⁷M. Akif Aydın.(2003),“Osmanlı Devletinde Mahkeme”, *DİA*. C.27, T.D.V.Yay. Ankara, s.342.

⁷⁸Hülya Taş.(2007),“İhtisâb Mukâta'ası Verilerinin Şehir Ekonomisi Açısından Anlamı: Ankara Örneği”, U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 13, Ankara, s.409.

⁷⁹Metin Yılmaz. (2010), “Şurta”, TDVİA, C.39,T.D.V. Yay. İstanbul, s.242.

kadılar önlerine gelen şer'i davalara fıkıh kitaplarından, örfi davalara ise kanunnamelerde yer alan kuralları uygulamışlardır⁸⁰. Şer'iyye mahkemeleri (meclis-i şer) Osmanlı Devleti'nin başlangıcından Tanzimat dönemine kadar yüzyıllar boyu hukuki uyuşmazlıkların çözüldüğü temel müessese olmuştur. İslam hukukunda teorik olarak toplu hâkimli mahkemeler mümkün olmakla birlikte uygulama tek hâkimli mahkemeler şeklinde ortaya çıkmıştır⁸¹.

Ancak kadıların ilmi görüşlerinden istifade ettikleri müftüler ve mahkemelerde duruşmayı bir nevi müşahit gözüyle izleyen şühûd ve şühûdul-hâl denilen görevliler tek hâkimli İslam adliye teşkilatına kendine has bir zenginlik kazandırmıştır⁸². Osmanlı şer'iyye mahkemelerinde hukuk ve ceza ayrımı yoktu. Mahkemeler hem her türlü yargılama ile hemde noterlik işleriyle uğraşırlardı⁸³.

Ayrıca şer'iyye mahkemelerinde davalar aleni bir şekilde görülürdü. Bu uygulama İslam hukuk tarihinden yerleşmiş bir uygulamadır. Duruşmanın aleni olarak yapılması ilgililerin bundan haberdar olmasını temin etmektedir. Keza aleniyet, olabilecek hukuk dışı uygulamalar için caydırıcı bir unsurdur. Ayrıca duruşmanın açıklığıyla insanlar hükmün doğruluğu konusunda güven duyarlar. Zaten gizli olarak görülen dava sonucu verilen hüküm geçerli sayılmıyordu. Ancak kadı genel ahlak ve kamu güvenliği gibi nedenlerle duruşmanın gizli yapılmasına karar verebilirdi⁸⁴.

Şer'iyye mahkemeleri Tanzimat'ın ilanından sonra genel mahkeme olma (Mehakim-i Umumiye) ve hukuki, cezai, idari, askeri, mahalli her çeşit davaya bakma özelliğini kaybetmiştir. Bu tarihten itibaren Fransız örneğine göre yeni mahkemelerin kurulması bunların görev alanlarının git gide daralmasına ve nihayetinde ikinci meşrutiyetten sonra şer'iyye mahkemeleri asli, genel mahkemeler olmaktan çıkmışlardır. Böylece Müslüman halk bakımından şer'iyye mahkemeleri Avrupa'daki kilise mahkemelerinin (veya Osmanlı ülkesindeki ruhani meclislerin) konumuna düşürülmüştür⁸⁵.

2-2-ŞER'İYYE MAHKEMELERİNDEKİ GÖREVLİLER

2-2-1-Kadı

Osmanlı devletinde çok geniş kapsamlı yetkileri bulunan ve şer'iyye mahkemelerinde yargı görevini ifa eden kişilere kadı denmektedir. Bilindiği üzere kesmek ve ayırmak gibi sözlük manalarını bulunan kaza, terim olarak hüküm ve hâkimlik manalarını ifade eder. Osmanlı hukukçuları kadıyı, insanlar arasında meydana gelen dava ve anlaşmazlıkları şer'i hükümlere göre karara bağlamak için devletin en yüksek merci tarafından atanan kişi olarak tarif eder. Kadılara Osmanlı'da hâkim veya hakim'üş-şer'de denilirdi⁸⁶.

⁸⁰M. Akif Aydın.(2003),“Osmanlı Devletinde Mahkeme”, *DİA*. C.27, T.D.V.Yay. Ankara, s.342.

⁸¹Halil Cin-Gül Akyılmaz.(2011), *Türk Hukuk Tarihi*, 4.Baskı, Sayram Yay. Konya, s.172.

⁸²M.Akif Aydın.(2012), *Türk Hukuk Tarihi*, 9.Baskı, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul, s.78.

⁸³Abdülaziz Bayındır.(2002),“Örneklerle Osmanlı Ceza Yargılaması”, *Türkler* C.10, Y.T.Y. Ankara, s.69.

⁸⁴Mehmet Akman.(1999),“Osmanlı Ceza Muhakemesi Hukukuna Hâkim Olan İlkeler”, *Osmanlı* C.6, Y.T.Y. Ankara, s.474.

⁸⁵E.Buğra Ekici.(2004),*Tanzimat ve Sonrası Osmanlı Mahkemeleri*, Ar Sanat Yay. İstanbul, s.237.

⁸⁶Ahmet Akgündüz.(2004),“İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iye Mahkemeleri ve Şer'iye Sicilleri”, *Türkler* C.10, Y.T.Y. Ankara, s.55.

İslam toplumunda kadılık fonksiyonunu ilk defa yerine getiren bizzat Hz. Muhammed'in (s.a.v.) kendisi olmuştur. Dört halife devrinde de kadılık, halifenin önemli görevlerinden birini teşkil ediyordu. Fakat devletin büyümesine oranla halifenin görevleri artınca ilk kez Hz. Ömer tarafından Medine, Basra ve Kûfe gibi önemli şehirlere niyabet yoluyla kadılar tayin edildi. Abbasiler döneminde ise kadılar merkezden atanmaya başlanınca merkezde kadı'l- kuddat denen bir makam ortaya çıktı. Osmanlı öncesi kadılık tayini kısaca açıklamak gerekirse zamanın akışı içinde, ilk başta halife sonra valiler ve daha sonra da merkezdeki kadı'l-kuddat tarafından tayin edildiği söylenebilir⁸⁷.

Osmanlı devletinde kadılar sultan tarafından atanırdı. Sultan bu konuda bir başkasına da yetki verebilirdi. Bu yetkiyi önceleri kazaskerlere vermiştir. Daha sonraları ise kadılar, şeyhülislamın teklifi ve padişahın onayı ile atanır oldular. Vali ve beylerbeyi gibi zatlar kadı atayamaz ve görevden alamazlar. Sultan veya onun yetkili kıldığı kişi, hâkimlerin görevine son verme hakkına sahiptir. Görevden alınmasını gerektiren bir sebebin bulunup bulunmaması önemli değildir⁸⁸.

Kuruluş yılından itibaren şer'i kaza usulünü benimseyen Osmanlı devletinin ilk padişahı sultan Osman'ın ilk tayin ettiği iki memurdan birisi kadıdır. Kadıları yetiştirecek bir kurum henüz mevcut olmadığından, ilk Osmanlı kadıları Anadolu, İran, Suriye ve Mısır gibi yerlerden getirilmiştir. I.Murad'ın molla Fahreddin Acemi'yi 130 akçe maaş ile ilk defa fetva görevine tayin ettiği bilinmektedir. Daha sonra ise feth edilen her idari merkeze bir kadı ve⁸⁹ idareyi temsilen bir subaşı tayini benimsenmiş bir gelenek haline gelmiştir. Osmanlı kadısı İslam devletleri içinde özgün bir yeri olan adliye ve mülkiye görevlisidir. Memuriyeti kendisinden önceki İslam devletlerindeki meslektaşlarından daha geniş yetkilerle donatılmıştır. Ayrıca tahsili, mesleğe geçişi ve terfii itibarıyla da gelişmiş bir hiyerarşi ve kurallar bütünlüğüne sahiptir⁹⁰.

Kadıların eğitiminden bahsetmek gerekirse; kaynakların verdiği bilgiler daha Sultan Orhan zamanında kadıların eğitimi için ilk medresenin kurulduğunu gösterir. Fakat Osmanlı devlet ve toplum sisteminde tedris, kaza, ifta, mesleklerin ayrımı, derecelenmesi ve rütbelerin asıl şekillenışı Fatih Sultan Mehmet döneminde olmuştur. Bu devirde kadının mesleki eğitiminde kurumlaşma ve hiyerarşisinin yerleşmesi açısından önemli olay sahn-ı seman diye bilinen fatih medresesinin teşekkülüdür. Böylece 16.yüzyılda Süleymaniye medreseleri kuruluncaya kadar bu yüksek eğitim kurumu kadılık mesleğine girecek gençlerin tahsil görüp icazet aldıkları yer olmuştur. Daha sonra Süleymaniye medreselerini bitiren bir kişi (danişmend) kazaskerliğe müracaattan sonra bir nevi stajyerlik olan mülazemet için önemli sancaklara mevleviyet payeli kadılar yanına gönderilir ve mülazemet devri (üç beş yıl)sonunda İstanbul'a gelirdi. 18.yüzyılda daha da uzatılan bu bekleme döneminden sonra imtihan verenler en alt kademedeki kazalardan birine tayin edilerek mesleğe başlardı⁹¹.

⁸⁷ Ahmet Cihan.(2004), *Reform Çağında Osmanlı İlmîyye Sınıfı*, Birey Yay. İstanbul, s.42-43.

⁸⁸ Abdülaziz Bayındır.(1999), "Osmanlı'da Yargının İşleyişi", *Osmanlı* C.6, Y.T.Y. Ankara, s.434.

⁸⁹ Akgündüz. a.g.e. s.54.

⁹⁰ İlber Ortaylı.(2001), "Osmanlı Devletinde Kadı", *DİA*. C.24, GÜSAM, İstanbul, s.69.

⁹¹ Ortaylı. a.g.e. s.70.

Kadı üstlendiği görev dışında bir işle meşgul olamaz. Bu sebeple kendisinin, ailesinin ve yardımcılarının geçimini üstlendiği için bu kişilere yetecek bir maaş alması gerekirdi. Osmanlı devletinin kadılara verdiği maaş miktarları kazasker ruznamçelerinde kayıtlıdır. Örnek olarak Üsküdar kadılığı, Evamir kayıt defterinde yer alan ve görevlilerin aylık maaşları gösteren bir belgeyi aşağıda gösteriyorum;

Görevi	Maaşı Kuruş olarak	Maaşı Altın olarak
Kadı efendi	3500	35
Müşavir	1500	15
Başkâtip	1000	10
Kâtip	800	8
“	600	6
“	600	6
“	400	4
“	400	4
Muhzır	400	4
“	400	4
“	400	4
Hademe	200	2
“	200	2

Yekûn: 10.400 Kuruş 104 Osmanlı Altını
Fî 6 Receb, 1328 ve fî 4 Haziran, 1326 (19 Mayıs 1910)⁹².

16. yüzyıldan önce böyle bir liste görmemiz imkânsızdır. Çünkü kadılar Osmanlının ilk dönemlerinde yapmış oldukları muamelat yanında kendilerine verilen tımarlardan geçimlerini sağlıyorlardı. 16.yüzyıldan sonra kadılara tımar verilmemeye başlandı. Bununla birlikte yıldırım Beyazıt tarafından ilk düzenlemelerle yapacakları her işten alacakları fiyatlar berillendi. Daha sonraları ise sistematik bir şekilde maaş sistemine geçildi⁹³.

Kadıların unvanları ise şu şekildeydi; Halife tarafından tayin edilen kadıya “kadı’l-halife”, kadı tarafından atana kadıya “halife, nâib, vekil”,mescitlerde belirli bir ücret alarak davalara bakmaya tayin edilen kadıya “kadı’l mescid”,ordu mensupları arasında çıkan ihtilaflara bakan kadıya “kadı’l cûnd, kadı’l asker, evlenme ve boşanmayla ilgili davalara bakan kadıya “kadı’l-mekanih, kadı’l-enkiha”,kadıların tayin ve azilleriyle ilgilenen kadıya “kadı’l kuddat, kadı’l cemâa”,temyiz mahkemesi kadısına “kadı’r-red”,yüksek dereceli kadıya “el-kadi el-ala”,alt dereceli kadıya “el-kadi el-esfel”,şehirlerde görev yapan kadılara “kadı’l-mısır, kadı’l-Medine”,kasabalarda görev yapanlara “kadı’r-rusdak”,köylerde görev yapanlara “kadı’l-karye” gibi isimler verilirdi⁹⁴.

İlber ortaylı’nın çalışmalarında ise bu unvanların daha geniş künyeleri verilmiştir. Örnek vermek gerekirse, kaza kadılarının beratında kullanılan unvan, “kudvet-i kuzatü’l-islam, umdet-i vülati’l-enam, mümeyyiz-i helal ani’l-haram’dır. Mevleviyet payeli olan sancak kadılarının unvanı is fatih kanunnamesinde belirtilmiştir. Bu durumda onlar için daha şaşalı bir unvan kullanılır ve “Mevlana zide fazluhu” ibaresine yer verilirdi⁹⁵.

⁹²Bayındır. *Osmanlı*, a.g.e. s.434.

⁹³Cihan. a.g.e. s.43-44.

⁹⁴Atar. “Mahkeme”, . a.g.e. s.339-340.

⁹⁵Ortaylı. a.g.e. s.73.

Osmanlı devletinde Kadınların görevlerinden ilki yargıçlıktır. Osmanlı düzeninde yargı görevini doğrudan üstlenen başka bir kimse yoktu. İslam hukukunun çizdiği çerçeve içerisinde haklı ile haksız birbirinden ayırmak, haklının hakkını teslim etmek kadının başlıca göreviydi. Bu görevin, mahkemede başka yardımcılarının da katılmasıyla yerine getirdi. Kadıların ikinci önemli görevi noterliktir. Osmanlıda noterlik hizmetlerini yapan ayrı bir örgütlenme yoktu. Dolayısıyla vakfiye düzenleme, varis atama, alacak verecek senetleri yapmak, yetim mallarının nasıl idare edileceğini belirleme, tapu kayıtları düzenlemek, evlenme, boşanma gibi hizmetler kadı ve yardımcılarınınca yerine getirilirdi. Üçüncü önemli görevi ise ölenlerin miraslarını tespit etmek ve varislerine bölüştürülmesiydi. Bunun için tereke defterleri tutulduğunu biliyoruz. Ayrıca yönetim ve yargıda kimi kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde, kazada görev alacakların belirlenerek ilgili makamlara duyurulmasını da kadı yapardı.

Kadının idari görevlerine gelince, narh tespiti ve uygulamasının kontrolü, asker yazımı, sefer sırasında yiyecek içecek, hayvan sağlanması, hammaddelerin tevziine nezaret etmek, eğitim, medreselerin ve kütüphanelerin denetimi, yetiştirilmek üzere ailelere verilen yeniçeri oğlanlarının denetimi, Hristiyan tebaanın davaları ve noterlik işleri ile mukataa ve iltizam işleridir. Ancak yalnız bütün bu işler kadının değildir. Kadı idari işlerde uygulamayı denetleyen kişidir. XIV. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren kadılık kurumunda bozulmalar ortaya çıkmış ve bu durum XVII. Ve XVIII. yüzyıllar boyunca devam etmiştir. İşte bu dönemde kadıların yolsuzluklara ve haksızlıklara karıştıkları görülmüştür. Bunu önlemek için sık sık kadıların yargı işleriyle uğraşmalarını açıklayan fermanlar çıkmıştır⁹⁶.

1838 yılına gelindiğinde kadıların yetkilerini kötüye kullanmalarını engellemek ve mevcut usulsüzlükleri kaldırmak için Tarık-i ilmîye dair Ceza Kanunname-i Hümayunun yürürlüğe konmuştur. İlk zamanlardan beri kadılar kazaskerlere ve kazaskerler de padişahın mutlak vekili olan sadrazamlara bağlı ve onların adına şer'i hükümleri icra edegeldikleri halde, kazaskerler Tanzimat'ın başında şeyhülislamlığa bağlanmış ve şeyhülislamlık Meclis-i Vükela'ya taşınmıştır. 1837 yılında kazaskerlikler birer mahkeme olarak Bab-ı Meşihat'a nakledilmiş ve bütün kadılar şeyhülislama bağlanmıştır⁹⁷. 4 Mayıs 1920'de İstanbul'daki şeyhülislamlığa mukabil olarak TBMM tarafından "Şer'iyye ve Evkaf Vekâleti" kurulmuş. 3 Mart 1924 tarihinde de bu vekâlet ilga edilerek, "Diyanet İşleri Reisliğini" kurulmuştur⁹⁸.

2-2-2-Nâib

Naib, vekil demektir. En yaygın kullanımıyla kadının yardımcısı veya kadının vekili anlamlarına gelir. Kadı nâibi önerir, kazasker onaylarsa kadıların düzenledikleri niyabet müraselesi (naiblik yazısı) ile atanırlardı. İstihlaf (naib atama) yetkisi verilmeyen kadı, naib seçemezdi. Bir kazaya 1-2 yıllığına naib gönderilir, daha sonra bunların verdiği kararlar fetvahane-i Ali tarafından kontrol edilirdi. Gerekli görülürse, yeniden naibliğe atanmaları konusunda İrade-yi Seniyye (padişah emri) alınırdı⁹⁹.

⁹⁶Hamiyet Sezer Feyzioğlu.(2010), *Tanzimat Döneminde Kadılık Kurumu ve Şer'i Mahkemelerde Düzenlemeler*, Kitabevi Yay. İstanbul, s.13-16.

⁹⁷Akgündüz. a.g.e. s.55.

⁹⁸Cemal Fedayi.(1999), "Osmanlı Devletinde Şeyhülislamlık Kurumu", *Osmanlı* C.6, Y.T.Y. Ankara, s.449.

⁹⁹Fendoğlu. a.g.e. s.465-457.

Kadı tarafından dava görme yetkisi alan naipler, bu yetkiyi kadılar gibi kullanırlardı. İçlerinde gece nöbete kalıp (gece naibi)sabaha kadar görev yapanlar, acil olarak gece görülmesi gereken davlara bakanlarda vardı. Dava görme yetkisine sahip olmayanlar, sorgu hâkimleri gibi davacıyı, davalıyı, şahitleri dinlemek, keşfe çıkmak ve esnafı kontrol etmekle görevlendirilirdi¹⁰⁰. İlk soruşturmayı yapmak üzere görevlendirilen naibin yanında daima güvenilir kişiler bulundurulur ve naible beraber bu kişilerde mahkemeye gelerek neticeyi hâkime bildirirlerdi¹⁰¹.

Naiplik uygulaması Osmanlı yargı teşkilatındaki yozlaşma sebeplerinden birini teşkil etmektedir. Çünkü özellikle belli bir dönemden sonra uzak bir bölgeye tayin edilen kadılar, kaza mahalline gitmeyerek İstanbul'da kalmışlar ve yerlerine naib göndermişlerdir¹⁰². Kaza görevini vekâleten yürüten bu naibler topladıkları harçlardan anlaştıkları miktarı asıl kadıya verirlerdi. Kadılık kurumunun yozlaşmasına yol açan bu uygulama zaman zaman ehliyetli olmayan kimselerin kadılık yapmalarına yol açmış, hemde asıl kadıya da pay vermelerinden dolayı naiblerin çeşitli süistimallere yönelmelerine neden olmuştur¹⁰³.

2-2-3-Kâtip

İdare-i Vilayet Kanunu uyarınca, bağlı bulundukları kadılar tarafından fıkıh, feraiz, sakk-ı şer'i ve hüsn-i hatt bakımından imtihan edilerek başarılı olanlar seçilir ve münhal olan bu göreve valilikçe tayin edilirlerdi¹⁰⁴. Yargılama sırasında kadının önemli yardımcılarındandır. Kadının vermiş olduğu kararları bunlar için belirlenmiş usule (sak usulüne) uygun olarak deftere geçiren ve hukuk metinlerini yazma konusunda yetişmiş olan bu yardımcılar, aynı tür davaların aynı şekilde yazılmasını sağlayarak kayıtlarda bir birliktelik sağlamışlardır¹⁰⁵.

Kâtip'in hediye almak gibi kötü bir huya sahip olmasını engellemek için kadı onu kendisinin görebileceği uygun bir yere oturturdu. Burada tarafların iddia ve savunmaları ile şahitlerin ifadelerini kaydederdi. 1913'ten sonra her mahkemede bir başkâtip ile yeteri kadar kâtip ve kayıt memuru bulundurulması kanun gereği olmuştur¹⁰⁶.

2-2-4-Kassâm

Sözlükte "bölme" anlamındaki kısmet mastarından türeyen kassâm "taksim eden, bölüştüren" manasına gelmektedir. İslam hukuk literatüründe ganimet, şirket ve miras gibi konularda her türlü menkul ve gayrimenkul malı bölerek şayi hisselere belirli hale getiren kişi ya da resmi görevliye kasım veya kassam denilmiştir. Daha dar anlamda ve özellikle Osmanlı uygulamasında kassam, miras davalarında bizzat dava mahalline giderek gerekli tahkikatı yapıp ihtilaf hakkında bir neticeye vardıktan sonra davayı hükme bağlayan ve terekeyi varisler arasında taksim eden şer'i memuru ifade etmektedir¹⁰⁷.

¹⁰⁰Feyzioğlu. a.g.e. s.21.

¹⁰¹Bayındır. *Türkler*, a.g.e. s.79.

¹⁰²Cin-Akyılmaz. a.g.e. s.179.

¹⁰³Aydın. *Türk Hukuk Tarihi*, a.g.e. s.84.

¹⁰⁴Ekici. a.g.e. s.285.

¹⁰⁵Cin-Akyılmaz. a.g.e. s.180.

¹⁰⁶Bayındır. *Osmanlı*, a.g.e. s.436.

¹⁰⁷Sait ÖzTürk.(2001), "Kassâm", *DİA*. C.24, GÜSAM, İstanbul, s.579.

2-2-5-Muhzır (Çuhadar)

Sözlükte “huzura getiren, hazır bulunduran” anlamına gelir. Klasik islam hukuku kaynaklarında davalı ve davacıyı mahkemeye sevk eden memur için a’van veya müşîş kelimeleri de kullanılmıştır¹⁰⁸. Şer’i mahkemelerde kullanılan bu tabire mukabil hukuk ve ceza mahkemelerinde “Mübaşir” denilir. Muhzır, Arapça ihzar eden huzura getiren demektir. Kazasker mahkemeleri gibi sayısı çok olan yerlerde onların başı makamında “Muhzırbaşı” da bulunurdu¹⁰⁹. Muhzırbaşı ve muhzır, adliyenin polis fonksiyonunu yerine getirirdi. Muhzırbaşılık görevi, XVI. yüzyıl sonlarına kadar “berat-ı padişahî” ile “Altı Bölük Sipahilerine” bir hizmet karşılığı tımar olarak verilirdi. Daha sonra yeniçerilerin ağır basmasıyla onlar arasından bu göreve getirilenler olmuştur. XVII. Yüzyılın ikinci yarısında ise “Dergâh-ı Mualla Kapıcılığına” mensup bazı kişiler atanmaya başlamıştır. Bunların mahkeme binası içinde özel bir odaları vardı¹¹⁰.

2-2-6-Müşâvir

Kadı gerek görürse fıkıh bilgileri ile istişare edebileceği (danışabileceği) gibi yargılama esnasında bunları yanında bulundurabilir. Ayrıca 1913’te çıkarılan Hükkam-ı Şer ve Mehakim-i Şer’iyye hakkında Kanun-i Muvakkat’ın 8. Maddesine göre Kazaskerlikler, İstanbul, Muhallefat, Evkaf, Galata ve Üsküdar kadılıklarıyla vilayet merkezinde işi çok olan şer’i mahkemelerde ihtiyaca göre bir veya iki müşavir bulunduracak, Haremeyn (Mekke ve Medine) kadılarının müşavirleri tek başlarına hüküm verme yetkisine sahip olacaklardı¹¹¹.

2-2-7-Mübâşir (Sâhibü’l-Meclis)

Mahkemede sırası gelen tarafları ve şahitleri yargılama salonuna almak, yargılama esnasında asayiş ve güvenliği sağlamak üzere bulunan görevlilerdi. Klasik fıkıh kitaplarında “sâhibü’l-meclis, cilvâz, nakîb, bevvâb, hâcib, arif” gibi terimler mübaşir karşılığı olarak kullanılırdı.

2-2-8-Müzekki (Sâhibü’l-Mesâil), Tezkiye Memurları

Görevi, ilk devirlerde kadılar yerine şahitlerin güvenilir olup olmadığını aleni bir şekilde soruşturmak ve bu soruşturmadan olumlu cevap alınırsa onunla yetinilerek şahitliklerinin kabul edilerek davanın sonuca bağlanmasını sağlamaktı¹¹².

2-2-9-Müftü

Meclis-i idarenin tabii üyelerindendi. Gerek kadılarından kendilerine havale olunan şer’i meselelere ve gerekse halkın kendilerine yönettiği şer’i sorulara gereken cevapları verirlerdi. Bunun yanında Bulundukları beldenin ulemasına başkanlık ederek medreselerin mahsus nizamnamelerine uygun olarak müderrislerin en iyi şekilde memuriyet ve görev icralarına nezaret ederdi¹¹³.

¹⁰⁸Recep Ahıskalı.(2006), “Muhzır”, *DİA*. C.6, T.D.V.Y. İstanbul, s.85.

¹⁰⁹M. Zeki Pakalın.(1993),*Osmanlı Tarih Deyimler ve Terimler Sözlüğü II*, M.E.B.yay, İstanbul, s.572.

¹¹⁰Feyzioğlu. a.g.e. ss.18-19.

¹¹¹Bayındır. *Osmanlı*, a.g.e. s.436.

¹¹²Atar. “Mahkeme”, . a.g.e. s.340.

¹¹³Ekici. a.g.e. s.285.

2-2-10-Müstahdem

Mahkemelerde temizlik işleriyle uğraşan, ısıtma ve aydınlatma ile sorumlu görevli olan kişilerdir¹¹⁴.

2-2-11-Tercüman

Ülke topraklarının farklı dilleri konuşan yeni toplulukları da içine alarak genişlemesi mahkemelerde tercüman bulundurma ihtiyacını doğurmuştur. Zamanla mahkeme teşkilatı içinde bu unvanla bir memur yer almaya başlamıştır. Kadının dili anlamadığı kişileri dinleyip davayı anlayıp hüküm vermeside böyledir¹¹⁵.

2-2-12-Hademe

Duruşmaların güvenliğini sağlayan kişilere denir. Ayrıca duruşma esnasında lüzumsuz ve uygunsuz davranışlara engel olma gibi görevleride vardır¹¹⁶.

2-2-13-Seccân

Kaynaklarda, şehirlerde ağır hapis cezasına mahkûm olan suçluların valilerin hapisanelerine, hafif hapis cezalarına çarptırılanların ise kadıların hapisanelerine kapatıldığı kaydedilmektedir. Kadı kendi yönetiminde bulunan hapisanenin idari işlerini görmek ve mahkeme hakkında bilgi vermesi için seccan adında memur tayin ediyordu¹¹⁷.

2-2-14-Şühûdü'l Hâl

Mahkemelere bir anlamda müşahit sıfatıyla katılan kişilere denir. Diğer islam devletlerinde varlığına şahit olduğumuz ve içlerinde zaman zaman ileri gelen hukukçularında yer aldığı bu şahitler mahkemeye intikal eden hukuki ihtilafın şahitleri değil, mahkemede yapılan yargılamanın tarafsız bir şekilde yürütülmesi için gözlemci niteliğindeki kişilerdi¹¹⁸. Görülen davanın önemi ve büyüklüğüne göre bu isimler değişmekteydi. Örneğin, şehri ilgilendiren davalarda, şehir kethüdası, müderrisler, yeniçeri ihtiyarları gibi, esnafı ilgilendiren bir konuda, esnafın ihtiyarları ve görevlileri davanın dinleyicileri arasında yer alırdı¹¹⁹. Şühûdü'l-hal yargının denetimini sağladığı gibi, yargının bağımsızlığının gözetimini de sağlamıştır. Kadı'ya karşı gelebilecek her türlü baskı ve müdahalelerin önlenmesinde Şühûdü'l-hal'in azımsanmayacak derecede rolü vardır¹²⁰.

2-2-15-Kapıcı

Mahkeme kapısının önünde durup, mahkemeye başvurmak isteyen halkı sıraya koyan kişilere denir¹²¹.

¹¹⁴Feyzioğlu. a.g.e. s.21.

¹¹⁵Atar. "Mahkeme", . a.g.e. s.340.

¹¹⁶Cin-Akyılmaz. a.g.e. s.180

¹¹⁷Atar. "Mahkeme", a.g.e. s.340.

¹¹⁸Aydın. *Türk Hukuk Tarihi*, a.g.e. s.85.

¹¹⁹Feyzioğlu. a.g.e. s.21.

¹²⁰Fendoğlu. a.g.e. s.465.

¹²¹Cin-Akyılmaz. a.g.e. s.180

2-3-ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Sözlükte okumak, kaydetmek ve karar vermek gibi anlamlara gelen, bu kelimenin terim olarak ifade ettiği mana şudur: “insanlarla ilgili bütün hukuki olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtiva eden defterlere şer’iyye sicilleri (sicilat-ı şer’iyye), kadı defterleri, zabt-ı vakayi sicilleri veya sicilat defteri denmektedir. Şer’i mahkemeler tarafından verilen her çeşit ilam, hüccet ve şer’i evrak istisnasız asıllarına uygun olarak bu defterlere kaydedilmektedir. Kadı mahkemede mutlaka bir sicilat defteri bulunduracak ve vereceği ilam ve hüccetleri, tahriften korunacak şekilde muntazam olarak söz konusu deftere kaydedecektir¹²². Sicil defterlerinde belgeler düzenlenirken nelere dikkat edileceği hususu, fıkıh kitaplarının “eş- Şurûr” ve “el-Mehadir ve’s-sicillât” bölümlerinde yer alır. Osmanlı devleti bunları standart hale getirerek fıkıhın bütün bablarıyla ilgili belge çeşitlerini, Türkçe düzenlenmiş ve bunlarda kullanılan bütün kelimelere varıncaya kadar üslup birliği sağlanmaya çalışılmıştır¹²³.

Şer’iyye sicillerinin tarihine değinecek olursak, ilk kadı sicillerinin Emeviler döneminde mısır’da tutulmaya başlandığı bilinmektedir. Muaviye’nin mısır kadısı olan Süleyman b.İtir daha önce hükme bağlamış olduğu bir miras davasının taraflar tarafından sonradan inkâr edilmesi üzerine tekrar hükme bağlayıp sonradan ispatını kolaylaştırmak için birde sicile kaydetmiş ve şahitlerle bunu tevsik etmiştir. Bu usul daha sonra da büyük ölçüde istikrarlı bir şekilde devam ettirilmiştir. Bu defterlerin hem önceki bir davanın hem de evlenme, boşanma, satış, vakıf kurma gibi ilk dönemlerden itibaren büyük ölçüde mahkemede yapılması bir teamül haline gelen hukuki işlemlerin mevcudiyetini ispat etmede kullanılması bunların titiz bir şekilde tutulmasında başlıca etkindir. Osmanlı devletinde aynı düşüncelerle şer’iyye sicil defterleri tutulduğu görülmektedir¹²⁴.

Osmanlı devletinde şer’iyye sicillerine ilk olarak 1455 tarihinde Bursa’da rastlanılmaktadır. Bu defterler XIX. yüzyılın ikinci yarısında yeni mahkemelerin kurulması sebebiyle içerdiği konular açısından bir daralmaya uğramışsa da XX. yüzyıl başlarına kadar düzenli biçimde tutulmuştur. Kadılık müessesinin Osmanlıların ilk devrinden itibaren mevcudiyeti dikkate alındığında bu tür defterlerin daha erken dönemlerde de var olduğu ancak bunların günümüze ulaşmadığı ileri sürülebilir. Sicillerin resmen koruma altına alınması ve Kudüs örneğinde görüldüğü üzere listelerinin toplanması 1290(1873) sicillat-ı şer’iyye ve zabt-ı deavi cerideleri haklarında talimat ile olmuştur. Nitekim demografik, siyasal, ekonomik ve coğrafi önem itibarıyla birbirine yakın olan Bursa ve Edirne gibi iki şehirden ilkinin 796 defteri varken diğerinin 1538 gibi geç bir tarihten başlayan 690 defterinin bulunması ve Edirne’de neredeyse hiç i’lâm ve hüccet kaydına tesadüf edilmemesi bazı defterlerin şans eseri korunduğu hususunda delil teşkil etmektedir. Mudanya’nın (bursa) 1645 tarihli kayıtlarını da içeren mevcut ilk sicilinde görülen, “ kilitli tahta sandık ile 26 mecelle sicil el-Hac Halil bey ibn mehmed’e emanet vaz olundu. Unutmaya!” ibaresi zaman içerisinde sicillerin ne şekilde yok olduğuna bir örnek sayılır¹²⁵.

¹²²Akgündüz. a.g.e. s.58.

¹²³Bayındır. *Osmanlı*, a.g.e. s.432.

¹²⁴Aydın. *Türk Hukuk Tarihi*, a.g.e. s.100.

¹²⁵Yunus uğur.(2010), “Şer’iyye Sicilleri”, *DİA*. C.39, T.D.V.Y. İstanbul, s.9.

Türkiye’deki şer’iyye sicilleri ilgili arşivler hakkında bilgi vermek gerekirse, bu konuda en önemlisi 1312 h./1894 m. Tarihinde sultan II. Abdülhamid’in emriyle kurulan İstanbul Müftülüğü Şer’iyye Sicilleri Arşivi’dir. Bu arşivin dışında kalan diğer siciller Ankara Etnografya Müzesi’ndedir¹²⁶.

Bu arşivlerdeki sicil defterleri genelde dar ve uzun defterler olup (15x45 cm gibi) sayfa sayıları 10-20’den 200-300’e kadar çıkabilmektedir. Defterler ortalama 100 sayfa civarındadır ve 400-500 kaydı içermektedir. XV ve XVI. yüzyıl şer’iyye sicillerinin önemli bir kısmı Arapça kaleme alınmıştır. XVI. yüzyıldan itibaren Arap coğrafyası dışındaki defter çoğunlukla Osmanlı Türkçesi ile yazılmış olsada her iki dildeki kayıtlarda benzer olaylar için kullanılan hukuki terminoloji aynıdır. Kayıtlardaki konular çok çeşitlidir. Mesela cinayet, evlenme, vergi kayıtları, narh usulü, lonca davaları, vakfiye ve vakıf muhasebesi, miras vb. her türlü konuyla ilgili olduğundan Osmanlı devletinin tarihi, sosyal, ekonomik ve hukuki yapısı hakkında çok fazla bilgi vermektedir¹²⁷.

2-4-ŞER’İYYE SİCİLLERİ’NİN İHTİVA ETTİĞİ BELGE TÜRLERİ

Şer’iyye sicil defterlerinde mevcut olan yazılı kayıtları önce iki gruba ayırabiliriz. **Birincisi**; kadılar tarafından inşa edilerek yazılan kayıtlardır. Bunlar da kendi aralarında hüccetler, ilamlar, maruzlar, müraseleler ve diğer kayıtlar diye beşe ayrılır. **İkincisi**; kadıların kendilerinin inşa etmedikleri, bekli kendilerine hitaben gönderildiği için sicile kaydedilen ferman, tayin beratları, buyrultular ve diğer hüküm çeşitleridir¹²⁸.

İlk tür belgeler genellikle sicil defterinin ön kısmına (sicil-i mahfuz), merkezden gelen belgelerin suretleri ise arka kısmına (sicil-i mahfuz defterlü) kayıt edilmiştir. Fetva örnekleri ve kadıların şahsi notları da sicillerde bulunabilmektedir. Bu belgelerin hacmi sicil defterinin ait olduğu şehre veya kazaya göre değişmektedir. İstanbul, Bursa, Edirne, Şam gibi büyük şehirlerde belgeler türlerine göre ayrı defterlerde tutulurken daha küçük kazalarda bütün belgeler aynı defterde bir arada yer almaktadır. Edirne örneğinde görüldüğü gibi sadece terekeleri içeren defterler bile askeri kassam ve beledi kassam defterleri şeklinde ayrı ayrı tutulabilmektedir¹²⁹.

2-4-1-Kadı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

2-4-1-1-Hüccetler (Senedât-ı Şer’iye)

Sözlükte delil ve bir fiilin sabit olduğuna vesile olan şey demektir. Osmanlı hukuk terminolojisinde ise hüccetin iki manası vardır. İlki şahitlik, ikrar, yemin veya yeminden nükûl gibi bir davayı ispat eden hukuki delillere denir. İkincisi ise, kadının hükmünü (kararını) ihtiva etmeyen, taraflardan birinin ikrarını diğerinin bu ikrarı tasdikini havi bulunan ve üst tarafında bunu düzenleyen kadının mühür ve imzasını taşıyan yazılı belgeye hüccet denir. Tanzimat’tan sonraki Osmanlı mevzuatında hüccet tabiri yerine senet mefhumu da kullanılmıştır. Şer’i hüccetlere Senedat-ı Şer’iyye denmiştir. Ancak bu mana hukuk terimi olarak zikredilen anlamıdır. Halkın dilinde hükmü ihtiva etsin etmesin üst tarafında kadının imza ve mührünü taşıyan her belgeye hüccet denilmiştir¹³⁰.

¹²⁶ Bayındır. *Osmanlı*, a.g.e. s.432.

¹²⁷ Uğur. a.g.e. s.9.

¹²⁸ Akgündüz. a.g.e. s.59.

¹²⁹ Uğur. a.g.e. s.9.

¹³⁰ Akgündüz. a.g.e. s.60.

2-4-1-2-İ'lâmlar

Arapça “ilm” kökünden gelen “i'lâm” ın kelime manası “bildirme, anlatma” demektir. Hukuk terimi ise i'lâm, bir davanın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren belgeyi ifade eder. Ancak, Osmanlı diplomatğinde kadıların şer'i mahkemeye intikal eden bir davanın tasdikini temin maksadıyla şeyhülislamlığa veya herhangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılar içinde i'lâm tabiri kullanılmıştır. Bir konuda bilgi vermek için üst makamlara yazılan i'lâmlar arz mahiyetindedir¹³¹.

2-4-1-3-Ma'rûzlar

Mahkemelere yapılan şikâyetler, kadının emriyle görevliler tarafından yapılan keşif ve tahkikat raporları ve naiblerin daha çok ceza konularında yürüttükleri soruşturma ve kadının onayına sundukları kararlar ile kadıların üst makamlara arz ettikleri konular maruz başlığı altında sicil defterlerine kaydedilmişlerdir. Ma'rûzlar, bazı ilam ve hüccet sicillerinin ortasında veya sonunda bulunurlar. Bu konuda müstakil sicillerin tutulduğuna görülür¹³².

2-4-1-4-Mûrâseleler

Kadının kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs yahut makamlara hitaben kaleme aldığı yazılı belgelere mürasele veya çoğulu olan müraselat adı verilmektedir. Mesela herhangi bir sanığın yakalanması için mahallin voyvodasına veya kethüdasına resmi bir yazı yazabilirler. Yahut tayin edildikleri kadılık görevini yine resmi bir yazı ile herhangi bir naibe devredebilirler¹³³.

2-4-1-5-Vakfiyeler

Vakıf kelimesi Arapça'da durdurmak, alıkoymak manalarına gelmektedir. Terim olarak ise vakıf, bir kimsenin Allah'a yakın olmak gayesiyle menkul ya da gayrimenkul mal ve mülkünü dini ve sosyal bir amaç için tahsis etmesidir. Osmanlı topraklarında yaşayan hür, akli başında ve ergin olan herkes malını vakf edebilirdi. Vakfiyelerde, vakıf gelirinin devamlı olması ve vakfedilen şeyin tam mülkiyete haiz olması gibi özellikler de aranırdı. Bu şartların mevcut olması halinde vâkıf denilen vakıf sahibi, vakf ettiği şeylerin listesini ve şartnamesini bütün ayrıntılarıyla kaydettirdiği bir vakıfnâme ya da vakfiye tanzim ettirirdi¹³⁴.

Vakfedilen şeyin nitelikleri ve vakfedilme şartlarını ihtiva eden, hâkimin hükmünü havi tanzim olunan ve bir nevi vakfın anayasası niteliğindeki hüccetlere “vakfiye” denir. Vakfiyeler sadece hukukî bir belge değil, dönemin toplumsal yapısı ve fikrî durumu hakkında önemli bilgiler veren kaynaklardır¹³⁵.

¹³¹Mübahat S.Kütükoğlu.(1994), *Osmanlı Belgelerin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul, s.345.

¹³²Bayındır. *Osmanlı*, a.g.e. s.432-433.

¹³³Akgündüz. a.g.e. s.66.

¹³⁴Mehmet Karasakal.(2010), *109 Numaralı Ayntab Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi (Yüksek Lisans Tezi)*, Gaziantep ünv. S.B.E. Gaziantep, s.32.

¹³⁵Hilmi Bayraktar.(2014), *Ayntab Vakıfları*, Bizim Akademi Yay. Ankara.

2-4-2-Başka Makamlardan Sadır Olan ve Sicile Kaydedilen Belgeler

2-4-2-1-Padişah'tan Gelen Ferman ve Beratlar

Fermanlar

Ferman, genel anlamda divan-ı hümayun veya paşakapısı'ndaki divanlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve tuğra bulunan padişah emirlerine verilen addır. Ferman kelimesi tek başına değil, padişaha ait olduğunu ifade eden unvanlarla kullanılır¹³⁶.

Kelimenin kökenine indiğimizde ise, Ferman; farsça "fermüden" masdarından alınmış bir kelime olup, emir, irade ve buyruk anlamındadır.

Ferman; Osmanlı Diplomatiğinde;

Her hangi bir iş hakkında ısdar olunan, Padişahın alamet-i şerife adı verilen tuğralı emri demektir.

Bu emre sultandan sadır olduğu için genellikle, ferman-ı hümayun ve emr-i şerif denilmiştir. Osmanlı vesikalarında; hüküm, biti, misal, teki', nişan, berat, menşur ve yarlıg terimleri zaman zaman "sultanın yazılı ve tuğralı emri" olması noktasından hareket edilerek bir birlerinin yerine ve ferman-buyruk anlamında kullanılmıştır.

Ferman kelimesi belgelerde yalın halde değil, sürekli olarak, emrin padişaha ait olduğunu, onun hükmüne ve kuvvetine cihanın boyun eğdiğini, çok yüce ve itaat edilmesinin zorunluluğu olduğunu belirten övücü ve yüceltici sıfatlarla birlikte kullanılmıştır. Bunlara örnek vermek gerekirse, bu sıfatlar şöyledir;

Ferman-ı ali-şan, ferman-ı hümayun, ferman-ı şerif, ferman-ı padişahî, ferman-ı saadet-unvan, ferman-ı beşaret-unvan, ferman-ı şeref-ıktıran, ferman-ı vacibü'l-izan, ferman-ı vacibü'l-imtisal, ferman-ı cihan-muta', ferman-ı kadr-tüvan, kaza-cereyan¹³⁷.

Beratlar

Berat kelimesi “yazılı kâğıt ve mektup” anlamına gelen Arapça bir kelimedir. Osmanlı devlet teşkilatında bazı vazife, hizmet ve memuriyetlere tayin edilenlere vazifelerini yapmak yetkisini tevdi etmek üzere, padişahın tuğrası ile verilen izin, mezuniyet ya da atama emirleri hakkında kullanılan bir terimdir. Beratlı, müsaadeli ve imtiyazlı demektir; eli beratlı, salahiyyetli demektir. Osmanlı vesikalarında berata biti, berat-ı şerif, nişan, nişan-ı şerif denildiği gibi hüküm ve misal de denilmektedir ve bazen aynı vesikanın bir yerinde nişan başka bir yerinde berat terimi kullanılmaktadır¹³⁸.

¹³⁶Kütükoğlu. a.g.e. s.99.

¹³⁷Nejdet Gök.”Osmanlı Diplomatiğinde Ferman ve Berat Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar”, ngok.Konya.edu.tr, s.215.

¹³⁸M.Tayyib Gökbilgin.(1992),*Osmanlı Paleografya ve Diplomatika İlmi*, 2.Baskı, Enderun Kitabevi, İstanbul, s.85.

Beratların hangi sebepten dolayı hazırlanıp verildiği berat metinlerinde belirtilmekle beraber genel olarak şu şekilde gruplandırılabilir;

1. Devlete ait her hangi bir memuriyete tayin için verilen beratlar (vezirlik, beylerbeylik vs idarecilere verilen beratlar),
2. Devlete ait mal ve mülklerden faydalanma veya bu mallar üzerinde tasarrufta bulunabilme veya mülkiyete geçirebilme amacıyla verilen beratlar (temliknameler, malikâne, ocaklık vs. beratlar),
3. Vakıflar gibi kamu menfaatine kurulmuş bazı kuruluşlarda görev yapabilme yetkisini kazanmak.

Tarifte de belirttiğimiz gibi beratların hazırlanma sebebi, çeşitlerine göre, kısaca yetki, imtiyaz, tasarruf ve mülkiyet kazandırmaktır¹³⁹.

2-4-2-2-Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerden gelen Buyrultular

Buyruldu ya da buyuruldu kelimesi, Türkçe buyurmak kelimesinden gelmektedir. Buy(u)ruldu, Osmanlı diplomatiğinde sadrazam, vezir, defterdar, kazasker, kaptan paşa, beylerbeyi gibi yüksek rütbeli görevlilerin kendilerinden aşağı mevkide bulunan kişilere gönderdikleri emirler için kullanılan bir terimdir. Buyruldular, beyaz üzerine yazılanlar ile arz, telhis ve sair evrak üzerine yazılanlar olmak üzere iki türdür. Bunun yanı sıra merkeze ve taşraya yazılanlar olarak da ayrıma tâbi tutulabilirler. Fatih Kanunnamesi'ne göre padişahın tuğrasını taşıyan hükümler sadrazam, defterdar ve kazaskerlerin buyruldularıyla yazılabilir. Babîâli'nin Mektubi Kalemi'nden yazılanlara buyruldu-yı sâmi veya buyruldu-yı âli denilirdi. Buyruldularda elkabın (lakaplar) ilk kelimesinin üzerine doğruluğunu göstermek amacıyla “sah” işareti konulurdu¹⁴⁰.

2-4-2-3-Tezkereler

Osmanlı devletinde daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlar arası yazılan ve resmi bir konuyu ihtiva eden belgeler tezkire denir. Aslında aynı şehir ve kasabada bulunan resmi dairelerin birinden diğerine yazdıkları yazılara tezkire, şehirlerarasındaki yazışmalara ise tahrirat denmesi son zamanlarda adet haline gelmiştir.

Şer'iyye sicillerinde yer alan birinci manadaki tezkereler başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürü demek olan tezkireciler tarafından kaleme alınır. Mesela Anadolu defterdarlığına bağlı maliye kalemlerinden olup Anadolu eyaletlerindeki mali hükümleri kaleme alan makama Tezkire-i Ahkâm-ı Anadolu, Rumeli'ye ait mali işleri kaleme alan makama da Tezkire-i Ahkâm-ı Rumeli denilirdi. Haremeyn muhasebeciliği veya evkaf muhasebeciliği de evkafa ait mali konularda tezkire verirlerdi¹⁴¹.

¹³⁹Gök. a.g.m. s.218.

¹⁴⁰Mehmet Güneş.”19.yüzyıl Osmanlı Tarihinin Ana Kaynakları: Buyruldu ve İlmühaber Defterlerinin Tarihi”, BOA, İstanbul, s.209.

¹⁴¹Akgündüz. a.g.e. s.67.

2-4-2-4-Temessükler

Arapça, “mesek” kökünden gelen kelimenin lügat manası “tutunma”, “yapışma”, “sarılma” dır. Diplomatik bakımından temessük, bir borcun ödenmesinin kabul edilmesi, bir şeyin teslim alındığının gösterilmesi gibi hususlarda karşı tarafa verilen bir nevi senedir. Bunun için çok çeşitli konularda temessükler verilmiştir. Bazı durumlarda temessük karşılığı tahvil de kullanılmıştır. XIX. yüzyılın ikinci yarısında temessük kelimesinin yerini zamanla sened almıştır. İfade ettikleri mana bakımından fark yoktur¹⁴².

2-5-AYNTAB ŞER’İYYE SİCİLLERİ

Gaziantep’e ait 200’ün üzerindeki şer’iyye sicil defteri, tasnif edilerek toplam 174 defter haline getirilmiştir. Yine bu defterler Gaziantep Müzesindeyken katalog çalışmaları tamamlanmıştır. Buna göre; Gaziantep’e ait ilk sicil belgeleri, H.938/M. 1531-1532 tarihli son sicil belgeleri ise H.1327/M.1909-1910 tarihli olarak deftere kaydı alınmıştır. Bu sicillerin tamamı 1911 yılında Gaziantep Müzesi Arşivinden alınarak Ankara’daki “ Milli Kütüphane Arşivine’ taşınmıştır. Bu siciller hazırlanırken gerek tarih sırası ve gerekse envanter numaraları olarak düzenli periyodik bir sıra takip etmektedir. Sicillerin tamamı mikro-filmlere kaydedilmiş durumdadır. Araştırmacılar bunları fotokopi çektiyip kullanabilmektedir. Gaziantep şer’iyye sicillerinin arasında tarihi açıdan boşluklar görülmektedir¹⁴³.

2-5-1-Ayntab Şer’iyye Sicillerinde Tarihlendirme Usulü

Gaziantep şer’iyye sicillerinde tarihlendirme 5 ayrı durumda yapılmaktadır. Bu durum çeşitli ciltlerde göze çarpmaktadır. Şimdi bunları örneklerle açıklamaya çalışacağım:

1-Şimdi olduğu gibi günü, ayı ve yılı göstererek tarihleme: 20 Ramazan 1110.

2-Gün gösterilmeyip yalnız ay ve yılı işaret edilerek tarihleme: Şaban 1087.

3-Belgelerin önemli bir bölümünde (Evail), (Evasıt), (Evahir) çoğul sözcükleriyle başlar, ortalar, sonlar ve birde yılı gösterilerek tarihleme: Recep Eva 1205 Rebiyülahir Evas 1170 Evahiri 1148.

4-Bunda tarih belgelerin başlarına yazılmakta ve belgelerin sonlarına tarih konulmamaktadır. İri yazılarla işlenen bu tarihi birkaç belge izlemektedir.

5-Tarihlemeye tutulan başka bir yol ise yılı yazarak ayı rumuzla göstermek: 1205 M.

Kimi tarihlerde Gurre ve Selh deyimleri geçmektedir. Bu sözcükler ayların başına yazılmaktadır. Gurre ayın ilk gününü, Selh ise son gününü işaret etmekteydi¹⁴⁴.

¹⁴²Kütükoğlu. a.g.e. s.281.

¹⁴³Karasakal. a.g.t. s.34.

¹⁴⁴Güzelbey. *Gaziantep’ten kesitler*, a.g.e. s.159-161.

2-5-2-Çalışılmış Ayntap Şer'iyye Sicilleri

- ❖ C.Cahit Güzelbey.(1966). Gaziantep Şer'î Mahkeme Sicilleri. M.1841-1886. C 144-152. Fasikül 2. Gaziantep.
- ❖ C.Cahit Güzelbey.(1966). Gaziantep Şer'î Mahkeme Sicilleri. M.1828-1838. C 142-143. Fasikül 3. Gaziantep.
- ❖ C.Cahit Güzelbey-Hulusi Yetkin.(1970). Gaziantep Şer'î Mahkeme Sicillerinden Örnekler. C 81-141. M.1729-1825. Gaziantep.
- ❖ Galip Eken.(1988). 113 Nolu Antep Şer'iyye Sicili: Transkripsiyon ve Değerlendirme. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniv. S.B.E. Ankara.
- ❖ Fuat Yıldırım.(1995). 108 Nolu Antep Şer'iyye Sicili. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniv. S.B.E. Elazığ.
- ❖ Adnan Arslantaş.(1997). 141 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Katalogu. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniv. S.B.E. Malatya.
- ❖ Ahmed Yılmaz.(1997). 19. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Şer'iyye Sicilleri ve Tereke Defterlerine Göre Medine-i Ayntâb'ın İktisadi ve İçtimai Durumu. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniv. S.B.E. Ankara.
- ❖ Zeynel Özlü.(1999). 120 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniv. S.B.E. Ankara.
- ❖ Handan Bozkurt.(2002). 17 Nolu Antep Şer'iyye Sicili. Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniv. S.B.E. Malatya.
- ❖ Zeynel Özlü(2002). Kassam Defterlerine Göre 18. Yüzyılın İkinci Yarısında Ayntâb. Doktora Tezi. Gazi Üniv. S.B.E. Ankara.
- ❖ Rabia Sultan Timbil.(2003). 19 Nolu Antep Şer'iyye Siciline Göre Mülk Satışları. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniv. S.B.E. Konya.
- ❖ Yüksel Babaninoğlu.(2004). 155 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Ayşe Erkmen.(2005). 156 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Havva Yıldız.(2006). 156 Numaralı Ayntab Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H 1310-1312, sayfa 3-96,70-174) Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E.

- ❖ Aynur Geçgil.(2006). 141 Numaralı Gaziantep Şer'iyeye sicili, metin-değerlendirme (h.1234-1236/m.1818-1821). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniv. S.B.E.
- ❖ Hasan Karakuş.(2006). 121 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicili(H.1179-1200/M.1765-1785). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniv. S.B.E.
- ❖ Hüsniye Güner.(2006). 21 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniv. S.B.E. Muğla.
- ❖ Mehmed Ali Yıldırım.(2006). 152 Numaralı (H.1302-1303/M. 1884-1885) Ayntab Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Nalan Özel.(2006). 23 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniv. S.B.E. Muğla.
- ❖ Serhat Kuzucu.(2006). 123 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Faruk Yılmaz.(2007). 151 Numaralı (m.1882-1884/h. 12991301) Ayntab Şer'iyeye sicilinin Transkripsiyonu ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Cuma Çam.(2008). 11 Nolu Antep Şer'iyeye Sicili. Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniv. S.B.E. Kars.
- ❖ İlkay Koroğlu.(2009). 131 Nolu Gaziantep şer'iyeye sicilinin H.(1182-1196) Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniv. S.B.E.
- ❖ Sıtkı Dal.(2009). 139 Numaralı Gaziantep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniv. S.B.E.
- ❖ Zemzem Yücetürk.(2009). 98/3 Numaralı Ayntâb Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniv. S.B.E. Kayseri.
- ❖ Ahmet Külek.(2010). 71 Numaralı Gaziantep Şer'iyeye Sicili Transkripsiyonu(1-101. sayfalar- H.1132/M.1720). Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üniv. S.B.E.
- ❖ Neşe Toğrul.(2010). 129 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi.(H.1061,1108,1142/M.1650,1696,1729). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Ökkeş Narinç.(2010).64 Nolu Gaziantep Şer'iyeye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi(H.1123/1124-M.1711-1713). Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üniv. S.B.E.

- ❖ Ömer Faruk Yılmaz.(2010). 98/1 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili(H.1155/M.1742?1743) transkripsiyon ve değerlendirme. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniv. S.B.E.
- ❖ Adem Çalışkan.(2011).159 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi (H.1319-1323/M. 1903-1907; Sayfa 1-242) Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Mehmed Karasakal.(2011). 109 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Mehmet Birlik.(2011). 158 Numaralı Ayntab Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi (H.1318?1325 / R.1316?1323 / M.1900?1907). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Murat Eryetgin.(2011). 149 Nolu Ayntab Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Mustafa Can.(2011). 157 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi.(H.1316-1317/ M.1898-1899; sahife 1-134). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Naime Yüksel Kayaçağlayan.(2011). 1714-1715 tarihleri arasında Gaziantep'te Sosyal, Siyasî ve İktisadî yapı: 65 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili metin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üniv. S.B.E.
- ❖ Ahmet Demir.(2012). 159 Numaralı Ayntab Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi: H. 1322-1323, M. 1904-1905; sayfa 368-499. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Hasan Yıldırım.(2012). H. 980/M. 1572 tarihli 166 Numaralı Ayntab şer'iyye sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ İbrahim Arslan.(2012). 166 Numaralı (H.980/M.1572-1573) Ayntab Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üniv. S.B.E.
- ❖ Kemal Kubat.(2012). 131 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (h. 1182-1195/ m.1768-1780, s. 1-96). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Senem Karagöz.(2012). 1 Nolu Ayntab Şer'iyye Sicili Defteri Transkripsiyonu. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniv. S.B.E.

- ❖ Serpil Acioğlu.(2012). 137 Numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicilinin (H.1216-1220/M.1801-1806) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Aylin Kurt.(2013). 99 Numaralı Ayntab Şer‘iye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi(H.1139-1159/M.1727-1746). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Ayşe Güdeloğlu.(2013). 131 Nolu Şer‘iyye Sicil Defterine göre Gaziantep’in kültürel, sosyal ve ekonomik durumu. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniv. S.B.E.
- ❖ Enver Demir.(2013). 148 Nolu Ayntab Şer‘iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Mustafa Çavdaroğlu.(2013). 61 Numaralı Ayntab Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s.1-100). H.1124-1125/M.1712-1713. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Yıldız Dalkılıç.(2013). 148 Numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi (H.1288-1291/ M. 1871-1874) (S. 136-270). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Ahmet Yarış.(2014). 45 Numaralı Gaziantep Şer‘iyye Sicili’nin İlk Yüz Sayfası Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1107/M.1696). Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üniv. S.B.E.
- ❖ Eyüp Erbilici.(2014). 1715 tarihinde Gaziantep’te sosyal, siyasî ve iktisadî yapı: 66 Numaralı Gaziantep Şer‘iyye Sicilleri metin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üniv. S.B.E. Kilis.
- ❖ Leyla Kaya.(2014). 37 Numaralı Ayntab Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi H. 1098-1100/ M. 1686-1689. (s. 1-97). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Mehmet Can.(2014). 61 Numaralı Gaziantep Şer‘iyye Sicili’nin (H. 1124-1125/ M.1712-1713 s.101-200) Transkripsiyonu ve değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Mine Kartal.(2014). 20 Numaralı Ayntab kadı Sicili’nin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi (H. 1060-1061/ M.1650-1651). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Musa Arslanboğa.(2014). 40 Numaralı Ayntab Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1103-1104)-(M. 1692-1693). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.

- ❖ Yılmaz Deniz Ateş.(2014). 40 Numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicilinin (H. 11031104/ M. 1692-1693) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Fatma Yıldız.(2015). 42 Numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi: H. 992-994/ 1003-1004 M. 1584-1586/ 1594-1595; S. 339-450. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Makbule Bakırcı.(2015). 1761-1762 tarihleri arasında Ayntab’da sosyal, siyasi ve iktisadi yapı: 125 Numaralı Gaziantep Şer‘iyye Sicili metin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep
- ❖ Okan İlhan.(2015). 20 Numaralı Ayntab Şer‘iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s.137-270) H. 1060-1061/ M. 1650-1651). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.
- ❖ Çiğdem Yılmaz.(2016). 122 Numaralı Gaziantep Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1177-1178/ M.1763-1764). Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üniv. S.B.E.
- ❖ Leyla Akcan.(2016). 1824-1834 tarihleri arasında Gaziantep’te sosyal, siyasi ve iktisadi yapı. (142 Numaralı Gaziantep Şer‘iyye Sicili Metin Transkripsiyonu ve değerlendirmesi s. 1-253). Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv. S.B.E. Gaziantep.

**2-6-135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ BELGELERİN
ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU**

Sayfa 1

Hüküm No:1	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belge Konusu: Hak Talep Etme
Belge Özeti: Bostancı Mahallesinden Halim oğlu Monla Mustafa'nın es-Seyid Mehmed Ali'den hakkını istemesi hakkında	

Ayntab Bostancı Mahallesi ahalisinden Halim oğlu Monla Mustafa nâm kimesne meclis'i şer'de tâ'ife-i cerrahdan sanatında mahir es-Seyid Mehmed Ali mahzarında bi't-tavi ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idüb oğlum kebir Mehmedin nişânesinde taş urub şakk ve ihrâcî matlûbumdur didikde ol-dahi ihracına isticâr olunub fi-mâba'd ber- kazâ vâki' olunursa da'vâ ve nizâ'ımız olmağın merkum dahi kabul itmeğle işbu mahale kayd olundu.

Fi 12 Şevvalü'l-Mükerrem Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Ve gayruhum, Monla Mahmud, Monla Şaban, Boyacı Mehdi İsa, Bakkal İsa.

Hüküm No: 2	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belge Konusu: Tahsilât
Belge Özeti: Dimos mukataası mutasarrıflarının devlet mallarını tahsil etmesi hakkında	

İşbu bin iki yüz dört senesi mâ-senesine mahsuben Ayntab'da vâki' Dimos mukata'âsı mutasarrıf taraflarından emvâl-i mîri tahsiline me'mûr sancakdâr 'İzzetlü Mehmed Ağa mahzarında Ba-fermanı âli mâl-ı mezkûr ahz ve kabza me'mûr Süleyman Ağa hazretleri meclis-i şer'de bi't-tav' es-sâf ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idüb sene-i mezkûre mâ-sene-i mahsuben üç bin iki yüz guruşa işbu merkum ağa yedinden tamamen ve kemâlen ahz ve kabz idüb zimmetinde bir para vireceği kalmadı didikde işbu mahale şerh virildi. Fi 25 Safer Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Mü'ezzin Mehmed Efendi, Kâtib es-Seyyid Abdurahman Efendi, Kâtib es-Seyyid Abdullah Efendi

Hüküm No: 3	Tarihi: T.y.
Belge Türü: Hücet	Belge Konusu: Tahsilât
Belge Özeti: Askerin vazife ihtiyaçları, konaklamaları amacıyla vergi tahsil edilmesine dair	

Ayntab Sancağından matlûb buyurılan bin iki yüz dört senesine mahsûben mâl-ı ‘avârız ve bedel-i nüzûl akçelerinden tahsiline me’ mûr matmâh-ı ‘âmire emini Çukadârlarından Süleyman Ağa meclis-i şer‘de takrir-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb mâl-ı mezkûrdan kazâ-i mezkûreden tarafına teslûmatından iki bin üç yüz elli guruş makbuzum olub mümteni‘ül husûn bin altmış iki buçuk guruş bâki olmağla der-i devlet-medara müceb i‘lâve tahrîr olundığı işbu mahale şerh virildi.

Şühûdül-Hâl

Abdullah Emin Efendi Çam-zâde, Mü‘ezzin Mehmed Efendi, Kâtib Abdurahman Efendi, Sancakdar Mehmed Ağa

Sayfa 2

Hüküm No: 4	Tarihi: 1205
Belge Türü:	Belgenin konusu: Dua
Belgenin Özeti:	

Bismillahirrahmanirrahim

El-hamdülillâhi’l-lezi ca‘l-ahkâmü’s-şerifü’l-müşerrifinet-tâme’l-‘âlem mürâren ve enze’l beyâne’l-küllî şey’in ve kadderü’l mîkdâren sübhâne men yâkîz kelimetü beyyine’l-îyâ ve lâ yenâze‘a ahd-ı fî-mâ ârâv ve es-salâtü’s-selâm mahalli nebiyyi beyne ve reşakka illâ ‘icâz ve fî siccil nübûte nehaccelü’l-va‘d ve hukûkü’l-encâz ve ‘ale’llah ve ashâbü’l-lezine kânû esvet fî’l-ictirâv ve âşinü’l-hakk ‘aleynâ bi’l-üssete ‘âli mülki’s-serâv ve ba’d... beyzâ’i mütehazzeh le’en yekteb sûrehkâmü’s-şerifetü’s-şer’iyye ve ilâ ve emr û überrevâtü’l-‘aliyyete ve alâ umûru’l-mer’iyye fî zemni kıdvetü’l- ‘alaimü’l-mütebehharin ve nahite’l-mevâli müteverri’in mefârihü’l-münehârimü’l-kirâm ma’aşşire’l-ekârim ve ilâ mâcidü’l-fihâm hazret-i Mevlana es-seyyid efendi fî’dâfi’âtü’s-sâniyye el-kazî büyûsne sâbika evâmü’s-sâ’ati bi’l-‘izz üli ikbâlü... ve veffikü’l-i-mâl aleni tahtıyye ve yerzah ve pîr husûlü’l amâle ve minâ innellâhe’t-te‘âli mâ ârâde sabika ve lâ hakka ve zâlik Fi Gurre-i Muharrem bi Haramü’s-seniyye hamis ve mieteyn ve elf.

Hüküm No: 5	Tarihi: 1205
Belge Türü: Mürâsele	Belgenin konusu: İhâle
Belgenin Özeti: Ayntab'da Osmanlı Devletine tabi olan Hristiyanlarından alınacak vergilerin toplanması ihâlesinin Maraş eyaleti cizyedarı Ziya Beye bırakılması hakkında	

Fahrü'l-akrân cizyedâr Mehmed Ağa müteharrim ba'de's-selâm oldur ki,

Medine-i Ayntab kazâsında vâki' ehl-i zimmet re'ayalarının üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı cizyelerinin cibayet-i işbu bin iki yüz beş senesine mahsuben hâlâ Maraş eyâleti cizyedârı taraflarından Ziya Beğe tefviz ve evrâk boğçasın tesyir itmeğle meclis-i şer'de feth ü güşâd ve Ziya Beğe teslim olunmağın cânib-i şer'den işbu mürâsile terkim ve irsâl olundığına teala vusulünde gerekdir ki Medine-i mezbûre kazâsında vâki' ehl-i zimmet re'ayalarının sene-i sâbık ve mukâ ve kadim virile-gelen cizyelerini cibâyet idüb ol-vechle ziyâde ve noksan mutâlebesinden ve sâ'ir güne re'aya-yı mersûme-yi gurrenden mücânebet itmeğle ihtimâm ve müdâvemet eyleyesiz. Fi 15 Muharremu'l-Haram Sene 1205

Hüküm No: 6	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Cizye Tahsili
Belgenin Özeti: Nesari ve Yesur taifelerinden cizye tahsili hakkında	

İşbu bin iki yüz beş senesine mahsuben nefis-i Ayntab ve havalisinde vâki' Nisâri ve Yesur tâ'ifelerinin üzerlerine edâsı lazım gelen cizye evrakı boğçası meclis-i şer'de mürur ve feth ü güşâd ve ta'dâd evrâk işbu mahale kayd şod...

A'lâ	Evsat	Edna	Yekûn
100	1050	300	1450

Yekûn bin dört yüz elli evrâkdır.

Sayfa 3

Hüküm No: 7	Tarihi: 1204
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Bosna kadısı es-Seyid Ali'nin Ayntab kazâsının tasarrufuna atanması hususunda	

Hüvve

Akza-yı kuzâtü'l-müsellimin evveli velâtü'l-mucidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'i i'lâmu's-şerifete ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtassun bi-mezidi inâyetü'l-meliki'l-mu'in sâbıkâ Bosna kadısı es-Seyyid Ali ziydet fezâ'ile tevki'i refi' hümâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki sen ehl-i 'ilm ve sâhib-i fazilet olub her-vechle müstehak 'inâyet ve şâyeste-i 'atuffet oldığın ecilden hâliya hakkında mezidi 'inâyet-i 'aliyye-i şâhâne ve meziyyet-i re'ffet-i seniyye-i padişâhânem zuhûra getirülüb işbu bin iki yüz dört senesi Zi'l-hiccetü's-şerife guresinden zabt itmek üzere 'avâtıf-ı 'aliyye-i mülükâne ve 'avatıf-ı behiyye-i hasr û anımdan şeref-yâfta-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mûcibince Ayntab kazası ber-vechi mansıb sana tevcih ve 'inâyet idüb i'lâmı-içün ta'yin olunmuşdur buyurdum ki hatt-ı hümâyûn 'inâyet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mûcebince zikr olunan Ayntab kazasına tarîh-i merkumeden ber-vechi mansıb sen mutasarrıf ol-deyüb beyne'l-ahâli-i icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye nevi-yi ve infâmire 'aliyye-i mustafay-ı Ali şهادetleri Bezl-i makrûr ve sa'i mevfûr eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîr-i fi'l-yevmü'l-hamis min şevvalül haram sene erba' ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı el-Kostantinniyye el-Mahrûse

Hüküm No: 8	Tarihi: 1204
Belge Türü: Mektub	Belgenin konusu: İhâle
Belgenin Özeti: Ayntab kazasının görevlilerinin eskisi gibi miras edilen malları dağıtmasını gösterir mektub	

‘İzzetlü Faziletlü Mürüvvetlü Efendi Hazretlerinin

Huzur-ı kazâ'il-mevfûrlarına savb-ı hüccetine... şerâ'it-i da'vât-ı müstebimâya ve letâ'if-i tahiyyât müsta'tib müttehaf ve rusûm-ı iftihas hatt-ı memâtları... mer'i ve mü'evvel kılındığı siyakında nümûne-i meciddir ki hâlâ ber-vech-i mansıb ve akl-ı hüzz-e hükûmetleri Medine-i Ayntab kazasının... Askeri işbu sene erba' ve mieteyn ve elf şehir-i zi'l-hüccetü's-şerifesinin yirmi dördüncü günü kemâ fi's-sâbık cenâb-ı şeriflerine ihâle ve tevfiz olunmağla iş bu mektub-ı mevruse meb'us-ı tahrir hatırları kılındı ise de te'âli lede'l-sa'ir lüzum vak'a olan muhâlefât-ı müteveli askeriyye-i tahrir ve terkim ve beyne'l-verese bi'l vazifet-i şer'iyye tevzi' ve taksim husûsına hasbel mukadderun... ve sarf-ı mâ hasl mukarreret buyurmaları me'mûl hâlisâne-mezrûr bâkî...

Sayfa 4

Hüküm No: 8	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Atama
Belgenin Özeti: Ayntab Ali Neccâr Mahallesinden At oğlu el-Hac Hüseyin'in tarlasına teyzesi oğlu es-Seyyid Ali'nin kayyum olarak atanması hakkında	

Medine-i Ayntab'da Ali Neccâr Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem gıybet-i munkıt'a ile gâyib ve mefkût olan At oğlu el-Hâc Hüseyinin Medine-i mezbûrda olan tarlasını zabt ve rabt ve tesviye-i umûrına teyzesi oğlu es-Seyyid Ali nâm kimesne kayyum nasb olunduğı iş bu mahale zabt şod. Fi 5 Muharremu'l-Haram Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Süvâri oğlu es-Seyyid Ali, Abdulkadir Çelebi, öteki el-Hâc Ahmed, Bedir oğlu Mehmed, Usta oğlu es-Seyyid Mehmed

Hüküm No: 9	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesinden es-Seyid ibni Ali Efendi'nin aile mirasından hak talep etmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Cedid Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Mehmiye-i İslambola es-Seyyid ibni Ali Efendinin verâseti vâlidesi Safiye Hatun ile li-ebeveyn er-karındaşları es-Seyyid Ebubekir Efendi ve es-Seyyid Mustafaya ve kız karındaşı Ayşe Hatuna münhasıra oldığı şer'an zâhir ve nümâyan oldıktan sonra mezbûr es-Seyyid Mustafa meclis-i şer'i kavîm-i enverde karındaşı râfî'i haze'l-kitâb merkum es-Seyyid Ebubekir Efendi mahzarında bi'l-verâse üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb mevrusımız müteveffâ-yı merkumun terekesinden Mehmiye mezbûreden yüz otuz guruş zuhuru bizlerde isâbet ve intikâl itmeğle meblağı mezbûrdan hisse-i şer'iiyyeyi işbu merkum fuzuli zabt ider sû'al olunub teslime tenbihe olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'al merkum Ebubekir Efendi cevâbında tarihden on dört sene mukaddem müteveffâ-yı merkumun deyüb kesireyi zuhur idüb ba'de's-subût gerek Mehmiye-i mezbûreden zuhur iden ve gerek Ayntab'da mevcûd muhallelâtı benim ve müdde'i merkumun ma'rifetlerimizle ashâb-ı deyünuna ba'de'l-emrâ karındaşım işbu müdde'i mezbûr Mustafa beş sene mukaddem benden da'va sadrıdan olduğundan huzur-ı müslüminde 'âlâ sebilü't-tahâric kendüye on beş guruşun meblağı mezbûrdan ve kırk guruş müteveffâ-yı

merkumun menzili bahasından bedel-i sulh olmak üzere ‘idde nakd virdikde meblağı mezbûrun ba‘de’l-ahz zimmetimi mirâs-ı mezkûre dâ’ir ‘âmme-i da‘va-i ve husûmât ve eyman ve mütâlebâtıdan min-küllü’l-vücûh ibrâ ve iskât eyledi deyü def’iyle mukâbele idincek merkum Ebubekir Efendiden def’-i mezkûrına mutâbık yemine taleb olundıkda ‘udûl-i ihrâr ricâl-i müslüminden Mehmed bin el-Hâc Mehmed ve es-Seyyid Ebubekir bin Hüseyin Çelebi nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub isrû’l-istişhâde fi’l-hakika tarih-i kitabdan beş sene mukaddem müdde-yi mezbûr es-Seyyid Mustafa karındaşı merkum Ebubekir Efendiden da‘va sadrında olduğında müteveffâ-yı merkumun duyûn-ı müsbite ba‘de’l-emra Mehmiye İslamboldan zuhur iden yüz otuz guruşdan on beş guruş ve kırk menzil bahasından karındaşı işbu müdde‘i merkume Ali sebil-i ittiharc teslim idüb müdde‘i mezbûr dahi bizim huzurumuzda sulh-ı mezbûrî kabul ve bedel-i sulh olan meblağı mezbûr elli beş guruşa ahz ve kabz eyledikden sonra mirâs-ı mezkûre dâ’ir ‘âmme-i da‘va ve husûmât ve eyman ve mütâlebâtıdan min-küllü’l-vücûh işbu merkum es-Seyyid Ebubekir Efendinin zimmetini ibrâ ve iskât eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz ve şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-i şahâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de’t-te‘addil ve’t-tezkiye şahâdetleri makbûle olmağın mücebince müdde‘i mezbûr es-Seyyid Mustafa bu veçhe şer‘i mu‘ârizadan men‘ birle mâ-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire Fi 5 Muharrem Sene 1025

Şühûdül-Hâl

Muhiddin Ağa-zâde es-Seyyid Mehmed Emin Ağa, Arnabud oğlu Mustafa, Nacar usta Zeyli Çelebi, Nakıb Çavuş Boyraz oğlu Ali Çelebi, Eskici oğlu es-Seyyid Ebubekir Çelebi

Sayfa 5

Hüküm No: 10	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Vasi Atama
Belgenin Özeti: Ayntab’da Cevizlice Mahallesinden, ölen Mehmed Beğ ibni Hüseyin Beyin kızlarına Ayşe binti el-Hac Osman’ın vasi tayin edilmesi hakkında	

Medine-i Ayntab’da Cevizlice Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevtolan sipahi Mehmed Beğ ibni Hüseyin Beğın sulbiye sağire kızları Hatice ve Ümmühanıya savb-ı şer‘iden ceddeleri Ayşe binti el-Hâc Osman nâm hatun vasi nasb ve ta‘yin olunub talebiyle her birlerine yirmi altışar akçe nafaka ve kisve baha farz takdir olundığı bu mahale kayd olundu. Hurrire Fi’l-yevmi’s-sâni min Şehr-i Muharremu’l-Haram Sene Hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Nakıb-zâde es-Seyyid Mustafa Çelebi, Tütüncü Osman ve gayrihum, Karcı Mustafa, İmam Tekiyye, Bulaşık-zâde Hafız, Kart kişiöğlü Molla Ebubekir, Oğlu es-Seyyid Molla Mehmed, Sıraç es-Seyyid el-Hâc Hüseyin Efendi

Hüküm No: 11	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Sam Karyesi ahalisinden Boşnak Mehmed'in mirasının oğlunun oğlu olan es-Seyid Mustafa'ya ait olduğu hakkında	

Husûs-ı atî'l-beyânın mahalinde ketb ve tahrîr ve fasl ü hasimi iltimâs olmağın savb-ı şer'iden Mevlana Nuri es-Seyyid Abdullah Efendi mevzuen ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntaba tâbi' Sâmi karyesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Boşnak Mehmedin karye-i mezbûrda vâki' menziline varılıb zeyl-i rakimede muharrerü'l-esâmi müslümin mahzarlarında 'akd-i meclis-i şer'i 'âli eyledikde müteveffâ-yı merkumun verâseti oğlunun oğlu ve ma'da verâseti es-Seyyid Mustafaya isâbet ve intikâl eylediği şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra merkum es-Seyyid Mustafa nâm kimesne meclis-i makud-u mezkûrda müteveffâ-yı mezbûrun karındâşı oğlu râfî'-i haze'l-kitab Köse Mehmed bin Veli mahzarında bi'l-verâse üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb ceddin müteveffâ-yı merkumun mâlî olmak üzere terekesinden Bölücek nâm mahalde vâki' lede'l-ahâli ma'lûmatü'l-hudûd bir kıt'a üç yüz tiğek ağvazı bağı ve dört 'aded ka'imu'l-usûl ceviz eşcârı ve iki 'aded keçi ve iki 'aded oğlak ve bir 'aded sağır tencere ve bir 'aded sahan ve bir 'aded yorgan ve bir 'aded döşek ve bir 'aded yasdık men hisse bi-mecmû' altmış gurus kıymetlü akâr ve eşyâ-yı mezkûresini işbu merkum Köse Mehmed fuzulî zabt ider sû'al olunub kasrıyedine tenbihe şer'i olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'al mezbûr Köse Mehmed cevâbında tarih-i kitabdan altı sene mukaddem müteveffâ-yı merkum emmimiz Boşnak Mehmed hâlî hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde sâlifü'z-zikr altmış gurus kıymetlü 'akâr ve eşyalarını huzur-ı müslümünde bana bey' ve tamm idüb semeni olan meblağı merkumu hibe ve temlik eyledi ol-vechle mülk-i mevrûsem olmağın bi-hakk zabt iderim deyü def'le mukâbele idicek merkum Mehmedden def'-i mezkûrına mutâbıkasına taleb olundukda 'udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müslümünden es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Yusuf ve Monla Hüseyin bin Ramazan nâm kimesneler li-ecli's-şahâde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâzırân olub isrû'l-istişhâd fi'l-hakika tarih- kitabdan altı sene mukaddem müteveffâ-yı merkum Boşnak Mehmed hâlî hayatında ve kemâl-i sıhhatinde Bölücek nâm mahalde vâki' bir kıt'a üç yüz tiğek ağvazı bağ ve dört 'aded ceviz eşcârı ve iki 'aded keçi ve iki oğlak ve bir tencere ve bir sahan ve bir yorgan ve bir döşek ve bir yasdık men çit bi-mecmû' altmış gurus bizim huzurumuzda işbu Köse Mehmede bey' ve tesellüm virüb semeni olan meblağı mezbûr hibe ve temlik eyledi ve... fevt oldı biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz ve

şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-i şahâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de re'âyete şerâ'itü'l-kabul şahâdetleri makbule olmağın mûcibince müteveffâ-yı merkumun oğlunun oğlu müdde-i mezbûr es-Seyyid Mustafa bi-vechi mu'ârizadan ba'de'l-men' husûs-ı mezbûru Mevlana-yı merkum mahalinde ve tahrîr ve mu'âyis olunan eminen şer'le meclis-i şer'a gelüb 'alî vukû'a inhâ ve takrir itmeleriyle mâ-vâki'bi't-taleb ketb olundu hurrîre. Fi 10 Muharrem Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Şemmin Dilaver Beşe, Abdiş Mustafa Beşe el-Hâc Musa, Mehmed Kethüda Abdah oğlu, es-Seyyid Mustafa zâde İsmail Efendi, es-Seyyid İbrahim

Sayfa 6

Hüküm No: 12	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Hayik Mahallesinden Mustafa bin Mehmed'in ölmesiyle mal varlığının oğullarına taksimi hakkında	

Medine-i Ayntab'da Hayik Müslüman Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem diyâr-ı aherde fevt olan Mustafa bin Mehmedin veraseti zevce-i menkûha-i metrukesi Ümmühani Hatun ile sulbi kebir oğulları es-Seyid Mehmed ve es-Seyid Mahmud ve es-Seyid Mustafaya ve kebir kızı Meriş hatuna münhazıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı merkumun terekesi ma'rifeti şer'î ve verese-i mersûmun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi't-tevsikatü's-şer'îyye tevzi' ve taksim defteridir ki ber-vech-i âti zikr oluna.Hurrîre Fi Muharrem Sene 1205

Menzil der-i mahalle-i mezbûre guruş 30

Sahan 17 guruş 4.5

Lengeri 12 guruş 6

Tebşi 3 rub' 3

Hoşab tası 4 guruş 1

Don tası 2 guruş 1

Teşt 1 guruş 1.5

Süzek 1 guruş 0.5

Fenâr 1 guruş 0.5

Tencere 3 guruş 4
Hamam leğeni 1 guruş 1.5
Sağır satıl 1 guruş 0.5
Yassı tas 2 guruş 0.25
Su satılı kil 1 guruş 1.5
Leğen 2 guruş 0.5
Sablı tas 1 kefkir 1 guruş 0.5
Kahve ibriği 3 guru 0.5
Döşek 3 guruş 5
Yorgan 1 guruş 3
Yasdık 1 guruş 1
Köhne kilim 3 guruş 2
Sini 1 guruş 2
Şamdan 1 guruş 0.5
Merhan Karyesi türabında vâki' bağ tiğek 500 guruş 30
Culâh dezgâsı 2 guruş 10
Arka esvâbı guruş 2
Hırdavât-ı menzil guruş 2
Minhahü'l-ihracat cem'an yekûn guruş 104.5
Kefen ve kabirâtı guruş 5
Resm-i kıymet-i 'âdi 2.5
Kâtibe çukadâra muhzır-ı guruş 3
sahihu'l-bâki cem'an guruş 10.5
el-taksim beyne'l-verese guruş 94
Hisse-i zevce-i mezbûre Ümmühânı muhassa 90 guruş 11
Hisse-i ibn-i mezbûr Ahmed muhassa 60 guruş 23

Hisse-i ibn-i mezbûr Mahmud muhassa 60 guruş 23

Hisse-i ibn-i mezbûr Mustafa muhassa 60 guruş 23

Hisse-i binti'l-mezbûre Meriş muhassa 90 guruş 11

Hüküm No: 13	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Sam Karyesi ahalisinden olan Köse Hüseyin'in ölmesiyle mal varlığının oğlu Köse Mehmed'e verilmesi hakkında	

Medine-i Ayntaba tâbi' Sam Karyesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Köse Hüseyinin verâseti sulbi kebir oğlu Köse Mehmede muhadde olunduğu şer'an zâhir ve nûmayân oldukdan sonra müteveffâ-yı merkumun terekisi muvakkat-ı şer'iyeye tahrir ve defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fi Muharremü'l-Haram Sene 1205

Menzil der-karye-i mezbûre yeri 2

Öküz 2 guruş 25

İnek 1 guruş 10

Buzağı 1 guruş 3

Merkeb 1 guruş 10

Keçi 1 guruş 3

Oğlak 1 guruş 1

Tencere 1 ve tas 1 guruş 2

Sahan 3 guruş 1

Leğençe 1 guruş 1

Taba 1 guruş 0.5

İbrik 1 guruş 0.5

Köhne kilim 2 guruş 5

Yorgan 2 guruş 4

Döşek 2 guruş 4

Yasdık 2 guruş 1
Çuval 2 guruş 2
Çiftü'l-alet guruş 5
Balta 1, mevcut bel 1 guruş 2
Mevcud saman guruş 3
... Guruş 2
Derebağ dinmeğle meşhur bağ tiğek 300 para 30
Mevcûd siyah üzüm guruş 2
Harâbe bağ dinmeğle meşhur bağ tiğek 700 guruş 35
Şeyh-zâde müşterek bağdan üzüm hissesi guruş 10
Mevcûd darı Guruş 5
Şeyh-zâde ile müşterek darı guruş 2
Arka esvâbı guruş 2
minhahu'l-ihracat cem'an yekûn guruş 200
tecriz ve tekfin ve kabir ve mesârıf-ı sâ'ire guruş 6
resm-i kıymet-i 'âdi guruş 5
karye-i kâtibe ve çukadâra muhzıra ve isbâ'ide guruş 12
sahihu'l-baki cem'an guruş 23
Meryem ibnü'l-mezbûre Köse Mehmed guruş 177

Sayfa 7

Hüküm No: 14	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Hayik Karyesinden olan Körüloğlu Abdullah'ın ölümünden sonra mal varlığının çocuklarına verilmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da tâbi' Hayik Karyesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Körül oğlu Abdullahın verâse-i zevce-i metrukesi Zeyneb Hatun sulbi kebir oğlu

Mehmed Ali ve sulbi kebire kızı Aişe ve Fatımaya münhasire ba'de mezbûr Mehmed Ali dahi fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Zeyneb Hatun ile li-ebeveyn kız karındaşları mezbûrât Aişe ve Fatımaya velâ'im karındaşları es- Seyid Ali ve es-Seyid Mehmed muhazıra ba'de mezbûre Aişe dahi vefât idüb verâseti validesi mezbûr Zeyneb Hatun ile ve li-ebeveyn kızkarındaşı mezbûre Fatımaya velâ'im karındaşları merkurâne es-Seyid Ali ve es-Seyid Mehmede münhasire ba'de merkur es-Syid Mehmed dahi fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Zeyneb Hatun ile zevce-i menkuhay-ı metrukesi Fatıma binti Mehmede ve Mevkufe muhazıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra tereke-i müteveffâ-yı merkurun müteveffâ-yı evvel Körül oğlu Abdullah hazel kitap muşea've Müşterek olmağın beyinlerinde taksim olunmayub bu esnada bi'l-münâsebate e's-şer'iyeye beyinlerinde taksim ve tevzi' olunmağı iltimâs itmeleriyle cânib-i şer'idenden naib ta'yin ve el-verese bi't-tefrikatü's-şer'iyeye verese-i merkurun ma'rifetleriyle tahrir ve tevzi' defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fi 9 Muharrem Sene 1205

Menzil der-karye-i mezbûre guruş 30

Yorgan 2 döşek 2 yasdık 2 guruş 8

Kilim 2 guruş 1

Çuval 4 guruş 2

Tencere 1 sahan 1 tas 2 guruş 2

Sağır satıl 1 para 1

... beyt guruş 10

Mevcûd siyah üzüm guruş 8

Leğençe 1 guruş 1

Taba 1 guruş 0.25

Saman guruş 5.5

Çift alati guruş 4

Öküz 2 guruş 25

Merkeb 1 guruş 5

Keçi 4 guruş 12

Çakmakda 'azizi bağ tiğek 500 guruş 50

Kıraç yerde kabak bağ tiğek 500 guruş 30

Mezrû' darı guruş 4

Hırdavât-ı menzil guruş 1

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 200.5

Teçhiz ve tekfîn ve kabir ve mesârîf-ı sâ'ire guruş 15

Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 5

Karyeye giden kâtibe 1.5

Çukadar İhzariye Guruş 1.5

Sahihu'l-bâki cem'an guruş 24.5

El-taksim beyne'l-verese guruş 176

Muhassa: $000+100+118+051=269$

Guruş: $22+12+09+03=46$

Hisse-i mezbûre Zeyneb

An Zevcihâ Abdullah

An Ibnihâ Mehmed Ali

An Ibnetihâ Ayşe

An Ibnihâ es-Seyid Mehmed

Muhassa: $060+046+113=219$

Guruş: $38+21+29=88$

Hisse-i mezbûre Fatma An Ibnihâ Abdullah

An Ibnihâ Mehmed Ali

An Ibnetihâ Ayşe

Muhassa: $083+117=200$

Guruş: $10+09=19$

Hisse-i An Ibnihâ Es-Seyid

An Ibnihâ Mehmed Ali

An Ibnetihâ Ayşe

Hisse-i zevce-i mezbûre Fatma Hatun muhassa 68 guruş 2

Hisse-i mahalu'l-mevkûf muhasa 81 guruş 14

... Muhassa 3

Hüküm No: 14	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kayser Mahallesi ahalisinden Hayikoğlu Mehmed Sadık'ın ölümünden sonra mallarının çocukları arasında taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Kayser Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem mecnûnen fevt olan Hayik oğlu Mehmed Sadıkın verâseti zevce-i menkûhası Emine binti İbrahim nam Hatun ile sulbi kebire kızları Hadice ve Emine ve li-ebeveyn kız karındaşları Fatımaya münhasire olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra terekesi marifet-i şer'i ve verese-i merkumun iltimaslarıyle tahrir defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fi Gurre Muharrem Sene 1205

Menzil guruş 60

Yorgan1, döşek 1, yasdık 1, guruş 5

Kilim 3, guruş 6

Minhahu'l-ihracât cem'an guruş 83

Teçhiz ve tekfin ve kabir guruş 5

Resm-i kıymet guruş 2

Kâtibe çukadara muhzıra guruş 2.5

Sahihu'l-baki cem'an yekûn guruş 9.5

El-taksim beyne'l-verese guruş 73.5

Hisse-i zevce-i mezbûre muhasa 49 guruş 9

Hisse-i binti'l-mezbûre muhasa 60 guruş 24

Hisse-i binti'l-mezbûre muhasa 60 guruş 24

Hisse-i...-mezbûre muhasa 11 guruş 1

Sayfa 8

Hüküm No: 15	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da İbn-i Eyüb Mahallesi ahalisinden Kuyumcu Ayvazoğlu Mehmed'in ölümünden sonra mal varlığının çocukları arasında taksimi hususunda	

Medine-i Ayntab'da İbn-i Eyüb Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Kuyumcu Ayvaz oğlu Mehmedin veraseti zevce-i menkuha-i metruke Meryem binti Vüruşi ileyhsulbi kebire kızları Sultan ve Sitti Fatıma ve sağire kızları mevad-ı miriyye ve li-ebeveyn ve karındaşı oğulları Mustafa ve İbrahim ve Mehmed Emin münhasire olduğu lede'l-şerri'l-enver zahir ve bahir olmağın müteveffâ-yı merkumun terekese marifeti şerr'i ve verese-i merkumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve bi-mâhü'l-verese vazifeti Şer'iiye tevzi' ve taksim-i defeteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fi 26 Muharrem Sene 1205.

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 300

Arı koğanı 20 guruş 40

Yorgan 4 guruş 9

Döşek 2 guruş 8

Yasdık 3 guruş 1

Minder 3 guruş 1

Tencere 2 guruş 3

Sini 1 guruş 2

Hamam leğeni 1 guruş 2

El leğeni 1 ibrik 1 guruş 2

Tas 1 guruş 0.5

Süzek 1 guruş 0.5

Sahan 4 guruş 1

Tabe 1 guruş 0.5

Tas 2 guruş 0.5

Hoşab tası 8 guruş 3
Lengeri 6 guruş 2.5
Leğençe 1 guruş 2
Kefgir 1 guruş 0.5
Şamdan 2 guruş 0.25
Gülamdan?? 1 guruş 0.5
Kahve ibriği 1 rub‘ 1
Maşraba 1 rub‘ 2
Çanak 12 guruş 1
Arka esvâbı guruş 5
... 1 guruş 2
Halı ve kilim 6 guruş 6
Sanduka 4 guruş 2
Merkeb 1 guruş 10
Zehir anbarı 1 guruş 4.5
Hırdavât-ı menzil guruş 7.5
Zahire beyt guruş 26.5
Boş kovan guruş 5
Dükkân eşyası guruş 10
Minhahu’l-ihracât cem‘an guruş 461.5
Teçhiz ve tekfin ve mesârif-ı sâ’ire guruş 15
Mehr-i müşterek zevce-i mezbûre guruş 100
Resm-i kıymet guruş 11.5
Kâtibe guruş 2
Çukadâra guruş 2
Muhzıra guruş 1

Cem'an yekûn guruş 131.5

Sahihu'l-bâki el-taksim beyne'l-verese guruş 330

Hisse-i zevce muhasa 30 guruş 41

Hisse-i beyt guruş 55

Hisse-i beyt guruş 55

Hisse-i beyt guruş 55

Hisse-i beyt guruş 55

Hisse-i Abdullah?? Muhassa 110 guruş 22

Hisse-i Abdullah?? Muhassa 110 guruş 22

Hisse-i Abdullah?? Muhassa 110 guruş 22

Hisse-i Abdullah?? Muhassa 110 guruş 22

Hüküm No: 16	Tarihi: 1205
Belge Türü: Vakfiye	Belgenin konusu: Bina Vakfedilmesi
Belgenin Özeti: El-Hac Yahya'nın es-Seyid el-Hac Süleyman bin Mehmed'den vakfedilen binada kendisin de hakkının olduğunu iddia etmesi hakkında	

Medine-i Ayıntabda vâkî' Naibzâde dinmekle ma'ruf ve... olan mezkûrundan el-hac Yahya ibni Mustafa nam kimesne meclis-i şer'î şerif-i enverde yine evlâd-ı vakıfdan merkum el-hac Yahyanın ammuzadesi Süvaroğlu dinmekle meşhur es-Seyid el-Hac Süleyman bin Mehmed nam kimesne mahzarında bi'l-mevâbü's-saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb haberimiz vakf-ı merkumun bina ve vakf eylediği... ma'lûm olan hamamın tevelliyeti bir müddetden beri benim taht-ı tasarrufumda olub işbu ammuzadem merkum el-Hac Süleyman dahi evlâd-ı vakıfdan olmağla ve dedem müteveffî Ali ve babam Mehmed ve senin baban ve deden ile tevliyet-i mezkûreye ber-vech-i vakfiyyet her biri mutasarrıflar idi ben dahi seninle münâsafâten mutasarrıf olurum deyü benden da'vaya mübâderet ve meclis-i şer'ide mürafa'at ve husûs-ı mezbure dâ'ir birkaç katca... şer'iyye ve şerâ'it-i mer'iyyeler irâd idüb ol-vecihle... kayl û kâl mütemâdi ve nezâ'ı keşide câri olmuş idi fi'l-hakika işbu ammuzadem merkum el-Hac Süleyman evlâd-ı vakıfdan olub babası ve dedesi benim babam ve dedem ile tevliyet-i merkumeye vakfiyyet üzre her birileri mutasarrıf olub ben dahi yedinde olan senedât mucibince kezlik kendi ile münâsafâten zabt ve tasarruf itmeğe razı ve hoşnud oldum fi-mâ ba'd ber-vech-i muharrer ileyh maşaallah Te'ala 'amel olunmak üzre takririm tahrir ve sicil-i mahfuz dahi kayd olunub yedine hüccet-i

şer‘iyye i‘ta olunsun didikde mâ hüve’l-vâkî‘ bi’t-taleb ketb olundı ve fi’l-yevm el-mübârek şehr-i Saferü’l-hayr sene hams ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Ve Gayruhum Gazi oğlu el-Hac Mehmed, Karaoğlu oğlu el-Hac Mustafa, Rüstem oğlu Mehmed, Monla İmamoğlu Monla Mehmed, Tahtezade es-Seyid el-Hac Ömer Efendi, Berber Ahnedzade Mustafa Efendi

Sayfa 9

Hüküm No: 17	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab’da Seng-i Nakkaş Mahallesi sakinlerinden Fatma binti Kasım’ın ölümünden sonra mal varlığının taksim edilmesi hakkında	

Medine-i Ayntab’da Seng-i Nakkaş Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffı olan Fatma binti Kasım nam hatunun verâseti Sadri Bekir oğlu el-Hac Emin ve Sadriye Bekire kızı Aişeye muhadde oldukda şer‘an zâhir ve nemâyan oldukdan sonra müteveffıye-i mezburenin terekisi muvakkat-i şer‘i ve verese-i merkum iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne’l-verese... şer‘iyye tevzi‘ ve takdim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurre Fi... Muharrem Sene 1205

Atık halı 3 guruş 5

Seccade 1 guruş 8

Kilim 1 guruş 1.5

Yorgan 3 guruş 10

Yasdık 2 guruş 2

Döşek 1 guruş 4

Sanduka 2 guruş 1

Sini 1 guruş 1

Lengeri 3 guruş 1.5

Sahan 2 guruş 1

Yan minderi 1 guruş 1

Don kazganı 1 guruş 4

Güğü 1 guruş 1
Tencere 2 guruş 5
İbrik 1 guruş 0.5
Satıl 1 guruş 1
Don tası 1 guruş 1.5
Sim kuşak bahası guruş 12
Hırdavât guruş 4
Minhahu'l-ihracât cem'an guruş 65
Teçhiz ve tekfin guruş 10
Resm-i kıymet kâtibe çukadara muhzıra guruş 3.25'er
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 23.25'er
El-taksim beyne'l-verese guruş 42.5
Hisse-i ibnû'l-mezbûr el-Hâc Emin muhasa 40 guruş 28
Hisse-i binti'l-mezbûre Ayşe muhasa 20 guruş 14

Hüküm No: 18	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden olan Fatıma kızı Aişe'nin mal varlığının kardeşleri arasında taksim edilmesi hususunda	

Husûs-ı âti el-beyânın meclisinde ketb-i tahrir ve fasl-ı... olmağla mahsub-ı şer'iden Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi mâdunen... irsâl olunub ol-dahi medine-i Ayntab'da Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Fatıma kızı Aişenin menziline varılub zeyl-i rakîmde muharrer'l-esâmı müslimeyn mahzar-ı bendelerinde akd-ı meclisde... eyledikde müteveffıye mezburun verâseti karındaşı-oğlu İbrahim bin Veliye hasîran isabet ve intikal eylediği nekahet oldukdan sonra merkum... Meclis-i ma'kud-ı mezkûrda mahall-i mezburenin... mevkufa nûkudın mütevellisi olan râfi'bandü'l-kitâb Sirac Mehmed bin el-Hac Yusuf nam kimesne mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb işbu üzerinde akd-i meclis olunan lede'l-ahâli ma'lûmât içün bir tahtani beyt ve... vüsûli muineyi müştemil menzil... müteveffıye mezburunun mülki olup tarih-i kitabdan dört sene mukaddem... ale'l-meclisde Kuryeci-oğlu es-Seyid Yusuf otuz guruşa bey' ve teslim ve tahlîk idüb

semeni olan meblağ-ı mezburun işbu merkum Sirac Mehmed ve minvalde kabz ve defterde olmağla hâlâ... imtinâ' ider sû'âl olunub bâki teslime tenbihe şer' olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl mezbur Sirac cevabında mezbure Aîşe tarih-i merkumeden münezzel-i mezkûrun gayb ve... meclisde Kuryeci-oğlu es-Seyid Bey' ve teslim ve tahakkuk olan meblâğ-ı mezburun mahall-i mezburenin avarızına vakf ve habs idüb bana teslim itmekle ben dahi meblâğ-ı merkumu bi't-tevliye münsabat iderim deyü... mukabele itdirmek vakî' mezkûrına mavaffak beyyine taleb olundukda 'udul-i ihrâr ricâl-i meşâyihinden İbrahim bin Mehmed ve Hasan bin Ali ve el-Hac Mustafa bin el-Hac Ahmed kimesneler li-ecl-i şahade meclis-i ma' kud mezbure hazıran olub eserü'l-iştihâ dahi tahkika tarih-i kitabdan dört sene mukaddem müteveffî mezbure Aîşe Hatun menzil-i mezkur gayb-ı idde'l-mecalis Türbeci-oğlu es-Seyid Yusuf otuz guruşa bey' ve tesellim idüb semeni olan meblâğı mezburun mahall-i mezburenin ihane-i avarızına vakf ve hasbel idüb işbu mütevellî-i mezbura teslim eyleyen mezbur-ı hususda bu vech üzre şahidleriz ve şehade dahi iderüz deyü... şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde ba'de ri'aye sirayatü'k-kabul şehadetleri kabul olmağın mucibince müdde-i mezbur İbrahim büyüce... husûs-ı mezburi Mevlana-yı merkum meclisinde ketb ve tahrir ve ba'de ma'an bahs olunan... şer'le meclis-i şer'e gelüb 'ali merkume inha ve izbar itmeleriyle ma-vaki' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi el-yevm şehri-i... Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

es-Seyid Hilmi Efendi, Kethüda el-Hac Mustafa, es-Seyid Ahmed Çelebi, ... Sillecioğlu el-Hac Halil, Timur Ağa.

Sayfa 10

Hüküm No: 19	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kürtenciyan Mahallesinden olan Abdülaziz'in ölümünden sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayıntaba tabi' Burc Karyesi ahalisinden olub Medine-i Ayıntabda Kürtenciyan Mahallesinde... sakın iken bundan akdem fevt olan Abdülazizin veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Cennet Hatun ile karındaşları Hasan ve Mehmede muhadde olduğu lede'l-meşru'ı'l-enver zahir ve nihayane olduktan sonra müteveffâ-yı mezburun terekisi ma'rifet-i şer' ve hassa muhtarı Molla Mustafa nezaretiyle tahrir ve takdim ve beyne'l-verese ve takdim-i defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur. Hurrire Fi 11 Saferü'l-Hayr Sene 1205

Teşt 1 guruş 2
Sağir satıl 1 guruş 1
Sahan 6 guruş 2
Tencere 1 guruş 1
Kilim 1 guruş 4
Yorgan 1 dōřek 1 yasdık 1 guruş 6
Merkeb 1 guruş 10
Çuval 2 guruş 1
Aba 1 guruş 1
Hırdavât guruş 4
Burc karyesinde bir kıt'a bağ azizi tiğek 300 guruş 25
Çinçinde bağ azizi tiğek 100 guruş 10
Karye-i mezbûrda vâki' bağ tiğek 500 guruş 40
Minhahu'l-ıhrâcât cem'an guruş 110 rub' 3
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârıf-ı sâ'ire guruş 16
Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 2.25
... olundığı iki kıt'a zevceye bağ guruş 50
Kâtibe çukadâra muhzıra guruş 2
Sahihu'l-bâki cem'an yekünguruş 71 rub' 3
El-taksim beyne'l-verese guruş 39
Hisse-i zevce-i mezbûre muhassa 90 guruş 9
Hisse-i ibnü'l-Ömer el-mezbûr muhassa 105 guuş 14
Hisse-i ibnü'l-Ömer el-mezbûr muhassa 105 guuş 14

Hüküm No: 20	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kürtenciyan Mahallesi sakinlerinden olan es-Seyyid Abdullah Efendi'nin, ölen Abdülaziz'in evine gelerek mirasının eşi Cennet Hatun ve kardeşleri arasında paylaşılması hakkında	

Husûs-ı atî'l-beyânın meclisinde ketb ve tahrir ve fasl-ı ... olunmasına savb-ı şer'iden Mevlana Nasuri es-Seyid Abdullah Efendi ma'dûnen ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayıntabda Kürtenciyan Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan borçlu Abdülazizin sakin olduğu menzile varılub zeyl-i rakiminde fahrü'l-esâmi müslimin mahzarında akd-ı meclis-i şer'i 'ali eyledikde müteveffâ-yı merkumenin verâseti zevcesi Rafete mesnedü'l-kitâb Cennet Hatun ile karındaşları Hasan ve Mehmed muhadde olduğu lede'l-meşru'ı'l-enver zahir ve nümayân olduktan sonra zevce-i mezbure Cennet Hatuna meclis-i ma'kud mezkûresi müteveffâ-yı mezburun ve hadde-i muhtarı Monla Mustafa mahzarında bi'l-müvâceh üzre da'va ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure tabi' Burc karyesi turabında vaki' lede'l-irsali ma'lûmetü'l-hudud bir kıt'a beş yüz tiğek karalık bağı kırk guruşa ve beyyine Medine-i mezbure tabi' Çenhaya mezra'ası turabında vaki' lede'l-irsali ma'lûmetü'l-hudud beş yüz tiğek i'razın bağı on guruşa cem'a iki kıt'a yedi yüz tiğek bağı elli guruşa zevcem müteveffâ-yı merkum Abdülazizin mülki olup tarih-i kitabdan dört sene mukaddem zimmetinde ma'kud ve mukarrer olan elli gurus mir-i mü'ehhirin mübadele bana bey' ve teslim ve temlik idüb sath-ı kuvvetinden on bir sene mukaddem huzur-ı müsliminde müceddedân bakî ikrar ve i'tiraf ve iş'ar eyledik. İşbu... mezbur Monla Mustafa... olunmak ider sû'âl olunub muceb-i şer'iyye icrâ olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl 'akibü'l-inkâr müzmiyye-i mezbureden ber-vech-i muharrer müdde'asına muvaffak beyyine taleb olundukda 'udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden Hafız Monla Mehmedden Mehmed ve Mehmed gayrihum kimesneler li-ecl-i şahade meclis-i ma'kud mezkûresi hazıran olub... fil-hakîka tarih-i kitabdan dört sene mukaddem sâlifü'l-zikr Burc karyesinde vâkî' bir kıt'a beş yüz tiğek Karadede bağı ve Haymacı mezra'asında kâ'in bir kıt'a iki yüz tiğek iğrazın bağlarında müteveffâ-yı merkum Abdülaziz işbu müdde-i mezbure zevcesi Cennet Hatun zimmetinde mukarrer mefkud beher müehhir için bey' ve teslim ve temlik idüb fevtinden on bir sene mukaddem bey'i mezkûrı ikrar ve i'tirâf idüb ...işhâr eyledi biz bu hususda bu vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü her biri edâ-i şahâdet eylediklerinde ba'de ma'a ba'is ve iştirâki şehâdetleri makbul olmağın mucibince vasi-i merkum Monla Mustafa büyüce ma'arazadan takyid-i men' husus-ı mezburu Mevlana-yı merkum mahallesinde ketb-i merkum ve ba'de ma'a ba'is vâridat olunan ...şer'iyye meclis-i şer'e gelüb 'ali vuku'a inhâ ve takrir itmeleriyle mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre Fi el-yevmül-hams aşer Sene Şehr-i Safer Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Ve Hüseyin ve Kürd Monlası, Aşcı-oğlu Mustafa, Narkın-oğlu Ebubekir Cüce, Bıyıkoglu Monla Ahmed, Mü’ezzin Monla Emin ve Gayrihum.

Sayfa 11

Hüküm No: 21	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab’da Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden Kayz-kızı Aîşe Hatun’un ölümünden sonra mal varlığının kardeşinin oğlu İbrahim’e verilmesi hakkında	

Medine-i Ayıntabda Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffî olan Kayz-kızı Aîşe Hatunun verâseti karındaşı oğlu vahiden idâratı İbrahime isâbet ve intikal eylediği şer‘an zahir ve nümâyan olduktan sonra müteveffî-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer‘i ve veresesı iltimaslarıyle tahrir ve takdim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Saferü’l-haramu’l-mübârek Sene 1205

Döşek 2 guruş 8

Yasdık 2 guruş 1

Yorgan 2 guruş 7

Tüfenk 1 guruş 10

Minder 1 guruş 1

Mitil yorgan 1 guruş 1

Biz-zirâ‘ 12 guruş 4

Gömlük 2 guruş 2

Yeşil entari 1 guruş 3.5

Yasdık yüzü 2 guruş 1

Don 1 guruş 1

Makreme 1 peştemâl 1 guruş 1

Tas 2 guruş 1

Sahan 3 guruş 1.5

Don tası 1 guruş 1
Leğençe 1 guruş 1.5
Sanduka 2 guruş 0.5
Tencere 1 guruş 1
Der-zimme gülleci oğlu Halil guruş 3
Der-zimmet Halim oğlu ... Hamdi guruş 3
Der-zimmet neccâr el-Hâc Mustafa guruş 19
Minhahu'l-ihracat cem'an yekûn guruş 110
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârîf-ı sâ'ire rub' 1 guruş 12
Menzil-i müşbet guruş 30
Resm-i kısmet guruş 1.25
Kâtibe çukadâra muhzıra guruş 2
Sahihu'l-bâki cem'an rub' 1 guruş 47
... El-mezbûr İbrahim guruş 63

Hüküm No: 22	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Paşa Hamamı olarak bilinen hamamın yüz yigirmi sehimlik mal varlığının satılması hususunda	

Medine-i Ayıntabda Kara Sakal Mahallesi ahalisinden Hasan Mansur bin es-Seyid Mehmed bin el-Hac Ömer nam kimesne meclis-i şer'î kavim-i enverde Medine-i mezburede Seng-i Tavi Mahallesi sükkânından râfi' ...ammisi el-Hâc Abdurrahman bin el-Hac Ebubekir mahzarında... ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb... mansurede kâ'in Paşa Hamamı dinmekle meşhur tahrir ve tevsifden müstefi hamamın yüz yigirmi sehim i'tibâriyle sehâm-ı mezkureden beş sehim... şâyî'ası bey' caü'z-zikir ki sudurına değin... Müteveffî Zeyneb Hatundan müstakil mülk-i mevrusem olmağla hâlâ tarafiden icâb ve kabulü hâvi ve şurut magareden 'âri bey'î bât sahih şer' ile işbu merkum ammim Abdurrahmana yüz otuz guruşa bey' ve tesellüm ve temellük idim ol-dahi iştirâ ve kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semend olan meblâğı mezburun tamama ve kâmilân ahz ve kabz idüb zimmetini... ve takrir da'vâsından ibrâ ve iskat eyledim fîmâ-ba'd zikr olunan... beş

sehim hassa-i şayi'ası işbu merkumun mülk-i iştirasıdır... olsun didikde gıbbe't-tasdik şer'i mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu.Hurrire Fi 12 Safer Sene 205.

Şühûdül-Hâl

Monla...Kemiklizade Mehmed Said Ağa, Muhtar mir Murtaza Ağa, Bedestenci Receb Ağa, Müezzîn Mehmed Efendi, Efendi Köylüzâde Hafız ve Mehmed Fakhir Efendi ve Monla Hasan, Samlıoğlu Monla Mustafa, Serikoğlu Mustafa, es-Seyidoğlu Tütüncü Musrafa ve gayrihum.

Sayfa 12

Hüküm No: 23	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Vasilik
Belgenin Özeti: Ayntab'da Orul Karyesinden ölen Yusuf'un mal varlığının Eşi Fatma ile oğlu Eyüb'e ait olduğu ve Eşi Fatma'nın vasi tayin edilmesi hakkında	

Medine-i Ayntaba tâbi' Orul Karyesi ahalisinden iken üç sene mukaddem fevt olan Yusufun verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Eşe Fatma ile sulbi sağır oğlu Eyyübe münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra zevce-i mezbûre Eşe Fatma nâm hatun zâtı ba'de't-tevsifü's-şer'i meclis-i şer'i kavîm-i enverde kendi nefsine asaleten ve sağır mezbûre kibel-i şer'den mansûba vasi olmağın vesâyete Medine-i mezbûrda Kayser mahallesi ahalisinden müteveffî Yazıcı-oğlu Mehmedin veresesi zevcesi Fatma ve kızları Ümmüş ve Hatice taraflarından ber-nech-i şer'i vekil-i müstehcel şer'ileri olan ibni Ömeri râfi'-i haze'l-kitab es-Seyyid Mustafa bin el-Hâc Mehmed Said mahzarında bi'l-verâse üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbûre tâbi' İbrahim Beşe karyesi türabında vâki' lede'l-ahâli ma'lûmetü'l-hudûd üç kıt'a üç bin beş yüz tiğek bağların nısfı işbu merkumun müvekkileleri mülki ve nısf-ı ahiri mevrusımız müteveffâ-yı Yusufun mülki olub ba'de'l-vefâten bizlere intikâl ider iken işbu merkumun müvekkileleri bağ-ı mezkûr tamamen fuzuli zabt ider sû'al olunub mezkûr bağların nısfını bizlere teslimi tenbihe şer'i olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sû'al vekil-i merkum cevâbında tarih-i kitabdan yirmi sene mukaddem müvekkilelerim babaları Yazıcı-oğlu es-Seyyid Mehmed zikr olunan bağların nısfını işbu medine-i mezbûre Eşe Fatmanın zevci müteveffî Yusufdan yüz elli guruşa iştirâ idüb ba'de't-temlik merkum Yusuf'a 'iâde... üzre nısfına icârı mukâbili icâr idüb ba'de vefatından sonra on beş seneden berü müvekkilelerimle kemâfi's-sâbık icâr üzre iken merkum Yusuf fevt olub hâlâ ahr-i küllü'l-evvel icâr olunur ol-vechle müvekkilelerim mezbûranın babaları mülki müşterâsıdır bi'l-verâse zabt iderler deyü def'le mukâbile idicek merkum es-Seyyid Mustafadan def'-i mezkûrına müvâfık yemine taleb olundukda 'udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müslûminden Osman Efendi bin Molla Mehmed ve Hüseyin bin Mehmed nâm

kimesneler li-ecli's-şahâde meclis-i şer'a hazırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakika tarih-i kitabdan yirmi sene mukaddem müteveffâ Yusuf işbu vekil-i mezbûrun müvekkilleri babaları Yazıcı-oğlu Mehmed zikr olunan bağların nısfını yüz elli guruşa bey' ve tesellüm ve temlik itdi ve yirmi seneden berü zabt iderler biz bu husûsa bu vech üzre şahidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her birleri edâ-i şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-te'addil ve't-tezkere şahâdetleri makbule olmağın mücebince müdde'iyeye-i mezbûre Eşe Fatma bi-vechi mu'ârizadan ba'de'l-men' mâ-vaki' bi't-taleb ketb olundu. Hurre Fi 18 Safer Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Semin oğlu el-Hâc Ömer Efendi, Mekteb-i hoca Süleyman Efendi, Tımarcı oğlu es-Seyid Abdullah, Ömer Çelebi

Hüküm No: 24	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kanalcı Mahallesi sakinlerinden olan hakkal dellalı Osman bin Musavver Doğan'ın ölümünden sonra mal varlığının eşi Hatice binti Mehmed'e ve oğlu ve kızına intikal etmesi hakkında	

Husûs-ı atı'l-beyânın Mahalinde ketb ve tahrîr ve fasıl ve hasebimi iltimâs olunmağın savb-ı şer'iden Mevlana es-Seyyid Abdullah Efendi mâzûnen ta'yin olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da Kanalcı Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Eşe Bacı oğlu dinmeğle meşhur hakkâk dellalı Osman bin musavver Doğanın mahalle-i mezbûrede menziline varub zeyl-i rakimede muharrerü'l-esâmi müslümin mahzarlarında 'akd-i meclis-i şer'i mey'âlî eyledikde müteveffâ-yı mezbûrun verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Hatice binti Mehmed ile sulbi sağır oğlu Mehmed ve sağire kızı Satı Fatmaya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağire kızları Satı Fatma savb-ı şer'iden mansûbe vasisi olan Kısacık İmam dinmeğle ma'rûf Molla Mehmed nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi râfi'atü'l-haze'l-kitab Hatice Hâtûn mahzarında bi'l-vesâye üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb işbu üzerinde 'akd-i meclis olunan bir tahtâni beyt ve bir hazine ve havlu-yı mu'ineyi müstemil bir bâb menzil ile mürurûnda olan tahcilât-hane müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât mülki olub beyne'l-verese taksim-i iktiza ider iken işbu zevce-i mezbûre Hatice müstakilen zabt ider sû'al olunub sağire karındaşı Fatmanın hissesini bana teslime tenbihe olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sû'al mezbûre cevâbında zevcim müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı 'aliye kırk guruş mihr-i mü'eccelim olub ve beş guruş dahi farz-ı hüsn olmak üzre hakkım olmağın tarih-i kitabdan altı ay mukaddem hâlî hayatında kemâl-i 'akl ve sıhhatinde işbu menzil-i ...on beş guruşa ve beş guruşu kıymetlü bir yorgan bir döşek üç yasdık ve bir guruş kıymetlü minder ve

üç guruş kıymetlü üç ‘atik kilim ve iki guruş kıymetlü bir sağır oya ve iki guruş kıymetlü bir tencere ve yarım guruş kıymetlü bir süzek ve yarım guruş kıymetlü bir sablı makas ve iki guruş kıymetlü bir don kazganı ve üç guruş kıymetlü bir teşt ve üçguruş kıymetlü bir leğence ve bir sâtil ve on guruş kıymetlü on sahami üç lengeri üç tas ve iki guruş kıymetlü bir sır ve bir guruş kıymetlü bir sini ...kırk beş guruş kıymetlü menzil ve eşyâ-yı sâ’ireyi meblağı mezbûr kırk beş guruşa bana bey‘ ve teslim ve temlik idüb ben dahi iştirâ ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağı mezbure takas ve ben dahi ...ve kabul olmuş idim ol-vecihle mülk-i müşterâm olmağın bi-hak zabt idtim deyü ve fi‘ile mukabele idilmek istintak ve’l-inkâr mezbûr-ı hariceden ber vech-i muharrer def‘i mezkûrına muvaffak beyyine taleb olundukda ‘udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden es-Seyid Mustafa bin Mustafa ve es-Seyid Mehmed bin Monla Mehmed Ali nam kimesneleri li-ecli’s-şehade meclis-i ma‘kud-ı mezkurede hazırân olub eserü’l-istişha ve fi’l-hakika tarih-i kitabdan ...mah-ı mukaddem müteveffâ-yı mezbure Eşe Bakioğlu Eşe ve işbu zevcesi hadikaya sabıka eyledik menzil ve makarr olan tehcilât-hâne edânikırk beş guruşa bey‘ ve tesellüm ve temessük idüb mezburda dahi iştirâ ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağı mezburu zimmetinde ma‘kud ve mütekarrer olan kırk guruş mihr-i müeccel ve beş guruş karzı hüsn ve niyete takas idüb mezbure dahi makame ve kabul oldu biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü irâe şehadet-i şer‘iyye ileşerâ’itü’l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucibince mezbur Monla Mehmed büyüce ma‘arızadan ba‘de’l-men‘ husus-ı mezburi Mevlana-yı merkum mahallinde ketb ve tahrir ve ma‘a ba’is olunan emtiâ-i şer‘iyye meclis-i şer‘a gelüb ‘ali vuku‘a inha ve takrir itmeleriyle mâ-vaki‘ bi’t-taleb ketb olundu. Hurre Fi 12 Rebi‘u’l-Evvel Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Monla Hamza ve es-Seyid Torunhoca-zade Mehmed, Çiftçi es-Seyid Mehmed Kanvattı

Sayfa 13

Hüküm No: 25	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: es-Seyid Mehmed Paşa’nın mal varlığını Safiye Hanım binti es-Seyid Nur Ali Ağa’ya satışı hakkında	

Medine-i Ayıntabda vezir-i asaf nazır Battal-zâde devletlü Nuri es-Seyid Mehmed Paşa... Paşa hazretleri meclis-i şer‘i şerif-i nebevi ve din-i münif Mustafayı da rafi‘atü’l-kitâb mahzûrat-ı nisâdan hâlâ zevcem Safiye Hanım binti es-Seyid Nur Ali Ağa tarafından karındaşı tarafından vekil-i sabitü’l-vükelâsı şerafetlü es-Seyid

Mehmed Ağa mahzarında bi't-tav'ü'l-sâf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb bey' câi'z-zikrin sudurına ve lâkin yedimde mülk-i mevrusem olan Medine-i mezbure vaki' Karagöz çarşısında kâin bir taraftan kalaycı dükkânı ve bir tarfdan bakkal dükkânı ve bir taraftan vakf-ı menzil ve bir taraftan tarik-ı amm ile mahrur es-Seyid İsmail meleoğlu es-Seyid Mehmed Halim sâkin olduğu attar dükkânını altmış guruşa ...bakkalında vâki' kezlük bakkal dükkânını dahi altmış guruşa vekil-i merkum es-Seyid Mehmed Ağaya bey'i bât sahih-işer'i ile bey' ve tesellim ve temellük eyledim ol-dahi iştira ve kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağı mezburu yüz yigirmi guruşa değin mûmâ ileyh yedinde bi't-tamam ve'l-ikmâl ahz ve kabz eyledim ve gayr-ı takrir da'vâsından dahi zimmetini ibrâ ve iskat eyledim fi-mâ ba'd dükkâna mezbur Safiye Hanımın mülk-i müşir es-Seyid Rahima Paşa ...olsun didikde gibbe't-tasdik şer'i mâ-vaki' bi't-taleb ketb ve emlâ oldum.Hurrire Fi el-yevm aşer fi şehr-i Rebi'ü'l-Evveli Sene Hams ve mieteyn ve elf .

Şühûdül-Hâl

Müezzin Mehmed Efendi, ...zade es-Seyid Mehmed Çelebi, Baş kâtibzâde el-Hac Emin Efendi, Hafız Şeyhi Efendi, Köylüzâde Hafız Efendi, es-Seyid el-Hac (belge tahrib olmuş) ve gayrihum.

Sayfa 14

Hüküm No: 26	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Nafaka
Belgenin Özeti: Ayntab'da Karaatlı Mahallesinden olan Sultna binti Ali nam Hatun'un kızlarına dokuzar akçe nafaka verilmesi hususunda	

Medine-i Ayıntabda kurb-ı Karaatlı Mahallesi sakinlerinden rafî'atü'l-kitâb Sultan binti Ali nam Hatunun hazânesinde olan kızları Safiye Fatma ve Aişe binti Maksud nam sağirede savb-ı şer'iden... küll-i yevm dokuzar akçe nafaka takdir.

Fi 4 Rebi'ü'l-Ahiri Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Barakoğlu Ahmed bin Halil, Hacı Hüseyin, İhtiyar Ahmed.

Hüküm No: 27	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Vasi Tayini
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ferman Karyesi sakinlerinden Abdullah Bey'in çocuklarına Rukiye binti Abdullah'ın vasi olarak tayin edilmesi hakkında	

Medine-i Ayıntaba tabi' Ferman Karyesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Abdullah bey sulbi sağır oğlu Mehmed Ali ve Yusuf ve Safiyede... babalarından... mâl-ı mevrûslarına validesi Rukiye binti Abdullah vâsi nasb olduğu bu vechle... olundu. Fi 4 M. Rebi'û'l-Ahir Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Kocaoğlan oğlu Osman, Ferman Bey Yusuf oğlu Fakı, Mehmed bin Hüseyin, Ali bin Musa.

Hüküm No: 28	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Rabia binti ...tarlasının kardeşleri arasında taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da... sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Rabia binti... el-Hac Mehmedin verâseti zevc-i nâkihi es-Seyid Hasan ile...ve validesi Cemileye ve li-ebeveyn karındaşları Mehmed ve Ahmed ve Ali'ye muhazara olduk lede'l-meşru'ı'l-enver zahir ve nümâyan oldukdan sonra müteveffîye-i mezburenin tarlası muvakkat-ı şer'î ve verese-i merkurumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farkatü'l-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikir olunur. Hurrîre Fi 12 Saferü'l-Hayr Sene 1205

Mihr-i mu'ahhar der-zimmet... el-mezbûr gurus 50

Yorgan 1 gurus 3

Döşek 1 gurus 2

Yasdık 1 para 1

Yüz yasdığı 2 gurus 0.5

Boğça 2 gurus 2

Çarşab 1 gurus 1.5

Müsta'mel entari 2 guruş 5
Keten gömlek 2 guruş 3
Çal kuşak 1 guruş 2
müsta'mel ... 1 para 1
... 1 para 1
Yemen 1 çatığı 1 guruş 2.5
İhrâm 1 guruş 3
Kuşak bahası guruş 10
Entari libas guruş 7
Hırdavât-ı sâ'ir guruş 3
İlmek nevgi guruş 1.5
Minhahu'l-ihrâcât cem'an yekûn guruş 113
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârif-ı sâ'ire guruş 12
Resm-i kıymet guruş 2.25
Kâtibe çukadâra muhzıra çavuşa guruş 2.5
Sahihu'l-bâki cem'an guruş 18
El-taksim beyne'l-verese guruş 96
Hisse-i zevç guruş 14
Hisse-i ... guruş 16
Hisse-i beyt guruş 48
Hisse-i ağ muhassa 34 guruş 2
Hisse-i ağ muhassa 34 guruş 2
Hisse-i ağ muhassa 34 guruş 2
Hisse-i aht muhassa 17 guruş 1

Hüküm No: 29	Tarihi: 1205
Belge Türü: Mektub	Belgenin konusu: Şikâyet
Belgenin Özeti: Ayntab kaza kaimakamının şikâyet edilmesi hususunda	

Kıdvetü's-sadatü'l-kirâm kaimakam esbak Battal Ağazâde el-Hac Mehmed Ağanın es-Seyid Ali Çelebi müşerrefan ba'de's-şahsiyyetü'l-vâfiyye inhâ olunur ki Ayntab kazasında kaimakam nakıb olan kimesne hakkında tarafında iştikâ ve seng-i kaimakam evvelki istid'a ...olunub yerine işbu sene hams ve mieteyn ve elf Rebi'û'l-evveli muktezasından kaimakam nasb ve ta'yin edilmeğin mektub tahrir ve irsâl olunmuşdur lede'l-vüsûl gerekdir ki zevât-ı kirâma ihtirâm idüb kuzât ve kaimakam-sendeler eylemiştir ve izhâr-ı alâmet-i hazırâ idenlerin vefî'atda dikkat ve...dahi kimesneye alâmet-i hazırâ ve zımmından haşyet ve iddi'ası nesb-i siyâdet idenleri tarafında...mübâderet (belge tahrib olmuş) işbu emânet-i küberâda kemâl-i afiyyet ile tevcihiyye...(belge tahrib olmuş) bir akçeleri de almayub ve aldirmayub sıyânet-i arz ve mallarında sa'i mühür zımmında şevketlü muhabbetlü kudretlü padişâh-ı İslâm...devlete el-yevmü'l-kıyam hazretlerinin devâm-ı 'ömr-i devlet için sadât-ı kirâmın da'vet-i hayriyyeleri de isticlâb idüb her emirde şer'i şerife imisâl-i birle mazhâr-ı şefa'at hazret-i seyyidü'l-enâm alıyyü'l-fazlu's-sathıyye ve ikmâl-i İslâm olası ve's-selâm

Hüküm No: 29	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Şhreküstü Mahallesinden Zeynep binti el-Hac Mehmed Ağa'nın vefatından sonra mal varlığının taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Şhreküstü Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffı olan Zeyneb binti el-Hac Mehmed Ağanın verâseti zevç-i nâkihi el-Hac Hasan ile Sadriyye kebire kızları Halime ve Aîşe kebiroğlu es-Seyid Mustafaya muhadde olduğu şer'an zahir ve nemâyan olduktan sonra müteveffıye-i mezburenin tarlası muvakkat-i şer' ve verese-i merkurumun iltimaslarıyla tahrir ve takdimve beyne'l-verese bi'l-veskatü'sher'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi el-yevmü'l-hamis 'işrin Şehr-i Rebi'û'l-Evvel Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre gurus 250

... kara kollukcu sâkin kahvede rub' hissesi gurus 50

... türabında rub‘ hissesi ... guruş 75

Mihr-i mu’ahhar der-zimmet el-zevcü’l-mezbûr guruş 150

... atlas entari 1 guruş 15

Kumaş don 4 guruş 18

Keten don 4 guruş 12

Keten gömlek 2 para 2

Çelenkli kaftan 3 para 20

Alaca entari 1 guruş 5

Mısır çarşabı 1 guruş 10

Def‘a keten gömlek 2 guruş 7

... 5 guruş 2.5

Hamam kutusu guruş 2

Mısır makremesi 2 guruş 2.5

Altun başı 1 guruş 6

Çatkı 2 guruş 2

Münakkaş hasır peşkir 1 guruş 5

... yağı 1 guruş 10

Çal kuşak 1 guruş 2

Münakkaş boğça 5 para 12

Yorgan 2 guruş 10

Döşek 2 guruş 10

Yasdık 2 guruş 2

Ma’i çarşab 1 guruş 2.5

Pençe 1 ve paşmak 1 guruş 3

Kumaş don 1 guruş 5

Şallı cübbe 1 guruş 3

Ma'i bez kaftan 2 guruş 8
Atik keten gömlek 2 guruş 2
Sahan 10 guruş 3.5
Lengeri 2 guruş 1
Hoşab tası 2 guruş 0.5
Cam tası 1 guruş 1
Şamdan 1 guruş 0.5
Kapaklı satıl 1 guruş 1
El leğeni 1 ma' irbik 1 guruş 3
Sebil leğeni 1 guruş 0.5
Sini 1 guruş 1
Kahve ibriği 1 guruş 1
Sepet 1 guruş 0.5
Hırdavât guruş 2
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 722.5
Teçhiz ve tekfin resm-i kıymet ve sâ'ire mesârif-ı mahkeme guruş 49
Sahihu'l-bâki el-taksim beyne'l-verese guruş 674
Hisse-i zevç guruş 168.5
Hisse-i ibni rub' 3 guruş 252
Hisse-i binti rub' 1.5 guruş 126
Hisse-i binti'l-mezbûre rub' 1.5 guruş 126

Sayfa 16

Hüküm No: 30	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Sillecî Osman'ın mal varlığının Bakkal Yusuf'un mal varlığına eklenmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâki' Ammu mahallesi sakinlerinden Hacı Mirende-zâde dinmekle ma'ruf ba'is-i...es-Seyid Mustafa ibni es-Seyid Ahmed Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede Tевbe mahallesi ahalisinden te'ali Yusuf ibni Sillecі Osman mahzarında da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan on dört sene mukaddem işbu mezburun babası müteveffı Sillecі Osman baht-ı salim-i şer'iyeden iki yüz elli gurusı iki yüz elli batn müte'addeye sâlim-i şer'i itmiş idim. Merkur dahi işbu bir kıt'a ma'mul be-müteşekki i'ta ve mahalle-i mezburede vâki' lede'l-inhâ irsâli ma'lûmetü'l-hudud dimek menzil-i...vaz' ve ben dahi kabul itmişdim sâlim fihi mezkûr zimmetinde iken fevt olmağın hâlâ işbu merkur Bakkal Yusuf terekesine vaz' olmağın taleb iderim sû'âl olunub tereke müteveffadan semeni tenbih-i şer'i olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl ve 'akîbû'l-inkâr meş'ûme-i mezbureden ber-vech-i muharrer müdde'asına muvaffak beyyine taleb olundukda 'udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden es-Seyid Ahmed bin es-Seyid el-Hac Mustafa ve es-Seyid İbrahim bin diğer el-Hac Mustafa nam kimesneler li-eclîş-şehade meclis-i şer'de hazırân olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i mezburda işbu müdde'i merkur Mustafa Ağa işbu mezbur Bakkal Yusufun babası müteveffı Sillecі Osman iki yüz elli gurusı iki yüz elli batn müte'addeye şürût seniyye-i makbere ta'dâdı üzre sulm idüb mezbur dahi bir kıt'a temellük ve mahalle-i mezburede vâki' hudud-ı rabî'ası ma'lumumuz olan menzilin ...ve tab' ve tesellüm merkur dahi kabul eyledi bu vech üzre neşâhirâz ve şahadet dahi iderüz deyü irâe-i şehadetü'ş-şer'iyeye eylediklerinde ba'de re'aya şerâ'itü'l-makbul şehadet-i makbule olunmağın mucebince menzil-i mezburun ric'ati sathına ve müsellem...mecmu'ı mezkûr iki yüz elli batn müte'adde-i müdde'i merkur es-Seyid Mustafaya tereke-i müteveffadan edâvetiyle merkur Bakkal Yusuf sa'dâtına mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sâlis işrin Şehr-i Rebi'ü'l-Ahir sene 1205

Şühûdül-Hâl

...zâde Şerif Efendi, es-Seyid Mehmed Sadık ve es-Seyid Mehmed Şerif, Mendilcioğlu el-Hac Mustafa.

Hüküm No: 31	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Hayik Mahallesi sakinlerinden Sultan binti el-Hac Murad nam Hatunun Pınarbaşı mahallesinde bulunan erik bahçesini satın alması hakkında	

Medine-i Ayntaba tabi'...nam Karye ahalisinden el-Hac Ahmed ve karındaşı ibni ...nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburda Hayik mahallesi sakinlerinden Sultan binti el-Hac Murad nam Hatun zatı ba'de't-ta'rifü'ş-şer'i meclis-i şer'ide bi'l-müvâcehe üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan on üç sene mukaddem salifü'z-zikr karye turabında vâki' Pınarbaşı nam

mahallede kâ'in lede'l-irsâli ma'lûmetü'l-hudud bir kıt'a erik bahçesi eşcarlarını yüz elli guruş işbu mezburda Sultan Hatuna bey' bizim olmak üzre hâlâ eşcâr-ı mezbureler kal' olunub arazi halini fuzuli zabt ider sû'âl olunub arazi mezkûre-i...tenbih-i şer'i olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl mezbure Sultan Hatun cevablarında tarih-i mezburede mahdûd mezkûr bahçe ve arazisini işbu merkumun karındaşları iki yüz elli guruşa mutabık bir kıt'a tapu terekesi bâ-izn-i sahib bâkî bey' ve tesellüm...ve takdir idüb takrir meşrûhına mutabık bir kıt'a tapu tezkeresi ibrâz ve ...mukabele idilecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbure Sultan Hatundan ber-vech-i meşruh ref'i mezkûrına muvaffak beyyine taleb olundukda ahrâr-ı ricâl-i müsliminden el-Hac Ebubekir bin Ahmed ve Mustafa bin Mustafa nam kimesneler li-ecli'ş-şehade meclis-i şer'de hazırân olub eserü'l-iştihâ ve fi'l-hakika tarih-i kitabdan on üç sene mukaddem işbu mezbur el-Hac Ahmed ve karındaşı bizim huzurlarımızda sâlifü'z-zikr bahçesini ve arsasını iki yüz elli guruşa işbu mezbure Sultana bey' ve tesellüm ve temellük ve ...ta'riflerini...mezkûreye zirâ' ve takdir idüb bâ-izn-i sahib-i arazi mezbureye tesellüm eyleriz bu hususa bu vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü her birileri irâ-i şehade-i şer'iyye eylediklerinde ba'd nümâ-yı şerâ'tü'l-kabul şehadetleri makbul olunmağın mucebince müdde'i merkumana büyüce ma'arızadan ba'd-ı men' mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre Fi el-yevmü'l-hams işrin Şehr-i Rebi'û'l-Ahir Sene hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Osman Çavuş, Muhzırbaşı Hasan, Köylüzâde Hafız Efendi, Monla Abdülmennan.

Sayfa 17

Hüküm No: 32	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ağcakend Karyesi ahalisinden olan Ahmed'in ölümünden sonra mallarının taksimi hakkında	

Medine-i Ayntaba tâbi' Ağcakend Karyesi ahalisinden iken otuz beş sene mukaddem fevt olan Ahmedin verâseti sulb-i kebire kızı Fatmaya ve li-ebeveyn er karındaşı Kara Mustafaya muhadde ba'de...merkum Kara Mustafa dahi fevt olub verâseti oğlunun oğlu ve hazıra vârisi Türkmana es-Seyid Mehmede muhadde olduk şer'an zâhir ve nümâyan olduktan sonra mezbure Fatma zâtı ba'de'ş-şerif-i şer'a meclis-i şer'i kavim-i enverde râfi' mesendü'l-mekteb Türkmana es-Seyid Mehmed mahzarında bi'l-verâse üzerinde da'va ve takrir-i kelâm idüb babam müteveffâ-yı mezbur Ahmed ve ammim müteveffâ-yı Kara Mustafa hâl-i hayatlarında ile'l-vefat malları meşâ'i ve müşterek olub babam fevt olduğu esnada kezlik ammim merkum Mustafa benimle 'ale'l-iştirâk mutasarrıf iken yedi sene mukaddem hâlâ ...şer'iyye

babam müteveffâ-yı mezburun terekkesinden bâkî isâbet iden...ihrâz ve ta'yin ve tesellüm ve tenbih-i şer'i olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl merkum Türkman Türkman es-Seyid Mehmed cevabında cerim-i üteveffâ-yı mezbur Kara Mustafa hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde tarih-i kitabdan otuz sene mukaddem işbu mezbure Fatmaya babası malından kızına mezburebende vâki' bir kıt'a otuz 'aded zeytin eşcârı ve on altı aded gömlek ve altı aded kaftan ve sekiz aded müberreim don ve on altı yemeni ve bir hayşiyiye ve bir yorgan ve bir döşek ve tedi yasdık ve bir minder ve bir semmi kuşak ve iki ...gazı ve iki aded bohça ve bir semmi kuşak ve bir aded kumaş kaftan ve bir semmi saç kaytanı ve bir semmi bilezik ve on beş aded mukarrer ve okçu ve bir kuşak kaytanı (belge tahrir olmuş) iki yüz guruş kıymetli eşya ve akâr 'ale's-sebilü't-teharic huzur-ı müsliminde tesellüm idüb işbu mezbure dahi zikr olunan eşyaları...ba'de'l-ahz...müteveffâ-yı mezburun zimmetini mirâs-ı mezkure dâ'ir 'amme-i du'aviden ve mûmâ-ileyhü'l-vücûh ibrâ ve iskat eyledi def'le mukabele idilmek abı'l-istintak ve'l-inkâr merkum Türkman es-Seyid Mehmedden ber-vech-i muharrer def'i mezkûrına mutabık beyyine taleb olundukda 'udûl-i ahrâr ricâl-i müsliminden Mustafayı Abdi ve Bulak Hasan nam kimesneler li-ecl-i'-ş-şehade meclis-i şer'a hazıran olub eserü'l-istişhar fi'l-vâki' tarih-i kitabdan otuz sene mukaddem müteveffâ-yı merkum Kara Mustafa işbu müdde'i mezbure Fatmaya babası malından olmak üzere otuz aded bir kıt'a zeytin bahçesi ve işbu tahrir üzerine eşyaları mübâhis için iki yüz guruş kıymetlü...ve emti'a 'ale's-sebilü't-teharic bizim huzurlarımızda tesellüm idüb mezbure dahi ba'de'l-kabz müteveffâ-yı babası Ahmedin miras husûsına dâ'ir amme-i du'avi ve husûmât dâ'imane ve mutâlebatdan min külli'l-vücûh işbu merkumun müteveffa Kara Mustafanın zimmetini ibrâ ve iskat eyledi biz bu husuûsda bu vech üzere şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü her birileri edâ-i şehâdet-i şer'iyiye eylediklerinde ba'de...şerâitü'l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucibince müdde'i mezbure Fatmanın müdahalesi şer'an birle mâ-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Hurrirre Fi 18 Rebi'û'l-Ahir Sene 1205

Şühûdül-Hâl

es-Seyid Mehmed Hilmi Çelebi, Kethüdâ-yı Naib, Osman Çavuş, Müezzin Mehmed Efendi, ...Mehmed.

sayfa 18

Hüküm No: 33	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Seng-i Nakkaş Mahallesinden Taşkun binti.. ölümünden sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Seng-i Nakkaş Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem... olan Taşkın binti... verâseti Sarkiz... ile babası mesfur... ve atası... muhadde olduk şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra memalik-i mersûmenin terekesi muvakkat-ı şer'i ve verese-i mersûmun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurre Sene 1205

Örtü kaftan 1 guruş 15

Çiçekli entari 1 guruş 6

Keten gömlek 1 guruş 3

Altun başı 1 guruş 5

Müsta'mel entari 1 guruş 2

Çuka ceket 1 guruş 2

Müsta'mel entari 1 guruş 2

Münakkaş makrame 1 guruş 2

Cedid yemeni 11 guruş 11

Beyaz paşmak 1 guruş 1

Sim kûf ... 70 guruş 17

Sim halhal ... 50 guruş 12

Sim saç kaytanı guruş 8

sim kuşak 1 guruş 8

Sim 1 ... 1 guruş 4

Alaca don 1 guruş 3

Beyaz entari 1 guruş 4

Def'a alaca entari 1 guruş 5

Münakkaş gömlek 1 guruş 2.5

Sarı cepken 1 guruş 5

Münakkaş keten don 2 guruş 6

Müberra don 2 guruş 3

Keten münakkaş boy gömlek 1 guruş 3
Mor entari 1 guruş 4
Basma entari 1 guruş 3
Kırmızı kaftan 1 guruş 3
Çiçekli don 1 guruş 2
Boğça 2 ve kil kesesi 2 guruş 4
Peçe 1 ve başmak 1 guruş 5
Hamam kotası guruş 3
Ayna 1 guruş 0.25
Hırdavât-ı ... guruş 4
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 160.5
Laşasını turabu'l-kâye mesârîf guruş 50
Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 4
Kâtibe 1 guruş 1
Çukadara 1 guruş 1
Muhzıra guruş 0.5
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 56.5
El-taksim beyne'l-verese guruş 104
Hisse-i zevcû'l-mersûm guruş 52
Hisse-i ibnü'l-mesfûr muhassa 80 guruş 34
Hisse-i ... el-mersûm muhassa 40 guruş 17

Hüküm No: 34	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kızılcamescid Mahallesinden Fatma binti Ali nam hatunun ölümünden sonra mirasının kardeşleri arasında taksimi hakkında	

Medine-i Ayntab'da Kızılca Mescid Mahallesi sükkânından iken bundan akdem müteveffî olan Fatma binti Ali nam hatunun verâseti li-ebeveyn er karındaşı es-Seyid Ömer ile lâ'im kız karındaşı Hatice Hatun muhazıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffîye-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i merkuman muvakkat ve iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese 'ali mâ-farâzi ism-i te'ali tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi 20 Saferü'l-hayr Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 40

Yorgan 3 guruş 10

Döşek 2 guruş 8

Yasdık 7 guruş 4

Minder 2 guruş 2

Köhne kilim 4 guruş 2.5

Altun bilazik 1 guruş 30

Teşt 1 guruş 2.5

Leğençe 1 guruş 1.5

Sini 1 guruş 1

Don kazganı 1 guruş 1.5

Tencere 1 guruş 1

Sahan 3 guruş 1

Tabe 1 guruş 0.5

Çarşab 1 ve peçe 1 ve başmak 1 guruş 4

Arka esvâbı guruş 8

... 5 guruş 2

Zahire beyt ... 3 guruş 10

Mitil yorgan 1 guruş 1

Kahve takımı guruş 1

Hırdavât-ı menzil guruş 2.5

Minahu'l-ihracât cem'an yekûn rub' 1 guruş 130

Teçhiz ve tekfin ve kabir gurus 16

Resm-i kıymet rub‘ 1 gurus 3

Kâtibe çukadâra muhzıra gurus 3

Sahihu’l-bâki cem‘an yekûn rub‘ 1 gurus 26

El-taksim beyne’l-verese gurus 104

Hisse-i ahtü’l-... Muhassa 40 gurus 17

Hisse-i ... Muhassa 80 gurus 76

Sayfa 19

Hüküm No: 35	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab’da Akyol Mahallesinden olan Hatice binti el-Hac Mahmud’un ölümünden sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab’da Akyol Mahallesi sakinlerinden iken bumdan akdem fevt olan Hatice binti el-Hac Mahmud kimesne verâseti zevç-i nâkihi...es-Seyid Mehmed...ile vâlideşi Fatma kuyuca ve sulbi sağır oğlu es-Seyid Mahmud ve es-Seyid Mehmede münhazıra olduğu şer‘an zâhir ve nümâyân olduktan sonra terekisi muvakkat-i şer‘i ve verese-i merkumun muvakkat ve iltimaslarıyle tahrir ve takdim ve beyne’l-verese bi’l-farikatü’ş-şer‘iyye takrir ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrîre Fi el-yevmü’l-hams işrin Şehr-i Saferü’l-Hayr Sene hamis ve mieteyn ve elf

Asarcık turabında bir kıt‘a i‘zârı bağ tiğek 700 gurus 70

Simavin karyesinde Sancı Mehmed ile müşterek yenice bağ tiğek 250 gurus 30

Orman önünde yüz eşcar aded 7 gurus 30

Merkeb 1 gurus 15

Münşefe 1 ve çal kuşak 1 gurus 3

Der-zimmet ... gurus 12

Nısf-ı hisse-i menzil der-mahalle-i mezbûre gurus 200

Der-zimmet Sargınlı Durali oğlu gurus 70

Altun kulak küpesi guruş 20
Mihr-i mu'ahhar der-zimmetü'l-zevc guruş 200
Yorgan 4 guruş 20
Döşek 4 guruş 20
Mertebe 1 guruş 1
Minder 1 guruş 1
Yasdık 1 guruş 1
Tekleme yasdık yüzü 7 guruş 4
Yüz yasdığı 2 guruş 2
Çatma yasdık yüzü 3 guruş 7.5
Sürmâ'i kaftan 1 guruş 3
Kuşak kaytanı 1 guruş 2
Cedid halı 2 guruş 10
Kilim 2 guruş 10
Şaka kilim 2 guruş 2.5
Güğüm 1 1 guruş 2.5
Acem ibriği 1 guruş 2
Süzek 1 guruş 1
Satıl 2 guruş 3
Lengeri 7 guruş 2.5
Sahan 38 guruş 13
Sini 3 guruş 8
Bakır mankal 1 guruş 2
Teşt 1 guruş 3
Hoşab tası 24 guruş 10
Acem satılı 1 guruş 1

Kahve tebsisi 1 guruş 1
Kahve ibriği 1 guruş 0.5
Tebsi 3 guruş 0.5
El leğeni 1 guruş 1.5
Külabdan 1 guruş 0.5
Tencere 2 guruş 2
Ayna 1 guruş 0.25
... 1 guruş 10
Turuncı çiçekli kaftan 1 guruş 10
Şallı cübbe 1 guruş 5
Harar şa'ir 2 guruş 3
Uçlu yemeni 1 guruş 1.5
Def'a yemeni 5 guruş 4
Sağır sepet 1 guruş 1
Münşefe 4 guruş 2
Peşkir 1 guruş 2
Peçe ve bağı guruş 5.5
Mâ'i çarşab 1 guruş 3
Fağfûri fincan 15 guruş 5
Yavru ağzı ...1 guruş 4
Mevcûd borç guruş 10
Uruni kaftan 1 guruş 30
Münakkaş gömlek 1 guruş 3
Sim saç bağı guruş 2.5
Münakkaş boğça 2 guruş 12
Kumaş münakkaş boğça 3 guruş 5

Çelenkli entari 1 guruş 3
Keten gömlek 1 guruş 3
Münakkaş don 4 guruş 8
Def'a don 1 guruş 2
Yemeni 1 guruş 1
Yüz yasdığı 1 guruş 1
Diz makremesi 2 guruş 2
Sepet 1 guruş 2
Beyaz ... 1 guruş 0.5
Altun saplama guruş 20
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 940
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve iskât ve kefarete guruş 18
Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 13.5
Kâtibe guruş 3
Çukadâra guruş 3
Muhzıra guruş 1.75
Nakıb çavuşuna guruş 1.75
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 40
El-taksim beyne'l-verese guruş 900
Hisse-i ... el-mezbûre guruş 150
Hisse-i zevcû'l-mezbûr guruş 225
Hisse-i ibnü'l-mezbûr es-Seyid Mahmud guruş 262.5
Hisse-i ibnü'l-mezbûr es-Seyid Mehmed guruş 262.5

Sayfa 20

Hüküm No: 36	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kürtünciyan Mahallesinden olan Mevlana Yusuf bin Ahmed'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Kürtünciyan Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Mevlana Yusuf bin Ahmedin verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi işbu hoca ile li-ebeveyn karındaşı oğulları Mehmed ve Ali ve Ahmed ve Hüseyin muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı mezburun terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i merhumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi sath-ı Saferü'l-Hayr Sene 1205.

Yorgan 2 guruş 5

Döşek 2 guruş 6

Yasdık 2 guruş 1

Don kazganı 1 guruş 2

Teşt 1 guruş 2

Sini 1 guruş 1

Su satılı 1 guruş 1

Leğence 1 guruş 1

Sahan 2 guruş 0.5

Süzek 1 guruş 0.5

Tabe 1 guruş 0.5

İbrik 1 guruş 0.5

Tas 3 guruş 1

Lengeri 1 kil leğeni 1 guruş 0.5

Halı 1 guruş 1.5

Kilim 1 guruş 2

Sanduka 2 guruş 1

Köhne çuval 2 guruş 0.25

Minder 2 guruş 1

Cullah dezhahı 1 guruş 5

Arka esvâbı Guruş 7

Nakd-i mevcûd guruş 5

Arılda harabe bağ guruş 5.5

Hırdavât-ı menzil guruş 1

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 81.5

Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârîf-ı sâ'ire guruş 15

Resm-i kıymet-i 'âdi guuş 2

Kâtibe guruş 1

Çukadâra guruş 1 muhzıra guruş 0.5

Menzil-i merkûf zevce-i mezbûre mihr-i mu'ahharına mübâdele isbât olub cümle maldan ihrâc olduğu kayd-ı şod guruş 30

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 49.5

El-taksim beyne'l-verese guruş 32

Hisse-i zevce-i mezbûre guruş 8

Hisse-i ibni ahtû'l-mezbûr Kara Mehmed guruş 6

Hisse-i ibnü'l-ah Ali guruş 6

Hisse-i ibnü'l-ah Ahmed guruş 6

Hisse-i ibnü'l-ah Hüseyin guruş 6

Hüküm No: 37	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kürtünciyan Mahallesinden Solak Yusuf'un ölümünden sonra mal varlığının Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi'ye satışı hakkında	

Husus-ı âti'l-beyânın Mahallesinde ketb ve tahrir ve fasl ve... iltimâsı olunmağın savb-ı şer'iden Mevlana Nuri es-Seyid Abdullah Efendi madûnen bi'l-cümle ta'yin-i vâris olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da Kürtünciyan Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Solak Yusufun zikri âti menziline varılıb zeyl-i zimmetinde muharrerü'l-esâmi müslimin mahzarlarında akd meclis-i şer'î 'ali eyledikde müteveffâ-yı merkumun veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi işbu hoca ile li-ebeveyn karındaşı oğulları Kara Mehmed ve Ali ve Ahmed ve Hüseyin muhazıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyan olduktan sonra... zevce-i mezbure es-Seyid Hocazâde ba'de's-şerifü's-şer'î meclis-i ma'kud-ı mezkurede verese-i merkumun Kara Mehmed ve Ali ve Ahmed mahzarlarında üzerlerine da'va ve takrir-i kelâm idüb mevrusumuz müteveffâ-yı merkum zimmetinde otuz guruş... olub hâl-i hayatında işbu akd-i meclis-i şer'î 'ali olunan bir tahtani beyt ve bir hazine... mu'inesini müştemil menzili zıkr olunan mihr-i mü'ehhiriyye mübâdele huzur-ı müsliminde bana bey' ve tesellüm ve temellük idüb ben dahi iştirâ ve mukassa ve kabul itmiş idim hâlâ işbu merkumun mirasa müdahil murâd iderler ise sû'âl olunub huzur-ı yedlerine tebeyyin şer'î olunmakmatlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl ve tahkibü'l-inkâr mezbure...ber-vech-i muharrer müdde'isine muvaffak beyyine taleb olundukda 'udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden Monla Mustafa bin Halil Monla Mehmed bin Mehmed ve İbrahim bin el-Hac Ahmed ve es-Seyid Osman bin Abdullan nâ-mevt kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i ma'kud-ı mezkurda hazırân olub eserü'l-iştihâ fi'l-hakika müteveffâ-yı mezbur Solak Yusuf hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde işbu menzil-i mezburu işbu Medine-i mezbure hocaya otuz guruşa bey' ve tesellüm ve semeni olan meblağı mezburu zimmetinde olan otuz guruşu mihr-i mü'ehhirinine takas olunur ve mukassa ve kabul oldu biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü her birisi irâ'e-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve'l-terkiye şehadetleri makbul olmağın mucebince verese-i merkumenin müdahaleleri şer'an men' birle husus-ı mezburi Mevlana-yı merkum mahallinde ketb ve tahrir ve ba'de mâ-ba'is olunan etbâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüb külli vuku'a inhâ ve takrir itmeleri hıfzu'l-...mâ-vaki' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi sath-ı Saferü'l-Hayr Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Es-Seyid Ömer Çelebi, ... oğlu Pir Ömer ve Kürdoğlu Osman, İmam Hafız Efendi ve gayrihum.

Sayfa 21

Hüküm No: 38	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden Fatma binti Molla Mehmed'in vefatından sonra mirasının taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffî olan Fatma binti Monla Mehmedin verâseti zevç-i nâkihi es-Seyid Hasan ile validesi Zeyneb ile ve li-ebeveyn er karındaşı es-Seyid Monla Ali ve kız karındaşı Ayşeye muhazıra olduğu şer'a zâhir ve nümâyan olduktan sonra müteveffîye-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i merkumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrîre Fi el-yevmü'l-râbi' min Şehr-i Rebi'û'l-Evveli Seneden hamis ve mieteyn ve elf

Münakkaş keten gömlek 2 guruş 8.5

Müberrûm münakkaş don 1 guruş 2.5

Müberrûm gömlek 3 guruş 4

Müsta'mel entari 1 guruş 1

Makreme 2 guruş 2

Meseki kaftan 1 guruş 3.5

Yeşil kaftan 1 guruş 3.5

Sürmâni entari 1 guruş 3

Beyaz çarşab 1 guruş 2.5

Peçe 1 guruş 2.5

Mâ'i entari 1 guruş 3

Peşkun 1 guruş 1.5

Yemeni 12 guruş 9

Kumaş kaftan 1 guruş 10

Halalı cebken 1 guruş 4

Keten don 1 guruş 2

Kumaş don 2 guruş 5

Mevcûd iblik ... 50 rub' 1 guruş 1

Altun kulak küpesi 1 guruş 10

Sim kuşak 1 guruş 19

Kaytan 2 guruş 2
Yorgan 2 guruş 10
Döşek 2 guruş 10
Yasdık 1 guruş 1
Çatma yasdık yüzü 2 guruş 3
Tekleme yasdık 6 guruş 3
Yüz yadığı 2 guruş 2
Sahan 6 guruş 1.5
İbrik 1 guruş 1
Kil leğeni 1 ve şamdan 1 guruş 1
Sepet 1 guruş 1
Başmak 1 cizme 1 guruş 2
Sarât 1 guruş 0.25
Don tası 1 guruş 0.75
Müsta'mel arka esvâbı guruş 5
Hamam kotası guruş 3
Saç kaytanı 1 guruş 5
Kırvâne altını ... (tahrib olmuş)
Mihr-i mu'ahhar li-zimmetü'l-zevcü'l-mezbûr guruş 100
... babası malından hisse guruş 50
Hırdavât-ı nisa?? Guruş 2
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn rub' 3 guruş 339
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârif-ı sâ'ire guruş 10
Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 8.25
Kâtibe guruş 2
Çukadâra guruş 2

Muhzıra guruş 0.5

Nakib çavuşuna guruş 1

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn rub' 2 guruş 24

El-taksim beyne'l-verese guruş 305

Hisse-i zevcü'l-mezbûr guruş 152.5

Hisse-i ... el-mezbûre muhasa 100 guruş 50

Hisse-i ... el-mezbûr muhasa 92 guruş 67

Hisse-i ahtü'l-mezbûr muhasa 106 guruş 32

... muhasa 2

Hüküm No: 39	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Beğ Mahallesi sakinlerinden olan vefat eden Afife binti İbrahim'in mirasının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Beğ Mahallesi mümekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Afife binti İbrahim'in verâseti zevci Sarkis ile karındaşları ise virüb ve bir gün münhazıra olduğu şer'an zâhir ve nümyan olduktan sonra muvakkat-i şer'i ve verese-i mezbure iltimaslarıyla tahrir ve taksim ve beyne'l-verese tevzi'i defteridir ki ber- vech- i âti zikr olunur. Hurrie Fi 7 Rebi'û'l-Evveli Sene 1205

Sarı şallı cebe 1 guruş 6

Çuka cebken 1 guruş 1

Keten gömlek 1 guruş 3

Beyaz başmak 2 guruş 2

... Kuşağı 1 guruş 2

Yemeni 2 guruş 1.5

Sanduka 2 guruş 0.25

Müberrûm keten gömlek 2 guruş 2

Don 1 guruş 1

Alaca entari 1 guruş 0.5
Hırdavât 1 guruş 1
Beyaz çarşab 1 münşefe 1 guruş 2
Altun kulak küpesi çift 1 guruş 20
Sim kuşak 1 guruş 3
Zincirli altun yüzük 1 guruş 3.5
Avrat yüzüğü guruş 1.5
Def'a hatım 1 guruş 0.5
Sim ... 1 guruş 10
Hamam leğeni 1 guruş 2
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 80
Lâşesini turabu'l-kâye mesârîf guruş 20
Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 2
Kâtibe guruş 0.25
Çukadâra guruş 0.25
Muhzıra para 15
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn para 0.25 guruş 23
El-taksim beyne'l-verese guruş 57
Hisse-i zevcû'l-mersûm guruş 28.5
Hisse-i ahtü'l-mersûm rub' 1 guruş 14
Hisse-i ahtü'l-mersûm rub' 1 guruş 14

Sayfa 22

Hüküm No: 40	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Hayik Mahallesi sakinlerinden olan Tacir Mehmed Beyin vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Hayik Müslüman Mahallesi ahalisinden iken bundan esbak fevt olan Tacir Mehmed Beg verâseti zevce-i menkuha-i metrukeleri Aişe binti Mustafa ile Ümmügülsüm binti Veli nam hatunun vechle Aişeye muhazıra olduğu şer'an zâhir e nümayan oldukdan sonra müteveffâ-yı merhumun iltimaslarıyle tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi't-tefrikatü's-şer'iiyyr tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurre Fi'l-yevmi's-sâni min Şehr-i Rebi'û'l-Evveli Sene 1205

Yorgan 2 döşek 2 yasdık 2 guruş 12

Köhne kilim 1 guruş 3

Sini 2 guruş 2

Sağır teşt 1 guruş 1

Lengeri 2 tas 1 sağır satıl 1 guruş 2.5

Mevcûd hari 6 guruş 2

Tencere 1 guruş 1

Taba 1 guruş 0.25

Çuval 1 guruş 1 mevcûd pirinç batman 50 guruş 15

Künci kil 2 guruş 10

Nısf-ı hisse-i menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 40

Arka esvâbı guruş 5

Hırdavât-ı menzil guruş 5

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn para 0.25 guruş 115

Techiz ve tekfin ve kabir ve mesârıf-ı sâ'ire guruş 12.5

Resm-i kıymet-i 'âdi para 0.25 guruş 2

Kâtibe guruş 1

Çukadâra guruş 1

Muhzıra guruş 0.5

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn para 0.25 guruş 15

El-taksim beyne'l-verese guruş 100

Hisse-i zevce rub' 1 guruş 6

Hisse-i diğ er zevce rub‘ 1 guruş 6

Hisse-i binti’l-mezbûre guruş 87.5

Hüküm No: 41	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin �zeti: Ayntab’da Kanalıcı Mahallesi sakinlerinden olan Osman bin Mustafa’nın ölümünden sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab’da Kanalıcı Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan ...oğlu...Osman bin Mustafanın verâseti zevce-i menkuh -i metrukesi Hatice binti Mehmed ile sulbi sağir oğlu Mehmede ve sağire kızı Fatmaya münhazıra olduğu şer’an zahir ve n mayan olduktan sonra m teveff -yı merkurum terekesi muvakkat-ı şer’i ve verese-i merkurum muvakkatleri ve sağire-i mezbure Fatmanın...Monla Mehmed muvakkatle tahrir ve takdim ve beyne’l-verese taksim-i defteridir ki ber-vech-i  ti zikr olunur.

Menzil guruş 15

Yorgan 1 döşek 1 yasdık 2 guruş 5

Minder 1 guruş 1

Müsta‘mel kilim 2 guruş 3

Sağir ... 1 guruş 2

Süzek 1 guruş 0.5

Tencere 1 guruş 2

Don kazganı 1 guruş 2

Sablı tas 1 guruş 0.5

Teşt 1 guruş 3

Su satılı 1 guruş 1

Tas 3 sahan 10 lengeri 3 guruş 6

Zahire beyt guruş 6

Kurma taht 1 guruş 2

Sanduka 3 guruş 1

Arka esvâbı guruş 6

Sini 1 guruş 2

Hırdavât-ı menzil guruş 3

Zahire beyt guruş 6

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn rub'1 guruş 68 yalnız altmış sekiz guruşdur

Techiz ve tekfin ve kabir guruş 13

Resm-i kıymet guruş 1.25

Zevce-i mezbûrenin isbât eylediği menzil ve eşya bahalarıdır ki guruş 45

Kâtibe guruş 1

Çukadâra guruş 1

Muhzıra guruş 0.5

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn rub' 1 guruş 22

El-taksim beyne'l-verese guruş 6

Hisse-i zevce guruş 0.25

Hisse-i ibni guruş 3.5

Hisse-i binti guruş 1.25

Sayfa 23

Hüküm No: 42	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Çukur Mahallesi sakinlerinden olan.... vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Çukur Mahalle mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan ...verâseti avreti...ve kebiroğlu...muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümâyan olduktan sonra terekesi muvakkat-ı şer'i ve iiltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farkatü's-şer'iyeye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikir olunur. Hurreire Fi Rebi'û'l-Evveli Sene 1205

Nısf-ı hisse-i menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 60

Tencere 2 guruş 2

Sini 1 guruş 1

Sağır satıl 1 guruş 1

Leğençe 2 guruş 2

Sahan 2 guruş 0.5

Lengeri 1 rub‘ 1

Tas 1 rub‘ 1

Kilim 3 guruş 4

Yorgan 2 guruş 5

Döşek 2 guruş 5

Yasdık 2 guruş 1

Cullah dezhahı 1 guruş 5

Teşt 1 guruş 2

Zahire beyt guruş 10

Çuval 2 guruş 1

Sanduka 2 guruş 1

Hırdavât-ı menzil guruş 1

Cem‘an yekûn guruş 112

Lâşesini turabu‘l-kâye mesârıf guruş 5

Resm-i kıymet guruş 2.25

Kâtibe guruş 0.5

Çukadâra guruş 0.5

Muhzıra rub‘ 1

Sahihu‘l-bâki cem‘an yekûn guruş 9

El-taksim beyne‘l-verese guruş 12

Hisse-i zevce muhassa 105 guruş 12

Hisse-i ibni muhassa 10 guruş 60

Hisse-i binti muhassa 5 guruş 30

Hüküm No: 43	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kayacık Mahallesi sakinlerinden olan ..ibni Veli Babanın vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine- i Ayntab'da Kayacık Mahallesi mümekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan...ibni Veli babanın verâseti zevcesi Sare binti Sarkis...kebiroğlu Babek varisi ve kara beyt...hatuna muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümâyanoldukdan sonra terekesi muvakkat-i şer'ide verese-i merkumede iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi el-yevmü's-sâlis işrin Şehr-i Rebi'û'l-Evveli Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 60

Gerçeğin türabında harâbe bağ guruş 6

Tencere 1 guruş 0.5

Leğence 1 guruş 0.5

Halı 1 guruş 1

Köhne palas 1 guruş 1

Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 4

Minhahu'l-ihrâcât cem'an yekûn guruş 70

Lâşesini mesârıf guruş 2.75

Resm-i kıymet guruş 1.25

... guruş 30

Kâtibe çukadâra muhzıra guruş 1

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 30

El-taksim beyne'l-verese guruş 35

Hisse-i zevce muhassa 35 guruş 4

Hisse-i ibni muhassa 80 guruş 7

Hisse-i ibni muhassa 80 guruş 7

Hisse-i binti muhassa 100 guruş 3

Hisse-i binti muhassa 100 guruş 3

... muhassa 5

Hüküm No: 44	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ehl-i Cefa Mahallesinden olan ...binti Abdullah'ın vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Ehl-i cefa mahallesi ahalisinden iken bundan akdem müteveffı olan...binti Abdullah nam kimesne veraseti sadrı Karnekoğlu Mehmede muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümâyân oldukdan sonra terekese muvakkat-i şer'i ile tahrir ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi'i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrîre Fi 19 Rebi'û'l-Evvelî Sene 1205

Karye-i Telkarda ... Şeceri 'aded 3 guruş 30

Zeytun eşcârı 'aded 6 guruş 10

Karye-i mezbûrda vâki' bağ tiğek 200 guruş 15

Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 5

Hamam leğeni 1 guruş 3

Palas 1 guruş 1

Sahan 4 guruş 1

Lengeri 2 guruş 0.5

Tabe 1 guruş 0.5

Tas 2 guruş 0.5

Tencere 1 guruş 1

Arka esvâbı guruş 5

Hırdavât-ı menzil guruş 2.5

Minhahu'l ihrâcât cem'an yekûn guruş 85.5

Techiz ve tekfin ve kabir ve mesârîf-ı sâ'ire guruş 10

Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 1 para 0.25

Kâtibe guruş 0.25

Çukadâra guruş 0.25

Muhzıra para 0.75

Nakib çavuşuna guruş 0.75

Sahihu'l-bâki ... guruş 60

Sayfa 24

Hüküm No: 45	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden olan Asiye binti Receb Ağa'nın vefatından sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffî olan Asiye binti Receb Ağa nam hatunun verâseti zevc-i nâkihi es-Seyid el-Hac Hasan ile babası merkum Receb Ağa yedd ve vâlidesi Emine Hatuna muhazıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyan olduktan sonra müteveffî mezburenin terekisi muvakkat-i şer'i ve verese-i merkumun muvakkat ve iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurre Fi 20 Rebi'û'l-Ahir Sene 1205

Mihr-i mu'ahhar li-zimmetü'l-zevcü'l-mezbûr es-Seyid Hasan guruş 150

Yorgan 1 guruş 10

Döşek 2 guruş 10

Çatma yasdık 4 guruş 8

Minder 2 guruş 2

Sahan 10 guruş 1.5

El leğeni 1 ve ibrik 1 guruş 2.5

Şamdan 1 guruş ...
Mâ'i çarşab 2 ve başmak ve peçe guruş 15
Hamam kotası guruş 3
Yemeni ve kalpak guruş 5
Çuka cebe 1 guruş 4
Kumaş entari 1 guruş 10
... (belge tahrib olmuş)
Sini 1 guruş 2
Lengeri 5 guruş 2
Hoşab tası 5 guruş 2
Sim saç kaytanı 1 guruş 5
Altun toka 1 guruş 60
Müsta'mel arka esvâbı guruş 10
Boğça 2 guruş 3
... Ve sâ'ir hırdavât guruş 10
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 322
Techiz ve tekfin ve kabir ve mesârif-ı sâ're guruş 50
Resm-i kıymet guruş 8
Kâtibe guruş 2
Çukadâra guruş 2
Muhzıra ve çavuşa guruş 1.5
Sahihu'l-bâki cem'an guruş 62
El-taksim beyne'l-verese guruş 268
Hisse-i zevç guruş 120
Hisse-i ab muhassa 80 guruş 86
Hisse-i ... el-mezbûre muhassa 40 guruş 43

Hüküm No: 46	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kozanlı Mahallesi sakinlerinden olan Karagöz'ün vefatından sonra mal varlığının ailesi arasında taksim ve tahrir edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Kurb-ı Kozanlı Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan mukaddesi Karagöz veledâtının verâseti avreti olan Sarım ile sulbi kebiroğlu Artin ve Sarkis ve kebire kızı Altun muhazıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra mersumun terekesi muvakkat-i şer'i birle tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi't-tefrikatü's-şer'yye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurre Fi Rebi'û'l-Ahir Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 60

Kızılbaş karyesinde bir kıt'a harâbe bağ guruş 5

Beğlikde bir kıt'a yenice bağ guruş 15

Cullah dezgahı guruş 6

Yorgan 2 guruş 6

Döşek 2 guruş 6

Yasdık 2 guruş 2

Sahan 2 guruş 2

Tencere 1 guruş 2

Taba 1 guruş 0.5

Köhne palas 2 guruş 2

Sanduka 2 guruş 2

Zahire beyt guruş 15

Arka esvâbı guruş 2

Hırdavât-ı menzil guruş 1.25

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn rub' 1 guruş 130

Lâşesini turabu'l-kâye mesârıf guruş 5

Resm-i kıymet-i 'âdi rub'1 guruş 3

Kâtibe çukdâra muhzıra guruş 2

Sahihu'l-bâki cem'an rub' 1 guruş 10

El-taksim beyne'l-verese guruş 120

Hisse-i zevce guruş 15

Hisse-i ibni guruş 42

Hisse-i ibnü'l-mersûm guruş 42

Hisse-i binti'l-mersûm guruş 21

Sayfa 25

Hüküm No: 47	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Nafaka
Belgenin Özeti: Ayntab'da Orul Karyesi sakinlerinden olan es-Seyid Mehmed'in kızlarının nafaka ihtiyacının olması ve altışar akçe takdir olunması hakkında	

Medine-i Ayntaba tabi'Orul Karyesi sakinlerinden Elife binti es-Seyid Mustafa nam Hatun zâtı ba'de't-tevkîf meclis-i şer'ide ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm bundan akdem müteveffi karındaşım es-Seyid Mehmedin sulbi sağire kızları Aîşe ve Elife hâlâ ketb-i tercüminde olub nafaka ve...ihtiyacları olmağın kadr-i kifâye takrir olunmak matlubumdur didikde sağir mezburun her birilerine külli yevm altışar akçe takdir olunub mwzbure Elifeye harac ve sarf olunub el-Hac istidâneye 'andü'n-nafaka üzerlerine...virilmeği mâ-vaki' ketb olundu.Hurrire Fi sath-ı Rebi'û'l-Evvel Sene Hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-Hâl

Hüseyn zâde, es-Seyid Ahmed, ... Ahmed, Kuşağı büyükoğlu ...

Hüküm No: 48	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Nafaka
Belgenin Özeti: Ayntab'da Köçek Karyesi sakinlerinden olan validesi Eşe Fatma Hatun'a nafaka ve elbise takdir edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntaba tabi' Köçek Karyesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan (belge tahrib olmuş) sulbi sağir oğlu Mehmede sağir mezburun validesi Eşe

Fatma Hatun îvâsi taleb iderim nafaka ve kisve-bâha arz ve takdir olunub sarfa mezbure Eşe Fatmaya izn virilüb habs olundığı bu mahalle tescil-i şer' Fi Cemaziye'l-Eveli Sene 1205

Şühûdül-Hâl

GülAhmed oğlu Attar Monla Salih, Bekir Efendioğlu Monla Mehmed Kalavi, es-Seyid Ali bin Hasan.

Hüküm No: 49	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücjet	Belgenin konusu: İcar ve İltizam
Belgenin Özeti: Sultan Guri evkafının Monla Mehmed tarafından Şahbenderzade Derviş Ağa'ya icâr ve iltizam edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntaba tabi' Tilbaşar Nahiyesinde kâ'in Sultan Guri evkaf-ı cümlesinden... nam karyenin takrir dahi oğlu es-Seyid Salih bin el-Hac İbrahim nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enver ve fazl din-i münife izhârı Halebü's-şehbâ sükkânından olub vakf-ı mezbur Monla Mehmed Efendi tarafından vekil-i sabitü'l-vükelâsı râfî' mesnedü'l-kitâb es-Seyid Abdülkerim bin es-Seyid Hüseyin nam kimesne mahzarında bi't-tav'ı's-saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb işbu iki yüz dört senesine mahsuben sâlifü'l-beyan Cağdın karyesi efradını mütevellî-i merkum Mehmed Efendi tarafından Şahbender-zâde Derviş Ağa ve satılan altı yüz guruşa icâr ve iltizâm idübb meblağı mezburu tamamen ve kâmilâ taraflarına irâ ve tesellüm itmişken keminesine mezkûr hamilâtını ba'zı i'zâr-ı şer'iyye rayihanesiyle ta'yiş olmamağın bedel-i iltizâm olan meblağı merkumun istirdadı iktiza itmeğın işbu vekil-i merkum es-Seyid Abdülkerim yedinden meblağı mezkûr altı yüz guruşu bi't-tamam ve'l-ikmâl ahz ve kabz eyledim fimâ-ba'd müvekkil mûmâ-ileyh Mehmed Efendiden beynlerimizde vesatat iden Şahbender-zâde Derviş Ağa husus-ı mezkûra dâ'ir birisine mutalibem kalmadı ol-vecihle mütevellî merkumun ve Derviş Ağanın zimmetlerini min külli'l-vücûh ibrâ ie ibrâ ve rafî'û'l-hisâm ile iskat eyledim takririm tahrيره istimkaman savb-ı şer'id en yedine muhat-ı şer'iyye tahsil olunsun didikde gıbbe't-tasdikû's-şer'i mâ-vaki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre Fi 11 min Şehr-i Cemaziye'l-Evveli Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Akraba-i Şeyh ..., Halil es-Seyid Mustafa, Çınar oğlu Salih Ağa, Bakkal el-Hac Mehmed, e-Seyid Süleyman Efendi, Katib es-Seyid Abdurrahman Efendi, Katib es-Seyid Abdurrahman Efendi, Hasırcı-oğlu es-Seyid el-Hac Abdi, Fahrü'l-akran Musa Ağa, Çukacı es-Seyid İbrahim, Gannem-oğlu es-Seyid Mehmed Çelebi, Abdullah Ağa ve gayrihum.

Sayfa 26

Hüküm No: 50	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Alineccar Mahallesinden olan Dikicibaşı-oğlu Taka es-Seryid'in vefatının ardından mirasının eşi ve çocukları arasında taksim ve tahrir edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Ali Neccar Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Dikicibaşı-oğlu Taka es-Seyid dinmekle verâseti zevce-i menkuha-i metrukesi Rahiye binti Hüseyin ilesulbi kebir oğlu Mehmed ve Hüseyin ve kebir kızı Fatma ve Aişeye muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümâyân olduktan sonra terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i merhumun ihzariyle tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi el-yevmü's-sâlis işrin Şehr-i Cemaziye'l-Evveli Sene Hamis ve mieteyn ve elf.

(belge tahrib olmuş)

Dülük turabında bir kıt'a harâbe bağ guruş 10

Mevcûd meşin guruş 25

Yorgan 1 guruş 5

Döşek 1 guruş 5

Yasdık 1 guruş 1

Kilim 1 guruş 4

Hamam leğeni guruş 3

Tencere ... Guruş ...

Kebir tas 1 guruş 1

Sahan 10 guruş 2.5

Şerbet tası 1 guruş 0.5

Sablı tas 1 guruş 0.5

Minder 1 guruş 0.5

Mâ'i kaftan 1 guruş 4

Cübbe 1 guruş 4
Yeşil sarık 1 guruş 1.5
...1 guruş 1.5
Gömlek 2 ve don 2 guruş 3
Zahire beyt guruş 15
Hırdavât-ı menzil guruş 2.5
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 101.5
Techiz ve tekfin ve kabir ve mesârîf-ı sâ'ire guruş 16.25
Resm-i kıymet guruş 2.5
Kâtibe guruş 0.25
Çukadâra guruş 0.25
Muhzıra ve çavuşa guruş 0.25
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 21.5
El-taksim beyne'l-verese guruş 80
Hisse-i zevce-i mezbûre guruş 10
Hisse-i ibnü'l-mezbûr muhassa 40 guruş 23
Hisse-i ibnü'l-mezbûr muhassa 40 guruş 23
Hisse-i binti'l-mezbûre muhassa 80 guruş 11
Hisse-i binti'l-mezbûre muhassa 80 guruş 11

Hüküm No: 51	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Mehir
Belgenin Özeti: Raziye Hatun'a altı guruş mehir verilmesi hakkında	

Zevce-i mezbure Raziye Hatun müteveffa-yı mezbûr dahi zimmetinden olan mihr-i mu'ahharı olan altı guruşu dört sene mukaddem hibe eyledim deyü takrir eylediği işbu mahale şerh virildi

Hüküm No: 52	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Nafaka
Belgenin Özeti: Ayntab'da Akyol Mahallesi sakinlerinden olan Mustafa kızı Aişe'ye altı akçe nafaka verilmesi hakkında	

Medine- i Ayntab'da Akyol Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Hallac Mustafanın sulbi sağıre kızı mezbure Aişe akrabasından...binti Hüseyin nam Hatun vasi nasb ve talebiyle mezbure Aişeye külli yevm altı akçe nafaka ve kisve bâhâ dahi takdir olunduğu işbu sabit olundu. Fi 14 Cemaziye'l-Evveli Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Kör Musa, Abdi oğlu Ahmed, Hasan bin Ali, Ahmed Çelebi, Demirci Mehmed oğlu Mehmed, Maraşlı el-Hâc Mehmed, el-Hâc Osman Efendi.

Sayfa 27

Hüküm No: 53	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da İbn-i Kör Mahallesinden olan Hüseyin bin Mehmed'in bin Tiğek bağı Soyтары es-Seyid Mehmed'e satması hakkında	

Medine-i Ayntab'da vaki' İbni Kör Mahallesi ahalisinden iken Hüseyin bin Mehmed nam kimesne meclis-i şer'i kadim-i enverde mahalle-i mezbure ahalisinden zikr-i âti mütevellid olan râfi'...mekteb es-Seyid Mehmed beg mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede tabi' ibrâ Hemîş karyesi türabında vaki' lede'l-irsâli ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a bin tiğek i'râzı mukaddema...mülki olup ba'd-ı vefat babam dahi fevt oldukda sâlifü'z-zikr ba'is işbu merkum husûsı müşkilan zabt ider sû'âl olunub mucceb-i şer'i icrâ olunmak matlubumdur didikde gibbe'sû'âl merkum Hallac es-Seyid Mehmed türabında salifü'l-beyân mevsuf mezkûr bağı tarih-i kitabdan otuz sene mukaddem işbu müdde'i mezbure...Hüseyinin babası Mehmedin...Huri Hatun müteveffa-yı merkum Soyтары es-Seyid Mehmede yüz guraşa bey' ve tesellüm ve temellük idüb merkum iştirâ ve kabul tesellüm ve temellük eyledikten sonra yiğirmi seneden mütecaviz mutasarrıf olup ba'de vefata babam mutasarrıf olup...isabet eyledi hatta işbu müdde'i merkumun babası (belge tahrib olmuş) hayatında tedric-i mezbureden ile'l-an da'va huzurunda olmayub sakin ikrar-ı evkat ider ki fevt ...(belge tahrib olmuş) mukabele idilmek nasbü'l-istintak ve ile'l-inkâr merkum Hallac es-Seyid Mehmedden ber-vech-i muharrer def'i mezkûrına

(belge tahrib olmuş) ‘udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden Ali bin Mehmed ve el-Hac Ali bin Abdüsselam nam kimesne li-ecli iştihada meclis-i şer‘a hazıran olub iştirâ...fi’l-hakika tarih-i kitabdan otuz sene mukaddem karye-i mezburede vaki’ lede’l-irsâli ma’lûmetü’l-hudud bir kıt’a bin tiğek i‘zârı baki işbu müdde-i mezburun babası Mehmedin...vaktinde kibel-i şer‘iden ve...Hürü nam hatun işbu Hallac es-Seyid Mehmedin...merkum Soyтары es-Se-yid Mehmede bizim huzurımızda yüz guruşu beş makbuza bey’ ve tesellüm ve temellük idüb ol-dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük idüb bir müddet kendü zabt ba’de işbu merkumun babası intikal idüb ba’de işbu merkum Hallac es-Seyid Mehmedde Ali tarikû’l-miras isabet eyledi biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü her birileri irâe şehadet-i şer‘iyye eylediklerinde ba’de...şerâ’itü’l-kabul şehadetleri makbul olmağın müdde-i merkum sayha büyüce ma’arızadan ba’d-ı men’ mâ-vaki’ bi’t-taleb ketb ve terkî m olundu. Hurrire Fi el-yevmü’l-hams işrin Şehr-i Cemaziye’l-Evveli Sene hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Bakkal Ali, Hacı Nehir-oğlu Osman Beşe, Hallac es-Seyid Halil çelebi, Nakib Çavuş, Buraz-oğlu Ali Çelebi, ...nakib kethüdası Osman Çavuş, Müezzîn Mehmed Efendive gayrihum.

Sayfa 28

Hüküm No: 54	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab’da Hayik Müslüman Mahallesi sakinlerinden olan Emine binti Şaban’ın vefatından sonra mirasının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab’da vaki’ Hayik Müslüman Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffî olan Emine binti Şaban nam hatunun veraseti sulbi sağır oğlu Şeyh es-Seyid Mehmed ile babası merkum Şaban’a validesi Aîşe Hatuna muhazıra olduğu şer‘an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffîye-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer‘i ve verese-i merkumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne’l-verese bi’l-farkatü’ş-şer‘iyye tevzi’i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi el-yevmü’t-tab’ işrin Şehr-i Cemaziye’l-Evveli Sene hamis ve mieteyn ve elf

Sim saç kaytanı 1 guruş 23

Bohça 3 guruş 3

Münakkaş don 4 guruş 52

Beyaz don 1 guruş 1
Alaca don 1 guruş 1
Münakkaş keten gömlek 2 guruş 4
Müberrem gömlek 3 guruş 3
Mai bez kaftan 3 guruş 12
Çiçekli entari 1 guruş 4
Alaca entari 1 guruş 4
Çarşab 1 guruş 1
Sim kuşak 1 guruş 6
... 2 guruş 1
Yemeni 8 guruş 8
Altun merdan 1 guruş 20
Altun küpe 1 guruş 10
Der-zimmet mezbûr Şaban'da guruş 20
Sahan 5 lengeri ve tas guruş 2.5
Alaca minder 1 guruş 1
Döşek 2 guruş 7
Yorgan 2 guruş 8
Yasdık 2 guruş 2
Der-zimmet ... zâde Ahmed guruş 13
Der-zimmet mezbûr Ahmed zevce malından mihr-i mu'ahhar 75 guruş
Mevcûd penbe guruş 3
Minhâhu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 215.5
Techiz ve tekfin ve mesârif-ı sâ'ire guruş 20
... guruş 10
Resm-i kıymet guruş 5.5

Harc-ı hüccet guruş 3

Kâtibe guruş 1.5

Çukadâra guruş 1.5

Muhzıra guruş 0.25

Kalemiye ve hizâmet guruş 1.5

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 43.5

El-taksim beyne'l-verese guruş 182

Hisse-i ibnü'l-mezbûr muhasa 20 guruş 28

Hisse-i ibnü'l-mezbûr sağır muhasa 80 guruş 165

Hisse-i ... mezbûre muhasa 20 guruş 28

Hüküm No: 55	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Şhreküstü Mahallesinden olan Çerçi Mustafa bin Abdülmelik'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Şhreküstü Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Çerçi Mustafa bin Abdülmelik verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Hatice binti Mehmed ile sulbi kebiroğlu Mehmed ve kebire kızları Fatn-ma ve Emine ve Hatice muhazıra olduk şer'an zâhir ve nümâyan oldukdan sonra müteveffa-yı merkumun terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i merkumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrîre Fi 25 Cemaziye'l-Evveli Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 70

Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 10

Köhne kilim 2 guruş 3

Tencere 1 guruş 1

Sahan 2 guruş 0.5

Tabe 1 guruş 0.5

Tas 2 guruş 0.5

Arka esvâbı guruş 5
Zahire beyt guruş 6
Hırdavât-ı menzil guruş 2.5
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 100
Teçhiz ve tekfin ve mesârîf-ı sâ'ire guruş 5
Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 2.5
Kâtibe guruş 1
Çukadâra guruş 1
Muhzıra guruş 0.5
Mihr-i mu'ahhar zevce-i mezbûre guruş 10
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 20
El-taksim beyne'l-verese guruş 80
Hisse-i zevce-i mezbûre guruş 10
Hisse-i ibnû'l-mezbûr guruş 28
Hisse-i binti'l-mezbûre guruş 14
Hisse-i binti'l-mezbûre guruş 14
Hisse-i binti'l-mezbûre guruş 14

Sayfa 29

Hüküm No: 56	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Çukur Mahallesinden olan Emine binti Ali'nin vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vaki' Çukur sakinlerinden iken bundan akdem müteveffi olan Emine binti Ali nam hatunun veraseti zevç-i nâkihi es-Seyid Mustafa ile sadr-ı kebir oğlu es-Seyid Ahmede ve sadriye kebir kızları Ümmüş ve Zeynep ve validesi Elife hatuna muhazıra olduk şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffiye-i mezburenin terekisi muvakkat-i şer'i ve verese-i mezburun muvakkat ve iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve

taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur.Hurrire Fi 28 Cemaziye'l-Evveli Sene 1205

Mihr-i mu'ahhar der-zimmet zevcü'l-mezbûr es-Seyid Mustafa guruş 100

Yorgan 1 döşek 1 ve yasdık 1 guruş 12

Müsta'mel arka esvâbı guruş 10

... ve çıkırık ve hırdavât-ı sâ'ire guruş 7

Cem'an yekûn guruş 132 yalnız yüz otuz guruşdur

Minhahu'l-ihrâcât ...

Techiz ve tekfin ve kabir ve iskât ve ... Ve mesârif-ı sâ'ire rub' 1 guruş 14

Resm-i kıymet-i 'âdi rub' 1 guruş 3

Kâtibe ve çukadâra guruş 1.5

Muhzırıye ve nakib çavuşına guruş 1

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş (belge tahrib olmuş)

El-taksim beyne'l-verese guruş 112

Hisse-i zevcü'l-mezbûr es-Seyid Mustafa guruş 28

Hisse-i ibnü'l-mezbûre Elife muhassa 80 guruş 18

Hisse-i ibnü'l mezbûr es-Seyid Ahmed muhassa 80 guruş 32

Hisse-i binti'l-mezbûre Emiş muhassa 40 guruş 16

Hisse-i binti'l-mezbûre (tahrib olduğu için isim okunmuyor) muhassa 40 guruş 12

Hüküm No: 57	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Beğ Mahallesi sakinlerinden olan Mübdarioğlu es-Seyid Mehmed Emin'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Kurb-ı Beğ Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Mübdari oğlu es-Seyid Mehmed Eminin veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Zeyneb Hatun ile li-ebeveyn kız karındaşları Hatice ve Fatmaya ve azâdesi Monla Mehmede münhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra

müteveffa-yı mezburun terekisi muvakkat-i şer'î ve verese-i merkumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'îyye tevzi' ve taksim-i defteridir zikr olunur. Fi 3 C. Sene 1205

Nısf-ı hisse menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 125

Tencere 1 guruş 2

Satıl 1 guruş 1

İbrik 1 guruş 1

Sahan 1 lengeri 1 Hoşab tası 2 guruş 1

Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 12

Halı 2 guruş 1.5

Çuval 1 rub' 1

Arka esvâbı guruş 3

Zerdehane sandukası 2 guruş 2

Kahve ibriği 1 guruş 0.5

Hırdavat guruş 5

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 155

Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârıf-ı sâ'ire para 5 guruş 10

Mihr-i mu'ahhar ... zevce-i mezbûre guruş 25

Resm-i kıymet-i 'âdi para 35 guruş 3

Kâtibe guruş 1

Çukadâra guruş 1

Muhzıra ve çavuşa guruş 1

Sahihu'l-bâki cem'an guruş 45

Hisse-i zevce-i mezbûre guruş 27.5

Hisse-i ahtü'l-mezbûre muhassa 80 guruş 36

Hisse-i ahtü'l-mezbûre muhassa 80 guruş 36

Hisse-i ...-mezbûr muhassa 20 guruş 9

Sayfa 30

Hüküm No: 58	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Akyol Mahallesi sakinlerinden olan Hallac Süleyman'ın vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da vaki' Akyol Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Hallac Süleymanın verâseti...ve Aîşe Hatuna muhazıra olduğu şer'an zahir ve nûmayan oldukdan sonra müteveffâ-yı mezburun terekesi muvakkat-i şer'i ve verâset-i mezbureye iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi el-yevm Cemaziye'l-Evveli Sene 1205.

Menzil der-mahalle-i mezbure guruş 81

Yorgan yasdık döşek 3 guruş 12

Sablı tas 1 guruş 1

Fenar 1 guruş 1

Tencere 1 guruş 2

Teşt 1 guruş 7

Satıl 1 guruş 1

Süzek 1 guruş 1

Kebir tencere 1 guruş 2

Kefgir 1 ve ... 1 guruş 1

Leğence 1 guruş 1

Sahan 1 ve satıl 1 guruş 1

Sağır satıl 1 guruş 2

Sahan 18 guruş 8

Lengeri 3 guruş 1

Tas 2 guruş 4

Abdest ibriği 1 guruş 1.5

Maşraba 1 guruş 0.5

Arka esvâbı guruş 5

Ceviz escârı Simavine ... 1 guruş 1

Şamdan 1 guruş 0.5

Hırdavât-ı menzil guruş 5

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 150

Teçhiz ve tekfin ve kabir mesârıf-ı sâ'ire rub'1 guruş 19

Resm-i kıymet-i 'âdi rub'2 guruş 3

Ta'âmiye ... guruş 20

... el-Hâc Ömer guruş 24

Kâtibe çukadâra muhzıra ve çavuşa guruş 3

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 70

El-taksim beyne'l-verese guruş 80

Hisse-i ... mezbûre ... guruş 40

Hisse-i ... mezbûre Ayşe guruş 40

Hüküm No: 59	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kozanlı Mahallesi sakinlerinden olan Ahlani binti Mehmed nam Huatun'un vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vaki' kurb-ı Kozanlı Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat iden Ahlani binti Mehmed nam Hatunun veraseti zevç-i nâkihi Osman ile sadr-ı kebire kızı Elife ve li-ebeveyn karındaşı Aliye muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffıye-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i merhumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi 4 Cemaziyel-Evveli Sene 1205

Mihr-i mu'ahhar li-zimmet el-zevcü'l-mezbûr guruş 20
Der-zimmet ... Hasan zimmetü'l-zevc guruş 20
Merhiman karyesinde bir kıt'a harabe bağ tiğek 400 guruş 40
Yelli Gedik nâm mahalde vâki' bir kıt'a bağ tiğek 300 guruş 10
... vâki' bağçe hissesi guruş 40
Zemim müteferrika guruş 3
Sim 'ayâr kuşak 1 guruş 3
Mâ'i çarşab 1 guruş 3
Mürdüm zirâ' 12 guruş 2
Mâ'i entari 1 guruş 2
... 1 guruş 0.5
Tencere 1 guruş 1.5
Süzek 1 guruş 0.5
Tas 2 guruş 0.5
Teşt 1 guruş 3
Sahan 2 guruş 0.5
Hamam leğeni 1 guruş 1.5
Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 1
Sanduka 1 guruş 0.5
Hamam kotası ve sâ'ir yemeni 'atik guruş 1
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 160
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârîf-ı sâ'ire guruş 13.5
Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 4
Kâtibe guruş 1
Çukadâra guruş 1
Muhzıra guruş 0.5

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 20

El-taksim beyne'l-verese guruş 140

Hisse-i zevcû'l-mezbûr Osman guruş 35

Hisse-i ... guruş 35

Hisse-i binti'l-mezbûre guruş 70

Sayfa 31

Hüküm No: 60	Tarihi: 1205
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Darb ve Cürm
Belgenin Özeti: Büyük Arıl Karyesinde adı geçen kişilerin gasb ve tımarat eyledikleri ve karye sakinlerinin savunma esnasında darb edilip yaralanmaları hakkında	

Medine-i Ayntaba tabi Büyük Arıl Karyesi ahalisinden Osman oğlu dinmekle meşhur Mehmed bin Osman nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde yine Medine-i mezbura tabi' Küçük...nam karra ahalisinden...hendü'l-kitab Manas-oğlu Mehmed kethüda ve oğlu Ahmed Rafak-oğlu Ahmed ve Küçük Mehmed ve Kasab-oğlu es-Seyid İbrahim Rafak-oğlu es-Seyid Ahmed...karyesi ahalisinden Mehmed kethüda ve Abbas-oğlu Abbas ve Boz Ali ve Küçük es-Seyid Ali vesâ'irleri mahzarlarında üzerlerine da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan ür buçuk sene mukaddem işbu karye-i mezbure karye ahalisi yekdî ve yek-cihet olub şahir-i selâm karyemiz üzerine...idüb ba'zen keminelere harab ve mevaşidini gasb ve tımarat eyledikleri esnada bizler dahi mal ve canlarımızı tahlis için müdafa'a eylediklerimizde karındaşım müteveffî Ali nam kimesne bakırcık kurşun ile darb ve cürm idüb te'sirinden der-akib fevt olmağla sû'âl olunub mucib-i şer'i icrâ olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl merkumun cevablarında tarih-i mezburda devletlü veli'n-ni'am Nuri es-Seyid Mehmed Paşa Efendimiz hazretleri ile ahali aynen beg beynlerinde müazî'a kesire ve fî-mâ saha-i ve gayr-ı cereyan idüb ba'zen karra ahalisi derun-ı şehre etba' ve ba'zen karra ahalisi mûmâ-ileyh Mehmed Paşa hazretlerine etba' idüb karye-i mezburanda vaki' karra on adedden aşağı üyesi ve yukarı üyesi ve İncesu ve göğsünmek (belge tahrib olmuş) ve karraca borç ve sâ'm cem'an on iki aded karra ahalisi li-ecli't-tahkik karyemize içtima' ve tarafeyn ve hevaya mübaderet (belge tahrib olmuş) azime olmağın mülk-i mezburda maktul mezburun katli ma'lumumuz olub katli na-ma'lum husus-ı mezkurede işbu müdde-i mezbur ile (belge tahrib olmuş) eylediklerinde bu misillü mevkide olan maktülün katli na-ma'lum olub mecmûlen da'va ayrı mesmu' deyü def'le mukabil ve takrir-i meşruhlarına mutabık bir kıt'a fetvâ-yı şerife ibraz ve mazmun-ı münifesinde bir

cem'iiyyetde maktül olan...da'vası ta'vin-i fiham olunmaksızın mechulen bir karye ahalisinden mesmu' olur cevab bâ-savabında olmaz deyü buyurulıb da'vâ-yı bî-hakk meçhul ve li'l-muhalifü'l...aliyye sıradan nakl-i şerife irâd buyurulıb ber-muceb-i fetevâ-yı şerife salifü'l-beyân Küçük ve Çeğde karyeleri ahalisinden mezbur Osman oğlu Mehmedin mütalebesi gayr-ı meşruh olmağın müdde'i mezbur Mehmed büyüce ma'arızadan ba'de'l-men' ma-vaki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi min şehr-i Cemaziyel-Ahir Sene hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Faziletli es-Seyid el-Hac İsmail Efendi, es-Seyid Hacı Abdurrahman Efendi Nakibü'l-eşraf ve Müezzîn Mehmed Efendi ve Bostancızâde es-Seyid Halil Ağa, Bostancı-zade Mehmed Emin Ağa.

Sayfa 32

Hüküm No: 61	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Çukur Mahallesi sakinlerinden olan Hatice Hatun binti Keşiş Karabeğ'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Çukur Mahalle mütemekkinlerinden iken bundan akdem memalik olan Hatice Hatun binti Keşiş Kara beğ veraseti zevc-i Kara bin ile validesi Tamman ve sağır oğulları Artin ve Abraham ve sağire kızları Markiyye ve Taşkun ve Marıya muhasıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra memalik-i mezburının terekisi muvakkat-i şer'i ve verese-i mersumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fi 7 Cemaziye'l-Ahir Sene 1205

Der-zimmet zevcü'l-mersum ... guruş 18

Altun kulak küpesi 1 guruş 12

Sim saç kaytanı 1 guruş 5

Sim rahat kuşak guruş 20

Sim losa guruş 10

Müsta'mel kumaş kaftan 1 guruş 10

... mor kaftan 1 guruş 35

Turuncı kumaş entari 1 guruş 10

... 1 guruş 12
Mesni bez kaftan 1 guruş 3
Münakkaş don 2 guruş 20
Münakkaş 2 guruş 8
Münakkaş gömlek 2 guruş 10
... gömlek 1 guruş 4
Müberrûm gömlek 1 guruş 3
Keten peşkir 1 guruş 2
Münşefe 3 guruş 8
Münakkaş makreme 5 ve akçur 1 guruş 6
Siyah yağlık 1 guruş 4
... 9 guruş 10
Hamam kotası guruş 5
Müsta'mel arka esvâbı para 10
Hırdavât-ı sâ'ire guruş 4
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn 230
Lâşesenî zâbehü'l-kâye mesârîf guruş 15
Resm-i kıymet-i 'âdi rub' 3 para 5 hadâme guruş 0.5
Harc-ı hüccet-i vesâyet guruş 2
Kâtibe çukadâra muhzıra guruş 3
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn rub' 8 guruş 69
El-taksim beyne'l-verese guruş 204
Hisse-i zevcü'l-mersum guruş 51
Hisse-i ibnü'l-mersum guruş 34
Hisse-i ibni guruş 34
Hisse-i ibnü'l-mersum guruş 34

Hisse-i binti gurus 17

Hisse-i binti gurus 17

Hisse-i binti gurus 17

Hüküm No: 62	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücjet	Belgenin konusu: Vasi Tayini
Belgenin Özeti: Adı geçen Kiyork ve Abraham şahıslarının Artin ve Abraham'a vasi olarak atanması hakkında	

Memalik-i mesfurenin veledleri mesfurun Artin ve Abraham ve Markiyye ve Taşkun ve Mariya validelerinden isabet iden emvâl-i mevrûselerinde hıfz ve tesviye-i emvârlarına ceddeleri Kiyork ve Abraham nam dahi vâsi nasb olundıkda işbu mahall-i şer'i verildi fi't-tarih-i mezbur.

Hüküm No: 63	Tarihi: t.y
Belge Türü: Hücjet	Belgenin konusu: Hak Talep Etme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Şhreküstü Mahallesinden ahalisinden el-Hac Hüseyin'in mirasının aile içi talep ile taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Şhreküstü Mahallesi ahalisinden iken altmış sene mukaddem fevt olan el-Hac Hüseyinin veraseti babası el-Hac Mehmed ile sulbi kebire kızı Ümmühani muhazıra ba'de merkum el-Hac Mehmed dahi fevt olub veraseti sulbi kebire kızı Aklan ile oğlunun kızları mezburât-ı Ümmühani...muhazıra ba'de mezbure Aklani dahi vefat idüb veraseti sadrıyye-kızı Aışeye ve zevci Kenger oğlu Mahmud muhazıra ba'de mezbure Aişe dahi vefat idüb veraseti babası merkum Kenger-oğlu Mehmed muhazıra olduğı şer'an zahir ve nümâyan oldukdan sonra merkum Kenger-oğlu Mehmed meclis-i şer'i kavim-i enverde mahalle-i mezbure ahalisinden olub zikr-i âti vaz' olan râfi' hendü'l-mekteb...el-Hac İsmail bin Halil mahzarında üzerine bi'l-verese da'va ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede ...nam mahallede yafta yerinde vaki' lede'l-ahali ma'lumetü'l-hudud tahminen yüz müşabede huzûrât-ı nebâti müteveffâ-yı evvel el-Hac Hüseyinin hayatında mülki olub ba'de vefat ...sülüsân-ı mezburede yatan Ümmühani...dahi zevcem müteveffiye-i mezbure Aklan ile karım müteveffi Aışeye intikali mezbure Aişe ve Aklan dahi vefat itdiklerinde sülüs hakkı mezbure Rabbe intikal idüb merkumanın dahi hayatlarında...hisselerini ve benim mevrusımın sülüs-i hissesini dahi fuzuli işbu merkum el-Hac İsmail ahalisine mukaddem bey' ve nâmen semeni...zabt etmeleriyle hâlâ kızım ve zevcem mezbure...sülüs hissesini bi'l-izni'ş-şer'i talep iderim sû'âl

olunub muceb-i şer'iyeye icrâ olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl merkum el-Hac İsmail cevabında zıkr olunan...mezburun tamamını tarih-i mezkûrda müteveffiyeye-i mezbureden ve Ümmühanı...semeni ma'lûma işbu istediğimde esir- i mezburun zevcesi ve kızı hayatta olub bizim huzurımıza varub benden da'vaya tasaddi itmeyüb vefat etdiklerinden sonra işbu merkum ber-vech-i muharrer da'vaya mübaderet ve meclis-i şer'ide mürafa'at olduğumuzda mevrusları hayatlarında da'va itmeyüb müddet-i râfide sükût üzre vefat idüb husus-ı mezkûre mürur...vaki' olduğına binâen işbu mezburun da'vası gayr-ı meşru' olmağla ma'arızadan men' ve baht-ı şer'iyeye i'ta olundı hurrire takrir-i meşruhına mutabık bir kıt'a hamıyyet-i şer'iyeye ve bir kıt'a fetevâ-yı şeriife ibrâz ve def'le mukabele idikleri gıbbe'l-istintak ve kavm-i Kenger-oğlu Mehmed cevabında fi'l-hakika husus-ı merkum elli sene mürur idüb. Zevcesi.

Sayfa 33

Hüküm No: 64	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Dava
Belgenin Özeti: Kengeroğlu Mehmed'in gayr-ı meşru olan davası hususunda	

Zevcesi ve kızı hayatlarında da'va itmeyüb ba'de vefatında kendüsi meclis-i şer'ide vech-i mezkûr üzre da'va idüb ma'arızadan men' ve merkum yedi sene muhabbet-i şer'iyeye virildiğini tav'ı sâf ile mukarrer fevt olmağın Ali müceb-i ikrara ve bir mantuk muhabbet-i şer'iyeye ve fetevâ-yı münife bu misillü da'va gayr-ı meşru' olmağın mezbur Kenger-oğlu Mehmed büyüce ma'arızadan şer'an men' birrle ma-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundı.Hurrire Fi el-yevmü's-sâni min Şehr-i Cemaziyel-Ahir Sene hamis ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Monla Mehmed bin Ali, Katib Abdülfıham Efendi, Katib Canan-zâde Osman Efendi, Müezzın Efendi.

Hüküm No: 65	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Hak Talep Etme
Belgenin Özeti: Mehmed bin...Halil'in es-Seyid İbrahim nam kimesnenin babasından kalan mirasından hak talep etmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vaki' İbni Hayik Mahallesi ahalisinden ashâb hendü'l-mekteb ...oğulları es-Seyid İbrahim nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i

enverde...nısfına icâzet ve ammuzadeleri es-Seyid Mehmed ve es-Seyid Mustafa ve es-Seyid Mehmed fazlıhu taraflarından ber-nehc-i şer'i vekil meclis-i şer'ileri olmağla vekâlete Medine-i mezbure (belge tahrib olmuş) ahalisinden Mehmed bin...Halil mahzarında imâmet ve vekâleten üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb işbu yedimizde olan ma'mul bekâya tezkeresi mefâdı elli üç sene mukaddem salifü'z-zikr karye-i mezbure türabında vaki' bir taraftan İsmail tarlası ve üç taraftan tarik-ı amm ile mahdud bir kıt'a tahminen beş temellüki...tarla ve yine karye-i mezbur türabında yüz tarla tiğek bir taraftan (belge tahrib olmuş) ve bir taraftan Ebubekir tarlası ve bir taraftan tarik-ı amm ve bir taraftan câri ile mahdud bir kıt'a ve beş semeni ...tarla ve yine karye-i mezbure türabında vaki' Çakal tarla dinmekle meşhur bir taraftan el-Hac İsa tarlasından ve bir taraftan Ali Emir tarlası ve bir taraftan arazi ve bir taraftan tarik-ı amm ile mahdud bir kıt'a beş...isti'ab ider...tarlası cem'a üç kıt'a mahdud ve mezkûr tarla tarih-i mezburun cerim-i merkur mutasarrıf ba'de vefât babalarımız ve ba'de vefat otuz seneden beri mevkilerimiz ile ile'l-sabitler mutasarrıf olub işbu merkurun babası zira'atcilerimiz olmağın fevt olduğunda kezlik oğlu işbu Mehmed dahi zira'atcimizi de bu esnada zikr olunan tarlalar babamdan müteşekkik mülk-i mevrusum deyü fuzuli müdahale ider sû'âl olunub kasr-ı yedine tenbih-i şer'i olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl merkur Mehmed cevabında babam ve dedem mutasarrıfları olub ben dahi onların tasarrufları ...mutasarrıfım deyü merkurunun mülkü olduğu inkâr idilmek müdde'i merkurana ber-vech-i meşruh ba'de müdde'asına muvaffak beyyine taleb olundukda udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden Hüseyin bin Ömer ve Abdurrahman bin Abdullah nam kimesne li-ecli'ş-şehade meclis-i şer'a hazıran olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i kitabdan elli sene mukaddem karye-i mezburede vaki' ve...ma'lumumuz olan üç kıt'a on beş temellük...müste'ab...tarla işbu müdde-i mezburana ve oğulları es-Seyid İbrahimin ve mevkülleri merkurun...el-Hac Mustafanın mülki ile oğulları ba'de vefat işbu merkurana isabet itmekle merkurun mülk-i mevruslarıdır biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü her birileri edâ'i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-takdir ve iltizamiyye şehadetleri makbul olmağın mucibince merkur Mehmed bin Toylu Halil salifü'z-zikr tarlalarından huzur-ı yedine ba'de'n-nebiyye ma-vaki' ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sâni Cemaziye'l-Ahir Sene 1205

Şühûdül-Hâl:

Monla Mustafa, Monla Ali, es-Seyid İsa Çelebi, Hariz-oğlu es-Seyid İbrahim Çelebi, Müezzin Mehmed Efendi ve gayrihum.

Sayfa 34

Hüküm No: 66	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kanalıcı Mahallesi sakinlerinden olan Aişe binti Eşki Mehmed'in mirasının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Kanalıcı Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem müteveffı olan Aişe binti Eşki Mehmedin verâseti zevç-i nâkihi Bakkal Ömer ile sadriyye sağire kızı Haticeye ve validesi Dursun ve li-ebeveyn kız karındaşı Satı Hatun muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffıye-i mezburenin terekesi muvakkat-ı şer'i ve verese-i merkumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurreire Fi Cemaziye'l-Ahir Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre hissesi guruş 50

Yorgan 2 guruş 10

Döşek 2 guruş 10

Yasdık 2 guruş 4

Kilim 1 guruş 2

Tencere 1 guruş 2

Atlas entari 1 guruş 10

Yeşil çuka heybe 1 guruş 8

Müsta'mel kumaş entari 1 guruş 4

Münakkaş don 4 guruş 10

Mevcûd bez zirâ' 24 guruş 7

Müberrûm don 1 guruş 1

Çarşab 1 guruş 2.5

... 2 guruş 2

Peçe ma' bağı ve paşmak ve çarşab guruş 12

Münşefe 3 guruş 1.5

Mevcûd astar ve bez guruş 10
Mevcûd alaca zirâ‘ 3 guruş 1.5
Yemeni 5 guruş 3
Mâ‘i entari 1 guruş 3
Sac kaytanı 1 guruş 5
İnci ve altun guruş 10
İslambol nissası 3 guruş 6
Sim kuşak 1 guruş 18
Yine sim kuşak 1 guruş 6
Altun yüzük küpe 1 guruş 8
Pirinc ... 1 guruş 5
Güğüm 1 guruş 2
Teşt 1 guruş 3
... 1 guruş 3
Der-zimmet Mehmi Efendi guruş 23
Der-zimmet es-Seyid Molla İsmail guruş 25
Der-zimmet ... mihr-i mu‘ahhar guruş 25
Tenvir yorgan 1 guruş 2
... guruş 6
... guruş 10
Çift boğça 6 guruş 6
Müsta‘mel arka esvâbı guruş 11
Sepet 1 guruş 1
Hırdavât-ı sâ‘ire guruş 3
Minhahu‘l-ihracât cem‘an yekûn guruş 240
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârif-ı sâ‘ire guruş 45

Resm-i kıymet-i ‘âdi guruş 8.5

Harc-ı hüccet-i vesâyet guruş 2.5

Kâtibe çukadâra muhzıra kalemiye guruş 4

cem‘an yekûn guruş 60

Sahihu’l-bâki el-taksim beyne’l-verese guruş 280

Hisse-i zevcû’l-mezbûr guruş 80

Hisse-i El-mezbûre guruş 46

Hisse-i binti’l-mezbûre guruş 140

Hisse-i ahtü’l-mezbûre muhassa 40 guruş 23

Hüküm No: 67	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Hatice’nin anne ve babasından kalan mallar için Bakkal Ömer’in vasi olarak tayin edilmesi hakkında	

Müteveffıye-i mezburenin sadriyye sağıre kızı Hadiceye validesinden ve babasından muhazıra mâl-i mevruslarını hıfz ve umûrına babalık ve ve icâzet Bakkal Ömer vasi nasb ve ta’yin oludığı işbu mahalle-i şer’i ve yedleri fi’t-tarih-i mezbur.

Şühûdül-hâl

Ve gayrühüm, Ahi Baba Molla Hüseyin, es-Seyid Molla Mahmud Devriş, es-Seyid Mehmed Efendi, Müteveffı es-Seyid Monla Mustafa, es-Seyid Yahya Efendi

Sayfa 35

Hüküm No: 68	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab’da Ali Neccâr Mahallesi ahalisinden olan Eşe Fatma binti Mehmed Emin’in mirasının ailesine taksim ve tahrir edilmesi hususunda	

Hüve’l-Fettah

Medine-i Ayntab’da Ali Neccâr Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffı olan Eşe Fatma binti Mehmed Eminin veraseti zevc-i nâkihi es-Seyid

Mehmed ile Sadriyye sağıre kızı Ümmühanıya ve li-ebeveyn er karındaşı el-Hac Mehmed Sadıka ve kız karındaşı Rukiyyeteye muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffiye-i mezburenin terekese muvakkat-i şer'i ve verese-i merkurumun iltimaslarıyle ba'de't-tahrir ve'l-taksim sicil-i mahfuz kayd olunan defteridir ki ber-vech-i âti zıkr olunur. Hurrire Fi 11 C. Sene 1205

Mihr-i mu'ahhar li-zimmetü'l-zevc guruş 20

Yorgan 2 döşek 2 yasdık 2 guruş 18

Çarşab 1 guruş 3

Müberrûm don 3 guruş 4

Sürmâni kaftan 1 guruş 3

müsta'mel keten gömlek 1 guruş 1

münakkaş don 2 guruş 3

Yeşil entari 1 guruş 1

Harassa 1 guruş 4

Yemeni 6 guruş 6

Müberrûm zirâ' 3 guruş 1

Münşefe 4 guruş 2.5

Makreme 2 guruş 1

Hamam kotası guruş 3

Ayna 1 guruş 0.5

Sim kuşak 1 guruş 16

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 40

Sanduka 2 guruş 1

Sepet 1 guruş 1

... guruş 8

Çizme ve yemeni guruş ve saç kaytanı 6

Hırdavât guruş 3

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 150

Teçhiz ve tekfin ve kabir ve iskât ve mesârif-ı sâ'ire rub' 1 guruş 15

Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 3.25

Harc-ı hüccet-i vesâyet guruş 2.5

Kâtibe çukadâra muhzıra kalemiye ve hadâmeye guruş 4.5

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 27.5

El-taksim beyne'l-verese guruş 122.5

Hisse-i binti rub' 1 guruş 61

Hisse-i zevc muhassa 10 guruş 30

Hisse-i ah muhassa 80 guruş 20

Hisse-i aht muhassa 40 guruş 10

Hüküm No: 69	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Nafaka, Vasi Tayini
Belgenin Özeti: Ümmahani'ye Aişe binti Monla Mehmed'in vasi olarak atanması ve altı akçe nafaka verilmesi hususunda	

Müteveffıye-i mezburenin sadriyye sağıre kızı mezbure Ümmühaniye Aişe binti Monla Mehmed nam Hatun vasi ve talebiyle yevmi altı akçe nafaka farz ve takdir olunmak işbu ...Fi 11 C. Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

es-Seyid Mehmed Efendi Tahni-zâde, Debbağ Kurbağa el-Hac Ali, es-Seyid Hasan Çelebi, es-Seyid Mehmed bin Mustafa ve gayrihum.

Hüküm No: 70	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden olan Aişe binti el-Hac Ebubekir'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffı olan Aişe binti el-Hac Ebubekirin verâseti zevc-i nâkihi es-Seyid Mehmed ile validesi Emineye ve sağır-oğlu es-Seyid Mehmede ve sağıre kızı Zeynebe

muhazıra olduğı şer'an zahir ve nümâyan oldulktan sonra terekese muvakkat-i şer'i ve verese-i mezburun muvakkatleri ve iltimaslarıyle tahrir ve takdim ve beyne'l-verese taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurre Fi el-yevmü'l-Hams işrin Cemaziye'l-Ahir Sene 1205

Mihr-i mu'ahhar li-zimmetü'l-zevc guruş 50

Yorgan 2 döşek 2 yasdık 2 guruş 18

Çarşab ve peçe ve paşmak 1 guruş 6

Boğça 2 guruş 6

Müberrûm guruş 1

Hamam kotası guruş 3

Ayine 1 guruş 1

Yeşil entari 1 guruş 2

Heybe 1 guruş 2

Sahan 4 guruş 1

Yüz yasdıkları 8 ve kilim 1 guruş 3

Hırdavât guruş 3

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 95.5

Teçhiz ve tekfin ve kabir guruş 15

Resm-i kismet guruş 2.5

Kâtibe çukadâra muhzıra ve çavuşa guruş 2

Sahihu'l-bâki cem'an guruş 19.5

El-taksim beyne'l-verese guruş 76

Hisse-i zevc guruş 19

Hisse-i ...muhasa 80 guruş 12

Hisse-i ibni muhasa 66 guruş 29

Hisse-i binti'l-mezbûre muhasa 93 guruş 14

... Muhassa 1

Sayfa 38

Hüküm No: 71	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Büyüce Mahallesi sakinlerinden olan Kürd Çerçi es-Seyid Mustafa'nın vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Büyüce Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kürd Çerçi es-Seyid Mustafa'nın veraseti zevce-i veraset-i menkuhası Siti Hatuna ve sulbi kebire-kızı Fatma ve Aişeye muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffiye-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i merkurumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi'l-yevmi's-sânis ve'l-işrin min Şehr-i Cemâziye'l-Ahir Sene Hamis ve mieteyn ve elf

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 50

Merkeb 1 guruş 8

... boğazında bir kıt'a 'azri bağ guruş 10

... karyesinde bir kıt'a bağ tiğek 200 guruş 5

Yorgan döşek yasdık guruş 5

Palas 3 guruş 1.5

Tencere 1 guruş 1.5

İbrik 1 guruş 1

Tas 1 sahan 1 guruş 0.25

Sanduka ve külek guruş 2

Mevcûd saman guruş 1

Müsta'mel arka esvâbı guruş 1

Hırdavât menzil guruş 3

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 90

Teçhiz ve tekfin ve kabir ve iskât para 3 guruş 10

Resm-i kıymet-i ‘âdi rub‘ 1 guruş 2

Mihr-i mu‘ahhar ... Zevce-i mezbûre guruş 40

Kâtibe ve çukadâra guruş 2

Muhzıra ve çavuşa guruş 1

cem‘an yekûn guruş 56

Sahihu‘l-bâki el-taksim beyne‘l-verese guruş 34

Hisse-i zevce-i mezbûre guruş 4.75

Hisse-i binti‘l-mezbûre rub‘ 3.5 guruş 13

Hisse-i binti‘l-mezbûre rub‘ 3.5 guruş 13

Hüküm No: 72	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Aynatb‘da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden olan Elife binti es-Seyid Ali nam Hatunun mirasının aile efradından dava edilerek satın alınması hakkında	

Medine- i Ayntab‘da Şehreküstü Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem müteveffi olan Elife binti es-Seyid Ali nam Hatunun veraseti min bahsü‘l-‘asviyye karındaşı oğlu ve sağıra varisi es-Seyid Ali bin es-Seyid Mehmed muhazıra olduğu şer‘an zahir ve nümayan oldukdan sonra merhum es-Seyid Mehmed nam kimesne meclis-i şer‘i kavim-i enverde Medine-i mezburede Seng-i Hoşkadem mahallesi ahalisinden râfi‘ hendü‘l-mekteb Türkman-oğlu el-Hac Mehmed Efendi mahzarında bi‘l-verese üzerine da‘va ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure tabi‘ Hıyam karyesi türabında Uçkoz nam mahallede vaki‘ bir taraftan... ve bir taraftan...ile mahdud bir kı‘a iki bârân alma bahçesi mevrusum müteveffi-i mezburenin ile‘l-vefât mülki olub ba‘de vefata bana isâbet ider iken işbu merhum Monla Mehmed bahçesi mezkûre-i fuzuli zabt ider sû‘âl olunub kasr-ı yeddine tenbih-i şer‘i olunmak matlubumdur didikde gıbbe‘s-sû‘âl merhum Monla Mehmed cevabında salifü‘l-beyân Mehmed ve mezkûr alma bahçesi müteveffi-i mezburenin mülki olub tarih-i kitabdan dokuz sene mukaddem ve vefatından altı sene mukaddem hâl-i hayatında ve kemâl-i ‘akl ve sıhhatinde altmış guruş semeni makbuza bana bey‘ ve tesellüm ve temellük itmişidi ben de ka-ıştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağı mezburu bi‘t-tamam ve‘l-ikmâl ahz ve kabz idüb zimmeti husus-ı mezkûre dâ‘ir amme-i da‘aviden ibrâ ve iskat eyledi deyü def‘le mukabele idilmek gıbbe‘l-istintak ve‘l-inkâr merhum Monla Mehmedden ber-vech-i muharrer def‘i

mezkûrına mutabık beyyine taleb olundıkda ‘udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden Monla Şaban bin el-Hac Mustafa ve es-Seyid Mustafa bin es-Seyid Mehmed ve Monla İsmail bin Mehmed nam kimesneler li-ecli’ş-şehade meclis-i şer’a hazıran olub eserü’l-istişha ve fi’l-hakika tarih-i kitabdan dokuz sene mukaddem zevc-i mezbure Elife Hatun Medine-i mezbura tabi’ Hayyam karyesi türabında Uçkoz nam mahalde vaki’ bir taraftan Arslan-oğlu zevcesi Fatma Hatun mülki ve bir taraftan Demirci hayma-oğlu bahçesi ve bir taraftan...ve bir taraftan Nercari ile mahdud bir kıt’ iki bârân alma bahçesini altmış gurusı semeni makbuza işbu merkum el-Hac Mehmed Efendiye bey’ ve tesellüm ve temellük idüb ol-dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağı mezburu bi’t-tamam ve’l-ikmâl ahz ve kabz idüb zimmetini husus-ı mezkûra dâ’ir amme-i da’avi ve kâffe-i mutalebatdan ibrâ ve iskat eyledi biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü her birileri edâ-i şehadet-i şer’iyye eylediklerinde ba’de ri’âyet-i şerâ’itü’l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucebince müdde’i merkum es-Seyid Ali büyüce ma’arızadan ba’idü’l-men’ merkum es-Seyid Ali kezlik yigirmi gurusu nakid ve yigirmi gurusu kıymetlü bir sim kuşak ve on gurusu kıymetlü bir altun kulak küpesi cem’an altı gurusu kıymetlü eşya mevrusum müteveffi -i mezburenin mülki olub işbu merkum Monla Mehmed indinde Ali vechü’l-imana kalmağla taleb ve da’va ve itân beyyineden...ve istihlâf dahi itmemeğın ma-vaki’ bi’t-taleb ketb olundu.Hurrire Fi el-yevmü’l-hams işrin min Şehr-i Cemaziye’l-Ahir Sene hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Kürkçü oğlu Mustafa Mihr-i Manlı Monla Mehmed, Mehmed Çelebi, Bekçi Mehmed, Ayvaz oğlu İbrahim, İskender-zade Hüseyin ve oğlu Monla Mehmed, es-Seyid Mustafa bin Bektaş, Hacı Mezide el-Hac Yusuf ve Karındaşı Mehmed, Şerbetçi es-Seyid Mustafa, Monla Mehmed, Kazgöz-oğlu muhazır Mehmed, Abaza es-Seyid Ahmed, Alıcıoğlu es-Seyid Ebubekir ve gayrihum.

Sayfa 39

Hüküm No: 73	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab’da Kazancı Mahallesi ahalisinden olan Aişe binti Abdullah nam Hatunun vefatının ardından tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab’da Kazancı mescid Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Aişe binti Abdullah nam Hatunun veraseti zevc-i nâkihi Mehmed ile sağire kızı Zeyneb ve babası mebur Abdullah ve validesi Rahimeye muhazıra olduğı şer’an zâhir ve nümâyan oldukdan sonra terekesi muvakkat-i şer’i ve verese-i

mezbureden iltimaslarıyla ba'de'-tahrir ve'l-taksim sicil-i mahfuz takyid olan defteridir ki zikr olunur. Hurrirre Fi 25 C. Sene 1205

Müsta'mel entari 1 guruş 5

Müsta'mel heybe 1 guruş 1.5

Ketan gömlek 2 guruş 3

Börümceli gömlek 1 guruş 2.5

Müberrûm don 1 guruş 1

Altun kulak küpesi 1 guruş 12

Saç kaytanı 1 guruş 2

Peçe ve şamak ve çarşab 1 guruş 4

Münakkaş boğça 3 guruş 3

Hamam kotası guruş 3

Yemeni ve kalpak guruş 5

Münşefe 2 guruş 1

Yorgan 2 döşek 2 yasdık 2 guruş 18

Tekleme yasdık 5 guruş 3

Yüz yasdığı 2 guruş 1.5

Sarat 1 guruş 0.5

Mihr-i mu'ahhar guruş 50

Sahan 3 guruş 1

... leğeni 1 guruş 0.5

Lengeri 1 tas 1 guruş 0.5

İbrik 1 guruş 1

Cizme ve...ibriği guruş ...

Hırdavât ...

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 124

Teçhiz ve tekfin ve kabir guruş 14.5

Resm-i kıymet guruş 3

Kâtibe guruş 1

Çukadâra guruş 1

Muhzıra guruş 0.5

Sahihu'l-bâki cem'an guruş 20

El-taksim beyne'l-verese guruş 104

Hisse-i zevcû'l-mezbûr Mehmed guruş 14

Hisse-i binti'l-mezbûre Rahime guruş 48

Hisse-i ibnü'l-mezbûr Abdullah guruş 16

Hisse-i ... El-mezbûre...guruş 16

Hüküm No: 74	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Vasi Tayini ve Nafaka
Belgenin Özeti: Zeynep'e Meryem Hatun'un vasi tayin edilmesi ve dokuz akçe nafaka takdir olunması hususunda	

Müteveffi-i mezburenin sağire kızı Zeyneb ceddesi Meryem Hatun vâsi vâsilıyle yevm-i dokuz akçe nafaka farz ve takdir-i şod. Fi 25 C. Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Monla Osman, Monla Şaban, Monla Mahmud, İmam es-Seyid Ali Efendi

Hüküm No: 75	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Seng-i Hoşkadem Mahallesinden Emine binti el-Hac Ömer nam Hatunun vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Seng-i Hoşkadem Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem müteveffi olan Emine binti el-Hac Ömer nam Hatunun verâseti zevc-i nâkihi...Mahmud ile ve li-ebeyn kız karındaşı Zeyneb Hatuna muhazıra olduğu şer'an zahir ve nûmayan oldukdan sonra müteveffi-i mezburenin terekisi muvakkat-i

şer'î ve verese-i merkuman iltimaslarıyle tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farkatü's-şer'iyye tevzi'i defteridir ki sicil-i mahfuz ...ber-vech-i âti zikr olunur.
Hurrire Fi Cemaziye'l-Ahir Sene 1205

Mor çelenkli entari 1 guruş 8

Alaca entari 1 guruş 4

Yeşil kaftan 1 guruş 4

Don 4 guruş 4

Çarşab 2 guruş 4.5

Gömlük 2 guruş 2.5

Hamam kotası guruş 3.5

Makreme 1 yemeni 5 şî'âr 1 guruş 4.5

Alaca don 1 guruş 1

Boğça 2 guruş 1.5 Mâ'i çarşab ve paşmak guruş 2

Peçe ve bağı guruş 8

Arka esvâbı guruş 5

Sepet 1 guruş 1

Leğence 1 guruş 1.5

Elgeni 1 guruş 1

Tas 2 guruş 1

Sahan 4 guruş 1 lengeri 6 guruş 2

Hamam leğeni 1 guruş 1

Yorgan 2 guruş 6

Döşek 3 guruş 10

Yasdık 3 guruş 3

Minder 1 guruş 2

Mihr-i mu'ahhar li-zimmetü'l-zevcû'l-mezbûr guruş 30

Sim saç kaytanı guruş 2

Cizme ve sâ'ire guruş 5

Minhahu'l-ihracât cem'an guruş 120

Teçhiz ve tekfin ve kabir guruş 10.5

Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 3

Kâtibe çukadâra muhzıra 1.5

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 11

El-taksim beyne'l-verese guruş 99

Hisse-i zevcû'l-mezbûr el-Hâc Mahmud guruş 49.5

Hisse-i ahtû'l-mezbûre Asiye Hatun guruş 49.5

Sayfa 40

Hüküm No: 76	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Akyol Mahallesi sakinlerinden olan Monla Mehmed bin Ömer'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Akyol Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Monla Mehmed bin Ömerin veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Fatma binti Mehmed ile sulbi-kebir-oğlu es-Seyid el-Hac Ömer vesa'ir oğulları Ebubekir ve Mehmed ve sulbi kebir kızı Fatmaya ve sağire kızı Haticeye muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan olduktan sonra müteveffâ-yı mezburun terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i mezburun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i zikr olunur. Hurrirre Fi Gurre-i Recebü'l-Münevver Sene hamis ve mieteyn ve elf

Nısf-ı hisse-i menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 40

Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 5

Tencere 1 sahan 2 tas 1 guruş 2

Kemine palas 2 guruş 2

Arka esvâbı guruş 9.5

Sanduka 3 guruş 2.5

Hırdavât-ı menzil guruş 3
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 65
Teçhiz ve tekfin ve kabir guruş 5
Mihr-i mu'ahhar bi'l-firâru'l-verese guruş 20
Resm-i kıymet guruş 1.5
Kâtibe çukadâra muhzıra guruş 2
Sahihu'l-bâki cem'an guruş 29
El-taksim beyne'l-verese guruş 36
Hisse-i zevce guruş 4.5
Hisse-i ibni guruş 7.25
Hisse-i ibni guruş 7.25
Hisse-i ibni guruş 7.25
Hisse-i binti para 37.5 guruş 3
Hisse-i binti para 37.5 guruş 3

Hüküm No: 77	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Bostancı Mahallesi ahalisinden Hüseyin binti el-Hac Mehmed nam Hatunun vefatından sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Meine-i Ayntab'da Bostancı Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffî olan Hüseyin binti el-Hac Mehmed nam Hatunun veraseti li-ebeveyn karındaşları Monla Mehmed ve Monla Ahmed ve kız karındaşı Elife Hatuna muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan olduktan sonra müteveffî-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer'i ve veresesı iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'ıyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zıkr olunur. Hurrıre Fi 13 Recebü'l-Ferd Sene 1205

Yorgan 2 guruş 6

Döşek 1 guruş 3

Minder 2 guruş 2
Yasdık 2 guruş 1.5
Gömlek 1 guruş 1
Don 1 guruş 1
Çarşab ve peçe ve başmak guruş 6
Kaftan 1 guruş 4
Alaca entari 1 guruş 1
Hamam kotası guruş 3
Atık yemeni 2 guruş 1
Boğça 2 guruş 1.5
Arka esvâbı guruş 4
İbrik 1 guruş 1
Tas 2 guruş 0.5
Sahan 4 guruş 1
Lengeri 2 guruş 0.5
Kürsi 1 guruş 1
Köhne kilim 4 guruş 4
Karrada sepet 1 guruş 0.5
Sarât 1 guruş 0.5
Cizme ve çıkık ve ... guruş 5
Hırdavât-ı menzil guruş 6
Minhahu'l-ihracât cem'an guruş 61
Teçhiz ve tekfin ve kabir guruş 8
Resm-i kıymet guruş 1.5
Kâtibe çukadâra muhzıra guruş 1.5
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 11

El-taksim beyne'l- verese guru 50

Hisse-i ahtü'l-mezbûr Monla Mehmed guruş 20

Hisse-i ahtü'l-mezbûr Monla Ahmed guruş 20

Hisse-i ahtü'l-mezbûre Elife guruş 10

Hüküm No: 78	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Nafaka ve Vasi Tayini
Belgenin Özeti: İbn-i Eyüb'den ...oğlu es-Seyid Ebubekir'in kızlarına vasi tayin edilmesi ve her birine yedi buçuk akçe nafaka takdir edilmesi hususunda	

İbn-i Eyübden bundan akdem fevt olan...oğlu es-Seyid Ebubekirin sulbi sağire kızları Ayşe ve Emineye valideleri Kerime Hatun vasi ve talebi külli yevm her birilerine yedi buçuk akçe nafaka ve kisve-bâhâ razı ve takdir olunduğu kayd-ı şer'i Gurre-i Şaban Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Es-Seyid el-Hac Hasan, es-Seyid Mehmed Emin, es-Seyid el-Hac Mehmed, es-Seyid Hüseyin, es-Seyid Mehmed.

Sağire tân-ı mezburenin vasileri mezbure Kerime Hatun üzerine azâdeleri es-Seyid el-Hac Hasan nazır nasb ve ta'yin ve hücet olunduğu kayd-ı şod. Fi Gurre-i Şaban Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Şâhidun sâbikun.

Sayfa 41

Hüküm No: 79	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Bedren Karyesi sakinlerinden olan es-Seyid el-Hac Mehmed'in değirmenini yüz guruşa satışı hakkında	

Medine-i Ayntab kazası etsâlinde Bedren Karyesi ahalisinden ve Kızık aşiret cema'atlarından rafî' hendü'l-mekteb Kasım oğlu es-Seyid el-Hac Mehmed nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde karye-i mezbure sakinlerinden ve cema'at-i

mezkûreden Aîşe nam Hatun muhazırında üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb salifü'l-beyan karye-i mezbure türabında vaki' Merzeman Su'yu ile dâ'ir-i Akdeğirman dinmekle meşhur tahrir ve tevzi'den müstağni erbâb-ı değirmanın sülüs-i kâmileti tarih-i kitabdan yigirmi sene mukaddem birer gurus semeni ma'lûm iştirâ ve tesellüm ve temellük itmişidim...mutasarrıf olmuş iken mezbure Aîşe aşiret-i mezbureden ve akrabalarından ba'zı mütekalibeden kimesneler istinâd ile değirmân-ı mezburu tarih-i mezburdan ahalisine ile'l-ân fuzuli zabt ider sû'âl olunub kasr-ı yedine tenbih-i şer'i olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl mezbure Aîşe Hatun cevabında fi'l-hakika tarih-i mezbure...müş'ir ba'zan mukavele olunmuş idi lâkin bey' itmedim deyü külliye inkâr idilmek müdde-i merkum es-Seyid el-Hac Mehmedden ber-vech-i meşruh muvaffak beyyine taleb olundukda udûl-i ahrar ve ricâl-i müsliminden es-Seyid Mehmed bin es-Seyid Ali ve es-Seyid Mehmed bin Osman nam kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i şer'ide hazıran olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i kitabdan yigirmi sene mukaddem salifü'l-zikr Akdeğirmende olan sülüs-i su şayi'asını işbu mezbure Aîşe Hatuna müdde-i merkum işbu es-Seyid el-Hac Mehmed bizim huzurumuzda yüz gurus semeni ma'lûma bey' ve tesellüm ve temellük idüb ol-dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledi biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü her birileri edâ'i şehadet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de ri'ayet-i şerâ'itü'l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucibince (belge tahrib olmuş) ve müdde-i mezbur es-Seyid el-Hac Mehmede eda ve teslim mezbure Aîşe Hatuna ba'de't-tenbih ma-vaki' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi Evâ'il-i Recebü'l-Münevver Sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Hasan bin Ali, Mehmed bin Ahmed, es-Seyid Monla Ali, Katib Mustafa Efendi, Hafız Monla Hüseyin, Kabakzâde Ebubekir Efendi.

Hüküm No: 80	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Hak Talep Etme
Belgenin Özeti: Mehmed bin Ahmed'in Yakub ve kardeşi Aîşe'den yüz elli yedi gurus hakkını talep etmesi hususunda	

Fi'l-asl Halebü's-şehba ahalisinden olub Menkuha Mahallesi sükkânından râfi' hendü'l-mekteb Mehmed bin Ahmed nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezbure Ümmahanı Hatundan bi'l-ahere sakinleri...oğlu dinmekle meşhur...Yakub mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan bir sene mukaddem işbu mersum Yakub ve karındaşı Aîşe...deyü birbirlerine kefil bi'l-mâl olmak üzre benden ikiyüz gurus ve doksan gurus kıymetlü beyyine iştirâ edüb birkaç...yüz otuz üç gurus bana menfu'atleri olub hâlâ zimmetlerinde meblağ-ı mezburdan ba'de külli hesab yüz elli yedi gurus hakkım bakî kalmağın taleb iderim

sû'âl olunub muceb-i şer'îyye icrâ olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl ve akibü'l-inkâr müdde-i mezburede ber-vech-i muharrer müdde'asını muvaffak beyyine taleb olundukda udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden el-Hac Ahmed bin el-Hac Hasan ve el-Hac Mehmed bin Abdi nam kimesneler ve li-ecli's-şehade meclis-i şer'a hazıran olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i kitabdan bir sene mukaddem işbu Arab oğlu Yakub ve Aişe 'idde meclis karındaşı birbirlerine kefil bi-mâl olarak işbu müdde-i mezburun iki yüz doksan guruş kıymetlü beyyine iştirâ idüb bizleri ihbar ve işhâd eyledi biz bu hususu vech üzre şahidleriz ve şهادet dahi iderüz deyü her birileri eda-i şهادet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de'r-ri'aye şerâitü'l-kabul şهادetleri kabul olmağın mucebince meblağı mezbur iki yüz doksan guruş mevzu'atları olan yüz otuz üç guruş makbuz ma'da yüz elli yedi guruş kendi kefil olan ve karındaşı tarafından kefâlete müdde'i mezbur mahalde edâ ve teslime mesfur ba'de't-tenbih ma-vaki' ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü'l-hams işrin Şehr-i Recebü'l-Mübarek Senede hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Muhazır Kürdoğlu Mehmed ve Monla Ömer oğlu Şerif, Katib es-Seyid Abdurrahman Efendi, Oğlu es-Seyid Mustafa, Çukadar Mustafa Ağa.

Sayfa 42

Hüküm No: 81	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Mine binti es-Seyid İsmail'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hakkında	

Medine- i Ayntab'da Tarla-yı Cedid Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem müteveffı olan Mine binti es-Seyid İsmail nam hatunun veraseti zevci Mehmed ile babası merkum İsmail ve validesi Halime Hatun ve sağır oğulları Hüseyin ve Hasana muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffı-i mezburenin iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'îyye tevzi' ve taksim-i defteridirki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi 15 Recebü'l-Ferd Sene 1205

Çelenkli entari 1 guruş 4

Müsta'mel heybe 1 guruş 3

Bez entari 1 guruş 2

Çarşab 1 guruş 2

Boğça 5 guruş 5
Münakkaş don 2 guruş 3
Münakkaş gömlek 3 guruş 2
... Bez entari 1 guruş 2
Kalpak ve yemeni guruş 4
Hamam kotası guruş 3
Peçe ve başmak ve çarşab guruş 8
Sepet 1 guruş 1
Sarât 1 guruş 1
Yorgan 2 guruş 10
Döşek 2 guruş 8
Yasdık 1 guruş 1
Tekleme yasdık 2 guruş 3
Sim saç kaytanı guruş 5
Sahan 4 guruş 1
İbrik 1 guruş 1
Don tası 1 guruş 0.5
Kil leğeni 1 guruş 0.5
Mevcûd iblik ... 1 guruş 1
Mihir-i mu'ahhar li-zimmetü'l-zevc guruş 100
Hırdavât-ı sâ'ire guruş 3
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 170
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârîf-ı sâ'ire guruş 17.5
Resm-i kıymet-i 'âdi guruş 4.25
Kâtibe guruş 1
Çukadâra guruş 1 muhzıra guruş 0.5

Nakib ve çavuşa guruş 0.5
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 15
El-taksim beyne'l-verese guruş 150
Hisse-i zevcû'l-mezbûr guruş 37.5
Hisse-i ibnü'l-mezbûr guruş 15
Hisse-i ... el-mezbûr guruş 25
Hisse-i ibnü'l-mezbûr rub' 1 guruş 31
Hisse-i ibnü'l-mezbûr rub' 1 guruş 31

Hüküm No: 82	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ali Neccâr Mahallesi sakinlerinden olan es-Seyid Ahmed bin el-Hac Hüseyin'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da Ali Neccâr Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyid Ahmed bin el-Hac Hüseyinin veraseti validesi Ümmüş Hatun ile li-ebeveyn karındaşları es-Seyid İbrahim ve es-Seyid Osman ve ve li-ebeveyn kız karındaşı Haticeye muhazıra olduğu şer'an zahir ve nūmayan oldukdan sonra müteveffâ-yı merkurumun terekesi muvakkat-i şer'i birrle tahrir ve takdim ve ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki zıkr olunur. Hurrirre Fi 17 Receb Sene 1205

Menzil hissesi guruş 25
... guruş 15
Debbağ-hanede ... hissesi guruş 15
Debbağ ... Hissesi guruş 15
Hırdavât guruş 3
Elbeşte kazganından hissesi guruş 5
Tas 5 sahan 1 lengeri 5 guruş 3
Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 5

Kilim 1 guruş 3
Minder 1 guruş 1
Tencere 1 guruş 2
Arka esvâbı guruş 8
Cem'an guruş 100
Minhahu'l- ihrâcât gruş 14
Sahihu'l-bâki el-taksim beyne'l-verese guruş 86
Hisse-i ... El-mezbûre guruş 16
Hisse-i ahü'l-mezbûr guruş 28
Hisse-i ahü'l-mezbûr guruş 28
Hisse-i ahtü'l-mezbûre guruş 14

Sayfa 43

Hüküm No: 83	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden olan Hatice binti Mehmed nam Hatunun vefatından sonra mal varlığının eşi ve oğluna kalması hakkında	

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallede ketb ve tahrir ve fasl ve...olunmak savb-ı şer'iden Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi mâdunen ta'yin ve irsâl olub ol-dahi Medine-i Ayntab'da vâli' Tarla-yı Atik mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffî olan Hatice binti Mehmed nam Hatunun kendi...varılub muharrerü'l-esbak müslimin muhazıranda 'idde-i meclis-i şer'i eyledikde müteveffâ-yı mezburun vârisi zevci Mehmed ile sadriyye ve tek oğlu es-Seyid Mehmede muhazıra olduğu şer'an zahir ve nûmayan oldukdan sonra mahalle-i mezbure ahalisi müteveffî-i mezburenin vasi-i mûmâ-ileyh râfi' hendü'l-mekteb Kenanzade Mehmed Beg ibni Abdi Ağa nam kimesne meclis-i şer'i ma'mur-ı mezkûrede zevc-i mezbure ...Mehmed ve merkur es-Seyid Mehmed mahzarında bi'l-vereselerine da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan dört sene mukaddem müteveffî -i mezbure Hatice Hatun hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde...altmış guruş kıymetlü...mülki olub...ve külliye ...

Sayfa 44

Hüküm No: 84	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Cedid Mahallesi sakinlerinden olan Sipahi Mehmed Beğ ibni Veli Beğ vefatından sonra mal varlığının validesi ve kız kardeşine verilmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da vaki'i Tarla-yı Cedid Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Sipahi Mehmed beğ ibni Veli beğ verâseti validesi Halime Hatun ile li-ebeveyn kız karındaşı Fatma'ya muhazıra olduğu kayd-ı şod. Fi 23 Receb Sene 1205

Nısf-ı hisse-i menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 75

Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 10

Sahan 6 guruş 1.5

Tencere 1 guruş 1 Fener 1 guruş 0.5

İbrik 1 guruş 1

Hoşab tası 2 guruş 0.5

Arka esvâbı guruş 12

Karrada ... guruş 1

Minder 2 kilim 2 guruş 6

Hırdavât-ı menzil guruş 2

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş ... guruş 115

Teçhiz ve tekfin ve kabir ve mesârıf-ı sâ'iresi guruş 18

Resm-i kısmet kâtibe çukadâra muhzıra çavuşa ... guruş 4

Sahihu'l-bâki cem'an ... guruş 22

El-taksim beyne'l-verese guruş 93

Hisse-i ... El-mezbûre Halime Hatun guruş 31

Hisse-i ahtü'l-mezbûre Fatma Hatun guruş 62

Hüküm No: 85	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Yahni Mahallesi sakinlerinden olan Demirciler...Ali bin Mehmed'in mal varlığının tahrir ve taksim edilmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da Yahni Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Demirciler...Ali bin Mehmedin verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Fatma binti Ebubekir ile sulbi kebir oğlu Osman bin es-Seyid Mehmede ve sağır oğlu Mustafaya ve kebir kızı Aîşeye ve sağire kızları Şemsi ve Fatma ve Aîşe muhazıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyan oldukdan sonra müteveffâ-yı mezburun terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i merkumun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur.Hurrire Fi Recebü'l-Ferd Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 150

Don kazganı 1 guruş 1.5

Tencere 1 guruş 1.5

... Ceviz şeceri 'aded 1 guruş 3

Yorgan 2 guruş 10 döşek guruş 8

Yasdık 4 guruş 2

Yan minder 3 guruş 3

Sahan 10 guruş 2.5

Lengeri 1 para 0.5

Tas 2 guruş 1

Leğençe 1 guruş 0.5

Sağır ... 1 guruş 1.5

İbrik 1 guruş 1.5

Leğençe 1 guruş 1.5

Sanduka 2 guruş 2

Zahire beyt guruş 12

Kahve tebsisi 1 guruş 0.5
Müsta‘mel kilim 2 guruş 5
Def‘a köhne kilim 4 guruş 5
... 1 guruş 0.5
Arka esvâbı guruş 10
Hırdavât-ı menzil guruş 5
Minhahu‘l- ihrâcât cem‘an yekûn guruş 330
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve iskât ve mesârif-ı sâ‘ire guruş 20
Resm-i kısmet ve harc-ı hüccet vesâyet-i kâtibe çukadâra muhzıra guruş 14.5
Sahihu‘l-bâki cem‘an yekûn guruş 34.5
El-taksim beyne‘l-verese guruş 296
Hisse-i zevce-i mezbûre guruş 37
Hisse-i ibnü‘l-mezbûr muhasa 90 guruş 64
Hisse-i ibnü‘l-mezbûr muhasa 90 guruş 64
Hisse-i binti‘l-mezbûre muhasa 45 guruş 32
Hisse-i binti‘l-mezbûre muhasa 45 guruş 32
Hisse-i binti‘l-mezbûre muhasa 45 guruş 32
Hisse-i binti‘l-mezbûre muhasa 45 guruş 32

Hüküm No: 86	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Vasi Tayini
Belgenin Özeti: Mezbureye valideleri Fatma Hatun’un vasi tayin edilmesi hakkında	

Sağire kızı mezbureden ve ga‘ib mefkur mezbure valideleri mezbure Fatma Hatun vasi nasb ve ta‘yin ve...şer‘iyye olunduğu işbu mahall-i şer‘i ve...olundu. Fi 12 Receb Sene 1205

Şühûdül-Hâl

Hacı Mine oğlu...İmam Monla Mehmed, Çivid el-Hac Mehmed Efendi ve gayrihum.

Hüküm No: 87	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Hatice binti Mehmed'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffı olan Hatice binti Mehmed nam hatunun verâseti zevc-i nâkihi Mamu Mehmed ile kızının oğlu...verâseti es-Seyid Mehmede muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümâyan oldukdan sonra müteveffı-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer'ive verese-i mezburan iltimaslarıyle tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur.Hurrire Fi el-yevmi'l-samin min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene Hamis ve mieteyn ve elf

Menzil der-mahalle-i mezbûre guruş 100

Altun toka 1 guruş 6

Sim kuşak 1 guruş 15

Mushaf-ı şerif 1 guruş 2

Mu'ahhar li-zimmetü'l-zevcü'l-mezbûr guruş 5

Teşt 1 guruş 3

Don kazganı 1 guruş 3

Tencere 1 guruş 2

Hoşab tası 2 guruş 1

Sahan 3 guruş 1

Sepet 1 guruş 1

Taba 1 guruş 0.5

Su satılı 1 guruş 2

Döşek 3 guruş 10

Yorgan 3 yasdık 2 guruş 10

Müsta'mel kilim 2 guruş 6

Yan halısı 1 ve könhe kilim 1 guruş 1.5
Kırmızı bez entari 1 guruş 2
Beyaz 1 ve mâ'i 1 çarşab guruş 2.5
Beyaz entari 1 guruş 1
Köhne heybe 1 guruş 0.5
Arka esvâbı guruş 3
Sanduka 3 guruş 1
Mevcûd iblik ... 1 guruş 0.5
Hırdavât-ı menzil guruş 2.5
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn...0.5 guruş 239
Teçhiz ve tekfin ve kabir ve iskât ve kefâlet guruş 20
Resm-i kısmet-i 'âdi kâtibe çukadâra muhzıra para 5 guruş 9
Deyn-i es-Seyid Mustafa ...kararu'l-verese guruş 6
Deyn-i vasiyet ... guruş 60
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 99.5
El-taksim beyne'l-verese guruş 140
Hisse-i zevcû'l-mezbûr me'mûrları guruş 80
Hisse-i ibnü'l-binti'l-mezbûr es-Seyid Mehmed

Hüküm No: 88	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da ...Mahallesi sakinlerinden olan Seyid Monla Ahmed'in vefatından sonra mal varlığının tahrir ve takdim edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab ...Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan İmam es-Seyid Monla Ahmedin verâseti zevc-i metrukesi Ümmüş Hatun ile sağır oğulları Hasan ve Ahmed ve Mehmede muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffâ-yı mezburun terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i mezburun iltimaslarıyla tahrir ve taksim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve

taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi yevmi'l-hamis min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene Hamis ve mieteyn ve elf

... Bir kıt'a karalık harâbe bağ guruş 10

... karyesi ... bağ guruş 10

Kesb-i ... guruş 3

Müsta'mel kilim 2 guruş 6

Sini 1 guruş 1.5

Kebir leğence 1 guruş 1.5

Tencere 1 guruş 1

Kebir sahan 1 guruş 0.5

Hamam leğeni 1 guruş 1.5

İbrik 1 guruş 0.5

Yorgan döşek yasdık guruş 7

Sahan 15 lengeri 3 kil leğeni 1 guruş 8

Arka esvâbı guruş 16

... guruş 10

Zahire beyt guruş 10

Hırdavât-ı menzil guruş 3

Dükkânda mevcûd kereste guruş 10

Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 100

Teçhiz ve tekfin ve kabir ve iskât ve mesârif-ı sâ'ire guruş 17

Resm-i kıymet harc-ı hüccet kâtibe çukadâra muhzıra kalemiye hizâmet guruş 9

Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 26

El-taksim beyne'l-verese guruş 74

Hisse-i zevce-i mezbûre muhassa 30 guruş 7

Hisse-i ibnü'l-mezbûr muhassa 30 guruş 22

Hisse-i ibnü'l-mezbûr muhassa 30 guruş 22

Hisse-i ibnü'l-mezbûr muhassa 30 gurus 22

Hüküm No: 89	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Vasi Tayini
Belgenin Özeti: Emiş Hatun'un vasi olarak tayin edilmesi hususunda	

Sıgâr-ı mezbûrdane vâlideleri Emiş Hatun vasi nasb ve ta'yin ve hücet-i şer'îye olundığı işbu mahale kayd olundı fi'l-tarih-i mezbûr

Şühûdül-Hâl

Arab zâde es-Seyid Yusuf Efendi, Efendi...Zâde el-Hâc Mehmed, İmâm Hüseyin, ...es-Seyid Monla Musa ve gayrihum

Sayfa 46

Hüküm No: 90	Tarihi: 1205
Belge Türü: Vakfiye	Belgenin konusu: Bostan Vakfedilmesi
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden olan el-Hac İsa'nın vakfettiği bostanına idareci olarak atanan Mehmed Asım ibni Ebubekir'in el-Hac İsa vakfı ile Battal Ağa vakfının birbirine ilhak edildiğini beyan etmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâki' Kürkciyan Mahallesi ahalisinden el-Hac Hüseyin nam vâkıfın ve hangi bostana evlâdiyet-i meşremiyet üzre mütevellisi Mehmed Emin ibni Ebubekir nam kimesne meclis-i şer'î kavim-i enver ve mahfil-i din-i münif-i izharda Medine-i mezbure ahalisinden Battal Ağa-zâde vezir-i mu'asirat semir sa'adetlü Nuri es-Seyid Mehmed Paşaya...hazretleri râfi 'alilerinden ber-nech-i şer'î vekil sicil-i şer'î râfi'...fahru'l-akran müezzin Mehmed Efendi mahzarında bi't-tavsiye ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede kâ'in Tarla-yı Atik mahallesi derûnunda ecdâdım merhum el-Hac İsa vakıf meclisinden bir kıt'a...bostanı ve müşârün-ileyh hazretlerinin ceddi merhum Battal Ağa vakf-ı menzil...ve bostan arsaları birbirlerine...olub mûmâ-ileyh Mehmed Paşa hazretlerinin kendi atib-i emvalinden binâ ve ihdâs eylediği cami'i şerif kurbunda müceddedan bina eylediği medrese-i münife arsasına vakfımızdan tûlen yüz dört zira' ve 'arzen sekiz zira' ve kezik hucûrât-ı mezbur kurbunda handak ta'bir olunan beş zira' arsa medrese-i mezkûre kurb ve ...mahal-i münâsib olduğundan ma'da tarih-i kitabdan dört sene mukaddem cami'i şerife-i mezkûre bina olduğu Hüseyinde berâsı semeni üç gurus üzerine tahkir-i şer'î ile tahkir ve savb-ı şer'iden mümteh ve...hüccet olunan yüz zira' arsanın tahkiri ba'de'r-râfi' ve enkaz-ı mukaddema ve bu def'a

cem'an yekün bin iki zira' arsa-i mezkûrenin hâsılâtı ancak vakfındır deyü arsa ve ta'mir termimine ifâ idüb mürtezika-i vakf nef'i meşin kıl olmağın işbu müvekkel mûmâ-ileyh evkaf arsasından tûlen kırk zira' ve 'arzen otuz zira' cem'a bin yüz zira' arsa vakıf arsasından ziyâde olduğundan başka...ve mu'teber ve hasılatı dahi ezir ve ...olduğu zâhir ve beridâr ve sicil-i şer'i şerife istibdası câ'iz ve mu'teber olduğuna binâ'en istidâsı senedi rıza ve ihtiyârim birle matlubumdur didikde husus-ı mezkûrda ber-cihet-i meşruh vakfın nef'i ve kalil oluncak hükm-i ş-şer'i zâiliyle vakfa münfakih olan nesneye istidâli meşrû' olmağın 'arz-ı mezkûrenin cânib-i vakfa ve infa' ve ölü olduğu mevsumû'l-...evhacat-ı şer'iyye 'li vechi'ş-şehâde...ezerâyü'l-kaf mütehassılı fî istibdâl el-vakfiçün istibdâl...ve gayrihi hayriyye şerâ'itü'-vakf 'ademü'-istibdâl fî'lkahi'l-istibdâl ezâgân aslihi eşbah ve gayr-ı mâ ketb fahıyye-i mu'terâtda mestur ve makruh olmağın hüki'ş-şer'i'şerife idellahü'l-mülki'l-latîf hazretleri ve fukara-i nef'i ve aslihi re'y idilecek mezbur el-Hac İsa vakfı arsasından tûlen ve garben bin yüz zira' arsa camî'i şerif ve medrese-i münif arsasına müvekkel müşârün-ileyh arsasından tûlen ve arzen bin yüz zira' arsa ile istibdâline ber-muceb-i nakl-i şerife ba'de'n-nekâhetü'ş-şer'i vekil-i merkum müezzin Mehmed Efendi dahi müteveli-i mezbur ammim Mehmedî kelimât-ı meşruhalarında vicahen ve şifahen tasdik itmekle mâ-vaki' bi't-taleb ketb olunudHurrîre Fi hamis işrin min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam sene hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Güllü-zade es-Seyid el-Hac Mehmed Emin Efendi, Emir Ahmed oğlu es-Seyid Şeyh Mehmed ve karındaşı es-Seyid Salih Hasan, Torbacı-oğlu es-Seyid el-Hac Ömer, Hoca-oğlu es-Seyid el-Hac Abdah ve gayrihum.

Sayfa 47

Hüküm No: 91	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kayser Mahallesi sakinlerinden olan Katırcı Mahmud'un vefatından sonra mal varlığına miras sahibi olarak es-Seyid Abdullah Efendi'nin tayin edilmesi hususunda	

Husus-ı âti'ul-beyânın Mahallinde ketb ve tahrir ve fasl û hasmî iltimas olunmağın savb-ı şer'idan Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi ma'dûnen ta'yin-i verâset olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da Kayser ahalisi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Katırcı Mahmudun kayın-pederi sağdıçı Mehmedin menziline varılub zeyl-i râkimde muharrerü'l-esbak müslimin mahzarında makarr-ı meclis-i şer'i 'âli eyledikde müteveffâ-yı mezburun verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Ümmühanı Hatun ile validesi Fatma Hatice ve sulbi-sağir oğlu Ahmed muhazıra

olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra rif'at-i hendü'l-mekteb zevce-i mezbure Ümmühanı Hatun...şer'i meclis-i ma' kud mezkûre sağır mezbur Ahmedin zevcesi mezbure Fatma Hoca mahzarında bi'l-verâse üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb zevcim müteveffâ-yı mezbur...ma' kud ve mukarrer olan yiğirmi gurus mir müehhirim ve yiğirmi gurus kıymetlü bir altun gerdan ve on gurus kıymetlü bir peçe vesâ'ir esvab cem'an elli gurus hakkım olmağın meblağı mezburi tereke-i müteveffadan ikraz ve bana teslime tenbih-i şer'i olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl mezbure Fatma Hoca türabında sâlifü'z-zir-kr yiğirmi gurus mir müehhirin ve yiğirmi gurus gerdan-bahasın ve on gurus peçe vesâ'ir esvâbı cem'an altı gurus hakkım olduğu ikrar ve i'tirâf idincek mahall-i muceb ikrâr-ı inha tereke-i müteveffadan ikraz ve (belge tahrib olmuş) Hatuna ibrâ ve teslime ba'de't-tenbih mezbure nâkihi hoca ve zevce-i mezbure Ümmühanı Hatundan meclis-i mukarrer ve mezkûrda miras (belge tahrib olmuş) da'va ve kâffe-i mutalebatdan min külli'l-vücuha birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ve iskat itmeleriyle husus-ı mezbur (belge tahrib olmuş) himmetinde ketb ve tahrir ve ma'a ba'is olan inhâ ve şer'le meclis-i şer'a gelüb 'ali vuku'a inhâ ve takrir itmeleriyle hıfzen li'l-mukayese mâ-vaki' ketb olundu. Hurrire Fi Evâil-i Ramazanü'l-Mübarek Senede hamis ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Haac Bekir oğlu Mehmed, Yumurtacık oğlu Mehmed Beşe, Hacı oğlu ve es-Seyid el-Hac Mustafa ve...Mehmed, es-Seyid Ali, es-Seyid Ahmed, Monla Hasan, Hasan Çelebi ve gayrihum.

Hüküm No: 92	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesinden olan Kızılbaş Ağa Ağa ve evladı Mefruş'un vefatından mal varlıklarının oğlu Neriz ve Meklun'a ve kızları Meryem ve Sare'ye verilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem ber-vech-i âti katilân fevt olan Kızılbaş Ağa ve veled-i Mefruş nam kızının veraseti sulbi-kebir oğlu Neriz ve Meklun ve Mağruse ve kebir kızları Meryem ve Sare ve Taşkun ve ...muhezıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra mesfurun Neriz ve Meklun ve Mefruş nam karındaşları kendi nefslerine isâline ve kız karındaşları mesfurât taraflarından ber-nech-i şer'i vekil-i...şer'ileri olmağla vekâlete meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede vaki' Akyol mahallesi ahalisinden sahib-i hendü'l-mekteb es-Seyid Ali nam kimesne mahzarında her birileri bi'l-verâse asâlete ve vekalet üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan bir gün mukaddem...nam mahallede Boğar-oğlu postasına...işbu mezbur es-Seyid Ali dinmek ile darb ve cürm idüb te'sirinden üç gün sonra helâk olub sâ'âl olunub

muceb-i şer'i icrâ olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl merkumes-Seyid Dede Ali cevabında fi'l-hakika memalik-i mesfur kişmiş tarih-i mezburede Bostancı metrukede sahriçün geldiğini ikrar lakin kendi darb ve cürm eylediğini inkâr idicek müdde'iyun mesfurber-vech-i meşruh müdde'alarına muvaffak beyyine taleb olundukda ba'de'l-imhâl ve'l-isti'mâlû's-şeri'aitine beyyineden ihtâr-ı acz itmeleriyle istihlâf dahi itmeleriyle verese-i mesfurdan Neriz ve Melkun ve Mefruş asâlete ve vekâlete bilâ beyyine büyüce ma'arifeden ba'de mümteh mâ vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi yevm-i râbi' min şehr-i Ramazanü'l-Mübarek Sene hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Mehmed bin Hüseyin, Boyaz-oğlu es-Seyid Ali, Çavuş es-Seyid Osman ve mahtuf es-Seyid Hasan, Bostancılar şeyhi es-Seyid el-Hac Mehmed, Mustafa Çelebi ve karındaşı es-Seyid İbrahim ve gayrihum.

Sayfa 46

Hüküm No: 93	Tarihi: 1205
Belge Türü: Vakfiye	Belgenin konusu: Bostan Vakfedilmesi
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden olan el-Hac İsa'nın vakfettiği bostanına idareci olarak atanan Mehmed Asım ibni Ebubekir'in el-Hac İsa vakfı ile Battal Ağa vakfının birbirine ilhak edildiğini beyan etmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Kürkciyan Mahallesi ahalisinden el-Hac İsa nam vâkıfın vakfı bostanına evlâdiyet...üzre mütevellisi Mehmed Asım ibni Ebubekir nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enver ve mahfil-i ibni münif-i izharda Medine-i mezbure ahalisinden Battal Ağa-zade vezir-i mu'asirat semir sa'adetlü Nuri es-Seyid Mehmed Paşa mirasa bi'l-hayr Mayrir ve Maişai hazretleri tarafâ-ı 'alilerinden ber nehc-i şer'i müseccel-i şer'i râfi' hendül-rakim fahrü'l-akrân Müezzin Mehmed Efendi bi't-tavsiye ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede kâ'in Tarla-yı Atik mahallesi derûnunda ecdâdım merkum el-Hac İsa vakf-ı cümlesinden bir kıt'a...müşârün-ileyh hazretlerinin kaydı merkum Battal Ağa vakf-ı menzil ve...arsaları birbirlerine vasi ve mülhak olub mûmâ-ileyh Mehmed Paşa hazretlerinin kendi atib-i emvâlinden bina ve ihdas eylediği cami'i şerif kurbunda müceddedan bina eylediği medrese-i münife arsasına vakfımızdan tûlen yüz dört zira' ve arzen sekiz zira' ve kezik hucûrât-ı mezbur kurbunda handak ta'bir olunub yetmiş izra' arsa medrese-i mezkure kurb ve civar ve mahal-i münâsib olduğundan ma'da tarih-i kitabdan dört sene mukaddem cami'i şerife-i mezkûre bina olunduğu hesabında berâsı sene üç gurusı üzerine tehkir-i şer'i ile tehkir ve savb-ı şer'idan...hücet olunan yüz zira' arsanın tenkihleri ba'de'râfi'u'l-tenkîh mukaddema ve bu defa cem'an

yekün bin iki zira' arsa-i mezkurenin hasılatı ancak vakfındır deyü arsa ve ta'mir termimine ifâ idüb mürtezika-i vakfa nef'i şîn-i kalil olmağın işbu müvekkel mûmâ-ileyh evkâf arsasından tûlen kırk zira' ve arzen otuz zira' ve cem'a bin yüz zira' arsa vakfımız arsasından ziyade olduğundan başkave mu'teber ve hasılatı dahi ezir ve ufer olduğu zahir ve...ve sahibü's-şer'i şerife istibdatı caiz ve mu'teber olduğuna binâ'en istidâli senevi rıza ve ihtiyarım birle matlubumdur didikde husus-ı mezkurda bir cihet meşrut vakfın nef'i kalil oluncak hakimü's-şer'i zailiyle vakfa infa' ve ulu olduğunu mevsuku'l-mükelleme evhacat-ı şer'iyye 'ale vechi's-şehade haber vermeleriyle izâ râyü'l-kaf muhtesili fî istibdâlü'l-vakfiçün istibdal ve...ve gayrihim hayriyye şartü'l-vakf 'ademü'l-istibdâl efragân-ı aslihi iştibah ve gayr-ı ketb fakhiyye-i mu'terâtda mestur ve makruh olmağın hükmi's-şer'i şerife idellahü'l-mülkü'l-latif hazretleri canib-i vakfa...idilecek mezburu el-Hac İsa vakfı arsasından tûlen ve arzen bin iki zira' arsa cami'i şerife ve medrese-i münife arsasına müvekkel müşârün-ileyh arsasından tûlen ve arzen bin yüz zira' arsa ile istibdâline ber-muceb-i nakl-i şerife ba'de...şer'i vekil-i merhum Müezzîn Mehmed Efendi dahi mütevellî-i mezbur imam Mehmedî kelimât-ı meşruhalarında vicahen ve şifahen tasdik itmeğın ma-vakı' bi't-taleb ketb olundu.Hurrire Fi Hamis işrin min şehr-i Şa'banü'l-Mu'azzam Senede hams mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Güllüzade es-Seyid el-Hac Mehmed Emin Efendi, Emir Ahmed oğlu es-Seyid Şeyh Mehmed ve karındaşı es-Seyid Salih Hasan, Torbacıoğlu te'ali es-Seyid el-Hac Ahmed, Hoca-oğlu es-Seyid el-Hac Abdullah.

Sayfa 47

Hüküm No: 94	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kayser Mahallesi sakinlerinden olan Sağırıcı Mahmud'un vefatından sonra mal varlığının eşi Ümmühanı Hatun ile annesi Fatma ve oğullarına verilmesi hususunda	

Husus-ı atiu'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrir ve fasl ve hasmî iltimas olmağın savb-ı şer'iden Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi ma'dûnen ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da Kayser Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Katırcı Mahmudun kayınpederi Sağırıcı Mahmudun menziline varılub zeyl-i rakimde muharrerü'l-esbak müslimin mahzarlarında makarr-ı meclis-i şer'i 'âli eylediği müteveffâ-yı mezburun verâseti zevce-i menkuha-i metrukesi Ümmühanı Hatun ile validesi Fatma hoca ve sulbi sağire oğlu Ahmed muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümâyân oldukdan sonra rif'at hendü'l-mekteb zevce-i mezbure Ümmühanı

Hatun ba'de't-tesviku's-şer'i ma'kud-ı mezkurı sağır mezbur Ahmedin zevcesi mezbure Fatma Hoca mahzarında bi'l-verâse üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb zevcem müteveffâ-yı mezbur zimmetinde ma'kûd ve mukarrer olan yigirmi gurus mir-i mü'ehhirim kıymetlü bir altun gerdan ve on gurus kıymetlü bohça vesâ'ir esvâb cem'an elli gurus hakkım olmağın meblağ-ı mezburu tereke-i müteveffadan ikraz ve Medine-i mezburede Fatma Hatuna edâ ve teslim ba'de't-tenbih mezbure Fatma Hoca ve zevce-i mezbure Ümmühanı Hatundan meclis-i makarr ve mezkûrda mirâs-ı mezkûre (belge tahrib olmuş) da'va ve...mutalebatdan min külli'l-vücûh birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ve iskat eylemeleriyle husus-ı mezburu (belge tahrib olmuş)...ketb ve tahrir...olunan emenâ-i şer'iyle meclis-i şer'a gelüb 'ali vuku'a inhâ ve takrir itmeleriyle hıfzen li'l-makâlli ma-vaki' ketb olundu. Hurrirre Fi Evâ'il-i Ramazanü'l-Mübârek Sene hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Hacı Bekir oğlu Mehmed, Yumurtacı oğlu Mehmed Beşe, Hacıoğlu es-Seyyid elHac Mustafa, Sağırıcı Mehmed, Sağırıcı es-Seyid Ali, ağıricı es-Seyid Ahmed, Monla Hamza, Hasan Çelebi ve gayrihum

Hüküm No: 95	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Kızılbaş Ağa ve kızı Mefruş'un vefatından sonra mal varlıklarının oğulları ve kızlarına verilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem ber-vech-i âti katilân fevt olan Kızılbaş Ağa ve veled-i Mefruş nam kızının veraseti sulbi-kebir oğlu Neriz ve Meklun ve Mağruse ve kebire kızları Meryem ve Sare ve Taşkun ve ...muhezıra olduğu şer'an zahir ve nümayan olduktan sonra mesfurun Neriz ve Meklun ve Mefruş nam karındaşları kendi nefslerine isâline ve kız karındaşları mesfurât taraflarından ber-nech-i şer'i vekil-i...şer'ileri olmağla vekâlete meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede vaki' Akyol mahallesi ahalisinden sahib-i hendü'l-mekteb es-Seyid Ali nam kimesne mahzarında her birileri bi'l-verâse asâlete ve vekalet üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan bir gün mukaddem...nam mahallede Boğar-oğlu postasına...işbu mezbur es-Seyid Ali dinmek ile darb ve cürm idüb te'sirinden üç gün sonra helâk olub sû'âl olunub muceb-i şer'i icrâ olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl merkumes-Seyid Dede Ali cevabında fi'l-hakika memalik-i mesfur kişmiş tarih-i mezburede Bostancı metrukede sahriçün geldiğini ikrar lakin kendi darb ve cürm eylediğini inkâr idicek müdde'iyun mesfur ...ber-vech-i meşruh müdde'alarına muvaffak beyyine taleb olundukda ba'de'l-imhâl ve'l-isti'mâlü's-şeri'aitine beyyineden ihtâr-ı acz itmeleriyle

istihlâf dahi itmeleriyle verese-i mesfurdan Neriz ve Melkun ve Mefruş asâlete ve vekâlete bilâ beyyine büyüce ma'arifeden ba'de mûmteh mâ vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi yevm-i râbî' min Şehr-i Ramazanü'l-Mübarek Sene hamis ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Mehmed bin Hüseyin, Boyaz-oğlu es-Seyid Ali, Çavuş es-Seyid Osman ve mahtuf es-Seyid Hasan, Bostancılar şeyhi es-Seyid el-Hac Mehmed, Mustafa Çelebi ve karındaşı es-Seyid İbrahim ve gayrihum.

Sayfa 48

Hüküm No: 96	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Cedid Mahallesi sakinlerinden olan Mazmane es-Seyid Ahmed bin Ebubekir'in vefatından sonra mal varlığının eşi Ümmüş Hatun ve oğulları ve kızlarına takdim ve tahrir edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Cedid Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Mazmane es-Seyid Ahmed bin Ebubekirin veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Ümmüş Hatun ile sulbi-kebir oğlu esSeyid Ebubekire ve kebire kızları Halime ve Fatmaya muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffî-i mezburenin terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i mezburun iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne'l-verese bi'l-farikatü's-şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber- vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi 15 Şaban Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre gurus 80

Rum-evlekde harabe bağ gurus 5

Teşt 1 gurus 2

Leğence 1 gurus 1

Sini 1 gurus 1

Don kazganı 1 gurus 2

Tencere 1 tabe 1 gurus 1.5

Tas 2 sahan 1 lengeri 1 gurus 1.5

Hamam leğeni 1 gurus 0.5

Yorgan 1 döşek 1 yasdık 1 guruş 10

Sanduka 2 guruş 1

Cırcır 1 guruş 1

Müsta‘me kilim 2 guruş 3

Satıl 1 guruş 1

Hırdavât-ı menzil guruş 3

Arka esvâbı guruş 3

Cem‘an yekûn guruş 105

Minhahu‘l-ihracât guruş 25

Sahihu‘l-bâki el-taksim beyne‘l-verese guruş 80

Hisse-i zevce guruş 10

Hisse-i ibni guruş 35

Hisse-i binti guruş 17.5

Hisse-i binti guruş 17.5

Zevce-i mezbûre yirmi guruş mihr-i mu‘ahharını....eylediği takririnden ma‘lûm olundığı kayd-ı şod

Hüküm No: 97	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab‘da Ammu Mahallesi sakinlerinden olan Sipahi Zaim Ali Ağa‘nın vefatından sonra mal varlığının eşi ve çocuklarına takdim ve tahrir edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab‘da Ammu Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan sipahi Zaim Ali Ağanın veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Medine Hatun ile sulbi kebir oğlu es-Seyid Mehmed Şerife ve sağire kızı Aişeye muhazıra olduğu şer‘an zahir ve nümayan oldukdan sonra müyeveffâ-yı mezburun terekesi muvakkat-i şer‘i ve verese-i merkuman mağrifet ve iltimaslarıyla tahrir ve takdim ve beyne‘l-verese bi‘l-farikatü‘ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi 12 Şaban Sene 1205

Menzil der-mahalle-i mezbûre dâhiliye ve hariciye guruş 300

Yorgan 2 döşek 2 yasdık 2 guruş 13

Kilim 2 guruş 8

Halı 1 guruş 3

Minder 4 guruş 4

Müsta‘mel ... 1 ve kilim 2

Tencere 1 guruş 2

Satıl 1 guruş 2

Don kazganı 1 guruş 3

Teşt 1 guruş 3

Sini 1 guruş 2

Leğence 1 lengeri 1 guruş 1.5

At satılı 1 guruş 1.5

Lengeri 3 guruş 1.25

Lengeri 3 guruş 1.25

Tas 3 guruş 1

Sağır tencere 3 guruş 4.5

Sağır satıl 1 guruş 1

Şamdan 2 guruş 2

Tahta anbar 1 ...

At takımı guruş 1.5

Arka esvâbı guruş 15

... 1 guruş 1

Mankal bakır 1 guruş 2

Minhahu‘l-ihracât cem‘an yekûn guruş 385

Teçhiz ve tekfin ve kabir ve iskât ve mesârif-ı sâ‘ire guruş 25

Resm-i kıymet kâtibe çukadâra muhzıra harc-ı hüccet hizâmet kalemiye guruş 17

Sahihu'l-bâki cem'an guruş 42

El-taksim beyne'l-verese guruş 343

Hisse-i zevce-i mezbûre muhassa 105 Guruş 42

Hisse-i ibnü'l-mezbûr muhassa 10 guruş 200

Hisse-i binti'l-mezbûre muhassa 5 guruş 100

Sayfa 49

Hüküm No: 98	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden olan Hacıoğlu Mehmed Ali'nin vefatından sonra mal varlığının eşi ve öçocuklarına takdim ve tahrir edilmesi ve bir kısmının müzayede youluyla satılması hususunda	

Medine-i Ayntaba tabi' Kürkciyan Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem deyü zi-terekesinden ezir olduğu halde fevt olan Hacı oğlu Mehmed Alinin verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Hadice binti el-Hac Kasım ve Aişe binti Davud ve Zeliha binti Abdullah ile li-ebeveyn karındaşı kızları Elife ve Hatice ve Aişeye muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra müteveffâ-yı mezburun terekesi muvakkat-i şer'i ve verese-i mezburun ve bi'l-cümle ashab-ı germa ma'rifet ve iltimaslarıyla tahrir ve takdim deyü zi-verese-i merkumun müvacehelerinde meşhud da'va ile ba'de...deyü terekesinden ziyade olduğu zahir ve sabit olmağın bi'l-cümle emvâl-i metrûke-i mukarrer muvakkat-i şer'i ve eshâb-ı hukuk ve verese-i mezkûrun muvakkatleriyle beyne'n-nas bi'l-müzâyede bey' ve hasıl olan mübâligı...otuz altı akçe semeni mukteziû'lşer'i'sş-şerife tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurre Fi 8 Şaban Sene 1205

Tencere 6 guruş 9

Sahan 12 guruş 3

Hoşab tası 7 guruş 3

Sağır satıl 1 guruş 1

Kebir satıl 1 guruş 1.5

... İbriği 2 guruş 1.5

Leğence 2 guruş 2.5
Lengeri 2 guruş 1.5
... guruş 0.5
Kilim 2 guruş 2
Sofra çuval palas minder guruş 1.5
Karye-i mezbûrda vâki' menzil guruş 50
Karye-i mezbûre turâbında vâki' harâbe bağ tiğek 1000 guruş 10
Yine karye-i mezbûrda vâki' harâbe bağ tiğek 300 guruş 10
Bir re's merkeb guruş 10
Demir mankal 1 guruş 0.25
Yorgan 1 minder 1 yasdık 1 guruş 2
Nakd-i mevcûd guruş 5
... bahası para 3
Çift alatı guruş 8
Çuval 2 guruş 2
Teşt 1 guruş 4
Tabe 1 guruş 0.25
Don kazganı 1 guruş 2
Hırdavât-ı menzil guruş 1
Minhahu'l-ihracât cem'an yekûn guruş 124
Techiz ve tekfîn ve kabir ve mesârîf-ı sâ'ire para 5 guruş 14
Resm-i kıymet-i 'âdi para 15 guruş 3
Kâtibe çukadâra muhzıra guruş 2.5
Sahihu'l-bâki cem'an yekûn guruş 20
El-taksim beyne'l-verese guruş 114
... zevce-i mezbûre Hatice guruş 80 ... guruş 24

... zevce-i mezbûre Ayşe guruş 80 ... guruş 24

... Emine Hatun guruş 50 ... guruş 15

... zevce-i mezbûre ... guruş 40 ... guruş 12

... muhızır başı Hasan Ağa oğlu ... usta Mehmed guruş 70 ... guruş 21

... Görgünlü el-Hâc Ahmed kethüda guruş 60 ... guruş 18

Sayfa 50

Hüküm No: 99	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Es-Seyid el-Hac Battal Ağa'nın vefatından sonra mal varlığının takdim ve tahrir edilmesi hususunda	

Hissesi	Teslimât		Mustafa Ağaya Hisse
Ve 101	Karagöz çarşusunda bakkal dükkânı	..	
60	Yine çarşı-yı mezbûrda atar dükkânı	133	Hisse-i..
60	Mustafa ağaya havâle	0589	Hisse-i şemsi zevci Abdullah Ağa
120	Dizdar Ağaya Zevcesi Asiye hatun hissesi	338	Mustafa ağa bin Abdullah Ağa
Ve 18		027	Mustafa ağa bin Abdullah Ağa Şeyh Molla Yahyâ dükkânı
Ve		..	Teslimât
Ve 101		556..	..
...		Cem'i	..
232..	Teslimât	556	..
...	Karagöz çarşusunda iki bâb Bakal dükkânı	..	..
180	Telafer karyesinde incirliğinden hisse	Bostancı oğlu Halil Ağa zevcesi Ümmihan hissesi	
052..		..	
232		232..	Kerime binti Mehmed Battal Ağa
Nûri Ali Ağazâde Esseyyid Mehmed Ağa		232..	Ümmühan binti Mehmed Battal Ağa
.....		048..	Kerime uht-ı Sâdık Ağa
..232	Ziynet Binti Mehmed Battal	048..	Ümmühan uht-ı Sâdık Ağa

	Ağa		
012	Şemsi zevci Osman Ağa	022	Kerime ümmhân binti Ümmügülsüm
050	Hadice Binti Osman Ağa	583...	
294..			Teslimât
	Teslimât	..	
....		300	Kandilli Handan Nısf hisse
300	Kandilli Hâne kurbunda kazancı dükkânı	200	...hisse
..005..	Battal Begden nakdî havâle	083..	Telafer(?) karyesinden incirlik hissesi
.....		583..	
294...		..	Hızır Ağa Zevcesi Hissesi
Ahmed Beğ		232...	Hadice Binti Battal Ağa
...		123..	Hadice Binti Aişe
Ve 1050	Asiye binti el- hâcc Mehmed Ağa	Ve	
Ve 050 Ve 9??	Fatma bint-i El- Hacc Mehmed Ağa	366v	
1019?			
....	Teslimât	Teslimât	
060	Hacı Nasır? Kurbunda nalband dükkânı		
030	..de nısf hisse...dükkânı	...bağçe	080

0119	Battal begden havâle	Barakahâne	180
		...karyesinde bağ	080
		Battal Begden Havâle	026
			366 ve?

Bundan akdem fevt olan es-Seyid el-Hac Battal Ağanın zikr...âti verese lede'l-terekesi beynlerinde tahrir ve takdim...şer'iyye tevzi' ve taksim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi el-yevmü'ş-şafi fi şehr-i Şevvali'l-Mükerrem Sene hams ve mieteyn ve elf es-Seyid Mehmed Çavuş hazretleri.

Sayfa 51 (Hüküm 99'un Devamı)

...		...	Teslimât
	Battal Begin Kendi Hissesi	220	...bağçe
	Fatıma Ümmü Osman Ağa	100	Büyük Arablı karyesinde bağ
	Ömer Battal ahi Osman Ağa	170	Üzüm....
	Fatıma Binti Battal Ağa	180	...
	Fatıma Zevci Sadık Ağa	0050	Mehmed Ağa Nur Ali Ağazâdeden havâle
	Zeyneb Binti Sadık Ağa	286 ve?	...Karyesinde...hisse
	Aişe binti Sâdık Ağa	-----	Hızır Ağaya Havâle
	Ümmügülsüm binti Sadık Ağa	966...	
	Rukiyye binti ..Zevce-i Battal Ağa	038	Ahmed Bege Havâle
	Hadice zevce-i El-Hâcc Mehmed Ağa		...
	Fatıma Zevce-i El-hâcc Mehmed	927...	Ve 26

	Ağa		
	Ümmügülsüm Ümm-i Sadık Ağa		Ve 118
Telfâr karyesinde beş kıt'a İncirlik			
.....			
721			
Teslimât Hisse			
.....			
52...			
Mustafa Ağaya Hisse			
.....			
298..		Halîl Ağaya Hisse	
083...		Battal Ağaya Hisse	
286 ve?....			

Sayfa 52

Hüküm No: 100	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Vekil Tayini
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kayacık Mahallesi sakinlerinden olan kazâ şeyhi el-Hac Mehmed'in vefatından sonra mallarına es-Seyyid Ahmed Çelebi'nin otuz altı akçe nafaka ile vekil tayin edilmesi hususunda	

Bismillâhirrahmanirrahim

Mehmiye-i Ayntab'da vâki' Kayacık nam Mahalle ahalisinden iken bundan akdem vefat iden kazazü'ş-şeyhü'n es-Seyid el-Hac Mehmedin sulbi sağır oğlu es-Seyid Mehmed babasından mahfil-i emvâl...hıfz-ı kebir karındaşı ba'isü'l-muhatib es-Seyid Ahmed Çelebi ...nasb ve ta'yin setr vekiliyle külli yevm otuz altı akçe

nafaka farz ve takdir ve hüccet-i şer'iyyesi hıfz-ı...işbu mahale kayd olunmuştur.Hurrire Fi el-yevm el-Hac ve'l-işrin min şehr-i Muharremü'l-Haram Senede Hamis ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Maraş-zade Abdurrahman Çelebi, Şeyh Atazade Mustafa Efendi, Ebubekir tabi' Battal Ağa der-i mahalle-i Akyol, Battal Ağazade es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa, Fahrü'l-akran dâverizâde es-Seyid Mustafa Ağa, Fahrü'l-ulemâ Acemzâde Fazlıl Hafız Ahmed, Fahrü'l-imân es-Seyid el-Hac Satı Ağa, el-Hac Mehmed Fakhi Efendi.

Sayfa 53-54

Hüküm No: 101	Tarihi: t.y
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'daBeğ Mahallesi sakinlerinden olan Hacı Hafız-zade es-Seyid Osman Efendi'nin Mehmed bin Veli'ye beş yüz adet tiğek bağın yüz otuz guruşa satılması hakkında	

Ayntaba tabi' Medine-i Ayntab'da Beğ Mahallesi ahalisinden Hacı Hafız-zade es-Seyid Osman Efendi nam kimesne meclis-i şer'i şerif-i enverde Medine-i mezbura tabi' Akbeğler karyesi ahalisinden Mehmed bin Veli mahzarında...da'va ve takrir-i kelâm idüb karye-i mezbure türabında vaki' beş yüz tiğek...bey' ve vefâ ile yüz otuz guruşa bey' ve tesellüm ve birkaç sen mukaddem ben mutasarrıf olub ve bir sene akdem...bağı mezkûr gallesinden yiğirmi guruş Rahmâ ahz idüb cem'an yüz elli guruş işbu merkur Mehmed zimmetinde alacak hak mutalebâtım olub lâkin meblağ-ı mezburdan yüz üç guruş merkur...edâ ve teslim idüb bakî merkur zimmetinde kırk yedi guruş alacak hakk mutalibem olmağla edadadn imtina' ider sû'âl olunub bakî eda ve teslim beyyine şer'i olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl merkur Mehmed cevabında fi'l-hakika işbu müdde-i merkur Osman Efendinin zimmetinde kırk yedi guruş alacak hakkım vardır deyü ikrar ve ikraf itmekle 'ali-muceb ikrare kırk yedi guruş Osman Efendiye eda ve teslime merkur Mehmede...ma-vâki'bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Sayfa 54-55

Hüküm No: 102	Tarihi: t.y
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu:
Belgenin Özeti:	

Devletlü 'inâyetlü kerimü'n-nesim celilü'l-latif ve'l-himem Efendi sultanım hazretleri merci'i inâme melce-i havas da'vam olan...icrâmları hasvab-ı sa'adet oluna.

Kahvenin yeri Kal'a Çavuş Şerifinin bir guruş virilür ma-hiye ve kahvenin yamacındaki yazlığa...cami'i Eyüb-oğlu vakfı mâ-hiye bir guruş virilür meşruh canibinin.

Sayfa 56

Hüküm No: 103	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Rütbe Vermek
Belgenin Özeti: es-Seyid Sadık Mehmed Çelebi'nin Ayntab kazâsının kaymakamlığına getirilmesi hakkında	

Kıdvetü'l-sevâtü'l-mükerrem kaymakam sâbık Kulak-zâde es-Seyid Abdurrahman Efendinin oğlu es-Seyid Mehmed Sadık Çelebi dâme-müşerrefa bu ilticatü'l-vâfiye inhâ olunur ki Ayntab kazasının kaimakamlığı işbu senete mieteyn ve elf Rebi'û'l-ahiri müntesafından cenabınıza tevcih olunmuşdur gerekdir ki savât-ı kirâma tevkr ve ihtirâm idüb kuzat ve kaimakamlar sendeleriyle şinid ve izhâr-ı umumiyet hazırâ idenlerin def'inde ihtimâm ve cenablarınız dahi kimesneye 'alâmet-i hazırâ hıffen haşyet veidenleri tarafımız havaleye mübâderet birle işbu emânet-i küberâda kemâl-i afiyet idüb tevcihiye ve ve urusına mahrusat sâ'ire.....nâmıyle bir akçelerini almayub ve aldirmayub ve yanıt-ı arz vekâletlerinde sa'i mevfur zımmında şevketlü muhabbetlü kudretlü padişâh-ı İslâm indi Allah û Teala el-yevmü'l-kıyâm hazretlerinin devâm-ı 'ömr ve devletleri için sadât-ı kiramın da'vât-ı hayriyelerin...idüb 8 emirde şer'i şerife imtişâr ile mazhar-ı şefa'at hazret-i seyyidü'l-enâm aliyyü'l-fazl el-netice ve's-selâm olası. Fi 3 Cemaziye'l-Ahir Sene 1206

Hüküm No: 104	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Kadı-zade Mehmed'in vefatından sonra mal varlığının ailesine verilmesi bir kısmının satışı hususunda	

Husus-ı atiu'l-beyânın mahallatında ketb ve tahriri iltimas olunmağın savb-ı şer'iden Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi mâdunen ta'vin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da vaki' Kal'a ahalisinden iken bundan akdem fevt olan kadı-zâde Mehmed Ağanın kendi menziline varub zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esbak müslimeyn mahzarlarında makarr meclis-i şer'i 'ali eyledikde müteveffa-yı mezburun verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Fatma binti Mehmed ve diğer Fatma binti Ali ile sulbi-

kebir oğlu Mustafa ve sulbi kebire kızı Ümmühanı Hatun muhazıra olduğu şer'an zahir ve tashih-i müslimin dahi sekiz sehim kılınub siham-ı mezkûreden üçer sihamher birisine ve on dört sihamı kızı mezbure sihami kızı mezbure Ümmühanı Hatun ve yigirmi sekiz sehim oğlu merkur Mustafa isabet eylediği şer'an zahir ve mütehakkık olduktan sonra ibni merkur Mustafa mezburât Ümmühanı ve Fatma ve diğer Fatma Hatun va'atleri ba'de't-ta'rifü's-şer'i meclis-i ma'kud-ı mezkûrde râfi' hendü'l-mekteb fahrü'l-ulemâ'i faziletli Ali Efendi ibni Mehmed Ağa tarafından bernehc-i şer'i vekil-i müseccil-i şer'i olan Monla Ali ibni Hüseyin nam kimesne mahzarında bi't-tav'üs'saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb bey' câ'iz zikrin vuku'na vekil-i mülk-i mevrusumuz olan Cağdın karyesinde vâkî Döştallı değirman dinmekle meşhur tahrir ve tavsifden müstağın Hasırcıoğlu el-Hac Abdullah ile bi'l-münasafa müşterek olduğumuz değirmanın nisf-ı...şayi'ası tashih-i mezbur üzre mülk-i mevrusumuz olmağla hâlâ tarafımızdan acâb ve kabuli hâvi ve şürût-ı tarafiden kâri bey'i bât musahhih-i şer'i ile işbu diğer merkur monla İsanın müvekkili müsârün-ileyh Ali Efendi hazretlerini iki yüz kırk gurus bey' ve tesellüm ve temellük eyledik ol-dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburân siham-ı mezburân her birimiz Ali kadar mütehasıs ahz ve kabz ve takrir-i da'vâsından mütevekkil müsârün-ileyhin zimmetini ibrâ ve tamâm iile ibrâ ve iskat eyledik fi-mâ ba'd değirmân-ı mezburun nisf-ı hisse-i şayi'ası merkur Ali Efendinin mülk-i müştêrâsıdırmutasarrıf olsun emlâ-i alâkakalmadı didiklerinde husus-ı mezburu Mevlana-yı merkur mahallinde ketb ve tahrir ve ma'a ba'is olan emenâ'i şer'iyye meclis-i şer'a gelüb 'ale'l-vuku' inhâ ve takrir itmeleriyle mâ-vâkî ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sâni Cemaziye'l-Ahir Sene 1206

Şühûdül-Hâl

Güllüzade el-Hac Mehmed Emin Efendi, Katib Mustafa Efendi, Yahya Efendi, es-Seyid Osman Ağa, Hacı Battal Ağa, Kapucıbaşı Seyid Ağa, Güllüzade es-Seyid Ebubekir Efendi ve gayrihum.

Sayfa 57

Hüküm No: 105	Tarihi: 1206
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab Kalesi ahalisinden olan Kanizade Mehmed Ağa'nın Monla Ali ibni Monla Hüseyin'den mülkü olan tarlayı satın alması hakkında	

Husûs-ı ati'ul- beyânın mahallinde ketb ve tahrir iltimas olunmağın savb-ı şer'iden Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi madûnen ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntab kal'ası ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Kanizade Mehmed

Ağanın menziline varub zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esbak müslimin mahzarında akd-i meclis-i şer'î 'ali eyledikde müteveffa-yı mezburun sulbi kebir oğlu Mustafa nam kimesne meclis-i ma' kud-ı mezkûre de ba'is...faziletlü atikû'l-ulemâ'i Ali Efendi ibni Mehmed Ağa tarafından ber-nech-i şer'î vekil-i sicil-i şer'iden olan Monla Ali ibni Monla Hüseyin mahzarında bi't-tav'ul-hâmi ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbura tabi' Cağdıgın karyesi türabında Dostallı Değirmanı kurbunda vakî' sabîkû'l-hâc...dinmekle ma'rûf bir taraftan Badem-zâde ve bir taraftan değirmân-ı mezbur harrakı ve bir taraftan yine Badem-zade tarlası ve bir taraftan nehr-i sâyur ile mahdud Bostancı Tuzu karyesi ile bi'l-münasîf müşterek olduğumuz üç bin yüz isti'ab ider bir kıt'a hakkı tarlanın nisf-ı hakka-i şayi'ası bey'i câü'z-zikrin vukû'ına gelinceye değin mülk-i mevrusum olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şürût-ı muğarreden gari bey'i bât sahih-i şer'î hakk-ı takrihim işbu vekil-i merkumun müvekkel müşârün-ileyh Ali Efendi hazretlerine iki yüz altmış guruş bedel-i ma'lumeye zira' ve kasr-ı yed ve ol-vecihle bey' ve tesellüm ve temellük eyledim ol-dahi iştirâ ve kabul ve tefviz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbur yüz altmış guruş...tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idüb zimmetini ta'yin ve takrir da'vâsından ibrâ'i amm ve rafi'ul-hitam ile ibrâ ve iskat eyledim fîmâ-ba'd salîfû'z-zikr tarla müvekkil müşârün-ileyh merkum Ali Efendinin mülk-i müşterâsıdır...mutasarrıf olsun didikde husus-ı mezburu Mevlana-yı merkum mahallinde ketb ve tahrir ve ma'a ba'is olunan ebnâ-i şer'îyye meclis-i şer'a gelüb 'ali vuku'a inhâ ve takrir itmmeleriyle mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu. Hurre Fi el-yevmü's-sâni min Şehr-i Cemaziye'l-Ahiri Sene 1206.

Şühûdül-Hâl

Yahya Efendi, Katib Mustafa Efendi, Hacı Battal Ağa, Kapucıbaşı es-Seyid Hasan Ağa,...Hasan Ağa,Hasan Efendi, Sipahi Hasan Efendi, Güllüzâde es-Seyid Ebubekir Efendi, Güllüzâde el-Hac Emin Efendi ve gayrihum.

Sayfa 58

Hüküm No: 106	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Battal es-Seyid Ömer Beğ'in İbrahim Ağa'dan kasap dükkânının satışı hakkında	

Medine-i Ayntab'dan Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal es-Seyid Ömer Beg tarafından zikr-i âti bey'i ikrâr ve vekil-i şer'î 'ali olan yeğen es-Seyid Ali nam kimesne meclis-i şer'î şerif-i enverde Medine-i mezburede Şehreküstü mahallesi ahalisinden râfi' hendü'l-mekteb Kasab oğlu fahrü'l-akran İbrahim Ağa mahzarında bi't-tav'ü's-sak ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Emin Ali Hanı

karşusunda vakî' bir taraftan Alinin dükkânı ve bir taraftan Karatama oğlu dükkânı ve bir taraftan Kaya Hatun menzili ve bir taraftan tarik-ı amm ile mahdud Kôr Ali sakin olduğu...tamamı ve yine arsası vakî' Hacı Nasr cami'i karşusunda bir taraftan Halvacı dükkânı ve bir taraftan Bakkal mutasarrıf bahâsı olduğu dükkân ve bir taraftan Sasutlu dükkânı hazinesi ve bir taraftan tarîk-ı amm ile mahdud Kasabcılar sâkin olduğu kasab dükkânının tamamı bey'i- câ'iz-zikrin sudûrı ve yine vekil-i müvekkilem mezbur Battal Ömer Beğin mülkünden...olub hâlât-ı fenniyyeden icâb ve kabulü havi ve şûrut-ı mu'aşereden 'ari bey'i bât sahih-i şer'i ile işbu merkum İbrahim Ağaya altı yüz elli guruşa bey' ve tesellüm ve temessük idüb ol-dahi iştira ve kabul ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbur altı yüz elli guruşu tamamen ve kâmilan bi'l-vekâleahz ve kabz eyledim ve tebeyyin tağyir-i da'vâsından dahi zimmetini ibrâ'i-'amm ile ibrâ ve iskat eyledim fimâ ba'd kahvehanesi mezbur mezbur ve kasab dükkânı işbu merkum İbrahim Ağanın mülk-i müşterâsıdır hasbi mâ-yeşâ ve muhtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdikû's-şer'i ma-vakî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü'-sâni Fi Şehr-i Cemaziye'l-Ahiri Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Fahrü'l-'ulemâ Ali Efendi el-Müfti, Fahrü's-sadâtü'l-kirâm es-Seyid Mehmed Çavuş Ağa hâlâ, Fahrü'l-a'yan ve'l-eşraf es-Seyid Hasan Ağa bevvabın-i dergâh-ı 'Ali Molla, Şerafetlü es-Seyid el-Hac Battal Ağaya ilâmı Molla, Sa'adetlü ve mürüvvetlü Efendi, Kıssas Efendi, Şerafetlü es-Seyid Yayha Efendi, Şerafetlü es-Seyid Mehmed Efendi Güllüzade ve gayruhum.

Hüküm No: 107	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Beğ tarafından es-Seyid Yahya Efendi ve Veli Mehmed Emin Efendi'ye üzüm bağını yüz guruşa satışı hakkında	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal beğ tarafından bey'i ikrar vekil-i sabitü'l-vekâlesi olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede râfi' hendü'l-kitab es-Seyid Yahya Efendi ve es-Seyid el-Hac Mehmed Efendi mahzarlarında bi't-tav'û's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Halvacı Çarşısı karşısındaBucak kahvesi etsâlinde vakî' ma'lumetü'l-hudud ve bahiran üzüm ve ...tamamı bundan akdem müvekkilem merkum Battal es-Seyid beğin mülk-i mevrusum olmağla tarafeynden icâb ve kabulü havi ve şûrut-ı muğayyereden 'ari bey'i bât sahih-i şer'i ile işbu merkuman es-Seyid Yahya Efendi ve Veli Mehmed Emin Efendiye alel'l-i-ıştirak yüz guruş bey' ve tesellüm ve temellük eyledim merkuman dahi iştira ve kabul ve

tesellüm ve temellük eyledikden sonrada'vasından dahi zimmetlerini ibra ve iskat eyledim ve semeni olan meblağ-ı mezbur yüz guruşı tamamen ve kâmilan merkuman yedlerinden ahz ve kabz eyledim fima ba'dmezbura işbu merkuman es-Seyid Yayha Efendi ve Mehmed Emin Efendinin münaza'ata mülk-i müşterâsıdır keyf-i ma-yeşâ ve muhtar mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe't-tasdiku's-şer'i ma vakî' bi't-taleb ketb olundu. Hurre Fi el-yevmü's-sani min Şehr-i Cemaziye'l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Fahrü'l-ulemâ Ali Efendi el-müfti hâlâ, Sa'adettü es-Seyid Hasan Ağa ser bevvin-i dergâh-ı 'Ali, Şerafetlü es-Seyid Battal Ağa Miralay hâlâ, es-Seyid Ebubekir Efendi mahalle-i eşraf ve gayrihum.

Sayfa 59

Hüküm No: 108	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden olan es-Seyid Battal Ömer Beğin mülkü olan değirmeni İbrahim Ağa'nın eşi Fatma Hatuna satışı hakkında	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden es-Seyid Battal Ömer Beğ tarafından zikr-i âti bey'i ikrar ve vekil-i...olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde rafika hendü'l-kitab Fatma binti es-Seyid Abdurrahman nam Hatunun hâlâ zevci tarafından vekil olan Kasaboğlu İbrahim Ağa müvacehesinde bi't-tav'ü's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb bey'i ca'iz-zikrin sudurına vekil-i müvekkilem mezbur es-Seyid Battal Ömer Beğin mülk-i mevrusu olan Medine-i mezbura tabi' Kürd karyesi kurbunda Kilisecik mezra'asında vakî' bir taraftan...ve bir taraftan Arab Ali tarlası ve bir taraftan Ali kethüda tarlası ve bir taraftan...ile Ak peyker suyu ile değirmanı dinmekle meşhur mezbur değirman tarafından icâb ve kabulü havi ve şürot-ı muğayyereden 'ari bey'i bât sahih-i şer'i ile işbu merkum İbrahim Ağanın zevcesi Fatma Hatun yüz elli guruşa bey' ve tesellüm ve temellük eyledim işbu merkum dahi...kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbure yüz elli guruşu tamamen ve kâmilan merkum yedinden ahz ve kabz eyledim fi ma-ba'd değirman-ı mezkûr es-Seyid İbrahim Ağanın zevcesi Fatma Hatunun mülk-i müşterâsıdır hasbe-ma-yeşâ ve muhtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdiku's-şer'i ma-vakî' bi't-taleb ketb olundu. Hurre Fi el-yevmü's-sani ve'l-işrin Şehr-i Cemaziye'l-Ahiri Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Sa'adettü es-Seyid Hasan Ağa ser bevvabin dergâh-ı 'Ali hâlâ, es-Seyid Battal Ağa miralay hâlâ, es-Seyid Yahya Efendi Kanalcıazade, es-Seyid Ebubekir Efendi Güllüzade ve es-Seyid el-Hac Emin Efendi Güllüzade.

Hüküm No: 109	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da İbn-i Kôr Mahallesi ahalisinden olan Yemenlioğlu Mustafa'nın vefatından sonra mal varlığının kızkardeşleri ve amca çocuklarına verilmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da İbni Kôr Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Yemenli-oğlu Mustafanın veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Fatma Hatun ile li-ebeveyn kız karındaşları Ümmühanı Aişe Hatun ve ammu-zade Mustafa ve Ahmed ve Mahmud muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra merhum Mehmed kendi nefesine isaline ve karındaşları mezburdan Mustafa ve Ahmed ve Mahmud tarafından ber-nech-i şer'i vekil-i müseccil şer'i olmağla vekalet meclis-i şer'i şerif-i enverde rafi'a hendü'l-mekteb zevc-i mezbure Fatmanın oğlu tarafından kezlik diğer sabitü'l-vekâlesi Bostanlı-oğlu Mehmed nam kimesne mahzarında ahalin ve vekalet bi't-tav'ü's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb mevrusımız müteveffâ-yı mezbur Yemenli-oğlu Mustafa emvâl ve eşyasından ber-mucebbeş guruş isabet ve intikal itmeğın meblağ-ı mezbur beş guruşdan min bahsü'l-mecmu' hazır-ı şayi'ası yigirmi guruş baliğ ve reşide olmağın zikr olunan yigirmi guruş işbu merhum Mehmedin müvekkilesi ve validesi Fatma Hatun yedinden tamamen ve kamilan ahz ve kabz ve istika-i hakk idüb miras-ı mezbure da'ir amme-i ve amilâsı ve kâffe-i mutalebatdan zimmetini müşkilü'l-vücuha ibrâ'i 'ali ile ibra ve iskat itdim takririm taahrir-i eda ve istihkâma canib-i şer'idan yedine hüccet-i şer'i i'ta olunsun didikde gıbbe't-tasdiku's-şer'i ma-vakî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrirre Fi el-yevmü's-sani' min Şehr-i Cemaziye'l-Ahiri sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Abdüsselam oğlu es-Seyid Mehmed, Yeğen Ali Ağa, Mahferbaşı Zafer Ağa ve gayrihum.

Sayfa 60

Hüküm No: 110	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Cevizlice Mahallesi sakinlerinden olan Darıcı Ahmed ibni Mehmed'in vefatından sonra mal varlığının eşi ve çocuklarına verilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vakî' Cevizlice Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Darıcı Ahmed ibni Mehmedin veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi...binti Mehmed ve Hatice binti Hamza ile sağır-oğlu Mehmed ve sağır kızı Haticeye muhazıra olduğu şer'an zahir ve nümayan oldukdan sonra...Bağdadi ve Hatice zatları ba'de't-tevsifü's-şer'i kendi nefslerine isaline ve sağırân-ı mezburan taraflarından vesaline meclis-i şer'i kavim-i enverde rafi' hendü'l-mekteb el-Hac Mustafa ibni Ali beşe nam kimesne mahzarında isaline ve vesaline ikrar-ı tramm ve takrir-i kelâm idüb mevrusumuz müteveffâ-yı merkum emanete vaz' olunan eşyaları olmağla mahallatdan taleb ve da'va ve ahz ve kabz ve ba'de'l-ahz sulh ve ibraya ve tarafeyn isâli ve bunların mütevakkıf olduğu emvarın cümlesi tarafından iş bu merkum el-Hac Mustafa...nasb ve ta'yin eyledik didiklerinde merkum el-Hac Mustafa dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve...edaya makhud ve iltizam eylemeğın ma-vakî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Hurrire Fi el-yevmü's-sabi' ve'l-işrin min şehr-i Cemaziye'l-Ahiri Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Hacı Receb oğlu Monla Osman, Hüseyin Mehmed Beşe, Hızarcı el-Hac Ahmed, Ahmed Beşe, Ali Beşe, Mehmed Beşe, Süleyman Emin ve gayrihum.

Hüküm No: 111	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Tayin, Bildiri
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden olan Battal Ağazade'nin Halep ve Rakka valisi hazinesine bir miktar borcunu ödemesi için vekil tayin edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da kâ'in Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade Battal es-Seyid Ömer Beğ ibni es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa nam kimesne ba'is-i hendü'l-mekteb yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa mahzarında bizzat ve bi't-tav'ü's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb hâlâ Halep ve Rakka valisi devletlü Mustafa Paşa ademullah iclâlehu hazretlerinin hazinesine bir mikdar eda ve

teslim muktezi olmağın ber-muceb Rakka kadısı ve memhur-ı emlâ ki ve akaribini iştirâ eylemek olan kimesnelere bey' ve ta'yin takrir ve da'vasından zimmetlerin ibrâ ve semeni bey' olan mübâlîğ vezir-i müşarün-ileyh hazinesine eda ve teslime vekil itdim didiğın ve merkum Ömer Beğın kayınvalidesi Fatma Hatun ber-muceb defter-i merkum kendi emlâki ve akarın bizzat ve sağıre...emlâki ve akarın bi'l-vech ve kebire Aişe ve Zeyneb emlâki ve akarların taraflarından bi'l-vekâle iştiraya taleb olanlara bay' ve ta'yin takrir-i kelâm olan zimmetlerin ibrâ ve semeni olan meblağ-ı mübeyyin vezir müşarün-ileyhin hazinesine eda ve teslim mezbur Ali Ağaya vekil itdim didiğın ve ol-dahi vekâlete merkum kabul ve merasimini edaya takhir eyledikde zeyl-i rakimde muharrerü'l-esâmı müslimeyn canib-i şer'ahıfzu'l-ma'al ma-vakî' bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sabi' ve'l-işrin min Şehr-i Cemaziye'l-Ahiri Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

es-Seyid el-Hac Emin Efendi Güllüzade es-Seyid Ebubekir Efendi Güllüzade, Fahrü'l-müderresin Hasan Efendi, Fahrü'l-akran es-Seyid el-Hac Battal Ağa miralay Arab Daver Ağazade, Fahrü'l-akran es-Seyid Hasan Ağa ser bevvin dergâh-ı Ali

Hüküm No: 112	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan adı geçen kişiler arasında paylaşılan maal varlığının tarafların kabulü ile Fatma Hatun'un hissede hakkının olduğu hissesinin satışı hakkında hüccet	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden iken Battal Ağa-zade müteveffı es-Seyid Sadık Ağa zevcesi Fatma binti molla İbrahim nam Hatun tarafından vekil-i sabitü'l-vekâlesi olan yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şerif-i enverde rafi' hendü'l-mekteb Attar molla Ahmed ibni molla Mehmed mahzarında bi't-tav'ü's-saf ikrar-ı tamm ve tabir-i 'anü'l-merâm idübnam mahalde Göksu etsâlinde ma'lûmetü'l-hudud Canbaz el-Hac Hüseyinden müvekkilem mezbur Fatma Hatunun iştirâ eylediğın sağır ve mutalebatından kırk sehim hissede yedi buçuk sehim hissesini tarafeynden icâb ve kabûli havi ve meşrut-ı muğayyereden 'ari bey'i bât şer'i ile işbu Attar molla Ahmed seksen bir guruş bir rabi'a bey' ve tesellüm ve temellük eyledüm ol-dahi kabul ve iştirâ ve teslim ve temellük eyledikten sonra ve ta'yin-i takrir ve ammusundan zimmetini ibrâ ve iskat eyledim ve semeni olan meblağ-ı mezburun seksen bir guruş bir rabi'i tamamen ve kamilan işbu merkum yedinden ahz ve kabz eyledim fîmâ-ba'd mezburun kırk sehim hissede yedi buçuk sehim hissesi işbu merkum molla Ahmedin mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ muhtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdiku's-şer'i ma-vakî' bi't-

taleb ketb ve emlâ olundı. Hurrîre Fi el-yevmü's-sani' ve'l-işrin min Şehr-i Cemaziye'l-Ahiri Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

es-Seyid Mehmed Çelebi şeyh...Harac-oğlu es-Seyid el-Hac Abdullah, es-Seyid Mustafa Ağa Gılaftade, el-Hac...Halil Paşa-zade, Şerafetlü es-Seyid el-Hac Battal Ağa Miralay Molla, Serdar İbrahim Ağa.

Sayfa 61

Hüküm No: 113	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: İltizam
Belgenin Özeti: Ayntab'da Çağdığın nam Karye ahalisinden olan Halızade Mehmed Ağa ve Derviş Ağa'nın Molla es-Seyid Mehmed Efendi'ye defter vekilliğini yüz guruşa iltizama vermesi hususunda	

Medine-i Ayntab ahalisinden fahrü'l-amâsil-ve'l-akran Kasab-zade dinmekle meşhur ba'isü'l-vesika İbrahim Ağa mahal-i şer'ide cümle ulema ve suleha sağırdan oğulları takrir-i kelâm ve ta'bir-i 'anü'l-merâm idüb tarh-i seniyyeden iki sene mukaddem bin iki yüz dört senesine mahsuben Sultan Gadri Akafi cümlesinden Ayntab kazasında kâ'in Çağdığın nam karye eşrâf-ı kaza mezbur tarafından (Molla es-Seyid Mehmed Efendi) vekil-i müseccil-i şer'isi Halı-zade Mehmed Ağa ve Derviş Ağa bin altı yüz guruş bana iltizâm ve yedime şartname i'ta itmekle bedel-i iltizam meblağ-ı mezburun sekiz yüz guruşun merkum Halı-zadeye eda ve tesellüm ve sekiz yüz guruşun dahi Torbacı-zade es-Seyid Sami ...yediyle kendi akçemden teslim olunmuş idi lâkin mu'in i'zâr-ı şer'ie vuku'ına binâen şartname-i sahiyine ercâ' ve teslim olunan bin altı yüz guruş rây-ı iktizâ itmekle hâlâ zimmetlerinde iken bu hilalde merkumes-Seyid Salih meblağ-ı mezburum deyü mumâ-ileyhzadeden mütalebe ider deyü tarafımıza ahyar ve inhâ eylediklerinden takririm tahriye ve vuku'ı hâl-i istihbâr olsun didikde fi'l-hakîka sû'âl olundukda husus-ı mezkurda vukuf-ı sâmi olan ba'zı kimesneler sâlifü'z-zikr Çağdığın karyesi bend-i mezkureye mahsuben işbu İbrahim Ağa iltizam ve meblağ-ı mezburun müşarü'n-ileyh Halı-zade sekiz yüz guruşun bir def'a ve sekiz yüz guruşu kendi zemm-i müteferrika el-ihhtiyar yedine havâle ve müşârün-ileyh merkum es-Seyid Salihe edâ ve teslime tenbih eyledim ol-vecihle meblağ-ı mezkur merkum İbrahim Ağanın olduğu mahallenin ma'lumı ve meşhur-ı mütevatirdir deyü ihbar ve mezbur Torbacı-oğlu Salihin da'vâsı lağv vedeyüma-vâkî' bi't-taleb ketb ve emlâ olundı. Hurrîre Fi el-yevmü's-sani' ve'l-işrin min Şehr-i Cemaziye'l-Ahiri Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa Nakıbzade, Muhzırbaşı Zafer, Sakar Ahmed Beşe.

Hüküm No: 114	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin Konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Hıyam nam Karye sakinlerinden olan Bevvab Mehmed'in vefatından sonra mal varlığının eşi Emine binti Ömer ve kardeşleri ve amcasına verilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'a tabi' Hıyam Karyesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan küçük bevvabin Mehmedin verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Emine binti Ömer ile li-ebeveyn kız karındaşı Hatice ve Fatma ve ammusı Köşker Osman meşhud olduğu zâhir ve nümâyan olduğdan sonra zevce-i mezbure Emine tarafından vekil-i müseccil-i şer'îye olan karındaşı el-Hac Hüseyin nam meclis-i şer'î kavim-i enverde ahatü'l-mezburenin Hatice ve Fatma zevc-i nâkihleri taraflarından vekil-i sabitü'lvekâleleri olan rafi'î hendü'l-mekteb Salah-oğlu Mustafa ve el-Hac Halil oğlu Ahmed nam kimesneler mahzarında bi'l-vekâle üzerlerine da'va ve takrir-i kelâm idüb salifü'z-zıkr Hıyam karyesinde vakî' Suvacık peykârı kurbunda kâ'in bir taraftan Sarı-oğlu Ahmed bahçesi ve bir taraftan Ahmed Beğ oğlu bahçesi ve bir taraftan nehr-i Sacur ve bir taraftan değirman-ı harık ile mahdud ve bir kıt'a elma ve armud bahçesi bundan akdem fevt olan müvekkilem mezbure Emine Hatunun zevci mütevellisi mezbur hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde müvekkilem mezbureye mukabil bey' ve tesellüm eyledüm deyü ikrar ve i'tirâf itmiş idi sû'âl olunub muceb-i şer'ide edâ olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl eyledüm deyü ikrar ve i'tiraf itmiş idi lâkin bey'de zevc-i mezbure Emine Hatun ani'l-mahlleyn olub ve kabul olunmadı deyü bu def'a mütesaddi eyledikde gıbbe'l-istintak vekil-i merkum el-Hac Hüseyin cevabında müteveffâ-yı mezburun hâl-i hayatında bey'i vaktinde müvekkilem mezbure gaib ani'l- meclis olub lâkin ba'de't-tahric hâl-i merhametden...iken dahi bey'i mahdud ve takrir-i...didikde verese-i merkuman bir kıt'a fetevâ-yı şerife ibraz ve mazmun-ı münifeden müteveffâ-yı merkumun hayatından olan...adem icâb ve kabulüne bedâ'i ve cerh dahi olub adem-i sıhhatine binaen Hatice mezburenin da'vâsı gayr-ı sahih meşruh olduğu zahir ve nümâyan olmağın ber-muceb-i fetevâ-yı şerife ma'arızadan men' ve bahçe-i mezbure...ve verese-i merkumun beynlerinde ...seniyye-i şer'iyeleri ma-vakî' bi't-taleb ketb ve emlâ olundu. Hurrire Fi el- yevmü's-sani' ve'l-işrin min şehr-i Cemaziye'l-Ahiri Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Yahya Efendi, Mahdum Molla Mehmed, Müfti Efendi ve Molla Ali, Muhzırbaşı Hızır ve gayrihum.

Hüküm No: 115	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin Konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Battal es-Seyid Ömer'in vekili olan es-Seyid Ali Ağa'nın Ömer'in mal varlığını es-Seyid Molla Mehmed'e dört yüz elli guruşa satışı hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal es-Seyid Ömer beğ tarafından vekil-i müseccil-i şer'isi olan yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne ve Medine-i mezbur ahalisinden Nur Ağaa-zade es-Seyid Mehmed Ağa dahi kendi nefesine isâline ve sulbi kebir-oğlu es-Seyid Ahmed beğ tarafından vekâlet-i meclis-i şer'i şerif-i enverde râfi' hendü'l-mekteb Neccar Gazioğlu dinmekle ma'ruf es-Seyid Molla Mehmed ibni Abdülgani nam kimesne müvâcehesinde bi't-tav'ü's-saf ikrar-ı tamm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüb karyesi nam mahalde vakî' iken bir taraftan kendi mülki ve bir taraftan Beğ-zade el-Hac Emin akd-i seniyyeleri bir taraftanile mahdud yüz kırk müşârenısf-ı müvekkilem Battal Ömer Beğ mülk-i mevrusu olup ve nısf-ı ahzı dahi es-Seyid Mehmed Ağanın ve sulbi kebir oğlu Ahmed Beğ mülk-i mevruları olup tarafeynden icâb ve kabulü havi ve şurut-ı makhudedden 'ari bey'i bât sahih-i şer'ikle işbu es-Seyid Molla Mehmed dört yüz elli guruş semeni olan makbuzata bey' ve tesellüm ve temellük eyledük merkum es-Seyid Molla Mehmed dahi iştira ve kabul ve teslim ve temellük eyleyüb ve ve aynen takrir-i da'vâsından dahi zimmetini ibrâ'i-amm ibrâ ve iskat eyledik ve semeni olan meblağ-ı mezburu dört yüz elli guruş bi't-tamam ve'l-ikmâl hem vekâleti ahz ve kabz eyledik fi-ma ba'd mahdud ve mezkûr es-Seyid Molla Mehmed mülk-i müşterâsıdır hasbe-ma-yeşâ ve muhtar mutasarrıf olsun didiklerinde gibbe't-tasdikü's-şer'i ma-vakî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi şehri Recebü'l-Mürecceb Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Amiretü'l-ulemâ Mustafa Efendi Katib, Molla Hasan ibni Mehmed, es-Seyid Mehmed Çelebi, el-Hac es-Seyid Mehmed Emin ve es-Seyid Sadık Kaimakam Nakibü'l-eşraf.

Hüküm No: 116	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin Konusu: Tamirat
Belgenin Özeti: Mansur vakfının harabe olan kısımlarının keşfolunarak tamir için gerekli olan bütçenin belirlenip kiracı tarafından ödenmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da vakî' Zahom ve Mahzorlu lalası Mustafa Paşa evkaf cümlesinden birisinin bu esnada harabe ve müşerref olub ta'mir ve zimmeti muktezi olduğunu cânib-i şer'iden Mansur mütevellisi ve hidmet-i mezbure ahalisinden mevtukû'l-kelimât kemineleri canib-i şer'a ihbar ve inha ve li-ecli't-ta'mir kibel-i şer'iden keşf olunması iltimas olunmağın taraf-ı şer'iden naib ta'yin ve irsâl ve üzerine varılub ma'arızata vekili es-Seyid Abdurrahman Çelebi ve...olunub ol-vecihle iktizâ iden mebalığ-ı vakf-ı mezbur müstecirası haraç ve sarfa ve hayn-ı mesayide canib-i vakfa mahsub olmak üzre müteveli vekil olana izin virilmeğın ber-vech-i meşruh masaríf-ı defteridir ki ber-vech-i âti zıkr olunur. Hurrire Fi el-yevmü's-sani min Şehr-i Recebü'l- Gurre ve Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Bedestanın...vakî' pencereleri yığirmi aded demir belend içün iktiza iden 156 guruş, 150 aded...üstaziye ve ta'amiye masâriflarına 150 guruş

Ber-senân-ı mezburun kapısı sekiz aded kapısı dükkânlarının tahtına ve...üstaziyesi vesâ'ir ta'amiye masarıfları 400 guruş

Meblağ-ı mezbureye yedi yüz kırk beş guruş vakfa mezbur müstecirleri mütevellisi muvakkatleriyle ba'de't-tahric canib-ivakfa mahsub ve re'si senede icâresinden tenfizı olunmak vech üzre li-ecli'l- istihkâm işbu mahale şerh virildi.

Der-i 'ali hendü'l-minvâl ...

Sayfa 63

Hüküm No: 117	Tarihi: 1206
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Miras, Vasi Tayini
Belgenin Özeti: Ayntab'da Sinaneddin vakfının evladından olan babasının ölümünden sonra mal varlığının Mehmed'e intikal etmesi ve Receb ibni Ali'nin Mehmed'e vasi olarak atanması hususunda	

Medine-i Ayntaabda vakî' mersum ve mağfirû'n-leh Sinaneddin nam vakfın evlâdından iken bundan akdem fevt olan müteveli vakıfdan...sulbi sağır oğlu Mehmed babası müteveffâ-yı mezburdan isabet ve intikal iden mâl-ı mevrusı ve umûr-ı mütevellisi hıfz ve idâre ve tesviye umûrına kibel-i şer'iden bir vasi na'ibi lâzım ve muktezi olmağın sağır mezburun akrabasına rafî'i hendü'l-mekteb Receb ibni Ali müstakim ve dindar ve muharebü'l-etvâr ve vesâlini sağır mezbur hakkında infî'adadlı olduğu zeyl-i rakimde muharrerü'l-esâmi müslimeyn canib-i şer'a ihbar ve inhâ itmeleriyle hakim-i mevku' sadr-ı keteb Tulala ve Hasan Baba hazretleri merkum Receb sağır merkum Mehmedin ve mâl-i mevrusı üzre yedine vasi ve nasb ve ta'yin idüb ol-dahi risalin-i merkume kabul ve merâsimini edaya kemâl-i tahrir ve

iltizam itmeğın ma-vakî' bi't-taleb ketb ve takdim olundı. Hurrire Fi el-yevmü's-sâni min Şehr-i Recebü'l-Gurre Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Eskici-oğlu es-Seyid Ebubekir Mirzasen oğlu el-Hac Emin, İpli-oğlu el-Hac Mustafa, el-Hac Halil oğlu el-Hac İbrahim ve gayrihum.

Hüküm No: 118	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Vergi Talebi
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kızılcamescid mahallesi ahalisinden olan Cebeceli aşiretinden Hasan Mehmed'den Halep ve Rakka valisinin talep ettiği mihr-i re'si geciktirmesi hususunda	

Hâlâ Halep ve Rakka valisi bulunan Mustafa Paşa Miralay Yahya Paşa Hazret-i taraf-ı alilerinden husus-ı atîû'z-zıkr Paşa ta'yin buyurulmayan es-Seyid Salih Ağa mübaşeretiyle Medine-i Ayntab kazası etsâlinden ma-vakî' be'retü'l-ferraşda hayme-neşin olan ba'is-i makrû'l-kitab kethüda ibni Ali nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede Kızılca mescid mahallesi ahalisinden Cebeceli aşiretinden Hasan Mehmed mahzarında üzerinde da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan yığirmi dört sene mukaddem Ayntab kazasında Suyuğan nam karye türabında aşiretimiz bi'l-kaydına müstesnaya avdetimizde işbu merkum Botan Mehmed kabul-i te'hiri olmak i'anesiyle kendi hatime nüzul eylediğinden işbu mezbure bin beş gram mihr-i re'si beş guruş birer kıymetle beş bin iki yüz elli guruş bey' olduğu iştira ve kabul ve teslim eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburun iki bin beş yüz on dört guruş hakkım kalmağla sû'âl olunub mucib-i hakkım icra olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl merkum Botan Mehmed cevabında tarih-i mezburda işbu müdde'i mezburda mezkûru'l-mukaddera iştirâ eylediğini ikrar ve i'tiraf idüb lâkin semeni olan meblağ-mezburu tamamen ve kâmilan eda ve teslim eyledüm deyü def'iyle mukabele idilecek ref'i mezkûr mutabaka yemine taleb olundukda emân-ı beyyineden izhâr-ı aciz ol-vechle müdde'ası müsbet ve müteallik olmayub ve meblâğ-ı mezbur...zimmetinde olduğu ol-dahi sabit olmadığından bu makul müdde'anın sinin-i mezbureye değin zevcesi mâni'i şer'i sebebiyle...olduğı sabit ve sağıre ihraç olduğına binâen sulha rahiyyet birle mâni'i mezburun yüz guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh ve bakî bin beş yüz on dört guruşun müdde'i mezbur işbu kethüda müdde'i aliyye Botaş Mehmedin zimmetini ibrâ ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezburun dört yüz guruş bu vak'a tesellüm ve bakî yüz guruşun Recebü'l-ferdin gurreinde üç yüz guruş merkum...ol-vechile üç sene zarfında kâmilâ teslimi tarafeyn-i râhi ve kabul itdiklerinden sonra merkum Botaş ber-vech-i muharrer müdde'i mezbure bir kıt'a takyîz-ı şer'i temessüki i'ta ve

istihkâm sicil-i mahfuz ba'de'l-kayd ma-vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü'l-Hamis ve'l-işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sittin ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Fahrü'l-akran İbrahim Kasabzade, es-Seyid el-Hac Mehmed Emin Efendi Güllü-zade, Seyyari Hassan Efendi el-müderres, ...Ali Efendi el- müftifahru'l-akran es-Seyid Hasan Ağa ser-bevvabin dergâh-ı 'ali ve Silahşör Hasan.

Sayfa 64

Hüküm No: 119	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Fatma binti Molla İbrahim'in satış vekili olan Yeğen Ali'nin İmam Mehmed Takazi ibni Mustafa Efendi'den Fatma'nın mülkünü satın aldığını bildirmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden fahrü'l-muharrerât Fatma binti molla İbrahim nam Hatun tarafından zikr-i âti bey'i takrire vekil-i sicil-i şer'i olan yeğen Ali nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede Körkün Mahallesi ahalisinden bahis-i hendü't-terkîm İmam Mehmed Takazi ibni Mustafa Efendi mahzarında bi'l-vekâle tav'ı's-saf ile ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Mağarabaşı kurbunda Göksu mukata'ası etsâlinde kâ'in ma'lûmetü'l-hudud ve'l-cibran Canbaz el-Hac Hüseyin...ve iştirâ eylediği bir kıt'a üç yüz müşâde...müvekkilem mezburenin mülk-i müşterâsı olmağla yemân-ı mezkûrun kırk sehim i'ta ile....tarafından icâb ve kabuli hâvi ve şürut-ı mukaddesinde bey'i bât sulh-i şer'i ile işbu merkum Mehmed vakfı ile Mustafa Efendiye bey' ve tesellüm ve temellük eyledim didikde ol-dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburu tamamen ve kâmilân ahz ve kabz merkum...ahz ve kabz idüb zimmetini ta'yin ve takrir-i da'vâsından ibrâ ve iskat eyledim fi-mâ-ba'd sitân-ı mezkûr ile...işbu merkum Mahmud Efendinin mülk-i müşterâsıdır Hüseyin Paşa....mutasarrıf olsun müvekkilem mezburenin alâkâ ve müdâhili kalmadı takririm tahrir ve istihkâma sicil-i mahfuz kayd ve cânib-i şer'idenden birine hüccet-i şer'îye i'ta olunsun didikde nasb-ı mtasaddikû's-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sâlis işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sittin ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

...zade el-Hac Mehmed, el-Hac Bazar-zade Mustafa beşe, Koçboğnuz oğlu Bekdaş Beşe, es-Seyid Yahya Efendi Kanalcıazade.

Hüküm No: 120	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden olan Arab....vefatından sonra mal varlığının eşi Hatice binti Ahmed'e ve oğulları ve kızına verilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Arab...verâseti zevce-i menkuha-i metrukesi Hatice binti Ahmed ile sulbi-kebir oğlu es-Seyid Mahmud ve...es-Seyid Yusuf ve sulbi kebire kızı Ümmüş Hatun mutasarrıf olduğu şer'a zahir ve nümâyân olduktan sonra merkur es-Seyid Mahmud ve mezbure Ümmüş Hatun ba'de't-tevsifü's-şer'i meclis-i şer'ide kezik bendesi asâlete ve zevce-i mezbure Hatice Hatun ...merkur Yusufun hissesi olmağla tarafeynden zevc-i sânis ve vekil-i müseccil-i şer'ide kendi...monla Mehmed nam kimesne zevcesi mezbure tarafından dükkân ve vesâline meclis-i şer'i kavim-i enverde mahalle-i mezbure ahalisinden râfi' hendü'l-kitâb Ali Paşa ibni el-Hac Mehmed nam mahzarında birbirlerin ahali ve vekâlete ve vesâyına bi't-tav'ü's-saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede eski arsada vâkî' bir tarafdân Zeyneb Hatun mülk-i Neccar dükkânı mezbur tarafdân...bu sene menzilde ve bir tarafdân 'ilâf ve kâni bir tarafdân tarik-ı amm işbu sudur ile mahdud bir bâb kahvehanenin ta'bir mülk-i mevrusumuz olub bu husûlde harab ve müşerref olmağla ve ba'de varisler hakkında hüsn ve infa' olmağla işbu Ali Beşir otuz gurus bey' ve tesellüm ve temellük eyledik merkur dahi iştirâ ve kabul ve temellük ve tesellüm idüb ve 'inâyet takrir-i da'vâdan zimmetlerini ibrâ ve iskat idüb kahvehane mezburede asla ve kat'a 'alakâm kalmadı merkur Ali Paşanın mülk-i müşterâsıdırhasbe-mâ-yeşâ ve muhtar mutasarrıf olsun didiklerinde ma-vâkî' bi't-taleb ketb olundı. Hurrire Fi el-yevmü's-sâlis işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

KazıroğluMustafa, Çulcu Mahmud oğlu ÇulcuMehmed, Molla Ali ...Mehmed, Telas-zade el-Hac Mehmed Efendi, İmam es-Seyid Ebubekir Efendi.

Sayfa 65

Hüküm No: 121	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Vakfin Devamlılığı
Belgenin Özeti: Es-Seyid el-Hac Mehmed Emin Ağa vakfinin borçlarının ödenip vakfin devamlılığını talep etmesi hakkında	

Fahrü'l-akran şerâfetlü yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa ve es-Seyid Osman Ağa ibni Abdullah Ağa el-mahremeyn ba'de's-selâm inhâ olunur ki Medine-i Ayntab'da vâkî Seng-i Tavi mahallesi ahalisinden ashab-ı hazâinine merhum ve mağfirûn-leh es-Seyid el-Hac Mehmed Emin Ağa vakfı dinmekle meşhur olan Medine-i mezburede Savat-ı Yenhi nam mahalde Göksu mukata'ası civârında kâ'in iki yüz müşâre vakf-ı huzurdan...mütevellisi olmayub umûr-ı vakfve bu ana değin mutasarrıf olanlar hâsıla mütevakıf namını feramuş ve külliye ibtal itmeleriyle benân-ı mezkûrun....şer'i ile salifü'z-zikr bendelerin...müstefih olduklarının bi'l-cümle 'ulema ve sulehâ vesâ'ir...meclis-i şer'ide tevâtir ve ihbar ve inhâ itdiklerine binâen bi'l-iltimas cânib-i şer'iden işbu miras terkîm ve yedlerinizde i'ta olundu zikr olunan binânın ale'l-iştirâ istikamet üzre mutasarrıf ve vakf-ı mezburu ve vakfın icrâya inhâsı ve müdâvemet idüb muceb-i birle mahâmal olub ahiran müdâhil itdirmeyesün ve's-selâm Fi hamis aşer min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Hüküm No: 122	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Borç Ödeme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Seng-i Nakkaş Mahallesi sakinlerinden olan Şerafeddin bin el-Hac Mahmud'dan Battal Ağazade'nin borcunun tamamının tahsil edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle meşhur es-Seyid Ömer Battal ibni es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa nam kimesne zikr-i âti müseccil-i şer'isi iken es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede Seng-i nakkaş mahallesi ahalisinden rafî hendü'l-mekteb Şerafeddin bin el-Hac Mahmud nam kimesne müvâcehesinde bi'l-vekil tav'ı safile ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbura tabi Dülük nam karye türabında vâkî bir tarafından Kara Hüseyin Ağa tarlası ve bir taraftan karye-i kethüda tarlası ve iki taraftan tarik-ı 'amm mahdud bir kıt'a ber-vech-i ta'yin altı...tarla tarih-i kitaba değin müvekkilem merkumun mülk-i mevrusu olmağla bizden sahib-i arazi hak tasarrufını bedel-i ma'lume makbuzına bedel olduğu ve tefviz eyledikten sonra iltizam olan altmış guraşa işbu merkum Şerafeddin ibn-i el-Hac Mahmud yeddinden tamamen ve kâmilâ ahz ve kabz idüb zimmetinden gayrı müdde-i şer'i'l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi aba'd Mehmed ve mezkûr bir kıt'a işbu merkum Şerafeddi'nin mülki ve müvekkilem ve merkumun alaka ve müdahalesi kalmadı hasb-i ma yeşâ mutasarrıf olsun takririm tahrir ve istihka cânib-i şer'iden yeddine hücet ketb ve i'ta olunsun ve bedelde gibbe't-tasdîku's-şer'i ma vâkî bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurre Fi el-yevmü'l-hamis işrin Sene Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Monla Ali, Fahri ibni Sarı Ali ve Muhiddin el-Hac Muhtar ve karındaşı Mehmed, Büyük Kara Mustafa ve Ebubekir ibni Mehmed ve Ali ibni Mahmud ve Mehmed Beşe ibni Muhsin ve gayrihum

Hüküm No: 123	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kızılca Mescid yakınlarında olan zeytin ve fıstık bahçelerinin es-Seyid Sadık Ağa'ya satışı hakkında	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle meşhur es-Seyid Ömer Battal Ağa es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa nam kimesne tarafından zikr-i âti takriri ber-nech-i şer'i vekil müseccil-i şer'i evine Yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde rafî' hendü'l-mekteb ağazade Şerafetlü es-Seyid Sadık Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbura tabi' Kızılcamescid türabında vâkî' bir kıt'a ma'lumetü'l-hudud bir kıt'a zeytin bahçesi Ferzib karyesinde kâ'in bir kıt'a zeytin bahçesi ve Kantar karyesinde vâkî' bir kıt'a zeytin bahçesi ve Cerid karyesinde olan bir kıt'a fıstık bahçesi cem'a üç kıt'a zeytin ve bir kıt'a fıstık bahçeleri bey' mâe'z-zikr vuku'ına değin müvekkilem merkurum Ömer Battalın mülk-i mevrusı olmağla hâlâ tarafından icab-ı merkuma Çavuş ve şurut-ı sağireden bey'i bat sahih-i şer'i ile işbu muma-ileyh es-Seyid Sadık Ağaya üç yüz guruşa bey' ve tesellüm itmedim ol-dahi iştira ve kabul ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezburu tamamen ve kâmilâ ahz ve kabz idüb zimmetini...takrir-i da'vâsından min külli'l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi ma ba'd mahdud mezkûrların zeytin ve gerek fıstık bahçeleri Ağa-yı mumâ-ileyhin mülk-i müşterâsıdır hasbi ma yeşâ mutasarrıf olsun didikde gıbbe's-sûâl şer'i ma vâkî' müntehab olunsun. Hurrirre Fi el-yevmü'l-hamis işrin min şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sittin ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Es-Seyid Mehmed Çelebi bin şeyh Mahmud Çelebi, es-Seyid Selman Efendi Sebükzade Said Ağa, es-Seyid Efendi Kasabzade İbrahim Ağa ve gayrihum.

Sayfa 66

Hüküm No: 124	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Hak Talep Etme
Belgenin Özeti: Monla Osman bin el-Hac Receb Mehmed'in Ahmed Ağa ibni el-Hac Osman Ağa'ya mülkü olan hissesini verdiğini ve hiçbir alaka ve davası olmadığını bildirmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Tarla-yı Atik Mahallesi sakin iken Kerime ve Ümmühanı nam Hatun binti Battal es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa taraflarından zikr-i âti takrire vekil olduğu zat-ı mezburâtı ma'rif-i şer'iyeye ile İrfan es-Seyid Mehmed Sadık ve es-Seyid el-Hac Abdurrahman ibni İsmail şهادetleriyle vekil-i sabitü'l-vekâleleri Yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede Çukur mahalle ahalisinden rafi' hendü'l-mekteb Monla Osman bin el-Hac Receb Mehmed tarafından ber-nech-i şer'i vekil-i müseccil şer'i Ahmed Ağa ibni el-Hac Osman Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Karagöz çarşısında vâkî' tahdid ve tavsifinden müstefi bir bab Kızıl Han dinmekle meşhur Hayik nısfında müvekkilem mezbure mülk-i mevruları olmağla zikr olunan nısf-ı hisseden yigirmi sehim i'tibariyle beş sehim hisse-i şay'asını hâlâ tarafından icâb ve kabulü havi ve şurut-ı sağireden 'arî Çukur mahallesinden 'arî bey'i bat sahih-i şer'i ile işbu merkum Halil Ağanın müvekkil-i mezbur Mutaft Molla Osman yüz guraşa bi't-tamam ve'l-ikmâl işbu vekil-i merkum yeddinden ahz ve kabz idüb zimmetini ta'yin ve takrir da'vâsından min külli'l-vücuha ibrâ ve iskat eyledim fi m aba'd sâlifü'z-zikr Karagöz çarşısında vâkî' Kandilli hanın müvekkilelerim hissesi olan nısf-ı hissedde sehâm-ı mezkûr üzre beş sâhim işbu mezburun müvekkili Molla Osman mülk-i müşterasıdır müvekkilelerimin kat'a alaka ve müdahaleleri kalmadı takririm tahrir ve istihkâma müseccil savb-ı şer'iden hüccet-i şer'ie i'ta olunsun didikde gibbe't-tasdikü's-şer'i ma vâkî' bi't-taleb keetb ve terkîm olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sabi' işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Kenan zade Ahmed Beğ, Siyadettü es-Seyid Yahya Efendi Kanalcıazade, Şerafetlü es-Seyid Hafız Ebubekir Efendi Güllüzade, Şeyh Mustafa Efendi, Kenanzade Ebubekir Mehmed Beğ ve gayrihum.

Hüküm No: 125	Tarihi: 1260
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Yeğen es-Seyid Ali Ağa ve Abdullah Ağa'nın müvekkili oldukları es-Seyid Yahya Efendi'nin mülkünü Arnavud-oğlu Mustafa'ya yetmiş beş guraşa satışı hakkında	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle Arif Battal es-Seyid Ömer Beğ tarafından zikr-i âti bey' takrire vekil-i müseccil-i şer'idan olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa ve Abdullah Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede kâ'in Seng-i Tavail mahallesi ahalisinden rafi' hendü'l-mekteb Arnavud oğlu dinmekle ma'ruf Mustafa nam kimesne tarafından Osman ibni Mehmed ve Mehmed ibni Osman şهادetleriyle

vekil-i sabitü'l- vekâlesi olan Gergerizade Yahya Ağazade bi'l-vekâle tav' ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburda Hacı Nasr Cami'î karşısında vâkî' bir tarafdān Cami'î mezbur vakıf dükkânı ve bir tarafdān Güyeloğlu dükkânı ve bir tarafdān silahhane ve bir tarafdān tarik-ı 'amm mahdud Ekmekcizade sakin olduğu on sehim itibariyle es-Seyid Yahya Efendi müvekkilem merkumun mülk-i mevrusı olmağla zikr olunan üç sehimden mübehhim tarafından icâb ve kabulü halas ve şürot-ı sağireden ari ve mebzulünde hali bey'î bat ber- nech-i şeri işbu merkum Yahya Ağanın müvekkel mezbur Arnavud-oğlu Mustafaya yetmiş beş guruşa bey ve tesellüm eyledüm ol-dahi işтира ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburı bi't-tamam ve'l-ikmâl ahz ve kabz idüb zimmetini ta'yin ve takrir ve havassından min külli'l-vücuḥ ibrâ ve iskat eyledim fima ba'd Mahmud ve mezkûr ekmekçi dükkânının esham-ı tahında müvekkilem vakfima alaka ve müdahili kalmadı Arnavud-oğlu Mustafanın mülk-i müşterâsıdır hasbi ma-yeşâ muhtar ve mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdiku's-şer'î ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sâmin işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Katırcı Çavuş Alemdar, Keçizade Musa Ağa, Muhtarzade Ebubekir Efendi ve gayrihum.

Sayfa 67

Hüküm No: 126	Tarihi: 1260
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Canbaz el-Hac Hüseyin'den es-Seyid el-Hac Hasan'ın satın aldığı mülkü hakkında	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden fahrü'l-muhaddirât Fatma binti Molla İbrahim nam Hatun tarafından zikr-i ati bey'...değın sabitü'l-vekâle müseccil-i şer'isi olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa nam kimesne meclis-i şer'î kavim-i enverde Medine-i mezburda İbn-i Eyüb mahallesi ahalisinden Uluzade es-Seyid el-Hac Hasan nam kimesne tarafından vekil-i bâ'isü'l-vekâle Şeyh es-Seyid Mehmed mahzarında tav'ı safî ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Mağara başı kurbunda vâkî' Göksu etsâlinde vâkî' ma'lumetü'l-hudud ve'l-ceyrân Canbaz el-Hac Hüseyinden iştırâ eylediğı bir kıt'a üç yüz pare tamamı müvekkilem mülk-i müşterâsı olmağla sitân-ı mezkûrın kırk sehim i'tibariyle iki sehim muhifini hâlâ tarafeynden icab ve kabulü ve şürot-ı sağire ve mubattaleden 'âri bey'î bat sahih-i şer'î ile işbu merkum Mehmed Çelebinin müvekkili Uluzade el-Hac Hasanın ne bir guruşın bir rebi' bey' ve tesellüm ve

temellük eyledim didikde ol-dahi iştira ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezburu tamamen ve kâmilâ ahz ve kabz idüb zimettini takrir-i da'vâsından min külli'l-vücuḥ ibrâ ve iskat eyledim fi ma-ba'd bostân-ı mezkûrın iki buçuk sehim semeni işbu merkumun müvekkili es-Seyid el-Hac Hasanın mülk-i müştêrâsıdır hasbi mâ-yeşâ muhtar ve mutasarrıf olsun müvekkilem mezburenin kat'a alaka ve müdahili kalmadı didikde gıbbe't-tasdiku'ş-şer'î ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre Fi el-yevmü's-samin işrin min şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf .

Şuhûdü'l-Hâl

es-Seyid Molla Hasan ibni Mehmed Çelebi, Şerafetlü es-Seyid Sadık Ağa, Şerafetlü es-Seyid Süleyman Efendi, Şerafetlü es-Seyid Yahya Efendi Kanalcıazade.

Hüküm No: 127	Tarihi: 1260
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa'nın Caanbaz el-Hac Hüseyin'den Göksu mukataasını satın aldığına dair hücet	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Fatma binti Molla İbrahim nam Hatun tarafından zikr-i âti bey'î takrir-i müseccil-i şer'isi olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa nam kimsesne meclis-i şer'î kavim-i enverde Medine-i mezburda kâ'in Seng-i Nakkaş mahallesi ahalisinden es-Seyid el-Hac Mustafa tarafından vekil-i sabitü'l-vekâlesi Resitan el-Hac Mehmed Çelebi mahzarında tav'ı safîle ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Mağarabaşı kurbunda vâkî' Göksu mukata'ası etsâlinde kâ'in ma'lumetü'l-hudud vel-ceyrân Canbaz el-Hac Hüseyinden iştira eylediği üç yüz müşar hazrevât bostanın kırk sehim i'tibarıyla iki sehim muhikkîn hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâmi ve şürut-ı sağire ve akd ve mebzuleden âri bey'î bat sahih-i şer'î eylediğine bir gurus erba' bey' ve tesellüm ve temellük eyledim didikde ol-dahi bi'l-vekâle iştira ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezburu müvekkil merkum yeddinden tamamen ve kâmila ahz ve kabz idüb zimmetini takrir-i da'vasından min külli'l-vicûḥ ibrâ ve iskat eyledim fi mâ ba'd bostan-ı mezkûrın iki buçuk sehim işbu merkumun mülk-i müştêrâsıdır müvekkil es-Seyid el-Hac Mustafanın mülk-i müştêrâsıdır hasbi mâ-yeşâ muhtar ve mutasarrıf olsun didikde müvekkil-i mezburenin kat'a alakası kalmadı didikde gıbbe't-tasdiku'ş-şer'î ma vâî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre Fi el yevmü's-sâmi işrin Sene Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Saadetlü Yahya Efendi Kanalcıazade, Şerafetlü es-Seyid Sadık Ağa, Şerafetlü Süleyman Efendi, Molla Ali ve Molla İbni İsa ve gayrihum.

Sayfa 68

Hüküm No: 128	Tarihi: 1260
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Hıyam karyesi ahalisinden olan Küçük Mehmed'in vefatından sonra mal varlığının eşi Emine Hatun ile kız kardeşlerine verilmesi hususunda	

Husus-ı atîû'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri iltimâsı olmağın savb-ı şer'iden Molla es-Seyyid Abdurrahman es-Seyid Melâna ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntaba tabi' Hıyam nam karyesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Küçük Mehmed nam kimesnenin Medine-i mezburede vâkî' Börölce mahallesi sakin zevcesi Emine Hatunun kendi menziline varub zeyl-i rakimde muharrerü'l-esâmi mahzarında akd-i meclis-i şer'î 'âmil eyledikde müteveffî mezburun verâseti zevc-i menkûha-i metrukesi mezbur Emine Hatun ile li-ebeveyn kız karındaşları Fatma ve Haticeye Ammisi Osman menhure olduğu şer'a zahir ve nümâyan oldukdan sonra zevce-i mezburenin karındaşı rafi'î hendü'l-mekteb es-Seyid el-Hac Hüseyin nam kimesne meclis ma'kud-ı mezkûrda kendi nefesine imlâ ve zevcesi Aişe Hatun tarafından ber-nech-i şer'î müseccil-i şer'isi olmağla vekâletü'l-mezbure Hatice ve Fatma tarafından hâlâ zevc-i nâkihi ve vekil-i sabitü'l-vekâleleri Hallac-oğlu Mustafa ve yeniçeri Ahmed mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan bir buçuk sene mukaddem müteveffâ-yı mezbur Küçük Mamo Rumkal'ada mahbus olduğu esnada beş yüz guruşa cerimesi kat' olundukda 'ale't-tarîku'd-deyn üç yüz guruş ve müvekkilem mezbure Aişe Hatundan otuz dört guruş ahz ve kabz itdikde hâlâ zimmetinde iken fevt olmağla sû'âl olunub müteveffadan ikraz ve tesellüm ve ta'yin-i şer'î olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl mezburân Hallac-oğlu Mustafa ve yeniçeri Ahmed civarlarında işbu müdde'î mezbure el-Hac Hüseyinin ve müvekkilesi zevcesi Aişenin müteveffa-yı merkurda hakkı oldukları ma'lûmumuz iken mükdâr-ı mezkûr olduğu ma'lûmumuzdur deyü mikdâr-ı mezkûrî inkâr eylediklerinde müdde-i mezburun ber-vech-i muharrer müdde'asına muvaffak beyyine taleb olundukda udûl-i ahrar-ı müsliminden el-Hac Hüseyin ibni Abdullah ve Mehmed bin Osman nam kimesne li-eclî's-şehâde meclis-i ma'kude hazıran olub emrû'l-istişha ve fî'l-hakika tarihi kitabdan bir buçuk sene mukaddem müteveffa-yı mezbur Küçük Mamo Rumkal'ada mahbus iken işbu müdde-i mezbur el-Hac Hüseyin kendisi malından üç yüz guruş ve müvekkil zevci Aişe Hatunun malından otuz dört guruş müteveffâ-yı merkume 'ale't-tarîku'd-deyn cerihası için eda ve teslim

itmışlerdi hatta müteveffâ-yı mezbur Küçük Mamo hâl-i hayatında ve kemâl-i hazire sıhhatte bizim huzurumuzda ikrar ve eserü'l-istişad eyledi biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyüb şehâdet-i şer'iyeye ile kâ'in ba'de'r-ri'ayet şerâ'itü'l-kabûl şehâdetleri makbul olmağın mucibince tereke müteveffadan olmak üzere üç yüz guruş müdde-i mezbur el-Hac Hüseyin ve otuz dört guruş zevcesi müvekkil-i mezbure Aişe Hatuna eda ve teslim verese-i mezburân tarafından vekilleri merhum Hacı-oğlu Mustafa ve Ahmed ba'de't-tensib husus-ı mezkûrı Mevlana-yı merhum mahallatında ketb ve tahrir ve ba'de ma'a-ba'is olunan emaret şer'a meclis-i şerife gelüb 'ale'v-vuku' inhâ ve takrir itmeleriyle hıfzu'l-itmam ma-vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrirre Fi el-yevmü's-sâmin işrin Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Sayfa 69

Hüküm No: 129	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Hıyam Karyesi ahalisinden olan Küçük Mehmed'in vefatından sonra mal varlığının eşi Emine bin Abdullah'a ve kız kardeşlerine verilmesi hususunda	

Medine-i Ayntaba tabi' Hıyam Karyesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Küçük Mamonun verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Emine bin Abdullah li-ebeveyn kız karındaşları Hatice ve Fatmaya ve ammisi Osmana muhadde zevce-i mezbure Emine tarafından zikr-i âti da'vaya vekil-i sabitü'l-vekâlesi karındaşı rafî'i hendü'l-mekteb el-Hac Hüseyin nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde müteveffâ-yı mezburun kız karındaşları ve terekesine vasfu'l-ebedi Hatice ve Fatmanın zevci nam kimesneler Hallac-oğlu Mustafa ve ...Ahmed mahzarında bi'l-müvâcehe üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb müvekkilem mezburenin zevci müteveffâ-yı mezbur zimmetinde makrur ve makhud ve mir-i mü'ehhir ve sâlifü'z-zikr Hıyam karyesi türabında vâkî' lede'l-isbatı ma'lumetü'l-hudud bir kıt'a doksan altı guruşa iştirâ eyledi bir kıt'a müteallik-i bâ'is işbu merhumân-ı mevrusumuz müteveffâ-yı mezburun mülki deyü müdâhil itmeleriyle sû'âl olunub kasr-ı yeddlerine ve elli guruşın dahi edâsına tenbih-i şer'i olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl merkuman cevabında fi'l-hakika zevce-i mezburenin mihr-i mü'ehhiri olan elli guruşu ikrar itmekde bakî mezkûrrı ber-vech-i muharrer mülk-i müşterası olduğun inkâr eylediklerinde vekil-i merhum el-Hac Hüseyinden ber-vech-i meşhur müdde'asına muvaffak beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr- ı ricâl-i müslimin el-Hac Hüseyin bin Abdullah ve Mehmed bin Hüseyin nam kimesne li-ecl-i'ş-şehade meclis-i şer'a hazıran olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i kitabdan yedi mah mukaddem Küçük Mamo zikr olunan bağı bizim huzurumuzda zevcem Emine Hatunun mülk-i müşterâsıdır benim kat'a alakam ve müdahalem yokdur deyü

birbirlerine eda ve şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de'r-re'aya şerâ'itü'l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucebince verese-i mezburenin bağı mezkûremden kasr-ı yeddlerine ve 'âli muceb ikrar hem müvekkil-i mezbure Emine Hatunun mihr-i mü'ehhiri olan elli guruş tereke-i müteveffa-yı mezbureye eda ve teslim ba'de't-tenbih-i şer'i ma-vâkî' ketb olundu. Hurre Fi Cemaziye'l-Evvel Sene 1206

Şühûdül-Hâl

el-Hac Mehmed ibni İbrahim, es-Seyid Abdullah Efendi, Kara Hasan Efendi, es-Seyid Yahya Efendi.

Hüküm No: 130	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Hak Talep Etme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Cevizlice Mahallesi sakinlerinden olan es-Seyid Mehmed Sadık Ağa bin el-Hac Ahmed Ağa'nın Mahmud ibni Ali'den dört kilo buğday ve beş kilo şaresini talep etmesi hakkında	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Kurb-ı Cevizlice Mahallesi ahalisinden nakıbzade es-Seyid Mehmed Sadık Ağa ibni el-Hac Ahmed Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde râfî' hendü'l-mekteb Hatice-oğlu Mahmud ibni Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan üç sene mukaddem karye-i mezkûrda vâkî' maktul Battal-zade Mehmed Paşanın tarlasına pezir için işbu merkur Mahmud dört kille hinta ve beş kille şa'ayre hâlâ kendi kendi hasılında kabz itmekle sû'âl olunub tesellüm tenbih-i şer'iyye olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl merkur Mahmud cevabında fi'l-hakika üç sene mukaddem maktul mezbur Battal-oğlu Mehmed Paşanın tarlasına pezir için sâlifü'z-zikr bağda varil virmişidi biz dahi pezir için ahz ve tarla-yı mezkûre zira' idüb kable'l-hisar Battal-oğlu Mehmed Paşa derununa varub kabul idüb işbu müdde-i mezbure Sadık Ağa ve karındaşları taşraya firar irdiklerinde mezbur Mehmed Paşa mü'ehheza ve müdde-i mezburun pezirini ve nemasını külliyyen gasb ve zabt eyledi deyü def'le mukabele ve bir kıt'a fetevâ-yı şerife eylediğim gıbbe'l-istintak ve'l-inkâr merkur Mahmuddan ber-vech-i muharrer daf'i mezkûr beyyine muvaffak ve beyyine taleb olundukda udûl-i ahrar-ı ricâl-i müsliminden Mustafa ibni Ali ve Ahmed bin Mehmed nam kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i şer'a hazıran olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika işbu müdde-i mezbur Sadık Ağanın beş kilo şaresini işbu Mahmud zira' idüb lâkin kable'l-hisar ve Mehmed Paşa deruna işbu müdde-i merkur diyar-ı ahire firar eyledi işbu Mahmudu müvahaze ve fûru'ı mezkûr zabt ve şa'ayr nemâsını vesâ'ir merkur nüzuli gasb ve garrat-ı mezkûr zabt itdi biz bu hususa şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyüb şehadet-i şer'iyye eylediklerinde şehadetleri makbul olmağın mucebince fetevâ-yı şerife müdde-i mezbur Mehmed Sadık ber-vech-i şer'i ma'arızadan men'

birle ma-vâkî' bi't-taleb ketb olundı. Hurrire Fi el-yevmü'l-hams işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Sayfa 70

Hüküm No: 131	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Borcunu Talep Etme
Belgenin Özeti: Halep ve Rakka valisi Mustafa Paşa'nın Ayntab'a ödünç olarak verdikleri tarım ürünlerini talep etmeleri hususunda	

Hâlâ vali-i vâlâü's-şân-ı Haleb ve Rakka mezid-i rûşen zahir devletlü Mustafa Paşa mutasarrıfları Medine-i Ayntaba teşrife ve ikametleri hengâmında mutasarrıf iken Maraş sa'adetlü Zülkadir-zade Ömer Paşa safaretlerinin mezbureden iki senelik sağır matlubumdur ve altı aylık sağireye matlubâtı ve beldede ikâmetleri esnada vilâyetden kendüye virilen ...bekayası bi'l-cümle hâlâ Silahtar hazret-i şehir-bâri keridesi sa'adetlü Mustafa Ağa ve sabıka Haleb müfti ve tağyinat-zade hâlâ es-Seyid Ali Efendi ve yine handân-ı Halebden Küçük Ali Ağa-zade Mustafa Ağa ma'rifetleriyle hesâb-ı rü'yyet ve bi'l-cümle müşârü'n-ileyh hazretleri bâ-emr-i 'âliyyeleri teslim olunub ba'd külli müşârü'n-ileyh Mustafa Paşa hazretlerinin mumâ-ileyh Ömer Paşada bin altı yüz kırk guruş alacağı kalmağın defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi el-yevm

Mumâ-ileyh Ömer Paşanın belde-i Ayntaba matlubâtı

Bin iki yüz beş senesi ve iki yüz altı senesine mahsuba iki yüz altı senesi Zilhiccesi gaibine değin senevî bir matlubâtı 12.000 guruş yalnız on iki bin guruş.

Bin iki yüz dört senesi sağiresii matlubatdan bakî altı aylık hazireye matlubı vilâyetden 1500 guruş yalnız bin beş yüz guruş.

Ayntab'da ikametleri bânigâmda dâ'ire-i sa'adetlerine beher ruz virilan mande bekayası cânib-i vilâyetden matlubı 2940 guruş yalnız iki bin dokuz yüz kırk guruş.

Sabtü'l-cem'a matlub-ı mumâ-ileyh 16.440 guruş yalnız on altı bin dört yüz kırk guruşdır.

Mühimm-i teshilât:

Şehir kethüdâsı Zekeriya yeddiyle 4.500 guruş yalnız dört bin beş yüz guruşdır.

Matbah ağzı emini Hafız Ağa havale ve teslim 2.500 guruş yalnız üç bin beş yüz guruşdır.

Badem-zadeden Bostan akçesi teslim 1.300 guruş yalnız bin üç yüz guruşdır.

Okçukluk karyesinden teslim olunan darı bahası 450 yalnız dört yüz elli guruşdır.

Haleb tüccarlarından Osga nam zımmiye havâle ve teslim 5080 yalnız beş bin seksen guruşdır.

Yüz aded sağır akçesi teslim 2000 guruş yalnız iki bin guruşdır.

Müşârü'n-ileyh hazretlerinin mumâ-ileyhden mukaddem matlubı 1250 guruşdır.

Cem'a 18080 ,1640 yalnız bin altı yüz kırk guruşdır.

Hüküm No: 132	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Alacak-Verecek
Belgenin Özeti: Ömer Paşa'nın Mustafa Paşa'ya ödünç olarak aldıkları malların tamamını teslim ettiğine dair	

Vech-i meşruh üzre sâlifü'z-zikr mumâ-ileyhim ma'rifetleriyle ve muvakkat-i şer'iiye ile mumâ-ileyh Ömer Paşanın iki yüz altı Zilhiccesi guresinin Medine-i Ayntab'dan seferiye ve Saferiye ve manda vesâ'ir matlubâtı hesabı tamamen ve rü'iiyet ve kâmilâ teslim olub vilâyetde bir akçe matlubâtı kalmayub ba'd külli hesab Ömer Paşanın müşârü'n-ileyh Mustafa Paşa hazretlerine bin altı yüz kırk guruş deyni kalmağın bu mahall-i şerh virilmiştir. Hurrirre Fi el-yevm ...

Sayfa 71

Hüküm No: 133	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Halep ve Rakka veziri Mustafa Paşa'nın Maraş mutasarrıfı Ömer Paşa'dan beldelerinde her haneye isabet eden toplamda bin iki yüz guruş saliyane toplanmasını istemesi hakkında	

Hâlâ vâli-i valâşân-ı Halebü's-şehbâ ve Rakka veziri Ruşen zımmi ve müşterâsı tedbiri devletlü Mustafa Paşa hazretleri ve ma'iiyet-i...Mutasarrıf-ı Maraş Zülkadir-zade sa'adettü Ömer Paşa ve sa'adettü mutasarrıf Mahmud Paşa hazerâtı işbu bin iki yüz altı sene Muharremü'l-haramın nısfından Medine-i Ayntaba teşrifi duhullerinden sene-i mezbure Receb-i Şerifin evâhirine değın ikametleri istigâmında derun beldede her haneye tevzi' olunan saliyane yekün bin iki yüz guruşa baliğ olub ve karaya altı yüz elli guruş saliyane olub ve birkaç def'a şa'ayr saliyanesi haneye otuz beş kille şa'ayr baliğ olub deruna virdiğünden gerek saliyane ve gerek cürm ve gerek cinayet min külli'l-vücuha bi'l-cümle şehir kethüdası Zekeriya kendisi ahz ve

asakire masârîf itmeliğe merkurumun ahz ve kabzı tashih olunmak zımmında ile'l-iltimaslarıyle vezir-i müşarû'n-ileyh hazretleri taraf-ı devletlerinden ve canib-i şer'iden emena ve kitaba ta'yin idüb Kasab-oğlu İbrahim Ağa ve Kürd Murad oğlu Bekir Ağa ve el-Hac Cafer Alemdar ma'an mahallata ba'is ve irsâl olunub onlar dahi mallrta varub ahalilerinden başka istikar ve birkaç bu sene keşf ve güzâr ve yagâne bigân-ı defter idüb merkurum Zekerîyanın nısf-ı muharremden evâhir-i Recebe değin mahallât ve kararname aldığı saliyane ve şa'ayr ve zi-hâl akçesi cürm ve cinayet nâmıyle ahalinin virdikleri bi'l-cümle ve defter-i yegâne cümle müvâcehesinde ahzı ve tarih-i mezbura gelince masarîf-ı asâkir vesâ'ir umûr-ı beldeye eylediği masârîf hesabı ale't-tedkîk rû'yyet olunmağın defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi Evâhir-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Maraş mutasarrıfı Ömer Paşa hazretleri için seksen dört günde mande 9320 guruş yalnız dokuz bin üç yüz yigirmi guruşdır.

Merkum Zekerîya Beğ masârîf itdiği defterdir mumâ-ileyh oğlu Dursun Beğ otuz sekiz günde virilen mande 1510 guruş yalnız bin beş yüz on guruşdır.

Kethüda Emir muhteremleri el-Hac Mehmed Ağaya seksen sekiz günde virilen mande 346 guruş yalnız üç yüz kırk altı guruşdır.

Arnavud-oğlu Abdülkerim Ağaya seksen bedel-i günde mande 5115 guruş yalnız beş bin yüz on beş guruşdır.

Veli Şah Kara Hüseyin Ağaya seksen dokuz günde mande 15109 yalnız on beş bin yüz dokuz guruşdır.

Kara Hüseyin Ağa yanında olan Arnabud da seksen yedi günde mande 348 guruş yalnız üç yüz kırk sekiz guruşdır.

Kara Hüseyin Ağa yanında olan mukarriblere otuz sekiz günde mande 138 guruş yalnız yüz otuz sekiz guruşdır.

Veli Şah Hasan Ağa seksen iki günde mande virilmişdir 4258 guruş yalnız dört bin iki yüz elli sekiz guruşdır.

Arnabud başı el-Hac İskender Ağaya seksen yedi günde mande 1239 guruş yalnız bin iki yüz otuz dokuz guruşdır.

Birun Ağası Halebvirdi oğlu Ahmed Ağaya on günde mande 45 guruş yalnız kırk beş guruşdır.

Kandilli Hacı Hacı Ali Ağa bölükbaşı altmış yedi günde mande 5022 yalnız beş bin yigirmi iki guruşdır.

Mehteran...yetmiş sekiz günde mande 156 guruş yalnız yüz elli altı guruşdır.

Hacı Ali Paşa-zade bin seksen iki günde mande 820 guruş yalnız sekiz yüz yigirmi guruşdır.

Mezbure Hasan Efendiye yetmiş üç günde mande 365 guruş yalnız üç yüz altmış beş guruşdır.

Sabıka Molla Efendiye mande virilmiştir 44 guruş yalnız kırk dört guruşdır.

Selimhan Ağa divangâne mande 150 guruş yalnız yüz elli guruşdır.

Ağruş Ahmed Ağa ve Şedid Ağaya mande 6 guruş yalnız altı guruşdır.

Miribaşı Gavur-oğlu İbrahim Ağaya yetmiş sekiz günde virilen mande 160272 guruş yalnız yüz altmış bin iki yüz yetmiş iki guruşdır.

Ömer Paşa hazretlerine yanında hazır 173 guruş yalnız yüz yetmiş üç guruşdır.

Yekün 60871 Yalnız altmış bin sekiz yüz yetmiş bir guruşdır.

Sayfa 72 (Hüküm 133'ün Devamı)

Şabab İsmail Ağaya 1750 guruş yalnız bin yedi yüz elli guruşdır.

Soytarı Musa Ağaya ulufesi için İbrahim Ağadan alınub tarafına virilsün 3966 guruş yalnız üç bin dokuz yüz altmış altı guruşdır.

Attar Şeyh güherçile için 200 guruş yalnız iki yüz guruşdır.

Sarra Petrosa virilen 345 guruş yalnız üç yüz kırk beş guruşdır.

Güzar-oğlu Ammu Ağa divangâne ulufe virilmiştir 1000 guruş yalnız bin guruşdır.

Arab Salih-oğluna Soytarı Musa Ağaya ulufe 720 guruş yalnız yedi yüz yigirmi guruşdır.

Hacı Ali Paşa-zade 50 guruş yalnız elli guruşdır.

Mutasarrıf Mahmud Paşaya ikramiye 1000 guruş yalnız bin guruşdır.

Dokuz Bayrak ulufesi virilmiştir 390 guruş yalnız üç yüz doksan guruşdır.

Barut akçesi virilmiştir 480 guruş yalnız dört yüz seksen guruşdır.

Tüfenkçi Paşa Ağaya virilen 500 guruş yalnız beş yüz guruşdır.

Kendir-zade Ağaya Ömer Ağaya tophanesi 200 guruş yalnız iki yüz guruşdır.

Huzafe yemin akçesi virilmiştir 400 guruş yalnız dört yüz guruşdır.

Semerciyana virilen Katar saray tamiri 63 guruş yalnız altmış üç guruşdır.

Cebthane sandıklarına masraf 51 gurus yalnız elli bir gurusdır.

İç Çukurvari Ağaya dokuz bayrak ulufe 520 gurus yalnız beş yüz yigirmi gurusdır.

Arpacı alaya arpa bahası 581 gurus yalnız beş yüz seksen bir gurusdır.

İç çuka amiri Ahmed Ağaya bir salyane ikramiye ba-muvakkat ve çuka 150 gurus yalnız yüz elli gurusdır.

Küllisi el-Hac Osman Ağaya virilan 600 gurus yalnız altı yüz gurusdır.

Kemalzade otuz dokuz günde beher yevmiye iki buçuk kille şa'ayr 976/487 gurus yalnız dört yüz seksen yedi buçuk gurusdır.

Hâlâ halimü'l-şer'i Efendiye harac 1250 gurus yalnız bin iki yüz elli gurusdır.

Kümülmaz Ağaya koyun bahası noksani 247 gurus yalnız iki yüz kırk yedi gurusdır.

Zaim Ağadan iştira olunan şa'ayra kira 300 gurus yalnız üç yüz gurusdır.

Maraş mutasarrıfı Ömer Paşa için Safi-oğluna 1500 gurus yalnız bin beş yüz gurusdır.

Muma-ileyh Ömer Paşaya ısdar olunan 3000 gurus yalnız üç bin gurusdır.

Def'a Ömer Paşaya mahsuba Soytarı Musa Ağaya 1500 gurus yalnız bin beş yüz gurusdır.

Salyaneden Mehmed en'ama Ammu 140 gurus, Tövbe 90 gurus, Cabi 100 gurus, Tarla-yı Atik 150 gurus, Ehl-i Cefa 100 gurus, Yenhi 50 gurus Şarkan 100 gurus. Yekün 663 gurus yalnız altı yüz altmış üç gurusdır.

Haneye dört yüz gurus ve salyane senesine neşr 2207 gurus yalnız iki bin iki yüz yedi gurusdır.

Haneye iki yüz elli gurus salyaneden kabz olunan 36132 gurus yalnız altmış iki bin yüz otuz iki gurusdır.

İki aylık menzili on Rebiü'l-ahir virdim 834 gurus yalnız sekiz yüz otuz dört gurusdır.

Bakkalına virilan 15236 gurus yalnız on beş bin iki yüz otuz altı gurusdır.

Kasabana virilan 6000 gurus yalnız altı bin gurusdır.

Arpa eminii Ağaya bağı için virilan şa'ayr 69062 gurus yekün 30251 yalnız otuz bin iki yüz elli bir gurusdır.

Top için virilan 53 gurus yalnız elli üç gurusdır.

Lağam için mimara virilan matbah ve lede'l-naib huttab aşçıbaşı mukarriyesi 192 guruş yalnız yüz doksan iki guruşdır.

Lağam kazganı 532 guruş yalnız beş yüz otuz iki guruşdır.

Memalik kâtiblerine 16 guruş yalnız on altı guruşdır.

Şa'aran ağasına 23 guruş yalnız yigirmi üç guruşdır.

Kilise hanesine en'am 55 guruş yalnız elli beş guruşdır.

Konak devşirmesine 28 guruş yalnız yigirmi sekiz guruşdır.

Sayfa 73 (Hüküm 133'ün Devamı)

...Ağaya bir yevmiye 40 guruş yalnız kırk guruşdır.

Matbah-ı ve'l-ni'ama kalay ve nişaver 27 guruş/ 32 guruş yalnız otuz iki guruşdır.

Bazar kâğıdı mütekarrer kâğıdı 60 guruş yalnız altmış guruşdır.

Mütekarrer sarfı virilmiştir 100 guruş yalnız yüz guruşdır.

Yazıcı Emine ve Yahudi yevmiyesi 110 guruş yalnız yüz on guruşdır.

Mahmiye-i şerife yataklarına masarîf 63 guruş yalnız altmış üç guruşdır.

Ve Berde Ağa 22 guruş yalnız yigirmi iki guruşdır.

Zikr-i bedel-i kal'a ta'mirine masarîf 30 guruş yalnız otuz guruşdır.

Kapıcı başı Ağanın taşrada mahlûl olduğu İbrahim Ağaya virilmiştir 1000 guruş yalnız bin guruşdır.

Zikr-i paradat ve akçesi noksani vazifesi için 8722/235/1117 Sarı kadızâde ve aş kethüdâsı adem-i kabul-i ric'at yalnız bin on yedi guruşdır.

Bu ana gelince ferd-i masarîf Zekeriya babamın yüz altmış dört bin sekiz yüz kırk iki buçuk guruşdır.

Hüküm No: 134	Tarihi: t.y
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Adı geçen Zekeriya'nın şehrin masrafı, kira, saliyane, zi-hâl akçesi, buğday olarak toplanan vergilerin kaydedilmesi hususunda	

Merkum Zekeriyanın yukarı tarafında meşruh masarîf için bundan akdem derun şehre bu ana gelinceye kadar beş def'a beher haneye bin iki yüz guruş saliyane

ve kiraya altı yüz elli guruş haneye saliyane ve şehre otuz beş kille şa'ayr ve ba'zı mahalleden zi-hal akçesi ve hinta ahalisinden cürm nâmıyle virdikleri salifü'z-zıkr mahallata irsâl ve tashih olunan mu'temed-aleyh kimesneleri ahz itdiği defterdir ki ber-vech-i âti zıkr olunur.

Köe mermer Emir oğlu Bekir ağanın deftera üzre on sekiz hane mahallâtıdan beher haneye bin iki yüz guruş saliyane aldığı 21600 guruş Yalnız yigirmi bir bin altı yüz guruşdır.

İbrahim Ağanın defterası üzre yigirmi hane beş akçe mahallatına beher haneye bin iki yüz guruş saliyane aldı 24050 guruş yalnız yigirmi dört bin elli guruşdır.

Hacı Cafer bir fırarın defterası üzre on dokuz hane beş buçuk semeni mahallatdan beher haneye bin iki yüz guruş 23350 guruş yalnız yigirmi üç bin üç yüz elli guruşdır.

Yekün 69000 guruş yalnız altmış dokuz bin guruşdır. Haneha-i nefis-i şehir 1200 guruş.

Mahallatdan Zekeriyaya teslim-i şa'ayr

Aded	Guruş
6	620 guruş defter-i Bekir Ağa
4	701 guruş defter-i İbrahim Ağa
2	680 guruş defter-i Hacı Cafer
4	6012

Yekün 10062,5 yalnız on bin altmış iki buçuk guruşdır.

Derun şehirden yüz haneye üç batman barud beher batman on guruşa saliyaneleri 5172 guruş.

Ağa-yı merkulmaları tashih-i efsây üzre zi-hal akçesi ba-defter-i mukarrevat

Guruş

03405	Bekir Ağa defterandan zi-hal.
12905	İbrahim Ağa defterinden zi-hal ve harici ma'an.
09413	Hacı Cafer defterandan zi-hal.
03200	Zımmiyandan tâ'ifelerinden iki def'a zi-hal.
28923	Yalnız yigirmi sekiz bin dokuz yüz yigirmi üç guruşdır.

Haneha-i karra-i Ayntab salıyanesi 32500 yalnız otuz iki bin beş yüz guruşdır.

Kapıcıbaşı Ağa yeddiyle kebabcı Eminde irsi ma'an 300 guruş yalnız üç yüz guruşdır.

Derun şehirde gayr-ı yeddinden tahsis olunan hinta 1048 guruş semeni 480 guruş yalnız dört yüz seksen guruşdır.

Çiçekci menzilinden küşen 32 guruş Telafer menzilinden küşe 8 guruş mesmu'ı 120 guruş yalnız yüz yigirmi guruşdır.

Derun şehirde su çiğçilerden tertib ve tahsil olunan sa'ir 50 guruş mesmu'ı 250 guruş yalnız iki yüz elli guruşdır.

Karalardan tertib ve tahsil olunan hinta yalnız iki yüz altmış beş guruşdır.

Çukur Mahalleden arpa akçesi 500 guruş yalnız beş yüz guruşdır.

Müteveffâ-yı gâvur-oğlu İbrahim Ağanın

Guruş

1801,5 on yevmiye karavile ric'at

2400 Botaş tuzu ric'at

5201 Yalnız beş bin iki yüz bir guruşdır.

Sayfa 74 (Hüküm 134'ün Devamı)

Mahbuslardan cürm-i Zekeriyaya teslim itdikleri

Mısırlıdan 273 guruş yalnız iki yüz yetmiş üç guruşdır.

Mısırlıdan Pazarbaşıya mahsub 150 guruş yalnız yüz elli guruşdır.

Boyacı-oğlu İbrahim Çelebiden 500 guruş yalnız beş yüz guruşdır.

Hızır Cebeden aldığı 200 guruş yalnız iki yüz guruşdır.

Boz-oğluna 400 guruş-200 guruş, 200 guruş yalnız iki yüz guruşdır.

Hayyami-oğlu Osman 50 guruş Yalnız elli guruşdır.

Ebudurma -oğlu Osmana 40 guruş yalnız kırk guruşdır.

Samisi 154842 ehl-i masarifatıyla cedit salıyaneden mahsub olmak bu mahale şerh virilmiştir. 164842 Yalnız yüz altmış dört bin sekiz yüz kırk iki buçuk guruşdır.

Hüküm No: 135	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Alacak Hesabı
Belgenin Özeti: Vezir Mustafa Paşa'nın Zekeriya'dan bir akçe dahi hesabı kalmadığını gösterir belge	

Vech-i meşruh üzre müşârü'n-ileyh vezir devletlü Mustafa Paşa hazretleri ma'rifetiyle ve vücuh-ı belde ve evcâ kılınan ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Zekeriyanın işbu tarihe gelince bi'l-cümle hesâbı ve ahz ve i'tası bi't-tedkik rü'yyet olunub ahz ve i'ta ve kazâyı mutabık ve zimmetinde bir akçe hesabı kalmadığını iş bu mahale şerh virildi. Hurrire Fi Evahir-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Hüküm No: 136	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Eblehan Mahallesi sakinlerinden olan el-Hac Süleyman ibni Kurd Mehmed'in yaralanarak ölmesinden sonra mal varlığının eşi ve kardeşleri ve annesine verilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Eblehan Mahallesi ahalisinden iken dokuz mah mukaddem Mahmiye-i Halebü's-şehbada ber-vech-i âti mecruha fevt olan el-Hac Süleyman ibni Kurd Mehmed nam kimesne Mahmiye-i mezburede cânib-i şer'idin keşf ve tahrib olunub Ayntaba geldikde tarih-i kitabdan on beş sene mukaddem mezbure Naşirinden fevt olduğun zeyl-i rakîmde mestur mevsuku'l-kelâm keminelers cânib-i şer'a ihbar ve inha eylediklerinden sonra müteveffâ-yı mezburun verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Fatma binti Mustafa nam hatun ile li-ebeveyn er karındaşları Hasan ve Hüseyin ibni Kurd Mehmede validesi Hatice Hatun münhazıra olduğu şer'a zahir ve nemâyan oldukdan sonra ahi'l-merkum Hüseyin nam kimesne meclis-i şeri kavim-i enverde kendi nefsine iane ve mezbur Hatice ve Fatma Hatuna taraflarından zikr-i âti takrire ber-nech-i şer'i vekil-i mescid-i şer'i olmağla vekâlete meclis-i şer'i kavim-i enverde rafi' hendü'l-mekteb karındaşı merkum Hasan mahzarında bi'l-müvâcehe ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb mevrusumuz mutasarrıfları merkum tarih-i mezburda Mahmiye-i Halebü's-Şehbada ahalisinden Şerifr nam kimesne kurşun ile darb ve cürm idüb mâlik-i şer'i şerife ibadullahi'l-mülki'l-latif mazarratları tarafından nâ'ib ta'yin ve keşf olunmuş idi el-haletü'lhâze cürm-i mezbur te'sirinden fevt olmağla Mahmiye-i mezburda haricinden taleb ve da'va ve ahz ve kabz ve tarafında isâle ve ba'de'l-ahz ve'l-kabz bunların mütevakkıf olduğu umurun küllisine işbu karındaşım Hasan tarafından isâline ve vekâlete vekil ve nâ'ib nasb ve ta'yin eyledim didikde ol-dahi vekâlet-i merkume-i kabul ve

meramın irâye takhir ve iltizâm itmekliğin ma-vâkî‘ bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü’l-rebi‘ ve’l-işrin min Şehr-i Recebü’l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Zavi Mehmed ibni Ahmed, Veli Mehmed ibni Ali, Kara Mehmed ibni Abdullah, Hacı Numan bin Mehmed ve gayrihum.

Sayfa 75

Hüküm No: 137	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab’da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Battal es-Seyid Ömer Beğin vekilli es-Seyid Ali Ağa’nın tasarruf için verilen tarlanın parasının tahsil etmesi hususunda	

Medine-i Ayntab’da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal es-Seyid Ömer beğin tarafından zikr-i âti tefvîz ve takrire vekil-i müseccil-i şer‘i es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer‘i kavim-i enverde Medine-i mezburda Seng-i Nakkaş mahallesi ahalisinden ashab-ı hendü’l-mekteb Köylüzade dinmekle Arif es-Seyid Ebubekir Efendi es-Seyid Osman Efendi ve es-Seyid muhafız İbrahim Efendi nam karındaşları mahzarında bi’l-vekâle ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbura tabi‘ Tilbaşar nam karye türabında vâkî‘ bir taraftan Kümriğizade tarlası ve bir taraftan Emin kethüda tarlası ve bir taraftan Arab Halil oğlu tarlası ve bir taraftan mezra‘a tarik ve bir taraftan harîk-ı mâ’i ile mahdud ve bir kıt‘a kebir tarla ve yine karin-i mezburda vâkî‘ ve bir taraftan nehir ve bir taraftan mezra‘a ve bir taraftan ric‘at ve bir taraftan Zeranbu karyesi ile mahdud ve tahmina otuz beş kille istihâb ider iki kıt‘a...tarla bundan akdem müvekkilem mezbur es-Seyid Battal beğ mülk-i mevrusı olub hâlâ tarafından icâb ve kabulü havi ve şûrut-ı sağire ve...üç yüz elli guruş semeni ma‘lume mukabil karar ve tasarrufum ferağ ve kasr-ı yedd sahib-i arazi teslim eyledim ol-dahi kabul ve tahvîz ve tesellüm eyledikten sonra bedel-i ferağ olan meblağ-ı mezburu işbu mezburdan es-Seyid Ebubekir Efendi ve es-Seyid Osman Efendi ve es-Seyid Hafız İbrahim Efendi eytam-ı İbrahim Efendi nam karındaşlarından tamamen ve kâmilân ahz ve kabz idüb zimmetlerini husus-ı mezkûre vesâ’ir amme-i da‘avası ve kâffe-i mutalebatdan min külli’l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi-ma-ba’d sâlifü’l-beyân kurb-ı mezburda vâkî‘ iki kıt‘a ve otuz beş kille buğdağ mahdud ve mezkûr tarla işbu merkumunun ber-vech-i muharrer mülki...ider müvekkilem merkumun alaka ve müdahili kalmadı hasbi-ma-yeşâ ve muhtar ve mmutasarrıf olsun takririm tahrir ve istikâma canib-i şer‘iden birbirlerine hücet-i şer‘iye i‘ta olunsun didikde gibbe’t-tasdiku’s-şer‘i ma-vâkî‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Hurrire Fi el-yevmü's-samin ve'l-işrin min Şehr-i Cemaziye'l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Sa'adetlü es-Seyid Hasan Ağa ser bevvabin dergâh-ı Ali, sa'adetli es-Seyid Hasan Efendi mezbure Musab, Şerafetlü es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa Nakıb-zade, Şerafetlü es-Seyid el-Hac Emin Efendi Güllüzade, Şerafetlü es-Seyid Yahya Efendi Kanalcı-zade, Şeyh Berestan Mehmed Çelebi, Kulakzade es-Seyid Sadık Ağa ve gayrihum.

Hüküm No: 138	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Battal es-Seyid Ömer Beğ tarafından satışa vekil edilen Yeğen es-Seyid Ali Ağa'nın kasap dükkânının el-Hac Mehmed Ağa'ya yüz guruşa sattığı hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal es-Seyid Ömer Beğ tarafından zikr-i âti bey'i ikrara vekil-i sabitü'l-vükelâsı olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa mahzarında bi't-tav'u's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Elsaf nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde rafî'i hendü'l-mekteb Seyfeddinzade el-Hac Mehmed Ağa mahzarında bi't-tav' ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburda Emir Ali Hanı karşısında Gülönü nam mahalde vâkî' bir tarafdand mezbur Abdülaziz ve bir tarafdand Eskici dükkânı ve bir tarafdand Kaya Hatun menzili ve bir tarafdand tarik-ı amm ile mahdud Kasab dükkânı bundan akdem müvekkilem mezbur Battal es-Seyid Ömer Beğın mülk-i mevrusı olub hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şürut-ı müfidesinden 'arî bey'i bat sahih-i şer'î ile bey' ve teslim işbu el-Hac Mehmed Ağaya bi'l-müvâcehe yüz guruş bey' ve tesellüm ve temellük eyledim ol-dahi iştira ve kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbur yüz guruşı bi't-tamam ve'l-ikmâl ahz ve kabz eyledim fi-ma ba'd dükkân-ı mezburda alaka ve müdahalem kalmadı deyü ikrar idüb muğayyer da'vasından dahi ibrâ ve iskat itdim didikde es-Seyid Ali Ağa el-Hac Mehmed Ağa müvâcehesinde i'ade-i kelâm idüb Medine-i mezbura tabi' Telafer karyesinde Oruç kazası turabında ma'lumetü'l-hudud ve bahiran iki yüz aded incirlik müvekkilem mezbur Battal es-Seyid Beyin mülk-i mevrusı olmağlaa onu dahi işbu merkumel-Hac Mehmed Ağaya otuz guruş semeni makbuza bey' ve tesellüm ve temellük eyledim merkum dahi iştira ve kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbur otuz guruş tamamen ve kâmilâ yeddinden bi'l-vekâle ahz ve kabz eyledim fi-ma-ba'd salifü'z-zikr Kasab dükkânı ve İncirlik işbu merkum el-Hac Mehmed Ağanın mülk-i müştêrâsıdır hasbi-ma-yeşâ muhtar ve mutasarraf

olsun didikde gıbbe't-tasdiku's-ser'ı ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve emlâ olundu. Hurrîre Fi el-yevmü'l hams ve'l-işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Şirince Emir oğlu es-Seyid el-Hac Mehmed, Şerafetlü es-Seyid Yahya Efendi, Monla Mahmud Kanalcıazade, Yakub Çavuş es-Seyid Ali Çelebi ve gayrihum.

Sayfa 76

Hüküm No: 139	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab ahalisinden olan Battaloğlu Nuri Mehmed Paşa'nın idamından sonra Tarla-yı Atik Mahallesine bina eylediği on dokuz adet dükkânının satılması hakkında	

Medine-i Ayntab ahalisinden Battal-oğlu Nuri Mehmed Paşanın ba-emr-i âli izâle i'dâmına te'mur buyurulan hâlâ Halebü's-Şehba ve Rakka vilâyeti ve devletlü atufetlü Mustafa Paşa ibadullah-i Te'ali bi'l-hayr padişah hazretleri taraf-ı âliyyelerinden zıkr-i âti bey'i tahtında vekil-i müseccil şer'ı olan ve Mîrî-dar Osman Efendi ibni Derviş Ağa nam kimesne meclis-i şer'ı kavim-i enverde Medine-i mezburede Seng-i Nakkaş Mahallesi ahalisinden rafi'ı hendü'l-mekteb Hasırcıazade dinmekle meşhur es-Seyid el-Hac Abdullah ibni es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa mahzarında bi'l-vekâle takrir-i kelâm idüb maktul mezburun bi'l-cümle emvâl ve eşyasını cânib-i miriyyenin bâ-emr-i âli zabt olunub ve husus-ı mezkûr müvekkilem müşârü'n-ileyh Efendi hazretlerinin ahd-ı müşirânelerine ihâle ve tefvîz buyurulmağın maktul-i mezburun muhallelfatından olmak üzre Medine-i mezburede Tarla-yı Atik mahallesinden Suburcu nam mahalde kâ'in maktul-i mezburun binâ ve ihdas eylediği on dokuz aded birbirlerine mülâhakk dükkânın binâsı tahmili mukadder olmamağı niza'a ve itlâf olması için bey'ı halif-i miriyye ittifa' ve evveli oluncak mu'ayyineden lâ-miri ve-lâkin mezburları işbu merkum es-Seyid el-Hac Abdullah iki bin iki yüz kırk beş guruşa bey' ve tesellüm ve temellük eyledim didikde ol-dahi işтира ve kabul ve teslim ve temellük eyledim didikden sonra semeni olan mablağ-ı mezbur cânib-i miri için müvekkilem muma-ileyh Efendimiz hazretlerine tamamen ve kâmila edâ ve teslim olunmağın fi-mâ-ba'd mevsuf-ı mezkûr rikâbın işbu merkum es-Seyid el-Hac Abdullahın mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdiku's-ser'ı ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre Fi el-yevmü's-sâmin ve'l-işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn elf.

Şühûdül-Hâl

el-Hac Mehmed Efendi, es-Seyid el-Hac Battal Ağa, Mezbure Hasan Efendi, es-Seyid Yahya Efendi, es-Seyid Süleyman Efendi, es-Seyid Hasan ser bevvin dergh-ı li Selman ve Satılmış Hasâne ve gayrihum.

Hüküm No: 140	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ümmühanı binti es-Seyid el-Hac Mehmed Battal Ağa'nın Kandilli Hanın dört hissesinin kendi mülkü olduğunu ve hissesini yüz guruşa sattığını beyan etmesi hakkında	

Husus-ı atiu'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrir ve i'zâr-ı şer'iyeye için bi'l-iltimâs savb-ı şer'idan Mevlana es-Seyid Mehmed Efendi mâdunen ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden sakinlerinden Ümmühanı binti es-Seyid el-Hac Mehmed Battal Ağa nam Hatunun kendi menziline varub zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmi müslimeyn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'i âli eyledikde mezbure Ümmühanı Hatuna dahi ba'de't-takrifü's-şer'i meclis-i ma'kud-ı mezkûrda Medine-i mezburda Şehreküstü Mahallesi ahalisinden ashab-ı hendü'l-mekteb Bazazade dinmekle meşhur Ali Efendi ve Monla Ebubekir ve Molla Hamdi nam karındaşları taraflarından zikr-i âti tasdik ve vekil-i müseccil-i şer'isi olan İmam es-Seyid Mehmed Efendi ibni Abdullah mahzarında bi't-tav'ü's-saf ikrar-ı tamam ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Karagöz çarşısında vâkî Kandilli Hanı dinmekle ma'ruf hanın rebi' hissesi mülk-i mevrusum olub bir rebi' hissemde beş para hissemi hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü havi ve şürut-ı sağireden 'ari bey' bat sahih-i şer'i ile yüz gurusu semeni makbuza bey' ve tesellüm ve ve temellük eyledim merkur dahi bi'l-vekâle iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbur yüz gurusu tamamen ve kâmilan işbu vekil-i merkur es-Seyid Mehmed Efendi teddinden ahz ve kabz ve ta'yin takrir-i da'vâsından zimmetlerini ibrâ-i amm ile ibrâ ve iskat eyledim fi-mâ-ba'd hatun-ı mezburun beş pare hissesi işbu Mehmed Efendinin müvekkili Monla Ali ve Molla Ebubekir ve Hamdinin mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsunlar didikden sonra husus-ı mezbur Mevlana-yı merkur mahallinde ketb ve tahrir ve ma'a bâ'is olunan emenâ-yı şer'le meclis-i şer'a gelüb inhâ ve ihbar itmeleriyle mâ-vâkî bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrirre Fi Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Molla Ali tabî'i müfti Efendi, Gazi Mehmed, Hacı Efendizade Ahmed Ağa, Hacı Efendizade Şeyh Ağa, Çavuş Osman Ağa, Yeğen es-Seyid Ali Ağa, Arab Hacı Ali oğlu Mustafa Ağa ve gayrihum.

Sayfa 77

Hüküm No: 141	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Battal es-Seyid Ömer Beğ'in mülklerinin bir kısmını İbrahim Ağa'ya satışı hakkında	

Medine-i Ayntaba vâkî' Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle ma'ruf Battal es-Seyid Ömer Beğ tarafından zikr-i âti bey'i ikrara sıhhat-i şer'iyeye vekil-i müseccil-i şer'isi olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde ve mahfil-i din-i münif izharda Medine-i mezbure ahalisinden Kasaboğlu dinmekle ma'ruf bâis-i hendü'r-rakîm İbrahim Ağa mahzarında vekâlet-i bi't-tav'u's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburda vâkî' Seng-i Tavis mahallesinde kâ'in el-Hac Mehmed Emin Ağa menzili dinmekle meşhur bir taraftan Kerimeoğlu menzili ve bir taraftan Sayis el-Hac Hüseyin menzili tarafından tarik-ı amm ile mahdud üç fevkani beyt ve bir hamam ve bir matbah ve bir kiler ve bir mevhuz mâ'i hususi mu'ayyenede müstemil dâhiliye ve iki fevkani oda ve iki tahtani ve etsâlinde vâkî' ahır ve bir kahve...ve husus-ı mu'ayyinesi müstemil haricinde bir bab menzil-i mahmiletü't-tevâyi' müvekkilem merkum Battal es-Seyid Ömer Beğ'in bey'i caü'z-zikrin vuku'ına değin mülk-i mevrusı olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şürut-ı sağire mebzuleden 'arî bey'i bât sahih-i şer'i ile bin gurus işbu merkum İbrahim Ağaya bi'l-vekâlet bey' ve tesellüm ve temellük eyledüm didikde ol-dahi iştır ve kabul ve teslim ve temellük eyledikden sonra ve semeni olan meblağ-ı mezbur bin gurusı tamamen ve kâmilan işbu merkum İbrahim Ağa yeddinden ahz ve kabz idüb zimmetini takrir da'vâsını min külli'l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi-mâ-ba'd mahdud mezkûr dahiliye ve hariciye menzil-i merkum Kasaboğlunun mülk-i müştêrâsıdır müvekkilem mezburun asla alaka ve müdahili kalmadı hasbe-ma-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun takririm ve tahrir ve istihgâma cânib-i şer'idan yeddine hücet-i şer'iyeye ketb ve imlâ olunsun didikde gıbbe't-tasdiku's-şer'i ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi yevmü'r-rebi' min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Sa'adetlü Kapıcıbaşı es-Seyyid Hasan Ağa, es-Seyid Yahya Efendi Kanalcıazade, Uhdetü'l-'alâ'im es-Seyid Hasan Efendi, Tahhiyetü'l-alâim es-Seyid el-Hac İshak Efendi el-müfti's-sabık, Fahrü'l-ulemâ Ali Efendi el-müfti-i Ayntab hâlâ, es-Seyid Mustafa Ağa berâ Derviş, Kaimakam nakibü'l-eşraf es-Seyid Mehmed Sarraf Ağa, Şerafetlü es-Seyid el-Hac Battal Ağa Davud Ağazade ve gayrihum.

Hüküm No: 142	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Fatma binti Molla İbrahim'in hissesini İbrahim Ağa'ya altı yüz elli guruşa satışı hakkında	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinelerinden fahrü'l-hararet Fatma binti Molla İbrahim nam Hatun tarafından zikr-i âti bey'i ikrara değin müseccil-i şer'isi Yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezbure ahalisinden rafi'i hendü'l-mekteb İbrahim Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure tabi' Kilisecik karyesinde vâkî' Ağa değirmanı dinmekle ma'rufa bir bab değirmanın ta'lisâne hissesi müvekkilem mezburenin mülk-i müşterâsı olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü havi ve şurut-ı sağireye mebzulden 'âri bey'i bât sahih-i şer'i ile işbu merkum İbrahim Ağaya altı yüz elli guruşa bey' ve tesellüm ve temellük eyledim oldahi iştira ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbur altı yüz elli guruşu tamamen ve kâmilan merkum yeddinden ahz ve kabz idüb zimmetini takrir da'vâsından min külli'l-vücuha ibrâ ve iskat eyledim fi-ma-ba'd zikr olunan değirmanı işbu merkum İbrahim Ağa mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde müvekkilem merkum hâlâ kat'a alaka ve müdahili kalmadı tahririm takrir ve istihgâma cânib-i şer'iden yeddine hücet i'ta olunsun didikde ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurre Fi el-yevmü'r-rabi' min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

es-Seyyid Mustafa Ağa Kulakzade, es-Seyid Yahya Efendi, Boyacı Hakkı Efendi, Güllüzade es-Seyid Ebubekir Efendi, Battal es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa, Hasan Çelebi, Monla Mahmud, Hakkızade Molla Mahmud ve gayrihum.

Hüküm No: 143	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Yaralama, Katl, Tahribat
Belgenin Özeti: Müderrisinden kimselerin adı geçen cemaatlerden beldelerinde yapılan yağmalama, yaralama ve öldürülme konusunda yardım istemesi üzerine beldeye yapılan yıkımların tamir ettirilmesi, bu suçları işleyenlerin cezalarının kesilmesi için harekete geçilmesi, belde ahalisine eziyeti önlemek, ölen kişiler için hatim okunması hususunda	

Medine-i Ayntab ahalisinden mefhûrû'l-ulemâi'l-Muazzam hâlâ me'zun Aynacızade Ali Efendi ibni Mehmed Ağa ve sabıka me'zun bi'l-iftâ ve afâhimü'l-ulemâ ve şerâfû'l-kirâm es-Seyid el-Hac İshak Efendi ibni Haki Abdurrahman Efendi ve fahrû'l-müderrisin el-kirâm el-Hac Mehmed Efendi ve es-Seyid Yahya Efendi ibni es-Seyid Ali Efendi ve es-Seyid el-Hac Mehmed Emin Efendi ibni es-Seyid el-Hac Mustafa Efendi ve es-Seyid Ebubekir Efendi ibni es-Seyid Ahmed Efendi ve es-Seyid Süleyman Efendi ibni es-Seyid Ömer Efendi ve fahrû'l-emâcid ve'l-a'yân mezbure Hasan Efendi ibni el-Hac Mehmed Ağa ve miralay es-Seyid el-Hac Mehmed Battal Ağa ibni Davud Ağa hâlâ nakibü'l-eşraf es-Seyid Mehmed Sadık Ağa ibni Abdurrahman Ağa...es-Seyid Ömer Çelebi ibni es-Seyid Abdullah Çelebi ve Şeyhzade es-Seyid Hüseyin Ağa ibni Şeyh Mehmed Efendi ve es-Seyid el-Hac Abdurrahman Çelebi ibni el-Hac İsmail ve es-Seyid Osman Efendi ibni el-Hac Mustafa Efendi ve Acemzade Hafız es-Seyid Mehmed Efendi ibni Mehmed Ağa ve es-Seyid Mehmed Efendi ibni Şeyh Uvannis Efendi ve Değirmencizade es-Seyid Mehmed Çelebi ibni el-Hac İbrahim Efendi ve İmam zade es-Seyid Mehmed Çelebi ibni es-Seyid el-Hac Mehmed ve Sanizade es-Seyid Mehmed Ağa Mustafa Ağa ve es-Seyid Ömer Çelebi ibni es-Seyid Ahmed Çelebi ve Tahtazade el-Hac Mehmed Efendi ve Yeğen es-Seyid Ali Ağa bin Abdullah Ağa ve Yeğen es-Seyid Osman Ağa ibni Abdullah Ağa ve Şeyh Bedestan es-Seyid Mehmed Çelebi ibni Ali Çelebi ve Şeyh Mevit Afan es-Seyid Ahmed Çelebi ibni es-Seyid Abdullah ve Paşa Yeğen es-Seyid Ahmed Çelebi ibni es-Seyid el-Hac Hüseyin Çelebi ve Bekçiyan zümresinden birinci câitlerinden Korkakoğlu fahrû'l-akran Serdar İbrahim Ağa ve Monla Hasan ve Seyfeddin-oğlu el-Hac Mehmed Ağa ve Alemdar Karagöz Mustafa Paşa ve el-Hac Haydar ibni Haydar Paşa ve Kara bazincan Mehmed Paşa ve Mehmed Beşe ve el-Hac Yahya Beşe nâmun kimesneler ve onuncu cema'âtlerinden serdar sabık İbrahim Ağa Kasaboğlu ve arsa Ağası oğlu Hasan Beşe ve Bilici Alemdar Ali Beşe ve Gümüş Alemdar el-Hac Mehmed Beşe ve Kasab el-Hac Ali ve Bazari el-Hac Mustafa Beşe ve Tekerlekoğlu el-Hac Ali Beşe ve Kara Sadık Beşe ve Abdullah Beşe nâmun kimesneler yetmiş bir cema'atden Kürd Murad-zade Ebubekir Ağa ve Alemdar Hacı Beşe ve Alemdar Cafer Beşe ve Alemdar el-Hac Hasan Beşe ve el-Hac Numan Beşe

ve Toboğlu Hasan Beşe ve Kürdoğlu Mehmed Beşe ve el-Hac Fahreddin Beşe ve Sarı Hasan Beşe ve el-Hac Miroğlu Ahmed Beşe ve sâ'irleri nâmun kimesneler asalet ve gayretlerine vekâlet meclis-i şer'î kavim-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüb bir müddetden beri beldemiz ahalisinden Camire şer' ve kanundan rûgerdan ve alem-i efruz bağı ve tuğyan ibadullah-i bazade zarar ve hüsrân ve katl-i nüfusu ve kesr-i i'raz ve neheb-i emvâl bey'î bat iden Battal-oğlu Mehmed Paşa nam Şekavet Beşe ve hevâdarlarının abadi-i cürm ve zaliminden ahvâl-i ahâli perişân-ı vüruda ve afgân-ı mazluman reside-i isâl olub kahr û tedmirleri tanzim ve tathirlerine cümlemiz dâima dergâh-ı kazıyyü'l-hacâtıdan istid'a ve Ayntab cenâb-ı Badestan İslâm ayda Allah û Teala yevmü'l-kıyam Efendimiz hazretlerinden semeni birrle Mehmed, Alla û Teala lûtf ve 'inâyet-i rabbani ve kuvvet-i Kahire-i Sultani sudur ve envâr-ı asar-ı merhamet-i hakani zuhurlarına şakk-ı merkumun kahr û tedmiri ve şekavet-i mu'tadlarından şehir ve kazâmızın tantif ve tathiri ve fi-ma-ba'd nam eşkıya işidilmemek üzre Hasan tanzimi bânide irade-i aliyye zıll-i ileyh ma'lif-i birrle ba-emr-i aliyye 'adide ve düstur-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-alem sahibü'l-hamiyye ve ileyhim asafü'l-husâl muntahirü'l-ikbal ve'l-iclâl hâlâ Haleb ve Rakka valisi devletlü Mustafa Paşa ve mirmirân-ı kiramdan Maraş mutasarrıfı sa'adetlü Ömer Paşa ve mâ-yerid Paşa hazerâtı me'mur eylediğimize dühul ve muktezâsı me'muriyetlerini birbiri icraya ve mübadereti vüzaret müşirânelerinde olan re'y-i sâ'ib ve fikrini kıyye üzre bi'l-ittifak ihtimam idüb ve himmet idüb ve tevfik-ı Rabbani ve kuvve-i Kahire-i hazret-i şehir-i yâri ile nesta'in ba-ileyh fahr-ı müvehhim-bâzân-ileyh musaddak celilesi üzre şakk-ı merkumu ahz ve katl ve tertib-i ceza ve hevâdarları olan ta'ife-i eşkıyanın müşirâze-i cem'iyet ve şekavetlerinde perişan ve sâ'ire-i nakliye ve fezahetleri atıfâ ve sanârid-i eşkıya ve rû'üsâ-yı safahâ ve istikballeri ahz ve katl ve ceza-yı meşru'aların icrâ buyurub kat'i ve ibrâî'l-kavimü'd-din zulema ve tehdidler Rabbü'l-Alemin Emin kerimesi tilâvet ve hak Tealaya sad hezar spas ve şükür ve minnet ve du'ayı ve merâm-ı Ömer ve Şevket Cemaziye'l-ahiriyye müdâvemet kalub saye-i şevketlü padişahide belde-i mezlus ecsâm-ı eşkıyadan tathir ve klüb ahalsi ve kulüb arizâne tasfiye ve tenvir-i maraz nizâm ile tanzim buyurmalarıyle fi-ma-ba'd cümlemiz adetü'l-vesika olan habl-i müte'eyyin ve şer'î Mehmed ve reşte-i kavim-i din-i Ahmediye teşebbüs ve her bir umurda şer'î ve kanuna muvaffak ve keteb ve sun'î mutabık hamil ve hareket ve emr-i ma'ruf ve nehy-i münkerde ittifak ve'l-inhar ve mülk-i serdâr-ı bânitü's-seyyidina sülûk-i i'tiyad iderek ve bundan böyle herhangi yeniçeri ve gerek sadaret ve re'ayadan şekavet-i mübâderet olur diye bir dakika ruhsat virilmemeksizin ahz ve zabt teslim ve mecazât-ı meşru'alarına mübâderet olunmak ve sadr olan evâmir-i aliyyenin tenfizi hususunda memâna'at olunmayub dâ'ima nestaizü-billâh etba'ullah ve etba'vâr-resul ve ulû'l-emrinin emr-i aliyyesi mucebince imtisâl ve ita'at ve müdde'î iltimâsıyla da'vet-i şer'î olunan kimesnelere asla sahib olunmayub huzur-ı şer'ide sabit olan hukuk-ı şer'iyye ve takrir ve...olanlar dahi ihtimam eylemek ve hilâf-ı kanun sefere gitmeyen ve Sofalı olmayan re'ayaya yoldaşımızdır deyü iddi'a-i askeriyet itdirmeyüb ve sahib olmayub ve hilâf-ı şer'î şerif zulmen ve cebren bir kimesnenin malını almayub ve gecelerde ve gündüzlerde alât-ı devriye gezmeyüb

keşf ve güzâr idenleri men‘ ve def‘ ve meşreb hamr olunmayub ve din ve imana sitem ve ibadullah cebr ve eziyet olunmamak derun şehirde ve taşrada tecmi‘i birrle mahkemeye ve a‘yan konaklarına hücum ve tahkir-i şeri‘at...hükkâm olunmayub ve din ve imana...olunmayub herkes kendi haline meşgul olunmak üzre vezir-i müşârü‘n-ileyh hazretlerinin emr-i ma‘rifetiyle cümlemiz ta‘hid ve kul ve ittika‘a-i ve ahd...ba‘de‘l-yevm işbu ahd û mezkûre ve şürût-ı muharrerinin zuhurlarında Ağa sağın ve kusur iden gerek savât ve gerek ocaklıyan her hangi sınıfdan vâkî‘ olur ise hazine-i amireye otuz bin guruş neziri kabul eyledik hangi tâ‘ife hilâf-ı umur ve muğayyer şürût-ı hareket vuku‘ındandır maktu‘ları evâtâ‘ifeden cânib-i miri için tahakküsm buyurulmağa razı olduk ol-vechle vezirim müşrû‘n-ileyhüma hazeratı beldemize ihsan-ı tanzim ve cümlemizi terkîd ve te‘min buyurulmağın takrirlerimiz lede‘l-şeri‘u‘l-münir tahrir ve tescil ve baş muhasebe kayd ve sebt ve‘l-iltimas ilâhi Teala mesturu‘l-amel olunmak için hüccet-i şer‘iyye ketb ve emlâ olunsun didiklerinde ma-vâkî‘ bi‘t-taleb ketb ve tahrir olundu. Hurrire Fi el-yevmü’s-sâmin ve‘l-işrin min Şehr-i Recebü‘l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

es-Seyid Hasan Ağa ser bevvabin dergâh-ı âli...Tanzade Hacı Mehmed Efendi, Halil Tanzade Şerafetlü Ali Efendi.

Sayfa 79

Hüküm No: 144	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab‘da Tarla-yı Atik mahallesi sakinlerinden olan Fatma binti Monla İbrahim‘in vekil tayin ettiği Yeğen Abdullah Ağa‘nın Kasaboğlu İbrahim Ağa‘dan Fatma Hatun‘un mülkünü satın aldığı hakkında	

Medine-i Ayntab‘da vâkî‘ Tarla-yı Atik mahallesi sakinlerinden fahrü‘l-hazeraşa Fatma Monla İbrahim nam Hatun vekil-i müseccil-i şer‘isi Yeğen Adullah Ağa nam kimesne Medine-i mezburede Kasab oğlu dinmekle meşhur İbrahim Ağa mahzarında bi‘l-vekâle ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Mağarabaşı nam mahalde Göksu mukata‘ası etsâlinde kâ‘in Canbaz el-Hac Hüseyinden iştirâ eyledik...sitânın namı müvekkilem Fatma Hatunun mülk-i müşterâsı olmağla hâlâ mürâfinden icâb ve kabuli hâvi ve şürût-ı sağıreden ‘ari bey‘i bat sahih-i şer‘i ile sitân-ı mezburun üç rebî‘i işbu merkum Kasaboğlu İbrahim Ağaya dokuz yüz yetmiş beş guruşa bey‘ ve tesellüm ve temellük eyledim ol-dahi iştirâ ve kabul ve teslim ve temellük eyledim didikden sonra semeni olan meblağ bi‘l-vekâlet tamamen ve kâmilan merkum yedinden ahz ve kabz idüb mezbur da‘vâsından zimmetimde min külli‘l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi-ma-ba‘d sitân-ı mezkûrun üç

rebi'i işbu merkum İbrahim Ağanın mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun müvekkilem mezburenin alaka ve müdahalesi kalmadı takririm tahrir ve istihgâma yedine cânib-i şer'iden hüccet-i şer'ie i'ta olunsun didikde gıbbe't-tasdiku'ş-şer'i ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Hurrire Fi el-yevmü's-salis min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

es-Seyid Battal Ağa miralay sabıka ve el-Hac Abbas Efendi Güllüzade ve es-Seyyid Yahya Efendi Kanalcıazade, Şerafetlü es-Seyid Hasan Ağa ser-bevvabin dergâh-ı âli.

Sayfa 80

Hüküm No: 145	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik ahallesinden es-Seyid Ömer Battal'ın satışa vekil eylediği Yeğen es-Seyid Ali Ağa'nın Ömer Battal'ın bostanını Şerife Fatma Hatun'a yüz guruşa sattığı ve mülk edindirdiği hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağa zade dinmekle ma'ruf es-Seyid Ömer Battal Ağabeğin tarafından zıkr-i âti bey'i takrire vekil-i müseccil-i şer'isi Yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede kâ'in İbn-i Şeker Mahallesi sakinelerinden fahrü'l-muhadderât-ı şerife Fatma binti es-Seyid Abdurrahman Ağa nam Hatun tarafından zıkr-i âti takrir-i tasdika vekil-i sabitü'l-vekâlesi hâlâ zevce-i nakihi ba'is-i hendü'l-rakîm Kasaboğlu İbrahim Ağa mahzarında vekâlete bi't-tav'ü's-saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure Suaşağısı nam mahalde vâkî' lede'l-ahali ma'lumetü'l-hudud ve bahiran bir kıt'a Nakıbzade bostanı dinmekle ma'ruf hazrevât bostanının tasdikına hâlâ tarafından icâb ve kabulü hâvi ve şürut-ı sağıre ve mahkud-ı mebzuleden 'arî bey'i bat sahih-i şer'i ile işbu merkum İbrahim Ağanın müvekkilem zevcesi Şerife Fatma Hatuna beş yüz guruşa bey' ve tesellüm ve temellük eyledik didikde ol-dahi bi'l-vekâlet iştirâ olunub ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbur beş yüz guruşu bi'l-vekâlet merkumenin müvekkili İbrahim Ağa yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim ve ta'yin takrir da'vâsından zimmetini ibra ve iskat idüb fi-ma-ba'd bostan-ı mezkûrın nısfı işbu İbrahim Ağanın zevce-i menkûhasını Şerife Fatma binti es-Seyid Abdurrahman Ağanın mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun müvekkilem Ömer beğ asla ve kat'a alaka ve müdahili bostan-ı mezburda kalmadı takririm tahrir ve istihgâma yedine hüccet-i şer'ie i'ta olunsun didikde gıbbe't-tasdiku'ş-şer'i ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü'r-rebi' min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Hüküm No: 146	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik mahallesi sakinlerinden olan es-Seyid Mehmed Sadık Ağa'nın eşi Fatma binti Molla İbrahim'in vekil eylediği Yeğen es-Seyid Ali Ağa'nın köşker dükkânını Molla Tahir ve Hasan Beşe'ye sattığı hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinelerinden es-Seyid Mehmed Sadık Ağa zevcesi Fatma binti Molla İbrahim nam Hatun tarafından vekil-i sabitü'l-vekallesi olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer'î şerif-i kevim-i enverde Medine-i mezburda kurb-ı Kayacık Mahallesi ahalisinden rafi' hendü'l-kitab es-Seyid Molla Tahirzade es-Seyid Mehmed Efendi ve Hasan Beşe ibni Yusuf nam kimesneler mahzarlarında bi't-tav'ü's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburda Eblehan çarşusunda vâkî' bir taraftan es-Seyid İshak Efendi mülki ve bir taraftan Tahir Efendizade es-Seyid Ahmed Efendi ve bir tarafından Hacı Sabrioğlu ve bir taraftan tarik-ı amm ile mahdud bir bab Köşker Dükkânı bu ana değin müvekkilem mezburenin mülk-i mevrusı olub hâlâ tarafından icâb ve kabul ve şurut-ı sağireden 'arî bey'î bat sahih-i şer'î ile işbu mezburân müşterekâ elli guruşa bey' ve tesellüm ve temellük eyledim mezburan Molla Tahir ve Hasan beşe dahi kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbur elli guruşı tamamen ve kâmilin işbu merkuman yedinden ber-vech-i iştirâki ahz ve kabz eyledim ve ve ta'yini takrir-i da'vâsından daha zimmetlerin ibrâ-i amm ile ibrâ ve iskat eyledim fi-mâ ba'd dükkân-ı mezbur işbu mezburânın mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsunlar didikde gıbbe't-tasdiku's-şer'î ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Hurrire Fi el-yevmü'l-hams işrin mim Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Mahzar Paşa el-Hac Mehmed, Sefer Beşe tabi'i İbrahim Ağa, el-Hac Fevzi Efendi, Osman Beşe, Kara Cafer Beşe, Kasaboğlu İbrahim Ağa.

Hüküm No: 147	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesinden olan Battal Ağazade es-Seyid Mehmed Sadık Ağa'nın vefatından sonra mal varlığının eşi Fatma Hatun ile kız kardeşi arasında paylaşılması ve bir kısmının Hacı Göğüş vakfiyesine verilmek üzere satışı hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Battal Ağazade es-Seyid Mehmed Sadık Ağanın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Fatma Hatun ile sulbi kebire kızları Zeyneb ve Aişe ve Ümmügülsüm Hatun ve li-ebeveyn kız karındaşıoğlu es-Seyid Mustafaya muhadde olduğu şer'a zahir ve nümâyan oldukdan sonra verese-i mezburun taraflarından zikr-i âti bey' takrire vekil-i müseccil-i şer'ileri olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezbure cârî nehr-i Sacur mütevellisi olan rafî' hendü'l-kitab Şeyh Bedestan Mehmed Çelebi mahzarında bi'l-vekâlet ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure fenâsında Hacı Göğüş değirmanı kurbunda Ali Hotaz yeri dinmekle ma'ruf nam mahalde vâkî' ve değirmân-ı mezkûr olan bir taraftan Ağaloğlu yeri ve bir taraftan Hacı göğüş vakfiyesinden ve bir taraftan nehr-i cârî ve bir taraftan değirmân-ı Hakkı ile mahdud dört yüz yigirmi müşade hazrevât bostanın üç rebî' hissesi Medine-i mezbureye cârî nehr-i Sacurun vakfı olan rebî' hisse şayi'ası bey'i câü'z-zikrin vuku'ına değin müvekkilelerim mezbur mülk-i mevruları olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şûrut-ı sağıre ve afur-ı mebzuleden 'ari bey'i bât sahih-i şer'i ile işbu menzil-i merkurum es-Seyid Mehmed Çelebiye vakf-ı mezbure irsâl olunmak için iki yüz elli guruşa bey' ve tesellüm ve temellük eyledim ol-dahi bi't-tevliye iştira ve kabul ve teslim ve temellük eyledikden sonra sewmeni olan meblağ-ı mezburu iki yüz elli guruş makbul-i merkurum es-Seyid Mehmed Çelebi yedinden mâl-i vakıfdan olmak üzere tamamen ve kâmila ahz ve kabz idüb zimmetini ta'yin ve takrir da'vâsından min külli'l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi-ma-ba'd mahdud mezkûr bostanda olan rebî' hisse-i şayi'ası evkaf-ı mezkûr dâhilinden olmak birrle mütevellî merkurumun mülk-i müşterasıdır mülk-i merkurumunun kat'a alaka ve müdâhili kalmadı takririm tahrir ve istihgâma yedime hüccet-i şer'îye i'ta olunsun didikde gibbe't-tasdiku's-şer'i ma-vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü'l-hams min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Kasaboğlu İbrahim Ağa, es-Seyid Battal Ağa ve el-Hac Davud Ağazade ve Yahya Efendi Kanalicızade ve Hafız es-Seyid Ebubekir EfendiGüllüzade, Şerafetlü el-Hac Mehmed Emin Efendi Güllüzade, Fahrü'l-ulemâ-i müfti Ali Efendi ve Kürd Murad oğlu Ebubekir Ağa ve hâlâ nakıb Kulakzade es-Seyid Mehmed Sadık Ağa ve Sipahi Hassan Efendi ve gayrihum.

Sayfa 81

Hüküm No: 148	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Battal es-Seyid Ömer Beğ'in satışa vekil tayin eylediği Yeğen es-Seyid Ali Ağa'nın Mehmed Beğ'in dört yüz adet tiğek bağı satın aldığı hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal es-Seyid Ömer Beğ tarafından zikr-i âti bey'i takrire vekil-i müseccil-i şer'isi olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde burda Medine-i mezburede kâ'in Şehreküstü Mahallesi sâkinlerinden fahrü'l-haderât Hatice binti el-Hac Hüsameddin Ağa nam Hatun tarafından zikr-i âti takrir-i tefrika vekil-i sabitü'l-vekâlesi sulbi kebiroğlu es-Seyid Muhyiddin Ağa ve Medine-i mezbure tabi' Körkün karyesi ahalisinden Köroğlu Ahmed ve Yusuf oğlu Ömer nâmun nam kimesneler mahzarlarında tav'ı safla ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb karye-i mezbure turabında vâkî' bir taraftan Zekeriya ve bir taraftan şedid ve bir taraftan mezbur Mehmed ve bir taraftan Mehmedcikoğlu mülkleri ile mahdud sekiz yüz seksen Karalık yine karye-i mezburede Erbun nam mahalde bir taraftan Hacıoğlu ve bir taraftan Hatice Hatun ve bir taraftan Hafioğlu ve bir taraftan peykâr ile mahdud dört yüz tiğek i'zâzı iki kıt'a tiğek tamamı bundan akdem müvekkilem merkumun Mehmed Beğin mülk-i mevrusı olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şürut-ı müfideden 'arî bey'i bat sahih-i şer'i ile işbu merkuman Ahmed ve Mehmed ve Muhiddin Ağanın müvekkil ve validesi Hatice Hatun ...yüz guruşa bey' ve tesellüm ve temellük eyledim merkumun dahi iştirâ ve kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburı tamamen ve kâmilan merkumun yedinden ahz ve kabz eyledim fi-ma ba'd bağı mahdudân merkumanların mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsunlar didikde bi'l-vekâle gıbbe't-tasdiku's-şer'i ma-vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurre Fi el-hams min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf

Sayfa 82

Hüküm No: 149	Tarihi: 1201
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Arif Battal es-Seyid Ömer Beğ'in satışa vekil eylediği Yeğen es-Seyid Ali Ağa'nın Attar çarşısında olan mal varlığını Molla Zekeriya'ya satışı hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle Arif Battal es-Seyid Ömer Beğ tarafından zikr-i âti bey'i takrire vekil-i şer'isi Yeğen es-Seyid Ali Ağa meclis-i şer'ide Ehl-i Cefa Mahallesi ahalisinden sabıka şehir kethüdası rafî'i hendü'r-rakîm Monla Zekeriya tarafından vekil-i...Attar el-Hac Kasım mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburda Attar çarşısında merkum sâkine olduğu mütârekâtı tamamen müvekkil-i merkumun mülk-i mevrusı olmağla hâlâ tarafından icâb ve kabulü hâvi şürut-ı sağıreden 'arî bey'i bat sahih-i şer'i ile işbu merkumun müvekkil Molla Zekeriya yüz kırk guruşa bey' ve teslim ve temellük eyledim ol-dahi...iştirâ ve kabul ve teslim eyledikde semeni olan meblağ-ı mezburı tamamen ve kâmilan ahz ve kabz ve ibrâ ve

zimmet eyledim fi-ma-ba'd Mehmed ve mezkûr dükkâna merkum Zekerîyanın mülk-i müşterâsıdır keyf-i mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde ma-vâkî' ketb olundu. Hurre Fi el-yevmü's-sâmin Teşrin-i sâni Sene 1201.

Şühûdül-Hâl

Kapıcıbaşı es-Seyid Hasan Ağa naib es-Seyid Mehmed Sadık Ağa Kulakzade, Hacı Efendizade Ahmed Ağa es-Seyid Mustafa Ağa biraderi, Şeyh Ağa biraderi ve gayrihum.

Hüküm No: 150	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Fatma binti Molla İbrahim'in vekil eylediği Yeğen es-Seyid Ali Ağa'nın bir takım şartlarla Fatma'nın mülkünün tamamını Ali Efendi'den satın aldığı hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sükkânından Fatma binti Monla İbrahim nam Hatun tarafından zikr-i âti tevfiğ-ı takrire vekil-i müseccil-i şer'isi Yeğen es-Seyid Ali Ağa meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburda hâlâ me'zun bi'l-iftâ faziletli Ali Efendi mahzarında bi'l-müvâcehe ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbura tabi' Küçük Kızılhisar nam karyede vâkî' lede'l-ahali ma'lumetü'l-hudud üç kıt'a tarla tahminen beş bin...olmağla bundan akdem müvekkilem mezburenin mülk-i mevrusı olmağla hâlâ tarafeynden icab ve kabulü hâvi ve şurut-ı sağıreden 'ari bey'i bât sahih-i şer'i ile otuz gurusı semeni ma'lume mukabele karar ve ta'rifim ferâğ ve fahrir ve ba-izin sahib-i arazi teslim eyledim oldahi kabul ve râfi ve teslim eyledikten sonra bedel-i ferâğ olan meblağ-ı mezburi işbu Ali Efendi yedinden bi't-tamam ve'l-ikmâl ahz ve kabz idüb zimmetini takrir-i da'vâsından min-küllü'l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi-ma ba'd zikr olunan arazi işbu merkumun mâlik-i mağufesidir müvekkilem mezburenin alaka ve müdahili kalmadı takririm tahrir ve istihgâman canib-i şer'iden hüccet-i şer'i olunsun didikde ma-vâkî' ketb ve terkîm olundu. Hurre Fi el-yevmü'l-hams min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

es-Seyid el-Hac Battal Ağa miralay sabıka, es-Seyid Yahya Efendi Kazancızade, es-Seyid Ebubekir Efendi Güllüzade, Güllüzade es-Seyid Hacı Emin Efendi, Kapıcıbaşı es-Seyid Hasan Ağa.

Hüküm No: 151	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Battal Ömer tarafından vekil olunan Yeğen es-Seyid Ali Ağa'nın Ömer Beğin mülkü olan tarlayı kırk sehime sattığı hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâkî Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle ma'ruf Battal Ömer beğ tarafından zikr-i âti tefvîzı takrire vekil-i müseccil-i şer'isi olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa nam kimesne Medine-i mezbure ahalisinden Kulakzade dinmekle Arif hâlâ kaimakam olan hendü'r-rakîm Mehmed Sadık Ağa ibni es-Seyid Abdurrahman Ağa nam kimesne mahzarında bi'l-vekâle tav'û's-saf ile ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm Medine-i mezbure tabi Kızılcakaryesi turabında vâkî lede'l-ahali ma'lumetü'l-hudud ve buhrân bir kıt'a tahminen bir kille peziri isti'ab ider...tarla bundan akdem müvekkilem merkum Battal es-Seyid Ömer beğ mülk-i mevrusı olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabuli hâvi şûrut-ı müfsideden 'ari olmak üzre ba-izn-i sahib-i arazi ile kırk gurus bedel-i makbuza hakkı karar ve tasarrufum ferâğ ve kasr-ı yed ve teslim eyledim didikde merkum dahi kabul ve tefvîz ve tesellüm eyledikten sonra bedel-i ferağ olan meblağ-ı mezburi işbu muma-ileyh yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idüb zimmeti husus-ı mezkûre dâ'ir amme-i du'âvi ve kâffe-i mutalebatdan min külli'l-vücuha ibrâ ve iskat ve istifaya hakk eyledim fi-ma ba'd zikr olunan bir kıt'a...tarla merkum es-Seyid Mehmed Sadık Ağanın mülk-i mahsusasıdır hasbe-ma-yeşa ve yehtar mutasarrıf olsun müvekkilem merkum es-Seyid Ömer Beğin kat'a alaka ve ve müdahili kalmadı takririm tahrir ve istihgâman savb-ı şer'idan yedine hüccet-i şer'iyye ketb ve i'ta olunsun didikde gibbe't-tasdiku's-şer'i ma-vâkî bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü'l-hams min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Kasaboğlu İbrahim Ağa, Şerafetlü es-Seyid Süleeyman Efendi, es-Seyid Yahya Efendi, el-Hac Emin Efendi, es-Seyid Ebubekir Efendi, Molla Hasan, Molla Ali, Acemoğlu Hafız, es-Seyid Mehmed Çelebi Şeyh Bedestan ve gayrihum.

Hüküm No: 152	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Battal es-Seyid Ömer Beğ tarafından vekil olunan Yeğen es-Seyid Ali Ağa'nın Ömer Beğin mülkü olan bağı Mehmed Sadık Ağa'ya satışı hakkında	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle meşhur Battal es-Seyid Ömer Beğ tarafından zikr-i âti bey' i takriri vekil-i müseccil-i şer'î olan Yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa nam kimesne meclis-i şer'î kavim-i enverde rafi'î hendü'l-kitab es-Seyid Mehmed Sadık Ağa mahzarında bi'l-vekâlet-i tav' sâfile ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure tabi'...turabında vâkî' beyne'l-ahali ma'lumetü'l-hudud vecibelerine bir kıt'a a'zar tiğek bağ bundan akdem müvekkilem mezburun mülk-i mevrusı olmağın hâlâ tarafından icâb ve kabulü havi ve şürot-ı müfside va'kur mebzuleden 'arî bey'i bat sahih-i şer'î ile yüz guruşu semeni ma'lumeye işbu merkum Mehmed Sadık Ağaya bi'l-vekâlet bey' ve tesellüm ve temellük eyledik dedikden sonra ol-dahi iştira ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezburi tamamen ve kâmilan merkum yedinden ahz ve kabz idüb takrir-i da'vâsından zimmetini min külli'l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi-ma ba'd bağ mahdud ve mezkûrda müvekkilem merkumun alaka ve müdahili kalmadı işbu merkum Mehmed Sadık Ağanın mülk-i müştêrâsıdır hasbe-ma-yeşa ve yehtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdik ma-vâkî' ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sâmin min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sittin ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Yeğen es-Seyid Osman Ağa, Kasaboğlu İbrahim Ağa, Bedestan beşinci Mehmed Çelebi, Tokathıoğlu Ahmed Çelebi ve gayrihum.

Hüküm No: 153	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Kızılcakend Karyesinde zeytin ve incir bahçesinin satıldığı ve Battal Ömer Beğ ile alakası ve müdahalesinin kalmadığı hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle ma'ruf Battal Ömer Beğin tarafından zikr-i âti bey'i takrire vekil-i müseccil-i şer'îsi Yeğen es-Seyid Ali nam kimesne meclis-i şer'î kavim-i enverde Medine-i mezbure ahalisinden Kulakzade dinmekle ma'ruf hâlâ kaimakam nakibü'l-eşraf olan ba'is-i hendü'r-rakîm es-Seyid Mehmed Sadık Ağa ebni es-Seyid Abdurrahman Ağa mahzarında bi'l-müvacehe ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbura tabi' Kızılcakend karyesinde kâ'in lede'l-ahali ma'lumetü'l-hudud ve bahiran bir kıt'a zeytin ve incir bahçesi hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şürot-ı müfsideden 'arî bey'i bat sahih-i şer'î ile işbu merkum es-Seyid Mehmed Sadık Ağaya bi'l-vekâle elli guruşu semeni makbuza mezkûr zeytin bahçelerini ve yüz altmış guruşa Kızılcakend karyesinde olan zeytin ve incir bahçesini cem'a iki yüz on guruşa bey' ve tesellüm ve temellük eyledim ol-dahi iştira ve kabul ve teslim ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezburi merkum yedine tamamen

ve kâmilan ahz ve kabz idüb zimmetini takrir-i da'vâsından min külli'l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi-ma ba'd sâlifü'l-beyân Kefercebel karyesinde bir kıt'a yüz elli aded zeytin eşcarı ve Kızılcakend karyesinde vâkî' bir kıt'a zeytin ve incir bahçesi işbu merkumun mülk-i müştêrâsıdır hasbe-ma-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun didiklerinde merkumun alaka ve müdahili kalmadı takririm tahrir ve istihgâma yedine hüccet-i şer'îye i'ta olunsun didikde gıbbe't-tasdiku's-şer'î ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü'l-hams min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

es-Seyid Osman Ağa, es-Seyid Ömer Efendi, es-Seyid Yahya Efendi, es-Seyid Ebubekir Güllüzade, el-Hac Emin Efendi Güllüzade, es-Seyid Süleyman Efendi, Ali Efendizade İshak Efendi, Faziletli müftü Ali Efendi.

Sayfa 84

Hüküm No: 154	Tarihi: t.y
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Halep ve Rakka valisi olan Mustafa Paşa'nın hazinesinden borç alanların borçlarını eda etmesini istemesi ve ödemelerin yazılmasına dair	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Battal Ağazade dinmekle meşhur es-Seyid Ömer ibni es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa nam kimesne akrabasından Yeğen es-Seyid Ali Ağa ibni Abdullah Ağa nam kimesne ba-hüccet-i şeriye tarafından validesi Fatma kendi nefsine asalete ve kebire kızı Aişe ve Zeyneb tarafından bi'l-vekâle ve sağire kızı Ümmüsgülsüm tarafından bi'l-vekâle vesâyet hâlâ Halep ve Rakka valisi hazret-i Mustafa Paşa hazretlerinin hazine-i amiresinde bir mikdar semeni mübâlığı edâ ve teslimi muktezi olmağın emlâki ve akarlarını bey'a taraflarından ber-muceb-i defter vekil-i nasb ve ta'yin eyledikten sonra merkum dahi beher lâzım olan kimesnelere ma'rifet-i şer'le bey' ve mübâlığının tamamını muma-ileyh hazretlerinin hazine-i amiresine teslim ve iştirâ iden kimesneleri müşteri ve isimleriyle defter ve terfim olunub hitamında işbu Şaban-ı Şerif-i Gurrende merkum Battal dahi kendi muma-ileyh ber-muceb-i defter bu misüllü bey'i şirâlarını gıbbe't-tasdik ve tahrir eylediği işbu defterdir.

Uzun çarşıda üzüm ve Veli Güllüzade el-Haac Mehmed Emin Efendi ve Kanalcıazade Yahya Efendiye ale'l-iştirâk bey' 100 guruş.

Küçük Kızıllhisarda iki kıt'a tarlası hâlâ müftü Ayinecizade Ali Efendiye 30 guruş.

Akçakend karyesinde nısf hisse zeytin ma'rusesi ve Küçükbazarda bâb-ı kahvehane Abdurrahimoğlu el-Hac Mehmed Ağa 400 guruş.

Dülük karyesinde bir kıta Hakkı tarlası Şerafeddin nam kimesne 60 guruş.

Gölönünde bir bab kahvehane ve arsada Hacı Tahir kapısı karşısında bir bab hazinesiyle Kasab dükkânı Kasaboğlu İbrahim Ağaya 650 guruş.

Nakıboğlu Bostanı dinmekle ma'ruf bir kıt'a hazrevât bostanı nısf-ı ser-bevvâbin es-Seyid Hasan Ağaya ve nısf-ı Kasaboğluna zevcesi Fatma Hatuna Bey' 1000 guruş.

Nurvan karyesinde bir kıt'a...arpacıoğlu Mami Çelebi 160 guruş.

Girid karyesi kurbunda Gülcek turabında bir bab değirman Kasaboğlu İbrahim Ağa zevcesi Fatma Hatuna 150 guruş.

Karagöz çarşısında bir bab tütüncü dükkânı bir Persiyan oğlu Musa Bey' 50 guruş.

Su yukarısında bir kıt'a hazrevât-ı bostani nısf-ı hisse Neccar Abdurrahman oğlu 225 guruş.

Kürkcü karyesinde vâkî' Erhun mezra'asında kâ'in tarlası nısf-ı Körkün karyesi ahalisinden el-Hac Ahmede ve nısf-ı on kimesneye 200 guruş.

Tilbaşar karyesinde üç kıt'a tarlası Soyluzadelere 350 guruş.

Körkün karyesinde sekiz yüz tiğek karalık Erhun turabında i'razı dörtyüz tiğek ile kıt'a bağı karye-i mezbure ahalisinden Hacı Yusuf oğlu Ömer ve Kürd Ahmed oğlu ve Ali Ağa zevcesi Hatice Hatuna ale'l-iştirâ 100 guruş.

Canbaz el-Hac Hüseyin...üç rebi' Kasaboğlu İbrahim Ağaya virüb Monla Mahmud ve Ovalıoğlu el-Hac Hasan ve ve el-Hac Mustafa ve Attar Molla Ahmede bey' 1300 guruş.

Ve Silahhane karyesinde ilmekci dükkânın nısf-ı hissesi Arnavudoğlu Mustafaya 75 guruş.

Gölönünde Kasab dükkânı Seyfeddinoğlu Mehmed Ağaya 100 guruş, Telafer karyesinde bir kıt'a incirlik Seyfeddinoğlu el-Hac Mehmed Ağaya 30 guruş.

Eskici çarşısında bir bab... dükkânı el-Hac Hasanzade Molla Mehmede 45 guruş.

Gülcekte iki sabit değirman hissesini Kasaboğlu İbrahim Ağaya 650 guruş.

El-Hac Emin Ağa konağı Kasaboğlu İbrahim Ağaya 1000 guruş.

Zülkadirde bir kıt'a bağ Ali Ağa zevcesi Hatice Hatun 35 guruş.

Kefercebel karyesinde bir kıt'a zeytinlik Kulakzade es-Seyid Sadık Ağaya 150 guruş.

Kızılcakend karyesinde incirlik iki kıt'a Kulakzade Sadık Ağaya 50 guruş.

Züker karyesinde bir kıt'a bağ Kulakzade Sadık Ağaya 100 guruş.

Kızılcakend karyesinde zeytinlik...karyesinde ve Nizib karyesi civarında bir kıt'a zeytin bahçeleri Kulakzade Sadık Ağaya bey' i şer'i 100 guruş.

Eblehan çarşısında bir bab köşker dükkânı Kasab Hasan ve Molla Tahire ale'l-iştirâ 50 guruş.

Sayfa 85 (Hüküm 154'ün Devamı)

Ve arsa kurbunda el-Hac Kasımın sâkin olduğu Attar dükkânı sabıka şehir kethüdası Molla Zekeriya Bey' 140 guruş.

Finik karyesinde vâkî' bir kıt'a zeytin bahçesi Kulakzade Sadık Ağaya yüz guruşa bey' 100 guruş.

Guruş

7570 yalnız yedi bin beş yüz yetmiş guruşdır.

0110 mine'l-ihracat masarufı için yalnız yüz on guruşdır.

7460 Sahih ayakbaşı muma-ileyh hazretlerinin hazine-i amiresine teslim olan yalnız yedi bin dört yüz altmış guruşdır.

Hüküm No: 155	Tarihi: 1206
Belge Türü: Temessük	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Yukarıda deftere kaydedilen vergilerin tahsil olunduğu hususunda	

Bâ'is-i tahrir-i huruf budur ki,

Bâlâda defter olunan emlakimizin cümlesi Yeğen Ali Ağa ma'rifetiyle fûruhat olunub yalnız yedi bin dört yüz altmış guruş tarafından teslim olunmağın işbu temessük tahrir-i ketb ve i'ta olundu. Sene 1206.

Şühûdül-Hâl

Ebubekir Ağa ve Kürd Muradzade ve Kasaboğlu İbrahim Ağa ve Sipahi Hasan Efendi ve Kanalcıazade Yahya Efendi ve Güllüzade esSeyid el-Hac Mehmed Efendi, ve şerafetlü se-bevvâbin dergâh-ı Ali es-Seyid Hasan Ağa, fahrü'l-ulema faziletlü Ali Efendi, ve Hanifioğlu, ve Arpacioğlu Mehmed, kal'a ahalisinden Arpacioğlu Kara Abdullah.

Hüküm No: 156	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Cevizlice Mahallesi sakinlerinden olan Fatma binti el-Hac Hüseyin'in kardeşi es-Seyid Mehmed'en babalarından kalan mirastan hissesini talep etmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Cevizlice Mahallesi ahalisinden Fatma binti el-Hac Hüseyin Efendi nam Hatuna zâti ba'de't-ta'rifü's-şer'i meclis-i şer'i kavim-i enverde li-ebeveyn karındaşı rafi'i hendü'l-kitab es-Seyid Mehmed bin merkum el-Hac Hüseyin Efendi mahzarında bi'l-verâse üzre da'va ve takrir-i kelâm idüb bababımız merkum ve validemiz Rukiyye Hatunun hayn-ı vekâletlerinde tereke ile ma'rifet-i şer'le tahrir ve defter olunmuşdur bir mantuk defter-i fiham elli guruş ve haric az defter yigirmi üç guruş katmalu bir sim kuşak ve beş guruş kıymetlü bir kitab ve üç yüz guruş Hac akçesi olmak üzre nakid akçe işbu merkum karındaşım merkum zimmetinde olmağla salifü'z-zikr eşyalar ve nakid akçelerine hisse-i örfiyemi talebi derim sū'âl olunub olunsun didikde gıbbe's-sū'âl merkum es-Seyid Mehmed cevabında ber-vech-i muharrer defter-i kassam mantukı üzre iddi'a olunan elli guruş tamamen ve kâmilan işbu karındaşım Fatma Hatuna eda ve teslim ibra ve zimmet olunub ez-defter olan yigirmi sekiz guruş kıymetlü kitab kuşak ikrâr-ı ma'dası inkâr idicek müdde'i mezbure Kamile Hatun ber-vech-i muharrer müdde'inin mutabık üç yüz guruş Hac akçesine beyyine taleb olundukda ba'de'l-imhân ve'l-istihmâl şer'a beyyineden izhâr-ı acizeleriyle istihlâf olunsun didikde 'ale'v-vakf-ı minvâl ba'de'l-alemü'l-âli itmeğin ve ale'l-muceb ikrara yigirmi sekiz guruşdan sülüs hisse dokuz guruş sehim-i makarr ve hissesi üzre kız karındaşı mezbur edaya ba'de't-tensib ve ber-muceb-i defter-i fiham hisse şayi'asını tamamen ve kâmilan teslim ve ibra ve zimmet eylediğine merkum es-Seyid Mehmedden beyyine taleb olundukda udul-i ahrar ve ricâl-i müsliminden Halil bin el-Hac Mehmed ve el-Hac İbrahim bin Abdullah nam kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i şer'a hazıran oldukları halde eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i mezburede işbu Medine-i mezbure Fatma Hatuna karındaşı işbu es-Seyid Mehmedden ber-muceb-i defter elli guruş tamamen ve kâmilâ ahz ve kabz eyleyüb birbirlerinin zimmetlerini ibra ve iskat eyledi bu hususa bu vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ideriz didiklerinde eda-yı şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de'r-ri'ayet şerâ'itü'l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucibince müdde'i mezbure Fatma Hatuna meblağ-ı mezbur elli guruş da'vasından ve salifü'z-zikr Hac akçesi meblağ-ı mezbur üç yüz guruş mutalebesinden ba'de'l-men' hükm olunan dokuz guruş bir selasesi meclis-i şer'ide tamamen ve kâmilan mezbur Fatmaya teslim olunub karındaşı es-Seyid Mehmedin zimmetini makbuz-ı mezkûrede dâ'ir-i amme-i du'avi ve kâffe mutalebatdan min külli'l-vücuha ibra ve iskat eyledikde merkum dahi mezbrenin zimmetini min külli'l-vücuha ibra ve iskat itmeğin ma-vâkî'

bi't-taleb ketb olundu. Hurre Fi el-yevmü's-sâmin işrin min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Düğekcioğlu Köşker Monla Mehmed, Monla Kazım, Monla Yusuf, Kebapçı el-Hac Bekir, İpliklioğlu Molla Mehmed.

Sayfa 86

Hüküm No: 157	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Orul Karyesi sakinlerinden Aişe binti Ömer'in vefatından sonra mirasçıları oğulları ve kız kardeşleri arasında taksim ve tahrir olması hususunda	

Medine-i Ayntab'a tabi' Orul Karyesi sakinelerinden iken bundan beş sene mukaddem vefat iden Aişe binti Ömer nam Hatunun verâseti zevc-i nakihi oğluna Mehmed ile Ömer ...oğlu Osman Beşe'ye münhasıra olduğu şer'a zahir ve ba'de kable'l-kasr merkur serik oğlan Mehmed dahi fevt olub verâseti li-ebeveyn kızkarındaşı Zeynep binti Ahmed dede nam Hatuna münhasıra olduğu şer'a zahir ve nümâyan oldukdan sonra rafi' hendü'l-kitab merkur Osman beşe meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezbure sakinelerinden müteveffâ-yı merkurun kız karındaşı ve terekesine vazi'atü'l-ebedi olan mezbure Zeyneb Hatun mahzarında bi'l-verese üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan beş sene mukaddem makbul mezbure mevrusemiz Aişe Hatunun zevci müteveffa-yı merkur pederin yeri oğlan Mehmed zimmetinde ve ma' kud mukarrer-i aliye yetmiş beş gurusı beher mamü'ehhiri olub bir sene derununda işbu mezbureden kendi hissesine isabet ve intikal iden otuz yedi buçuk gurusı mutalebe eylediğimde karye-i mezbure turabında vâkî' lede'l-ahali ma'lumetü'l-hudud ve bir kıt'a yedi baran incir bahçesini huzur-ı müsliminden zikr olunan otuz yedi gurusı meblağ-ı mezbure için bana eda ve teslim itmiş idi iki seneden beri bahçe ...fuzuli zabt itmekle sû'âl olunub Teslime tenbih-i şer'i olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl mezbure Zeyneb Hatuna cevabında fi'l-hakika işbu merkur Mustafa Beşenin mevrusesi Aişe Hatunun kız karındaşım müteveffâ-yı mezbur zimmetinde mihr-i mü'ehhiri var idi lakin mikdar-ı mezkûr olduğu ma'lumumuz değildir deyü mikdar-ı mezkûr olduğunu inkâr idilecek mihr-i misli ile ba'de'l-humma karındaşı müteveffâ-yı merkurun terekesinden arpa ba'de't-tenbih mezbure Zeyneb Hatuna i'ade-i kelâm idüb salifü'z-zikriyesiyle baran incir bahçesi müteveffâ-yı merkur karındaşım bir sene oğlan Mehmed ile benim müşterekim deyü da'va ve takrir-i kelâm eyledikde ber-vech-i muharrer müdde'asına beyyine taleb olundukda 'udul-i ahrar ricâl-i müsliminden Hasan bin Mahmud tâ'ifesinden Emine binti Ali ve Aişe binti Bayrakdar nam kimesneler li-ecli'ş-şehade

meclis-i şer‘a hazıran olub eserü’l-istişha ve fi’l-hakika işbu müdde’i mezburun mutalebe eylediği yedi baran bir kıt‘a incir bahçesinden iki baran bahçe işbu mezbure Zeyneb Hatunun ve beş baran müteveffâ-yı merhum mülk-i mevruslarıdır ve ile’l-ân müştereklerdir yine bu hususa şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyü her biri şehadet-i şer‘iye eylediklerinde ba‘de’r-ri‘âyetü’l-kabul şehadetleri kabul olmağın mucebince zikr olunan bahçenin baranî mezbure Zeyneb Hatuna ve beş baranî Mustafa Beşe’ye mevrusesi olan Aişe Hatunun mihr-i mü’ehhiri için merhum Mustafa Beşe’ye teslim ba‘de’l-muhakemetü’ş-şer‘iye ma-vâkî‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü’s-sâni işrin min Şehr-i Şabanü’l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Odabaşı el-Hac Cafer Beşe, es-Seyid Molla Hakivaoğlu es-Seyid İbrahim, Şeyh Attaran es-Seyid Abdurrahman.

Hüküm No: 158	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab’da Hayik Baba Mahallesi sakinlerinden olan Süleyman Ağa bin el-Hac Hasan Ağa’nın mirasçıları eşi Ümmühanı ve oğulları ve kızlarına kalan mirasın verilmesi	

Medine-i Ayntaba Hayik Baba Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat iden Süleyman Ağa bin el-Hac Hasan Ağanın verâseti zevce-i menkha-i metrukesi Ümmühanı binti el-Hac Ahmed ile sulbi sağır oğlu Hasan ve sağire kızları Hatice ve Aişe münhazıra olduğu şer‘a zahir ve nümâyan oldukdan sonra sağır-i mezbur Ümmühanının valideleri ve ba-hüccet-i şer‘iye kıbel-i şer‘iden vasileri mezbure Ümmühanı Hatun tarafından el-Hac Numan bin Molla Mehmed ve Mehmed Beşe ibni Ebubekir nam kimesneler şehadetleriyle zikr-i âti bey‘i takirde vekil-i sabitü’l-vekâlesi hâlâ zevc-i nâkihi Şeyh Kara Mehmed Beşe nam kimesne meclis-i şer‘i kavim-i enverde Ammu Mahallesi ahalisinden rafi‘i hendü’l-kitab Gök Osman oğlu Mehmed Beşe mahzarında vesâyete ve asalete ve vekâlete bi’l-vekâle tav’us-safla ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Suburcu nam mahalde vâkî‘ lede’l-ahali ma‘lumetü’l-hudud bir bab kahvehanenin kendi bahası müvekkilem mezbure Ümmühanı Hatunun zevc-i evveli Selman Ağanın ile’l-vefât mülki olub hâlâ bey‘ câü’z-zikrin vuku‘ına değin mezburumun ve müvekkilimin mülk-i mevrusları olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şürut-ı sağirede ve vuku‘at-ı mebzuleden ‘ari bey‘i bat sahih-i şer‘i ile işbu merhum Osman Beşeye otuz guruş semeni makbuza rebi‘ ve teslim ve temellük eyledim ol-dahi iştira ve kabul ve teslim eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburede otuz guruşı tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idüb zimmetini ta‘yin takrir da‘vasından vekâlet ve vesâyete asalete ibra ve iskat eyledim didikde fi-ma ba‘d zikr olunan kahvehanenin gediği işbu merhum

Osmanın mülk-i müşterâsıdır didikde mezburunun ve müvekkilemin ka'a alaka ve müdahili kalmadı takririm tahrir ve istihgâma yedine canib-i şer'iden Hurre Fi el-yevmü'r-rebi' işrin min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Ceridoğlu Mehmed Ağa, Fahrü'l-akran hâlâ serdar İbrahim, Odabaşı Kara Cafer, Alemdar Ağababa es-Seyid Mehmed Çelebi, Fahrü'l-akran Kasaboğlu İbrahim Ağa.

Sayfa 87

Hüküm No: 159	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras, Vasi Tayini, Nafaka
Belgenin Özeti: Ayntab'da Beğlerbeği ahalisinden es-Seyid Ali'nin vefatından sonra oğullarına kalan mal varlığına vasi atanması ve çocuklar için nafaka ve kıyafet yardımı yapılması ve her birine beş akçe nafaka ve kıyafet yardımının takdir edilmesi hususunda	

Medine- i Ayntaba tabi' Beğlerbeği ahalisinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyid Ali bin el-Hac Ali'nin sulbi sağır oğulları es-Seyid Mehmed ve es-Seyid Mehmed Ali kızı Haticeye babaları müteveffâ-yı mezburun asalet ve intikal iden mal-ı mevrusları hıfz ve umurını tesviye için savb-ı şer'i...bir vasi nasb-ı lâzım ve mühim olmağla sa'ar-ı mezburunun kebire karındaşı raf'i hendü'l-kitab es-Seyid Mehmed nam kimesne vesâyet-i merkumeye evvel ve vesâyet ısgar-ı mezbureden ittifa' ve olduğu zeyl-i rakimde muharrerü'l-esamı müslimeyn haber virmeleriyle hâkim-i mevki' sadr-ı kitâb tûhyle Hasan Ali hazretleri merkum es-Seyid Mehmed ısgar-ı mezburun üzerlerine vasi nasb ve ta'yin idüb merkum dahi kabul ve mirasımın edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikten sonra vasi merkum Ağada kelâm işbu evini validem Hatice Hatundan mütevellimde olan sağır es-Seyid Mehmed ve kız karındaşı Hatice nam Hatun taht-ı şer'iyede olub nafaka ve kisve bahaya ihtiyaçları olmağla canib-i şer'iden ma'ruf nafaka ve kisve baha farz ve icâzet ve takdir olunmak matlubumdur didikde hâkim-i müşârü'n-ileyh...hazretleri sağıran-ı mezburan es-Seyid Mehmed ve Haticeye yüz yigirmi bir guruşa râyic fezaü'l-vakt olan akçeden her birilerine külli yevmi beş akçe nafaka ve kisve baha farz ve takrir idüb ma'ruz-ı mezkûr sağırân-ı mezkûrânın lâzımelerine harç ve sarfa ve lede'l-hüccet istidadına ve vakt-i sağirede mâl-ı mevruslarına rücu'a merkum es-Seyid merkum Mehmede izn virilmeğin ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurre Fi el-yevmü'l-hams ve'l-ışrin min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Hüküm No: 160	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da İbn-i Eyüb Mahallesi sakinlerinden olan es-Seyid Mehmed'in es-Seyyid Mehmed Çelebi ve Taşçı Sarkiye'ye evini satması ve bir alaka ve müdahalesi kalmadığı hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâkî' İbn-i Eyüb Mahallesi ahalisinden Akıloğlu dinmekle ma'ruf es-Seyid Mehmed bin Mustafa nam kimesne meclis-i şer'î kavim-i enverde ve mahfil-i münif-i izharda kendisi nefesine asalet ve kız karındaşları Emine ve Esmâ binti merkum Mustafa nam Hatun taraflarından zikr-i âti bey'î takrirde vekil olduğu zât-ı mezburâtı ma'rifet-i şer'îye ile arifân-ı sirâc Monla Ömer ve Mehmed nam kimesneler şehâdetleri vekil-i sâbitü'l-vekâleleri olmağla bu vekâlete Medine-i mezbure ahalisinden rafiü'l-hendü'l-kitab Küçük Bakkal es-Seyid Mehmed Çelebi ibni İbrahim Çelebi ve Taşçı...mahfirlerinde bi't-tav'û's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb salifü'z-zikr İbn-i Eyüb maallesinde vâkî' Canan Efendizade ve es-Seyid Mehmed Çelebi menzilleri ve semeni tarik-ı amm ile mahdud bir beyt ve bir matbah ve etsâlinde mi'mare virânesi vüsulüne mu'ayyinesi müştemil bir bab menzilin binası hâlâ bey'î câü'z-zikrin sudurına ve külliye ve mülk-i ma'ruzı olup ve arsası Cafer ibni Eyüb cami'î şerifinin yarım batman şıngan yağı ile tehkirine mevkuf ve nısf-ı ahzı Çukur mahallede vâkî' mescid-i şerifin senevî yarım batman şıngan yağı ile tehkirine mevkuf pederim Mustafanın ile'l-vefât uhdelerinde olup ba'd-ı vefatlarının dahi ile'l-ân uhde olmağın salifü'l-beyân menzil ve mu'assare mürahasının hâlâ tarafeynden icâb ve kabuli hâvi ve şurut-ı sağireden 'arî bey'î bat sahih-i şer'î ile işbu merkuman es-Seyid Mehmed Çelebi ve Taşçı Sarkiyeye bey' ve tesellüm ve temellük eyledim ol-dahi iştira ve kabul ve teslim harâya münhazıra yeri ve menzili arsaları için yarım batman şıngan Eyüb Cami'î şerifine ve yarım batman şıngan yağı Çukur mahallede vâkî' cami'î şerifeye virilmek üzere ba-izn-i ma'tuli iştira ve kabul ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezburi ulema kadr-i husus ahz ve kabz idüb zimmetini takrir da'vasından ibrâ ve iskat eyledik fi-ma ba'd mahdud-ı mezkûr kızıl ve harabe mu'assare binaları mülk-i müşterasıdır hasbe ma-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsunlar benim ve karındaşlarım müvekkilan mezburanın alaka ve müdahaleleri kalmadı takririm tahrir ve istihgâma yedine hücet-i şer'îye i'ta olunsun didikde gibbe't-tasdiku's-şer'î ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Hurrire Fi el-yevmü'l-hams ve işrin min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Emir Ahmedoğlu Feyzullah Çelebi, Şeyh el-Hac Mehmed Çelebi, el-Hac Mehmed Efendi, diğer Mehmed, Sarrafoğlu Mehmed Efendi ibni Monla Bekir, Mehmed Ali bin Monla Mehmed, Sirac Ömer bin Osman.

Sayfa 88

Hüküm No: 161	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da İbn-i Eyüb Mahallesi sakinlerinden olan Çayircu Ali'nin vefatından sonra mal varlığının oğlu ve oğlunun kızına tevcih edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da İbn-i Eyüb Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Çayircu Ali'nin sulbi sağır oğlu Mehmed ve sağire kızı Zelihaya Emine binti Ahmed nam Hatuna nasb olunmuştur. Fi Şabanü'l-Muazzam Sene 1206.

Şühûdül-Hâl

Odabaşı Hacı Cafer, EL-Hac Fakhi Mehmed Efendi, Mehmed Cafer ibni Molla Ebubekir, Şeyh Osman Efendi bin İbrahim, Demir Cevzari es-Seyid Ahmed Çelebi ve gayrihum.

Yine merhum Çamurcu Ali'nin sağire kızları Ümmügülsüm valideleri Kerime binti İsmail nam Hatun ve minba's olmuştur. Hurre Sene 29 Şabanü'l-Muazzam Sene 1206.

Şühûdül-Hâl

Odabaşı Hacı Cafer, el-Hac Fakhi Efendi, Müşiroğlu Kel Ali, ve Çerçizade es-Seyid Ahmed Çelebi ve gayrihum.

Hüküm No: 162	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Akyol Mahallesi sakinlerinden olan es-Seyid Mehmed Ağa ibni es-Seyid Nur Ali Ağa'nın satın aldığı mülkünü es-Seyid el-Hac Mehmed'e satışı ve parasını alması ve geri kalanının tahrir edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Akyol Mahallesi ahalisinden es-Seyid Mehmed Ağa ibni es-Seyid Nur Ali Ağa nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede vâkî Tarla-yı Atik mahallesi sakinlerinden rafi'at-ı hendü'l-kitab Emine

binti el-Hac Mehmed nam Hatun tarafından zikr-i âti bey'i kabule Mehmed bin Mehmed ve Yahya bin Monla Tahir nam kimesneler şehadetleri vekil-i sabitü'l-vekâlelere Küçük Bakkal Mehmed Çelebi ibni el-Hac İbrahim nam kimesne mahzarında tav'u's-safla ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede kâ'in Piyale Paşa Hamamı dinmekle ma'ruf tahdid bu sayfiden münkati bir bab salifü'z-zikrin vuku'na değin mülk-i mevrusım olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulî hâvi ve şûrut-ı müfsideden 'ari bey'i bat sahih-i şer'i ile müvekkil-i merkume es-Seyid el-Hac Mehmed nam Hatuna yüz elli guruş semeni ma'lume bey' ve teslim ve temellük eyledim ol-dahi bi'l-vekâle iştirâ ve kabul ve temellük ve teslim eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbur yüz elli guruşın müvekkilem mezbure yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idüb ta'yin takrir-i tahrir olunsun zimmetini min külli'l-vücuha ibra ve iskat eyledim fi-ma ba'd hamam-ı mezkûrın yüz yigirmi sehimde sekiz sehimde merkum Küçük Bakkalın müvekkilem es-Seyid el-Hac Mehmedin mülk-i müştêrâsıdır hasbe ma-yeşa ve yehtar mutasarrıf olan kat'a alaka ve müdahaleme yokdur tahrir ve istihgâma yedine hüccet-i şer'îye i'ta olunsun didikde gibbe't-tasdiku's-şer'î ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Şühûdül-Hâl

Muhzirbaşı Safer Ağa, Kulakzade es-Seyid Mehmed Sadık Ağa, es-Seyid Abdi Efendi Kanalcıazade, Yeğen Osman Ağa ve gayrihum.

Hüküm No: 163	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Cevizlice Mahallesi sakinlerinden olan Sarı Mehmed Beğ ibni Hüseyin Beğın vefatı ile mirasının Aişe ve Ümmühanı Hatun'a verilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Cevizlice Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Sarı Mehmed Beğ ibni Hüseyin beğın verâseti Aişe ve Ümmühanı Hatuna münhasıra olduğu şer'an zahir ve nümâyan olduktan sonra mezbure Aişe Hatunun zevc-i rafi'u'l-hendü'l-kitab Tekerlekoğlu dinmekle ma'ruf el-Hac Ali nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enverde hâlâ zevcesi ve kız karındaşları mezbure Ümmühanı bin Ümmüş merkum Hüseyin beğ nam Hatun taraflarından Hüseyin bin el-Hac Musa ve Mehmed bin Ali nam kimesneler şehadetleri vekil-i sabitü'l-vekâleleri olmağla vekâlete Medine-i mezburede karib Zincirli mahallesi ahalisinden Mehmed beğ ibni Mustafa Ağaa nam kimesne mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan iki sene mukaddem Mehmed karındaşı müteveffâ-yı mezbur Mehmed beğ ba-temessük ve ba-temellük üç yüz elli beş guruş hakkım var deyü fuzuli müvekkilândan tamamen...istinaden yüz guruş akçe ve yigirmi beş guruş kıymetlü üç kille hınta ve iki yüz yigirmi beş guruş kıymetlü bir râ'is kısarak onu zabt itmekle

müşterân olunub muceb-i şer'isi icrâ olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl merkum Mehmed Beğ cevabında fî'l-hakika müteveffâ-yı mezbur Mehmed Beğ tarih-i kitabdan üç sene mukaddem esna-yı seferde yetmiş guruşa mu'teda virdiğimde yüz guruş işbu bir kıt'a deyn-i temessüki bana i'ta ve yine bir vak'a yüz guruş akçe ve yüz guruş kıymetlü akçe virmiş idim iki yüz elli guruşa işbu bir kıt'a deyn-i temessüki cem'a iki kıt'a mahzî ve mahtum itmek i'ta itmişdi mebalığ-ı mezburdan yüz guruş bana hâl-i hayatında eda ve teslim idüb iki yüz elli guruşa mukabil üç kille hinta ve br râ'is-i mezkûr kısrâğı işbu merkum el-Hac Alinin müvekkileler ahzını ahzını ikrar ve i'tiraf eyledikde gibbe'l-istintak merkumel-Hac Ali cevabında bir kıt'a...şerife ibrâz ber-muceb-i fetevâ-yı şerife ve ale'm-muceb ikrara makbuzatı olan üç yüz elli beş guruşın iki yüz yetmiş guruşu ber-vech-i muharrer deyn-i mezkûrlarına...namıyle aldığı seksen guruşu müvekkilât-ı mezburatı Aişe ve Ümmühanı Hatuna red ve teslim merkum Mehmed Beğ ba'de't-tensib ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sâni ve işrin min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf

Sayfa 89

Hüküm No: 164	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücjet	Belgenin konusu: Evlenme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Isbatırın Karyesi sakinlerinden olan Hatice binti Mustafa'nın eşinin Akkerman Kalası muhasarasında şehit olması nedeniyle bir sene sonra tekrar evlenmesi için izin istemesi hususunda	

Medine-i Ayntaba tabi' Isbatırın Karyesi sakinelerinden rafî'a hendü'l-kitab Hatice binti Mustafa nam Hatuna ferâi ba'de't-ta'rifü's-şer'î meclis-i şer'î kavim-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bir-i anî'l-merâm ve ifade-i meram idüb zevcim Yusuf nam kimesne tarih-i kitabdan üç sene mukaddem bahçeli seferine azimet idüb hâlâ diyar-ı aherde galib-i vesayatı olmak zannıyla emrâr-ı müterakıb iken dört mah mukaddem zevcem mezburan ve sağırde serhadât-ı Osmaniyeden Akkerman kal'ası muhasarasında şehidâ fevt oldu deyu mesmu'ım olmağın işbu yedimde olan fetevâ-yı şerife ibrâz idilecek mezbure Haticeden takrir-i meşruhına mutabık beyyine taleb olundukda bir sene mukaddem işbu mezbure Hatice Hatunun zevci Yusuf nam kimesne Mahifur Paşa hazretlerinin savâtı iken eyyâm-ı muhasarada top güllesi imaret itmekle derhal şehid oldudeyü ale'l vechi's-şehade ihbar ve inhâ itmekliğin ba'de't-ta'did ve't-tezkiye ber-muceb-i fetevâ-yı şerife husus-ı mezkûrede şehid-i vasıdın şehâdeti makbul ve makber olmağın mezbure Hatice Hatuna ba'de't-t...zevci ahire tezvic ve nikâh olunmağa izn-i şer'î virilmeğin ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sâmi'min Şehr-i Şabanü'l-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Hüküm No: 165	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da es-Seyid Hacı İshak Efendi'nin eski arsa çarşısında satın aldığı mülkünü Mehmed Beşe'ye satışı hususunda	

Medine-i Ayntab ahalisinden sabıka me'zun bi'l-imtiha es-Seyid Hacı İshak Efendi kıbel-i şer'i kavim-i enverde Medine-i mezburede Şhreküstü Mahallesi ahalisinden Samancı dinmekle meşhur Mehmed Beşe ibni Mehmed Ağa mahzarında tav'û's-safla ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede Eski arsa çarşısında vâkî' bir kıt'a ma'lumetü'l-hudud ve'l-ceyrân gerek oğlundan iştirâ eylediğim bir bab... bey' câü'z-zikrin vuku'ına değin mülk-i müşterâm olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şûrut-ı sağıreden 'arî bey'i bat sahih-i şer'i ile rafî'i hendü'l-kitab es-Seyid Mehmed Beşe yetmiş gurus bey' ve tesellüm ve temellük eyledim ol-dahi iştirâ ve kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburı mumâ-ileyh yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idüb semeni olan meblağ-ı mezburu ahz ve kabz idüb zimmetini te'min-i takrir-i da'vasından ibra ve iskat eyledim fi-ma ba'd rikâb-ı mezbur merhum Mehmed Beşenin mülk-i müşterâsıdır hasbe-ma-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun alaka ve müdahalem kalmadı takririm tahrir ve yedine hücet-i şer'ie i'ta olunsun didikde gibbe't-tasdiku's-şer'i ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundı tahriren Fi el-yevmü'l-aşr min Şehr-i Ramazanü'l-Mübarek Sene sitte ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Ali Efendizade ve el-Hac Esad Efendi, es-Seyid Ömer Çelebi Kürtüncüoğlu Ve Hacıoğlu el-Hac Mustafa ve es-Seyid Süleyman Efendi, hâlâ müfti faziletli Ali Efendi.

Sayfa 90

Hüküm No: 166	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kızılca Mescid sakinlerinden olan Sabuncu Osman bin Hüseyin'in öldürülmesi ile mal varlığının babasına tevcih edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Kızılca Mescid ahalisinden iken bundan akdem ber-vech-i âti maktûlâ fevt olan Sabuncu Osman bin Hüseyinin verâseti babası merhum yedine münhasıra olduğu şer'a zahir ve nümâyan olduğdan sonra merhum Hüseyin nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enver ve mahfil-i din-i münif izharda Medine-i

mezburede vâkî‘ Kürtünciyan Mahallesi ahalisinden dermiyanlı Mehmed tarafından zikr-i âti sulh ve ibraya ve bunların mütevakkıf olduğu Monla Hüseyin ibni Mehmed ve Mehmed Emin bin Hasan şehadetleriyle vekil-i sabitü’l-vekâlesi olan rafî‘i hendü’r-rakîm Kara Bazencan Mehmed Ağa ibni Mustafa Ağa mahzarında bi’t-tav’ü’s-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan üç mah mukaddem oğlu müteveffâ-yı mezburi işbu merkum Mehmed Ağanın müvekkil-i mezbur Dermiyanlıoğlu Mehmed amidü’t-takrîz... yatağan bucağı harab ve haraç idüb te’sirinden bir sene sonra fevt olmağın binâen-aleyh... münaza’at-ı kesire ve fi-ma mühimmat cereyân itmeğın hâle hendü’s-sulh seyyidü’l-ahkâm kahvâsı üzre müslimûn ve masalihun tevasıt idüb bir Mushaf-ı şerife üç yüz yigirmi gurus nakden ve yüz gurus kıymetlü eşyâ-i metnu’a üzerine inşâ’i akd sulh ve kayddan ibrâ-i zimmet itdiklerinde ben dahi sulh-ı mezburi kabul ve berâ-yı sulh olan sâlifü’z-zikr Mushaf-ı şerife ve üç yüz yigirmi gurus akçe ve yüz gurus kıymetlü eşya metnu’ayı işbu vekil-i merkum Mehmed Ağa yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idüb oğlum müteveffâ-yı merkum Paşanın müte‘allika amme da’va ve husumât ve eyman-ı vakfiye mutalebatdan müvekkil merkum Rumıyanlıoğlu Mehmedin zimmetini ibrâ-i amm ile ibrâ ve iskat eyledim takririm tahrir ve istihgâma savb-ı şer’iden yedine hüccet-i şer’iye i’ta olunsun didikde gibbe’t-tasdiku’s-şer’i ma-vâkî‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü’s-sânî‘ min Şehr-i Şabanü’l-muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Tokadi karrada es-Seyid Ahmed Çelebi, Hızır Caferoğlu es-Seyid el-Hac Hasan, Şeyh Bedestan es-Seyid Mehmed Çelbi, Hâlâ Nakibü’l-eşraf es-Seyid Mehmed Sadık Ağa, Yeğen Ali Ağaoğlu Abdullah.

Hüküm No: 167	Tarihi: 1207
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Tamir
Belgenin Özeti: Ayntab’da Nuri Mehmed Paşa’nın yaptırdığı su yolunun tamiri ve eksiklerinin giderilmesi hususunda	

Husus-ı âtiü’l-beyânın mahallinde ketb ve hüsn-i iltimas olunmağın savb-ı şer’iden Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi me’zuna ta’yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntab’da zikr-i âti münazi’i olan kal’a kapısı etsâlinde vâkî‘ maktul Nuri Mehmed Paşa binâ ve ihdâs eylediği...üzlerine varılub zeyl-i rakîmde fahrü’l-esâmı müslimin mahzarlarında akd-i meclis-i şer’i âli eyledikde Medine-i mezburede Tube mahallesinde vâkî‘ Şirvani Cami’i şerifi mütevellisi vekil Berberoğlu Monla Mustafa Hacı Melikoğlu Mehmed Emin vesâ’irleri meclis-i ma’kud-ı mezkûrda ashabü’l-hendü’l-kitâb fahrü’l-müstahfizun dizdâr-ı kal’a es-Seyid Mustafa Ağa Kal’a-i mezbure ahalisinden kâtib-i kal’a Abdüsselamoğlu es-Seyid Monla Mehmed ve Tavil Mustafa ve mahdum Mehmed Ağa ve Çavuşoğulları Mehmed ve Mustafa Sabuncu Abdullah ve el-Hac Ömer nam kimesneler mahzarlarında bi’l-istihkaka vekâlet

üzerlerine da'va ve takrir-i kelâm idüb işbu üzerinde akd-i meclis-i şer'î 'âli olunan havz-ı mezkûrı maktul-i mezbur bina eyledikde kabuli hususundan işbu...itdirilmek zeyl-i tarik mecrada vâkî' havass cümlesinin kanavatına vüsûllerine noksana târî ve ale'l-husus Şirvani Cami'î şerifi mevkînin solu külliye mütekattı' olub ol-vechle tahriri muceb olmağın işbu yedimizde olan mürasele-i şer'îye ve fetevâ-yı münife muceblerince sût'âl olunub izhâr-ihakk olunmak matlubumuzdur didikde gıbbe's-sût'âl merkumun dizdâr ve ahali-i kal'a cevablarında fi'l-hakîka zikr olunan kıbeli havz-ı kadim olub işbu havz-ı mahrus olduğu ikrar ve i'tiraf...inkâr eylediklerinde hâlâ...vekil es-Seyid Abdurrahman Çelebi vesâ'ir mevkuf namı olan mevsuku'l- kelâm bi-farz-ı müslimeyn mevrusları olan kanavatlar kanvancılar izhar ve istintak olundukda kemâl-i rüteb dikkat ve tahrirleri mukassem bâni vazn iderek Ammu mahallesinde Kızboğazoğlu Ömer Efendi menziline vâkî' havassına cereyân-ı izn kal'a kapusunda vâkî'

Sayfa 91 (Hüküm 167'nin Devamı)

İş bu münaza' kıyye havvasına icrâ ve ondan işbu kadim kubbeli havass-ı cârîsi olub lâkin cezâ'î sâmi ile ba'za kanvât-ı sıklet müşabihesi zannıyla def'a erbab-ı vukufdan bi-farz-ı müslimin...vekili ma'rifetleriyle münazâ'ı olan havassın müşîrânı mevki' sabıkından bina ta'biri üzre altı barmak aşağıya vaz' olundukda bir vechle mahall-i mezbureden ashab-ı havassın kanvatın ve cami'î mezkûrun noksan olmadığn birbirleri aynı vechi'l-tevâtür ihbar ve inha itmeleriyle müdde'ıyyun-ı mezburunun yedlerinde olan mirasla fetvâ-yı şerife ancak harir-i müslimeyn olur ise vaki'î ahrar ve mecraza sabıka icrâ olunmak mestur olmağın ol-vechle ashab-ı kanvât gadr olunmamak üzre münazi'î havassın mebzini ber-vech-i muharrer ve meşruh altıparmak vaz' olunmağa ve vekil-i mezbur Monla Mustafanın vesâ'ie ashab-ı kanvâtın hilâf-ı şer'î müdâhilleri olunmamağa ba'de't-tensibü's-şer'î havass-ı mezburu Mevlana-yı mezbur mahallinde ketb ve terhîm ve ma'a bâ'is olunan emenâ-yı şer'le meclis-i şer'a gelüb ale'v-vuku'a inha ve ihbar itmeleriyle ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü'l-işrin min Şehr-i Ramazanü'l-Mübarek Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Safirci Hüseyin Çelebi ve Ahmed Çelebi, Derviş Mehmed Çelebi, Safirci Mehmed Çelebi, Monla Zekeriya Sabıka Şehir Kethüdası, Hasırcıoğlu el-Hac Abdullah.

Hüküm No: 168	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tube Mahallesi sakinlerinden olan Emine binti Yahyaoğlu'nun Küçük Bakkal es-Seyid Mehmed Çelebi'den aldığı beş aet ceviz ağacı, bostan ve kavak ağacının satışı hakkında	

Ma'kud-ı şer'i tahkikine binâen husus-ı âtiü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri iltimas olunmağın savb-ı şer'iden Mevlana es-Seyid Mehmed Efendi me'zuna ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da Tube Mahallesi sakinelerinden Emine binti Yahyaoğlu Mehmed Efendi nam Hatunun kendi menziline varub zeyl-i rakîmde fahrü'l-esâmı Süleyman mahzarlarında akd-i meclis-i şer'i 'âli eyledikde mezbure Emine Hatuna ba'det't-tevakıyû's-şer'i meclis-i ma'kud-ı mezkûre Medine-i mezburede Seng-i Tavis mahallesi ahalisinden rafi'i hendü'l-kitab es-Seyid Mehmed bin es-Seyid el-Hac Mehmed Şerif Efendi ve Fatma binti Emir Kasım es-Seyid el-Hac Mehmed Şerif Efendi karındaşları tarafından zıkr-i âti bey' kabule vekil-i sabitü'l-vükelâları olan Küçük Bakkal es-Seyid Mehmed Çelebi ibni el-Hac İbrahim mahzarında bi't-tav'ü's-saf ikrar-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure kıtasında Su aşağısında orta bölükde kâ'in müşterek olduğım mülk-i mevrusım olan yigirmi beş müşâre hazrevât bostanının tamamını derûnundan olan beş aded ceviz eşcarı vesâ'ir kavak eşcarıyla ma'a hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şurut-ı müfside ve akur mebzuleden 'ari bey'i bat sahih-i şer'i ile işbu merkum es-Seyid Mehmed sülûsanını ve merkum Fatımaya ale'l-iştirâk yüz gurusı semeni ma'lume bey' ve teslim ve temellük eyledim ve merkum Küçük Bakkal dahi bi'l-vekâle iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburun yüz gurusı tamamen ve kamilan işbu vekil-i merkum yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idüb takrir-i da'vasından zimmetlerini ibra ve iskat eyledim fi-ma-ba'd bostan-ı mezburun sülûsanı merkum Küçük Bakkalın müvekkilem es-Seyid Mehmedin ve müvekkilem Fatma Hatunun mülk-i müşterasıdır kat'a alaka ve müdahilim kalmadı hasbe-ma-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun didikde Mevlana-yı merkum mahallinde ketb ve tahrir ve meclis-i şer'a gelüb ihbar ve inha itmeleriyle ma-vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Hurrire Fi el-yevmü'l-isneyn min Şehr-i Ramazanü'l-Mübarek Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Gülkönekoğlu İsmail Beşe, Dürekrekoğlu Ahmed Ağa, Monla Hasan Abdülmennan, Değirmanoglu Mehmed Beğ, Bakkal Alioglu el-Hac Mustafa ve Sahaf Mona Ahmed, Mehmed Beğ ibni Güzelhisar.

Sayfa 92

Hüküm No: 169	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Tereke (Mal Varlığı) Tahriri
Belgenin Özeti: Halep Valisi Mustafa Paşa hazretlerinin katledilen Battaloğlu Mehmed Paşa'nın mal varlığını tahrir ettirmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da Kal'a Neşin asiyâne ve 'ilm-i efruz ve tuğyan ile meşhur me'luf iken bundan akdem hâlâ vali-i ve'l-işân Haleb devletlü Mustafa Paşa hazretleri me'murı katl eylediği Battaloğlu Mehmed Paşanın ba-müseccil emvâl-i metrûkesi hâlâ mübâşiri ser-bevvabin dergâh-ı 'âli şeca'atlü es-Seyid Hasan Ağa ma'rifeti ve hâlâ Maraş mutasarrıfı 'inâyetlü Ömer Paşa vekil ve i'tirâz mutasarrıfı sa'âdetlü Mehmed Paşa hazerâtı ma'rifetleri veya gemiyle vücuh-ı belde ve hakimü's-şer'i ma'rifetleriyle tahrir ve takvim-i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrire Fi el-yevmü'l-hams min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Kaplan postu 1 aded, 5 guruş. Hilâli gömlek 1 ton, 15 guruş. Beyaz ihram 3 aded, 5 guruş. Kağfuri fincan 7 aded, 3 guruş. Tonyak zarf 6 aded, 6 guruş. Sim zarf 14 aded, 25 guruş. Bakır zarf 6 aded, 1 guruş. Kırmızı kirbit 1 top, 3 guruş. Kumaş döşek 7 aded, 35 guruş. Kumaş yorgan 4 aded, 20 guruş. Çift yasdık 11 aded, 11 guruş. Çatma yasdık 11 aded, 11 guruş. Münakkış kilim 8 aded 45 guruş. Endam inyesi 1 aded, 20 guruş. Safir ayniye 3 aded, 11 guruş. Billur kâse 3 aded, 12 guruş. Def'a çatma yasdık 7 aded 28 guruş. Çift yasdık yüzleri 12 aded, 6 guruş. Peşkir 1 aded, 2 guruş. Musul sarığı 1 aded, 1 guruş. Müberrem don ve gömlek 2 aded, 3 guruş. Bir kutu derununda bir miktar nebat şekeri ibhârât 3 guruş. Kutnu alçı top 6 aded, 60 guruş. Sakız çiçeklisi 2 aded, 5 guruş. Şal parça 4 aded, 40 guruş. Baş sarraf parça 1 aded, 10 guruş. Börümcek gömlek dühulü 4 aded, 15 guruş. Münakkaş kebir halı 2 aded, 5 guruş. Beyaz mendil 1 aded 10 guruş. Münakkaş üzeri makramesi 13 aded 25 guruş. Bayaz yüzlü samur pençe kürk 1 aded, 150 guruş. Müsta'mel ceb samur kürk 1 aded 50 guruş. Samur parça kürk harresi 7 aded, 21 guruş. Parça kürk harresi 6 aded, 10 guruş. Yağmurluk kebiresi 1 aded, 1 guruş. Sincab kürk 1 aded, 8 guruş. Beyaz kedi kürk 3 aded, 12 guruş. Sekbanlara ayak yemini çift 35 aded, 31 guruş. Yasdık ve yorgan yüzleri 33 aded, 45 guruş. Hattai yüzlü yorgan 1 aded, 20 guruş. Hattai yüzlü yasdık 1 aded, 5 guruş. Kumaş döşek 1 aded, 5 guruş. Def'a hilâli gömlek 1 aded 42 guruş. Muvassal bezi top 4 aded, 20 guruş. Yeşil ve kırmızı...top 4 aded, 20 guruş. Cüft top 4 aded, 12 guruş. Seccade 3 aded 12 guruş. Bir mikdar saçağı ibrişim 3 aded, 3 guruş. Orta halı 1 aded 8 guruş. Vaşak postu 1 aded, 10 guruş. Sabun halebî batman 30 aded, 30 guruş. Kam kahve halebî batman 72 aded, 210 guruş. Üç tulum peynir batman halebî 702 aded 12752 guruş. Edân-ı neccasiye batman 115 aded 100 guruş.

Sayfa 93 (Hüküm 169'un Devamı)

Hatıra kendileri 5 aded, 5 guruş. Fatallı tüfenk 7 aded, 21 guruş. Def'a kağfuri fincan 6 aded, 3 guruş. Çini tabak 4 aded, 2 guruş. Sehi kâse 1 aded, 1 guruş. Sehim çükân 2 aded, 105 terhim, 376 guruş. Sim çavuş kuşağı 5 aded, 160 terhim, 40 guruş. Sim reşi 4 aded, 250 terhim 622 guruş. Sim güllendân 1 aded, 55 terhim, 10 guruş. Hilâli güllâberan 1 aded, 3 guruş. Hilâli necurdan 2 aded, 6 guruş. Simalı gözlük 1 aded, 5 guruş. Bayağı zula 2 aded, 5 guruş. Sekbanlara aldığı tüfenk 53 aded 200 guruş. Def'a münakkaş kilim 9 aded, 30 guruş. Def'a çift yasdık 2 aded, 6 guruş.

Haşat 1 aded, 3 guruş. Müsta‘mel bayağı döşek 1 aded, 5 guruş. Entari 2 aded, 40 guruş. Def‘a beddel-i ayniyesi 2 aded, 20 guruş. Sevâ‘i halebî 3 top, 20 guruş. Mağrib şalı 1 aded, 3 guruş. Samur yasdık ve yorgan 2 aded, 50 guruş. Toynak kahve tepsisi 1 aded, 12 guruş. Su için tulumba 1 aded, 1 guruş. Kâtib okkası 1 aded, 1 guruş. Pirinç minkal 2 aded, 6 guruş. Alaca entari 1 aded, 10 guruş. Beyaz halı 1 aded, 12 guruş. Çuka içlik 1 aded, 4 guruş. Parça atlas nezahı 3 aded, 3 guruş. Çuka parçası zira‘ 4 aded, 12 guruş. Def‘a yorgan 5 aded, 25 guruş. Def‘a döşek 5 aded, 25 guruş. Def‘a yasdık 5 aded, 5 guruş. Barud keçe 3 aded, 25 batman halebî 100 guruş. Mevcud kurşun 62 batman halebî 30 guruş. Dört kille mikdarı hinta 40 guruş. Ve zimmeti Kadıoğlu Mehmed Ağada 1600 guruş. ...def‘a kurşun 2912 aded, 150 guruş. Def‘a barud 110 aded, 220 guruş.

Yekün

Guruş

05806 Baha-i eşya-i mezkûre

10275 Nükud-ı mevcud

16081 Def‘a

00370

16451 Cem‘an yalnız on altı bin dört yüz elli bir guruş üçer rub ‘dur.

Sayfa 94

Hüküm No: 170	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab‘da Ammu Mahallesi sakinlerinden olan Nur Emiroğlu es-Seyid el-Hac Mehmed‘in vefatından sonra mal varlığının eşi Kerime binti Mahmud‘a kalması hususunda	

Medine-i Ayntab‘da Ammu Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan mu‘adde Nur Emiroğlu es-Seyid el-Hac Mehmedin verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Kerime binti Mahmud ve Rukiyye binti el-Hac Mehmd Efendi ile sulbi sağır oğulları es-Seyid Mehmed bin es-Seyid Ali ve sulbi sağire kızı Salihaya ve sulbi kebire kızları Minnet ve Fatmaya muhazıra olduğu şer‘a zahir ve müstehak oldukdan sonra zevce-i mezbure Kaya binti Mehmed nam Hatuna zati ba‘det‘ta‘rifü‘ş-şer‘i meclis-i şer‘i kavim-i enverde kendi nefesine isâline sulbi-kebire kızları mezburân Fatma ve Minnet nam hatun taraflarından es-Seyid Mustafa bin Mehmed ve Ali bin Mehmed nam kimesneler şehadetleriyle dükkân ve san‘ad-ı mezburun es-

Seyid Mehmed ve es-Seyid Ali ve Saliha taraflarından ba-hüccet-i şer'îye vechiyeleri olmağla vesâyete Medine-i mezburede Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden rafî'î hendü'l-kitâb Kirişcioğlu dinmekle meşhur Ahmed bin Kasım nam kimesne mahzarında asalet ve vesâyete ve zevce-i mezbure Kerime Hatun tarafından dahi vekâl-i mutabaka ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure nezâsında Su yukarısı nam mahalde vâkî' Hayinciler ayağı dinmekle ma'ruf bir taraftan Hacı Halimoğlu vereseleri ve bir taraftan Nur Ali Ağa vereseleri ve bir taraftan Hacı Şakir Efendi mülkleri ve bir taraftan tarik-ı amm ile mahdud bir kıt'a doksan müşâre hazrevât bostanı hâlâ bey' câü'z-zikrin sudurına değin mülk-i mevrusumuz olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü havi şürût-ı müfside ve akur-ı mebzuleden 'ari bey'î bat sahih-i şer'î ile işbu merkum Kirişci Ahmede iki yüz beş guruşa asalete ve ri'ayete ve du'ayete bey' ve teslim ve temellük eyledim didkde merkum Ahmed dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburi bi't-tamam ve'l-ikmâl merkum yedinden ahz ve kabz idüb takrir da'vâsından ibrâ ve iskat eyledim fi-mâ ba'd Mahmud ve mezkûr işbu merkumun mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdiku's-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Hurrire Fi el-yevmü's-salis ve'l-işrin Sene Şehr-i Şevvali'l-Mükerrem Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Bakkal es-Seyid Mustafa Çelebi, Ağalıoğlu es-Seyid Molla Güşani, Ömerzade Mehmed Efendi, Şeyh Bostancıyan, Hacı Musa, Şeyh Ali, Güreşcioğlu el-Hac Mehmed, Mehmed el-Hac Mustafa.

Hüküm No: 171	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden olan Eminoğlu es-Seyid el-Hac Mehmed Çelebi'nin vefatından sonra irsen çocuklarına kalan mal varlığı hakkında	

Medine-i Ayntab'da Ammu Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Madenoz?? Eminoğlu es-Seyid el-Hac Mehmed Çelebi sağiroğulları es-Seyid Mehmed ve es-Seyid Ali ve sulb-i sağire kızı Salihanın babaları müteveffâ-yı mezburdan irs-i şer'îyle intikal iden emvâl ve eşyalarını Hafız vesâ'ir umurlarına sağir-i mezbur es-Seyid Mehmedin validesi Rukiyye binti el-Hac Mehmed Efendi nam hatuna savb-ı şer'idden vâsi ve nasb olduğu kayd-ı şod. Fi 22 Şaban Sene 1206.

Şühûdül-Hâl

Ömeroğlu Hafız, Karındaşı Ömer Efendi, Ağalıoğlu Monla Osman, İplikcioğlu Monla Osman, Bakkal Mustafa ve gayrihum.

Hüküm No: 172	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Sattış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Meydanbaşı denilen yerde yeşillik bostanının Torbacızade es-Seyid Salih Çelebi'ye yıllık seksen guruşa olmak üzere dört senelik üç yüz yigirmi guruşa tamamen verilmesi hususunda	

Vech-i tahrir-i huruf budur ki,

Bin iki yüz altı senesi Şevval-i şerifin yigirminci günü bâ-berât-ı 'âli-şân ... mutasarrıf olduğım ecdâdımız evkafından evlada meşrut olan Meydanbaşında Kübbeşe dinmekle ma'ruf vâkî' olan iki parçasını yüz meşare hazrevât bostanı sabıkı olan Torbacızade es-Seyid Salih Çelebiye seneviyesi seksen guruşa olmak üzere dört senelik icâre ve bedel-i icâre olan dört senelik meblağın üç yüz yigirmi guruşu bi't-tamam ve'l-ikmâl tarafımıza edâ ve teslim olub yedine tarafımızdan işbu icâr temellüki virilmişdir ve taraf-ı ahrardan müdahale olunmaya Fi 20 Sene 1206.

Şühûdül-Hâl

Katib es-Seyid Ömer Efendi, Kâtib es-Seyid Abdurrahman Efendi, Hummacıoğlu es-Seyid Ali Efendi, Hacı Kalezade es-Seyid Mustafa Ağa, Duacıoğlu Monla Mehmed, Kulakzade es-Seyid Mehmed Sadık Ağa Savacızadeoğlu Mahmud ve gayrihum.

Sayfa 95

Hüküm No: 173	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Deyn (Borç)
Belgenin Özeti: Hafız Torbacızade es-Seyid Salih Ağa'dan üç yüz guruş borç alınması hususunda	

Vech-i tahrir-i huruf budur ki,

İşbu bin iki yüz altı senesi mâh-ı Şevvâl-i şerifin yigirmi günü doksan bir gün va'adiyle işbu Hafız Torbacızade es-Seyid Salih Ağa yedinden üç yüz elli guruş aldım üç yüz elli batman kahveden salim-i şer'î olmak üzere takiyyiden li-asl nısfı yüz yetmiş beş guruş ider yüz yetmiş beş kahve ider vacibü'l-eda ve lazımu'l-kazâ deynimdir. İnşallah-ı Rahman hayn-ı idarede olan mülki şakk oluna ve ale'l-llahi vefâ.

Şühûdül-Hâl

Kulakzade Şerafetlü es-Seyid Sadık Ağa. Meracıoğlu Monla Emin, Hacı Halidzade Mustafa, Kâtib Abdurrahman Efendi, Kâtib Abdullah Efendi.

Hüküm No: 174	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: İltizam
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ulumuasere Karyesine verilen yirmi yedi bin akçe zeametın iltizam olunup tamamının ödenmesi hususunda	

Vech-i tahrir-i huruf oldur ki,

Ayntab sancağında Tilbaşar Nahiyesinde Ulumuasere nam Karye yedine bâ-berât-ı ‘âli-şân mutasarrıf olduğum yiğirmi yedi bin akçe ze‘ameti işbu bin iki yüz altı senesine mahsuben Mart ibtidâsından sene-i mezbure... gelinceye değin bir sene kâmila zabt itmek üzere mürarında seng-i kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran Seyfeddin oğlu el-Hac Mehmed Ağa zide-kadrehû uhde ve iltizâm olunub ol-dahi sene-i sabık üzere iltizâmı kabul itmeğın bedel-i iltizâmı olan meblağ-ı mezkûrı tamamen ve kâmilâ edâ ve teslim itmekle... halkı ağa-yı mumâ-ileyh üzerlerine varılub vâkî‘ olan i‘şar-ı şer‘iye ve rûsumât-ı ‘örfiye üzere zabt ve rabt gerekdir ki mefrurü’lkalem ve maktu‘ü’l-kadem min-küllü’l-vücuha serbest üzere zabt ve rabt üzere mukaddem ve bundan gayrı temessüki zuhur ider ise ‘amel ve i‘tibar olunmamak işbu zabt-name tahrir olunub ağa-yı mumâ-ileyh yedine i‘ta olundu. Fi Gurre-i Mart Sene 1206.

244 guruş yalnız iki yüz kırk dört guruşdır.

Hüküm No: 175	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Borç Senedi
Belgenin Özeti: Sadrazam Efendi’nin iki yüz guruşluk senedin ödenmesi hususunda	

Bâ’is-i tahvil oldur ki

İşbu bin iki yüz altı senesi mâh-ı Zilka‘de gurreinde me’mur olduğum bâ-emr-i ‘âli devletlü veliyü’n-ni‘am sadr-ı a‘zâm Efendimiz hazretlerinin kaidesi içün bâlâda mestur iki yüz kırk dört guruş bir senelik...mezkûresi tarafından eda ve teslim olunub mutasarrıf bi’l-vekâle Hasan Efendi yedine işbu hülâsa virilmiştir. Fi Gurre-i Ferd 1206.

Hüküm No: 176	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Geçinme Yardımı
Belgenin Özeti: Ayntab ahalisinden olan Ma’bedoğlu İsmail’in kale ahalisi el-Hac Mehmed ve ve Abdullah’ın Mart ayında geçinmesine yardımcı olduğu hususunda	

Medine-i Ayntab havalisi ahalisinden Ma'bedoğlu İsmail meclis-i şer'ide ahali-i kal'a dan el-Hac Mehmed ve Abdullah Mart i'aşesine mutasarrıf olduğu bin beş yüz akçe ile Kerpek tımarı olan Karaca Mahmud mezra'asını elli guruş bedel-i makbuza firâğı mazarr ve teslim ve hüccet-i şer'ie olunduğı mâ-vâkî' ketb olundu. Fi 3 Rebi'ü'l-Ahir Sene 1206.

Şühûdül-Hâl

Orucoğlu Mustafa, Hacı Mehmed bin Mustafa, Yusuf veledi Mustafa, kethüda-i kal'a el-Hac Ali ve el-Hac Ömer, Karaoğlu el-Hac Mehmed, Kal'alı Abdüsselam zade es-Seyid Monla Mehmed ve gayrihum.

Sayfa 96

Hüküm No: 177	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Vasi Tayini
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan Selver binti İbrahim'in mirasının oğulları ve kızlarının vasi olmaları	

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Cedid Mahallesi sakinelerinden Selver binti İbrahim nam Hatun verâseti ba'de't-ta'rifü's-şer'i meclis-i şer'i kavim-i enverde kendi nefesine asleten ve sağiroğulları Halil ve Mehmed ve Sağire kızı Aişeye hüccet-i şer'iyesi vasisi olmağla vesâyete mahalle-i ehl-i Cefa mahallesi rafî'i hendü'l-kitâb Samancıoğlu el-Hac Halil bin el-Hac Mehmed mahzarında asayet ve vesâyet üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbura tabi' Mazmahor karyesi turabında vâkî' bir taraftan gerek Ali oğlu bağı ve bir taraftan Samancıoğlu el-Hac Osman vereseşi mülkleri ve bir taraftan arz-ı hâli ve bir taraftan tarik-ı hass Ebu Mehmed ve bir kıt'a dört bin tiğek karralık bağı ma'duna zevcim müteveffâ-yı Öküz Mehmed ile işbu merkurum karındaşları el-Hac Osmana ber-vech-i iştirâk idüb müşterekler iken bağı mezbura olan nısf-ı hissemizi zevcim müteveffâ-yı mezburun mevtinde fevtinden üç sene mukaddem iki yüz kırk guruş zevcimden iştirâ itmekle hâlâ bizler bey'i mezbura razı olub bağı mezburun nısf-ı hisse-i şayi'amı kasr-ı yedine beyyine olunmak matlubumuzdur didikde gıbbe's-sü'âl merkurum el-Hac Halil cevabında tarih-i kitabdab altı sene mukaddem işbu merkurum zevci Öküz Mehmedin mevkufuna bir sene mukaddem hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde müteveffâ-yı merkurum Öküz Mehmed ve babaları işbu müdde'i mezbure Selver Hatun...iken huzur-ı müsliminde salifü'z-zikr Mahmud ve mezkûr bağı nısfı olan iki bin tiğek bağı hissesini iki yüz kırk guruşa bey'i bat ve kabz eyledim deyü ref'le mukabil idilmek gıbbe'l-istintak ve'l-inkâr merkurum el-Hac Halilden ber-vech-i muharrer def'i mezkûrına muvaffak beyyine taleb olundukda udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden Monla Ali bin Bekdaşı Monla Mehmed bin Abdurrahman ve Monla Ali bin el-Hac Mustafa

ve Mustafa bin Ahmed nam kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i şer'a hazıran olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i kitabdan altı sene mukaddem müteveffâ-yı merhum Öküz Mehmed ve babası işbu Hasan ve işbu müdde'i mezbure Selver Hatun hazır iken zevci müteveffâ-yı merhum Öküz Mehmed nam kimesne zikr olunan mahdud-ı mezkûrenin işbu merhum el-Hac Halil iki yüz kırk guruşa bizlerin huzurunda hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde bey' ve teslim olduğu iştirâ ve kabul ve teslim ve temellük eyledikde işbu mübaşir Hasan ve işbu zevcesi Selver Hatuna bey' mezbure razı ve muhabere vesâyet olmuşlar. Biz bu hususa şahidleriz ve şehâdet dahi ideriz deyü şehadet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet şehadetlerimiz makbul olmağın mucibince mezbure Selver Hatuna ve ma'arızadan me'leriyle mâ-vâkî' ketb ve imlâ olundu. Hurrirree Fi el-yevmü's-samî' işrin Sene Şevvali'l-Mükerrem Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Vekil Ahmed ve Monla Mustafa, Katır Ali, Köseoğlu Monla Mehmed, Hacı Mübarekoğlu el-Hac Hasan, Toprakçı İsmail Çelebi, Semercioğlu Mustafa, Bekdaşoğlu Ali ve gayrihum.

Sayfa 97

Hüküm No: 178	Tarihi: 1206
Belge Türü: Arz	Belgenin konusu: Görev Tayini
Belgenin Özeti: Devlet idaresindeki yerler için es-Seyid Ali veled-i Abdullahın meşgul olmasını istemeleri hakkında	

Arz-ı bende-i bi-mikdâr budur ki,

Bâ-hatt-ı hümayun izzet-makruna virilân nizâm-ı cedid şurutı mucibince tevânî ve harb ve harab ve ıslah i'mâline kadar tevani ve yarar ve kâr-güzâr mülâzım bilâd-ı mülk kullarından olmağın işbu bâ'is-i arz 'ubudiyet es-Seyid Ali veledi Abdullah kullarından mülâzemet tevcih ve yedine bir kıt'a mülâzemet-i emr-i şerifi sabıka ve ihsân buyurulmak ricâsında işbu bin iki yüz altı senesi mâh-ı Şevvâlin beşinci günü tarihiyle paye-i serir i'lâ-yı arz olunub bakî emr-i ferman ve lâtif û emân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Hüküm No: 179	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Zeamet ve Tımar Tevcihi
Belgenin Özeti: Maraş eyaletinin zeamet ve tımar sahiplerinin zeamet ve tımarlarının eda edilmesi hususunda görevlilere rütbe verilmesi hususunda	

Dergâh-ı ‘âlinin medâr ve bârgâh-gerdun iktidâr turâbına arz-ı bende-i bi-mikdâr budur ki, işbu sene-i mübârekde eyâlet-i Maraşın yukarıda na-mevcud olan ze‘amet ve tımar ashabının tımar ve ze‘ametleri sancağı sekinelerinden mülâzım kullarından arz ve tevcih olunmak babında sadr olan fermân-ı ‘âli-şân hoca-gân divân-ı hümayundan el-Hac Mehmed Efendi kulları mübaşeretiyle vürûd idüb sem‘a ve ita‘ate ba‘de’l-edâ cümle ze‘amet ve tımar bir mantuka emr-i ‘âli mülâzımın kullarına arz olunub Ayntab sancağında Tilbaşar nahiyesinde Ulumuasare nam karye ve gayr-ı yedine yığirmi yedi bin akçe ze‘amete mutasarrıf ...sağır ve sağırlerde me‘mûr olub sancağımız sekinesinden olmayub ne mahalde mukîm olduğu vahimi na-ma‘lum olub tımarımız mahlûl olmağla birbirine mülazemet emr-i şerif virilen işbu bâ’is arz-ı ubudiyet es-Seyid Ali veledi Abdullah kullarına tımar-ı mezburi mezkûr Halilin yoklamada na-mevcud olub ismi ma‘lum hasbe-ma na-ma‘lum olduğundan tevcih ve yedimize berât-ı şerif-i ‘âli-şâna ihsân buyurulmak ricâsıyla işbu bin iki yüz altı senesi mah-ı mâh-ı Şevvâl-i şerifin yedinci günü tarihiyle paye-i serir-i a‘lâya arz olundı bakî ferman men lehü’l-emrindir. es-Seyid el-Hac Mehmed ile’l-ân hâlâ.

Hüküm No: 180	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab’da Zincirli Mahallesi sakinlerinden olan Ali Beşe bin Mehmed’in sahip olduğu mülkünü Derviş Mehmed’e satışı hususunda	

Medine-i Ayntab’da Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahalisinden Bakıcı-oğlu dinmekle ma‘ruf Ali beşe bin Mehmed nam kimesne meclis-i şer‘i kavim-i enverde oğlunun oğlu bâ’is-i hendü’r-rakîm Derviş Mehmed bin Ahmed Beşe bi’t-tav‘ü’s-saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb mahalle-i mezburede kâ’in bir taraftan Neccar Ahmed ve bir taraftan Sufioğlu ve bir taraftan Akkafalıoğlu ve bir taraftan tarik-ı ‘amm ile mahdud üç tahtani beyt ve iki hazine ve bir matbah ve bir mevsûli mu‘ayyine itmiş bi’l-cümle el-tevâbı Medine-i mezbura tabi Sam mezra‘ası nam karye turabında vâkî lede’l-ahali ma‘lûmetü’l-hudud ve bir kıt‘a üç yüz tiğek karalık bağı on guruş ve batman Taş nam mahalde vâkî lede’l-ahali ve’l-ceyrân ma‘lûmetü’l-hudud bir kıt‘a üç yüz tiğek bağımı üç yüz guruşa cem‘a yüz kırk guruşa işbu merkum ve Derviş Mehmede hendü’l-kitabdan bir sene mukaddem bey‘ ve tesellüm ve temellük eyledim evvel dahi iştirâ ve kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbur yüz otuz guruş tamamen ve kâmilan merkum yedinden ahz ve kabz idüb zimmetini gayn ve takrir da‘vâsından ibra ve iskat eyledim fi-ma ba’d zikr olunan menzil ve karralık bağı beyyineden berü oğlumun oğlu merkum Derviş Mehmedin mülk-i müşterâsıdır benim kat‘a alaka ve müdahalem kalmadı takririm tahrir ve istihgâma yedine kıbel-i şer‘iden yedine hücet-i şer‘iye i‘ta olunsun didikde gibbe’t-tasdikü’s-şer‘i mâ-vâkî bi’t-taleb ketb ve imlâ olundı. Hurrire Fi el-yevmü’l-hams Sene sitte ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Sülûkcü Emir oğlu Ahmed Çelebi ve Ebubekir Çelebi, Güllüzade Hafız Efendi, Bakkal el-Hac Hamza oğlu Mehmed, Maraşlıoğlu el-Hac Mehmed, Hayik oğlu Monla Mehmed ve Güllüzade Hafız Monla Mehmed ve karındaşı es-Seyid Monla Ali ve Odabaşı Ebubekir Çelebi ve oğlu Hüseyin Çelebi ve Neccar Ahmed ve oğlu Ahmed ve Mehmed ve gayrihum.

Sayfa 98

Hüküm No: 181	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Hayikoğlu es-Seyid Mustafa'nın vefatından sonra mirasının kardeşlerine bırakması hususunda Mustafa'nın kardeşinin ölümünden sonra da mirasının eşine kalması hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tışlaki Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Hayikoğlu es-Seyid Mustafanın verâseti li-ebeveyn er karındaşları es-Seyid Mehmed ve es-Seyid Ali ve kız karındaşı Aîşe Hatuna münhazıra ba'de merkurum es-Seyid Ali dahi fevt olub verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Fatma ile sulbi sağıre kızları Hatice ve Aîşe ve Fatma ve kız karındaşı mezbure Aîşe Hatuna münhasıra olduğu şer'a zahir ve nümayan olduğdan sonra sağır mezburanın ba-hüccet-i şer'îye vasiyyeleri olan zevce-i mezbure Fatma Hatuna ve Aîşe Hatuna ba'dt-ta'rifü's-şer'î meclis-i şer'î kavim-i enverde Medine-i mezburede vâkî' Cabi mahallesi ahalisinden rafi'i hendü'l-kitab Mehmed Beşe ibni Alemdar Ahmed Ağa nam kimesne mahzarında birbirleri kendi nefslerine asalete ve sağır mezbure vesâyete sabıka ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezburede sûk-ı Tavilde yedinden Atîk etsâlinden Beybazarı dinmekle ma'ruf çarşuda vâkî' bir bab kahvehanenin nısfı Arnavudoğlu mülki ve arsası Haremeyn-i şerefeyn evkaf-ı celilesinden olub nısf-ı hissesi kahvehanenin takrir ve beyne'l-verese bi'l-münasaha şer'îye kırk sehim i'tibar olunub on altı sehim merkurum es-Seyid Mehmedin 'ale's-sebilü't-teharic isâyet ve bir sene mukaddem işbu merkurum Beşeye bey' ve teslim itmekle dahi yigirmi dört sehim hisse-i şayi'amız hâlâ bey'i câü'z-zikrin sudurına değin beyne'l-verese el-mezbure müşterekâ mülk-i mevrusımız olmağla tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şurut-ı müfside ve afur-ı mebzuleden havi bey'i bat sahih-i şer'î ile işbu merkurum Mehmed Beşeye zikr olunan yigirmi dört sehim arsamızıasayet ve vesayete otuz altı guraşa bey' ve teslim ve temellük eyledik ol-dahi iştira ve kabul ve teslim ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezburi otuz altı guraşa tamamen ve kâmilan işbu merkurum Mehmed Beşe yedinden ahz ve kabz idüb zimmetini yemin ve takrir ma'dâsından ibra ve iskat eyledik fi-mâ-ba'd zikr olunan kahvehanenin gerek gedik ve gerek ta'mirinde olan yigirmi dört sehim hisse-i şayi'amızda asla alaka ve

müdahalemiz kalmadı işbu merkurumun mülk-i müşterâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun takrirlerimiz tahrir ve istihgâma yedine hüccet-i şer'îye i'ta olunsun didiklerinde gibbe't-tasdiku's-şer'î ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahriren Fi el-yevmü'l-işrin min hilâlü'l-kasvetü's-şerife Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Çantacıoğlu Mehmed Ali Beş, Hayik-oğlu es-Seyid Mehmed, Odabaşı el-Hac Mehmed, es-Seyid Mahmud, Çukazade el-Hac Mehmed Efendi, el-Hac Abdülmuttaliboğlu Mehmed.

Hüküm No: 182	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tışlaki Mahallesi sakinlerinden olan Abükoğlu es-Seyid Mustafa'nın vefatından sonra mirasının erkek ve kız kardeşlerine kalması hususunda	

Medine-i Ayntab ahalisinde vâkî' Tışlaki Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Abükoğlu es-Seyid Mustafanın verâseti li-ebeveyn er karındaşları es-Seyid Mehmed ve es-Seyid Ali ve kız karındaşı Aişe Hatun mahzarında ba'de merkurum es-Seyid Ali dahi fevt olub verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Fatma Hatun ile sulbi-sağire kızları Hatice ve Aişeye ve er karındaşı merkurum es-Seyid Mehmed ve kız karındaşı mezbure Aişe Hatuna münhasıra olduğu şer'a zahir ve nümayan oldukdan sonra zevce-i mezbure Fatma Hatun sığâr-ı mezburânın hüccet-i şer'îye vesayası olmağla mezbure Aişe Hatun taraflarından karındaşı rafîü'l-kitab Kara Hasan bin Hüseyin Beşe nam kimesne meclis-i şer'î kavim-i enverde Medine-i mezburede kâ'in Sûka Tavidle bedestan-ı Atik etsâlinde Bez bazarı çarşısında bir bab kahvehanenin nısfı Arnavudoğlu Mustafanın mülki ve arsası harameyn-i muhteremeyn evkafımız cümlesinden olub lâkin nısf-ı ta'mim-i sabıkı ve gediği mevrusumuz müteveffâ-yı merkurumun mülki olub ba'de vefat bunlara isâyet ve intikal itmekle verese-i mezburun işbu merkurum es-Seyid Mehmed gerek müteveffâ-yı akl karındaşı Mustafa ve müteveffâ-yı sâni es-Seyid Aliden kendi hissesine aid olan gerek ta'miri ve gerek gediği işbu merkurum Mehmed Beşe ve Hasan Beşeye bey' ve teslim mezbur Hasan Beşe dahi hisse-i mezbureyi işbu merkurum Mehmed Beşeye bey' ve teslim itmekle merkurum dahi salifü'z-zikr kahvehanenin gerek ta'mir ve gerek gediğinin tamamını fuzuli ider sû'âl olunub müvekkilân mezburânın hisselerinden makarr beyyine

Sayfa 99 (Hüküm 182'nin Devamı)

Tenbih-i şer'î olunmak matlubumdur didikde gibbe's-sû'âl merkurum Mehmed Beşe cevabında zikr olunan kahvehanede verese-i mezburunun ber-vech-i muharrer hisselerini ikrar lâkin gerek gedik gerek ta'miri yigirmi guruşa işbu Hasan Beşeden

tamamını iştirâ eyledim didikde sâlifü’z-zikr münâzı’ı kıyye olan kahvehanenin gedik ve ta’miri ‘ale’-m-muceb ikrâra ve kırk sehim kılınub evvel altı sehim merkurum es-Seyid Mehmedin bey’ eylediği hissesini ve on altı sehim müteveffâ es-Seyid Alinin vereselerine ve sekiz sehim mezbure Aîşe Hatuna isâyet ve intikal itmeğin mucebince müdde’iyyun mezburunun hissesi olan yigirmi dört sehim hisse-i münâzı’ı kıyye kahvehane gediğinden ve ta’miri verese-i mezburun teslim olunmağla merkurum Mehmed Beşe ibni Alemdar Ahmed Ağaya ba’de’t-tensibü’ş-şer’i ma-vâkî’ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre Fi el-yevmü’s-sani min Şehr-i Şevvâli’l-Mükerrem Sene sitte ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Mübaşiroğlu Mehmed Beşe ve Ammizadesi es-Seyid Mehmed, Çantacı Osman Beşeoğlu Mehmed Ali Beşe, Değirmancıoğlu es-Seyid Osman,es-Seyid Mehmed.

Hüküm No: 183	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Hisse Talebi
Belgenin Özeti: Ayntab’da Ali Neccâr Mahallesi sakinlerinden olan Ümmüş binti Ebubekir’in Zeynep binti Mustafa’dan hissesini talep etmesi hususunda	

Medine-i Ayntab’da vâkî’Ali Neccâr Mahallesi sakinelerinden Ümmüş binti Ebubekir nam Hatun zâtı ba’de’t-ta’rifü’ş-şer’i meclis-i şer’i kavim-i enverde mahalle-i mezbure sakinlerinden def’a hendü’l-kitab Zeyneb binti Mustafa nam Hatun mahzarında üzerine da’va ve takrir-i kelâm idüb mahalle-i mezburede vâkî’ bir taraftan Hadik Mehmed ve bir taraftan Hayik ve bir taraftan Gergerani el-Hac Ömer menzilleri ile mahdud bir bab menzilden sülüs hisse-i şayi’asını tarih-i kitabdan sekiz mah mukaddem zevc-i nakihi es-Seyid Monla Mehmedden yüz gurus semeni makbuza temellük itmiş iken işbu mezbure Ümmüş Hatun fuzuli sülüs hisse menzil-i mezkûrı zabt ider sû’âl olunub kasr-ı yedine şer’a olunmak matlubumdır didikde gibb’s-sû’âl mezbur Zeyneb Hatun cevabında müdde’i mezbure Ümmüş Hatunun mülk-i müşterâsı olduğın ikrâr itmeğin tarih-i mezburun olan beş gün sonra işbu Ümmüş Hatunun zevc-i nakihi es-Seyid Monla Mehmed salifü’z-zikr menzil-i mezburda olan sülüs hisse-i şayi’asını bana huzur-ı müsliminde yüz gurus semeni ma’lumeye bey’ ve teslim ve temellük eyledikde işbu müdde-i mmezbur Ümmüş Hatun hazır-ı bi’l-meclis olub bey’i mezbureye...ve semeni olan meblağ-ı mezbure zevc-i merkurum ile ma’a ahz ve kabz eylediler deyü def’le mmukabele idilecek gibb’l-inkâr ve’l-istintak mezbure Zeyneb Hatundan ber-vech-i muharrer def’i mezkûrına muvaffak beyyine talep olundukda udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden Monla Mehmed Efendi ve es-Seyid Mehmed bin el-Hac Mehmed ve Ali bin el-Hac İbrahim nam kimesneler meclis-i şer’ide hazıran olub eserü’l-istişha ve fi’l-hakika tarih-i mezburdan on beş gün sonra mahalle-i mezburede vâkî’ ma’lumetü’l-hudud ve ve’l-

ceyrân menzilde olan sülüs hissesini es-Seyid Monla Mehmed işbu Ümmüş Hatunun zevc-i nakihî işbu mezbure Zeyneb Hatun bizim huzurlarımızda yüz guruşa bey‘ ve tesellüm ve temellük idüb ve işbu müdde-i mezbure Ümmüş Hatun hazır-ı bi’l-meclis idüb bey‘i mezbure Ali ve semeni olan meblağ-ı mezburi zevc-i merkum ile ma‘an ahz ve kabz eyledikleri bu hususa bu vech üzre şahidleriz ve şehâdet dahi ideriz deyü şehadet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de’r-re‘aya şerâ’itü’l-kabul şehadetleriyle makbul olmağın mucebince müdde-i mezbure Ümmüş Hatuna büyüce mu‘assırardan men‘ birle mâ-vâkî‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.Hurrire Fi el-yevmü’r-rabi‘ ve’l-işrin min Şehr-i Zi’l-ka‘deü’ş-şerife Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

İsmail bin Abdurrahman, Toboğlu Hasan Beşe, Zincirlioğlu Mehmed Çelebi, el-Hac Pehlivanoglu Arab Beşe, Hacıoğlu Hüseyin, Mustafa Çelebi.

Sayfa 100

Hüküm No: 184	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab’da İbn-i Eyüb Mahallesi sakinlerinden olan Ölen Hüseyin binti Ali nam hatunun mirasının oğulları ve kızlarına kalması hususunda	

Medine-i Ayntab’da vaki‘ İbn-i Eyüb Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffî olan Hüseyin binti sağır Ali nam Hatunun verâseti sudurı kebiroğulları es-Seyid Hasan ve Aişe ve Saliha ve kebire kızı Safiye Hatunun münhazıra ba‘de...mezbure Safiye Hatuna dahi vefat iden verâseti zevc-i nakihî es-Seyid Mehmed ile sadr-ı sağır oğulları es-Seyid Mustafa ve es-Seyid Mehmed Emine münhazıra olduğu şer‘a zahir ve nümayan olduktan sonra...Hüseyin Hatunun sadr-ı sağır oğulları rafî‘i hendü’l-kitab merkum Hasan Çelebi nam kimesne meclis-i şer‘i kavim-i enverde kendi nefisine isâyet ve karındaşı Aişe ani’l-beled es-Seyid Salih tarafından ba-hüccet-i şer‘iye kaim nasb ve ta‘yin olmağla vesâyete müteveffîye-i sâni Safiye Hatunun zevci es-Seyid merkum Mehmed sadr-ı sağır mezbur Mehmed Emine kibel-i şer‘iden mütesavviye vâsi olmağla vesayeti mahzarında bi’l-verase üzerine da‘va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan dört sene mukaddem müteveffî-i mezbure validesi Hüsniye Hatunun fevtinde yigirmi beş gurus kıymetlü bir sim kuşak ve altmış gurus kıymetlü altuna peşkir ve yigirmi beş gurus kıymetlü bir çift altın kulak küpesii ve altı gurus kıymetlü beş aded munaşakka ve beş gurus kıymetlü iki aded halı ve yigirmi gurus kıymetlü iki aded çiçekli entari ve sekiz gurus kıymetlü bir aded çiçekli entari ve yedi gurus kıymetlü bir alaca entari ve on gurus kıymetlü on aded cedid yemeni ve beş gurus kıymetlü bir sim saç bağı ve on sekiz gurus kıymetlü altın gaerdan cem‘a yedine seksen beş gurus kıymetlü halı men‘a-i mezkûre muharrer

kıbel-i taksim müteveffıye-i mezbure kız karındaşım Safiye Hatunun indinde ale'tariku'l-emânet kalmış iken mezbure dahi vefât eyledikde bizler diyâr-ı ahirde olduğımız ecilden işbu zevc-i merkum es-Seyid Murad kulları mezbure Safiye Hatunun olmak zannıyla beyanlarımıza takrir ve taksim itmeleriyle sû'âl olunub benim ve karındaşım Faniye ani'l-beled merkum es-Seyid Salihin hissesine isâyet ve intikal iden hisse-i şayi'amızı terekesinden ihraz ve yedine teslim tenbih-i şer'i olunmak matlubumdır didikde gıbbe's-sû'âl ve akibü'l-inkâr müdde-i merkumdan ber-vech-i muharrer müdafa'asına mutabık beyyine taleb olundukda tâ'ifinden Aîşe binti el-Hac Mustafa ve tâ'ife-i mezkûreden Ali bin Mehmed nam kimesne li-ecl-i's-şehade meclis-i şer'i hazıran olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i kitabdan dört sene mukaddem müteveffıye-i mezbure Saliha Hatun vefat eylediği canibde yiğirmi gurus kıymetlü bir sim kuşak ve altmış gurus kıymetlü bir altun peşkir ve yiğirmi gurus kıymetlü bir çift altun kulak küpesi ve elli gurus kıymetlü beş aded münasşaka ve beş gurus kıymetlü iki aded havlu ve yiğirmi gurus kıymetlü iki aded çiçekli entari ve sekiz gurus kıymetlü bir aded çiçekli entari ve yedi gurus kıymetlü bir alaca entari ve on gurus kıymetlü bir aded sim saç bağı ve on sekiz gurus kıymetlü bir altun gerdan cam'a yedi yüz seksen beş gurus kıymetlü emti'a-i mezkûre müteveffıye-i mezbure Saliha Hatunun mülk-i müşterâsı olub ba'de ve kat'a işbu müdde-i mezbur Hasan Çelebi ile gaib ani'l-beled karındaşı es-Seyid Salih ve kız karındaşı müteveffıye-i mezbure Safiye Hatuna münhasıra olmuş idi lâkin eşyâ-i mezkûrat mezbure Safiye Hatunun mülk-i müşterâsıdır bu vech üzre şahidleriz ve şehâdet dahi ıderiz deyü her birileri edâ-i şehâdet-i şer'ıye eylediklerinde ba'de'r-rı'âyet şerâ'itü'l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucebince salifü'l-beyân iş'ar-ı mezkûre-i muharrerde beş sehim kılınub iki sehim müdde-i merkum es-Seyid Hasana ve iki sehim gaib-i mezbur es-Seyid Salih ve bir sehim müteveffıye-i mezbure Safiye Hatunun vereselerine taksim olunmağa tereke-i müteveffadan efzâ olunub sehâm-ı mezkûreden dört sehim hisseye isâyet iden yedine kırk sekiz gurusı müdde-i mezbur es-Seyid Hasan Çelebiye kendi nefsine isayet ve karındaşları gaib-i mezbur es-Seyid Salihe isâyet-i edâ olunmaya zevc-i mezbure es-Seyid Mehmede ba'de't-tensib-i şer'ı ma-vâkı' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi Zilkade-i Şerife

Sayfa 101

Hüküm No: 185	Tarihi: 1206
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab kazâsı Kaymakamlığına es-Seyid Mehmed Sadık Efendizade'ye tevcih edilmesi hususunda	

Kıdvetü'l-sevâtü'l-kirâm kaimakam sabık es-Seyid Mehmed Sadık Efendizade Ferid es-Seyid el-Hac Abdülmennan Efendi dâme şerif-i siyâdet ba'de't-tahtü'l-vâfiyye inhâ olunur ki Ayntab kazâsının kaimakamlığı işbu sene sitte ve mieteyn ve

elf Ramazanü'l-mübârek guresinden sonra tevcih olunmuşdur gerekdir ki sadât-ı kirama tevcih ve ikdâm idüb kuzat ve kaimakam bendeleriyle tesbit ve izhâr-ı alâmet hazıra idenleri ref'inde vakt-i...dahi kimesneye alâmet-i hazire evza'ından müntebit ve iddi'a-yı nisbet siyâdet idenleri tarafından havaliye mübâderet birrle işbu inâyet-girân kemâl-i akl ile tevcih...namıyle bir akçelerin almayub ve aldırmayub siyânet-i iyâllerinde sa'î mezfur beyninde şevketlü muhabbetlü kıdvetlü Paşa İslam-ı idellahü Te'ala ve dinü'l-hayyumu'l-kıyâm hazretlerinin ve dâme ömr-i devletleri için sadât-ı kiramın da'vât-ı Hayriyelerini isticlâb idüb her bir emirde şer'î şerife imtisâl ile mazhar-ı şefa'at hazret-i seyyidü'l-enâm 'âli fazlû'l-tahtıyye ve ehl-i selâm olana ve's-selâm.

Guruş

- 300 Karye-i Eşcar ze'ameti yalnız üç yüz guruşdır.
- 300 Ze'amet-i Tilbaşar dört nefer cebe yevmiyesi yalnız üç yüz guruşdır.
- 100 Sülüs hissemiz yalnız yüz guruşdır.
- 200 Ze'amet-i atik ve tevâyi'i karraları yalnız iki yüz guruşdır.
- 400 Tilbaşar ve tevâyi'i yalnız dört yüz guruşdır.
- 100 Elmalı üç rebi' gayr-ı deyni ve Göredin nısf-ı hissesi yalnız yüz guruşdır.
- 1400 Cem'a bin dört yüz guruşdır.

Hüküm No: 186	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Tahrir
Belgenin Özeti: Ayntab serdarı el-Hac Mehmed Ağa'nın Ayntab karralarına görevli gönderilmemesi sebebiyle hâsılatların telef olması ve bunun daha fazlasını önlemek amacıyla karra kıymetlerinin tahrir edilmesi hususunda	

Fahrü'l-akran serdar-ı Ayntab gayretlü el-Hac Mehmed Ağa ve nakib-zade es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa el-fezadan gıbbe's-sehim olunur ki bâlâd-ı mestur karraların iltizamı şart-nameleri sahiblerinden bu ana kadar kimesneye vürûd ve zuhur itmeyüb taşrada askerlik...kalil ve hâsılatının telef olub bakayası dahi telef olmamak için tarih-i mürassele günü bi'l-cümle vücuh-ı belde meclis-i şer'a gelüb karralara bilâda tahrir olundığı kıymetlri tertib ve cenâbın araziyesi cümlesini bin dört yüz guruşa kat'a ve ihâle ve meblağ-ı merkumı umûr ve lâbiste-i örfî eylemek için senden ahzz idüb ashab-ı vürudlaarında cenâb-ı vilâyetden ol-mikdar mablağı i'dama ta'ahhid itmeleriyle karar-ı mezburunun hâsılatları telef olmamak için vech-i muharrer üzre karra-i mezkûrelere mutasarrıf olmamaları için canib-i şer'iden işbu

mürassele tahrir olundu gerekdir ki ber-vech-i meşruh işnu iki yüz altı senesine mahsuben karra-i mezbureler hâsılatına mutasarrıf olub arz-ı hâliye...Fi 22 Muharremü'l-Haram Sene 1206.

Ber-muceb-i mürassel karra-i mezkûrları Nakıb-zade el-Hac Mehmed Ağa ve Seyfeddinzade el-Hac Mehmed Ağa zabt itmeyüb muvakkatiyle el-Hac Battal Ağaya ihale ve mürassele mücebince Battal Ağa zabt ittiği mucele şer'î karraları ...

Sayfa 102

Hüküm No: 187	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras
Belgenin Özeti: Ayntab'da Şhreküstü Mahallesi sakinlerinden olan el-Hac Hüseyin Beşe bin el-Hac Abdullah'ın vefatından sonra mal varlığının eşi Ümmühanı'ya verilmesi hususunda	

Husus-ı atîü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri iltimas olmağın savb-ı şerife Mevlana es-Seyid Abdurrahman Efendi me'zuna ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da kurb-ı Şhreküstü Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan el-Hac Hüseyin Beşe bin el-Hac Abdullahın menziline varılub müteveffâ-yı mezburun verâseti hâlâ zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmühanı binti es-Seyid el-Hac Mehmed kebire kızı Fatma ve li-ebeveyn kız karındaşı Halimeye münhasıra olduğı şer'a zahir ve nümayan oldukdan sonra mezburan Fatma ve Halime zatları ba'de't-ta'rifü's-şer'î meclis-i ma'kud-ı mezkûrede rafeka hazırü'l-kitab zevce-i mezzbure Ümmühanı nam Hatun mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb işbu iki taraftan Ahmed Çelebi cami'î şerifi ve bir taraftan Neccaroğlu menzili ve bir taraftan dehliz ile mahdud ve şimâli bir hazine ve bir matbah ve solu mu'ayyinesi müştemil menzili babamız müteveffâ-yı merkur el-Hac Hüseyinin mülki olub ba'de vefât beyne'l-verese taksim-i iktiza ider işbu mezbure evkafı itmeyüb müstakil fuzuli zabt ider sû'âl olunub taksim Teslime şer'a olunmak matlubumuzdır didiklerinde gıbbe's-sû'âl zevce-i mezbure Ümmühanı cevabında tarih-i kitabdan on sene mukaddem zevcem müteveffâ-yı mezbur el-Hac Hüseyinin babası el-Hac Abdullah nam kimesne hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde işbu mülki olan menzili iki yüz guruş bey'î bat ve tesellüm ve temellük eyleyüb semeni olan meblağ-ı mezbur iki yüz guruştamamen ve kâmilan yedimden ahz ve kabz eyledi deyü def'le mukabele idilmek gıbbe'l-istintak ve'l-inkâr zevce-i mezbureden beyyine taleb olundukda udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden Hafız es-Seyid Ali Efendi ibni Monla Abdullah ve Ömer Efendi ibni Monla Ahmed nam kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i ma'kud-ı mezkûre hazırın oldukları halde eserü'l-istişha fi'l-hakika tarih-i mezburede müteveffâ-yı evvel işbu zevce-i mezzburenin Kayınbabası merkur el-Hac Abdullah hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde işbu mezbure Ümmühanı

Hatuna işbu Mehmed ve mezkûr menzilinı bizim huzurumuzda iki yüz guruşa bey‘ ve teslim ve temellük eyleyüb ve hamiz olan meblağ-ı mezbur iki yüz guruş dahi mezbure yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledi bizler bu hususa bu vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ideriz didiklerinde her biri evâmir-i şehadet-i şer‘iye eylediklerinde ba‘de’r-ri‘ayet şerâ’itü’l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucebince verese-i mezbureden ma‘arızadan ba‘de’l-men‘ ve menzil-i mezburi zevce-i mezbure Mevlana-yı merhum mahallinde ketb ve tahrir ve ma‘a-bâ’is olunan emenâ-i şer‘a meclis-i şer‘a gelüb ale’v-vuku‘a inha ve ihbâr itmeleriyle ma-vâkî‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrirre Fi el-yevmü’s-salis min Şehr-i Cemaziye’l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Mehmed bin Saliha, Mustafa bin Ali, Halil ibni Ahmed, Ahmed bin Hüseyin, Muhzır Osman.

Sayfa 103

Hüküm No: 188	Tarihi: 1206
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Tahrir
Belgenin Özeti: Ayntab mukataası emini Nazkib-zade es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa’nın Tarla-yı Atik mahallesi sakinlerinden olan es-Seyid Hüseyin Çelebi’den eşi Meryem Hatun’un mirasını tahrir etmesini talep etmesi hususunda	

Hâlâ Dimos Ayntab mukata‘ası emini fahrü’l-akrân Nakıbzade es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa ibni es-Seyid el-Hac Ahmed Ağa nam kimesne meclis-i şer‘i kavim-i enverde Medine-i Ayntab’da vâkî‘ Tarla-yı Atik mahallesi ahalisinden bâ’is-i hendü’l-rakîm es-Seyid Hüseyin Çelebi ibni el-Hac Abdullah mahzarında üzerine da‘va ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitabdan bir gün mukaddem müteveffi olan işbu merhumun zevcesi Meryem nam Hatunun zahirde vâris-i ma‘rudı olmayub ben dahi Emine binti Elmalı olduğım binâen canib-i şer‘iden terekese tahrir ve defter olundukda müteveffiye-i mezburenin muhalefatı dört yüz guruşa bey‘i bat ve reşide olmağın meblağ-ı mezburun nısfı işbu zevci es-Seyid Hüseyin Çelebiye ve nısf-ı ahiri bana muhazıra olmağla minvâl olunub nısf-ı hisse-i mezkûreyi teslime tenbih-i şer‘i olunmak matlubumdır didikde gibbe’s-sû‘âl merhum Hüseyin Çelebi cevabında müdde-i merhumun da‘vası emini olduğımı ikrâr ve i’tirâf idüb lâkin müteveffiye-i mezbure Meryem Hatuna tarih-i kitabdan iki sene mukaddem hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde huzur-ı müsliminde mutasarrıf olduğım kat‘a alaka ve müdahalem yokdur ancak lâbis olduğım libas benimdir ma‘dâsı işbu merhum zevcim Hüseyin Çelebinindir deyü nefî mülk idüb ve eşhâd eyledi deyü def‘le mukabele idilecek zevc-i merhum es-Seyid Çelebiden def‘i mezkûrına mutabık beyyine taleb

olundukda udûl-i ahrar ricâl-i müsliminden es-Seyid el-Hac Mehmed ibni es-Seyid el-Hac Ahmed el-Hac Mehmed bin İbrahim es-Seyid Abdurrahman ibni Monla Abdurrahman me'mûl kimesneler meclis-i şer'a hazıran olub eserü'l-istişha ve fi'l-hakika tarih-i kitabdan iki sene mukaddem müteveffiye-i mezbure Meryem Hatuna hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde işbu zevci Hüseyin Çelebi mahzarında bi't-tav'u's-saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb labesi olduğım libasımdan ma'da gerek eşya gerek hali kat'a alaka ve müdahalem kalmadı işbu zevcim Hüseyin Çelebinin mülkidir deyü nefi mülk idüb mezburları icâr ve eşhâd eyledi ve ma'dâ ikrâr-ı vekâlet eyledi biz bu huzur-ı hisse ber-vech üzre şahidleriz ve şehadet dahi ıderiz deyü her biri edâ-yı şehadet-i şer'ıye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet şerâ'itü'l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucebince müdde-i merkum Dimos emini Nakıbzade es-Seyid el-Hac Mehmed Ağa büyüce mu'asıradan men' birrle ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurreire Fi el-yevmü'r-rabi' sene-i Zilhicceü'l-Şerife Sene sitte ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Ve Kebir Mehmed Ağa ve Salih Beğ, Kenanzade Ömer Efendi, Tavilcioğlu İbrahim Çelebi, Kara Kocaoğlu Mehmed Çelebi, es-Seyid Fazıl Mehmed Efendi.

Hüküm No: 189	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Beğ Mahallesi sakinlerinden olan el-Hac Mehmed Efendi'nin Molla Zekeriya ibni el-Hac Ahmed Ağa'dan hissesinin bir kısmının Piyale Paşa Hamamı masrafları için satışını talep etmesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Beğ Mahallesi ahalisinden fahrü'l-ulemâ-i Telakizade dinmekle ma'ruf el-Hac Mehmed Efendi ibni el-Hac Abdullah nam kimesne meclis-i şer'ı kavim-i enverde rafî'i hendü'l-kitab şehir kethüdası Monla Zekeriya ibni el-Hac Ahmed Ağa mahzarında bi't-tav'u's-saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm Medine-i mezburede vâkî' Piyale Paşa hamamı dinmekle ma'ruf tahdid ve tafsihinden müstağni bir bab hamamın kırk sehim i'tibarıyle üç buçuk sehim hâlâ bey'i câü'z-zikrin vuku'ına değin Madenfazoglu es-Seyid el-Hac Mehmedden şerâ'i mülk-i müştêrâm olmağla ben dahi sehâm-ı mezkûreden kendi hissemi tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şürut-ı müfside ve akud-ı mebzuleden 'ârı bey'i bât sahih-i şer'ı ile işbu Monla Zekeriya bin iki yüz guruşa bey' ve teslim ve temellük eyledim ol-dahi iştirâ ve kabul teslim ve temellük eyledim didikden sonra meblağ-ı mezbur iki yüz guruşu işbu merkum bundan bi't-tamam ve'l-ikmâl ahz ve kabz idüb zimmetini takrir da'vasından min külli'l-vücuha ibrâ ve iskat eyledim fi-ma-ba'd mezkûrın üç buçuk sehim işbu merkumun mülk-i müştêrâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun didikde salifü'z-zikr hamamın bir buçuk sehim mutasarrıf Hadizade Mehmed

Ağa ve mutasarrıfı ammizadesi Aişe binti Ali nam Hatun ba'de't-ta'rifü meclis-i şer'ide salifü'l-beyân üç buçuk sehâmı iştirâ iden merkum Monlazade mahzarında her birileri takrir-i kelâm ve ifade-i merâm idüb zıkr olunan hamamda sehâm-ı mezkûr i'tibârıyla bir buçuk sehim ve yarım sehim işbu mezbure Aişe Hatunun mülk-i mevruslarımız olmağla biz dahi yüz on guruşa bey' ve teslim ve temellük eyledikde ol-dahi iştirâ ve kabul ve teslim ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbura bey' bi't-tamam ve'l-ikmâl ahz ve kabz idüb zimmetini...takrir da'vasından ibrâ ve iskat eyledik eyledik fi-ma-ba'd hamam-ı mezkûrın beş buçuk sehimî işbu merkumun mülk-i müştêrâsıdır hasbe-mâ-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun asla bizim alaka ve müdahalemiz kalmadı takrirlerimiz tahrir ve istihkâma yedine hüccet-i şer'ie i'ta olunsun didiklerinde gibbe't-tasdiku's-şer'i ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-samin min Şehr-i Muharremü'l-Haram Sene sitte ve mieteyn ve elf

Şühûdül-Hâl

Ve Mirca Emin Ali oğlu Ahmed, İbrahim oğlu Hacı Şeyh, Torbacıoğlu Küçük Bakkal, Hacı Mehmedzade Ahmed Ağa, Bostancı-oğlu Emin Ağa, Dikili-oğlu Monla Mustafa, el-Hac Mehmed Kadı Efendi ibni İsmail Efendi, Hacı Battal Ağa.

Sayfa 104

Hüküm No: 190	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Hisse Talebi
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tamgahgir mukataasının hissesine mutasarrıf olan Ömer Paşazade'nin kapıcıbaşı Abdüldibek tarafından hissesinin teslim alması hususunda	

Der-devlet mekine arz-ı dâ'i kemine budur ki Medine-i Ayntab'da vâkî' Tamgahgir başı mukata'asının üç bağ hissesine ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan Ömer Paşazade dergâh-ı 'Ali kapıcıbaşılardan Abdüldibek tarafından bundan akdem Şatırı Süleyman kulları Medine-i Ayntaba gelüb iki yüz beş senesine mahsuben mukata'a-i mezburun hisse-i merkumesine aid olan hasılatının zabt ve ahz ve kabz tarafeynden A'maoğlu Tamgacı es-Seyid Mehmed nam kimesne tevekkil ve hasılatını belde-i mezburda ulema-i kiramdan müfti-zade bâ'is-i maraz ubudiyet es-Seyid el-Hac İshak Efendi da'vâsına teslim ve hitamesinde hesabı rü'yyet olunmak üzere siparişi ve elli guruş mukaddem ahz ve azimet idüb bu hilâlde şatırı merkum Medine-i Ayntaba mir mumâ-ileyh tarafından tahrir ile meclis-i şer'ide Efendi mumâ-ileyh müvacehesinde mezkûr Tamgacı es-Seyid Mehmedi ihzâr ve vekil itdiği tamga-i mezkûre hasılatını istifsâr eylemekde merkum dahi muharrerat defterini ibrâz ve hatta mühr-i mü'ehhirâtını ve Efendi mumâ-ileyh teslimâtı hesâbını rü'yyet ve üç rebi' hisseyi senesi hitamına kadar hasılat üç yüz guruşa baliğ olub elli guruş

mukaddem saliyane teslimatı Karanehada bakî iki yüz elli guruş olub Efendi mumâ-ileyh teslim ve hâlâ zimmetinde olduğu aşikâr olub ve sene-i mezkûrede mir mumâ-ileyhin su müşirliği mukata'asına dahi Efendi mumâ-ileyh asla ve kat'a vaz'iyed itmeyüb taraf-ı ahirden zabt olduğu sahihatü'l-kelimât kimesneler canib-i şer'ide merkum Süleyman müvâcchesinde ihbâr ve inhâ itmeleriyle ashab-ı i'râzın hilâf-ı inhasına adem-i ihzâ ve ol-vecihle isticlâb-ı du'â buyurılmak ricasına evvelki vakı'adır deyü ale'm-muceb sicil-i mahfuza kayd olunmuşdır. Fi 15 Safer Sene 1207

Sayfa 105

Hüküm No: 191	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Emanet
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden olan es-Seyid İsmail bin es-Seyid Mustafa'nın Kara Mehmed bin Ahmed'den eşya ile emanete verilmesini istemesi hususunda	

Medine-i Ayntab'da vâkî' Ammu Mahallesi ahalisinden es-Seyid İsmail bin es-Seyid Mustafa nam kimesne meclis-i şer'î kavim-i enverde Medine-i mezbure kal'ası sakinlerinden rafî'i hendü'l-kitâb Kara Mehmed bin Ahmed nam kimesne mahzarında bi't-tav'ü's-saf ikrâr-ı tamm ve takrir-i kelâm idüb bundan akdem işbu merkumun menziline iki sebt ve iki yasdık şiltesi derunlarında emti'a-i neşâdan mikdarü'l-ulûm eşya ile emanete vaz' itmiş idim merkumdan meclis-i şer'ide mutalebe eyledi ve mürafi'i şer'î olduklarında cânib-i şer'iden edâsına tensib olunmuş idi el-haletü'l-haze meyânımıza müslimun-ı masalihun vesâ'itiyle andü'l-inkâr bizleri yüz yetmiş beş guruş üzerine inşâ ve akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezkûr kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbur yüz yetmiş beş guruş işbu merkum Kara Mehmed yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idüb zimmetini husus-ı mezkûre müte'allik du'âvi ve kâffe-i mutalebatdan min külli'l-vücuha ibrâ ve iskat eyledim takririm tahrir ve istihkâma yedine hücet-i şer'îye i'ta olunsun didikde gıbbe't-tasdiku's-şer'î ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire Fi el-yevmü's-sani ve'l-işrin min Şehr-i Saferü'l-Hayr Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Çavuş-oğlu Mehmed, Oruç-oğlu Mustafa, el-Hac Ali, Abdüsalim-oğlu es-Seyid Monla Mehmed ve Duvar kal'a Mustafa Ağa.

Hüküm No: 192	Tarihi: 1204
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik mahallesi sakinlerinden olan Bademzade es-Seyid Mustafa Ağa'nın eşrafdan rıza alarak bostanını satması hususunda	

Husus-ı âtiû'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri iltimas olunmağın savb-ı şerife da'avidan Mevlana es-Seyid Abdullah Efendi me'zunen ta'yin ve irsâl olunub ol-dahi Medine-i Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi ahalisinden Badem-zade es-Seyid Mustafa Ağa menziline varub rakîmde mestur bi'l-cümle ulema ve suleha ve a'yân ve eşrâf mahzarlarında akd-i meclis-i şer'î 'âli eyledikde sâlifü'l-beyân mahalle-i mezbure Battal-zade dinmekle ma'ruf Nuri Mehmed Paşa binâ ve ihdâs eylediği cami'î şerifin bâ-berât-ı 'âli-şân-ı mütevellileri olan es-Seyid el-Hac Abdülmennan Efendi ibni es-Seyid Mehmed Sadık Efendi ve es-Seyid Mehmed Efendi nam kimesneler meclis-i ma'kud-ı mezkûrede mahalle-i mezbure ahalisi sakinlerinden zikr-i âti vazi'atü'l-ayarı olan Hatice binti Abdullah nam Hatun ve Ümmügülsüm binti el-Hac Ali ve Fatma binti Cafer Ağa ve Zeyneb binti Muhsin-zade Abdullah Ağa nam zatları ba'de't-ta'rifü's-şer'î mahzarlarında bi't-tavsiye üzerlerine da'va ve takrir-i kelâm idüb Medine-i mezbure...nam mahalde vâkî iki yüz yetmiş beş müşâde bir kıt'a hazrevât bostanı müşârü'n-ileyh Mehmed Paşa cami'î şerifinin evkafı cümlesinden olub işbu...olmalarıyla sû'âl olunub kasr-ı yedlerine tenbih ve canib-i vakfa irsâl olunmak matlubumdır didikde gibbe's-sû'âl mezburân Hatice ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Fatıma nam Hatun cevaplarında salifü'z-zikr bostan-ı mezkûr şayi'a mülklerimiz iken tarih-i kitabdan bir sene mukaddem maktul merhum Mehmed Paşa ve akariblerimiz vesatatiyle bilâ tevekkül ve'l-icâzet ba'zılarımızdan bostan-ı mezkûr tamamını bin yetmiş guruşa iştirâ idüb bir vechle icâzetlerimiz olduğundan ma'dâ maktül-i merhum bâ-emr-i 'âli...ve emvâl ve eşyasının canib-i yedinden ve rabtına me'mûr hâlâ Haleb valisi devletlü Mustafa Paşa me'mûran vürûd ve merhum katl ve emvâl ve eşyâlarını cânib-i yedinden zabt ve rabt eylediğinde bostan-ı mezkûr için merhum Mehmed Paşanınbizlere medfu'atı olan meblağ-ı mezburı tamamen ahz ve kabz eyledi didiklerinde gibbe'l-istintak ve'l-inkâr müdde'a-yı mezburândan ber-vech-i meşruh müdde'alarına beyyine talep olundukda ba'de'l-imhâl ve'l-istihmâlü's-şer'î beyyineden izhâr-ı aciz itmeleriyle mezburânların birbirlerine rıza ve tevekkül ve ihtiyarlarıyla bey' itmediklerine ale'l-vuku'a el-mü'eddil-iclâf ba'de'l-alimû'l-ulemâ olundu didikde isticlâf dahi itmeleriyle salifü'l-beyân bostan-ı mezkûrın vech-i şer'î üzre bey' ve iştirâ olmayub ve ber-nech-i şer'î müseccil-i şer'î ve teslim ve ilmü'l-tevâli olunmamağın merhumun dahi...dan olduğu şühud ve mütevâtir olmağla semeni olan meblağ-ı mezburın mübâşir için müşârü'n-ileyh Mustafa Paşa hazretlerine tamamen ve kâmilan edâ ve teslim olunduğı ve fevt olan bi'l-cümle ulema ve sulehadan mahalle-i cânib-i şer'î izhâr ve inhâ eylediklerinden ma'da bu makule muhtemel ve müşevveş arazinin bey' ve şurâ-

yı ber-nech-i şer‘i vakfiyesi na-ma‘lum iken arazi-i müşterekede mutasarrıf olanların ba‘zılarının ‘ilm ve icâzetleri olmayarak bey‘ ve ani’l-meşruh dahi olduğu ketb-i fikhîyyeleri mestur ve musarrahi olmağla kitâb-ı mezkûrın

Sayfa 106 (Hüküm 192’nin Devamı)

Dahi el-evvel mülkiyette istikrarına ba‘de’t-tenbih mütevellî-i merkumânın müdahaleleri şer‘a men‘ olmağla husus-ı mezkûrı müteveffâ-yı merkum mahallinde ketb ve tahrir ve ale’v-vuku‘a cânib-i şer‘a ihbâr ve takrir eylemeğin mâ-vâkî‘ ketb ve terkîm olundu. Hurrîre Fi Evâsıt-ı Şehr-i Recebü’l-Hayr Sene erba ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-Hâl

Mercan-oğlu el-Hac Mustafa, Kocaoğlu Mehmed Çelebi ve Kenanzade Mehmed Beğ, Monlazade Hafız Ebubekir Efendi, es-Seyid Mehmed Kani Efendi ve Güllüzade el-Hac Mehmed Emin Efendi, Fahrü’l-ulemâ faziletli el-Hac İshak Efendi, Rehayata tabi‘ Ali Efendizade ve Güllüzade es-Seyid el-Hac Mehmed Şerif Efendi ve Canbazoglu Mustafa Çelebi ve gayrihum.

Hüküm No: 193	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Mülk Edinme
Belgenin Özeti: es-Seyid Abdurrahman Efendi’nin dükkânını senevî bir guruşa mülk edinmesi hususunda	

Bâ’is-i terkîm budur ki, Bâ-berât-ı ‘âli-şân ve vakfiye-i ma‘mûl bahada mestur ve mukayyed evlâdiyet-i meşrutîyet üzere mutasarrıf olduğım Hacı İsa evkafı cümlesinden olmak üzere Oruç beğ bazarında vâkî‘ müte‘allık etsâlinden olan kasab dükkânı kurbunda bir dükkân ve boyahane karşısında dahi bir dükkân iki bâb dükkân olup bi’l-küllîye iş binası kalmayub kâli ve harabe müşerref olup mühlekesi vakfa infa‘ ve ulu olmağla işbu bin iki yüz altı senesi mâh-ı Ramazan-ı şerife gurrelerinden kâtib es-Seyid Abdurrahman Efendinin oğlu es-Seyid Molla Hamza bir dükkânın seneviyesi birer guruşa temellük ve mersum dahi kabul ve bir sene Ramazan-ı şerife gurrelerinde cânib-i vakfa bir dükkân birer gurusı iki dükkâna iki gurusı virmek üzere işbu vakfiye ketb ve imlâ olundu taraf-ı ahrârına bir ferd müdahale ile sebeb-i tevliye ...

Şühûdül-Hâl

Katib Abdullah Efendi, Katib es-Seyid Mehmed Efendi, Berber es-Seyid Molla Ahmed bin el-Hac Mehmed, Timur Mustafa ve gayrihum.

Hüküm No: 194	Tarihi: 1207
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Müderrisinden Abdi Beğ Medresesi Müftüzadesi el-Hac Mehmed Esad Efendi'nin medresenin işlerine bakması üzere görevlendirilmesi hususunda	

Fahrü'l-müderrisinü'l-kirâm Müfti-zade el-Hac Mehmed Esad Efendi gıbbe's-selâm inhâ olunur ki medine-i Ayntab'da Şhreküstü mahallesinde vâkî bâ-berât-ı 'âli-şân müdderisi olduğın merhum ve mağfurun-leh Abdi Beğ medrese-i şerifesinin hâlâ mütevellisi na-mevcut olub umûr-ı vakf müşevveş ve hâsılatı izâh ve itlâf olduğu cânib-i şer'a ihbâr ve inhâ itmeleriyle cenâbınız medrese-i mezkûrın müderrisi olduğın ecilden tevliyet-i merkumeye dahi mütevellisi zuhûrına kadar mutasarrıf olmak için savb-ı şer'iden mürassele terkîm ve i'ta olundı İnşallahü'l-Te'ala ber-vech-i istikamet rü'yyet idüb ahiri müdahale itdirmeyesin ve's-selâm. Fi 19 Saferü'l-Hayr Sene 1207

Sayfa 107

Hüküm No: 195	Tarihi: 1207
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Atama
Belgenin Özeti: Ayntab Kadısı Mevlana el-Hac Hasan Efendi'nin Maraş tevliyetine naiblik yapmasını istenilmesi hususunda	

Ba-sahi el-Hac İbrahim Paşa ve ...Maraş

Medine-i Ayntab Mahallesi sakinlerinden fahrü'l-akrân ma'rifetlü es-Seyid Abdurrahman oğlu zide- reşide inhâ olunur ki bundan akdem Medine-i Ayntab kadısı Mevlana el-Hac Hasan Efendinin işbu iki yüz yedi senesi Saferü'l-hayr senesine medrese-i Maraş müste'mil ve savb-ı maksudesine dâhiline binâ'en ve tevkîyetle halifinin âdem-i vürûdına inşâ-i Medine-i mezburenin derûn ve birunında vuku'iyât olan mefariş-i atıyyeleri muktezâ-yı şer'î şerif üzre istimâ' ve bir sabit meşru' nısfından lâbid olduğunı ve seng-i efendi mumâ-ileyhini seng-i...kimesnelerin icârı hasebiyle imdi kadı-i müterakîyyenin zuhûrına değin Medine-i mezbure mahallesinde istima'ı du'âvi-i şer'î eylemek niyabet eylemek için tarafımızdan işbu buyurıldı ve tahrir ve ısdar didiği i'ta olunmuşdur yemin billâh vüsulünde gerekdir ki ber-vech-i meşruh muceb buyuruldı-i hilâfından mücânebet eyleyesin. Fi 11 Rebiü'l-Ahir Sene 1207

Hüküm No: 196	Tarihi: 1207
Belge Türü: Mürasele	Belgenin konusu: Tahliye
Belgenin Özeti: Ayntab Kadısının tahliyesi hususunda	

İzzet-meab şeri‘at-nesâb Mevlana hâlâ Ayntab mahkemesinden küttab Abdurrahman Efendi kâ-yâb dâme muvaffaken bi‘l-hayr gıbbe‘t-tahliye el-vafiye inhâ olunur ki ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğumuz Ayntab kazâsının umûr-ı adide tarafımızdan cenâbınıza ihâle olmuştur gerekdir ki vüsûlümüze kadar umûr-ı şer‘iyemi rü‘iyyet idüb vâkî‘ olan müteveffâ-yı mevâd-ı cesimeye müdâhil ve vaz‘ı ileyh itmeyüb ancak ma beyne‘l-ahali icrâ-yı şer‘ eylesün. Canib-i şer‘iden mevâ‘l-hirâf eyleyüb muceb-i mürassele ile amel oluna ve‘s-selâm.

El-Mahrûse el-Hac Mustafa

‘Ulûm-ı şer‘i şerif

Fi 20 Şehr-i Rebiü‘l-ula Sene 1207

Sayfa 108

Hüküm No: 197	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Vasi Tayini
Belgenin Özeti: el-Hac Battal-zade Mehmed Ali Paşa’nın katlinde gasp olunan malların bedelinin Ayntab ahalisinden ödenmesi hususunda huttaba gönderilen emr-i şerife vasi olması hususunda	

Düstûr-ı mükerrerrem müşir-i mufahham nizâmü‘l-‘âlem müdebbir-i umûrû‘l-cumhur bi‘l-fikri’s-sâkıb mütemmim-i mehammi‘l-enâm bi‘r-re‘yi’s-sâ‘ib mümehtid-i bünyâdü‘d-devletü ve‘l-ikbâl müşeyyid-i erkânî’s-sa‘adeti ve‘l-iclâl el-mahfûfi bi‘s-sunûfi avâtıfû‘l-melikü‘l-âlâ Haleb valisi vezirim Osman Paşa edamullahu te‘âla iclâlehû vakfû‘l-kazâtü‘l-müslimin ve ulu vülâtü‘l-vâhidin ma‘denü‘l-fazl ve‘l-yakîn rafî‘i i‘lâm-ı şerife ve‘d-din vâris-i ulûm-ı ve‘l-enbiyâü‘l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti‘l-meliki‘l-mu‘in Mevlana Ayntab kadısı zidet fezâilûhu ve bu husus için bu def‘a mahsus-ı mübâşir ta‘yin olunan kassam silahşörlerinden telhis sabıka kıdvetü‘l-emâcid ve‘l-a‘yân Süleyman zide-kadrehû tevki‘i refî‘i hümâyun vâsıl olıncak ma‘lum ola ki bundan akdem maktul vefât iden ve el-Hac Battal-zade Mehmed Ali Paşanın hayn-ı katlinde gasb olunan emvâl bedeli Ayntab ahalisinden cânib-i miriyye edâsına makhud oldukları kırk bin gurusın tahsili bâbında sabıka Haleb ve Rakka valisi vezirim Mustafa Paşa edamullahi Te‘ali

iclâlehû huttaba sadr olan emr-i şerife vâsi olub ancak maktul-i merkumun mukaddema vâkî' olan envâ'i zulmünden nâşi ahaliye meblağ-ı mezburi def'a edâya adimü'l-iktidâr olmalarıyla meblağ-ı mezkûrın yigirmi bin guruş otuz-kırk güne değin edâya müşârü'n-ileyh tarafından Boyacı tarîkıyle cânib-i miriyye irsâli hususı rabıta beter olub ve yigirmi bin guruş dahi dahi sene-i aynide edâ olunmak üzre imhâ olunması ... olduklarını müşârü'n-ileyh mektubında ve Ayntab kadısı i'lâmında tahrir ve inhâ itmeleriyle hazine-i 'amirem defterleri tetbi' olundukda sabıka külli'l-vücuha maktul Mehmed Ali Paşanın cânib-i mirine zabt olunan muhalefâtından Medine-i Ayntab ahalisinden bakî ve garrat eyledikleri eşya mukabele itmek ve hüccet-i şer'ıye cânib-i miri yedine kırk bir güne dek edâya müte'ahhir oldukları kırk bin guruş inzâm-ı re'y ve ma'rifetiyle 'ali etba'ayı tamamen tahsil ve kabzına me'mûl-i teslima der-i 'âliyeye irsâl olunmak babında işbu sene-i mübârek evâsıt-ı Cemaziye'l-ahiresinde başka ve ba'de nâkid ve isti'bâli havi sene-i merkum evâsıt-ı Şevvalinde başka müşârü'n-ileyh Mustafa Paşaya huttaba evâmîr-i şerifem virilmiş olduğu fi-mâ seriyyeden der-kâr-ı mütekarrir ile arz olundukda ahali-i merkumenin makhudlarına nazaran meblağ-ı mezburın şimdiye değin tekmiân edâ-yı iktiza iden ayrı iken bu vechle tahrirât irsâli makhurlarının muğayyiri olmakdan nâşi berât-ı imhâl ve te'cili mümkün ve mensur olmadığından gayrı bundan sonra dahi vire kadar muhalefet iderler ise zecren ve te'viyyen tahsil ve tekmi-l-i deyn etdirilmesi musammim olmağla seng-i vali-i lâ-hakk müşârü'n-ileyhasını işbu emr-i şerifle mübâşir mûmâ-ileyh tarafını vâsıl olduğu anda meblağ-ı mezbur kırk bin guruş inzâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tamamen ve kâmilân tahsil ve mübâşir muma-ileyh teslim seri'a ve 'âcilâ der-i 'âliyyeme irsâl ve hazine-i amireme teslimat bezl-i himmet eylemek fermânım olduğu vechle meblağ-ı mezburi emr-i âli seri'a ve acilâ tahsil ve mübâşir mûmâ-ileyhe teshil ve der-i sa'adetime ve hazine-i amireme teslim hususına sadıka külli mükennetve ahalisini merkume bundan sonra dahi muhalefet iderler ise ber-vech-i muharrer tahsiline ibtidâr olacağını iktizâ idenlerin güşî ve havâşilerine elf ve tefhim eylesin ve seng-i mübâşir mûmâ-ileyh muktezâ-yı me'muriyetin üzre mahalline varub meblağ-ı mezbur kırk bin guruş ma'rifin ve ma'rifet-i şer'le hâl-i tekmi-lâ müşârü'n-ileyhin inzımm-ı re'y ve ma'rifetiyle tekmi-lâ tahsil ve istishab ve bir gün evvel getirüb hazine-i amireme teslim-i itmâm ve dikkat ve meblağ-ı mezburın vakt-i edâsı mûrur itmekle ma'azallah sen dahi tûl-i müddet ikametden deyn ve maha-müddet eylesin dinmekle Mevla-yı mûmâ-ileyh sen dahi muceb-i emr-i şerifle amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı 'âli-şânıma sadr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle celilü's-şân vâcibü'l-etbâ'ın mazmun-ı ita'atımız vechle şeref-yata-i sudur olan işbu emr-i şerifiyle amel olub hilâfına rıza ve yüz göstermeyesiz şöyle bilesizz alâmet-i şerifeme i'timad kılasız. Fi el-yevmü's-sâni Kostantiniyye el-Mahrûse min Şehr-i Zilhicce Sene sitte ve mieteyn ve elf

Hüküm No: 198	Tarihi: 1207
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab Sancağından verilmeyen bedelin tahsil olunmak üzere emr-i şerif ile hareket edilmesi hususunda	

Akza kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-müvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'i i'lâmü'l-şerife ve'd-din vâris-i ulûmü'l enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-melikü'l-mu'în Mevlana Ayntab kadısı zidet fazluhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran a'yân ve zâbitan ve iş erleri zide-kadrehü tevki'i refi'i hümayun vâsıl olıncak ma'lum ola ki iki yüz senesine mahsuben Ayntab sancağından sadr virilmeyen ma'lûmu'l-mikdâr müşterânın ber-vech-i muharrer bedelleri tahsil olunmak bâbında sadr olan emr-i şerifim Ayntab kazâsına lede'l-vüsûl...mezbure ahalisi bir müddetden beri perişân ve ser-gerdân olmalarıyla vakt-i seyirde tanzim-i adimü'l-imkân olmakdan nâşi kaza-i mezbur hissesine isayet ve yedine yetmiş sekiz ve rebi'...iken iktizâ iden bedellerini bu sene-i mübâreke vakt-i hisarı edâ ve kendii cem'a tahsil ve kabzına me'mul edâ ve teslim-i makhur olduklarını Ayntab kadısı bu def'a der-i aliyyeme tahrir ve i'lâm itmekle hazine-i amirem defterleri tetbi' olundukda sene-i mezkûra mahsuben livâ-i mezkûrdan tertib olunan müşterâtdan urub hümayunuma külliyan ma'lumü'l-mikdâr müşterinin bu vech-i muharrer bedelleri tahsili için emr-i şerife virilmiş olduğu ve mürettebât-ı seferiyenin akd olunmayub tahsili Haleb için olmayub nizâm-ı devlet için mevkufandan derkâr ve tahrir ile arz olundukda kazâ-i mezbur hissesine isabet iden yetmiş sekiz deri' müşterân için fukaradan birkaç gurus tahsil olunmuş olsa dahi gerek zimmetlerinde olmuş ise fukaradan sekiz akçe çıkarmak şartıyla icâb ve iktizâ idenlerden tamamen ve kâmilân tahsil ve seri'a ve acilâ der-sa'adetime irsâl ve hazine-i amireme teslim olunmak fermanım olmağın te'kida ve isti'caba işbu emr-i 'âli-şânım isdâr ve mübâşir ta'yin olunan hassa silahşörlerimiz Süleyman zide ve meciduhû ileyh irsâl olunmuştur. Kadı ve a'yan ve zabitan mumâ-ileyhimsiz vesâ'irlersiz bâlâdaolundığı vechle irtibât-ı seferiyenin afvolunmayub bedelleri tahsisiyle mal için olmayub nizâm ve devlethatırat-ı halileden vekaye zimmında irade-i kat'aa ile olduğu zıkr olunan müşterânın bir minvâl muharrer bedellerinin tahsili matlub idüğü ma'lumumuz oldukda müşterâ-yı mezkûre için fukaradan birkaç gurus tahsil olunmak ise ve her kimlerin zimmetlerinde kalmış ise fukaradan mükerrer akçe çıkarmak şartıyla mukaddem ve bu def'a sadr olan evâmir-i şerifem muceblerince ma'rifetiniz ve ma'rifet-i cümle ile bi'l-ittifaka icâb ve iktizâ iden mer'iden tamamen ve kâmilân tahsil ve seri'a ve acilâ der-sa'adetime irsâl ve hazine-i amireme teslimi cümlemiz ittifaka ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı rıza beyhude i'lâm ve tahrirat irsâliyle...müba'adet eylemek babında ferman-ı 'âli-şânım sadr olmuştur buyurdum

ki hükm-i şerifimle vardukda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i ‘âli-şânımın mazmunı üzre amel olasız şöyle bilesiz alamet-i şerifeme i’timad kılasız tahriren Fi el-yevmü’s-samin Muharremü’l-Haram Sene rebî‘ ve samîn ve miete ve elf. Kostantiniyye-i el-Mahrûse.

110-111-112-113 sayfalar boş

Sayfa 114

Hüküm No: 199	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsilat
Belgenin Özeti: Ayntab Sancağının avarız gelirleri için tayin olunan mübaşirin vergileri tahsil etmesi hususunda ferman	

Kıdvetü’n-nüvvâbü’l-müteşerri’in Ayıntab nâ’ibi mevlânâ zîde ‘ilmuhu ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Ayıntab sancağının ‘avâriz ve bu husûsa hâssaten mübaşir ta’yîn olunan defterdâr-ı şikk-ı evvelim... Osman zîde kadruhumâ tevkî’-i refî’-i hümayûnum vâsıl olıcak ma’lûm ola ki dergâh-ı mu’allâm yeniçerileri cebeci ve topcu ve top arabacı ocakları neferâtı ve zümrât-ı sâ’ire beher sene divâna müşeyyidü’l-erkân-ı mülûkânemde i’tâ ve tevzî’ olunan dört kıst mevâcibleri dâr-ı devlet-i mukarrerim emvâlinde tertib ve tahsil olunmak ve devlet-i ‘aliyyemin ‘âdet-i kadîmesinden olup birkaç senedir seferler takribiyle tertîbâta hâlel ‘âriz olduğundan bir hüsn-i râbıtaya bend ile tanzim olunmak lâzım gelmekle cizye ve ‘avâriz ve mukâta’ât-ı miriye emvâlinin serü’l-husûlünden dört kıst mevâcib tertîb birle bir kıt’a müfredât defteri tahrir ve ‘atebe-i ‘ulyâ-yı şâhâneme takdim olundukda iş bu nizâm ile inşaâllahu te’ala düstûrû’l-‘amel tutulup beher sene vakt u zamânıyla mahallerinden Der-sa’âdetime irsâl ve hazine-i ‘âmireme teslim olunmak bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum şeref-bahş-ı sudûr olmakdan nâşi sen ki ‘avâriz tahsildârı mumâ-ileyhsin ‘uhdende olan Ayıntab sancağında vâki’ olan kazâların ‘avâriz ve bedel-i nüzûlün iki yüz yedi senesi mâl-ı irsâliyesinden olup bin dört yüz on iki guruşu iş bu bin iki yüz yedi senesi içinde ihrâc ve tevzî’ olunacak zümrât-ı mezkûre mevâciblerine tertîb ve tahsîs kılınmış olmağla hatt-ı hümayûnumla mu’anven baş muhâesebeye kayd olunan sâlifü’z-zikr tertib defterinden ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzû’an irsâl olunan mümzâ sûret-i defter mücebince meblağ-ı mezbûru vürûd-ı emr-i şerîfimde tamamen ve kâmilan tedârük ve der-

‘aliyyeme sevk ve teyîr ve hazine-i ‘âmireme teslim ve bundan sonra inşaâllahu te‘ala mübâşir irsâline hâcet komayub ve meblağ-ı mezbûru ve sâ‘ir emvâl-i mirîyyeyi karışdırmayub evvel-be-evvel tahsilâtından mevâcib için irsâl eylemen fermânım olmağın hassaten iş bu emr-i celîlü’ş-şânım ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bâlâda tefâsil ve beyân olunduğu üzre mevâcibâna müretteb olunan meblağ-ı mezbûr üç bin dört yüz on iki guruşu vürûd-ı emr-i şerîfimde tamamen ve kâmilten tedârük ve der-‘aliyyeme sevk ve teslim ve hazine-i ‘âmireme teslim ve bundan sonra inşaâllahu te‘ala mübâşir irsâline hâcet komayub ve meblağ-ı mezbûru sâ‘ir emvâl-i mirîyyeye karışdırmayub evvel-be-evvel tahsilâtından mevâcib için irsâl eylemeye gâyetü’l-gâye ihtimâm ve dikkat ve hilâfından tehâşi ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin muktezâ-yı me’mûriyetin üzre mevâcibâna tertîb olunan mebâliğ-i merkûmeyi ‘avârız tahsildârı mumâ-ileyhden tamamen ve kâmilten tahsil ve der-‘aliyyeme sevk ve tesyîr ve hazine-i ‘âmireme teslim eylemeye sen dahi gayret ve ikdâm ve müsâmaha güne hareketten ihtirâz-ı tâmm eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mumâ-ileyhsin mûcib-i emr-i şerîfimle ‘amel ve hareket eylemen bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle (boş) vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i ‘âlişânımın mazmûn-ı mûnifi birle ‘âmil olasın şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren Fî’l-yevmi’s-sâdis min Şehr-i Zilhicceti’ş-şerîfe Sene sitte ve mieteyn ve elf

El-Kostantiniyye el-Mahrûse

Mediney-i Ayıntab

Nemakahu’l-fakir ileyhi mine’l-kadim el-hâcc Hasan el-kadı bi-

Sayfa 115

Hüküm No: 200	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Kapıcıbaşının yaptığı tahsilât makbuzat ve teslimat için hazine-i amireye kaydedilmesi hususunda emirlere uyulması hususunda	

Tahsili için ‘amel olunmak fermânım olmağın buyurdum ki hükm-i şerîfim vürudunda bu bâbda sâdır olan üzre ‘amel idüb dahi maktulü mezbûr ve paşa mûmâ-ileyhin bana hisse-i muhalefetleri zabta me’mûr kapıcı başı mûmâ-ileyhin tahsilât ve

makbûzât ve teslimât ve mesârifâtın meblağ-ı yedine virilen sûret muhasebeye meblağ-ı mezbûr dâhil olduğu hazine-i ‘âmirem defterlerinde mukayyed olmağla sen ki vezir-i müşâr-ileyh ve mevlânâ mûmâ-ileyhümâsın gayr-i ez-teslîm merkurum İbrahimin zimmetinde bâki kalan meblağ-ı mezbûrî izâm-ı berây ve ma‘rifetin ile merkurum İbrahimden tamamen tahsil ve mûmâ-ileyhin vekili olan silahşör mûmâ-ileyhe teslim itdirüb mugayyer emr-i ‘âlî şânım bir dürlü ‘inâd ve muhâlefet itdirmeyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasız tahrirü’l-yevmü’l-hâdis ‘aşar Fi Şehr-i Şevvâl Sene sitte ve mieteyn ve elf

... el-Mahrûse el-Kostantiniyye

Hüküm No: 201	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Şeri hükümler ile davranılarak temessük mucebince adı geçen kimselerin zimmetlerinde olan gurus hakkın tamamen ve kemâlen tahsîl edip icrâ-yı şer‘ ile amel olunması hususunda ferman	

Düstûr-ı mükerrerrem müşîr-i mufahham nizâmu’l-‘âlem müdebbiru’l-umûru’l-cumhûr bi’l-fikrî’s-sâkıb...mehâmu’l-enâm bi’r-re’is el-sâ’ib mümehhidu bünyânü’d-devlet ve’l-ikbâl müşeyyidu erkânü’s-sa‘âdet ve’l-iclâl el-mahfûf bi-sunûf-ı ‘avâtifu’l-meliki’l-‘âlâ Haleb valisi vezirim paşa edem-Allahu te‘âlâ iclâlehü ve akza-yı kuzâtü’l-müslimin evveli velâtü’l-mûcudin ma‘denü’l-fezâ’il ve’l-yakin râfi‘-i i‘lâmu’ş-şerife ve’d-din vâris-i ‘ulûmu’l-enbiyâ-i ve’l-mürselin el-muhtassu bi-mezidi ‘inâyeti’l-meliki’l-mû’in mevlânâ Ayntab kadısı zidet fezâ’ile tevkî‘u refî‘u hümayûn vâsıl oluncak ma‘lûm ola ki der-gâh-ı mu‘allâm kapucu başlarından ve hassa-i silahşörlerinden İzzet Ahmed Paşa-zâde iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Mir Abdullah müceddidenin rikâb-ı hümayûnum takdim eylediği ‘arzuhalî mefhumunda Ayntab kazası sakinlerinden müftü-yi sâbık Ali Efendi ve yöre Hasan Efendi ve nakıbu’ş-şeyh es-Seyyid Mehmed Efendi dinmeğle ma’rûf kimesneler ile Kamalak-zâde Seyyid Mehmed ve Güllü-zâde Seyyid Beğler ve Güllü-zâde el-Hâc Mehmed Emin ve Sefer-zâde Süleyman ve Mir İbrahim ve el-Hâc Salih ‘Alemdar nâm kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü müceb-i temessük gayr-i ez teslim yedi bin beş yüz kırk gurus alacak hakkı olub taleb eylediğinde bi-vechi şer‘i virmede te‘alil ve muhâlefet birle ibtâl-i hak sevdasına oldukların ve tarafından Halebde mukîm hassa-i silahşörlerimden kıdvetü’l-emâcid ve’l-â’yân Emir-zâde İbrahim zide müceddideni vekil eylediğin inhâ ve sen ki müşâr-ileyhasın ma‘rifetinle mahalinde şer‘le görölüb merkurumların zimmetlerinde sâbit ve zâhir olan ol-mikdâr ez-gurus hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr vekil-i mûmâ-ileyh alı-virüb icrâ-yı şer‘i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitaben emr-i şerifim sudûr bilesin istid‘â eylemeğin sen ki müşâr-ileyhasın vech-i meşrûh üzre şer‘le görölmek bâbında fermân-ı ‘âlâü’ş-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır

olan emrim üzre ‘amel dahi siz ki vezir-i müşâr-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümasız ki ma‘rifetiniz ve zâbıtlar ma‘rifetiyle ihzâr-ı...kılub mukaddemâ ber-def’le şer’le görilüb kasl olmayan husûsların tamam-ı hak ve ‘adl üzre mukayyed olub göresiz inhâ oldığı üzre ise ol-bâbda ber-muktezâ-yı şer’i kavîm üzre ‘amel idüb dahi meşrûh üzre ber-mûceb temessük gayr-i ez teslîm-i merkumların zimmetlerinde olan ol-mikdâr gurusı hakkın ba‘de’s-subût hükm idüb tamamen ve kemâlen tahsîl ve bi-kusûr vekil-i mûmâ-ileyhe alı-virilüb ber-vechi şer’i ta‘lil ve muhâlefet itdirmeyüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hakka ihtimâm ve defter eyleyesiz min ba‘de şer’-i şerife ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kemesneye iş itdirmeyüb husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim varmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timâd kılasız tahrîren Fi Evâsıt Şehr-i Receb Sene sitte ve mi’ete ve elf

... Zi’l-hicce 18 Sene 1206 el-Mahrûse-i el-Makâmu’l-Kostantaniyye

Kıdvetü’n-nüvâbü’ş-şer’i ...

Sayfa 117

Hüküm No: 202	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: İkaz
Belgenin Özeti: Yukarıdaki fermanın yerine ulaşması ve emirlere uyulması ikazı hakkında	

Buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vechi meşrûh üzre şeref-yafta-i sudûr olan fermân-ı vâcibu’l-ittibâ’ ve ekârîmu’l-imtisâlin...‘âmel olub hilâfından... eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timâd kılasız tahrîren Fi Evâhir Şehr-i Şevvâlü’l-Mükerrerem sitte ve mieteyn ve elf

Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse

Hüküm No: 203	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Azl-Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab’da Serdar olan Hüseyin Efendi’nin azledilip yerine Seyfeddin-zade el-Hac Mehmed Ağa’nın tayin edilmesi hususunda	

Şeri‘at şî‘âr Ayntab’da Hüseyin Efendi zide fezalehu ba‘de’s-selâm inhâ ki taht-ı hükümetiniz de serdâr olan def’ olunub yerine uslûb-ı sâbık üzre kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Seyfeddin-zâde el-Hâc Mehmed Ağa zide kadrehu serdâr nasb ta‘yin olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur inşâ’l-lahu te‘âlâ vusûlünde gerekdir ki merkumı kazâ-i mezkûrın

serdârlığı umurunda kıyâm û öteden berü ola-geldiği vechle zabt ve rabt husûsunda i'ânet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrın serdârlığı sana takvîz olmağla gerekdir ki kâ'imde kadîm ve kânun-ı sâbıkâ ile zabt ve rabt-ı takrisat vâki' ve def'-i haşeratıyla tanzîm-i bilâ-mevârâda hâl-i 'amirede bezl-i iktidâr eyleyesin ve kazâ-i mezkûrı mukim ve misâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçı ve top arabacısı ve gollük 'acemi ve kuloğulları bi'l-cümlesin üzerlerine serdâr ve zâbitân çeküb ...hâric-i vaz' hareketde bulunmayub ve emr-i itâ'at ve intikayad üzre olalar ve sen dahi cümle umûrlu ahkâm-ı şer'-i şerif ve kânun-ı kavîm ve emr-i munifi bi-tebâyık serdârlığı merkumundan bilâ-vâris ma'rûf-ı 'izzet olmalarının...ma'rifet-i şer'le zabt ve sevk sultasında furûhat ve hâsıl olan...cânib-i beyne'l-mâl için defter ma'rifatıyla...olub müceb-i mektubumla 'amel olası tahriren min Şehr-i Şubat el-Muazzam Sene sitte ve mieteyn ve elf

Hüküm No: 204	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tayin-Azletme
Belgenin Özeti: Azledilen Ayntab Serdarı Hüseyin Efendi'nin yerine Süleyman Paşa'nın tayin edilmesi hususunda	

Bâ-hatm-ı Dertlü el-Hâc İbrahim Paşa Vali-i Adana ve Maraş

Hâlâ Ayntab'da Seccade-nişin ve şeri'at-ı garra faziletlü Efendi zide fezlulu ve mâzûl-i bi'l-ifta diyânetlü Efendi zide ilmihi ka'im-makâm nakibu'l-eşrâf sa'âdetlü Efendi zide şerefuhu ve mir-i mirân-ı kirâmdan ma'iyetiniz 'izzetlü Süleyman Paşa dâme-'ulüvvuhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri ocağında mevcûd olan...yeniçeri ağaları ve 'alemdâran ve zâbitân ve iş erleri zide kadrehum inhâ olunur ki belde-i mezkûreden el-yevm-i serdâr olan olan kimesne 'amel-mande olub idâre-i umûr-ı...ve memleketden bi-haber ve me'mûr olduğu umurun idâresinde ber-vechle iktidârı olmadığından nâşi herkes kendü irâdesiyle...ve ihlâl-i beldeye mü'eddi olacak hamâlâta mübâderet eyledikleri ve bu...ile...ve ebnâ-yı sebile...'azim bu...imdi hizmet-i mezkûrenin 'uhdesinden gelür ve her vechle muktedir olan kimesnenin 'uhdesine isâle itmek emr-i muktezatdan olduğına binâ'en cümlelerin muhtârı ve akrânı meyânesinde mümtâzûsı ferâz olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyfeddin-zâde Mehmed Ağa zide kadrehuyı müceddiden serdâr nasb ve ta'yin olunmuşdur imdi ağa-yı mûmâ-ileyhi ihlâl-i târî evvele hakk-ı hamâlâtdan mübâ'adet birle cümlelizin vel û yek cihet birle beldenin umûrına dikkat...hıfz û hıyânet ol-bâbda işbu buyuruldu tahrîr ve isdâr oldu ağa-yı mûmâ-ileyha yedine virilmişdir yemine te'alî ber-müceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından mübâ'adet eyleyesiz deyü Fi 23 Zi'l-hicce eş-şerife Sene 1206

Hüküm No: 205	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Yeniçeri taifesinin bulunduğu bölgede bir takım zorbalık edilmesi hususunda şikâyetler üzerine mütesellim tayin edilmesi hususunda	

Bâ-hatm-ı devletlü el-Hâc İbrahim Paşa

Şeri‘at şî‘âr hâlâ Medine-i Ayntab’da sendi-pira-yı şeri‘at garra faziletlü Efendi zide fazluhu ve mâzûl-i bi’l-ifta diyânetlü Efendi zide fazlehum ve kâ‘im-makâm nakibu’l-eşrâf sa‘âdetlü Efendi zide şerefuhu ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân serdâr ağa mir-alây ve dizdâr ağa ve a’yân-ı vilâyet ve vucûh-ı belde ve sâ‘ir eşrâf ve yeniçeri zâbitânı ve sâ‘ir ahâli-i belde ‘umûmen zide kadrehum ba‘de’t-tahmiyye inhâ olunur ki öteden berü şikâvet ve ‘asâvete ber-yân olub ol-vechle beldenin ihtilâlîne bâ‘is ve fukara ve zu‘afâ ve sukâra ve sâ‘irleri yed ta‘leblerinden nâşi ihrâr ve haserât-ı ümit müceddehu habaretleri der-kâr olduğından başka ‘aliyyü’t-tevâbi tacmi‘-i haşerât ile ‘ibadu’l-lahın emvâl-i de‘yâline dest-i tetâdül iden yeniçeri tâ‘ifesinden ba‘zıları itâ‘atden hurûc ve zorbalık ve...idenleri ve ‘avaneleri olan ve dahi divânegân tâ‘ifesinin eşkıyalarından müstemidleri olan ‘avn-i ‘inâyet-i Rabbani ve kuvve-i...hazret-i cihândârı ve fukaranın ve...berekâtıyla cem‘iyyet şikâvetlerin...firâr eyleyüb mücerred te‘min...içün zabt û rabt-ı memleket ve hamâyet ve hıyânet fukara ve dira‘yet zımmında ber-kâr-ı güzâr kimesneyi mütesellim nasb olunması muktezi olduğına bina‘en Mir-i mirâmdan Süleyman Paşa oğlumuzu mütesellim nasb olunmuşdur imdi paşa-yı mûmâ-ileyhi mütesellim bilüb ma‘rife-i şer‘le ve cümle ma‘rifetiyle zabt û rabt-ı memleket fukara ve sükkân ve re‘ayaları hıfz ve birle bundan...asl-ı hak tâ‘ifesine deyü tetâvvül idenleri cezâ-yı meşru‘asın icrâ eylemeleri ve herkesi kendü umûrına ve ahz û ‘itâsına...olub dükkân ve çarşuları feth ve emin-i emân...ta‘yin itdirilmek bâbında Maraş divanından işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve paşa mûmâ-ileyh yedine virilmiştir yemine te‘âlî vusûlünde vech-i meşrûh üzre hareket ve dikkat eylesesiz Fi 23 Zi’l-hicce Sene 1206

Hüküm No: 206	Tarihi: t.y
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Halep Valisi Osman Paşa’nın öldürülen Sadık’ın arazi, bağ, bahçe ve hâsılâtının beş yüz guruşa icâra verilmesi ve beş yüz gurusluk eşya satışının olması hususunda	

Düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmu'l-'âlem müdebbiru'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmum-ı mehâmû'l-enâm bi'r-re'is el-sâ'ib mümeahhid-ı bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-ı erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sunûf-ı 'avâtifu'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Haleb vâlisi vezirim Osman Paşa edem-Allahu-te'âlâ iclâlehu ve akza-yı kuzâtü'l-müslimin evveli velât-i mucidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakin râfi'ü i'lâmu's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassu bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'in Mevlana Ayntab kadısı zidet fezâ'ile tevki'ü refi'ü humâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki dergâh-ı mu'allâm kapıcı başlarından İzzet Paşa-zâde Derviş Abdullah Beğ dâme müceddidenin takdim eylediği takriri mefhumunda mûmâ-ileyh...Battal-zâde maktul Sadıkın ve Nuri Mehmed Paşanın kâfe-i muhalefâtlarının cânib-i miriden hıfz ve tahsiline mukaddeman me'mûr olmakdan nâşi Ayntab Serdârı İbrahim nâm kimesne maktul-i mezbûr Sadıkın arâzi ve bağ ve...hâsılâtı beş yüz guruşa icâr olunub merhum Nuri Paşanın muhalefâtından dahi beş yüz gurusluk eşya bey' olunub...mecnû' bin gurus merhum İbrahimin zimmetinde zir olduğu Natık kapıcı başı merhum mûmâ-iley merhumun yedinde bir kıt'a deyni....olub rû'iyet olunan hesabına mahves olduktan sonra meblağ-ı mezbûrdan beş yüz gurusı ahz û kusûr beş yüz gurusı mezkûr İbrahimin zimmetinde olduğu beyân-ı birle meblağ-ı mezbûr beş yüz gurusı mezkûrdan tahsil ve Halebde mukim silahşörân-ı hâssiyemden vekil eylediği Emir-zâde el-Hâc İbrahim zide mücedideye teslim olunmak için emr-i şerifim sudur-ı istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuza baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda maktul-i mezkûr ve mezbûr Nuri Mehmed Paşanın kâfe-i muhalefâtları zabta me'mûr kapıcı başı mûmâ-ileyhin tahsilât ve makbûzât ve teslimât ve mesârifâtına mübeyyen yedine verilen sûret-i muhasebeye mebâlağ-ı dâhil olduğu der-kenâr olunmağın imdi.

Sayfa 119

Hüküm No: 207	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab eşraf ve ocaklısı çalışanları arasında olan münakaşa ve dava sebebiyle tayin edilen görevlilerin eşrafın caan ve mal güvenliğini korumaları hususunda	

Bâ-hatm-ı Dertlü el-Hac İbrahim Paşa vali-i Adana ve Maraş.

Hâlâ Ayntab'da Seccade-neşin şeri'at-garra faziletli efendi ve me'zun bi'l-iftâ diyânetlü Efendi zide-ilmuhu ve kaimakam nakibü'l-eşrâf siyadettlü efendi zide-şeref ve ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran mezbûr Hasan Efendi ve yeniçeri serdarı ve miralay ve yeniçeri zabıtı ve vücûh-ı belde vesâ'ir iş erleri zidet mukadirihim ba'de's-şeyh ve't-teslim inhâ olunur ki bundan akdem Ayntabın eşraf ve ocaklısı siyânelerinde

olan münakaşa ve münazaa'a sebebiyle eşrâfın ekserini derûn beldeden...olub ism ve iyalleri sefil ve ser-gerdân ve kendilerû birbirleri meyânında ve'l-ceyrân olmalarıyla bu takrib-i fukara ve sunufanın mübânelerinden münâfî ve neza'ın nizâm-ı kaviyye ve şûrut-ı müsahaneye rabt olunmak için ...hissem iken belde-i mezkûrenin iştirâ ve muğayyerin mazarratlarından perişân-ı hâl ve fukara ve an'ânenin halleri diğer sene olub bir sene hamilleri olduğu hasebiyle Ayntaba hareketimizin isti'fasını ve matlubumuz olan zahirenin iltiza iden kıymetini tarafeynden i'ta olunacak ricâsıyla Enderun baş çavuşumuz el-Hac Murad Ağa ve bu def'a Tatar tahririyle vârid olan kaim ve i'lâmat ve mahzarlarında müstefid olundukda niyazlarınıza müsâ'edemiz der-kâr olmak mülâsebesiyle te'hir ve tevkif olunmuşdur ancak bâlâda zabt ve beyân olan eşrâfın derun beldeye...için bir nizâm-ı kavim-bend ve emr-i şerifim rabt olunmak zımmında tarafınızdan çend nefer mevsuku'l-kelâm ve mu'temed adamlarınız bu tarafa gelüb husus-ı mezkûre müzâkere ve tertib-i müstahzeneye rabt olunmuş muktezâsı olduğına binâ'en yeniçeri ocaklısından Kasab-oğlu İbrahim Ağa ve Seyfeddin-oğlu Mehmed Ağa ve Kürd Murad-oğlu Bekir Ağa ve Battal Ağa ve a'yân-vilâyet efendilerinden iken mu'temed kimesneler dahi tarafından irsâlleri hususına dikkat eyleyüb bir dürlü havf ve haşyete vacib olmayub vürûd idicek efendiler ve ihvanlara tarafımızdan ve tarik-ı ahirden hâl ve canlarına ...virilmişdir bir sa'at akdem bu tarafa isalleri hususuna isâl ve müsamaha itmeyüb ve bundan ma'da hâlâ Rakka valisi vezir-i mükerrerem sa'adettü Mustafa Paşa karındaşım hazretlerinin Ayntabın derûn birununda olan asâkir ve...Osman Ağanın yevm-i tarihiyle ma'rifet-i şer'î veçhileniz ma'rifetiyle ve mübâşirlerimiz ma'rifetiyle ba'de'r-rü'yyet ve ısdarları geriye kılmaksızın derûn beldeden ihrâc ve müşârû'n-ileyh tarafına irsâllerine mezid-i dikkat eylemeleri ve matlubumuz olan zehairlerin bahasın vech-i münâsibi üzre cümleliz ma'rifetiyle tevzi' ve taksim ve yerli yerinden cem' ve tahsil ve kabzına me'mûr edâ ve teslime mezid-i dikkat eyleyüb min ba'd fukara ve ri'âyeti ve sükkân-ı memleketin hıfz ve himâyet ve zulme takdimine müba'adet eyleyüb mütesellüm mumâ-ileyhimin rü'yyet olacak muhasebe defterleri tarafından irsallerine mezid-i dikkat eyleyüb bundan böyle cümle ulemâ ve suleha huttab ve ihvân ve ocaklı ve zabitan ve tüccar ve bi'l-cümle ahalisinin mal ve canı ve iyallerine tarafımızdan ve tarik-ı ahrardan bir Emrullah ve imân-ı resul hususınıza meşgul ve sârî olub da'vât-ı padişah âlem-penah efendimizde müdâvemet üzre fukara ve sanufaya ve sükkân-ı vilâyet...idenlere etsâl-i mazarrata cesaret ider olur ise muvakkat-i şer'î ve cümlemiz ma'rifetiyle te'dib ve harab-ı meşru'asını icrâya mübâderet ve tarafdarlık ve...mübaderet eylemleriniz babında işbu buyurıldı tahrir ve ısdâr ve irsâl olunmuşdur inşallahû Te'ala vüsûlünde gerekdir ki vech-i meşruh üzre...Fi 29 Zilka'de Sene 1206.

Hüküm No: 208	Tarihi: t.y.
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Yoklama
Belgenin Özeti: Tımar ve zeametlerini ödemeleri için Maraş eyaletinin yoklamasının yapılması hususunda memurların görevlendirilmesine ve ödeme konusunda zorluk çıkarılmaması ve çıkaracak kişilere uygulanacak cezaların bildirilmesine ilişkin ferman	

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hocagân divân-ı hümâyunundan olub Maraş eyâleti yoklamasına me'muriyetle ol-tarafda olan el-Hac Mehmed müteveffika zide-meciduhu tevki refii hümâyun vâsıl oluncak ma'lum ola ki devlet-i 'âliye asakir-i kavıyyü'l-iktidarından mahdum olan eyalet ve elviye-i ze'ama varub tımarı ondan beri sefer ve serhadlarda ve me'mur oldukları mahallerde fi-ma hıfz hazinelerinde alay beğleri bayrakdarları altında ibrâz ve izhâr-ı sabit ve hasânet iden mu'teber...hamiyet-gerdunlarına oldukları zahir veolmak mülâsebesiyle mukaddemlerde adem-i nezaret ve ihtimam ve...sefer-i neferiyesiyle arzı olan ihtilâl ve bâ'is olan ihtimâlleri avarızının i'adesi lede'l-mülâhaza ibtidâ devlet-i 'âliyemde ze'amet ve tımar tertib olundığı zamanlarda virilen nizam ve kanunlarının esası küllisi işbu muvazeden ibaret olub...erbâb-ı istihkakdan merbut ikincisi ze'amet ve tevcihatı olub beyynlerinde arzlarına muhassır ve minvâl üçüncüsü ze'ama ve erbab-ı tımar...sancağında sakın ve alay beğisi mir Ağa altında mevcut bulunmak üzere meşrut kılınub bu esas-ı sülase üzerlerine tevzi' iden şerâ'it-i sâ'ire makhudda tenbihat ve takyidât-ı şedideyi şâmil mufassar ve meşruh bundan akdem sadâdınız sudur idüb mübâşir mumâ-ileyhasın didiği i'ta olunan emr-i şerifimle Maraş eyaletinin yoklaması hususuna me'mur ta'yin ve müşir kılınmış idik el-haletü hâze tarafından der-bâr-ı şevketkarra hayruna vârid olan tahrirâtın hülâsa-i mefhumunda muktezâ-yı me'mûrinin üzere Maraş eyaletlisinden ibrâ ile yoklamasında na-mevcut olan yüz yigirmi bir neferin ze'amet ve tımarları miir-livâ ve zabitan ma'rifetleriyle şûrut-ı sülûsa merkumeye kabul iden taliblerine tevcih olunmak üzere arz itdirilmiş olub tevcih olunduktan sonra me'mur oldukları ihata kal'asında kıyam eylemeleri fermanım olduğına binâen ifâ-yı me'muriyetlerine ikdam vücud-ı tamm eylemelerini ifade-i dermiyan itmiş olduğunu ve zikr olunan ze'amet ve tımarlardan beratları yedlerinde kalub zuhur eylemeyen yigirmi üç neferin tımarı kırk yaşını mütecaviz altı nefer cebelûsi gûşâd olmak üzere bilâ-sened mahlûl oldukda yetmiş iki nefere mücerred dahi ve birer muk'ad kefilleri ahz olunub arzları bu def'a harb başı ahz olunann Numan nam kimesne ile ihdâs olunmuş olduğu ve sâlifü'l-beyân yüz yigirmi nefer bir neferatın sahib-i ulu olanlar dahi...ve şûrut-ı merkumeye ri'ayet ideriz deyü tahtir ve istirham itmiş olduklarını ve Maraşa vüsûlünde eyâlet-i merkumenin mahlûl

olan tımarları talep olanlara tevcih olunacağı iktizâ idenlere i'lân eylediğinde kimesne talib olmadığı ve mârû'z-zikr tımarların defterleri ile takdim olunduğı beyânıyla hususat-ı sâ'ire tafsilâ tahrir ve şî'âr mübâşir mumâ-ileyhasın yoklamada na-mevcud olanların tımar ve ze'ametleri ibkasın bir vechle rızâ-yı şahânem olmadığı cihetden zuhur itmediğı suretde ...çalınmak iktizâ itmekle mukaddema sadr olan fermân-ı 'âli-şânım mucebince şûrut-ı nefer ile mücerred ihata olmayan kimesnelere tevcih-i makbulelerin tevcihlerine....memana'at idenler ise haraç-ı hümâyunuma halinebeyân iderek ber-muceb-i fermân tanzim ve bundan sonra dahi mümkün olduğu suretde kendi esası olmuş olarak hassa çalınmak için defterini der-i aliyeme müsara'at eylemek fermanım olmağın tekyid-i me'murinin havi mahsusana işbu emr-i şerifim ısdar olunmuştur imdi seng-i müşir mumâ-ileyhasın hususın mevâd-ı sâ'ireye mukin olmayub mamûriyetin emr-i şerifimde münderc şerâ'it ve tenbihat-ı padişahanemin ittihaz ve icrâsı kat'î mürâr-ı dâverânem olduğu ve bu yoklamada na-mevcud olanların tımar ve ze'ametlerinin ibkasına ber-vechle rıza-yı aliyyem olmadığı ve hilâf-ı fermânım muğayyerdur ki cesaret idenlerin mazhar-ı vehâmet ve nedâmet olacaklarını ve zikr olunan ze'amet ve tımarların o makulelerin...pare...tevcihlerine hafi vechle mümâna'at ider olur ise ba-cümle havass-ı hümâyunuma tahsis kılınacağını cümleye i'lân ve inşa'atı ve atîk ve cedri ze'amâ ve erbab-ı tımarın alay beğilerine müvehhira sadr olan emr-i şerifim mantukınca mahal-i me'murlarında...ve ibkaya müsara'at eylemek matlub-ı mülûkânem olduğu ma'lum oldukda ber-vech-i meşhur yoklamada na-mevcud olan ze'amet ve tımarları hâlâ sadr olan evâmir-i aliyyem muceblerince şerâit-i sülûsâne yerine getirmek...paresi olmayan kimesnelere mücerredan tevcih ve o makulelere tevcihlerine sırra ve alenen memana'at iderler ise cümleleri havass-ı hümâyunuma çatacağı beyân iderek tanzimle ve bir ay akdem mahall-i mâmurelerinde isbât-ı vücud eylemeleri hâlâtını istihsâle ihtimâm ve vakta vahimâ ma'ruf...olduğı sûretde kendilerin sebep olmuş olarak havass-ı hümâyunuma çalınmak için defterini şevket-...irsâl ve...ikdâm ve hilâf-ı fermana ve muğayyer rıza ...hareket...sene dahi mazhar vahidât-ı şahânem olmakdan begayet tehâşi ve ihtimâmı nam eylemek babında fermân-ı âli-şânım sadr olunmuştur.

Sayfa 120

Hüküm No: 209	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab'da su müşirliği mukataasının iki bin sekiz yüz guş, Ağcagöz karyesinin yüz yetmiş guş deftere kaydedilmiş malların, devlete ait hazinenin tahsil edilmesi hususunda	

Kıdvetü'n-nüvâbu'l-müteşer'in Ayntab nâ'ibi mevlâna zide 'ilmihu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Ayntab voyvodası zide müceddide tevki'u refi'u

hümâyün vâsıl oluncak ma'lûm olaki Haleb...tâbi' Ayntab'da vâki' su müşirliği mukâta'asının iki bin sekiz yüz gurus ve Ağcagöz karyesinin yüz yetmiş yedi gurus mâl-ı mukayyedlerinde beş ve altı senelerine mahsuben iktizâ iden mâl-ı mirilerinin tahsiliçün emr-i şerifim sudûrını Haleb...Dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından Mir Ahmed...olan İbrahim dâme müceddide ba-takrir inhâ eylediği ecilden hazine-i 'âmirem...tetebbu' olundukda mezkûre tâbi' sâlifü'z-zıkr su müşirliği ve kal'a-i Birecikde kâ'in diğer Ağcagöz maktû'aları ba'zı kesanın...uhdelerinde olub merdân-ı kal'a-i Birecik maktû'nın rub' hissesi mutasarrıf memlûsından mezâda virildiği ve bu makule...tevâbinden mukâta'anın mâlikâne mutasarrıflarının zimmetlerinde... güzeste emvalinden müterakkem olan her nahiye hazinesi defterleri mücebince bir def'a edâ itmediklerini müş'ir yedlerinde me'mûliye edâ tezkiresi olmayanların zimmetlerinde müterakkem olan emvâl-i miriye her nahiye mahalinde ma'rifet-i şer'le tahsili-çün emr-i şerifim isdârı ve der-'ayân-ı emr-i şerifim şurûtundan idüğü baş muhasebeden der-kenâr olmağla der-kenârı mücebince me'mul olunmak fermânım olmağın işbu emr-i 'âlî-şânım isdâr âmiyy irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki voyvoda mûmâ-ileyhsin bâlâda beyân olundığı vechle maktû'ât-ı mezkûrın mutasarrıflarının zimmetlerinde...güzeşte emvalinden müterakkem olan her nahiye Haleb hazinesi defterleri müceblerince bir def'a edâ eylemediklerini müş'ir yedlerinde me'muliye edâ tezkeresi olmayanların zimmetlerinde müterakkem olan emvâl-i miriye her nahiye ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le 'alî-âti hâl-i seri'an ve 'âcilen tahsil ve muhassıl mûmâ-ileyh tarafına teslime ittihâm ve dikkat ve hilâfından tahâşşi ve mücânebet...senki nâ'ibi mûmâ-ileyhsin sen dahi müceb-i emr-i şer'imle 'amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdumki tezkere-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh üzre müşerref-yâfta-i sudur olan işbu emr-i 'âlî-şânımın mazmun-ı itâ'at-makrûniyle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerifime i'timâd kılasız tahriren Fi el-yevmü's-sami 'işrin Şehr-i Şevvâlü'l-Mükerrem Sene sitte ve mi'ete ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

Sayfa 123

Hüküm No: 210	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görev Değişikliği
Belgenin Özeti: Ayntab'da Kozanlı Mahallesinde Ayşe Bacı Camii Şerifi imamları Molla Mehmed ve Osman ve Seyyid el-Hac Yakup'un tasarruf hakları olub Mehmed'in kendi rızasıyla imamlığı Yakup'a bıraktığını ve Yakup'dan görevinin devamlılığına ilişkin emir verilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i 'alîşân tûğrâ-yı garra-yı hükm-i şerifi budurki,

Medine-i Ayntab'da Kozanlı Mahallesinde vâki' Ayşe Bacı câmi'-i şerifinde selase hisse-i imâmet cihetine Monla Mehmed ve Osman hisse-i imâmet dahi yine

Seyyid el-Hâc Yakub nâm kimesneler mutasarrıf iken mezbûr Mehmed bilâ veledi fevt olub selase-i hisse imâmet cihetini mahlûl ve mu'attıl olmağla ve yine selasân-ı hisse-i imâmet cihetine mutsarrıf olan Seyyid el-Hâc Yakub dahi kendi hüsn-i rızasıyla mutasarrıf olduğu selasân hisse-i imâmet cihetini erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'-i tevki'-i refî'u's-şân hâkânî el-Hâc Mehmed Halifeye ferâgat ve kasrıyed idüb ve yedinde olan selasân hisse-i imâmet berâtını teslim itmeğle merkum dahi her vechle layık ve mahal ve müstehak olmağın selase-i hisse-i imâmet müteveffâ Monla Mehmedin mahlûlünden ve selasân hisse-i imâmet dahi mezkûr Seyyid el-Hâc Yakubun kasr-ı yedinden müstakilen tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i 'âlişân virilmek babında akzâ-yı kuzâtü'l-müslimin kadısı Mevlana el-Hâc Hasan zidet fezâ'ile 'arz itmeğın vâki' ise tevcih ve sadık idüb bu bâbda berât-ı hümayûnı sa'âdet-makrûnı virdim ve buyurdumki ba'de'l-yevm merkum el-Hâc Mehmed Halife varub zikr olunan câmi-i şerifi selase hisse-i imâmet müteveffâ Monla Mehmed mahlûlünden ve kalınan hisse-i imâmete Seyyid el-Hâc Yakub ferâgatından müstakilen mutasarrıf olub hizmet-i lâzimesin mer'i ve mü'eddi kıldıkdan sonra ta'yin olunan yevmi dört akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vakfın rûhı ve devâm-ı 'ömri devlet-çün du'âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahriren Fi es-sâbi' ve'l-işrin Şehr-i Şevvâlü'l-Mükerrrem Sene sitte ve mi'ete ve elf

Hüküm No: 211	Tarihi: 1207
Belge Türü: Mektup	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab serdarının görevinden azledilip yerine Seyfeddin-oğlu el-Hac Mehmed Ağa'nın serdar olarak tayin edilmesi üzerine bu mektubun yazılıp gönderilmesi hususunda	

Seyfeddin zâde el-Hâc Mehmed Efendinin serdarlık mektubudur,

Şeri'at şî'âr hâlâ Medine-i Ayntab kadısı Efendi zide fezalehu ba'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetimizde serdâr olan def' olunub yerine uslûb-ı sâbık üzre kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyfeddin oğlu el-Hâc Mehmed Ağa zide kadrehu serdâr nasb ve ta'yin olmağın işbu mektûb tahrir ve irsâl olunmuşdur. İnşallahu-te'âlâ vusûlünde gerekdir ki merkumı kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrında kıyâm ve öteden-berü ola-geldiği vechle zabt ve rabtı husûsunda i'ânet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkum-keremde kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana takvîz olmağla gerekdir ki kâ'ide-i kadim ve kânûn üzre zabt ve rabt-ı neferât vâki' ve ref'-i haşerât ile tanzîm...ve ıslâh-ı hâl...iktidâr idesiz kazâ-i mezkûrda mukim ve misâfir yeniçerileri kılınççı ve topçu garra ise gulâmân-ı 'acemi ve kuloğulları bi'l-cümlesi üzerlerine serdâr ve zâbit bekleyüb...taşra ve...vaz' hareketde bulunmayub ... üzre olalar sen dahi...Ahkâm-ı şer' ve kânun ve kâdim ve şer'-i şerife tatbik ve tevâyif-i merkumunda bilâ-vâris ma'rûf fevt olanları...ma'rifet-i şer'le zabt ve sevk-i sultânide

furûhat ve hasıl olan ...içün defter müfradatıyla ocak tarafına göndermeğe mübûderet ve behr-i mâl...bâ'is-i hizmet...sâ'i olub müceb-i mektûb ile 'âmel olası tahriren Fi Gurre Rebi'û'l-Evvel Fi Sene sitte ve mieteyn ve elf

Es-Seyid Ahmed Ağa yeniçeri başı hâlâ

... Fi 15 Saferu'l-Hayr Sene 1207

Sayfa 125

Hüküm No: 212	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Serdarlık Tayini
Belgenin Özeti: Yeniçeri Ocağına tahsis edilen serdarlık düzeninin saptırılıp buyuruldu ve mürasele ile serdarlığın zaptedilmemesi ve zapt etmek isteyenler hakkında cezalandırma yapılacağı, serdarların görevlerini hakkıyla yerine getirmeleri ve aksi halde azledilecekleri ferman olunmuş olub bu fermana göre hareket etmeleri hakkında uyarılmaları hususunda	

Akza kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-müvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn rafi'i i'lâmü'l-şerife ve'd-din vâris-i ulûmü'l enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-melikü'l-mu'în Anadolunun orta kolunda vâkî'....kirâm zzidet-fezâ'ilühum ve mefâhirü'l-kuzâtve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm orta kolunun yemin ve yesârında nihâyetine varınca kazâ ve nevâhilerin kuzzat ve nevâhi zide-i fazlühum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân ocakdan zikr-i âti hususa mübaşir ta'yin olunan Turnacıbaşı Sadullah zide-meciduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran a'yan ve serdarlar ve atik ağdât ve alemdârân ve ocak ihtiyarları söz sahibleri ve zidet-kadrihum tevki'i refi'i hümâyuna vâsil oluncak ma'lûm ola ki ez-kadim dergâh-ı ma'lûm yeniçerileri ocağında irâd ve tahsis kılınan serdarlık cevâizinin nizamının ta'tilden vekâyası ve bilâ-mektub ocak buyuruldu ve mürassele ile serdarlık zabt olunmamak ve zabt idenler te'dib kal'a-bend olunarak zimmetlerinde terâkim iden güzeşt cevabınızın kadr-i kadimi üzre tahsil bâbında mukaddem mir mü'ehhir evâmir-i aliyyem ısdar ve irsâliyle tensib olunmuşiken seferler takribiyle orta kolda kazâların muğayyer emr-i âli ve münâfi-i ka'ide-i fermâ serdarları fuzuli bilâ-mektub ocaklar zabt ve ocağın vâridât-ı kadimesi olan serdarlık cevâ'izatı cânib-i ocağa vârid ve irsl eyledikleri ve ka'ide üzre zabt mektublarıyla adem-i râ'iyet ve ba'zı mahallere isti'nad ile nizâm-ı serdârlık ihtilâle düşâr ve cevâ'izâtın külliya ta'tiline bâdi olmalarıyla serdarlık cevâ'izâtı ocağ-ı amirenin ibrâve muktenesi olub ihtilâl ve ta'tiline rızâ-yı aliyyem olmayub beher nizâm-ı kadimine ercâ' ve seyranları tahrir ve bilâ-mektub zabt olunmuş müddetleri haric ihraç ve kayd-ı kadimleri üzre güzeşt cevâ'izâtın tahsil ve zabt mektublarınızı beher üç...yahud cevâ'izâtın cânib-i ocağa edâ ve irsâli ve muğayyer emr-i âli harekete cesâret idenlerin habs ve ka'a-bendleri

evine irade kat'a-i cihandârâneme ta'alluk itmeğin siz ki Mevlânâ-yı ve a'yân ve zabitan ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz bu babda ve sefer-i himâyun vuku'ndan beri fuzuli muğayyer emr-i âli ve münâfi'i ka'ide-i mer'î kazâların serdarlıkların zabt idenleri müddet-i zabtlarında sicillatından haarice ifrâc ve tahsili lâzım gelen güzeşte serdarlık cevâ'izâtı tahsiline ikdam ve beher üç mah tamamında ka'ide-i kadim üzre zabt mektupları tahdid ve ibkalarıyla umûr-ı serdarlık ihtilâlden vekaye ve bu babda ba'zı mahalle istinadiyle güzeşt câ'izâtı virmek muhalefet ve ocak mektubına adem-i ra'iiyet ve icrâ-yı emr-i şerifime muhalefet idenleri ocakdan me'mur mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle sıhhat ve cevaz olan fermanım olmağın işbu emr-i şerifim ısdar kal'alara kal'a-bendler zimmetlerinde zuhur ve edâ-yı lâzım gelen cevâ'izâtı virmedikce buyurıldı ile ıtlaklarından huzâr-ı emr-i ulûl-emre ve adem-ive kuzzatın kadimeye râğbet itmeyenlerin saire muceb-i ibret mecâzât-ı lâyikaları olunmak için ism resm ve şöhretleriyle tahrir ve i'lâma mübâderet ve bir ferd-i himâye ve hayatdan mücânebet olunmak fermanım olmağın işbu emr-i şerifim ısdar ve mübâşir mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vech-i meşruh üzre amil ve serdarlık maddesinin nizâm-ı serdarlık ve ocağ-ı amirenin hasılatının ihtilâlden vekayası matlub-ı şahâneme idüğü ma'lumunuz oldukda ona göre amel ve bir minvâl muharrer râ'iiyet ve icrâ-yı emr-i şerifime mezid-i dikkat eyleyesiz ve sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin sen dahi bu babda ziyade ma'rifet ve ber-muceb o ulu güzeşt cevâ'izâtın mütehassılı ve mektupların tahriri emrine ikdam ve muğayyeri harekâta cesâret idenleri kal'a-bend ve adem-i ita'at ve icrâ-yı emr-i şerifime muhalefet idenlerin haklarından gelmenizi size muceb-i gayret kılınmak için keyfiyetlerin tahrir mübâderet ve hilâf-ı emr-i âli hareketden mücanebet eyleyesin dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ağası olan iftihârü'l-emâcid ve'l-a'yan es-Seyid Ahmed dame ilmuhi tarafından mühürlü mektub virilmekle vech-i meşruh üzre amel olunmak babında fermâ-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan emr-i celilü'l-kadirim ve ağa-yı mumâ-ileyh tarafından virilen mühürlü mektub mucebince amel ve hareket ve hilfetden mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i'timad kılasız tahriren Fi Evasıt-ı Şehr-i Ramazanü'l-Mübarek Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûse.

Sayfa 126

Hüküm No: 213	Tarihi: 1207
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Serdarlık Zaptı
Belgenin Özeti: 1201 senesine gelinceye kadar serdarlık zaptedenlerin tahrir edilmesi hususunda	

Serturna-yı ocak Sadullah serdarlık câ'izesi hususı zımmında ba-emr-i âli Medine-i Ayntaba vürudı iki yüz bir senesinden işbu tarihe gelinceye kadar serdarlık zabt idenleri istifsâr sicilla nazar olundukda vech-i muharrer üzre ba-mektub bilâ mektub serdarlık zabt idenlerin eyyâm-ı zabtları defteridir mumâ-ileyh yediyle sureti virilmiştir.

27 Kadızade Mehmed Ağanın bir kıt'a ağa mektubı ile mukaddem ve sonra bilâ mektub eyyâm-ı zabtı.

16 Kasabzade İsmail Beğ iki kıt'a ağa mektubı ile zabt.

042 Korkakzade İbrahim zabtı Mustafa Paşa vali-i Rakka.

012 Seyfeddin-zade el-Hac Mehmed Ağanın ağa mektubıyla ve ba-buyuruldı-i İbrahim Paşa zabtı.

50 Serdarlık birkaç mah aralıkda kalub kimesne zabt itmeyüb hâli kalmıştır. Hurre Fi 10 Seferü'l-Hayr Sene 1207

Sayfa 127

Hüküm No: 214	Tarihi:
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Kayıt
Belgenin Özeti: Maraş Kazâsının emir olunmaksızın her sene zimmetlerinde olan hisselerinin kayıtedilmesi hususunda	

Kazâ-i Maraş

Aded

78 iki yüz on senesi

78 iki yüz dört senesi

78 iki yüz beş senesi

234

İşbu bin iki yüz üç-dört ve beş senelerine mahsuben ba-emr-i âli matlub buyurdum ki şerâit-i inhâ ahali zimmetlerine kalmakla beher sene üç yüz...kazâ-i mezkûre beher sene yetmiş sekiz re's...hisse isabet itmekle ber-vech-i muharrer uhdesinde iki yüz otuz dört re's ...hissesi sicill-i mahfuzdan...ve bâlâya mesturunda mahall-i mühr...Ebubekir Raif.

Hüküm No: 215	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ordu-yı hümayun için Maraş sancağı kadıları, çukadar kaymakamından, zabitan ve iş erlerinden ve fukaradan tahsil olunmuş birer akçe vermeleri şartıyla hazine-i amireye gönderilmesinin emredilmesi hususunda ferman	

Mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Maraş sancağında vâkî' kazâların kadıları ve nahiyeleri zide-fezâ'ilühüm ve mefâhirü'l-ahir tarla kurralık zikr-i âti mahsubına me'muriyetle ol-cânibde olan Çukadar kaimakamı Seyyid Mehmed ve a'yan ve zâbitan ve iş erleri zide-kadrihüm tevki'i refi'i hümayun vâsıl oluncak ma'lum ola ki sefer-i hümayunum için Maraş sancağında iki yüz beş senesine mahsuben tertib olunan üç yüz mehâr-ı müşterândan bir re's ordu-yı hümayunuma vürûd itmekle müşterân-ı mezkûre için fukaradan kaç gurus tahsil olunmuş ise ve kimlerin yed ve zimmetlerinde kalmış ise fukaradan birer akçe çıkarmak şartıyla icâb ve iktizâ idenlerden cânib-i mir için tahkîr mübâşir-i merkuma teslima hazine-i amireme te'hîr olunmak babında işbu sene-i mübârek evasıt-ı rebî'ü'l-ahirinde emr-i şerîfîm ısdar ve ba'de te'kid ve isti'mâl olunmuş idi şimdi sen ki mübâşir-i merkumsun tarafınızdan vârid olan tahriratda emr-i şerîf-i mezkûr ile livâ-i mezbure lede'l-vüsûl hazretlerini kazâlara irsâl eyledikte sene-i mezkûre mahsuben vech-i mutalebesiyle taraflarına evâmîr-i...ihracı zımmında mukaddema sadr olan emr-i âli-şânımdan başka ihrâcî isti'mâlini hâvi...emr-i şerîfem ısdar olunmuş olup bu sûretde cevabları dahi ve Ayntab'da şayan olmağla mukaddema sadr olan emr-i şerîfime mezkûr mucebince iştirâk için fukaradan kaç gurus tahsil olunmuş ise ve kimlerin zimmetlerinde kalmış ise hazırardan bir akçe çıkarmak iktiza idenlerden tahsil tahsil ve hazine-i amireme te'sir eylemek fermanım olmağın nakidân ve isti'câlen işbu emr-i âli-şânım ısdar ve sadr-ı a'zam tatarlarından kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akran Halil zide-kadrehû ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde keyfiyet-i mantuk emr-i şerîfîmden ma'lum oldukda zikr olunan müşterân mezburun kazâlarından kaç gurus tahsil olunmuş ise ve kimlerin zimmetlerinde ise icâb ve iktizâ idenlerden ma'rîfet-i şer'î ve cümle ittîfakıyla tahsil ve der-i sa'adetimeve hazine-i amireme teslime ve bu madde için fukaradan mükerrer akçe tahsilinden müba'adet eylesen ve sen ki kuzat ve nüvvab ve a'yan ve zabitan mumâ-ileyhim vesâ'irleri siz dahi muktezâ-yı emr-i şerîfime imtisâl ve mütaba'at ve hilâfından mücânebet eylemek babında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerîf celilü's-şan vacibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâl...üzre amel olasız. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'tîmad kılasız tahrîren Fi el-yevmü's-salis işrin Şehr-i Zi'l-ka'deve Sene sitte ve mieteyn ve elf. Kostantiniyye el-Mahrûse.

Hüküm No: 216	Tarihi :
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: İkaz
Belgenin Özeti: Adana ve Maraş valisi el-Hac İbrahim Paşa, yeniçeri serdarları ve ayan ve iş erlerinin ferman varınca devletin devamı için düzeni bozmamaları, emirlere itaat etmeyenlerin cezalandırılacağı, azledilip yerlerine yeni atamalar yapılacağı hususunda uyarılar yapılmıştır	

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehtid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtıfû'l-melikü'l-âlâ ber-vech el-hakk Adana ve Maraş valisi vezirim el-Hac İbrahim Paşa edamullahu te'âla iclâlehû ve a'zâmü'l-ümerâi'l-kiram ve iftihârü'l-kebirü'l-fiham ulû'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-hayr ve'l-ihtişâmü'l-muhtasun bi-mezid-i inâyetü'l-melikü'l-a'lâ Adana ve Maraş eyâletlerinde kâ'in mirmiran-ı kirâm dâme-ikbâlühûm ve mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm kuzat ve nüvvab zide-fazlühûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran yeniçeri serdarları ve a'yan ve iş erleri zide-kadrehûm tevki'i refi'i hümâyün vâsıl oluncak ma'lum ola ki devâm-ı nizâm-ı devlet ve kavâm-ı mehâm-ı mülük ve saltanat asayışı enâm ve istiksâb havass-ı da'va-yı menut ve bu vâcibenin icrâsı teşebbüsa zeyl-i etsâf ve safâniyet şeri'at ve adaletle merbut olduğu cihetleri 9 neste'izûbillâh innellah bi-emrû'l-adl ve'l-ihsân fermân-ı riyâsın ile bi'l-yemin ve'l-ikbâl Taht-ı Osmanî ve hilâfet-i tacdâri zât-ı adalet-semân hazerdânem ile pirâyedâr olduğundan beri rabi' halikü'l-berâya olan kâffe-i ahalide ve re'ayanın zira' ahvallerine zât-ı padişâhanem...(iki satır okunmadı) ve hatırları avâtıf-ı masalîh ve te'addiyandan rehâyab olmak hususâtı her bir evâmir-i aliyyemle cümle ahaliden hâli olunub ancak işbu emr-i lâzımü'l-i'tibânın ibkasına zimmet yemin-i padişâhaneme mütahakkem olduğu misillü taraf-ı vazh eşrafdan birine mensub vüzer-yı nizâm ve vükelâ-yı fiham ve'l-hükkâm şeri'at ve a'yan ve sâ'ir nizâm-ı umûr-ı mülük olanların dahi lâzıme-i zimmet ubudiyetleri iken imtidad sefer-i takribiyle nefera-yı ra'iiyyet ve ahali-i mülûke mazhar envâ'ı sadr ve cesaret olub bu babda rafi' olan irade-i aliyye ve sadr olan evâmir-i seniyyemin icrâ-yı emr-i mühri merhumun ukde-i tesvika ve imhâl olunmuş idi ba'de zin bu misillü erbâb-ı zalim ve i'ta her kim olur ise olsun taziyâne siyâset te'dib ile takrih ve terkîb ...mazarratlarından tahli'i ve te'min olunmak hususlarına irade-i aliyyem müte'allik ve ulu emrde bir def'a tenbihât-ı kebir ile cümleyi ikaz idüb yine ifade-i sabıkalarından rücu' itmeyenlerin seroğluna ba'de't-tahkîk haklarında lâzım-gelen cezânın icrâsıyla atıfâ-yı ateş ve tahsil-i asâyîş olmakdan nâşi ba'de-zeynde eyâlet-i vâliye mutasarrafları kendilere tahfîz kılınan sağireye ve 'a'idât-ı mu'inelerine mûmâna'at-ı birle mikdâr-ı zide-tarîk ittika-i insâf

ve i'tidâllerini dâhil hükûmetlerinde olan kazâ ve kasabât ve karra ahalilerine müsa'ade ile ilâ-muceb mübâşir ta'yin ve zahire baha vesâ'ire mutalebât-ı haliye ile takribi tecvizden mübâ'idi ve mirmirân ve kuzzat ve nevvab ve a'yan ve zabıtân vesâ'irleri dahi kezklik vücûh-ı müzammim ve te'addiyatdan begayet-i ittika ve mücanebet eylemeleri fermanım olmağın tenbiha işbu emr-i şerifem ısdârı ile irsâl olunmuştur vezir-i müşârü'n-ileyhasın bu tenbihât-ı şahânemin elbette ve elbette icrâsı nasb ve eytâm-ı şahânem olmağla tesmih ve havassı ile cümlesinin hâl ve şânı istiknâh tahkik ile mukaddemlerde olduğu misillü vâ'idât-ı semâni kabilinden ad idüb if'al-i sabıkalarından feragat itmeyenlerin bir vechle...olunmayub...ve hükkâmının dahi ceride-i kazâdan isimleri hükmi olduğu ve iclâ ile te'dib ve a'yân vesâ'irlerinin...virilmeksizin mütemekkin ve cezaları tertib kılınacağı ba'de fukaraya zulm ve te'addi idenlerin mazhar icâzet olacağı ve icrâ-yı adalet birle hıyanet idenleri dahi ...idecekleri ma'lumun oldukda...iktifâ bir taraf olub her kimseden fukaraya...vuku'ı taslihi tahkik olunur ise ecdâd-ı azim ervâh-ı tabiyyeleri için...olmağla...mütala'a ve hükûmetin dâhilinde olan ahali ve re'aya...mezâlîm ve te'addi itdikden mübâ'adet...sebeb-i selâmetin ol- hâlât-ı istihsâli vakta bir sene...tenbihât-ı şayi'adan sonra dahi...olan ahali ve karra re'ayasına...içün...mülûkânemden halâs-ı mecâl olduğunu der-gâr-ı...idüb selâmet-i hesâbınız tahkîline...ve mücanebet eylemeleri babında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifle vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan ferman vacibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlin...amel ve hareket ve hilâfından hazır iden şerifim alamet-i şerifem...Kostantiniyye el-Mahrûse.

Sayfa 127

Hüküm No: 217	Tarihi: t.y
Belge Türü: Huccet	Belgenin konusu: Kayıt
Belgenin Özeti: Maraş kazâsının emir olunmaksızın her sene zimmetlerinde olan hisselerinin kayıtedilmesi hususunda	

Kazâ-i Maraş

Aded

78	iki yüz on senesi
78	iki yüz dört senesi
78	iki yüz beş senesi

234

İşbu bin iki yüz üç-dört ve beş senelerine mahsuben ba-emr-i âli matlub buyurdum ki şerâit-i inhâ ahali zimmetlerine kalmakla beher sene üç yüz...kazâ-i mezkûre beher sene yetmiş sekiz re's...hisse isabet itmekle ber-vech-i muharrer

uhdesinde iki yüz otuz dört re's ...hissesi pusuluşa sicill-i mahfuzdan...ve bâlâyâ mesturunda mahall-i mühr...Ebubekir Raif.

Hüküm No: 218	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Maraş sancağı kadıları, çukadar kaymakamı, ayan ve iş erlerinin ordu-yı hümayun için fukaradan tahsil olunan akçelerin ve zimmetlerinde kalan akçeleri toplamaları hususunda	

Mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Maraş sancağında vâkî' kazâların kadıları ve nahiyeleri zide-fezâ'ilühum ve mefâhirü'l-ahir tarla kurralık zikr-i âti mahsubına me'muriyetle ol-cânibde olan Çukadar kaimakamı Seyyid Mehmed ve a'yan ve zâbitan ve iş erleri zide-kadrihûm tevki'i refi'i hümayun vâsıl oluncak ma'lum ola ki sefer-i hümayunum için Maraş sancağında iki yüz beş senesine mahsuben tertib olunan üç yüz mehâr-ı müşterândan bir re's ordu-yı hümayunuma vürûd itmekle müşterân-ı mezkûre için fukaradan kaç gurus tahsil olunmuş ise ve kimlerin yed ve zimmetlerinde kalmış ise fukaradan birer akçe çıkarmak şartıyla icâb ve iktizâ idenlerden cânib-i mir için tahkîr mübâşir-i merkuma teslima hazine-i amireme te'hir olunmak babında işbu sene-i mübârek evasit-ı rebî'ü'l-ahirinde emr-i şerifim ısdar ve ba'de te'kid ve isti'mâl olunmuş idi şimdi sen ki mübâşir-i merkumsun tarafınızdan vârid olan tahriratda emr-i şerif-i mezkûr ile livâ-i mezbure lede'l-vüsûl hazretlerini kazâlara irsâl eyledikde sene-i mezkûre mahsuben vech-i mutalebesiyle taraflarına evâmîr-i...ihracı zımmında mukaddema sadr olan emr-i âli-şânımdan başka ihracı isti'mâlini hâvi...emr-i şerifem ısdar olunmuş olub bu sûretde cevabları dahi ve Ayntab'da şayan olmağla mukaddema sadr olan emr-i şerifime mezkûr mucebince iştirâk için fukaradan kaç gurus tahsil olunmuş ise ve kimlerin zimmetlerinde kalmış ise hazırardan bir akçe çıkarmak iktiza idenlerden tahsil tahsil ve hazine-i amireme te'sir eylemek fermanım olmağın nakidân ve isti'câlen işbu emr-i âli-şânım ısdar ve sadr-ı a'zam tatarlarından kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akran Halil zide-kadrehû ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde keyfiyet-i mantuk emr-i şerifimden ma'lum oldukda zikr olunan müşterân mezburun kazâlarından kaç gurus tahsil olunmuş ise ve kimlerin zimmetlerinde ise icâb ve iktizâ idenlerden ma'rifet-i şer'i ve cümle ittifakıyla tahsil ve der-i sa'adetime...ve hazine-i amireme teslime ve bu madde için fukaradan mükerrer akçe tahsilinden müba'adet eyleyesin ve sen ki kuzat ve nüvvab ve a'yan ve zabitan mumâ-ileyhim vesâ'irleri siz dahi muktezâ-yı emr-i şerifime imtisâl ve mütaba'at ve hilâfından mücânebet eylemek babında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif celilü's-şan vacibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâl...üzre amel olası. Şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme

i'timad kılasız tahriren Fi el-yevmü's-salis işrin Şehr-i Zi'l-ka'deve Sene sitte ve mieteyn ve elf. Kostantiniyye el-Mahrûse.

Sayfa 128

Hüküm No: 219	Tarihi: t.y.
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Fukaranın Gözetilmesi
Belgenin Özeti: Vüzera, yeniçeri serdarları, ayan ve iş erlerinin görevlendirildikleri yerlerde padişah ve kanunların emirlerine sadık kalmaları, görevlerinde usulsüzlükten kaçınmaları, ayrıca fukaraya yapılan haksızlıklara karşı icab eden cezayı vermelerine dair ferman	

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehtid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtıfû'l-melikü'l-âlâ ber-vech el-hakk Adana ve Maraş valisi vezirim el-Hac İbrahim Paşa edamullahu te'âla iclâlehû ve a'zâmü'l-ümerâi'l-kiram ve iftihârü'l-kebirü'l-fiham ulû'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-hayr ve'l-ihtişâmü'l-muhtasun bi-mezid-i inâyetü'l-melikü'l-a'lâ Adana ve Maraş eyâletlerinde kâ'in mirmiran-ı kirâm dâme-ikbâlühüm ve mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm kuzat ve nüvvab zide-fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran yeniçeri serdarları ve a'yan ve iş erleri zide-kadrehüm tevki'i refi'i hümâyün vâsıl oluncak ma'lum ola ki devâm-ı nizâm-ı devlet ve kavâm-ı mehâm-ı mülûk ve saltanat asayışı enâm ve istiksâb havass-ı da'va-yı menut ve bu vâcibenin icrâsı teşebbüsa zeyl-i etsâf ve safâniyet şeri'at ve adaletle merbut olduğu cihetleri 9 neste'izûbillâh innellâh bi-emrû'l-adl ve'l-ihsân fermân-ı ri'yâsın ile bi'l-yemin ve'l-ikbâl Taht-ı Osmani ve hilâfet-i tacdârî zât-ı adalet-semân hazerdânem ile pirâyedâr olduğundan beri rabi' halikû'l-berâya olan kâffe-i ahalide ve re'ayanın zira' ahvallerine zât-ı padişâhanem...(iki satır okunmadı) ve hatırları avâtıf-ı masalîh ve te'addiyandan rehâyab olmak hususâtı her bir evâmir-i aliyemle cümle ahaliden hâli olunub ancak işbu emr-i lâzımü'l-i'tibânın ibkasına zimmet yemin-i padişâhaneme mütahakkem olduğu misillü taraf-ı vazh eşrafdan birine mensub vüzer-yı nizâm ve vükelâ-yı fiham ve'l-hükkâm şeri'at ve a'yan ve sâ'ir nizâm-ı umûr-ı mülûk olanların dahi lâzıme-i zimmet ubudiyetleri iken imtidad sefer-i takribiyle nefera-yı ra'iiyyet ve ahali-i mülûke mazhar envâ'ı sadr ve cesaret olub bu babda rafî' olan irade-i aliyye ve sadr olan evâmir-i seniyemin icrâ-yı emr-i mühri merhumun ukde-i tesvika ve imhâl olunmuş idi ba'de zin bu misillü erbâb-ı zalim ve i'ta her kim olur ise olsun taziyâne siyâset te'dib ile takrih ve terkîb ...mazarratlarından tahli'i ve te'min olunmak hususlarına irade-i aliyyem müte'allik ve ulu emrde bir def'a tenbihât-ı kebire ile cümleyi ikaz idüb yine ifade-i sabıklarından rücu' itmeyenlerin seroğluna ba'de't-tahkîk haklarında lâzım-gelen cezânın icrâsıyla atıfâ-yı ateş ve tahsil-i asâyış

olmakdan nâşi ba'de-zeynde eyâlet-i vâliye mutasarrafları kendilere tahfiz kılınan sağireye ve 'a'idât-ı mu'inelerine mûmâna'at-ı birrle mikdâr-ı zide-tarîk ittika-i insâf ve i'tidâllerini dâhil hükûmetlerinde olan kazâ ve kasabât ve karra ahalilerine müsa'ade ile ilâ-muceb mübâşir ta'yin ve zahire baha vesâ'ire mutalebât-ı haliye ile takribi tecvizden mübâ'idi ve mirmirân ve kuzzat ve nevvab ve a'yan ve zabıtân vesâ'irleri dahi kezlik vücûh-ı müzammim ve te'addiyatdan begayet-i ittika ve mücanebet eylemeleri fermanım olmağın tenbiha işbu emr-i şerifem ısdârı ile irsâl olunmuştur vezir-i müşârü'n-ileyhasın bu tenbihât-ı şahânemin elbette ve elbette icrâsı nasb ve eytâm-ı şahânem olmağla tesmih ve havassı ile cümlesinin hâl ve şânı istiknâh tahkik ile mukaddemlerde olduğu misillü vâ'idât-ı semâni kabilinden ad idüb if'al-i sabıkalarından feragat itmeyenlerin bir vechle...olunmayub...ve hükkâmının dahi ceride-i kazâdan isimleri hükmi olduğu ve iclâ ile te'dib ve a'yân vesâ'irlerinin...virilmeksizin mütemekkin ve cezaları tertib kılınacağı ba'de fukaraya zulm ve te'addi idenlerin mazhar icâzet olacağı ve icrâ-yı adalet birrle hıyanet idenleri dahi ...idecekleri ma'lumun oldukda...iktifâ bir taraf olub her kimseden fukaraya...vuku'ı taslihi tahkik olunur ise ecdâd-ı azim ervâh-ı tabiyyeleri için...olmağla...mütala'a ve hükûmetin dâhilinde olan ahali ve re'aya...mezâlim ve te'addi itdikden mübâ'adet...sebeb-i selâmetin olr hâlât-ı istihsâli vakta bir sene...tenbihât-ı şayi'adan sonra dahi...olan ahali ve karra re'ayasına...içün...mülükânemden halâs-ı mecâl olduğunu der-gâr-ıidüb selâmet-i hesâbınız tahkiline...ve mücânebet eylemeleri babında fermân-ı âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifle vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan ferman vacibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-intisâlin...amel ve hareket ve hilâfından hazr iden şerifim alamet-i arifem...Kostantiniyye el-Mahrûse.

Sayfa 129

Hüküm No: 220	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ali Ağa Camii Vakfının vazifesine yardımcı olarak atanan es-Seyid Mehmed Emin'in vefatından sonra sahipsiz kalan malların Seyyid Abdullah halifeye mutasarrıflığının verilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i 'alışân tûğrâ-yı garra-yı hükm-i şerifi budurki,

Erbâb-ı istihkâkdan işbu rafi'u tevki'u refi'u's-şân-ı hâkânî Seyyid Abdullah Halife zide kadrehu rikâb-ı hümayûnuma 'arzuhal idüb Ayntab'da vâki' Ali Ağa Câmi'i vakfının vazife-i mu'ine ile mütevellisi olan es-Seyid Mehmed Emin Halife velediş bilâ-veled fevt olub fevtinde merkur mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcih ve yedine berât-ı 'alışânım virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğın mûcebince tevcih olunmak üzre a'lemu'l-'ulema-i el-mütebahrin efzalü'l-fezalâ-i el-

mütever'in bi'l-fasl şeyhu'l-islâm Mevlana Mehmed Beği edem-allahu te'âlâ fezâ'il işâret itmeğle işâreti mücebince tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezid-i 'inâyet padişâhanem zuhura getürüb bin iki yüz altı senesi cemâziye'l-evvelin on sekizinci günü tarihiyle müverreh virilen ru'us-ı hümâyûnum mücebince berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Seyid Abdullah Halife zide kadrehu varub müteveffâ-yı merkurum mahlûlünden fevt-i mezbûrın mütevellisi olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel tevlit-i merkuma mutasarrıf olanlar vazife-i mu'inesine tevcihle mutasarrıf ola-gelmişler ise mûmâ-ileyh dahi ol-vechle vazife-i mu'inesi evkâf-ı mezbûre mahlûlünden alub mutasarrıf ola şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılarsız tahriren Fi el-yevmi's-salis 'işrin Cemâziye'l-Evvel Sene sitte ve mi'ete ve elf. Be-Makâm-ı Kostantaniye el-Mahrûse

Hüküm No: 221	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab'da devlet hazinesine kalan malların karşılığında mutasarrıf olarak bazarbaşılık görevine es-Seyid Salih'in tayin edilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i 'âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân sitân-ı hâkânî hükm-i oldur ki,

Ayntab karyesinde bazar başılığa yirmi akçe hazine-mande mukâbili bilâ-ta'yn mutasarrıf olan erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'u tevki'u refi'u's-şân hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân es-Seyyid Salih zide kadrehu 'arzuhâl sunub yedinde olan berâtı bir takrib zâyî' olmağla kaydı mücebince zâyî'atden meceddiden yedine berât-ı 'âli-şânım ihsân olunmak bâbında istid'a-yı 'inâyet itmeğle vechi meşrûh üzre defterde mestûr ve mukayyed olmağın üzerinde olduğına binâ-i kaydı mücebince fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmağın hakkında mezidi 'inâyet padişâhanem zuhura getürüb bin iki yüz altı senesi şevvâl-i şer'inin yirminci günü zâyî'inden bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki merkurum es-Seyyid Salih zide kadrehu bazar başılık mezkûre öteden berü tevcihle zabt ve rabt ide-gelmiş ise yine ol-vechle zabt ve rabt idüb umûr û husûsuna taraf-ı ahardan müdâhale ve ta'riz eylemeyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Be-Makâm-ı Kostantaniye el-Mahrûse

Sayfa 128

Hüküm No: 222	Tarihi
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: İkaz
Belgenin Özeti: Adana ve Maraş'da sakin olan Ermeni ve Rum taifelerinin uyarılması için hazırlanan buyuruldu	

Bâ-hatm-ı Devletlü el-Hâc İbrahim Paşa

Vâli-yi Eyâlet-i Adana ve Maraş

Hâlâ seccâde-nişin şeri'ate garrâ faziletlü efendi zide-fazl ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân serdâr ağa zide kadrehu inhâ olunur ki derûn-ı belde de mütemekkin olan Rum ve Ermeni ve...tâ'ifelerinin icrâ-yı ayin-i şitanet kar'ileri olan...vaz' ve bünyân-ı kadimden mâ'adâ inkâz ve ahde vaz' olunmaması bâbında def'atle hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn sâdır olunmuş-iken emr-i vâcibu'l-ittibâ'ın mazmun-ı itâ'at-makrûnunun âdem-i i'tibâr olduğu umûriyetine hayrı olan hükkâmın intizâm-ı müsâ'de ve...bundan akdem tâ'ife-i misâfirunlar nazar-gâh...Eylediklerini...âlâ-vechu'l-sıhhate izbâr itmeleriyle imdi ma'rifet-i şer' ve ta'yin kılınan mübâşirlerimiz ma'rifetiyle teftişi ve...olunub husus-ı mezbûr mâhvu'l-vâki' olduğu halde misafurunların ruhbanları ve sâ'ir husus-ı mezbûre i'ânet idenleri tarafımıza ihzâr olunmak bâbında divân-ı...işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ...İrsâl olunmuşdur yemine te'âlî vechi meşrûh üzre 'amel ve hareket olunmak deyü Fi Muharrem 15 Sene 1207

Hüküm No: 223	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Rumların Ayntab kazalarından kendilerine isabet eden yıllık yetmiş sekizer baş davarı eda etmeleri hususunda	

Bâ-hatm-ı el-Hâc İbrahim Paşa Vâli-yi Eyâlet Adana ve Mar'aş Hâlâ

Şeri'at şi'âr Ayntab Kadısı ze'ametlü efendi zide fazlehu me'zûn bi'l-iftâ diyânetlü efendi zide 'ilmihi ve kâ'im-makâm na'kibu'l-eşrâf sıyâdetlü efendi zide şerife ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim ağa zide kadrehu ve miralay ve serdâr ağa ve zâbitân ve sâ'ire zide kadrehüm inhâ olunur ki Maraş eyâleti ve Ayntab kazalarından be-her sene vakt-i merkum sâ'ireleri 'âlî iştirâsı mu'tâd olan Rumların Ayntab kazalarından hisselerine isâbet iden senevi yetmiş sekizer re's tevânâ cemâli iki yüz üç ve dört ve beş senelerine mahsûben yalnız iki yüz otuz dört re's davarları kazalardan ahz ve iştirâ olunmak bâbında emr-i celilü's-şân şeref-sudûr buyurulmağın imdi emr-i 'âlîşânın mantûkî vechi üzre sicil-i mahfuzdan mahrec üç kıt'a...şer'iyye ve buyuruldımız mücebince cemâl-i mezkûrları yerlü-yerinden cem' ve tahsile mübâderet eyleyüb bir an akdem mübaşirine teslime müsâda'at eylemeniz bâbında divân-ı şer'idan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kapucılar bölükbaşımız Hasan Beğ ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te'âlâ vusûlünde ber-mantûkî emr-i 'âlî ma'rifet-ş şer' ve cümle ma'rifetiyle cemâl-i mezkûrun cem' ve tahsiline mübâderet ...buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından hazr û mucânebet eylemeysüz deyü Fi 17 Zi'l-ka'deSene 1206

Hüküm No: 224	Tarihi 1207
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Mübâşir ta'yin olunan dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından Mir Mehmed Said'in emlakını peşin para ile tahsil etmesi hususunda	

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmu'l-âlem müdebbiru'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmüm-ı mehâmu'l-enâm bi'r-re'is el-sâ'ib mümehhidu bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûf-ı 'avâtifu'l-meliki'l-âlâ Haleb valisi vezirim paşa edem-Allahu te'âlâ iclâlehü ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazlü'l-keâm A'zâz ve Kilis kadıları zide fazluhâ ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mir-i 'aliyemden mübâşir ta'yin olunan dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mir Mehmed Said zide kadrehu tevki'ü refi'ü hümâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki Battal-zâde Nuri Mehmed Paşanın karındaşı maktûl Sadıkın cânib-i miriden ba'de'l-zabt dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından Derviş Abdullah Beğ dame-müceddehu ma'rifetiyle furûhat fermânım olan emlakın furûhattına müyesser olamayub der-'aliyeme 'avdet eylediğinden 'alî-hâle kalmakdan nâşî sen ki vezir-i müşâr-ileyhsin emlak-ı mezkûrenin ve hâsıl olan esânını ber-vechi peşin tahsil ve mübâşir-i merkume teslimi der-'aliyeme tesyir eylemek fermânım olmağın...işbu emr-i celilü's-şânım isdâr ü ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde derûn-ı emr-i şerifime mevzû'â irsâl olunan bir kıt'a sûret-i defter mücebince sâlifü'z-zikr emlak-ı mezkûreyi ihtimamdan ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetleriyle takdir olunan kıymetlerinden ziyadeye iblâğ ve cânib-i miri sıyânet olunarak bi'l-müzâyede furûhat ve hâsıl olan esmânını bir an akdem der-'aliyeme sevk ve tesyir ve teslim hazine-i 'âmirem ziyad sür'at ve şitâb idüb emrâr-ı vakitden mübâ'adet eylesin siz ki kadılar mûmâ-ileyhümâsız sizler dahi müceb-i emr-i şerifime a'mel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh şeref-yâfta-i sudur olan işbu emr-i şerif celilü's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmun-ı mu'nifi üzre 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren Fi'l-yevmi'l-hâdis 'aşar min Şehr-i Şevvâl Sene sitte ve mieteyn ve elf

...Fi 5 Muharrem Sene 1207. Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse

Hüküm No: 225	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden olan el-Hac Mehmed Ağa-zade es-Seyid Mehmed'in bina eylediği caminin kendisi vefat ettikten sonra muattal kalmasıyla yerine es-Seyid Mehmed Karamani'nin tevcih olunması hususunda	

Berât-ı şerif-i 'âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân sitân-ı hâkânî hükm-i oldur ki

Medine-i Ayntab'da Tarla-yı 'Atik Mahallesinde vâki' el-Hâc Mehmed Ağa zâde es-Seyid Mehmed nâm sâhibu'l-hayrın bina eylediği câmi'-i şerifenin hizmet-i tevliyetini kendi edâ iderdi mezbûr es-Seyid Mehmed bilâ-veledi fevt olub seneteyn-i vâfire kaydı olmadığından bir kimesneye tevcih ve berât olmayub...ve hizmet-i lazimesi mu'attıl kalmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'at-ı tevki'u refi'u's-şân-ı hâkânî es-Seyid el-Hâc Abdulmenan ve es-Seyid Mehmed Karamani Müftü zâde zide kadrehu her vechle layık ve mahal ve müstehak olmağın ber-vechi iştirâk tevcih olunub yedlerine berât-ı şerif-i 'âlişânım verilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeleriyle kimesne üzerinde olmadığı aklâmdan ba'de'l-der-kenâr istid'âsı üzre müceddiden 'uhdelerine kayd ve tevcih ve 'askeriden berâtı virilmek deyü bin iki yüz altı senesi recebü'l-ferdinin on ikinci günü tarihiyle mesalih-i fermân-ı 'âlî sâdır olmağla sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince tevcih ve sadaka idüb bu berât-ı hümayûn şevket-makrûnı virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkuman varub zikk olunan câmi'-i şerifin müteveffâ-yı mezbûrun yerine ber-vechi iştirâk mütevellileri olub hizmet-i lazimesin mer'i ve mü'eddi kıldıkdan sonra vazife-i mu'inesine dahi ber-vechi iştirâk mutasarrıf olub vâkfın ruhu ve devâm-ı 'ömr ü devlet-çün du'âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ferd mâni' ve mezâhim ve mu'âriz olmayub bir vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahriren Fi'l-yevmi'l-hâdis ve'l-'işrin min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf

Hüküm No: 226	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Bostancı mahallesinde vâki' Bostancı câminin mahlûl kalmasıyla Müfti-zâde es-Seyid Muhzır'a tevcih olunması hususunda	

Berât-ı şerif-i ‘âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân sitân-ı hâkânî hükm-i oldur ki

Müfti-zâde işbu râfi‘u tevki‘u refi‘u‘ş-şân-ı hâkânî es-Seyid Mehmed Halife zide hülâsa rikâb-ı hümayûnuma ‘arzuhal idüb Ayntab’da Bostancı mahallesinde vâki‘ Bostancı câmi‘-i mahlûlünden olmak üzere vazife-i mu‘ine ile katib olan es-Seyid el-Hâc Mehmed Halife fevt olmağla mahlûlünden kendüye tevcih olunmak bâbında istid‘â-yı ‘inâyet eylediği payesi bir i‘lâma telhis olundukda hakkında mezid-i ‘inâyet-i padi-şâhanem zuhura getirüb sâdır olan hatt-ı hümayûn şevket-makrûnum mücebince tevcih idüb bin iki yüz altı senesi cemâziye’l-ahirinin yirmi dördüncü günü tarihiyle müverreh virilen ru‘us-ı hümayûnum mücebince bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr Müfti-zâde es-Seyid Muhzır ...Halife zide hülâsa varub müteveffâ-yı merhum yerine câmi‘-i mezkûrda katib olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel katib olanlar vazife-i mu‘inesini ne-vechle matasarraf ola-gelmişler ise merhum dahi ol-minvâl üzere vazife-i mu‘inesin vakf-ı mezbûr mahsulünden mütevellisi olanlar yedinden alub mutasarraf ola şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılalar tahriren Fi’l-yevmi’l-hâdis ‘işrin min Şehr-i Cemâziye’l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf

...Fi 8 Muharrem Sene 1207. Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse

Sayfa 133

Hüküm No: 227	Tarihi: 1206
Belge Türü: Defter	Belgenin konusu: Kayıt
Belgenin Özeti: Akar ve emlak ve sairlerin kaydedildiği hususunda	

Hüvve

Sûret-i defter-i akâr ve emlak ve sâ’ir maktûl Sadık Ağa Battal zâde sene 1206

Şerifân ma’sırasının nısf-ı hissesi derûn-ı beldede; kıymet-i guruş-30, ... para 40

Kandilli câmi‘-i kurbunda kazancı dükkânı kebir ve sağır; kıymet-i guruş-100, ... para

Hân-ı mezbûr kurbunda kalaycı dükkânı, aded-, kıymet-i guruş-20

Hân-ı mezbûr kurbunda ‘attâr dükkânı, ‘aded-1, kıymet-i guruş-20 Para-20

Hân-ı mezbûr derûnunda etmekci dükkânı, bâb-1, kıymet-i guruş-50, ...para 80

Karagöz çarşusunda leblebici dükkânı, bâb-1, kıymet-i guruş-30 ... para 40

Karagöz çarşusunda kebabcı dükkânı bâb-1, kıymet-i guruş-25, Para- 20

Sokak-ı mezbûrda bakkal dükkânı, bâb-1, kıymet-i guruş-30, Para-15

... Kurbunda kasab dükkânı, bâb-1, hisse-i hassa, guruş-50, ...para 40

Mahalle-i mezkûrda kebabcı dükkânı, hisse-i kıymet, guruş 40,para 20

Kal'a altında semerci dükkânı, bâb-1, kıymet-i guruş- 25, para 20

Üzüm dolabı, bâb-1, kıymet-i guruş-40, Para 40

... Nısf-ı hissesi, kıymet-i guruş-100, Para 65

Matûk-ı nüzulden hissesi ma'lûm, kıymet-i guruş- 20, ...para 20

...Berber dükkânı, bâb-1 kıymet-i guruş-50, para 40

Mahal-i mezkûrda kahve-hane, bâb-1 kıymet-i guruş-150, Para 60

Eski 'arsa ... kahve-hane, bâb-1, kıymet-i guruş 40, ...para 40

Hacı nasır kurbunda berber dükkânı, bâb-1, keymet-i guruş 15, ...Para 26

'Arsada cedit kasab dükkânı, nısf-ı hissesi, kıymet-i guruş 40,...para 30

Hacı nasırda dükkânı, bâb-1, kıymet-i guruş 30, para 20

Cedit berber dükkânı, nısf-ı hissesi, kıymet-i guruş 20, para 15

Kebabcı dükkânından hisse, rub'-ı kıymet-i guruş 20, Para 26

Attâr dükkânından hisse rub'-ı kıymet 30, para 20

Bıçakçı dükkânından hisse rub' Kıymet-i guruş 100, ...para 42

Semerci dükkânından hisse, rub'-ı kıymet-i guruş 20, ...para 20

Şerifân ma'sırasından hisse-i harab, rub'

...dükkânından hisse, rub'-ı kıymet-i guruş 30, ...Para 30

Cedit bina olunan kahve-haneden hisse, rub'-ı kıymet-i guruş 50, Para 50

Şehre-küstüden bakkal dükkânından hisse, rub'-ı kıymet-i guruş 25, para 10

...haneden, bâb-1, kıymet-i guruş 30, para 40

Nurvâne bağçeleri deriz-i kıt'a 1, guruş 100

Kürd karyesinde alma bostanı, kıt'a 2, kıymet-i guruş 30

Orul karyesinde incir bostanı, kıt'a 1, kıymet-i guruş 20

Sazgın karyesinde şaki olunur tarla, kıt'a 3, kıymet-i guruş 50

Sazgın karyesinde deşti tarla, kıt'a 3, kıymet-i guruş 15

Karye-i mezbûrda Solak Hasan oğlu yedinde deşti tarla, kıt'a 2, kıymet-i guruş 25, kile 5

Karye-i mezbûrda Hâcî Hasan deşti tarla kıt'a 1, kile 5, guruş 25

Karye-i mezbûrda tarla, kıt'a 1, kıymet-i guruş 20, kile 4

Karye-i mezbûrda altında tarla 1, kile 3, kıymet-i guruş 15

Karye-i mezbûrda üzüm bağı, kıt'a 3, guruş 100

Semavis karyesinde üzüm bağı, kıt'a 1, kıymet-i guruş 50

Sayfa 132 (Hüküm 227'nin Devamı)

Kızıl-hisar karyesinde bağçe yeri tarla, kile 2, kıt'a 1, kıymet-i guruş 150

Süleyman karyesinde bağçe yeri, kıt'a 1, kile 2, kıymet-i guruş 100

Süleyman karyesinde tarla, kıt'a 1, kile 10, kıymet-i guruş 100

Karye-i mezbûrda Yusuf oğlu Ahmed yedinde tarla kıt'a 1, kile 10, kıymet-i guruş 100

Kayacık beykârı Kasım yedinde, kıt'a 1, kile 2, kıymet-i guruş 30

Büyük tarla, kıt'a 1, kile 80, kıymet-i guruş 100

...kıt'a 1, kile 1, kıymet-i guruş 15

Kasım yedinde ..., kıt'a 1, kile 12.5, kıymet-i guruş 200

Ali yedinde Arab Beğ yeri, kıt'a 1, kile 4, kıymet-i guruş 100

Tat oğlan Tutu elinde kıt'a 1, kile 3, kıymet-i guruş 100

Ali yedinde Taş köprü altında, kıt'a 1, kile 1, kıymet-i guruş 30

Meyan otu, kıt'a 1, kile 6, kıymet-i guruş 60

Sazgın yolunda, kıt'a 1, kile 3, kıymet-i guruş 15

Gül okunda tarla, kıt'a 1, kile 5, kıymet-i guruş 50

Kasım yedinde katran toprağında, hinta kile 11, mevrû'-ı şî'ar kile 13, kıymet-i guruş 120

...karyesinde Gedik ta'bir olunu kıt'a 11, kile 13, kıymet 200

Karye-i Gürgünde Gedik, kıt'a 1, kile 12, kıymet-i guruş 150

Karye-i mezbûrda üzüm bağı, kıt'a 2, tiğek 700, kıymet-i guruş 35

... karyesinde olan arâzi ve emlâkı

...yeri, ... kile 1, kıymet-i guruş 15

Uzun ok, ..., kile 1, kıymet-i guruş 10

... tarlası, ..., kıt'a 1, kile 2, kıymet-i guruş 50

Boz yerde ..., kıt'a 1, kile 4, kıymet-i guruş 100

...ağzında Akvâli oğlu yedinde, kıt'a 1, kile 5, kıymet-i guruş 50

Üzüm bağı, tiğek 1000, kıymet-i guruş 500

Köy ağzında tarla, kıt'a 1, kile 2, kıymet-i guruş 10

Yenice üzüm bağı, kıt'a 1, kıymet-i guruş 20

... kıt'a 1, kile 3, kıymet-i guruş 15

Kanlı tutda, ..., kıt'a 1, kile 1, kıymet-i guruş 10

Hıdır oğlu yeri kurbunda, kıt'a 1, kile 1, kıymet-i guruş 10

Deşti tarla, kıt'a 1, kile 4, kıymet-i guruş 20

... yeri tarla ve ..., kıt'a 2, kile 22, kıymet-i guruş 15

Ömer Ağa yedinde ...Tarla, kıt'a 3, kile 3, kıymet-i guruş 30

Def'a üzüm bağı, kıt'a 2, kıymet-i guruş 50

Topal oğlu yedinde mukarrer tarla, kıt'a 1, kile 4, kıymet-i guruş 150

Def'a tarla deşti, kıt'a 1, kile 1, kıymet-i guruş 10

Hıdır oğlu yedinde Tarla, kıt'a 2, kile 2, kıymet-i guruş 10

Kara Mehmed yedinde ... kıt'a 4, kile 5, kıymet-i guruş 50

Mezbûr yedinde deşti, kıt'a 2, kile 4, kıymet-i guruş 20

Kürd karyesinde değirman, bâb 1

Akça-gözde tahtâni Zeyt ma'sırası, hisse-i rub'

Fenk mezra‘asında zeyt nl k, ‘aded 1

Telk r karyesinde incir bostanı, ‘aded 1

... mahalle-i Telbe  r karyesinde olan ar zi-yi me r ‘alar

Telbe  r karyesinde İbi  n ...o  lunda tarla, k t‘a 1, kile 2, kıymet-i guru  40

K     Karaca diy rında, k t‘a 1, kıymet-i guru  10

S leyman yedinde, k t‘a 1, kile 2, kıymet-i guruş 10

Derv   yedinde, k t‘a 1, kile 2, kıymet-i guruş 10

Mezra‘a-yı Tarasda k t‘a 1, kile 2, kıymet-i guruş 10

Telbe  r mezra‘asında ahalileri n -mevcûd olma  la erbâb-ı ...ihbarıyla ber-vechi tahmin ar zi-yi me r ‘a kile 5

Cem‘an yek n guruş 4295, sene 1206

Sayfa 134

Hüküm No: 228	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Zahire İhracı
Belgenin �zeti: Ayntab ve havalisinde bulunan tüccarların zahire ihracı içün m�b���r tayin edilmesi hususunda ferman.	

V r dunun kaydları... divân-ı hümâyûnum ve ba  muh     kalemlerinden ba‘de‘l-ihrâc m b   r-i mumâ-ileyh Derv   Bey d  me mecduhudan bu tarafda isti‘l m olundukda merk m n muhalle  t  derûnunda zuhûr eden e    ları ma‘rifet-i   r‘le mezb rlara redd ve teslim olunmuş olduğu beyânıyla kusur kalan e    -i menh belerinin mikdarı ber-vech-i tahk kde ma‘l m olmayub ancak Ayıntab ve havâlisinde tüccâr-ı merk m na gadr-ı külli olduğu kendünün mesmû‘u olmadığını i‘l m eylemekle takriri ile ‘arz olundukda m teveff -yı mumâ-ileyhin muhalle  t ve zimemât ve emvâl-i kes renin m b   r ta‘y n ile zâhire ihrâc ve tüccâr merk mların emvâl-i menh beleri mahallinde ma‘rifet-i   r‘ ve cümle ittifâkıyla görölüb muhalle  t-ı m teveff n n i  nde zuhûr etmeyen e    -i menh    kimlerin yed ve zimmetlerinde kaldığı gadr ve himâyeden ‘ ri ‘ala vechi’s-sihha zâhire ihrâc ve tahkîk olundukdan sonra keyfiyet sûret-i sicill tıyla der-‘aliyyeme ‘arz ve i‘l m olunmasına ir  de-i ‘aliyyem ta‘alluk edip

tüccâr-ı merkûmların eşyâları maddesiycün diğêr emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmağla sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin müteveffâ-yı mumâ-ileyhin muhallefât ve emlâk ve zimmetinin zâhire ihrâcı husûsunda sen ta'yîn olunduğu ecilden me'mûriyeti hâvî iş bu emr-i 'âlişânım ısdâr ve i'tâ olunmuşdur gerekdir ki muktezâ-yı me'mûriyetin üzre mahalline varub müteveffâ-yı mumâ-ileyhin muhallefât ve emlâk ve zimemâtтан birisi geriye kalmaksızın mumâ-ileyh ma'rifet ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla 'ala eyyi hâl zâhire ihrâc ve cânib-i mirîycün zabt ve müceddeden tahrir ve mikdarı üzre memhûr ve mûmzâ defterini Der-sa'âdetime ve sen ânda tevakkuf kılasın ve ba'dehu ne güne fermân-ı 'âlişânım sâdır olur ise ol-vechile 'amel ve hareket eylesesin şöyle ki muhallefât ve zimemât ve mevkûfâtтан bir nesnesinin mektûm ve mahnûk olmamasına rızâ ve cevâz olmamak ile ikdâm-ı emvâl ve zimemât ve emlâk ve muhallefâtından kâmile sa'y ve ihtirâm ve lâzım-ı husûsâtı der-'aliyyeme inhâsıyla ifâ-yı me'mûriyetinde takayyûd-i tâmm edip hilâfından begâyet-i tehâşi ve mücânebet eylesesin ve siz ki mir-i mirân ve nâ'ib-i mumâ-ileyhsiz siz dahi muktezâ-yı emr-i şerîfime imtisâl ve müsâ'ade birle müteveffâ-yı mumâ-ileyhin ne mahalde ve kimin yedinde muhallefât ve emlâk ve zimemâtı var ise mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle 'ala eyyi hâlin zâhire ihrâc ve cânib-i mirîycün müceddeden zabt ve tahrir ve defterin tesyîre müsâra'at ve hilâfından mübâ'adet etmeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı mûnif üzre 'âmil hilâfından begâyet-i tehâşi ve mücânebet eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren Fî Şehr-i Ramazan Sene sitte ve mieteyn ve elf

El-Kostantiniyye el-Mahrûse

Bu siyâkda sadr-ı a'zamım mektûbu dahi vardır

Fî 5 Muharrem Sene 1207.

Hüküm No: 229	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Ticaret Yapanlara Saldırı
Belgenin Özeti: el-Hac Hasan ve el-Hac Ahmed ve Seyyid Ali ve Seyyid Halil Halebe gider iken Ayntaba iki saat kaldığında Battalzade Mehmed Nuri Paşanın oğulları üzerine hücum ve eşyalarını zapt edilip, öldürülmüşlerdir. Zabt olunan ticaret erbabının eşyalarının derhal teslimi hakkında	

Emirü'l-ümerâ'l-kirâm kebirü'l-küberâ'i-fihâm zü'l-kadrü'l-ihirâm sahibü'l-izzi ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i inâyet el-melikü'l-alâ Maraş sancağında...Zülkadir karrada Ömer Paşa dâme-ikbâlühû ve kıdvetü'n-nüvvab el-muhteremeyn Ayntab nâ'ibi zide-aleyh bu husus için mübâşir ta'yin olunan dergâh-ı ma'lûm kapucibaşlarından ve hassa silahşörlerinden iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Said Beğ zide-mecdûhû tevki'i refi'i hümayuna vâsıl oluncak ma'lûm ola ki el-Hac Hasan ve el-Hac Ahmed ve Seyyid Ali ve Seyyid Halil nam kimesneler mukaddema li-ecl-i't-ticâre Urus canibinden...Medine-i Halebe gider iken Ayntaba iki saat mahale varduklarında sabıka Ayntab ve...Battalzade Mehmed Nuri Paşanın oğulları kârûbân mezkûr iken üzerine hücum ve ba-cümle emvâl ve eşyalarını harât eylediklerinden sonra Paşa-yı mumâ-ileyhin ve gerek karındaşı maktûl...ber-vech-i muharrer hallerine kâffe-i emvâl ve eşyaları dergâh-ı ma'lûm kapucibaşlarından bunları ma'lûm me'mûriyetle evvel cânibde olan Derviş Abdullah Beğ dame-mecdûhû ma'rifetiyle cânib-i miriyyeden zabt olunmakdan nâşi merkurumların dahi eşyâ-i...muhalefât-ı mezkûre ma'an zabt olunmuş olduğu...beyân-ı birle hallerine merhameten mârû'z-zikr eşya maksubeleri aynen muhalefât-ı mezkûreleri ifrâz ve kendü de terk ve teslim için emr-i şerifim sudurına merkurumla mukaddema ba-arzuhâl lede'l-istid'a husus-ı mezbur mahallinde ma'rifet-i şer'i ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle görölüb vech-i muharrer üzre olan iddi'aları ber-nech-i şer'i isbat olundukda eşya-i mezkûre aynen kendülere redd ve teslim ve eğer isbat idemezler ise keyfiyeti der-i aliyyeme tahrir ve iş'ar olunmak ve ba'de Haleb kadısına ve Müslüman ve mübâşir mumâ-ileyha hitaben iki yüz dört senesi muharreminde emr-i şerifim ısdar olunduğona binâ'en tüccar merkurumların harât olunan bin otuz dokuz gurusluk eşyaları muvakkat-ı şer'le kendülere teslim olunmuş olduğu mübâşir mumâ-ileyh tarafından lede'l-inhâ kaydı mahâline şerh virilüb i'lâm-ı hâli mütezammin sene-i mezbure Cemaziye'l-ahiresinde emr-i şerifim ısdar olunmuş idi tüccar merkurumun takdim eyledikleri iken kat'a arzuhalleri mefhumunda ber-vech-i muharrer sadr olan emr-i şerifim mucebince emvâl-i ma'zuleden müteveffâ-yı mumâ-ileyhin zabt olunan muhalefâtı vürûdında zuhur iden eşya-i merkurumeden ber-nech-i şer'i mübâşir mumâ-ileyh...idüb ancak...sekiz bin beş yüz gurusluk eşyalarını ahz ve kabzına vesâ'iresi olmayub bu babda mefrud ve şayân-ı merhamet olduklarından

kusur kılan ol-mikdar gurusluk eşyaları ba'de's-şerifü's-şer'i maktul merkurumun terekesinden i'ta olunmak için emr-i şerifim sudurına tahrir ve istirham itmeleri hazine-i amirem defterleri tetbi' olundukda Paşa-yı mumâ-ileyhin sû'i-hareketine kâffe-i emvâl ve eşyâ ve nükud ve...emlâk ve akâr ve hayvanat ve hububat zehâ'ir vesâiresi nesi var ise Maraş beğlerbeği Zülkadirzade Ahmed Paşa ve...mumâ-ileyh Derviş Abdullah Beğ ma'rifet-i zabt ve tahrir olunmak babında bin iki yüz üç senesi Cemaziye'l-ahirinde emr-i şerifim sudurından sonra merkurum Nuri Paşa o esnada Diyarbekir valisi bulunan Abdullah Paşa tarafından ahz ve kabz olunmuş olduğu tahkik ile merkurumun tertib-i cezâsına mübâderet ve kâffe-i emvâl ve eşyasına kapucıbaşı mumâ-ileyh tarafından...içün müsara'at olunmak için sene-i merkume evâsıtı Şevvalinde sadr olan emr-i âli-şânım mahtumı üzre merkurumun emvâl ve eşyasının zabtına edâ-i tahrirat vürûdına ittibaen ve mü'ehhiran....(belge tahrib olmuş) mumâ-ileyh ba'de'l-i'dâm muhalefatın cânib-i miri yedinden zabtı için emr-i şerifim vürudunun kaydları ...divân-ı hümayunum ve Başmuhasebe kalemlerinden ba'de'l-ihrâc mübâşir mumâ-ileyh Derviş beğ dame-mecdûhudan bu tarafda isti'lâm olundukda merkurumun muhalefatı...zuhur iden eşyaları ma'rifet-i şer'le...teslim olunmak olduğu beyânıyla...mikdârı...tahkikde ma'lum olmayub ancak Ayntab ve havâlisinde tüccar merkurumuna...olduğu kendünün mesmu'ı olduğunu i'lâm eyledikde takrir ile arz olundukda müteveffâ-yı mumâ-ileyhin muhalefat ve ze'amat ve emvâl-i kesirenin mübâşir ta'yini ile...ihrac ve tüccar merkurumların emvâl mefhumeleri mahallinde mahall-i şer'i ittifakıyla görmeyüb muhalefat-ı müteveffânın içinde zuhur itmeyan eşyâ-i mefhume beğlerin yedd-i zimmetlerinde kaldığı kadar ve himâyeden 'âri ...zahire ihraç ve takik olunduktan sonra keyfiyet-i suret-i silahşöriyle der-i aliyeme arz ve i'lâm olunmasına irâde-i aliyem ta'alluk idüb tüccar merkurumların eşyası maddesi için diğer emr-i şerifem ısdar ve şiyâr olunmağla sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin müteveffâ-yı mumâ-ileyhimin muhalefat ve emlâk zimmetin zâhire ihrâcı hususunda sen ta'vin olunduğun ecilden me'mûriyeti hâvi işbu emr-i 'âli-şânım ısdar ve i'ta olunmuşdur gerekdir ki muktezâ-yı me'mûrinin üzre mahalline varub müteveffâ-yı mumâ-ileyhin muhalefat ve emlâk ve ze'ametinden bir yeri tahririye kalmaksızın mumâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'i ve cümle ittifakıyla zahire ihraç ve cânib-i miri için zabt ve mücedded ve tahrir ve mikdarı üzre memhur ve...defterini der-i sa'âdetime irsâl...tevkîf kılasın ve ba'de tahririne fermân-ı 'âli-şânım sadr olur ise ol-vechle amel ve hareket eylesin şöyle ki mehalefat ve ze'amat ve mevkufatdan...olmamasına rızâ ve cevâz olmağla ikdâm ve emvâl ve ze'amet ve emlâk ve muhalefatından...ve ikdâm ve levâzım-ı hususâtı der-i aliyeme inhâ ve ibka-yı me'mûriyetinde takyid nam idüb hilâfından begayet...ve mücânebet eylesin ve sen ki mirmirân ve nâ'b mumâ-ileyhsin sen dahi muktezâ-yı emr-i şerifime imtisâl...birrle müteveffâ-yı mumâ-ileyhimin...yedinde muhalefat ve emlâk ve ze'ameti var ise mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle...zâhire ihraç ve cânib-i mir için müceddedan zabt ve tahrir ve defter...müsara'at ve hilâfından mübâ'idan itmeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şân vâcibü'-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmun....üzre amel olub hilâfından begayet

tehâşi ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i'timad kılasız tahriren Fi Şehr-i Ramazan Sene sitte ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniyye bu siyakda sadr-ı a'zam mektubı dahi vârid.

Sayfa 137

Hüküm No: 230	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Vergi Toplanması ve Fukaraya Yapılan Zulüm
Belgenin Özeti: Mevlana Maraş Kadısı eyaletde bulunan kazâlardan vali için tayin olunan on bir bin beş yüz guruşun iki taksit ile senede aynı tarihlerde yerli yerinden taksim olunması emredilmiş, fukaraya zulüm edilmemesi hususunda uyarılmış eden olur ise cezalandırılması buyurulmuştur	

Akza-yı kuzâtü'l-müslimin evveli velâtü'l- mucidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfî'u i'lâmu's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtassu bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlana Maraş kadısı zidet fezâ'ile mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Maraş eyâletinde vâki' sâ'ir kuzât û nüvâb zide-fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zide-kadrehüm tevki'u refî'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki eyâlet-i mezbûrede vâki' kazalarından vâlî için ta'yin olunan on bir bin beş yüz guruş imdâd-ı saferlerinin?? İki yüz yedi senesine mahsuben re's sene-i gurre-i muharrem i'tibâr olunarak sene de iki taksit ve be-her taksiti vakt ve tarihiyle eyâlet-i mezbûre dâhilinde vâki' kazalara ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tevzi' ve taksim ve yerlü-yerinden cem' ve tahsil ve hâlâ Maraş valisi düstûr-ı mükerrerem müşiru'l-mufahham fetâmu'l-kâ'im?? Virdim es-Seyid İbrahim Paşa edemallahu-te'âlâ iclâlehu tarafından kabzına me'mûre edâ ve teslim olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim isdâr ile irsâl olunmuştur imdi...Mevlâna ve a'yân-ı mûmâ-ileyhimsiz minvâli muharre eyâlet-i merkûmeden vâsi için seferine vakitlerde tertib ve ta'yin olunan emrin bin beş yüz guruş imdâd-ı...Mezbûre mahsuben re's sene-i gurre-i muharrem olunarak sene de iki taksit ve be-her taksiti vakt-i zamanıyla ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle eyâlet-i mezbûre dâhilinde kâ'in kazâlar ahalilerine tevzi' ve taksim ve yerlü-yerinden cem' ve tahsil ve müşâr-ileyh tarafından kabzına me'mûrae edâ ve teslime ihtimâm ve dikkat ve 'avk-ı te'hirden ve ihmâl ve müsamahadan ve kazalara kesret üzre mübâşirler irsâliyle ahâli-yi fukaraya zulm ve takdisden ve mikdâr-ı meyandan ziyâde bir akçe ve mükerrerem tevzi'-i tahsilinden.. Mübâşireye mütâliyesinden...mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda ber-vechî meşrûh üzre şeref-yaftâ-i sudûr olan fermân vâcibu'l-ittibâ' ve lazımu'l-ımtisâlimin mazmun-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olub hilâfından begayet-i hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren tahriren Fi Evâ'il Şehr-i Zi'l-hicce Sene sitte ve mieteyn ve elf

...Fi 3 Muharrem Sene 1207. Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse,

Sayfa 136

Hüküm No: 231	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Devletin düzeni adına mübâşir ta'yin olunan kapıcı başlarından Mir Mehmed Said'in devlete ait malların Ayntab ahalisi tarafından zapt edilmesiyle buna mukabil olarak kırk bin guruşun tahsili için ferman buyurulması hakkında	

Düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmu'l-âlem müdebbiru'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmum-ı mehâmü'l-enâm bi'r-re'is el-sâ'ib mümehhid-ı bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-ı erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sunûf-ı 'avâtifu'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Haleb vâlisi vezirim Paşa edem-Allahu-te'âlâ iclâlehu ve akza-yı kuzâtü'l-müslimin ve evveli velâtü'l-mucidin ma'denü'l-fezl ve'l-yakin râfî'u i'lâmu's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassu bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlana Ayntab kadısı zidet fezâ'ile ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yin olunan iftihârü'l-emâsil ve'l-ekârim dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından Mir Mehmed Said dâme müceddide tevki'ü refi'ü humâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki Daltaban-zâde Mehmed Ali Paşanın cânib-i miriden zabt olunan muhallefâtından Medine-i Ayntab ahalilerinin ...Eyledikleri eşya mukâbili ba-temessük ve ba-hüccet-i şer'îye arasına müte'ahhid oldukları kırk bin guruşun tahsili içün mukaddemâ emr-i şerifim verilmiş-iken meblâğ-ı mezbûr bu ana kadar varır olub teslim-i hazine-i 'âmirem olmağla sen ki vezir-i müşâr-ileyhsin meblâğ-ı mezbûrî ittihâm-ı zâl ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle bir iki günün zarfından 'aleyü's-sâhâl ahaliden tahsil ve mübâşir-i merkume teslimi der-'aliyeme irsâl tesyir itmek bâbında fermânım olmakdan nâşî te'kid ve isti'câlî hâvî işbu emr-i şerifim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde ahâli-i merkumun mütegarrir oldukları ber-mûceb hüccet-i şer'îye kırk bin guruşun 'aliyü's-sâhâl bir iki gün zarfında tahsil ve mübâşir-i merkume teslimi der-'aliyeme irsâl ve tesyir...eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin me'mûr-ı tahsili olduğın meblâğ-ı mezbûrî vezir-i müşâr-ileyhin ittihâm...Ve ma'rifetiyle 'aliyü's-sâhâl tahsil ve bir an akdem götürübde teslim-i hazine-i 'âmirem eylemek bâbında mezid-i sa'î ve...Eyleyesin ve sen mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen dahi mûceb-i emr-i şerifimle 'amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh üzre şeref-yaftâ-i sudûr olan işbu emr-i şerif celilü's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lazımımu'l-imtisâlimin mazmûnı üzre 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren Fi'l-yevmi'l-hadis 'aşar min Şehr-i Şevvalü'l-Mükerrem Sene sitte ve mi'ete ve elf

Sayfa 139

Hüküm No: 232	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Asayiş
Belgenin Özeti: Rakka'ya bir an önce varılıp hainlerin temizlenmesi ve bozulan düzenin tekrardan sağlanmasına dair	

Şimdiye kadar Rakka tarafına ‘azimet itmamış isek vusul-i emrî bilâ-tevkıf hareket ve Rakka tarafına sevk-i...birle mukaddemâ fermânım olduğu vechle Timurun sâ’ir me’mûrlar ma’ân izâle ve istisâliyle şürûr-ı...külliyen def’ ve imhâsı...bir dakik? Matlûb-ı tasfiye ve tethiri emrine sarf-ı mukadderat ve seri’ân şaki-i merkumun dahi ittimâm-kârını der-‘aliyeme iş‘âra mübâderet eylemek için bu bâbda şeref-yaftâ-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince Timur üzerine olan me’mûriyetini te’kiden ve bu bâbda istiflâmını?? i’lâna ve ...iden hizmetini istihşâna...Hümâyûnumdan hassaten İşbu emr-i şerifim isdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi sen ki mezidi hamiyet Müşâr-ileyhsin senin öteden berü o makûle eşkıya ve...İstisâlleriyle tethir-i bilâ ve der-istihşâl esbâb-ı asâyiş...emrinde izhâr mir-mirân ki ve şecâ’at ide-geldiği ma’lûm ve aşikâr ve bundan sonra dahi muvâffak zehâhıriyat-ı meşkûre ibrâz ... akdâm ve gayret eylemek matlûb- hümâyûnum idüğü bir yarar olmak hasebiyle ba‘une-te‘âlâ Timurun dahi olduğu mahalde hasr ve teffik ile isâline bilâ-istiklâl me’mûriyetin te’kid kılındığı ve yemine te‘âlâ şaki-yi mezkûrun ahz ve i’dâmına ve def’-i şurûr ve müfretine...olduğın halde der-‘akib taraf-ı vazıhu’ş-şerif hasrı-dânemden tarafına teşrifât-ı hümâyûnum irsâliyle mağbûtu’l-akrân ve’l-iltifât hüdâvendegâneme şâyân kılınacağın mukarrer idüğü ve Ayntaba zabt-ı rabta memleket-i himâyet fukara ve re‘âyete mukadder mucerribu’l-etvârının mütesellim...olunması...Husûsuna dahi taraf-ı şâhânemden sana ruhsat virilmiş olmağla ruhsât-ı mezkûre ile...birini tarafından intihâb ve Ayntaba buyuruldu mütesellim nasb ve ta’yin ve iktizâr ide ricaya ...Kendüye tevcih ve tesyin birle istihşâl esbâb-ı nizâm Ayntaba ikdâmın lâzimedden idüğü ma’lûm-ı dirâyet mersûmun oldukda vusul-i emr-i şerifimde iktizâsında göre nizâm Ayntabın te’diyesine ve mahbûs olanlar...Ve tahkikine ve...ve kabâhatleri başda olanların icrâ-yı...Mübâderet eylemeyesin tarafların nasb olunacak mütesellim...İdüb sen heman mukaddema fermânım olduğu üzre mahalle-i kâyun halkı ve suhuletli darb ve sarb erbabıyla seri’ân Rakkaya erişüb hâ’in-i merkumun izâlesi ve def’i...ve ol-havâlinin dahi tasfiye ve tethiri emrine...‘ibâdı müceb olacak mersâ’ilin istihşaline me’mûri sâ’ire ile ittifâk olunarak ve muktezâ-yı istiklâmını icrâ ve ifâ iderek sarf-ı takdirine liyâkat ve seri’ân hasûl-i maslahatı der-sa‘âdetime iş‘âre mübâderet ve taraf-ı hümâyûnumdan mazhar-ı mükâfat olmağa ve...hakkında tezâyid-i tevcihât-mekârım ‘inâyet-i mülûkânemi müceb-i hizmet-ı senediye ve mesâ’at-ı cümle ibrâz ve izharına

kemâl-i akdâm ve müsâda‘at ve hilâf me‘mûl-ı hâlât vukû‘atı tecvizden ‘inâyet-i ilgaya tehaşi ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükmi-i şerifimle bu bâbda vechi meşrûh üzre şeref-yaftâ-i sudûr olan fermân-ı vâcibu‘l-ittibâ‘ ve lazımu‘l-ımtisâlimin mazmun-ı itâ‘at makrûnuyla ‘amel ve hareket ve hilâfından ‘inâyetü‘l-gâye tehaşi ve mücânebet eyleyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasın tahriren Fi Evâhir Şehr-i Rebi‘u‘l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

Sayfa 138

Hüküm No: 233	Tarihi: 1207
Belge Türü: Arz	Belgenin konusu: Yağmalama
Belgenin Özeti: Ayntab’da yapılan yağmalama karşılığında kırk bin guruş tahsil edilmesi için ser-bevvabin Derviş Abdullah Beğ’in tayin edilmesi hususunda	

Der-devlet-i kemine ‘arz-ı dâ‘î kemine budur ki Medine-i Ayntab’da bedel-i yağma? olmak üzre mütekarrer ol-emr-i ‘aliyeler ile ben-mantûk temessük matlûb pâdi-şâhi olan kırk bin guruşun tahsiline me‘mûr ser-bevvâbin dergâh-ı ‘âli Derviş Abdullah Beğ kullarının ...vürûd iden tahrirâtında tahsiline me‘mûr olduğumuz kırk bin guruşdan bu ana değin bir akçe zuhûr itmediğinden bu def‘a ahâli-yi belde meclis‘-i şer‘a ihzâr ve matlûb hazret-i cihân-dârı olan mâl nice oldu ‘adm-i irsâllerinin sebep ve hükmümüz ve hizmet-i mübaşirine ...Bakıyesi için sû‘al ve cümlesi Ayntab’dan sıyâtına virmeniz matlûbumdur deyü tahrir itmelerine bi‘l-cümle ‘ulemâ ve salihâ ve vücûh-ı belde ve esnâf da‘vet-i şer‘ olunub sû‘al olundukda şehir kethüdası cümle mevâcihe...takrir-i kelâm ider ki istid‘â-yı...kırk bin guruş işbu mahsul-i cedide değin bi‘l-zarûri te‘hir olunmuş-idi bu def‘a dikkat-i hulûl itmeğle ber-mantûk emr-i ‘âli tevzi‘ ve tahsiline mübâşiret olmak üzre iken diyarımızda zuhûra gelen ihtilâle binâ‘en bu helâldir mecmû‘ ve tahsile ve kabzına me‘mûre teslim hasbu‘l-evkât kudretimiz te‘alluk itmemiz hâlâ ahâli zimmetlerindedir deyü cevâb ve mir-i mûmâ-ileyh hizmet deyü on bin guruş ve ittibâ‘ına bin beş yüz guruş ve Molla Efendiye bin beş yüz guruş ve ittibâ‘ına yüz guruş ve haseki-hanelere?? bin guruş bi‘l-merzihâ hizmet-i kıt‘a ve ber-vechi muharrer cümle tarafından temessük virilmiş olmağla temessük-i mezkûre mahsûben bu ana değin hizmet akçesinden bu def‘a beş yüz otuz guruş ve bir def‘a dört bin sekiz yüz on iki guruş ve bir def‘a bin iki yüz on sekiz guruş cem‘an altı bin beş yüz altmış guruş teslim olub yedi bin beş yüz kırk guruş hâlâ zimmetlerimizde olmağla...re‘ayâsına ‘ilâm...Matlubumuz deyü takrir ve cümlesi tasdik idüb lakin li-ecli‘t-tatbik sicil-i mahfuza mürâca‘at olundukda takrirlerine mütâbık bulunmayub....nefsü‘l-emr-i zaman-ı mükâvemet ve...ile olmağla kırk bin guruşdan tarih-i i‘lâma değin bir akçe teslimleri olmayub ve bi‘r-rıza hizmetleri için verdikleri on dört bin guruşun altı bin beş yüz altmış guruşu teslim olunub mâ‘dâ-yı takrirleri vechi üzre ahâli zimmetinde olduğına ‘alî rica es-sıhha

‘âlimimiz la-hakk ve muhit olmağla evvelki tarafa’ sicildir ‘âlî vukuf der-devlet-medâr ve zîşâna i’lâm olunur baki’ emr û fermân dergâh-ı âli Zilka‘detü’ş-şerife Sene erba’ ve mieteyn ve elf

Husus-ı mezkûr için bâ-emr-i ‘âlî mübâşir mûmâ-ileyh müvâcehesinde temessükden bundan akdem Abdullah Beğ teslim olunan meblağ zikriyâtında takriri Babid Zekeriya dört bin guruşdur. Babid Kasab oğlu beş bin üç yüz elli guruşdur. Tarafından mübâşir İsmail Efendiye bin yedi yüz yirmi guruşdur.

Guruş: 4000 + 5350 + 1720 = 11070

Asl-ı hizmet matlûbı on bin guruşdur

Vechi muharrer üzre teslimatları budur. Bakayası bin yetmiş guruş ziyade geçüb kırk bin guruş mahsûb olunmak üzre deyü virilmeğin bir kıt’a i’lâm olunmuşdur. Fi Gurre Saferu’l-Hayr Sene 1207

Sayfa 141

Hüküm No: 234	Tarihi: t.y.
Belge Türü: Arz	Belgenin konusu: Te’dip
Belgenin Özeti: Eşkıyaların terbiyelendirilmesine ilişkin	

.....Devletlü el-Hac İbrahim Paşavilâyet-iMaraş hâlâ.

Devletlü efendi zide-fazlûhu ve me’zûn-ı bi’l-iktifâ diyânetlü Efendi zide...ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellim Ağa ve miralay ve Serdar Ağa kaydü’t-tahiyye inhâ olunur ki avâtıf-ı ‘aliye-i mülûkâne ve avârıf-ı behiyye-i hazrevândan...hümâyuna buyurulmakdaan nâşi mâ-hezâ te’dib-i eşkıya ve ifâ-yı me’mûriyet birle kâffe-i asâkire...ile ...(okunmayan yerler belgede olmayanlardır)

Sayfa 140

Hüküm No: 235	Tarihi: t.y.
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Rakka tarafına azimet eden Timur’un üzerine Belde nizâmı için mütesellim tayin edilmesi hususunda	

Düstûr-ı mükerrerrem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘âlem müdebbir-i umûrû’l-cumhur bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmim-i mehammi’l-enâm bi’r-re’yi’s-sâ’ib mümehtid-i bünyâdü’d-devletü ve’l-ikbâl müşeyyid-i erkâni’s-sa‘adeti ve’l-iclâl el-

mahfûfi bi's-sunûfi avâtîfû'l-melikû'l-âlâ Haleb ve Rakka valisi vezirim evâmir-i aliyeleri ile olub bi'l-istikbâl Timur üzerine nâm-ı vezir tahsis kılınan vezirim Mustafa Paşa edamullahu te'âla iclâlehû tevki'i refi'i hümâyuna vâsıl oluncak ma'lûm ola ki ...bundan akdem kat'i irâde-i hümâyunum ta'alluk iden misillüistihâli emrine ikdâm eylemek şartıyla yedinden akdem Rakka eyâleti sen ki vezir-i dirayetlü müşârü'n-ileyhsin vezirlikde olan hissiyatına ilhâkan sana tevcih olundukda evvel emirde Ayntablı Battal-oğlu Nuri didikleri habâşet-i kârik izâlesi için tarafınızdan kadr-i kifâya adamlar ta'yina birini ta'vin idüb kendün bulunduğun mahalden mükemmel kapu halkı ve kelyetlü asker ile Rakkaya 'azimet ve şakk-ı merkum Timurun vesâ'ir başında olan avânesinin bir taraftan istisâyidi emrine ve tathir-i birr o hususına mübâderet eylemek bâbında mü'ekked sadr olan emr-i şerifime ısdar olundıktan sonra merkum Battal-oğlu tarafından tazyik ile Ayntab kal'asına tahsin itmiş olduğu ve ahz ve izâlesi hususı kuvvet-i karyeye gelmiş idüğü tarafından der-i aliyeme iş'ar olundukda te'hir-i masalıhat-ı matlubeden izhar olan üç beş ton zarfında merkum Battal-oğlunun ise getirilüb izâlesi evine ibtidâr ve ba'de husûl muhassalata bir ay ve bir sa'at te'hir ve tevkîfi tecvir itmeğin...hareket ve mukaddema sadr olan emr-i şerifim mazmunı üzre memlu Timurun kayd ve istisâli zımmında Rakka tarafına 'azimet-şitâb ve masârî'at ve infâzda emr-i hümâyunuma sarf-ı mukadderet eylemek bâbında mü'ehhîran dahi bir kıt'a emr-i şerifim ısdar ve irsâl olunmuş idi himâyet-i Hind tarafından der-bâr-ı şevket-mikdâr cihandârâneme vârid olan ma'rusât-ı mefhumunda şakk-ı mezkûr Battal-oğlunun mütehassıs olduğu kal'a-i mezkûreye metânet ve istihkâmıla virmiş olmağla her ne kadar şehir...yetmiş beş ton mikdarı tarafında hasr ve tazyik ve lağımlar i'mâr ve tedbir-i lâyka icrâsiyle ve bir taraftan dahi muharebe olunarak işbu mâh-ı Rebi'û'l-ahirinin üçüncü günü derûn kal'aya dühûl ve şakkı ahz ve cerâiti tertib olunduğı ve avane teb'aından dahi otuz altı nefer...maktu'ları ale'l-esâmî defteriyle ma'a Tatardan Ahmed zide-kadrehû ile der-i aliyeme i'aşa olunmuş olduğu ve maktûl-i mezburun der-i 'akîbhanesi tehyir olunub ma'rifetin ve dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılığı payesi olan hassa silahşörlerimizden olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyid Hasan dame-mecdihû ma'rifeti ve muvakkat-ı şer'le ba-şehr-i muhâlefât ve terekesei terkîm olunmakda olduğına binâen çend ruz tarafından...defteri gönderilmek üzre olub makbul-i mezburun karındaşı Battal Beğ ile sâ'ir avânesi el-yevm habsda oldukları vesâ'ir etbâ' ve izhârı dahi bir taraftan tahrî ve tahkîk olunmakda idüğü va'ide-i Ayntabın...ile şirâne-i nizâm kadim-i mezidü'l-hazeri olmak hasebiyle istihsâl revâbıt-ı belde nizâmı zımmında tarafınızdan bir mütesellim nasb ve muktezâ idüğü ve mütesellimin emr-i şerifin ısdâr ve irsâl olunması ve yedinde dâ'ir-i hususâtı sâ'ir derç ve iş'ar olunmuş...kılınub...ma'ruzâtın huzur-ı şevket-makrun cihandârâneme arz olundukda bu vechle vuku'a gelen hizmetin karimâ tahsili ve der-i hümâyun...olub hakkında der-kâr olan ve sûka ve...te'kid ve te'yid kılmağla ...şahânemden ber-vâr olası Fi-mâ ba'd dahi senden nice nice...zuhûrî me'mûl...tacdârâne olmağla.

Hüküm No: 236	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Zahire İhtiyacı
Belgenin Özeti: Askerlerin bir günlük ihtiyacını karşılamak amacıyla Maraş'dan yerli yerinden, eksiksiz, usullere uygun olarak zahirelerin karşılanması hususunda	

Şeriat şîâr Ayntab Kadısı faziletli efendi zide fazlehu ve me'zûn bi'l-iftâ diyânetli efendi zide 'ilmihu ve kâ'im-makâm nakibu'l-eşrâf siyâdetli efendi zide şerif ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim ağa ve miralay serdâr ağa ve zâbâtân sâ'ire ve iş erleri zide kadrehüm ba'de't-tahiyye inhâ olunur ki 'avâtıf-ı 'âliye-i mülûkâne 'avârif-i Behiye-i hasr-ı dânedan Adana eyaletine ilhâk Mar'aş eyâleti 'uhdemizde tevcih ve ihsân-ı hümâyûn buyurulmakdan nâşî...işti'bâ ve 'avdet ve...hâl-i 'abâd için Mar'aşa vusul ve hitâm muhassâlımız ile ifâ-yı me'mûriyet birle kâfe-i 'asâkirüler açığımız ile bu taraftan ne zabt olunacağı...te'âlî...olan 'asâkir...Ber-mu'tâd kadim üç günlük zahire-i defter mücebince tertib ve cem' ce tahsile mübâderet ve ta'yin olunan mübaşirimize bâ-yı hâl teslim müsâda'at eyleyüb ber-müceb buyuruldu hareket dikkat olunmak bâbında divân-ı Mar'aşdan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve enderûn baş çavuşumuz kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Murad Ağa zide kadrehu ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te'âlâ vusûlünde ber-müceb buyuruldu zahire-i mezkûre cümle ma'rifeti ile yerlü-yerinden cem' ve tahsil ve mübaşir yine der-'akib teslim mübâderet ve ber-müceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından 'inâyetü'l-kâ...hazer ve mücânebet eyleyesiz deyü

Fi 17...Sene 1206

Defter-i oldur ki bir günlük icnâs-ı zahire ber-vechi âtî zikr olunur.

Nân-ı 'aziz 5000	Birinç 2500	Rugan-ı sâde 625	Guşt 2500	'asel-i musaffa 60	Şeker 20	şem'-i 25		
şem'-i 50	Zeyt-i ruga 50	Dakık-ı hâs 50	Nohud 50	Şire 60	Sabun 25	Kahve 15	Baharat-ı mikdâr	
Badem içi 6	Ceviz içi 6	Fıstık içi 6	Kışniş 6	 100	Yumurta 1000	Süd 50	Leben 50	Katran 100
Hatab	Kömür	Sebzevât	şa'ir-i					

..... 500	 50		‘alif 10000					
--------------	-------------	--	-------------------------	--	--	--	--	--

Bâlâda zikr olunan ecnâs-ı zahir bir günlük olup bu hesâb üzre üç günlük zahireyi tertib ve mübaşirine teslim müsâda‘at oluna

Fi 17....sene 206

Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse Kethüda Adana Vâli-yi Maraş

Sayfa 145

Hüküm No: 237	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Akçe Tahsili
Belgenin Özeti: Kalemiye akçelerinin yerli yerinde, usullere uygun olarak kimseye zorbalık yapılmadan, kimsenin zorluk çıkarmasına mahal bırakmadan toplanması hususunda ferman	

Kaleminden mahreç bir kıt‘a...sudurına defterde...mukata‘at mutasarrıflarınız üzre ol-mikdar gurus kalemiye akçelerini mukata‘at-ı merhum mutasarrıflarınız kendülerinden ve kendüleri mevcut olmayan gerek mukata‘aları zabt iden mezbure vevesâ‘ir icâb ve iktizâ idenlerden bir akçesi dahi kalmaksızın bir an ve bir sa‘at....ruhsat ve cevaz gösterilmeyerek tevcih olur ise olsun yerli yerinden inzıam ve ma‘rifetiniz kimesneye kat‘a te‘addi ve muhâlefet itdirilmeksizin ale‘l-hâl tamamen tahsil ve mübâşir merkume edâ ve teslim ve müşârü’n-ileyhin hazinesine irsâl ve isâl itdirilmesi hususunda bezl-i celâdet....i‘zâr ve ...müşârü’n-ileyhin kalmayasın irade...ve muhâlefet idenlerin te‘dib ve güzeste olundu tahsil olan...tefhim iderek tahsiline sarf-ı küll-i mekteb eyleyesin ve şöyle ki mübâşir...tahsili olduğun ol-mikdar gurus akçesi kalmaya akçesini vezir müşârü’n-ileyhin ma‘rifeti ve senin ma‘rifet ve mübâşir...mukata‘a-i mezbure mutasarrıflarının kendülerinden ve mevcut olmayan herak mukata‘alarını taraflarından zabt iden mültezimlerinden tamamen ve kâmilan ale‘l-hâl tahsilleri ahzına götürüb müşârü’n-ileyhin hazinesine teslim eyledik bâbında sen dahi sarf-ı zimmetine kudret eyleyesin ve sen ki kadı-i mumâ-ileyhasın sen dahi muceb-i emr-i şerifimle amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda bu babda vechi meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan emr-i şerif-i celilü’ş-şân vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzımü’l-ımtisâlimin mazmun-ı münifi üzre amel olası şöyle bilesiz alamet-i şerifime i‘timâd kılâsız tahriren Fi el-yevmü’l-rabi‘ işrin Saferü’l-Hayr Sene sitte ve mieteyn ve elf. Kostantiniyye el-Mahrûse.

Hüküm No: 238	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Akçe Tahsili
Belgenin Özeti: Masraf dairesi tarafından tahsis edilen mutasarrıflara isabet eden kalemiye akçelerinin zamanında teslim olunması hususunda ferman	

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtüfû'l-melikü'l-âlâ Haleb valisi vezirim Paşa edamullahu te'âla iclâlehû ve kıdvetü'l-kuzzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Mevlana Dimos Ayntab kadısı zide-fazlühû kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu hususa mübâşir sadr-ı a'zâm Çukadari Hüseyin zide-kadrühû tevkî'i refi'i hümâyuna vâsıl oluncak ma'lum ola ki devlet-i aliyyeme...sadr-ı a'zâm olundu ki idâre-i masârif dâ'ireleri memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlik padişâhânemde vâkî' mukata'at miriyyeden müşârü'n-iley tahsis kılınan kalemiye akçelerinin mütevakkıf olduğundan mukata'atın mutasarrıfları der'uhde idenlerin hisselerine isâbet iden kalemiye akçelerini bilâ taleb dikkat ve zamanıyla teslim eylemeleri muktezi olduğundan başka sadr-ı a'zâm müşârü'n-ileyh ordu-yı hümâyununda ...levâzım sâ'irelerinde bezl-i iktidâr ve müşaka azimiyye giriftar olmak hasebiyle mürâf-ı müşârü'n-ileyha teslimi iktizâ iden kalemiye akçelerini evvel ...hazine-i müşârü'n-ileyha teslimi mühim ve muktezi olmağla zabt olub es-Seyid Yahya aziz zide-aleyhin ber-vech-i mâlikâne uhdesinden olan....Ayntab ve yöralığı mukata'asının bin yüz doksan beş senesi ve iki yüz ve altı senesine değin ber-muceb-i mukadimden iktizâ iden kalemiyelerinden düstûr-ı mükerrerem ve Muazzam müşir-i mufahham ve muhterem nizâmü'l-âlem nâzım münâzımü'l-imâm hâlâ sadr-ı a'zâm ve serdarü'l-kerem...ve vekil-i mutlak sadr-ı a'zâm olan Yusuf Paşa adamullahi Te'ali iclâlehû...ve'l-mekin iktidara ikbâlenin hissesine isâbet iden harç-ı aklamiye cem'a yalnız beş bin yigirmi buçuk guruş kalemiye akçesini mukata'a-i mezkûrın iki yüz beş ve altı seneleri sabıka noksandan olmak üzere mülteziminden lâzım gelmeğın hassate işbu emr-i celilü's-şânım ısdâr ve irsâl olunmuşdır imdi vüsûlünde sen ki vezir mübâşir mumâ-ileyhsin kaleminden mahreç bir kıt'a...suret-i defterde tasrihi olunduğı üzere ol-mikdar guruşı kalmaya akçesin mukata'a-i mezbûrın sinin-i mezbûrın ...mültezima olan nam kimesneden bir an ve bir sa'at te'hir ve tevrika itdirmeyüb ale'lân tahsil ve mübâşir mezbûrın teslimi ve sadr-ı a'zâm müşârü'n-ileyhin hazinesine irsâl ve teslimi hususına ...himmet eyleyüb şöyle ki ihzâr ve ...irâdıyle irâde tahlil ve muhâlefet ider ise te'dib ve güş-mâl olacağı kendüye ifâde ve tefhim iderek tahsiline...eyleyesin ve sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin mâ-der tahsil olduğın ol-mikdar guruşdan kalemiye akçesini vezirim müşârü'n-ileyhin inzimâm-ı re'y ve mübâşirliğin mültezim merkumdan talep ve tahsil ve ahz ve kabz ı hazinesinden getirüb mübâşir mumâ-ileyhin hazinesine tamamen irâd ve teslim eyledik sen dahi ziyâde mazarrat ve beyhude ol-hirafda mektâm-ı

ikamet eylemek bâbında ziyâde hazr ve mücânebet eyleyesin ve sen ki kadı-i mumâ-ileyhsin sen dahi mucceb-i emr-i şerifimle amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şân vâcibü'l-ittiba' ve'l-imtisâlimin mazmun-ı münifi birre amel eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i'timâd kılasız tahriren Fi el-yevmü's-sani' işrin Saferü'l-Hayr Sene sitte ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

Ba-hatim-i kebir devletlü el-Hac İbrahim Paşa Vali-i Eyâlet Edirne ve Maraş Hâlâ.

Bedestanda hâlâ valiü'l-şân Haleb ve Rakka devletlü Mustafa Paşa hazretlerinin kaim seniyyeleri dahi vardır.

Sayfa 144

Hüküm No: 239	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: İkaz
Belgenin Özeti: Ayntab Serdarının zabitan ve iş erlerinin hizmetlerinde muhalefet ettikleri hususunda padişaha ve emirlerine uyulmasını emreden ferman	

Şeri'at-şî'âr Ayntab Kadısı faziletlü efendi zide-fazlühû...bi'l-iftihâr diyânetlü efendi zide-aleyh ve kaimakam nakibü'l-eşrâf efendi zide-şeref ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mezburesi serdarı ahâr-ı zâbitan sâ'ir ve iş erleri zide-kadrehû inhâ olunur ki el-yevm hizmetinizde müstahdem olan...akrabasından bundan akdem ba'zı hilâfi inhaya....kal'a olunan...karib akrabasından bundan akdem ba'zı hilâf inhaya menbi rebi' hususunda sun'î olduğumuzdan ma'da merkum...Ağamızın karra yedinden olmakla imdi merkum Ali emr-i hâli tahlis ve bir sa'at akdem tarafımızdan irsâline mezid-i ihtimâm ve rikkat eylemelerini hâvi ...Edirneden işbu buyuruldı tahrir ve ısdâr ile irsâl olunmuşdır...Te'ali vüsûlinde gerekdir ki vech-i meşruh üzre merkum bir gün akdem....ve tahlis eyleyüb tarafımıza irsâline müsara'at harekâtlar beğlerbeğine vuku' buldukda lâzım gelir ise encâmında bir vechle civara kadar olmayacağınız gerekdir ki mülâhaza eyleyüb mucceb-i buyurıldı ile amel olasız.

Fi 25 ...sene 1206.

Hüküm No: 240	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Cezalandırma
Belgenin Özeti: Maraş sancağı mütesellimi Zülkadirzade Ömer Paşa, Mevlana Haleb kadısı, Ayntab nâ'ibine el-Hac Hasan ve el-Hac Ahmed ve Seyyid Ali ve Seyyid Halil Ayntaba iki saat mahale vardıklarında sabıka Ayntab ve yöresi zabitanı Mehmed Nuri Paşanın adamları tarafından kıyafetleri çekip çıkarılmış olması hasebiyle bunu yapanların cezalandırılmasını emreden ferman	

Düstûr-ı mükerrer müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtufü'l-melikü'l-âlâ Haleb valisi vezirim Paşa edamullahu te'âla iclâlehû ve emiri'l-ümerâi'l-kirâm ve kebirü'l küberâ'i'l-fihâm zü'l-kadir ve'l-ihtirâm sahib-i 'izzü'l-ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet melikü'l-a'lâ Maraş sancağı mütesellimi Zülkadirzade Ömer Paşa dâme-ikbâlühû ve akza kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-müvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn rafi'i i'lâmü'l-şerife ve'd-din vâris-i ulûmü'l enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-melikü'l-mu'in Mevlana Haleb kadısı zide fezâ'ilühû ve kıdvetü'n-nüvvâb el-müteşer'in Ayntab nâ'ibi Mevlana zide-aleyh ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu husus için bu def'a mübâşir ta'yin olunan sadr-ı a'zâm kethüdâm...Tahsin Mehmed zide-kadrehû tevkî'i refi'i hümâyuna vâsıl oluncak ma'lum ola ki el-Hac Hasan ve el-Hac Ahmed ve Seyyid Ali ve Seyyid Halil nam kimesne...canibinden harir kârbânı ile Medine-i Halebe gider iken Ayntaba iki sa'at mahale vardıkda sabıka Ayntab ve yöresi zabitanzade Mehmed Nuri Paşanın adamları kârbân-ı mezkûrın üzerine hücum ve bi'l-cümle emvâlve eşyâlarını neheb ve garrat eylediklerinden sonra eşyâ-yı mumâ-ileyhin ve gerek...maktûl sadıkın ber-vech-i muharrer mallarına mebin kâffe-i emvâl ve eşyâları dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından bundan mukaddem me'mûriyetle evvel-meyânda olan Derviş Abdullah dame-mecdihû ma'rifetiyle canib-i miriyyeden zabt olunmakdan nâşi merkumların dahi eşya-yı mefhumeleri muhâlefât-ı mezkûre ile ma'a zabt olunmuş olduğın beyân-ı birrle hâmidin merhamet mârû'z-zıkr eşyâ-yı mefhumeleri aynâ mahallât-ı mezkûre ve şerefrâz kendülere teslim olunmak için emr-i şerifim sudurını merkumlar mukaddemâ bâ-arzuhâl lede'l-istid'a husus-ı mezbur mahallinde ma'rifet-i şer'i ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle getirilüb vech-i muharrer üzre olan iddi'aları bir sehim şer'a isbat olundukda eşyâ-yı mezkûre aynâ kendülerine teslimi isbat idemezler ise kefiliyeti der-i aliyeme tahrir ve iş'ar olunub bâbında Haleb kadısı ve mütesellimi mübâşir mumâ-ileyh huttaba iki yüz dört senesi muharreminde emr-i şerifim ısdâr olduğuna binâen tüccar merkumların garrat olunan otuz dokuz guruşlık eşyaları ma'rifet-i şer'le kendülere teslim olunmak

olduğı mübâşir mumâ-ileyh tarafından lede'l-inhâ kaydı mahalline şerh virilüb i'lâm-ı amme mütezammin sene-i mezbure Cemaziye'l-ahiresinde emr-i şerifim ısdâr olunmuşıdı şimdi tüccar merkumların takdim eyledikleri iki kıt'a arzuhalleri mefhumunda ber-vech-i muharrer sadr olan emr-i şerifim mucebince emvâl-i mefhume-i mezkûreden müteveffâ-yı mumâ-ileyhin zabt olunan muhâlefâtı sudurında zuhur iden eşya-yı ma'lûmeyişer'a mübâşir mumâ-ileyh eğer ki kendülere red ve teslim idüb ancak el-haletü-hâze bende sekiz bin beş yüz guruslık eşyalarının ahz ve kabzına destars olamayub bu babda mefrur ve şayân-ı merhamet olduklarından mahall-i huzurumdan olmakla beşer guruslık eşyaları ba'd...şer'i maktûl merkumun terekesinden i'ta olunmak için emr-i şerifim mucebince sudurını tahrir ve istirhâm itmeleriyle hazine-i amirem defterleri tetbi' olundukda mübâşir mumâ-ileyhin sûtü hareketine mebni kâffe-i emvâl ve eşya ve nükud ve ze'amet ve emvâl ve akar ve kuyudât ve sâ'ir her nesi var ise cümlesi Maraş beylerbeyisi Zülkadırzade Ömer ve mübâşir mumâ-ileyh Derviş Abdullah Beğ ma'rifetiyle zabt ve tahrir olmak babında bin iki yüz üç senesi Cemaziye'l-ahiresinde emr-i şerifim ısdâr sudurından sonra merkum Nuri Paşa evvel muvakkatde Diyarbekir vâlisi bulunan Abdullah Paşa tarafından ahz ve kabz olunmak olduğu tahkîk ile merkumun tertib cezâsına mübâderet ve kâffe-i emvâl ve eşyasının kapucı Paşa mumâ-ileyh tarafından miriçün zabıtan müsara'at olunmak için sene-i merkum evâ'l-i Şevvâlinde sadr olan emr-i âli-şânım mazmunı üzre merkumun emvâl ve eşyasının zabtına dâ'ir tahrirâtmü'ehhir emr-i âli-şânım mübâşir mumâ-ileyh ba'de'l-i'lâm muhâlefâtının canib-i miriyyelerinden zabtı için emr-i şerifimle virildiğinin kaydı bulunmadığu divân-ı hümayunım ve Baş muhasebe kalemlerinden ba'de'l-ihrac mübâşir mumâ-ileyh Derviş Beğ dâme-mecdihudan bir taraftan iflâs olundukda maktul merkumun muhâlefâtı derunında zuhur iden eşyaları ma'rifet-i şer'le kendülere red ve teslim olunmadan olduğu beyânıyla kusur kılan eşyâ-yı mefhumelerinin mikdârı ber-vech-i tahkîkde ma'lum olmayub ve....Ayntab ve havalisinde tüccar merkumlara...olduğu kendünün mesmu'a olduğu i'lâm eylediğu tahrir ile arz olundukda müteveffâ-yı merkum-ileyhin muhâlefâtı ve ze'âmat ve emlâkinin Kahire ihrâcına irâde-i aliyeme ta'alluk idüb ol-babda emr-i şerifim ısdâr ve mübâşir ile tisyâr olunmağla...emvâl ve iş'ar mağfurun-leh hususa dahi mahallinde ma'rifet-i şer'i ve bu def'a ol-babda...ittifakıyla görölüb muhâlefât-ı müteveffanın içinde zuhur'l-bünyân eşya-yı...zahire ihrâc ve tahkîk olunduktan sonra...suret-i sicillatıyla der-i aliyeme arz ve i'lâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i âli-şânım ısdâr ve mübâşir mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde sen ki vezir-i müşârü'n-ileyhsin ve mirmirân ve Mevlana ve nâ'ib mumâ-ileyhsiz husus-ı mezburda bâlâda suret-i sicillat ile der-i sa'âdetime arz ve i'lâm bi'l-ittifak mezid-i sa'i ve ihtimâm ve hilâfından tevki'i...eyleyesiz ve sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin ve sen dahi mucib-i emr-i şerifimle amel ve hareket ve hilâfından hazr ve mucânebet eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle işbu emr-i şerif-i celilü's-şân vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmun-ı ita'at-makrunıyla amel olub hilâfından hazr ve mübâ'adet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifime i'timâd kılasız Fi el-yevmü...min Şehr-i Ramazânü'l-Mübârek Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûse. Bu siyakad da hususa Paşa hazretlerinin buyuruldusu dahi vardır.

Sayfa 146

Hüküm No: 241	Tarihi: t.y.
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Akçe Tahsisi
Belgenin Özeti: Masraf dairesi tarafından tahsis edilen mutasarrıflara isabet eden kalemiye akçelerinin zamanında teslim olunması hususunda ferman	

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehtid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtüf-ü'l-melikü'l-âlâ Haleb valisi vezirim Paşa edamullahu te'âla iclâlehû ve kıdvetü'l-kuzzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Mevlana Dimos Ayntab kadısı zide-fazlühû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu hususa mübâşir ta'yin olunan sadr-ı a'zâm çukadarları Hüseyin zide-kadrehû tevkî'i refî'i hümâyuna vâsıl oluncak ma'lum ola ki devlet-i aliyyeme imdi istimdâdında sadr-ı a'zâm olanların idâre-i masârîf dâ'ireleri memâlik-i mahrûsına almaları padişahânemde vâkî' mukata'at miriyyeden müşârü'n-ileyh tahsis kılınan kalemiye akçelerini mütevakkıf olduğundan mukata'at mutasarrıfları ve der'uhde idenlerin hisselerine isâbet iden kalemiye akçelerini bilâ-taleb dikkat ve zekâtıyla teslim eylemeleri muktezi olduğundan sadr-ı a'zâm müşârü'n-ileyh ordu-yı hümâyunında umûr-ı seferiyyeye levâzım sâ'irelerindebezl-i iktidâr ve müşakk-ı azime giriftâr olmak hasebiyle taraf-ı müşârü'n-ileyh teslimi iktizâ iden kalemiye akçeleri hazine-i müşârü'n-ileyhe tesimi mühim ve muktezi olmakla binâ'en-aleyh Ayntab sancağında vâkî'...olan Ayntab mukata'asıyla sâ'ir on bir ad ve miri mukata'ası ba'zı kimesnenin ber-veh-i mâlikâne uhdelerinde olub tevârih-i muhalifiyle ber-muceb-i mu'tad kadim iktizâ iden kalemiyelerinden düstûr-ı mükerrerem ve Muazzam ve müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem nâzım-ı ve münâzımü'ladam hâlâ sadr-ı a'zâm ve serdâr-ı ekrem ve vekil-i mutlak sadakât-ı alem olan Yusuf Paşa adamullahi Te'ali iclâlehû vezâ'if-i bi'l-ferdü'l-mütemekkin iktidâr ve ikbalinin hissesine isâbet iden ma-harice aklâmına cem' altı bin iki yüz otuz dört gurus kalemiye akçesinin mu'accelâ tahsili mühim ve muktezi ve lâzım gelmeğin hassaten işbu emr-i celilü'l-kadrim ısdâr ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde sen ki vezir-i müşârü'n-ileyhsin.

Hüküm No: 242	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Orduya Asker İsteme
Belgenin Özeti: Maraş sancağından ordu-yı hümayun için eşkincilerin ve tımar erbabının hazır bulunmasını emretmesi hususunda	

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Maraş eyâleti asâkiri tanzimine bundan akdemce mahsus emr-i 'âli ile mübâşir ta'yin olunan hocagân divân-ı hümayunımdan el-Hac Mehmed zide-mecdihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân eyâlet-i merkumede vâkî' elviye alaybeğileri zide-kadrehûm tevkî'i refî'i hümayunuma vâsıl oluncak ma'lum ola ki eyâlet-i asâkiri devlet-i aliyyemin...askeri olub sefer takribiyle nizâm-ı sabıklarıyla nizâm-ı sabıklarına beher hâli asâkir-i merkumenin iştirâ haliyelerine ircâ' ile tanzim hallerine i'tinâ olunmak zimmet himmet-i şahâneme vâcib ve tahtim olduğına binâ-i şeref-yafta-i sudur olan hatt-ı hümayunıma şevket-makrunım mucebince nazârı hâvi vüsûl ve meşruh bundan akdemce sudur iden emr-i şerifimle mübâşir mumâ-ileyh ta'yin ve Maraş eyaletinin yoklama defteri dahi yedine i'ta ve tesyir kılındığında eyâlet-i mezburenin yoklamada mevcut ve cümle eşkinci ze'ama ve erbâb-ı tımarı bıraktı işinde celb ve cem'...ibtidâsında bâli hal ordu-yı hümayunımda mevcut bulunmalarını hâvi emr-i şerifim dahi ısdâr ve şiyâr olunmuşidi gerek mevcudundan ve gerek na-mevcudlardan olub bu def'a tevcih olunan ze'amet...bundan bedeliyelerin ve gerek hazırda me'mur oldukları meclisde isbat ve...itmeyenler...pareleri bu def'a olduğu misillü ahire tevcih olunacağından başka kaç sene mutasarrıf olmuşlar ol-mikdar senelerin hâsılatı kendilerden cânib-i miri için alınmak üzere beher ze'amet ve tımarın hâsılatı kaç guruş defter olunub...lâzımeden olduğundan gayrı dikkat-i hazırda birbirlerine huzûr-ı murâd eylediklerinde alay beğileri arz idüb şürût-ı nizâm...üzre tevcih olunmak ve lâkin dikkat-i seferde kasr-ı yed olunmamak hususa irâde-i şahâneme müte'allik ve devlet-i aliyemle rû'iyeye ve Nemçe...olan muhasame da'vât eğerçi mübâdele silah ve mezafât olub ancak ser-hadât muhafazâsı ve handaklar tathirine devlet-i aliyyemin başı bâ-namlu eyâlet askeri me'mur ta'yin kılınageldiği bedeliye...olmakdan nâşi siz ki elviye-i mezkûr alay beğileri mumâ-ileyhsiz Maraş eyaletinin yoklamada mevcut cümle eşkinci ve ze'ama erbâb-ı tımarı ve na-mevcud olub terekelerinden tevcih olunacakları bayraklarınız tahtına celb ve cem' ve bir neferi geriye kalmayarak rûz-ı hazırede mukata'asına varub hizmet-ı muhafaza lâzımede kıyam ve mübâderet eylemeğin fermânım olmağın me'muriyetinizi hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve sabıka tersâne-i amirem anbarları emini kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mumâ-ileyh el-Hac Mehmed zide-mecdihû ile irsâl olunmuşdır imdi eyâlet-i mezkûre ze'ama ve erbâb-ı tımarı cümlesini fi-mâ-ba'd me'mur oldukları mahallerde mevcut bulunmalarıdır ki bundan böyle gerek seferde ve gerek vakt-i seferde me'mur oldukları mahalde

bulunub isbât-ı vücûd itmeyenlerinpareleri ahire tevcih olunduğundan başka mutasarrıf oldukları senelerde ze‘amet ve tımarı hâsılatlarından makbuzatları cânib-i miri için mallarından tahsil olunmak üzere beher ze‘amet ve tımarın hâsılatı kaç gurus hisse tahsis ve tahkîk birle bır kıt‘a defter-i sıhhat eseri matlub-ı şahânem idüğü ve dikkat-i hazırede ze‘amet ve tımarlar birbirlerine ...eylediklerinde alaybeyiler arzıyla ber-muceb-i şürût tevcih olunub vakt-i seferde kasr-ı yedlerine nizâmü’âlem olmadığı ve bu def‘a yoklamada mevcut bi’l-cümle eşkinci ze‘ama ve erbâb-ı tımar ile terekelerinden tevcih olunan neferâtın....me’muriyetleri hususına irâde-i kat‘a şahânem ta‘alluk eylediği ve bu def‘a me’mur olduğunuz...kal‘asına rûz-ı huzurda yoklanub...olanlar haklarında ol-vecihle mu‘amele olunacağı tereke alay beğiler mumâ-ileyhimsiz halinizi heman tanzim ve neferâtını tesviye ve teknil ve atîk ve cedid neferâtı dahi bayraklarınız altına celb ve cem‘ eyâlet-i mezkûrede olan ze‘amet ve tımarın senevi hasılâtı her ne ise müştehim ve iktizâ itmeyerek bir kıt‘a ve...dahi mübâşir mumâ-ileyh ma‘rifetiyle terkîm ve tahrir ve ordu-yı hümayunıma tesyire mübâderet ve atîk ve cedid neferâtınız ile....itmeyerek vaktiyle oldukları mahalden hareket ve rûz-ı hazırede kal‘a-i merkumeye vüsûl ve muhafazanın emr ve re‘yi üzere hendeklerin tathiri ve...ve i‘mâl ve sâ‘ir hizmet-i lâzımede kıyam ve mütevellî ifâ-yı hukuk ve fihâm-ı şahâneme sa‘i üzere ve hilâf-ı emr ve rızâ ve tenbihât-ı şahâneme vaz‘ ve hareket ile mazhar ve kuyudat olmakdan begayet ittika ve sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin sen dahi diğer ısdâr ve i‘tâ olunan emr-i âli-şân ve gerek işbu emr-i şerifimin....münifesinin ifâsını ve icrasına sarf-ı kudret iderek eyâlet-i mezburede olan ze‘amet ve tımarın hâsılatları ma‘rifetiniz ile gereği gibi cem‘ ve tahkîk ve defter itdirüb ve eyâlet-i merkumenin alay beğileriyle mecmu‘ı atîk ve cedid neferatlarısız yerlerinden pâ-yi mâl tahrir ve savb-ı me’murelerine irsâl ve beyyineleri emrine ve defter-i mezkûrın der-i aliyyeme isâliyle ifâ-yı me’muriyetin...zinhar ve zinhar mükâserât vaz‘ ve hareketden ...istikamete menâfi-i etvârdan tevkî‘i ve mübâ‘adet eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yafta-i sudur olan fermân vaibü’l-ittiba‘ ve lâzımü’l-ımtisâlimin mazmun-ı ita‘at-makrunıyla amel ve hareket ve hilâfından ittika ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i‘timâd kılasız tahriren Fi Evâhir-i Şehr-i Cemaziye’l-Evveli Sene sitte ve mieteyn ve elf ve Fi 2 Ramazan.

Sayfa 148

Hüküm No: 243	Tarihi: 1206
Belge Türü: Arz	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Sefer-i hümayun sırasında alay beği sancağı altında bulunmayan yoklamada olmayan Mehmed veled-i İbrahim’in yerine Salih ve el-Hac İsmail’in tevcih edilmesi hususunda	

Dergâh-ı felek medâr ve bâr-gâh-gerdûn iktidâr türâbında arz-ı bende-i bî-mikdâr budur ki işbu sene-i mübârekde eyâlet-i Maraşın sefer-i hümâyunda vâkî' yoklamada na-mevcud olan ze'ama ve erbâb-ı tımdan ze'amet ve tımarları sancağında sâkin mülâzımlara tevcih olunmak bâbında sadr olan fermân-ı celilü's-şâna hocagân divân-ı hümâyundan el-Hac Mehmed...Efendi mübaşeretiyle Medine-i Ayntaba şeref-vürûd feth ve.... ita'at olunub Ayntab sancağında Tilbaşar Nahiyesinde Erbügen nam karye ve gayriden on bir gün ve yüz otuz dört akçe tımara mutasarrıf olan Mehmed veled-i İbrahim yoklamada na-mevcud ve kendüye bu cihetden...zuhur iden sefer-i hümâyunda alay beğisi bayrağı altında asla bulunmayub ve sancağında...olmayub diyâr-ı aherde sâkin olmağla ol-vechle tımâr-ı mezkûr mahlûl olmağın tımar-ı mezbûr merkum Mehmed veled-i İbrahimin yoklamada na-mevcud ve seferlerde ve huzurda alay beğisi bayrağında bulunmayub ve bayrağında sakin dahi olmayub tarik-i hizmet ve na-mecvudından hâlâ sancağımız sâkinlerinden olub yedine mülâzemet emr-i şerifim virilen bâ'is-i arz-ı ubudiyyet Salih ve el-Hac İsmail kullarına tevcih ve yedine berât-ı şerif-i âli-şân sadaka ve ihsân buyurlmak ricasına işbu bin iki yüz altı senesi mâh-ı Ramazan-ı şerifin on sekizinci günü tarihiyle paye-i serir-i a'lâya arz olundu bakî emr û fermân ve lütf-i ihsân der-i adlindir. Mucebince sabıka lâhima miralay ve ze'ama ve erbâb-ı tımar ve çeribaşı mahzarları dahi bu siyakkadır. Fi 18 Ramazan Sene 1206

Sayfa 151

Hüküm No: 244	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: İkaz
Belgenin Özeti: Devletin nizâm-ı intizâmı için beldede bulunan zabitan, memur ve iş erlerinin padişahın ve kanunların hükümlerine uyulması aksi takdirde cezalandırma yapılacağı hususunda ferman	

Hâcegân divân-ı hümâyunundan mübâşir ta'yin olunan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sabıka tersane-i amirem anbarları emini el-Hac Mehmed zide-mecdühu tevki'i refi'i hümâyuna vâsıl oluncak ma'lum ola ki Devlet-i Aliyye-i ebedi'ü'l-istimdâdımın asakir-i kaviyyü'l-iktidarlarından ma'dur olan elviye alaybeğileri ve ze'ama ve erbâb-ı tımarı öteden beri sağır serhadlarda ve me'mur oldukları mahallerde ve muhafız hizmetlerinde alaybeğileri bayrakları iştirâ biraz asar-ı meziyyet ve izhar sebat-ı metanetlerinden mu'teber ve gayret-şî'ar oldukları zahir ve mirmiran olmak mülasebesiyle müte'addimlerin âdem-i nezâret ve'l-tamam ve te'addi-i sağır takribiyle arz olan ihtilâlde ve bâ'is-i izm-i hilâller olan avarızın istidfa'ı lede'l-muhafaza devlet-i aliyyemde ze'ama ve tımar tertib olduğu zamanlarda virilen nizam ve kanunlarının esâs-ı küllisi işbu mevâd-ı selâseden ibâret olub birisi alaybeğisi erbâb-ı istihkaka merbut ve ikinci ze'ama ve tımar tevcihatı alaybekcilerin arzusına münhasır ve menut üçüncü ze'ama ve erbâb-ı tımar...sancağında sakin ve alaybekcisi

berât-ı âli-şânım mevcut bulunmak üzre meşrut kılınub bu esâs-ı selâse üzerlerine tefri' iden şûrut-ı sâ'irede tenbihat ve te'kidât-ı şedideyi havi lede'l-iktizâ ecdâd-ı azim zaman-ı sa'adet-iktirânlarında sudur-ı hatt-ı hümayuna gayret-makrun ile te'kid olunan nizâm ve kanunları bin yüz doksan bir senesinde Sultan Abdülhamid Han ve sekeneullah-i Te'ali zamanında müceddedan şerâ't-i mezkûreye dâ'imi ri'ayet hilâfi vaz' ve hareketden ittika ve mücanebet olunmak ve sâ'ire-i mütezamminde hatt-ı hümayunlarıyla dahi şerâ'it-i mezkûreyi tevdi' ve te'kid idüb muceb muktezasından edâ sitte eyalet askerlerinin nizâm-ı hallerine sefer vuku'ında muktedir ve mütezammin bulunmalarıyla bâ'is-i ser-hâlât-ı merkumeden olmak ile cümle tarafeynden bu hususata i'tina ve nezaret ve eyeletlü hakkında dahi bu şerâ'it kendülere ni'met ve harez-cangisi vekayesi hususına sarf-ı kudret ve ve saye-i devlet-i aliyyemde nâ'il oldukları...üzre eyledikleri virgileri makabir-i zuhur-ı seferide cümlesi alaybeğileri bayrakları altında bilâ-noksan me'mur oldukları mahallerde ve muharebede mevcut bulunub edâ-yı hizmet ve ifâ-yı şükür-ni'met eylemeleri...iken nefer me'mur olan eyaletlerin ikişer neferâtı ve belki alaybeğileri ta'yin kılındıkları mahallerde isabet ve ifâ-yı me'muriyet bu sene-i mübareede vâkî' olan bu def'ada zahire çıkub mahir eyâletin zuhurından me'murların bi'l-cümle ze'amet ve tımarları hassaten çalınub yerlerine ihrazında asker tertib ile istihsas lâzım-gelüb satmak ve şer'an câ'iz olmayan merhameti eylemek lâzım değildir bunun altında nizâm ve rabıtası kat'i matlubumdur idenler siyaset olmayarak bu kadar asker hiç makamına girmiş buna elbette bir nizâm kuveti virüb şu askeri evvelki hey'et inzimamına koymak lâzımdır bu devletin nizâm-ı intizâmı için bir maddedir me'mur oldukları mahallerde mevcut sabıkı misillü ze'amet ve tımar na-ehline virilmesine rızam yoktur şûrut-ı kadimleri mütala'a ile şu eyalet askerine gereği gibi bir nizâm virüb matlub olduğu anda me'mur oldukları mahalde mevcut bulunmaları için dikkat ve ihtimam ve böyle nizâm ve şûrut-ı rabi'a eyleyesiz deyü hatt-ı hümayuna şevket-makrunım şeref-yafta-i sudur olduğına binâ'en her bir eyalete birer mübâşir ta'yin ve yoklama defteri teslim ve iktizâ iden vesayede te'kid kılınmalarına menut sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin sadakatkar ve bu makule mehâm-ı devlet-i aliyyem ben dahi matlub-ı senevîye ve temsile sahib-i bekayet olduğuna binâen ikrarın beynlerinden intihab ve ta'yin itmekle me'muriyetin havi işbu emr-i şerifimle virilan yoklama defteri mucebince doğru Maraş taht-ı alaybeğisi bulunduğu mahale varub hıfz-ı alaybeğisi mevcut olup sâ'ir sancaklar alaybeğisi mevcut olmadığı defterden...olmağla sâ'ir sancakda yoklamada mevcut neferât-ı atikadan alaybeğine şayeste kimesneler...alaybeğisi ma'rifet ve neferatları itimadıyla intihâbdır ki yoklamada neferat-ı atika ve alaybeğiliğe şayeste kimesne...na-mevcut miralay...parelerin tevciha ve alaybeğilikleri ihâle.

Hüküm No: 245	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Yoklama
Belgenin Özeti: Baharda ordu-yı hümayun askerlerinin geniş çaplı yoklamasının yapılması eksik durumunda gerekenin yapılması yoklamada yerinde olmayan askerin yerine görevlendirme yapılmasını emreden ferman	

...hâvi taht-ı alaybeğisine arzları tahrir ve tevcih ve seneleri i'tasî için ordu-yı hümayunuma müşir olundukda gerek Ayntab alaybeğisi ve gerek sâ'ir sancak alay bekçileri cem' ve hatt-ı hümayuna münifi ve tenbihât ve vesaya-yı şahanemde cümleye i'lân ve işa'at ve şûrut-ı sabıkaya ri'ayet ve vakta huzurda deyü her üç senede bir def'a cümle neferât sancaklarında sakinelere değil midir tahkik olunacak ve işbu hal üzere ol-baharda ordu-yı hümayunuma me'mur kılınacakları mahalde neferat-ı atika şayi'a ve neferât-ı cedid yoklanub noksan zuhur ider ise ve ale'l-husus neferât-ı cedidin birisi gelmiş...alaybeğlerine ifade ve iş'âr vesâ'ir elviye alaybeğileri ve Çeribaşları mevud iken na-mevud birinin ze'amet ve tımarı sancağında sakinn mülazım sıhhiye ve mevcud olmayan mülâzımın fazla ne-mevcud mahallüleri yine livâ-i mezkûrenin senden harb ve darb erbabı ve müstehdem olub alaybeğisi bir ay altında sefer itmek şûrutına ze'amet ider ve fi-ma-ba'd sahib-i akiillerine ibkâ itmemek ve itmekliği ma-rafi' olunan na-mevcudlardan ba'de zaman ve pareleri ibkâsını istid'a iden bu ...nâ'ibleri icrâ olunmak üzere tahtü'l-eskisi ber-muceb-i şûrut-ı başka başka arz itdikden sonra cümle alaybeğileri istishab ve tahrir ve tevcih ve beratı ısdarı için virilan alaycılar arzi dahi sancaklar Çeribaşlarına teslima ordu-yı hümayuna serdarlarıyla eyâlet-i mezkûre askerini tesviye-i hal ve tanzim-i ahvâl ve cümle alaybeği ve neferâtlarının inhâları hususına ve gönderilan arzlar mucebince ısdar olundukda beratın vürudlarına intişâr olunmayub arz virilan cedid sancaklu ile yoklamada mevcud olan sancakkıslı alaybeğilerine ol-baharda yerlerinden tahrik ve rûz-ı hazırede cümlesi ordu-yı hümayunuma vürud ve yine tamamı geldiklerinde iktiza iden mahale me'mur kılın...bir hoşça mukabirrle sûk-î müşirlerine...dikkat eylesiz şöyle ki hilâf-ı emr-i fermân mevcud alaybeği...himaye kasdı ile ve akçeye ma'an o makulelerin hıyanetlerinden birisi isim ve tertibi ile vesâ'ir hadime ile na-mevcud ve birden bire alaybeğilik virilmek ve yahud ahir virilmek mutasarrıf ve sancakları iskanat ve ze'amet ve tımar farz olunmak misillü harekâta cerâ'it olunduğı tahkik olunmak ve cerâ'iminde lâzım gelirse bu makulecileri idenlerin haklarından gelineceğı hususlarda atık ve cedid cem' neferâtlarıyla ordu-yı hümayuna gelüb...ile iktifâ olunmayub tertib-i ceza ile...bâbında emr-i âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yafta-i sudur olan ferman ve mucebü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmun ita'athar denile amel ve hareket ve hilâfindan temâşi ve mücanebet eylesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeme i'timad kılasız tahriren Fi el-yevmü'l-hams 'işrin min Şehr-i Rebi'û'l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf

Sayfa 153

Hüküm No: 246	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Borç Alma
Belgenin Özeti: Ömer Paşa ve Kuyucubaşı Ahmed Ağanın Ayntaba vardıklarında memleketden lazım-gelen masraflar için Hasan Efendi ve şehir kethüdasının ve serdar İbrahim Ağanın kefaletiyle şehir kethüdasının temessük ile dört bin guruş borç almak istemesi	

Ba-hatim-i Devletlü Mustafa Paşa Vali-i Haleb ve Rakka

Medine-i Ayntab'da Seccade-neşin ve şeri'at-garra faziletli efendi ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran gayretli efendiler ve zabitan ve sâ'ire zidet-mukadirehüm inhâ olunur ki müteveffî Bağdad kadısı Şeyhzade faziletli es-Seyid Mehmed Said Efendinin bundan akdem Ayntab kadısı hengâmda Küçük Ali oğlu üzerine me'muriyetle...kiramdan gayretli Ömer Paşa ve Kuyucubaşı Ahmed Ağanın Ayntaba vürudlarında memleketden iktizâ iden masarıflar için mezbure Hasan Efendi ve şehir kethüdasının ve serdar İbrahim Ağanın kefaletiyle şehir kethüdasının bir kıt'a temessükiyle Efendi mumâ-ileyhadan dört bin guruş istikrâz ve diğer kesândan ol-mikdar alacağı edâsında bâdi olan muvakkı'ı şerif iktizâ iden sadr olan fermân-ı âli-şândan müstefâd olub icâb ve iktizâ idenler tahsil babında tarafımıza hitaben işbu def'a bir kıt'a ferman-ı âli-şân şerefsudur itmekliğin imdi mağrifetiniz ve mübâşir ma'rifetiyle mumâ-ileyhin şer'an zahir olan hakkını icâb ve iktizâ idenlerden 'âlâ-yı hâl tahsili hususına mezid-i ihtimam ve dikkat-i tamm eylemek babında divân-ı Haleb ve Rakkadan işbu buyuruldu tahrir ve ısdar ve çukadarlardan...yediyle irsâl olunmuşdur İnşaallahü Te'ala vüsûlünde vech-i meşruh üzre keyfiyet-i mazmun emr-i âli-şândan ma'lumumuz oldukda mumâ-ileyhin şer'an zahir olan hakkını icâb ve iktizâ idenlerden tahsil ve isâli ve ol-vecihle emr-i âliye ihtimâm ile ihtimâm eyleyüb muceb-i emr-i âli-şân ve muceb-i buyuruldu ile amel ve hareket ve hilâfını muceb vakî' ve vuku'ında gayet tehâşi ve mübâ'adet olunmaya deyü 27...Sene 1206

Sayfa 152

Hüküm No: 247	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Cezalandırma
Belgenin Özeti: Ayntablı Battal oğlu Mehmed Paşanın muhalefâtı sebebiyle cezalandırılmasını (idam) emreden ferman	

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehtid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtıfı'l-melikü'l-âlâ Haleb valisi vezirim Osman Paşa edamullahu te'âla iclâlehû vakfı'l-kazâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvâhhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafı'ı i'lâm-ı şerife ve'd-din vâris-i ulûm-ı ve'l-enbiyâü'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-meliki'l-mu'in Mevlana Ayntab kadısı zidet-fezâilühu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed zide-kadrehû tevkî'i refi'i hümayun vasıl oluncak ma'lum ola ki sen ki vezir-i müşârûn-ileyhsin tarafınızdan der-i aliyeme vârid olan tahriratın hülâsa-i mefhumunda i'dâm ve izâlesine muvaffak olduğın Ayntabı Battal oğlu Mehmed Paşanın muhalefâtı cümle müvâcehesinde ma'rifet-i şer'le tahrir ide-i fûrûhat olunub mümezzî ve mahtum hazrevât ve...der-i aliyeme takdim eylemek ve maktul merkum eğerçi fetevâdan celb-i hâl itmiş olub lâkin nehasda eylediği...mezkûr mecâliseden hülâsa itdirildikde sağır ve kebir on dört kıt'a civardan ma'da nükud ve ze'amat ve fûrûhat olan muhâlefâtı bahâsı on altı bin dört yüz elli bir buçuk guraşa balığ olub ancak maktul merkumun birkaç seneden beri havâlât-ı mezbureye sakîlâsına ve râyikân olan şürût ve iştihar bitdikde işbu sebt-i defter olan tereke cerâit mütevellisi olub rahat ve...emlâki vesâ'ir akâra kezlik hayvanât ve hububât misillilerden birisine ve birce tahrir ve...bu hususın tekrar inzimâm-ı re'y ma'rifetin ve muvakkat-i şer'i mübâşirlerin ma'rifetiyle ser oğlana sû'âl olunub mektub ve mazmunın bir helâli kalmayub harice kalmayarak 15...zahire ihraç ve sebt ...keyfiyeti vuku' ve sıhhati üzre der-i aliyeme tahrir ve iş'ar ve ba'de vechle emr-i âli-şânım sadr olur ise ol-vechle amel ve hareket itmek fermanım olmağın hassate işbu celilü's-şân-ı kadrım ısdar ve irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde sen ki vezir-i müşârû'n-ileyhsin müteveffâ-yı mumâ-ileyhsin sür'at ve siyâdetiyle zuhur iden muhâlefâtı cezâ'in-i makulesinde olmağla bu hususın intizâm-ı re'y ve fevkîn ve muvakkat-i şer'i ve mübâşir-i mumâ-ileyh...ser oğlana sû'âl ve bahis ve mektum ve metin olan emvalinden bir hilâli haricden kalmayarak ba-tahri zahire ihraç ve memhur...defteri der-i aliyeme irsâl ve tesâyire mübaderet eylesesin ve sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin işbu emr-i şerifimle müteveffâ-yı mumâ-ileyhin mukaddema sebt-i defter olunan muhalefât-ı hazinesinden ma'da han ve hamam ve emlâk vesâ'ir akâr ve emlâk vesâ'ir akârı ve hububat ve hayvanatı ve'l-hâsıl her nesi var ise vezir-i müşârû'n-ileyhin inzimam re'yi muvakkat ve muvakkat-i şer'i ve ma'rifetiyle ser oğlana tahsis ve takhis iderek cümlesi zahire ihrac ve memhur hazrevât defterini bu rızâtın der-i aliyeme tekdim ve ba'deden vechle emr-i âli-şânım ısdar olur ise ol-vechle amel ve haeket eylesesin ve sen ki kadı'ü'l-mumâ-ileyhsin sen dahi emr-i şerifemle amel ve hareket ve hilâfetden ticâret ilgaya hazır ve mücânebet eylemek babında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şân vâcibü'l-ittiba'la amel ve hareket ve hilâfındanve mücânebet idüb şöyle bilesiz alamet-i şerifeme i'timad kılasız Fi el-yevmü'r-rabi' min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene sitte ve mieteyn ve elf. Kostantiniyye el-Mahrûse.

Hüküm No: 248	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab Miralay serdar ve zabitan ve iş erlerinin fukaranın hakkını gözetmesi için mütesellim tayin edilmesi hususunda	

Bâ-hatm-ı kebir el-Hâc İbrahim Paşa Vâli-yi Adana ve Mar'aş hâlâ

Şeri'at şî'âr Medine-i Ayntab Kadısı faziletlü efendi zide fazlehu ve me'zûnen bi'l-iftâ diyânetlü efendi zide 'ilmihu ve kâ'im-makâm nakibu'l-eşrâf siyadettü efendi zide şerife ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân miralay ve serdâr ağa ve sâ'ir zâbâtân ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki işbu halâl-ı yemen?? İstihmâlde 'avâtıf-ı 'âliye-i mülûkâne ve 'avârif-i behiye-i hasr-ı dânededen Adana eyaletine ilhâkan Mar'aş eyâleti dahi mah-ı ramazanü'l-mübârek gurreinden 'uhde-i ihtimâmıza ihâle ve tefvizi ve ihsân-ı hümayûn buyurulmakdan nâşî iktizâ iden evâmîr-i celilesi işbu def'a tarafımıza varur itmeğle şeref-imzâ-yı sâdır olan emr-i cihân-muttâ'ın bir kıt'a sureti ihrâc ve tarafınıza irsâl olunmağla imdi zabt ve rabt eylemek ve hıfz-ı himâye-i fukâra-i der-heyet husûsunda bir kâr-ı güzâr ve mücerrebü'l-etvâr kimesnenin mütesellim nasb ve ta'yin olunması husûsı emrî muktezâtından olacağı ma'lûmlarınız oldukda bi'l-ittifâk bir kimesneyi intihâb idüb umûr-ı mütesellimliği 'uhdesine ihâle ve tefviz birle merkum-yâfta olan umûriye-i i'timâd kılub ile mu'âvenet ve mütâba'at eylemeleri bâbında divân-ı Adanadan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kaftancımız Mehmed Ağa ile irsâl olunmuşdur yemine-te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vechi meşrûh üzre 'âmil ve harekete hilâfindan be-gayet-i tehâssi ve mübâ'adet eyleyesiz deyü

Fi 25 ...sene 1206

Hüküm No: 249	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Adana Valisi İbrahim Paşa'ya gönderilen fermana göre Maraş eyaletinin Adana'ya ilhakını tevcih etmesi hususunda	

Sûret-i fermân-ı şerif-i 'âlişândır

...Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmu'l-'âlem müdebbiru'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmum-ı mehâmü'l-enâm bi'r-re'is sâ'ib mümehhid-ı bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-ı erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-

mahfûf-ı bi-sunûf-ı ‘avâtifu’l-meliki’l-a’lâ hâlâ Adana vâlisi vezirim İbrahim Paşa edem-Allahu-te’âlâ tevki’u refi’u humâyûn vâsıl oluncak ma’lûm ola ki sen vüzerâ-yı ‘azâmımın yarâr ve nâmdâr ve vûkelâ-yı fûhhâmımın umûr-ı dide ve kâr-ı güzâr ve gayret-i şî’ârı olub her vechle mahal-i müstehak ve âşîye-i ‘inâyet oldığın ecilden hâliyâ hakkında mezid-i ‘inâyet-i şâhâne ve meziyet-i râfet hasr-ı dânem zuhâra getirilüb işbu bin iki yüz altı senesi mah-ı ramazanu’l-mübârek guresinden ‘avatıf-ı ‘aliye-i mülûkâne ve ‘avarif-i behiye-i tacdaratımdan şeref-yafta-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mücebince Mar‘aş eyâleti Adana eyaletine ilhakan sana tevcih ve ‘inâyet idüb i’lâmı-çün ta’yin olunmuşdur buyurdum ki hatt-ı hümâyûn itâ‘at-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celilü’l-kadrim mücebince te’hir ve tevkif itmeyüb zikr olunan Mar‘aş eyaletine tarih-i merkumeden ber-vechi ilhâk sen mutasarrıf olub hıfz ve rabt-ı memleketin ve himâyete ve sânat fakr û ri‘ayet bâbında ve sâ’ir fermânım olan hizmât-ı ‘aliyemin...Bezli iktidâr ve sâ’i...eyleyüb min-ba’de fukarâ ve re‘ayete ve sükkân-ı vilâyet ve vatân-ı memlekete zamm olundı ve tecavüzden be-gâyet-i ihrâz ve mücânebet eylesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerife i’timâd kılasın tahriren min Şehr-i Ramazanu’l-Mübârek Sene sittin ve mieteyn ve elf

Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

Sayfa 154

Hüküm No: 250	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tütün Gümrüğü Hissesi
Belgenin Özeti: Tütün gümrüğü mukataasının dörtte bir hissesinin müderrisinden Ali Efendinin hakkı olduğu ve senelik hissesini Battaloğlunun zapt ettiği hususunda	

Bâ-hatm-ı kebir Mustafa Paşa Vali-yi Halebü’ş-şehba ve Rakka Hâlâ

Hâlâ Ayntab’da Seccade-nişin ve şeri‘at-ı garra faziletli Efendi Cafer Paşa hâlâ asitâne-i ‘aliyede sâkin müderriseyn-i kirâm...ihtirâmdan sıyâdetli Ali Efendi zide ‘ilmiyenin Ayntab duhân gümrüğü mukâta‘asının rub‘ hissesiyle yine Aynabda tahmis-i kahvede ma’-yı rusûm kahve ve rusûm-ı duhân-ı mülûkâne senelik nısf-ı hissesi ve yine Ayntab’da kara kayı ve ak değirman ve sebük mezra‘aları ber-vechi mâlikâne ‘uhdesinde olub iki yüz iki ve dört ve beş senelerine mahsuben mukâta‘at-ı mezkûreleri üç sene maktûl Battal oğlu zabt eyleyüb bedel-i olan iki bin sekiz yüz elli guruşdan...beş yüz guruşını teslim...zimmetinde kalub ve iki yüz üç senesiyle dört senesinde dahi altı...on sekiz mâh dahi tahmis ve gümrük-i duhân mâlikânelerin zabt temessüki ile mûmâ-ileyh tarafından Kasab oğlu İbrahim Ağa zabt ve iktizâ iden bin üç yüz yetmiş beş guruş bedel-i iltizâmı dahi onun zimmetinde kalub ve yine iki yüz üç senesine mahsûben mezâra‘-i mukaddem mukâta‘alarını iki yüz elli guruş bedel-i iltizâm ile sâbıkan Ayntab müftüsü Morvâneli-zâde Mehmed Efendi der-‘uhde-i

iltizâm ve yedinde olan şart-nâme mücebince ve meblağ-ı merkum dahi...Zimmetinde kalub sen ki mûmâ-ileyhsin...Tevekkil eylediğini inhâ ve bâ-‘arzuhal tahsilini istid‘â itmeğle imdi meblağı mezbûru vükâlanın vükâlanın...İbrahim Ağa ile Mehmed Efendiden ahz ve kabz... Tarafımıza tahrir ve i‘lâm-ı mübâderet ve maktûl mezbûrun terekisi cânib-i miri içün zabt olunduğı bir kıt‘â iltizâm ve tarafımıza irsâl eylesiz...Kasab oğlu İbrahim Ağa ve Efendi-i mûmâ-ileyhsin der-zimmet olduğınız bedel-i iltizâmı Efendi-i mûmâ-ileyhe teslim mezd-i ittihâm ve dikkat eylemeniz bâbında deyü Halebü’ş-şehbâdan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve çukadâr Mustafa ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te‘âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre ber-mûceb buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilafından hazer ve mücânebet olunmak deyü buyuruldu

Fi 17 ...Sene 1206

Sayfa 157

Hüküm No: 251	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Paye (Rütbe) Verme
Belgenin Özeti: Ayntab’da kaymakam, nakibu’l-eşraf, yeniçeri serdarı ve sair zabitan ve iş erlerinin savat akçesinden paye almaları hususunda	

Bâ-hatm-ı Devletlü Mustafa Paşa Vâli-yi Halebü’ş-şehba

Medine-i Ayntab’da Seccade-Nişin şeri‘at-ı garra faziletli Efendi hazretleri ve me’zûnen bi’l-iftâ sıyâdetli Efendi zide-fazlehu ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellimi Osman Efendi kâ’im-makâm nakibu’l-eşraf ve yeniçeri-yi serdar ve sâ’ir zâbitân-ı her vucûh memleket ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki sâvât-ı akçesinden bundan akdem zikr-i paye havâle olan on iki bin dokuz yüz yirmi guruşdan para teslim itmeyüb mukaddemâ dahi husus-ı mezbûr içün buyuruldu tahrir olunmuş olmağla imdi ta‘yin olunan mübâşir ve zikriya?? ma‘rifetleriyle...zarfında ‘âlâ-eyyi-hâl yerlü-yerinden tahsil ve mübâşir ve zikriya yedlerine tesyire mezd-i i‘tinâ v dikkat ve bundan ma‘adâ...Police-i temessüki ahz olunub havâle ve tahsili içün Kürt Murad oğlu Bekir Ağaya tarafımızdan buyuruldu virilmiş olup işbu meblağ-ı mezbûru dahi tahsil olunmayub...te‘hire...olmağla imdi meblağ-ı mezbûru dahi Bekir Ağa ma‘rifetiyle bir an akdem yerlü-yerinden tahsil ve...ma‘rifetiyle bu tarafda olan şeriki tarafına irsâl ve ilhâk ve bi’l-ittifâk...ve dikkat eylemeniz bâbında divân-ı Halebü’ş-şehbada işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te‘âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre ber-mûceb buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfindan be-gayet mücânebet eylesiz deyü

Fi 5 Ramazan Sene 1206

Hüküm No: 252	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Maraş Mutasarrıfının dört bin guruş borcunu tahsil edilmesi hususunda emir	

Düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmu'l-âlem müdebbiru'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmum-ı mehâmû'l-enâm bi'r-re'is el-sâ'ib mümehhid-ı bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-ı erkânü's-devlet ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sunûf-ı 'avâtifu'l-meliki'l-a'lâ Haleb vâlisi vezirim Paşa edem-Allahu-te'âlâ iclâlehu ve akza-yı kuzâtü'l-müslimin ve evveli velâtü'l-mucidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfî'u i'lâmu's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassu bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Molla Ayntab kadısı zide fazlehu tevki'ü refi'ü humâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki...Belgrad kadısı olan akza-yı kuzâtü'l-müslümin Molla Şeyh-zâde Mehmed Sa'id zide-fazl zidet fezâ'ilenin bu def'a rikâb-ı hümâyûnuma takdim eylediği bir kıt'a 'arzuhalinde mevlâna-yı mûmâ-ileyhin bundan akdem Ayntab kadılığı hengâmında hâlâ Mar'aş mutasarrıfı mir-i mirândan emirü'l-ümera'i-kirâm es-Seyid Ömer dâme-ikbâlehu ve dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarımızdan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmed dâme-müceddidenin Küçük Ali oğlunun üzerine me'mûriyetleri habsiyle Ayntaba vürûdlarında mir-i mirân ve kapucı başı mûmâ-ileyhanın mesârıf ve...sâ'ire ahâli-yi beldeden voyvoda Hasan Efendi ve şehir kethüdası Molla Zekeriya ve serdârı Kasab oğlu İbrahim Ağa dinmeğle ma'rûf kimesneler ile vücûh-ı beldeden sâ'ir ma'lûmu'l-isim otuz üç nefer kimesnelerin birbirine kefil-i bi'l-mâl olarak mûmâ-ileyhden bin iki yüz senesinde dört bin guruş istikrâz ve çend-i rûz zarfında edâya cümlesi müte'ahhid olarak bir kıt'a deyn-i temessüki i'tâ eylediklerinden sonra şehir kethüdâsı merkum Zekeriya dahi meblağ-ı mezbûr için başkaca bir kıt'a deyn-i temessüki i'tâ itmiş olduğu ve bundan ma'adâ...Harc-ı hüccec ve i'lâmat ve resm-i kıymetden dahi dört bin beş yüz guruşdan mütecâviz alacağı var iken maktûl Battal oğlu Mehmed Paşanın Ayntaba vusûlünde ashâb-ı temessüğün kimini katl ve kimi firâr itmiş oldukları ve maktul merkum mevlâna-yı mûmâ-ileyh meblağ-ı merkumeden fakat bin guruş i'tâ birle

Sayfa 156 (Hüküm 252'in Devamı)

Ahâli-i merkûmenin virdikleri temessüğü ber-takrib cümle yedinden ahz itmiş olduğu merkum Ziyanın ve bir diğer temessük el-yevm yedinde mevcûd olunub meblağ-ı bâkiye der-zimmet kaldığı ve bu vechle 'özü-i külli olduğu inhâ ve sen ki Haleb vâlisi vezir-i müşâr-ileyhsin ma'rifetin ve mübâşir ma'rifetiyle ahâli-yi merkume zimmetlerinde olan ol-mikdâr guruş hakk-ı ma'rifet-i şer'le icâb idenlerden tamamen tahsil ve tarafından kabzına me'mûre edâ ve teslim-i birle ihkâk-ı hakk olunmak için sana hitâben emr-i şerifim sudûriyetini istid'â itmeğin sen ki vezir-i müşâr-ileyhimsin ma'rifetin ve mübâşir ma'rifetiyle mahalinde şer'le ru'yyet ve

ba‘de’s-sübût ihkâk-ı hakka mübâderet olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vezir-i müşâr ve mevlâna-yı mûmâ-ileyhasız ma‘rifetiniz ve ta‘yin olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle salifu’z-zikr imesneler mevcûd olub ta‘yin-i madde ve iddi‘â-yı hukuk eylediği... meclis-i şer‘a ihzâr ve... şer‘ ve ber-vechi muharrer alacağı olan mebâlağın ma‘rifet-i şer‘le tevcih idenlerden ba‘de’s-subût tahsil ve tarafından kabzına me‘mûre ibrâ ve teslim-i birle ihkâk-ı hakla mübâderet ve tenkiz emr-i şerife ihtimâm ve dikkat ve...ve ibtâl hakkı müceb olur...tehaşi ve mübâ‘adat eylemeniz bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki mübâşir ta‘yin olunan hevâceğân-ı hümayûnumdan kıdvetü’l-emâsil ve’l-a‘yân el-Hâc es-Seyid Mehmed zide müceddide şerifimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibu’l-ittibâ‘ ve lazımu’l-imtisâlimin mazmun-ı itâ‘at makrûnıyla ‘amel ve hareket ve hilafından tahaşşi ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasız tahriren Fi Evâhir Cemâziye’l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

Hüküm No: 253	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab sancağında Ağcaburc nam Karye ve üç bin akçe tımara mutasarrıf olan Mustafa veledi Mehmed Molla Veled vefat ettikten sonra görevinin Uzun kollu ala gözlü açık kaşlı Mehmed’e tevcih edilmesi hususunda	

Kaydı buyurulmuştur

Karye-i Ağcaburc tâbi‘-i mezbûr Der-livâ-i Mezbûr Mustafa Veledi Mehmed mülâzim

...

...

3000

Ayntab sancağında ve nâhiyesinde Ağcaburc nâm Karye ve gayriden üç bin akçe tımara mutasarrıf Mustafa veledi Mehmed Molla Veled fevt olub tımar-ı mezbûr mahlûl olduğunu zü‘emâ ve erbâb-ı tımâr izbâr ve inhâ eylediklerine binâ-i mülâzim-i evvelin ‘adm-i rağbetlerine binâ-i yedine emr-i şerifim virilen mülâzimleri Uzun kollu Alagözlü açık kaşlı mezbûr Mehmede virilmek bâbında ‘inâyet ricasına livâ-i mezbûr alay-beğisi kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân es-Seyid Yusuf zide kadrehu ‘arz itmeğın ...vâki‘ ...sancağında sâkin olub alay-beğisi bayrağı altında sefer itmiş ve eğer ‘ale’l-devâm sancağında sâkin olmaz ve me‘mûr olduğu mahalde bayrağı altında mevcûd olmaz ise ...mülâzımına ‘arz olunmak şartıyla tevcih olunmağla zikr olunmak için ...Vefâtın ramazanu’l-mübârek ikinci günü tarihiyle düstûr-ı mükerrerem ve Muazzam müşir-i mufahham ve muhterem nizâmu’l-‘âlem bi’r-re’is Anadolu vâlisi ve bi’l-istiklâl Moskov seferi ser-‘askeri vezir-i mükerrerem sadr-ı sâbık Ali Paşa edemallahu-te‘âlâ iclalehu tarafından tevcih olunmak için tahvil hükmü virilmek ve

tezkeresi ihrac olunmak fermânım buyurulmağın ber-mûceb fermân-ı ‘alî zikr olunan üç bin akçe tımar vechi meşrûh üzre merkum Mehmede tevcih olunmak ricasına fermân-ı ‘âlişân için tezkere virildi tahriren Fi Şehr-i Ramazanu’l-Mübârek ve mieteyn ve elf

Makâm-ı ...İsmail Beşe

Sayfa 157

Hüküm No: 254	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab’da kaymakam, yeniçeri serdarı, zabitan ve iş erlerinin görevli oldukları yerlere padişahın emirlerine ve kanunlarına uygun olarak tahsil yapılması hususunda	

Bâ-hatm-ı Devletlü Mustafa Paşa Vâli-yi Halebü’ş-şehba

Medine-i Ayntab’da Seccade-Nişin şeri‘at-ı garra faziletlü Efendi hazretleri ve me’zûnen bi’l-iftâ sıyâdetlü Efendi zide-fazlehu ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellimi ...Osman Efendi e kâ’im-makâm nakibu’l-eşrâf ve yeniçeri-yi serdar ve sâ’ir zâbitân-ı her vucûh memleket ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki sâvât-ı akçesinden bundan akdem zikr-i paye havâle olan on iki bin dokuz yüz yirmi guruşdan...para teslim itmeyüb mukaddemâ dahi husus-ı mezbûr için buyuruldu tahrir olunmuş olmağla imdi ta’yin olunan mübâşir ve zikriya ma’rifetleriyle...zarfında ‘âlâ-eyyi-hâl yerlü-yerinden tahsil ve mübâşir ve zikriya yedlerine tesyire mezid-i i’tinâ v dikkat ve bundan ma’adâ...Poliçe-i temessüki ahz olunub havâle ve tahsili için Kürt Murad oğlu Bekir Ağaya tarafımızdan buyuruldu virilmiş olup işbu meblağ-ı mezbûru dahi tahsil olunmayub...te’hire...olmağla imdi meblağ-ı mezbûru dahi Bekir Ağa ma’rifetiyle bir an akdem yerlü-yerinden tahsil ve...ma’rifetiyle bu tarafda olan şeriki tarafına irsâl ve ilhâk ve bi’l-ittifâk ...Ve dikkat eylemeniz bâbında divân-ı Halebü’ş-şehbada işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te’âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre ber-mûceb buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfindan be-gayet mücânibet eyleyesiz deyi

Fi 5 Ramazan Sene 1206

Hüküm No: 255	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Maraş Mutasarrıfının dört bin guruş borcunu tahsil edilmesi hususunda emir	

Düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmu'l-âlem müdebbiru'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmum-ı mehâmü'l-enâm bi'r-re'is el-sâ'ib mümehhid-ı bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-ı erkânü's-devlet ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bisunûf-ı 'avâtifu'l-meliki'l-a'lâ Haleb vâlisi vezirim Paşa edem-Allahu-te'âlâ iclâlehu ve akza-yı kuzâtü'l-müslimin ve evveli velâtü'l-mucidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfî'u i'lâmu's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassu bimezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Molla Ayntab kadısı zide fazlehu tevki'ü refi'ü humâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki...Belgrad kadısı olan akza-yı kuzâtü'l-müslümin Molla Şeyh-zâde Mehmed Sa'id zide-fazl zidet fezâ'ilenin bu def'a rikâb-ı hümayûnuma takdim eylediği bir kıt'a 'arzuhalinde mevlâna-yı mûmâ-ileyhin bundan akdem Ayntab kadılığı hengâmında hâlâ Mar'aş mutasarrıfı mir-i mirândan emirü'l-ümera'i'-kirâm es-Seyid Ömer dâme-ikbâlehu ve dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarımızdan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmed dâme-müceddidenin Küçük Ali oğlunun üzerine me'mûriyetleri habsiyle Ayntaba vürûdlarında mir-i mirân ve kapucı başı mûmâ-ileyhanın mesârıf ve sâ'ire ahâli-yi beldeden voyvoda Hasan Efendi ve şehir kethüdâsı Molla Zekeriya ve serdârı Kasab oğlu İbrahim Ağa dinmeğle ma'rûf kimesneler ile vücûh-ı beldeden sâ'ir ma'lûmu'l-isim otuz üç nefer kimesnelerin birbirine kefil-i bi'l-mâl olarak mûmâ-ileyhden bin iki yüz senesinde dört bin gurus istikrâz ve çend-i rûz zarfında edâya cümlesi müte'ahhid olarak bir kıt'adeyn-i temessûki i'tâ eylediklerinden sonra şehir kethüdâsı merhum Zekeriya dahi meblağ-ı mezbûr içün başkaca bir kıt'a deyn-i temessûki i'tâ itmiş olduğu ve bundan ma'adâ...Harc-ı hüccec ve i'lâmat ve resm-i kıymetden dahi dört bin beş yüz gurusdan mütecâviz alacağı var iken maktûl Battal oğlu Mehmed Paşanın Ayntaba vusûlünde ashâb-ı temessûğün kimini katl ve kimi firâr itmiş oldukları ve maktul merhum mevlâna-yı mûmâ-ileyh meblağ-ı merkumeden fakat bin gurus i'tâ birle

Sayfa 156 (Hüküm 255'in Devamı)

Ahâli-i merkûmenin virdikleri temessûğı ber-takrib cümle yedinden ahz itmiş olduğu mezkum Zıyanın ve bir diğer temessûk el-yevm yedinde mevcûd olunub meblağ-ı bâkiye der-zimmet kaldığı ve bu vechle 'özü külli olduğu inhâ ve sen ki Haleb vâlisi vezir-i müşâr-ileyhsin ma'rifetin ve mübâşir ma'rifetiyle ahâli-yi merkume zimmetleride olan ol-mikdâr gurus hakk-ı ma'rifet-i şer'le icâb idenlerden tamamen tahsil ve tarafından kabzına me'mûre edâ ve teslim-i birle ihkâk-ı hakk olunmak içün sana hitâben emr-i şerifim sudûriyetini istid'â itmeğün sen ki vezir-i müşâr-ileyhimsin ma'rifetin ve mübâşir ma'rifetiyle mahalinde şer'le ru'ıyyet ve ba'de's-sübût ihkâk-ı hakka mübâderet olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vezir-i müşâr ve mevlâna-yı mûmâ-ileyhasız ma'rifetiniz ve ta'yin olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle salifu'z-zikr imesneler mevcûd olub ta'yin-i madde ve iddi'â-yı hukuk eylediği ... meclis-i şer'a ihzâr ve ... şer' ve ber-vechi muharrer alacağı olan mebâlağın ma'rifet-i şer'le tevcih idenlerden ba'de's-sübût tahsil ve tarafından kabzına me'mûre ibrâ ve teslim-i birle ihkâk-ı hakla mübâderet ve tenkiz emr-i

şerife ihtimâm ve dikkat ve ve ibtâl hakkı müceb olur ...tehaşi ve mübâ'adat eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki mübâşir ta'yin olunan hevâceğân-ı hümâyûnumdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-a'yân el-Hâc es-Seyid Mehmed zide müceddide şerifimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmun-ı itâ'at makrûnıyla 'amel ve hareket ve hilafından tahaşşi ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren Fi Evâhir Cemâziye'l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

Hüküm No: 256	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab'da kaymakam, yeniçeri serdarı, zabitan ve iş erlerinin görevli oldukları yerlere padişahın emirlerine ve kanunlarına uygun olarak tahsil yapılması hususunda	

Kaydı buyurulmuştur.

Karye-i Ağcaburc tâbi'-i mezbûr Der-livâ-i Mezbûr Mustafa Veledi Mehmed mülâzim

3000

Ayntab sancağında ve nâhiyesinde Ağcaburc nâm Karye ve gayriden üç bin akçe tımara mutasarrıf Mustafa veledi Mehmed Molla Veled fevt olub tımar-ı mezbûr mahlûl olduğunu zü'emâ ve erbâb-ı tımâr izbâr ve inhâ eylediklerine binâ-i mülâzim-i evvelin 'adm-i rağbetlerine binâ-i yedine emr-i şerifim virilen mülâzimleri Uzun kollu Alagözlü açık kaşlu mezbûr Mehmede virilmek bâbında 'inâyet ricasına livâ-i mezbûr alay-beğisi kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân es-Seyid Yusuf zide kadrehu 'arz itmeğin vâki' sancağında sâkin olub alay-beğisi bayrağı altında sefer itmiş ve eğer 'ale'l-devâm sancağında sâkin olmaz ve me'mûr olduğu mahalde bayrağı altında mevcûd olmaz ise mülâzımına 'arz olunmak şartıyla tevcih olunmağla zikr olunmak için Vefâtın ramazanu'l-mübârek ikinci günü tarihiyle düstûr-ı mükerrem ve Muazzam müşir-i mufahham ve muhterem nizâmu'l-'âlem bi'r-re'is Anadolu vâlisi ve bi'l-istiklâl Moskov seferi ser-'askeri vezir-i mükerrem sadr-ı sâbık Ali Paşa edemallahu-te'âlâ iclalehu tarafından tevcih olunmak için tahvil hükmü virilmek ve tezkeresi ihrac olunmak fermânım buyurulmağın ber-müceb fermân-ı 'alî zikr olunan üç bin akçe tımar vechi meşrûh üzre merkum Mehmede tevcih olunmak ricasına fermân-ı 'âlişân için tezkere virildi tahriren Fi Şehr-i Ramazanu'l-Mübârek ve sitte mieteyn ve elf. Makâm-ıİsmail Beşe

Hüküm No: 257	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Maraş ve Ayntab ve Malatya ve Kars Maraş ve Hasankeyf sancaklarında vâkî' ze'ama ve erbâb-ı tımârdan cebeliyan ve üzerlerine vermeleri gegereken cebelü bedellerinin tahsili hususunda	

Akza kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-müvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn rafi'i i'lâmü'l-şerife ve'd-din vâris-i ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-melikü'l-mu'în Mevlana kadısı zidet- fezâ'ilühu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Maraş ve Ayntab ve Malatya ve Kars Maraş ve Hasankeyf sancaklarında vâkî' kazâların kadıları nâibleri zide-fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân elviye mezkûrede olan alay beğileri ve Çeribaşları ve cebelü tahsildârı Maraş alay beğisi sabıka Tezkerecizade Süleyman zide-kadrehüm tevki'i refi'i hümâyunum vâsıl oluncak ma'lum ola ki bin iki yüz dört senesine mahsuben Maraş ve Ayntab ve Malatya ve Kars Maraş ve Hasankeyf sancaklarında vâkî' ze'ama ve erbâb-ı tımârdan cebeliyan ve müteka'adının üzerlerine edâ-yı lâzım gelen cebelü bedellerinin tahsili henüz kimesneye der'uhde olunmamağla sabıka mucebince kendüye der'uhde defterleri i'ta olunması tahsildar merkumun arzuhal istid'a eyledikden naşi şitâ-yı Urus heman hazinesinden mahfuzbaşı muhasebe defterlerine nazar olundukda Maraş sancağında vâkî' ze'ama ve erbâb-ı tımardan müteka'aidiniz Ayntab sancağının otuz iki ve Malatya sancağının kırk yedi ve Kars ve Maraş sancağının yigirmi bir buçuk ve Hasankeyf sancağının beş neferlerine cem'a yüz doksan yedi buçuk nefer olub beher livadan kırk guruşdan yedi bin dokuz yüz guruş mal yedlerinde olduğu ve sene-i merkuma mahsuben henüz kimesneye der'uhde olunmadığı der-kâr olmağın vech-i meşruh üzre Maraş tahsis emini Seyyid İsmail zide-kadrehu kefâletiyle tahsildarı merkumun uhdesine kayd olunub ve emir defterleri virilmek babında tahsil ferman-ı âli-şânıma sadr olmağın siz ki Mevlana ve kuzat ve nevâ'ib mumâ-ileyhim ve alay beğileri ve Çeribaşlarısız işbu cebelü'l-kadim ile Başmuhasebeden ihraç ve irsâl olunan beş kıt'a memhûr ve hamız suret-i defterde tahrir ve tasrih olundığı üzre elviye-i mezkûrede vâkî' ze'ama ve erbâb-ı tımardan cebelüden ve müteka'idinin sene-i mezkûra mahsuban üzerlerine edâsı lâzım-gelen ol-mikdarda cebelü bedeliyelerinden yevminden cem' ve tahsil ve ahz ve kabz itdirüb emr-i hilâfından geri noksanden nehâşi ve mücânebet ve şöyle ki bedeliye-i mezkûre masarîf-ı mühimmeye müretteba olmağla kat'a kimesneye beyhude arz ve illet itdirilmeyüb ber-vech-i muharrer illet ve tımar ashabımın üzerlerine edâsı lâzım gelen cebelü bedeliyeleri kendülerinden ve kendüleri mevcut olmayanları subaşı ve mezburelerinden olanlar dahi mevcut oldukları halde karyeleri mahsûlâtından ze'ama ve erbâb-ı tımara aid olan iş'ar-ı

şer‘iyelerinden cânib-i mir için cem‘ ve tahsil ve kimesneye inad ve muhalefet ile emr-i deftere geri noksan getirilmekten asfıraz ve ictinâb eyleyesiz ve şöyle ki tahsildar merhum Hasan yeri ki emr-i defter muceblerince mezkûr’l-mikdar cebelû bedeliyelerini yerli yerinde tamamen ve kâmilân tahsil ile havâle olunan mahallere edâ ve teslim-i senedi ahzında cümlesinin senedini getürüb hesabın birre ibrâ-yı zimmet mübâderet eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerifimle asayış-i nemek makhun üzre amel olub hilâfından ihrâz eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i‘timad kılasız tahriren Fi el-yevmü’s-sâmin işrin min Şehr-i Rebi’ü’l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Sayfa 158

Hüküm No: 258	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab kalesi dizdarı mutasarrıf Seyyid Mehmed’in vefat etmesiyle tımarının boş kalması üzerine es-Seyid Mustafa’nın tevcih edilmesi hususunda	

Mucebince amel oluna

Ba-Hatt-ı Hümâyûn

Nişan-ı şerif-i âli-şân-ı sâmi-mekân-ı sultanî tuğra-yı garra-yı ve cihan-sitân-ı hakani hükmi oldur ki,

Çün hafızun ...olanlar amilü’d-devam mer‘i ve muhterem olmaları imâret hasene-i şehriyârî ve ka’ide-i istihsanına cihandarpezir binâen-aleyh işbu rafî‘i tevki‘i refî‘i şân-ı hakani kıdvetü’ş-şerâ’it ve’l-mustahfizun es-Seyid Mustafa...Hafız rikâb-ı müstâ’ime arzuhal sunub Ayntab sancağında Tilbaşar nahiyesinde Muhassare nam karye ve gayriyun altı bin akçe gerek tımar ile Ayntab kal‘ası dizdarlığına mutasarrıf Seyyid Mehmed fevt olub gerek tımar ile kaim mezbureden darîği mahlûl olduğu inhâ ve ba-mukabeleden virilmesi babında istid‘a-yı Ayntab itmekliğın şerefyafat-ı sudur olan hatt-ı hümâyuna şevket-makrunum mucebince yıl ve nehar derun kal‘ada sâkin olub hizmet-i lâzımesin edâ eylemek şartıyla tevcih olunmak için sene sitte ve miete ve elf Rebi’ü’l-ahirinin on beşinci günü tarihiyle hükm-i şerifim virildikten sonra tezkiresi ihraç olunmak fermanım olunmağın zıkr olunan altı bin akçe gerek tımar ile vech-i meşruh üzre mumâ-ileyh Seyyid Mustafa ...hıfz...tevcih olunub...getürüb virilmeğın zıkr olunur şer‘i ve ayân ve beyân kılınur.....vu buyurdum ki ba‘de’l-yevm taht yedinde olub tasrif kılub şöyle ki vezâ’if-i hizmet gerek tımarıyla kal‘a-i merkumeden gerek nefesine ber-muceb-i defter-i hakâni bi-kusur-ı mer‘i ve mü’eddi kılub kal‘a-i merkumenin kethüda ve hane hazerâtı mumâ-ilehüma üzerlerine varılub ve gerek nefesine müte‘allık umurda müraca‘atı mumâ-ileyh ideler ol-babda

...olmayub dahil ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alamet-i şerifeme i'timad kılalar. Kostantiniyye âdem-i el-Mahrûse. Haleb ve Rakka valisi devletlü Mustafa Paşa hazretleriyle ...vardırFi 4 Ramazan.

Sayfa 161

Hüküm No: 259	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ze'amet ve tımar sahiplerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen cebeli bedeliyeleri kendilerinden ve mevcut olmayanların subaşı ve mezburelerinden ve olanlar dahi mevcut oldukları suretde karyeleri mahsûlâtından ze'ama ve erbâb-ı tımara aid olan iş'ar-ı şer'iyelerinden cânib-i mir için tahsil ve tahsil esnasında kimseye zorbalık yapılmaması hususunda	

Akza kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-müvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn rafî'i i'lâmü'l-şerife ve'd-din vâris-i ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-melikü'l-mu'in Mevlana kadısı zidet- fezâ'ilühu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Maraş ve Ayntab ve Malatya ve Kars Maraş ve Hasankeyf sancaklarında vâkî' kazâların kadıları nâibleri zide-fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân elviye mezkûrede olan alay beğileri ve Çeribaşlıları ve cebelü tahsildârı Maraş alay beğisi sabıka Tezkerecizade Süleyman zide-kadrehüm tevki'i refi'i hümâyunum vâsıl oluncak ma'lum ola ki bin iki yüz beş senesine mahsuben Maraş ve Ayntab ve Malatya ve Kars Maraş ve Hasankeyf sancaklarında vâkî' ze'ama ve erbâb-ı tımardan cebeliyan ve müteka'adının üzerlerine edâ-yı lâzım gelen cebelü bedellerinin er tahsili henüz kimesneye der'uhde olunmamağla sabıka mucebince tahsildar mumâ-ileyh kendüye der'uhde olunub emr-i defterleri i'ta olunması ba-arzûhâl-i istid'a inâyet eylediği ecilden ordu-yı hümyun hazinesinde mahfuzbaşı muhasebe defterlerine nazar olundukda Maraş sancağında vâkî' ze'ama ve erbâb-ı tımardan cebelüyan ve müteka'idinin altı ve Ayntab sancağının yigirmi altı ve Malatya sancağının otuz iki ve Kars Maraş sancağının on dokuz buçuk ve Hasankeyf sancağının bir ve Kars sancağının üç neferiyle cem'a yüz kırk buçuk neferleri olub beher neferinden kırk guruşdan beş bin altı yüz yigirmi guruş mal-ı bedeliyeleri olduğu ve sene-i merkuma mahsuben henüz kimesneye der'uhde olunmadığı der-kenâr olunmağın vech-i meşruh üzre Maraş tahsis emini Seyyid İsmail zidet- kadrehu kefâletiyle tahsildarı merkumun uhdesine kayd olunub ve emir defterleri virilmek babında tahsil ferman-ı âli-şânıma sadr olmağın imdi siz ki Mevlana ve kuzat ve nevâ'ib mumâ-ileyhim ve elviye-i mezkûre alay beğileri ve Çeribaşlıları işbu emr-i şerif-i âli-şân ile Başmuhasebeden ihraç ve irsâl olunan beş kıt'a memhûr ve hamız suret-i defterde tahrir ve tasrih olundığı üzre elviye-i mezkûrede vâkî' ze'ama ve erbâb-ı tımardan cebelüden ve müteka'idinin sene-i mezkûra mahsuban üzerlerine edâsı lâzım-gelen ol-mikdarda cebelü bedeliyelerinden

yevminden cem‘ ve tahsil ve ahz ve kabz itdirilüb emr-i defterden geri noksan getirmekden nehâşi ve mübâ‘adet eyleyesiz şöyle ki bedeliye-i mezkûre malı masarîf-ı mühimmeye müretteba olmağla kat‘a kimesneye beyhude arz ve illet itdirilmeyüb ber-vech-i muharrer ze‘amet ve tımar ashabımın üzerlerine edâsı lâzım gelen cebelü bedeliyeleri kendülerinden ve kendüleri mevcut olmayanların subaşı ve mezburelerinden ve olanlar dahi mevcut oldukları suretde karyeleri mahsûlâtından ze‘ama ve erbâb-ı tımara aid olan iş‘ar-ı şer‘iyelerinden cânib-i mir için cem‘ ve tahsil ve kimesneye inad ve muhalefet ile emr-i deftere geri noksan getirilmekden asfıraz ve ictinâb eyleyesiz ve şöyle ki tahsildar merkum bu kere i‘ta olunan muceblerince mezkûr‘l-mikdar cebelü bedeliyelerini yerli yerinde tamamen ve kâmilân tahsil ile havâle olunan mahallere edâ ve teslim-i senesi ahirinde cümlesinin senedini getürüb hesabın rü‘iyyeti birle ibrâ-yı zimmet eylemek mübâderet eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki hük-m-i şerifimle vardukda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i âli-şânımın mazmun ita‘at-makruniyetle amel olub hilâfından... eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i‘timad kılâsız tahriren Fi el-yevmü’s-sâmin işrin min Şehr-i Rebi‘ü’l-Evveli Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Sayfa 160

Hüküm No: 260	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Maraş ve Ayntab ve Malatya ve Kars Maraş ve Hasankeyf ve Kars sancaklarında olan ze‘ama ve erbâb-ı tımârdan cebeliyan üzerlerine edâsı lâzım gelen cebeli bedellerinin tahsil edilmesi hususunda emir	

Akza kuzâtü’l-müslimin evlâ vülâtü’l-müvahhidin ma‘denü’l-fezâ’il ve’l-yakîn rafî‘i i‘lâmü’l-şerife ve’d-din vâris-i ulûmü’l-enbiyâ-i ve’l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti’l-melikü’l-mu‘în Maraş ve Ayntab kadıları zidet- fezâ’ilühu ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezâ’il ve’l-keâm Maraş ve Ayntab ve Malatya ve Kars Maraş ve Hasankeyf ve Kars sancaklarında vâkî kazâların kadıları nâibleri zide-fazlühüm ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân elviye mezkûrede olan alay beğileri ve Çeribaşları ve cebelü tahsildârı Maraş alay beğisi sabıka Tezkerecizade Süleyman zide-kadrehüm tevki‘i refi‘i hümayunum vâsıl oluncak ma‘lum ola ki bin iki yüz beş senesine mahsuben Maraş ve Ayntab ve Malatya ve Kars Maraş ve Hasankeyf ve Kars sancaklarında vâkî ze‘ama ve erbâb-ı tımârdan cebeliyan ve müteka‘adının üzerlerine edâ-yı lâzım gelen cebelü bedellerinin emr-i tahsili henüz kimesneye der‘uhde olunmamağla sabıka mucebince tahsildar mum-ileyh olunub kendüye der‘uhde olunub emr-i defterleri i‘ta olunması ba-arz-ı istid‘a-yı Ayntab eyledikde ecilden heman hazinesinden mahfuzbaşı muhasebe defterlerine nazar olundukda Maraş sancağında vâkî ze‘ama ve erbâb-ı tımardan cebelüyân ve

müteka'aidiniz elli dokuz ve Ayntab sancağının yigirmi altı ve Malatya sancağının otuz iki ve Kars ve Maraş sancağının on dokuz buçuk ve Hasankeyf sancağının bir ve Kars sancağının üç neferleriyle cem'a yüz kırk buçuk neferleri olup beher neferinden kırk guruşdan beş bin altı yüz yigirmi guruş mal-ı bedeliyeleri olduğu ve sene-i merkuma mahsuben henüz kimesneye der'uhde olunmadığı der-kenâr olmağın vech-i meşruh üzre Maraş tahsis emini Seyyid İsmail zide-kadrehu kefâletiyle tahsildarı merkumun uhdesine kayd olunub ve emir defterleri virilmek babında telhîs ferman-ı âli-şânıma sadr olmağın imdi siz ki Mevlana ve kuzzat ve nevâ'ib mumâ-ileyhim ve elviye-i mezkûre alay beğileri ve Çeribaşılırsız işbu emr-i şerif-i âli-şânım ile Başmuhasebeden ihraç ve irsâl olunan beş kıt'a memhûr ve hamız suret-i defterde tahrir ve tasrih olundığı üzre elviye-i mezkûrede vâkî' ze'ama ve erbâb-ı tımardan cebelüden ve müteka'idinin sene-i mezkûra mahsuban üzerlerine edâsı lâzım-gelen ol-mikdarda cebelü bedeliyelerini birbirnden cem' ve tahsil ve ahz ve kabz itdirilüb emr-i deftere geri noksan getirmekten tevkî ve mücânebet eyleyesiz şöyle ki bedeliye-i mezkûre masarîf-ı mühimmeye müretteba olmağla kat'a kimesneye beyhude arz ve illet itdirilmeyüb ber-vech-i muharrer illet ve tımar ashabımın üzerlerine edâsı lâzım gelen cebelü bedeliyeleri kendülerinden ve kendüleri mevcut olmayanları subaşı ve mezburelerinden olanlar dahi mevcut oldukları suretde karyeleri mahsûlâtından ze'ama ve erbâb-ı tımara aid olan ma'rifet-i şer'le cânib-i mir için cem' ve tahsil itdirilüb ve kimesneye inad ve muhalefet ile emr-i deftere geri noksan getirilmekten asfiraz ve ictinâb eyleyesiz ve sen ki tahsildar merkum Hasan yeri ki emr-i defter muceblerince mezkûr'l-mikdar cebelü bedeliyelerini yerli yerinde tamamen ve kâmilân tahsil ile havâle olunan mahallere edâ ve teslim-i senedi ahzında cümlesinin senedini götürüb hesabın birle ibrâ-yı zimmet mübâderet eylemek bâbında bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i âli-şânımın mazmun ita'at-makruniyetle amel olup hilâfından hazır ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i'timad kılasız tahriren Fi el-yevmü's-sâmin işrin min Şehr-i Rebi'ü'l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Sayfa 163

Hüküm No: 261	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab sancağı kazalarının üç yüz yetmiş iki buçuk bedel-i nüzul haneleri olup bin iki yüz altı guruşun toplanması ve tahsili lazım gelmeğın tahsis emini es-Seyid İsmail'in kefaletiyle Mar'aş alay beği ve tezkereci zâde Süleyman'ın mühürlü ve nişânlu defter sureti ile tahsil etmeleri hususunda	

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Ayntab sancağında vâkî' kazaların kadıları ve nâ'ibleri zide fazlehüm tevki'u refi'u hümâyûn vâsil

oluncak ma'lûm ola ki hazine-i 'âmirem defterleri mücebince Ayntab sancağında vâki' kazaların üç yüz yetmiş iki buçuk ve buçuk selesâ-yı bedel-i nüzul haneleri olub bin iki yüz altı senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsili lazım gelmeğin tahsis emini es-Seyid İsmail zide kadrehu kefaletiyle Mar'aş alay beğisi sâbika tezkereci zâde Süleyman zide müceddideye der-'uhde olunub yedine mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sureti virilmeğle imdi mücebince cem' ve tahsil itdirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle mübâşir-i merkum vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb ve hazine-i mezbûreye mahsûben livâ-i mezkûrda vâki' kazaların ol-mikdâr bedel-i nüzul hanelerinin be-her hanesinden altışar yüz akçe bedel-i nüzulleri mâlların irsâl olunan mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sureti mücebince cem' ve tahsil ve teslim hazine-i 'âmirem itdirilüb hilâf-ı emr û defter kimesneye 'inâd ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan ma'âda mübâşir ve merkumun cihet-i ma'âş-ı-çün be-her hanesinden otuzar akçe aldırılub... tahsilinde bedel-i nüzul için alınan akçenin her yüz on akçesinden... gurus tahsil itdirilüb ve miri-çün alınan akçeyi hazine-i 'âmirem alındığı vech üzere aldırılub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırmayasız ki defterden ve nüfuz-ı haneden ve fermanımdan ziyade mütâlebesiyle re'âyâyâ zulm ve te'addi olunmakdan be-gayet tahaşi ve mücânibet eylesesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren Fi'l-yevmi's-sâmin Rebi'u'l-Evveli Sene sittin ve mieteyn ve elf

Be-Makâm-ıKostantiniye el-Mahrûse

Hüküm No: 262	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab sancağındaki kazâların üç yüz yetmiş iki buçuk avarız hanesinin olması bunun toplanıp tahsil edilmesi hususunda emir	

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Ayntab sancağında vâki' kazamın kadıları zide fazlehüm tevki'u refi'u hümayûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki hazine-i 'âmirem defterleri mücebince Ayntab sancağında vâki' kazaların üç yüz yetmiş iki buçuk ve buçuk ... 'avâriz haneleri olub bin iki yüz altı senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsili lazım gelmeğin Mar'aş tahsis emini es-Seyid İsmail zide kadrehu kefaletiyle Mar'aş alay beğisi sâbika tezkereci zâde Süleyman zide müceddidenin 'uhdesine kayd-ı tahsil-içün yedine mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sureti virilmeğin imdi mücebince cem' ve tahsil itdirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle mübâşir-i mezbûr vardukda bu bâbda sâdır olan emr üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbûre mahsûb olmak üzere livâ-i mezkûrede vâki' kazaların ol-mikdar 'avâriz hanelerinin be-her hanesinden dört yüz akçe 'avârizları mâlların irsâl olunan mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sureti mücebince cem' ve tahsil ve dâhil-i hazine-i 'âmirem itdirüb hilâf-ı emr û defter kimesneye ... ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan ma'âda mübâşir-i mezbûrun

cihet-i ma'âşî-çün be-her 'avâriz hanesinden ellişer akçe dahi aldırılub ve 'avâriz için alınan akçenin her yüz sekiz akçesinden bir aslî guruş tahsil itdirilüb ve Tahsilde 'avâriz için alınan akçeyi hazine-i 'âmirem alındığı vechi üzre aldırılub bundan noksan olunmaya ve aldırılmayasız ki defterden ve nüfuz-ı haneden ve fermanımdan ziyade mütâlebesiyle zulm ve te'addi olunmakdan be-gâyet-i tahaşi ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahriren Fi'l-yevmi's-sâmin Rebi'u'l-Evveli Sene sitte ve mieteyn ve elf

Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

Sayfa 165

Hüküm No: 263	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Firar
Belgenin Özeti: Ayntab'da firar eden herkesin vatanına geri gelmeleri için buyuruldu düzenlenmesi ve bunların geri gelmesi halinde de bu kimselerin hiçbir şekilde ayıplanmaması, saldırılmaması ve rencide edilmemeleri hususunda tezkere istemeleri hususunda	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka

Medine-i Ayntab'da kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimimiz ağa zide kadrehu ve kıdvetü's-sâdât kâ'im-makâm nakibu'l-eşrâf zide siyâdete inhâ olunur ki bundan akdem belde-i mezbûre ahalisinden bilâ-mûceb ba'zı şerefâ ve gayr-i şerefâdan kimesneler bilâd-ı ahire firâr itmeleriyle herkesin vatanına gelmeleri-çün bundan akdem buyuruldu...irsâl olunmuş-idi firârî merkumlar geldiklerinde kendülerine kimesneyi dahl ve ta'arruz ve rencide itdirilmeyüb sizlerden beldeye gelmeleri-çün tezkere taleb eylediklerinde sizler tezkere virüb bir dürlü aharı karışdırmayub hüsn-i vechle hareket ve marziyemize mübâderet eylemeniz bâbında divân-ı me'mûriyetden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te'âlâ vusûlünde gerekdir ki sizler husus-ı mezkûreye aharı müdâhele bir dürlü karışdırmayub vechi meşrûh üzre 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mübâ'adat eyleyesiz deyü Fi 10 Şaban Sene 1206

Hüküm No: 264	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Firar
Belgenin Özeti: Ayntab'dan firar eden bazı seyyidlerin mal varlıklarını zapt ettikleri bağ-bağçeleri teslim etmeleri ve taarruz edilmemeleri hususunda	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka

Medine-i Ayntab'da mesned nişin şeri'ate garra faziletli efendi zide 'ilmihu ve kıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm kâ'im-makâm nakibu's-eşraf ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim ağa ve yeniçeri serdârı zidet-kadrehüm inhâ olunur ki bundan akdem beldeniz ahalisinden ba'zı sâdât ve gayr-i sâdât firâr itmeleriyle yine belde ahalisinden ba'zı kesân-ı firârî merkumunun haneleri ve dükkânları hâlî olmağla duhul ve ale'l-ân ikâmet ve bağ ve bağçelerini zabt eylediklerin tarafımıza inhâ itmeleriyle bu müsüllü harekâtlara bir dürlü rızamız olmayub herkes hane ve dükkânlarını ashâblarına teslim ve bağ ve bağçelerine dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında divân-ı me'mûriyetden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl kılınmıştır inşaallahu-te'âlâ vusûlünde gerekir ki vechi meşrûh üzre 'amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tahaşi ve mücânebet eylesiz deyü Fi 10 Şaban Sene 1206

Hüküm No: 265	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab mütesellimi Osman Efendi'ye akçe tahsili ihalesi için toplanılan akçelerin tahsil, tedarik ve tayin olunan mübaşire teslim edilmesi hususunda	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka hâlâ

Hâlâ Ayntab mütesellimi divitdârımız kıdvetü'l-emâsil 'izzetli Osman Efendi zide 'izzihu ebnâ olunur ki tarafımıza...Akçenin lüzümü ve iktizâsı olmakdan nâşi tarafınıza tahsili ihâle olunan meblağı ma'lûmu'l-mikdârdan külliyyetli akçe tahsil ve tedârik ve ta'yin olunan mübaşire tesliman ber-kadim-i akdem tarafımıza irsâl ve isâle sa'î-yi dikkat eylemeniz bâbında divân-ı Haleb ve Rakkadan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve şem'dân û şem'dân ağamız Mustafa Ağa ile irsâl olunmuştur inşaallahu-te'âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre ber-müceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından tahaşi ve mücânebet eylesiz deyü buyuruldu.Fi 19 ...Sene 1206

Sayfa 164

Hüküm No: 266	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab'da Şhreküstü Mahallesinde Şeyh Fethullah Camiinin nazırı olan Şeyh Mustafa'nın vefatı ile boş kalan yerine ulemadan Mevlana Hamdi'nin tayin edilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i ‘âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân sitân-ı hükm-i şerifi budur ki

Medine-i Ayntab’da Şehre-küstü Mahallesinde vâki‘ Şeyh Fethullah Câmî-i şerifi evkafının vazife-i mu‘ine ile nâzırı olan Şeyh Mustafa bilâ-veledi fevt olub yeri hâlî ve hizmet-i lazimesi mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan ve ‘ulemâdan işbu râfi‘u tevki‘u refi‘u‘ş-şân-ı hâkânî Mevlana Hamdi zide hülâsa her vechle layık ve mahal ve müstehak olmağla müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden nezâret-i mezkûre tevcih olunub yedine berât-ı ‘âlişânım virilmek bâbında akza-yı kuzâtü’l-müslümin kadısı Mevlana es-Seyid Ali zide fezâ’ile ‘arz itmeğin mücebince bilâ-veledi vefâtı vâki‘ ise tevcih ve sadaka idüb bu berât-ı hümayûn sa‘âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm Mevlana-yı merkum Hamdi zide hülâsa varub zikr olunan câmî-i şerif evkafının müteveffâ-yı mezbûrun yerine nâzırı olub hizmet-i lazimesin mer‘î ve mü’eddi kıldıkdan sonra vazife- mu‘inesiyle mutasarrıf olub vâkfın rûhı ve devâm-ı ‘ömr ve devlet-içün du‘âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta‘arruz kılmayalar şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılalar tahriren Fi’l-yevmi’s-sâmi ‘aşar Muharremu’l-Haram Sene sitte ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniyye

Hüküm No: 267	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab voyvodası, nakib ağa, serdar ve iş erlerinin edası lazım gelen emir akçesinin toplanıp tahsil edilmesi hususunda	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka hâlâ

Hâlâ Ayntab’da mesned-i nişin şeri‘ate garra faziletli Efendi zide fazlehu ve me’zûn bi’l-iftâ Efendi ve mefâhiru’l-emâsil voyvodası ‘izzetli Osman Ağa ve kıdvetü’l-akrân nakib ağa ve serdâr ağa ve sâ’ir iş erleri inhâ olunur ki bundan akdem hazinemize edâsı lazım gelen emiri akçesinden ez-gayr-i teslimât bakâya kalan yalnız on iki bin dokuz yüz yirmi gurusun bu ana kadar te’hiri me’mûl değil iken bu vechle düçâr-ı ‘akde batânet olduğından istikrârî olmağla imdi ma‘rifetini ve işbu def‘a kabzına me’mûr mübâşir ta‘yin olunan ma‘rifetiyle meblağ-ı mezkûru irsâl olunan pusula mücebince ‘âlâ-eyyi hâl yerlü yerinden tamamen tahsil ve kabzına me’mûre teslim olunması...sarf...ve bezl-i nişâr-ı mukarrer ve ihtimâm-ı tâmm eylemeniz bâbında divân-ı Haleb ve Rakkadan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve birûn-i ağalarımızdan ‘izzetli Mustafa ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te‘âlâ vusûlünde ber-vechi tahrir meblağ-ı mezkûru ‘âlâ-eyyi hâl yerlü yerinden cem‘ ve tahsil ve kabzına me’mûre teslim birle hazine-i ‘âmiremize isâle mezid-i sa‘î ve gayret ve ihtimâm ve dikkat...kelâm eyleyüb müceb buyuruldu ‘amel ve hilâfindan müsâ‘adat olunmaya deyü buyuruldu. Fi 19 ...Sene 1206

Hüküm No: 268	Tarihi: 1204
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ordu-yı hümayundan emir gelinceye kadar mahsul ve rüsumanın teslim alınması ve vefat eden mutasarrıfın yerine ataması yapılması hususunda	

Bâ-hatm-ı Devletlü Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka

Akza-yı kuzâtü'l-müslimin evveli velâtü'l- mucidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakin râfi'ü i'lâmu's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtassu bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlana Ayntab kadısı zide fezâ'ile tevki'ü refi'ü himâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki Seyid Hasan zide kadrehununhümâyûnuma takdim eylediği 'arz-ı hâlî ...mir-livâ-yı Ayntab ve tevâbi'-yi mukâta'asının nısf-ı hisseli der-gâhu mu'allâm kapucı başlarından Abdullah mahlûlünden üç bin iki yüz gurus karâr-ı mu'accele ile karâr ve karâr-râde üzre mu'accesesi ola meblağ-ı mezbûru teslim-i hazine-i 'âmirem eyleyüb lakin ordu-yı hümâyûnumdan berât-ı 'âlişânım tahrir oluncaya değin vâki' olan mahsûlât ve rusûmânın ahz ve kabzına taraf-ı ahardan müdâhele olunmamak üzre emr-i şerifim sudûrını istid'â-yı 'inâyet itmeğin hisse-i mezkûre müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin mahlûlünden işbu bin iki yüz dört senesi Şaban-ı şerifinin on üçüncü günü mezâda virilüb mu'accele-i mezkûre ile merkumun 'uhdesinde karâr û karâr û râdesi üzre mu'accele-i mezkûresini teslim-i hazine-i 'âmirem eylediği defterlerinde der-kenâr olunmağla mücebince emr-i şerifim tahrir olunmak fermânım olunmağın işbu emr-i 'âlişânım isdâr ve irsâl olunmuştur imdi vusûlünde sen ki kadı-yı mûmâ-ileyhsin bâlâda sabit ve beyân olındıg üzre hisse-i merkumeyi bin iki yüz dört senesie mahsûben mûmâ-ileyh tarafından zabt ve rabt itdirüb kimesne tarafından dahl ve ta'arruz itdirmeyüb infâz emr-i şerifime mezid-i sa'î ve gayret eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan işbu emr-i şerif celilü's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmun-ı mu'nifi birle 'âmil olasız şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahriren el-yevmü'l-hadis 'aşar Şevval Sene erba' ve mieteyn ve elf . El-Mâkâmu'l-Muharrem el-Kostantiniye

Hüküm No: 269	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Kürd Murad oğlu Bekir Ağa'nın yirmi güne kadar yerli yerinden toplanıp ve tahsil ve rusûm-ı zimmîye edâ ve teslim etdirilmek hususunda divân-ı me'mûriyetden işbu buyuruldunun yazılması hususunda	

Bâ-hatm-ı Devletlü Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka

Hâlâ mesned-i nişin şeri'ate garrâ Medine-i Ayntab kadısı efendi ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağa ve yeniçeri serdârı zide kadrehüm berü's-selâm inhâ olunur ki medine-i mezbûre sükkânından ser-bevvâbin ve şilahşör-hassına 'izzetlü Hasan Ağa 'uhdesinde olan karralarda bâki iki bin üç yüz kırk sekiz gurus ve el-Hâc Battal Ağada dört bin dokuz yüz seksan dokuz buçuk gurus ve Seyfeddin oğlu el-Hâc Mehmed Ağa sekiz yüz otuz bir buçuk gurus ve nûrvâne ve ...ve Küçük Kızıl-hisarda bin gurus ve Kelli-zâde Hafız Efendide üç yüz yirmi beş gurus ve Ali Efendi zâde el-Hâc Ahmed Efendide üç yüz yetmiş beş gurus ve Voyvoda Hasan Efendide sekiz yüz kırk altı gurus ve Kethüda-zâde Ahmed Efendide yüz yirmi beş gurus ve derûn-ı şehir-i sâlyânesinde iki bin gurus min haysu'l-mecmû' on iki bin sekiz yüz kırk gurus alacağımıza mukâbil Haleb tüccârlarından Mincâsil nâm zimmîden poliçe alınub kendüye ihâle olunmağın mebâlağ-ı merkumu inzimâm-ı re'y?? ma'rifetiniz ve Kürd Murad oğlu Bekir Ağa ma'rifetiyle yirmi güne kadar yerlü yerinden cem' ve tahsil ve rusûm-ı zimmîye edâ ve teslim itdirilmek bâbında divân-ı me'mûriyetden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl kılınmışdır inşallahu-te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vechi meşrûh üzre mebâlağ-ı merkumeyi ma'rifetiniz ve ağa-yı merkur ma'rifetiyle yirmi güne kadar cem' ve tahsil ve zimmi-yi mersûma teslim itdirilmek husûsına mezid-i dikkat ve ber-mûceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesüz deyü Fi 9 Şaban Sene 1206

Sayfa 166

Hüküm No: 270	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Ayntab'da aşağıda adı geçen vergilerin tahsil edilmesi hususunda Bekir Ağa'nın görevlendirilmesi hususunda	

Bâ-hatm-ı Devletlü Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka

Hâlâ mesned-i nişin şeri'ate garrâ Medine-i Ayntab kadısı faziletlü efendi ve me'zûn bi'l-iftâ diyânetlü efendi zide fazlehâ ...ağa ve kâ'im-makâm nakibu'l-eşrâf

siyâdetlü efendi ve yeniçeri serdârı ve sâ'ir iş erleri zide kadrehüm ba'de's-selâm inhâ olunur ki mir-livâ-yı Ayntab nısf-ı hissesi ser-bevvâbin ve şilahşör-hassına 'izzetlü es-Seyid Hasan Ağa 'uhdesinde olmağın mukâta'a-i merkurum melhukâtından hissesine isâbet iden Kasab Ağalığı yedi yüz guruşa ... yedi yüz guruşa ve ...dokuz yüz guruşa ve resm-i 'arusâne iki yüz guruşa ve resm-i ...Kırk guruşa ve debbâğ-hane yüz yirmi beş guruşa ve bâc-ı ...elli guruşa ve resm-i ...Otuz guruşa ve resm-i ...yirmi beş guruşa sene-i sâbık üzre min haysü'l-mecmû' iki bin yedi yüz yetmiş guruşa Kürd Murad oğlu Bekir Ağaya işbu iki yüz altı senesi Martı ibtidâsından Şubat gâyetine değin iltizâm ve bedel-i iltizâmını tamamen ahz ve kabz itmeğın sene-i mezbûrda salefü'z-zikr maktû'âtlara kadimî zabt oluna-geldiği üzre merkurum Bekir Ağa zabt ve ta'rif eylemek bâbında divân-ı me'mûriyetde işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl olunmuşdur yemine te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vechi meşrûh üzre Şubat gâyetie değin merkurum Bekir Ağa nısf-ı hisse-i maktû'âta bundan akdem zabt oluna-geldiği üzre mutasarrıf olub ber-mûceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz deyü Fi 9 Şaban Sene 1206

Hüküm No: 271	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Dizdar Tayini
Belgenin Özeti: Ayntab kalesi dizdârı henüz zuhûr etmeyip gelinceye değin bir dizdâr tayini mühim ve elzem olduğu hususunda	

Be-hatm-ı Kebir Mustafa Paşa Vâli-yi Halebü'ş-şehba hâlâ

Medine-i Ayntab'da mesned-i nişin şeri'ate garrâ faziletlü efendi zide fazlehu ve me'zûn bi'l-iftâ diyânetlü Efendi zide 'ilmihu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâlâ Ayntab mütesellimi ve divitdârımız 'izzetlü Osman Efendi ve yeniçeri serdârı ve zâbâtân-ı sâ'ire ve vucûh-ı memleket ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki devlet-i 'aliyeden Ayntab kal'ası dizdârı henüz zuhûr itmeyüb gelinceye değin bir dizdâr nasbı mühim ve elzem olmağla Ayntab ahalisinden Gergeri zâde ...Ağa zâtında ...edâ olmağın tarafınıza inhâ itmeleriyle devlet-i 'aliyeden mansûb-ı dizdâr zuhûrına değin mûmâ-ileyha kal'a-i mezbûre tarafından dizdâr nasb ve ta'vin eylediğimiz ma'lûmunız oldukda hizmet-i merkurumunda kıyâmı emrinde ihtimâm eylemek bâbında divân-ı Halebü'ş-şehbâ işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te'âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre cümleliz 'ale'l-ittifâk ağa-yı merkurum kal'a-i merkurumeden ...Kıyâmına ihtimâm ve senki dizdâr nasb olunan ağa-i merkurumsun devlet-i 'aliyeden dizdâr zuhuruna kadar hizmet-i merkurumu edâ ve ...ve kal'a-ı mezbûru hıfz ve kânun-ı kadim üzre derûn-ı kal'a sâkin ve selâmet derûn-ı kal'a bir kimesnenin izhâl itmeyüb hizmet-i merkurumda mu'ayyen ve müstakim olub ber-mûceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tahaşi ve mücânebet eyleyesiz deyü Fi 7 Şaban Sene 1206

Hüküm No: 272	Tarihi: 1205
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab'da yeniçeri serdarı ve sair zabitan ve iş erlerinin fukara halkı gözetmesi ve zulüm edilmemesi amacıyla Ayntab'a mütesellim tayini hususunda	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa Vâli-yi Halebü'ş-şehbâ hâlâ

Medine-i Ayntab'da mesned-i nişin şeri'ate garrâ faziletli Efendi zide fazlehu ve me'zûnan bi'l-iftâ diyânetli Müftü Efendi zide 'ilmihu ve mefâhiru's-sâdâtü'l-kirâm kâ'im-makâm nakibu'ş-eşrâf ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdarı ve sâ'ir zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki ahâli ve fukârâyı himâyet ve gûruh ehl-i 'arz sıyânet zımmında hin-i hareketimizde Ayntaba tarafımızdan bir mütesellim nasb olunması emr û fermân buyurulmakdan nâşî ittibâ' mücerrib'l-...divitdârımız kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'izzetli Osman Efendi zide kadrehu tarafımızdan belde-i merkuma mantûk-ı emr-i 'âlî mütesellim nasb ve ta'yin olunmağla cümleliz ittifâk ve ittihâd üzre ahâli-yi memleket ve fukâra-yı re'ayet ve gûruh ehl-i 'arz himâyet ve siyânet emrinde dikkat ve rabt olan şurût ...vekâyesinde kemâl-i ihtimâm ve Ve mûmâ-ileyhin re'îşe?? Muvâffakat ve mutâbı'at ve her sözünden taşra hareketden mübâ'ardet ve beldenin mugâyir-i nizâm hâlî olur hâlât-ı tecavizinde mücânebet eylemeniz bâbında divân-ı Halebden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve irsâl olunmuşdur inşallahu-te'âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre emin ve rahâtı fukâra-yı müceb olur hâlâta sa'î ve dikkat ve sen ki mütesellim mûmâ-ileyhasın sen dahi belde-i merkuma mütesellimliğin umurunda kıyâm ve her bir umûrın şer'-i şerife tatbik iderek beldenin rabt olunan nizâmı hâlinin vekâyesi ve ahâli-yi fukaranın emin ve râhatlarını müntesib olur hâlât-ı ...istihsâlinde mezid-i sa'î ve 'izzet ve ber-müceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tahaşi ve mücânebet eyleyesiz deyü Fi 7 Şaban Sene 1206

Sayfa 167

Hüküm No: 273	Tarihi: 1204
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Kapıcıbaşı Abdullah'ın mahlûlünden bin iki yüz guruşu hazine-i amireye teslim edilmesi ve ordu-yı hümayundan berat gelinceye değin mevcut olan mahsulât ve gümrük vergisinin elde tutulması hususunda emir	

Bâ-hatm-ı devletlü Mustafa Paşa vâli-yi Haleb ve Rakka

Akza-yı kuzâtü'l-müslimin evveli velâtü'l- mucidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakin râfi'u i'lâmu's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtassu bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlana Ayntab kadısı zide fezâ'ile tevki'u refi'u himâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki Seyid Hasan zide kadrehunun ...hümâyûnuma takdim eylediği 'arz-ı hâlî ...mir-livâ-yı Ayntab ve tevâbi'-yi mukâta'asının nısf-ı hisseli der-gâhu mu'allâm kapucı başlarından Abdullah mahlûlünden üç bin iki yüz gurus karâr-ı mu'accele ile karâr ve karâr-râde üzre mu'accesesi ola meblağ-ı mezbûru teslim-i hazine-i 'âmirem eyleyüb lakin ordu-yı hümâyûnumdan berât-ı 'âlişânım tahrir oluncaya değin vâki' olan mahsûlât ve rusûmânın ahz ve kabzına taraf-ı ahardan müdâhele olunmamak üzre emr-i şerifim sudûrını istid'â-yı 'inâyet itmeğin hisse-i mezkûre müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin mahlûlünden işbu bin iki yüz dört senesi Şaban-ı şerifinin on üçüncü günü mezâda virilüb mu'accele-i mezkûre ile merkumun 'uhdesinde karâr û karâr û râdesi üzre mu'accele-i mezkûresini teslim-i hazine-i 'âmirem eylediği defterlerinde der-kenâr olunmağla mûcebince emr-i şerifim tahrir olunmak fermânım olunmağın işbu emr-i 'âlişânım isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki kadı-yı mûmâ-ileyhsin bâlâda sabit ve beyân olındıg üzre hisse-i merkumeyi bin iki yüz dört senesie mahsûben mûmâ-ileyh tarafından zabt ve rabt itdirüb kimesne tarafından dahl ve ta'arruz itdirmeyüb infâz emr-i şerifime mezid-i sa'î ve gayret eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan işbu emr-i şerif celilü's-şân vâcibu'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmun-ı mu'nifi birle 'âmil olasız şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahriren Fi el-yevmü'l-hadis 'aşar Şevval Sene erba' ve mieteyn ve elf. El-Mâkâmu'l-Muharrem el-Kostantiniyye

Hüküm No: 274	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab kadısına bildirildiğine göre yirmi güne kadar Kürd Murad oğlu Bekir Ağa tarafından zımmi vergisinin tahsil olunması hususunda	

Bâ-hatm-ı devletlü Mustafa Paşa vâli-yi Haleb ve Rakka

Hâlâ mesned-i nişin şeri'ate garrâ Medine-i Ayntab kadısı efendi ve kıdvatü'l-emâsil ve'l-akrân ağa ve yeniçeri serdârı zide kadrehüm berü's-selâm inhâ olunur ki medine-i mezbûre sükkânından ser-bevvâbin ve şilahşör-hassına 'izzetlü Hasan Ağa 'uhdesinde olan karralarda bâki iki bin üç yüz kırk sekiz gurus ve el-Hâc Battal Ağada dört bin dokuz yüz seksan dokuz buçuk gurus ve Seyfeddin oğlu el-Hâc Mehmed Ağa sekiz yüz otuz bir buçuk gurus ve nûrvâne ve ...Ve Küçük Kızıl-hisarda bin gurus ve Kelli-zâde Hafız Efendide üç yüz yirmi beş gurus ve Ali Efendi

zâde el-Hâc Ahmed Efendide üç yüz yetmiş beş guruş ve Voyvoda Hasan Efendide sekiz yüz kırk altı guruş ve Kethüda-zâde Ahmed Efendide yüz yirmi beş guruş ve derûn-ı şehri-sâlyânesinde iki bin guruş min haysu'l-mecmû' on iki bin sekiz yüz kırk guruş alacağımıza mukâbil Haleb tüccârlarından Mincâsil nâm zimmiden poliçe alınub kendüye ihâle olunmağın mebâlağ-ı merkumu inzimâm-ı re'y?? ma'rifetiniz ve Kürd Murad oğlu Bekir Ağa ma'rifetiyle yirmi güne kadar yerlü yerinden cem' ve tahsil ve rusûm-ı zimmiye edâ ve teslim itdirilmek bâbında divân-ı me'mûriyetden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl kılınmışdır inşallahu-te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vechi meşrûh üzre mebâlağ-ı merkumeyi ma'rifetiniz ve ağa-yı merkum ma'rifetiyle yirmi güne kadar cem' ve tahsil ve zimmi-yi mersûma teslim itdirilmek husûsına mezid-i dikkat ve ber-mûceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesüz deyü Fi 9 Şaban Sene 1206

Sayfa 166

Hüküm No: 275	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Kürd Murad oğlu Bekir Ağa'dan ve yeniçeri serdarı ve sair zabitan ve iş erlerinden iltizâm ve bedel-i iltizâmı tamamen ahz ve kabz etmesi istenilmesi hususunda	

Bâ-hatm-ı devletlü Mustafa Paşa vâli-yi Haleb ve Rakka

Hâlâ mesned-i nişin şeri'ate garrâ Medine-i Ayntab kadısı faziletlü efendi ve me'zûn bi'l-iftâ diyânetlü efendi zide fazlehâ ...ağa ve kâ'im-makâm nakibu'l-eşrâf siyâdetlü efendi ve yeniçeri serdarı ve sâ'ir iş erleri zide kadrehüm ba'de's-selâm inhâ olunur ki mir-livâ-yı Ayntab nısf-ı hissesi ser-bevvâbin ve şilahşör-hassına 'izzetlü es-Seyid Hasan Ağa 'uhdesinde olmağın mukâta'a-i merkum melhukâtından hissesine isâbet iden Kasab Ağalığı yedi yüz guruşa ...yedi yüz guruşa ve ...dokuz yüz guruşa ve resm-i 'arusâne iki yüz guruşa ve resm-i ...Kırk guruşa ve debbâğ-hane yüz yirmi beş guruşa ve bâc-ı ...elli guruşa ve resm-i ...Otuz guruşa ve resm-iyirmi beş guruşa sene-i sâbık üzre min haysu'l-mecmû' iki bin yedi yüz yetmiş guruşa Kürd Murad oğlu Bekir Ağaya işbu iki yüz altı senesi Martı ibtidâsından Şubat gâyetine değin iltizâm ve bedel-i iltizâmını tamamen ahz ve kabz itmeğın sene-i mezburda salefü'z-zikr maktû'âtlara kadimî zabt oluna-geldiği üzre merkum Bekir Ağa zabt ve ta'rif eylemek bâbında divân-ı me'mûriyetde işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl olunmuşdur yemine te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vechi meşrûh üzre Şubat gâyetie değin merkum Bekir Ağa nısf-ı hisse-i maktû'âta bundan akdem zabt oluna-geldiği üzre mutasarrıf olub ber-mûceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesüz deyü Fi 9 Şaban Sene 1206

Hüküm No: 276	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Dizdar Tayini
Belgenin Özeti: Divitdar Osman Efendi yeniçeri serdarı ve sair zabitan ve iş erlerine bildirildiğine göre Ayntab kalesi dizdarının henüz belli olmaması ve belli oluncaya kadar bir dizdar tayininin gerekli ve önemli olduğu hususunda	

Be-hatm-ı kebir Mustafa Paşa vâli-yi Halebü'ş-şehba hâlâ

Medine-i Ayntab'da mesned-i nişin şeri'ate garrâ faziletli efendi zide fazlehu ve me'zûn bi'l-iftâ diyânetli Efendi zide 'ilmihu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâlâ Ayntab mütesellimi ve divitdârımız 'izzetli Osman Efendi ve yeniçeri serdarı ve zabîtan-ı sâ'ire ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki devlet-i 'aliyeden Ayntab kal'ası dizdârı henüz zuhûr itmeyüb gelinceye değin bir dizdâr nasbı mühim ve elzem olmağla Ayntab ahalisinden Gergeri zâdeAğa zâtında ...edâ olmağın tarafınıza inhâ itmeleriyle devlet-i 'aliyeden mansûb-ı dizdâr zuhûrına değin mûmâ-ileyha kal'a-i mezbûre tarafından dizdâr nasb ve ta'yin eylediğimiz ma'lûmunuz oldukda hizmet-i merkumunda kıyâmı emrinde ihtimâm eylemek bâbında divân-ı Halebü'ş-şehbâ işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te'âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre cümleliz 'ale'l-ittifâk ağa-yı merkumun kal'a-i merkumeden Kıyâmına ihtimâm ve sen ki dizdâr nasb olunan ağa-i merkumsun devlet-i 'aliyeden dizdâr zuhuruna kadar hizmet-i merkumu edâ ve ve kal'a-ı mebûru hıfz ve kânun-ı kadim üzre derûn-ı kal'a sâkin ve selâmet derûn-ı kal'a bir kimesnenin izhâl itmeyüb hizmet-i merkumda mu'ayyen ve müstakim olub ber-mûceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfindan be-gâyet tahaşi ve mücânebet eylesesiz deyü Fi 7 Şaban Sene 1206

Hüküm No: 277	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: yeniçeri serdarı ve sair zabitan ve iş erlerine bildirildiğine göre fukaranın gözetilip himaye edilmesi ve zulmün önlenmesi amacıyla Ayntab'a Osman Efendi'nin mütesellim olarak atanması hususunda	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa vâli-yi Halebü'ş-şehbâ hâlâ

Medine-i Ayntab'da mesned-i nişin şeri'ate garrâ faziletli Efendi zide fazlehu ve me'zûnan bi'l-iftâ diyânetli Müftü Efendi zide 'ilmihu ve mefâhiru's-sâdâtü'l-kirâm kâ'im-makâm nakibu'ş-eşrâf ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdarı ve sâ'ir zabîtan ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki ahâli ve

fukârayı himâyet ve güruh ehl-i ‘arz sıyânet zımmında hin-i hareketimizde Ayntaba tarafımızdan bir mütesellim nasb olunması emr û fermân buyurulmakdan nâşî ittibâ‘ mücerrib’l-...divitdârimız kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân ‘izzetlü Osman Efendi zide kadrehu tarafımızdan belde-i merkuma mantûk-ı emr-i ‘âlî mütesellim nasb ve ta’yin olunmağla cümleliz ittifâk ve ittihâd üzre ahâli-yi memleket ve fukâra-yı re‘ayet ve gürûh ehl-i ‘arz himâyet ve sıyânet emrinde dikkat ve rabt olan şurût vekâyesinde kemâl-i ihtimâm ve Ve mûmâ-ileyhin re’işe?? Muvâffakat ve mutâbı‘at ve her sözünden taşra hareketden mübâ‘ardet ve beldenin mugâyir-i nizâm hâlî olur hâlât-ı tecavizinde mücânebet eylemeniz bâbında divân-ı Halebden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve ırsâl olunmuşdur inşallahu-te‘âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre emin ve rahâtı fukâra-yı müceb olur hâlâta sa‘î ve dikkat ve sen ki mütesellim mûmâ-ileyhasın sen dahi belde-i merkuma mütesellimliğın umurunda kıyâm ve her bir umûrın şer‘-i şerife tatbik iderek beldenin rabt olunan nizâmı hâlinin vekâyesi ve ahâli-yi fukaranın emin ve râhatlarını müntesib olur hâlât-ı istihsâlinde mezid-i sa‘î ve ‘izzet ve ber-müceb buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tahaşi ve mücânebet eyleyesiz deyü Fi 7 Şaban Sene 1206

Sayfa 169

Hüküm No: 278	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Kalemiye gelirlerinin tahsil edilmesi bu konuda asla geç kalınmaması senevi üç bin üç yüz seksen gurusu hisse hazır edilmesi hususunda emir	

Düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmu’l-‘âlem müdebbiru’l-umûru’l-cumhûr bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmum-ı mehâmü’l-enâm bi’r-re’is el-sâ’ib mümehhid-ı bünyânü’d-devlet ve’l-ikbâl müşeyyid-ı erkânü’s-sa‘âdet ve’l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sunûf-ı ‘avâtifu’l-meliki’l-a’lâ hâlâ Rakka ve Haleb vâlisi Mustafa Paşa edem-Allahu-te‘âlâ iclâlehu ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân bu def‘a kalemiye tahsiline me’mûr zide kadrehu tevki’u refi’u humâyûn vâsil oluncak ma’lûm ola ki sen ki vezir-i müşâr-ileyhsin devlet-i ‘aliyemin mukâta‘ât-ı miriyesinden olub Rakka ile Halebü’ş-şehbâ beynide vâki‘ cemâ‘at-i İlbeğlü ve tevâbi‘i mukâta‘asının nısf-ı hissesi senevî üç bin üç yüz seksen on iki buçuk gurusu mâl-ı miri ve üç yüz otuz bir gurusu kalemiye ile silahşörân-ı hassamdan Mir Salih zide müceddidenin ber-vechi mâlikâne ‘uhdesinde olduğu hazine-i ‘âmirem defterlerinde mukayyed olub mukâta‘a-i mezbûr hissesinden senevî iktizâ iden iki yüz yirmi iki gurusu sadr-ı ‘azam kalemiyesi kendüsinden bu tarafda bi’l-def‘ât taleb olundukda ve yerimde i‘tizâr dahi ibrâr ve mukâta‘a-i mezbûr hissesinin tevehihi tarihiyle olan bin yüz seksen altı senesinden iki yüz beş senesi gâyetine dek müctemi‘ olan ma‘ harc-ı aklâm yalnız üç bin dört yüz yirmi sekiz buçuk gurusu sadr-ı ‘azam kalemiyesi mir-i mûmâ-ileyhi hissesinin iki yüz beş ve altı seneleri fâ’izinden olmak üzre ve etrafda mültezimi cemâ‘at-ı mezkûra

boy-beği olanlardan ‘alâybeyi hâl tahsil olunmak için işbu emr-i şerifim isdâr irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde keyfiyet-i ma‘lûmun oldukda kalemiyesi mâddisi Sadr-ı ‘azam ve vekil-i mutlakım olanların vâridât-ı mu‘inesinde olub bir akçesinin ‘akde te’hire düçâr olmasına rızâ-yı hümâyûnum olmayub bu makûle-i mâddinin sana tahmil olması senden zuhûra gelen hizmet ve sadâkate mebni olmağla vâsıl-ı emr-i şerifim günü husûs-ı merkum meramına der-meyân idüb mezkûr ol-mikdâr kalemiye akçesini cemâ‘at-i mezbûre boy-beğilerinden tahsili husûsuna ihtimâm ve dikkat ve sadr-ı ‘azam tarafına tesyir ve tesyili mübâderet eylesin ve sen ki mübâşir-i merkumsun me‘mûr-ı tahsili olduğın sadr-ı ‘azamım kalemiyesini vezir-i müşâr-ileyhin ma‘rifetiyle cemâ‘at-i mezbûre boy-beğilerinden ve mir-i mûmâ-ileyhimin hissesi fâ‘izinden tamamen tahsil ve götürüb kabzına me‘mûra teslim ve beyhûde ...hazer ve mücânebet eylemeleri bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh üzre şeref-yâftâ-i sudûr olan emr-i şerif celilü’ş-şân vâcibu’l-ımtisâl ve lazımu’l-ittibâ‘ımın mazmun-ı itâ‘at-makrûniyla ‘amel olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasız tahriren el-yevmi’s-samî ‘aşar min Şehr-i Rebi‘u’l-Ahir sene sitte ve mieteyn ve elf

...Fi 29 Şehr-i Recebu’l-Ferd Sene 1206. El-Mâkâmu’l-mahrûse el-Kostantiniyye

...Bir kıt‘a hazine-i defter olmağın karşuda kaydı üzre ...merkumun mâl-ı kalemiyesine bin gurus kabzını Birle bu mahle şerifim virilmiştir. Fi Gurre Şaban Sene 1206

Sayfa 168

Hüküm No: 279	Tarihi: 1205
Belge Türü: Vesika	Belgenin konusu: Memuriyet Maaşının Arttırılması
Belgenin Özeti: Halep ve Rakka valisi olan Mustafa Paşa Efendi’nin memuriyeti hasebiyle mukataasının senevî beş yüz gurus olmasını talep etmesi hususunda	

Bâ‘is-i terkim-i hurûf budur ki Rakka ile Haleb beyinde vâki‘ cemâ‘at-i İlbeğlü ve tevâbi‘i mukâta‘asının nısf-ı hissesi mutasarrıfı silahşör-hassasına Salih Beğ zimmetinde bin yüz seksen altı senesinden iki yüz beş senesi gâyetine değin müctemi‘ olan üç bin dört yüz yirmi sekiz buçuk gurus kalemiye sadr-ı ‘âlî ma‘ harc-ı aklâm meblağı mukâta‘a-i mezbûrun iki yüz beş ve altı seneleri fâ‘izinden mültezimi ve boy-beğilerinden tahsili bâbında hâlâ vâli-yi Rakka ve Haleb devletlü Mustafa Paşa Efendi hazretlerine hitâben sâdır olan emr-i celilü’ş-şân mücebince me‘mûriyetim hasebiyle mukâta‘a-i mezbûrun senevî fâ‘izi fakat beş yüz gurus olmağın vezir-i müşâr-ileyh hazretlerinin bâ-buyuruldu-yı ‘âliye ta‘yin buyurdukları mübâşiri ma‘rifetiyle bâ‘is-i mukâta‘a-i mezbûr mültezimi es-Seyid Ahmed Efendi yedinden iki yüz be senesi fâ‘izi olmak üzre beş yüz gurus ve iki yüz altı

senesi fâ'izi olmak üzre boy-beğileri yedinden beş yüz guruş min haysü'l-mecmû' bin guruş mâl-ı kalemiye müşâr-ileyh sadaret-penâhide kabzına me'mûriyetim hasbiyle tarafımıza tamamen teslim ve ...olmağın işbu bin iki yüz altı senesi Şaban-ı şerifi gurrende Ayntab mahkeme-i şerifesi ...Mûmâ-ileyh mültezim Ahmed Efendi ve 'aşiret-i merkum boy-beğileri yedlerine li-eclü's-sened işbu vesika ketb ve tahrir ve i'tâ olunmuşdur

... küçük Mehmed ...hâlâ

Şühûdu'l-Hâl

Fahru'l-'ulema faziletli Ali Efendi el-müftü hâlâ, Siyahî Hasan ..., es-Seyid el-Hâc Mehmed Emin Efendi Kelli-zâde, Hafız es-Seyid Ebubekir Efendi Kelli-zâde, es-Seyid Yahya Efendi

Guruş: 175 yalnız yüz yetmiş beş guruşdur

Hüküm No: 280	Tarihi: 1206
Belge Türü: Tezkire	Belgenin konusu: Vusûl Varakası
Belgenin Özeti: Avarız ve bedel-i nüzulün ferman olmaksın vekil olan es-Seyid el-Hâc Battal Ağa'dan yüz yetmiş beş guruş teslim edilmesi hususunda	

Bâ'is-i terkim-i rakim budur ki

Bin iki yüz altı senesi mâl-ı 'avâriz ve bedel-i nüzul Ayntab 'uhdemizde bu bâ-emr-i 'âlî tahsiline me'mûriyetim hasebiyle mâl-ı merkumdan vekilimiz es-Seyid el-Hâc Battal Ağa yedinde yalnız yüz yetmiş beş guruş dahi tarafımıza teslim ve makbûzatımız olmağın yedine işbu vusûl varakası virilmiştir. Fi ... Sene 1206 tahsildâr Süleyman mâl-ı 'avâriz Ayntab

Guruş: 2500 yalnız iki bin beş yüz guruşdur

Hüküm No: 281	Tarihi: 1207
Belge Türü: Tezkire	Belgenin konusu: Vergi Ödemesi
Belgenin Özeti: Ayntab'da avarız ve bedel-i nüzul malların mutasarrıf olan el-Hac Battal Ağa tarafından teslim edilmesi hususunda	

Bâ'is-i terkim-i rakim budur ki

Bâ-emr-i celilü's-şân tahsil ve ahz ve kabzına me'mûr olduğumuz hasebiyle işbu bin iki yüz altı senesine mahsûben Medine-i Ayntab 'avâriz ve bedel-i nüzul

mâlından tarafımızdan bi'l-vükâle mutasarrıf olan siyâdetlü el-Hâc Battal Ağa yedinde iki bin beş yüz guruş tarafımıza teslim ve makbûzımız olmağın li-ecli's-sened yedine işbu vusûl tezkeresi virilmiştir. Fi 20 M Sene 1207 Süleyman mâl-ı 'avârız Ayntab

Guruş: 600 yalnız altı yüz guruşdur

Hüküm No: 282	Tarihi: 1206
Belge Türü: Tezkire	Belgenin konusu: Vergi Ödemesi
Belgenin Özeti: Ayntab kazasında el-Hâc Mehmed Battal Ağa'dan avarız bedellerinin verilmesi hususunda	

Bâ'is-i tahrir-i vusûl oldur ki

Ayntab kazasında bin iki yüz altı senesine mahsûb mâl-ı 'avârız ve bedel-i nüzulleri faziletlü Süleyman Efendi tarafından vekâletimiz hasebiyle sa'âdetlü el-Hâc Mehmed Battal Ağa yedinden yalnız altı yüz guruş pak akçe olmak hasebiyle ahzve kabz olunub ağa-yı mûmâ-ileyh yedine işbu vusûl tezkeresi virilmiştir defter-i mâ zabda ibrâz oluna

Abdulkadir tâbi' ve vekil Süleyman Efendi ...

... guruş

0175+2500+0600=3275

Yalnız üç bin iki yüz yetmiş beş guruşdur

Ber-vechi muharrer mâl-ı mezkûr Süleyman Ağa İtmeğle işbu mahale şerh kılınmıştır

Sayfa 171

Hüküm No: 283	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Mübadele
Belgenin Özeti: Mütesellimler cizyedârlar ve a'yan ve zabıtân ve iş erlerine bildirildiğine göre sefer esnasında asker olan olmayan mütesellimlerin Ruscuk, Varadin ve Bosna civarlarında alınanlar ile Osmanlı devletinde bulunan Bosna askerleri ile mübadelesi hususunda	

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-‘âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehtid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtıfı'l-melikü'l-âlâ Haleb valisi vezirim Mustafa Paşa edamullahu te'âla iclâlehû vakfı'l-kazâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvâhhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafî'î i'lâm-ı şerife ve'd-din vâris-i ulûm-ı ve'l-enbiyâü'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-meliki'l-mu'in Mevlana Haleb kadısı zidet-fezâilühu ve mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-ikrâm Haleb eyâletinde vâkî' kazâların kuzat ve nüvvâbı zide-fazlühûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân zikr-i âti hususa der-i aliyemden mübâşir ta'yin olunan dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden Mustafa zide-mecdihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve mezbureler ve cizyedârlar ve a'yan ve zabıtân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri zide-kadrehûm tevki'î refî'î hümâyuna vâsıl oluncak ma'lum ola ki el-haletü'l-hâze devlet-i aliye ebedi'ü'l-kıyamü'd-devâm eyleyince....müsamaha müteka'id olduğına binâen masalıha-i ahidnâmesinin yedinci maddesinde işbu sefer-i hengâmında asâkiri ve gayr-ı asâkiri zabt olunan cemi' isrâ-yı devlet-i aliye bilâ istisna devlet-i imparatoriye tarafından sebilleri tahliye ve Ruscuk ve Varadin ve Bosna havalisinde devlet-i aliyem mübaşirlerinden teslim olunub mukabelesinde ancak zindanlarda ve Bosna ser-kerdelerinden ba'zılarında bulunan devlet-i imparatoriyenin...teslim olunub ayâdi-i efrâd-ı memâlik devlet-i aliyede mikdâr-ı kesiri bakî olmağla devlet-i aliye ol-babda seferden mukaddem câri olan mu'amele olan tevcihleriyle yine ol-mu'amele ka'idesine muvaffakat ve asâr-ı mükeddere-i muharebeyi mahv ve izâle zımmında mecânen yani bilâ-bahâ ve bilâ-bedel tasrifnameler mübadelesinden sonra iki mah zarfında cümle abid ve siperleri herhangisini...ve rütbeden ve her kimde ve herhangi mahalde bulunurlar ise teslim eylemek ta'ahhüd ider şöyle ki fi-ma-ba'd tarafeyn re'ayasından cânib-i ahirin memâliketde kayd-ı esirde kalmaya ve ancak memâlik-i devlet-i aliyede kava'id-i re'ayasına rızâen din-i İslâmı kabul idenler ve memâlik-i Nemçede tathir idenlerinden ma'dâ tarafeyn-i memâliketden...kayd ise de kalmaya deyü esir imâlesini ber-vech-i tahsil müferreh ve mestur olub bu suretde memâlik-i mahrûsem ahalisi yedlerinde mevcut bulunan Nemçe isrâsından rızâsiyle din-i İslâmı kabul itmiş olmayubısdar iden her ne kadar mezkûr ve inâs esirler var ise Nemçeli tarafına teslim olunmak muktezâsı şürû-ı ahiretlüolmak ile der-i aliyem ve havâlisinde ahâli yedlerinde rızâsiyle din-i İslâmı kabul idenlerden ma'dâ nasrâ beyninde mütevellî isrânın teslimine şürû' ve mübâşeret olunduğı misillü sâ'ir memâlik-i mahrûsem ahâlisi yedlerinde rızâlarıyle din-i İslâmı kabul idenlerden ma'dâ her ne kadar nasrâniyetde hasr-ı zekûr ve inâs ve sağır ve kebir Nemçe ahalileri var ise bir mukata-yı şürû ahd-ı Nemçeli tarafından red ve teslim olunmak içün sahibleri huzur-ı şer'a getirmelerin ve o makbûlü nasranında ahrâr-ı birrle Nemçeliye istirdâd olunacak isrânın ashâbına her bir isrâ cânib-i miriyeden birer gurus virileceğini cümleye i'lân vesâ'it eylemeleri zımmında iktizâ idenlere te'kiden beyân ve tenbihden ve iş'ar-ı mah mübâderet ve o makule der'a lâzım gelen Nemçe isrâsından eziyye havâlisinde din-i edâlarında bulunanlar eziyyede mukîm ve

Nemçe kavâ'ulesine ve bir sâmi ve Basra havâlilerinde olanlar Haleb kasvâsına ve Basrada bulunanlar dahi İskenderiyede mukîm Nemçe konsolosuna teslim olunmak üzere der-i aliyemde mukîm Nemçe ahalisi kıdvetü'l-ümerâ'il-millet hizmet-i 'avâkıyye ile bi'l-müzâkere kararı virilmekle o makule nasrâniyetde ısrârı zâhir bermuceb-i ahidnâme-i hümâyun ma'rifetiniz ma'rifet-i şer'le ...olan kavvasulusu teslim için ta'yin olunan mübâşir mumâ-ileyhaya teslime ihtimâm ...eylemek için rikâb-ı hümâyunumdan hamıyyeten işbu emr-i şerifim ısdar ve mübâşir mumâ-ileyh ile te'addi olunmuştur imdi rızâlarıyle din-i İslâmı kabûl idenlerden ma'dâ nasraniyetden zekûr ve inâs-ı Nemçe isrâsı var ise nasraniyeti nizâm oldukda Nemçeliye teslim olunmak muktezâ-yı şart ahidnâmeden idüğü muktezâ-yı şart ahidnâmenin icrâ-yı ahz mutâlibdir...olduğu işbu redd-i isrâ şartı inhâ-i muharebede Nemçelü yedine geçen kala' ve memâlik devlet-i aliyeme kemâ fî-sabika istirdâd olunması şartının karşılığı idüğü ve o makule nasraniyetde ısrar eyleyince livaya istirdâd olunacak...içün gaib-i miriyye virilecek yüz gurus maliyeden sadr olan diğer emr-i şerifimde ber-vech-i tafsildir ve ma'an olunduğı vechle bu makule ...bulunduğı mahalde vâkî' hazine ve avarız tahsildarları ve mukata'at-ı emenâsı ve tarafları ve amel ve tahsilinin yedlerinde mevcut emvâl-i miriyyeden havâle olduğı ve ber muceb-i ahidnâme-i hümâyuna nasraniyetde ...zahir ise...

Sayfa 170 (Hüküm 283'ün Devamı)

içün mübâşire teslim olunduktan sonra ma'rifet-i şer'i ve mübâşir-i mumâ-ileyh ve cümle ma'rifetiyle sahibine virilecek meblağ dahi ma-beyninde sadr olan sabıku'z-zıkr emr-i şerifimden münderec şürût ve üslûb olmayub üzerine varılub bir cümle zabt ve hitâmında defterleri ve i'lâmâtı der-i aliyeme takdim olunmak iktizâ eylediğı ve bu maddede mevâd-ı ahire makbis olmayub ahidnâmede musarrıh ve münderic olduğı vechle din-i İslâmı kabul iden esirlerden ma'dâ nasraniyetde Mısırlı olan esirlerin zekûr ve gerek sağır ve kebir nasraniyetde ısrârı zâhir oldukda ber-muceb ahidnâme-i hümâyun derhal Neçelüye red olunmak lâbid idüğü ve nasraniyetde Mısır esiri.....râ'iyesine rûşen olur ise o makulenin birisi hâl-i men' ve def'iyle esir-i mezkûrun zâhire ihrâcı hükkâm ve zabıtân 'uhdesine makus idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşruh amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve o makule nasraniyetde Mısır Nemçe isrâsını bir mantuk ahidnâme-i hümâyuna ma'rifet-i şer'i ve mübâşir mumâ-ileyh ve zabıtân ma'rifetiyle zâhire ihrâcı ve hassa Akdeniz ve İzmir havalisinde bulunanları İzmirde mukîm Nemçe konsolosuna...bulunanları Haleb konsolosuna ve Mısırdaki olanların İskenderiyede mukîm Nemçe konsolosuna mübâşiri ma'rifetle teslim olunmak muktezâ-yı irâde-i şâhâneme olmağın kazâlarınızdan zâhire çıkmak nasraniyetde Mısır esirâsı ber-vech-i meşruh konsoloslara teslim için mübâşir mumâ-ileyhim teslim ve ashâb-ı isrâya dahi beher nefer için tahsis olunan yüz gurus mâl-i emr-i şerifim mucebince me'mûrlar ma'rifetiyle i'taya ve ol-babda kimesneye kadar vuku' gelmemesine ve Nasraniyetde Mısır esir-i mühim olmamasına ve dermiyân gayret ve hilâf-ı fermân hareket vuku'ından gayetü'l-gaye nehâşi ve mücânebet ve mübâ'adet eyleyesiz ve

sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin gerek mâliyeden ısdâr ve i'tâ olunan mârû'l-beyân diğ er emr-i ş erifim mazmûnı sen kima'lûmun olarak muc eb ve muktezasınca amel ve hareket birr le eyâlet-i merkumede vâkî' kazâlara varub bâlâda tahsil olunduğ ı vechle esirânın isim ve resm mahalleri ve ashaplarının şehir....ve kızı i'lâmat-ı ş er'iyeleriyle der-i alıyyeme mübâşir virmeleri iç ün emvâl-i miriyye me'murlarına ...konsolosunun ma'lul bir senede fermân-ı nâtık iç ün devlet-i alıyyeme isâle ikdâm ve gayret...emr-i mübâşir ...eylemek bâbında fermân-ı âli-ş ânım sadr olmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda ol-babda şeref-yafta-i sudur olan fermân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mazmun-ı ita'at-makrûnıy le amel ve hareket idüb hilâfindan hasr ve mücânebet ile eyleyesiz ve ş öyle bilesiz alâmet-i ş erifeme i'timâd kılasız tahriren Fi Evâhir-i Ş ehr-i Rebi'û'l-Evveli Sene sitte ve mieteyn ve elf. Bu sabıka kaim-i makâm sadr-ı a'zâm mektubı dahi vürûddır.

Kostantiniyye el-Mahrûse.

Sayfa 173

Hüküm No: 284	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Maraş sancağ ı mütesellimi bu husûs iç ün rikâb-ı hümâyûnumdan mübâşir ta'yin olunmuş olup ayân ve zâbitân ve iş erlerine bildirildiğ ine göre Rum-ili ve Anadolu kazalarından tertib olunan öküz arpası ve ş etrân ve bargir ve serm arpası ve beldâr ve câmuskede lüzumunun kalmadığ ı ve bunların ödmesinin affolunduğ una dair ferman	

Akza-yı kuzâtü'l-müslimin evveli velâtü'l- mucidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfî'u i'lâmu'ş-ş erife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtassu bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlana Maraş kadısı zidet fezâ'ile mefâhiru'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-ikrâm Maraş sancağ ında vâkî' kazaların kadıları ve nâ'ibleri zide fazlehüm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Maraş sancağ ı mütesellimi ve mukaddemâ bu husûs iç ün rikâb-ı hümâyûnumdan mübâşir ta'yin ve irsâl olunub el-yevm-i evveliyâ'ide olan zide müceddihümâ ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân 'ayân ve zâbitân ve iş erleri zide kadrehüm tevki'u refi'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki bi-lutuf-Allahu-te'âlâ ...devlet-i 'âliye lede'l-devâmım ile Rusya lobisinde mesâliha-i hayriye mûna'kıd olmakdan nâşî evvel-i bahâr iç ün Rum-ili ve Anadolu kazalarından tertib olunan mekâr-ı öküz 'arpası ve ş etrân ve bargir ve serm 'arpası ve beldâr ve câmuskede lüzûmı kalmamağ la fakat bunların cümlesinin 'afvına irâde-i 'aliyem te'alluk idüb lakin vilâyet a'yânlarının hâl ve keyfiyetleri ve fukaraya bu makûle mevâdı sebeb-i ...Akçe tevzi' eyledikleri ihtimâlden basid olmamak ile livâ-i mezbûre ...iç ün tertib olunan ş etrânın ihracları-ç ün livâ-i mezbûr kazalarına akçe tevzi' olunmuş ise tahsil olunmayub ve eğ er olunmuş ...fukaraya

...Teslim ile ...mülûkânemde fukaranın ...olmamaları matlûb-ı kat'î-yi şâhânem olmağla siz ki kuzât ve tevâb ve mütesellim ve a'yân ve zâbitân mûmâ-ileyhim ve sâ'irlerisiz livâ-i mezbûr kazalarından dahi fakat işbu evvel-i bahar için müretteb olunan iki yüz kırk mehâr-ı mekârı şetrân bi't-tamam 'afv olındığı müşir işbu emr-i 'âlişânım isdâr ve ile irsâl olunmağla yemine te'âlâ vusûlünde işbu emr-i şerifimi mahkemeniz ...der-'akib kayd ve cümle müvâcihesinde ferâ'it ve mersât-ı mezkûre tamamen 'afv olındığı fukara-yı re'ayet ve ahâli-yi memlekete ifâde ve devâm ömr-i devletim ar'iyesine mevâzabet eylemelerini beldeye ve şetrân-ı mezkûre için livâ-i merkume kazalarına akçe tevzi' olunmamış ise zinhar tahsil olunamayub ve eğer tahsil olunmuş ... fukaraya ...Teslim itdirmeğe mübâderet ve bu husûs için mübâşiriye tamı tamı ve sâ'ir bahâne ile fukaradan bir nesne aldığı ve virildiği istimâ' olunmak lazım gelür ise alanların ve virenlerin haklarından gelineceğini muhakkak bilesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin mürettebât-ı mezkûre tamamen 'afv olunmuş olup senin ol-tarafında ikâmetini müceb 'âlet kalmamağla rikâb-ı hümayûnum

Sayfa 172 (Hüküm 284'ün Devamı)

'avdet ve ...ve hilâf-ı 'âlişânım vaz' ve hareketinden mücânebet eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh üzre şeref-yaftâ-i sudûr olan işbu emr-i şerif celilü's-şân vâcibu'l-ımtisâlimin mazmun-ı mu'nifi birle 'âmil olasız 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren Fi'l-yevmi'r-rabi' min Şehr-i Cemâziye'l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf

Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

.... Fi 20 Recebu'l-Ferd Sene 1206

Bu siyâkda kâ'im-makâm sadr-ı 'azam mektubu dahi vardır.

Bu siyâkda bir dahi fermân-ı 'âlişân kâ'im-makâm sadr-ı 'azam mektubu ma'an vardır.

Hüküm No: 285	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Maraş mutasarrıfının imdad-ı seferiyesini toplayıp tahsil edilmesi hususunda	

Bâ-hatm-ı Devletlü Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka

Medine-i Ayntab'da mesned-i nişin şeri'ate garrâ faziletlü efendi hazretleri me'zûn bi'l-iftâ faziletlü efendi zide 'ilmihu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân voyvodası 'izzetlü ağa zide müceddide inhâ olunur ki mir-i mirân-ı kirâmdan Mar'aş

mutasarrıfı ‘izzetlü Ömer Paşa hazretlerinin sancağından iki yüz dört senesinden bâki kalan altı mâhassallık hazıriye ve iki yüz beş ve işbu altı senelerinin icâb iden imdâd-ı seferiyesi matlûbatı inzimâm-ı ma‘rifetimiz ile cem‘ ve tahsil ve paşa-yı mûmâ-ileyh hazretleri tarafına seneteyn-i mezkûreye mahsûben tamamen edâ ve teslim olunub mûmâ-ileyhin sancağ-ı mezkûr ahâlisi zimmetlerinde hazıriye ve gerek seferiye matlûbatı kalmayub husûs-ı mezkûrda inzimâm re‘y-i ma‘rifetimiz der-kâr olmak hasebiyle ...seneteyn-i mezkûrda hazıriye ve seferiye dâ‘ir bir taraftan mutâlebe olunmamak bâbında divân-ı cânib-i me‘mûriyetden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr olunmuşdur inşallahu-te‘âlâ bundan böyle mezkûr dört senesi bakayasından altı mâhassallık hazıriye ve gerek beş ve altı senelerinin seferiyelerine dâ‘ir bir taraftan mutâlebe olunmayub tamamen ve kemâlen mûmâ-ileyh tarafına ma‘rifetimiz ile edâ ve teslim olunmağla işbu buyuruldumuz sicil-i mahfuza kayd ve vâcibu’s-sened hıfz olunmak deyü Fi 20 Receb Sene 1206

Sayfa 175

Hüküm No: 286	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: bin iki yüz beş senesinde Anadolu ve Rumilide tertib olunan bargiran ve öküz arabalarının istihdam ve ihraçlarına ve hayvan vergilerinin tahsis olunması ve bu verginin fukaradan kimlerin verip vermediğinin belirlenip vermeyenlerden zorla alınması hususunda	

Mefâhirü’l-kuzzat ve’l-keâm ma‘denü’l-feza’il-ve’l-keâm Maraş sancağında vâkî kazâların kadıları ve nâ’ibleri zide-fazlühûm ve eyâlet-i merkume kaimakamı ve zikr-i âti husûli için bu def‘a mahsus-ı mübâşir ta‘yin olunan rikâb-ı hümâyunım kaimakamı çukadâri zide-mecdihûm ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân ve zabıtân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zide kadrehûm tevkî‘i refî‘û’s-şân-ı hümâyua vâsıl oluncak ma‘lum ola ki sefer-i hümâyunım için bin iki yüz beş senesinde memâlik-i Anadolu ve Rumilide vâkî elviye ve kazâdan tertib olunan mekârim-i müşterân bargirân ve öküz arabalarının tertibatına istihdâm ve ihrâclarına etrâfiyle ikdam olundığından sinin-i sabıkaya ...ve Haleb ve hizmât-ı lâzımede istihdâm olunub...ve noksan...kazâların...onların dahi akçeleri fetevâ-yı râ’iyyet ve ahalisi memâlikinden tahsis ile a‘yân ve sâ’irleri ve der‘uhdeci makuleleri akıl eyledikleri istikâre olmağla fermânı getirmeyenler ve noksan virenler ağmaz olundu tekml hizmet iden kazâlar ile müsâvi....suretde ta‘til ve tesviye şûrutına ri‘âyet olunmuş olmağın gayr-ı ba’d izn yerinin akzâ eyledikde evvel kını ba-tahrir kıldım deyü muhalefet vesâ’ire dahi sirâyet ile ihtilâl...bâdi olmağın zahir olmakdan nâşi vürûd itmeyen mürettebat için fukaradan kaçır gurus tahsil olunmuşdur ve kimler ahz eylemişdir mahallerinde sicil-i mahfuzdan arz ve vukufdan sû’âle tahkîka birrle fukaradan kaç gurus tahsil olunmuş ise ve her kimin zimmetlerinde kalmış ise tekrar fukaradan bir akçe ve

birce....şartıyye icâb ve iktizâ idenlerden ma‘rifet-i şer‘i ve mübâşir ma‘rifetiyle ale‘l-asl tahsil olunub muhalefet iderler ise ahz ve kabz olunarak zahirâ emvâl ve eşyalarından tahsil ve hazine-i amireme irsâl ve teslim ve hakikat hâl ordu-yı hümâyunıma arz ve i‘lâm olunmak üzere mübâşirhususına irâde alim-i ta‘alluk itmekle siz ki kuzzat ve nüvvâb ve eyâlet-i merkume kaimakamı ve a‘yân ve zabıtân mumâ-ileyhim vesâ‘irimsiz mezbure edasından tertib ve ihrâc fermânım olan üç yüz mehâr-ı müşterâ iden bir mehârımı ordu-yı hümâyunıma vürûd itmek ile külliye üç yüz mehâr-ı müşterân için fukaradan bir akçe talep ve tahsilinden mücânebet olunmak şartıyla ma‘rifiniz ve ta‘yin olunan mübâşir ma‘rifetini ve cümle ittifakıyla ahz ve kabz olunarak ale‘l-ahali tamamen ve kâmilan tahsil ve mübâşir mumâ-ileyha teslim ordu-yı hümâyunıma irsâl olunmak fermânım olmağın işbu emr-i celilü’şânım ısdar ve mübâşir mumâ-ileyh ile irsâl olunmuştur imdi vüsûlünde fukaradan...kılâsız mübayi‘in akıl ve bel‘ olunması hususına rızâ-yı alim olunmayub icâb ve iktizâ idenlerden tahsili matlubı idüğü ma‘luminız oldukda tertib olunan mezkûru‘l-kayd ...müşterân için fukaradan kaç gurus tahsil olunmuştur ...ahz eylemiştir sicil-i mahfuzdan ve ba-arz ...vuku‘ından ...ve tahkik iderek fukaradan tekrar bir akçe ve birceüzre fukaradan her kaç gurusın tahsil olunmağın ...ma‘rifetiniz ve mübâşir mumâ-ileyh ma‘rifeti ve cümle ittifakıyla bir akçesi geriye kalmamak şartıyla ...tamamen ve kâmilan tahsil ve ikrârede muhalefet iderler ise ahz ve kabz olunarak zâhira emvâl ve eşyâtdan mübâşir mumâ-ileyha teslim ve bir an ve bir sa‘at mukaddem müşterâ ordu-yı hümâyunıma irsâl ve hazine-i amireme teslime bi‘l-ittifaka...keyfiyle tahrir ve i‘lâma müsara‘at ve hilâfından....mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin....üzre işbu emr-i şerifimle livâ-i mezbura varub tertib olunan üçer mehârdan mekârı müşterân için tekrar fukaradan bir akçe ve birce....şartıyla fukaradan ahirin zimmetlerinde kalan meblağ yedine...tahsil ihraç ve...geriye kalmak şartıyla ma‘rifetiniz ve ma‘rifet-i şer‘i ve (tahrib)

Sayfa 174 (Hüküm 286’nın Devamı)

tamamen tahsil zimmetlerinde kalan akçeye muhalefet ider ise emvalinden tahsil ve ahz ve istihâb ve....ordu-yı hümâyunıma götürüb hazine-i amirem hususına kemâl-i takyid ve istihâm ve beyhude vakt geçirmekden ve hilâf-ı rızâ hareketden huzuru mücânebet eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yafta-i sudurına fermân vacibü‘l-ittiba‘ ve lâzımü‘l-imtisâlimi mazmun-ı emr-i fermânım hâsıl olub hilâfından hazır ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i‘timâd kılâsız tahriren Fi el-yevmü’s-sâmin min Şehr-i Rebi‘ü‘l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Sayfa 174

Hüküm No: 287	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyruldu	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Maraş eyaletinden müşteran hissesinin tahsil edilmesi hususunda	

Adana'dan berü sefer-i...hizmât-ı aliyyede istihdâm olunmak üzre müretteb olan müşterân beğ iki yüz beş senesine mahsuben eyâlet-i Maraşdan üç yüz mehârı müşterâda tahsil bâbında bir kıt'a emr-i âli sadr itmekle kuzzat-ı mezburın üç yüz müşterândan yetmiş sekiz ve bir rebi' müşterân hissesi sicil-i mahfuzadan mahreç mu'accesidir balâda maktur Fi 28 Sene 1206... Maraş.

Sayfa 177

Hüküm No: 288	Tarihi: t.y
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Bostancı mahallesinde Bostancı câmi'-i şerif-i vakfından almak üzre yevmi iki akçe vazife ile imam olan es-Seyid Mehmed Derviş vefatından sonra yeri mahlûl kalması hasebiyle es-Seyid el-Hâc Mehmed Halife'nin görevlendirilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i 'alîşân tûğrâ-yı garra-yı hükm-i şerifi budurki

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'ü tevki'ü refi'ü'ş-şân-ı hâkânî es-Seyyid el-Hâc Mehmed Halife zide hülâsa rikâb hümâyûnuma 'arzuhal idüb Ayntab'da Bostancı mahallesinde vâki' Bostancı câmi'-i şerif-i vakfından almak üzre yevmi iki akçe vazife ile nısf-ı imâm olan es-Seyid Mehmed Derviş fevt olub müşteraken...bilâ-veled fevt olub nısf-ı cihet-i mezkûre mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcih olunub yedine berât-ı şerifim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğin bilâ-veledi fevti vâki'-yi hisse mahlûlünden tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezid-i 'inâyet pâdi-şâhânem zuhûra getürüb bin iki yüz altı senesi rebi'ü'l-evvelinin on altıncı günü tarihiyle müteveffî virilen ru'us-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr es-Seyid el-Hâc Mehmed Halife zide hülâsa varub müteveffâ-yı merkum karındaşı mahlûlünden imâmet-i mezbûrun nısfına dahi mutasarrıf olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta'yin olunan yevmi dört akçe vazifesin vakf-ı mezbûr mahsulünden mütevellisi olanlar yedinden alub mutasarrıf ola şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Kostantiniyye el-Mahrûse

Hüküm No: 289	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Şehreküstü mahallesinde Şeyh Ramazan Efendi Câmî'-i vakfından almak üzere vazife-i mu'ine ile imam olan es-Seyid Ahmed'in vefatından sonra yerinin mahlûl kalması hasebiyle yeniden görevlendirme yapılması hususunda	

Berât-ı şerif-i 'alîşân tûğrâ-yı garra-yı hükm-i şerifi budurki

Evlâd-ı vâkıfdan işbu tevki'ü râfi'ü tevki'ü's-şân-ı hâkânî el-Hâc Mehmed zide hülâsa rikâb-ı hümayûnuma 'arzuhal idüb Ayntab'da Şehreküstü mahallesinde vâki' Şeyh Ramazan Efendi Câmî'-i vakfından almak üzere vazife-i mu'ine ile ber-vechi meşrutîye imâm olan evlâd-ı mezkûrdan es-Seyid Ahmed fevt olub imâmet-i mezkûr mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcih ve yedine berât-ı 'alîşânım virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğın evlâdı olub nöbet-i tasarruf-ı merkumun ise mahlûlünden tevcih olunmak fermân olmağın hakkında mezid-i 'inâyet pâdi-şâhânem zuhûra getürüb bin iki yüz altı senesi rebi'ü'l-ahirini on üçüncü günü tarihiyle müverreh virilen ru'us-ı hümayûnum mücebince bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkum el-Hâc Mehmed 'an-ı evlâd-ı vâkıf zide hülâsa varub müteveffâ-yı merkum yedine câmî'-i mezkûrda imâm olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel imâm olan vazife-i mu'inesini ne vechle mutasarrıf ola-gelmiş ise merkum dahi ol-vechle vazife-i mu'inesi evkâf-ı mezbûr mahsûlünden mütevellisi olanlar yedinden alub mutasarrıf ola şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahriren el-yevmü'l-hamis 'aşar min Şehr-i Rebi'ü'l-Ahir Sene sitte ve mieteyn ve elf

El-Mâkâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

Sayfa 176

Hüküm No: 290	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Kilis Kasabası mutasarrıfı el-Hac Ömer Efendi'nin vefatıyla yerinin boş kalması hasebiyle es-Seyid Osman'nın görevlendirilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i 'alîşân tûğrâ-yı garra-yı hükm-i şerifi budurki

Dimos Ayntab mukâta'ası mâlından almak üzere senevî Ayntabî kile-i hintaya mutasarrıf Kilis Kasabası kurbunda hazret-i ...olan hazret-i Zeynel Abidin sülâlesinden el-Hâc Ömer Efendi fevt olub mahlûl olmağla mahlûlünden iki buçuk kilesi işbu râfi'ü tevki'ü refi'ü's-şân-ı hâkânî es-Seyid Osman zide şeref siyâdeteye

tevcih ve kusûrı hazine-i manda olmak fermânım olmağın husûsunda mezid-i ‘inâyet pâdi-şâhânem zuhûra getürüb bin iki yüz altı senesi Muharreminin yirminci günü tarihiyle müteveffî virilen ru’us-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu sa’âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Seyid Osman zide şeref-siyâdete varub vechi meşrûh üzre ta’yin olunan senevî iki buçuk kile- Ayntab hintasın Dimos Ayntab mukâta‘ası mâlından emin olanlar yedinden alub mutasarrıf ola şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i’timâd kılalar tahriren Fi’l-yevmi’s-sâmi ‘işrin Muharremu’l-Haram Sene sitte ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniye el-Mahrûse

Sayfa 179

Hüküm No: 291	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Kanunlara Uyma
Belgenin Özeti: İmamet hususunda padişah ve kanunların emrine göre hareket edilmesi hususunda ferman	

İktizâ ider ise halef-i müşâr-ileyh tarafına müşterekdir ve teslim-i birle ibrâ-i zimmet itdirmeye mezid-i sa’î ve ihtimâm ve müceb-i emr-i şerifimle ‘amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vusûl buldukda fermân-ı vâcibu’l-ittibâ‘ ve lâzımu’l-imtisâlimin mazmun-ı imâmet makrûnıyla ‘âmil olub hilâfına rızâ ve cevâz göstermeye şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timâd kılâsız tahriren fi’s-sâmi‘ ‘aşar min Şehr-i Cemâziye’l-Evvel sene sittin ve mieteyn ve elf. Hurrire Fi 8 Cemâziye’l-Evvel Sene 1206

Hüküm No: 292	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyruldu	Belgenin konusu: Vergi Ödemesi
Belgenin Özeti: Haleb ve Şam taraflarına koyun sevk iden zümre-i tüccâratdan Ayntab’dan geçerken her koyundan iki akçe Ayntab voyvodalığına ve her sürüden bir koyun verilmesine ilişkin	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa Vâli-yi Haleb ve Rakka hâlâ

Hâlâ Halebü’ş-şehbâda ve Ayntab’da mesned-i nişin şeri‘ate garrâ faziletli Efendi zide fazlehâ ve kıdvatü’l-emâcid ve’l-a’yân mütesellim voyvodaları zide kadrehümâ ve mefâhürü’s-sâdâtü’l-kirâm kâ’im-makâm nakibu’ş-eşrâf zide şerefimâ ve sâ’ir zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zide kadrehümâ inhâ olunur ki öteden-beri Haleb ve Şam taraflarına koyun sevk iden zümre-i tüccâratdan Ayntab’dan mürurlarında berât-ı ‘âlişânda mukayyed olduğu vechi üzre be-her koyundan iki akçe Ayntab voyvodalığı mukâta‘ası mutasarrıflarına ve be-her sürüde

bir re's koyun Dimos Ayntab mukâta'asına olmak üzre Kasab Ağalarına viregelmişler iken bundan akdem Ayntab ...'ilm-i efzâ-yı ...ve tuğyân-ı mesmû' hazret-i keşürü's-sâni buyurulub hakkında ...ataş-pâr mülûkâne-i firûzân fermân-ı kazâ ceryân idüb tertib-i cezâ kılınan Battal oğlu Mehmed Paşa nâm şikâvet-i nişân bir müddetden berü Ayntab'dan mürûr iden koyundan Ayntab bâcı diyerek be-her koyundan beşer para olub bu vechle isdâs-ı zulm-i sarh ile mürûr ve sürûr iden zümre-i tüccârâna müceb gadrî hâlât olduğu zâhir ve nümâyan olub bu müsüllü zulm ve gadrin ...Osmaniyede hudûsî tecavüz-i mugayyer rızâ-yı hazret-i şehin-şâhi eylediği ...Olmağın bu güne zulmün def' ve ref'î irâde-i zimmet olmağla fîmâ-ba'd Haleb ve Şam taraflarına 'azimet iden tüccârân Ayntab'dan mürûrlarında berât-ı 'âlişânda mastûr olduğu be-her koyundan ikişer akçe ve be-her sürüden birer koyundan ziyade Ayntab bâcı nâmı ve bahâ-i sâ'ire ile bir para ve ber-vechi mütâlebesi olunmayub ve ziyade matlûb ider ki diye bi'l-ittifâk def' eyleyüb bundan böyle ziyade ahz ile isdâs-ı zulm ve def'ine ...var iken def' itmeyüb ağmâz-ı 'ali ile tekrâr hudûsuna bâ'is olur ...üzerine olsun ve bunun mazmûnı muhâkim sicilâtına kayd ve düstûru'l-'amel tutulub bundan böyle zikr olunan iki akçe bir koyundan ve be-her sürüden birer koyundan ziyade birer akçe mütâlebe olunmak bâbında divân-ı Halebden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve tüccârân yedlerine i'tâ olunmuşdur inşallahu-te'âlâ gerekdir ki ber-vechi meşrûh ve ber-müceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tahaşi ve mücânebet eyleysiz düyü

Fi 11 Cemâziye'l-Evveli Sene 1206

Sayfa 178

Hüküm No: 293	Tarihi: 1204
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Çarşı-hanları evkafı mütevellisi olarak Mevlana Şeyh-zâde es-Seyid Mehmed Sa'id'in tevcih edilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i 'âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân sitân-ı hâkânî hükm-i şerifi budur ki

Medine-i Ayntab'da Çarşı-hanları civâr-ı evkafının nâzırı olmayub vakf-ı mezbûrun ta'mir ve terimine nâzır nasb ve ta'yin olunmak lazım ve mühim olmağla erbâb-ı istihkâkdan çarşı-yı mezbûr sâkinlerinden işbu râfi'u tevki'u refi'u's-şân-ı hâkânî Ali zide kadrehu her-vechle layık ve mahal-i müstehak olmağın nezâret-i mezkûreye vakf-ı mezkûrun kemâlî müsâ'desi olmağla yevmi on iki akçe vazifesiye cihet-i mezkûre tevcih olunub yedine müceddiden berât-ı şerif-i 'âlişânım virilmek bâbında akza-yı kuzâtü'l-müslümin kadısı Mevlana Şeyh-zâde es-Seyid Mehmed Sa'id zidet fezâ'ile 'arz itmeğın mücebince vâki' ise merkuma tevcih ve sadaka idüb

bu berât-ı hümâyûn sa'âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkum Ali zide kadrehu varub zikr olunan evkâfın nazırı olub hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddi kıldıkdan sonra vakf-ı mezbûrdan almak üzre yevmi on iki akçesine mutasarrıf olub vâkfın ruhı ve devâm-ı 'ömr-i devletim için du'âya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerifime i'timâd kılalar tahriren fi'l-yevmi's-sabi' min Şehr-i Recebü'l-Ferd Sene erba' ve mieteyn ve elf. El-Mâkâmu'l-Kostantiniyye el-Mahrûse

Hüküm No: 294	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Bostancı Mahallesinde Bostancı Câmi'-i şerifinin vakfının hatibinin vefatıyla yerine Mehmed Halife'nin tayin edilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i 'âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân sitân-ı hâkânî hükm-i oldur ki

İşbu râfi'ü tevki'ü refi'ü's-şân-ı hâkânî es-Seyid el-Hâc Mehmed Halife zide hülâsa-i divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Ayntab'da Bostancı mahallesinde vâki' Bostancı Câmi'-i şerifinin vakfindan almak üzre vazife-i mu'ine ile hatib olan Mehmed Halife fevt olmağla mahlûlünden kendüye tevcih ve berât-ı şerif-i 'âlişân virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eylediği paye-i serir-i i'lâma telhis olundukda hakkında mezid-i 'inâyet-i pâdi-şâhânem zuhûra getürüb sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince tevcih idüb bin iki yüz altı senesi rebi'ü'l-evvelinin yirmi ikinci günü tarihiyle müverreh virilen ru'us-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki mezbûr es-Seyid el-Hâc Mehmed Halife zide hülâsa varub müteveffâ-yı merkum yerine câmi'-i mezbûrda hatib olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel hatib olanlar vazife-i mu'inesiyle tevcihle mutasarrıf ola-gelmişler ise merkum dahi ol-vech üzre vazife-i mu'inesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellisi olanlarından alub mutasarrıf ola şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse

...

Hamdi el-Hâc Mustafa el-musahlakMahmud Paşa medâru'l-hülâsa ..

...Fi 20 ...Sene 1206

Hüküm No: 295	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Fukaranın Gözetilmesi
Belgenin Özeti: Halep eyaletinin Rakka eyâleti'ne ilhak edilmesiyle bölgede düzenin sağlanması, fukaranın gözetilmesi mal ve namuslarının korunması emri ile Mustafa Paşa'nın mutasarrıf olarak görevlendirilmesi hususunda	

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehtid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtıfı'l-melikü'l-âlâ hâlâ Haleb eyâleti mutasarrıfı vezirim Mustafa Paşa edamullahu te'âla iclâlehü tevkî'i refi'i hümayun vâsıl oluncak ma'lum ola ki vüzerâ-yı 'azâmımın birûna me'murı ve vükelâ-yı fihâmın umûr-ı didegân-ı güzâr ve şeca'at-şî'ar olub her vechle müstehak Ayntab ve şayeste-i atıfet olduğının mezid-i aliye-i gaib-i şahâne seniye-i râfet padişâhım huzura getirilüb şeref-yafta-i sudur olan hatt-ı hümayun şevket-makrunım mucebince işbu bin iki yüz altı senesi mâh-ı Rebi'û'l-evvelinin on beşinci gününden ve mukata'atını dahi mâliye tarafından tahrir olunan emr-i âli-şânımda münderc olan tarihinden zabt ve mukayyed olan mâl-i mirisini dahi ze'ametiyle tamamen ve kâmilen cânib-i miriyye edâ ve teslim ve sabıka misillü iskân-başısı Timur şekâvet mağfurun-ileyh getirüb izâle eylemek şartıyla üzerinde olan Haleb eyaletine ilhakan avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avârıf-ı behiyye-i hazrevânımdan Rakka eyâleti sana tevcih ve idüb i'lâm için ta'yin olunmuşdur buyurdum ki hatt-ı hümayun 'inâyet-makrûnımla sadr olan fermân-ı celilü'l-kadrim mucebince zikr olunan Rakka eyaletine dahi şürût-ı mezkûre ile üzerinde olan Haleb eyaletine ilhakan sen mutasarrıf olub zabt ve rabt itmekle himâyet ve siyânet kul ve ri'âyet bâbında ve şakk-ı mezbur-ı ileyh getirüb izâlesinde olan etrâf ve havâlisini boş eşkıyadan tathir ve te'mil ve terfihinde refi' te'âddiyatdan mutalebde ve mâl-i mirisinin vakt ve zamânıyla tamamen cânib-i miriyyeye tesliminde vesâ'ir fermân olan hizmet-i aliyemin edâ ve temeşşit ve ...bezl-i iktidâr....eyleyüb fî-mâ-ba'd fukara ve râ'iyet ve sükkân-ı ...vilâyete ber-vechle zulm ve te'addi ve tecavüzden begayet ihtirâz ve ictinâb üzre olasın şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i'timad kılasız tahriren Fi el-yevmü'l-hams işrin min Şehr-i Rebi'û'l-Evveli Sene sitte ve mieteyn ve elf.

Hüküm No: 296	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Halep'in Rakka eyaletine ilhakıyla Mustafa Paşa'nın tevcih olunmasından sonra miriyellerin zamanında ve yerli yerinden tahsil edilmesi hususunda	

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehammi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehtid-i bünyâdü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'adeti ve'l-iclâl el-mahfûfi bi's-sunûfi avâtıfû'l-melikü'l-âlâ Haleb valisi olub bu def'a Rakka eyâleti ilhakan tevcih olunan vezirim Mustafa Paşa edamullahu te'âla iclâlehû ve kıdvetü'l-kuzzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlana Rakka valisi zide-fazlühû tevki'i refi'i hümayun vâsıl oluncak ma'lum ola ki sen ki vezir-i müşârü'n-ileyhsin vüzerâ-yı azâmanın bâr-güzâr olduğına binâ'en şeref-yafta-i sudur olan hatt-ı hümayuna 'inâyet-makrûnım mucebince işbu bin iki yüz altı senesi mâh-ı Rebi'û'l-evvelinin on beşinci gününden zabt ve mâl-i miriyyesi vakt ve zamânıyle yerli yerinden tahsil ve tamamen ve kâmilan cânib-i miriyye edâ ve teslim eylemek şartıyle avâtıf-ı aliyyeve avârıf-ı hasenesi şahânemden Rakka eyâleti Haleb eyaletine ilhakan tevcih ve divân-ı hümayunum tarafından emr-i şerifim ısdâr olunub lâkin vüzerâ-yı azâmımdan bu makuleye virilan mansıb mutasarrıflarının azl ve nasbı vuku'ında halef ve selefin ma-beyn-i hesâbları rü'yyet ve tarih-i tevcihlerine göre kendülerine isâbet iden her ne ise taraflarından ahz ve kabz olunmak ka'ide-i mer'iyyeden olmakdan nâşış binâ'en-aleyh tarafeynden 'âri ve himâyeden 'âri olarak ka'ide-i mer'iyyeden hakkaniyet üzre ma-beyn-i hesablaları rü'yyet ve tarih-i tevcihine nazaran hayyaratından seleflerinin ve yahud mütesellimlerinin hasılât ve makbuzâtından her ne mikdar meblağın icâb ve muktezâ ider ise tarafeynden ahz ve kabz ve öteden beri mer'i tutulan ka'ide-i kayda müsted'a üzre iki yüz beş senesi Şubatı ibtidâsından azli tarihine değin selefin eyâlet-i mezkûre mukata'atı emvâl-i miriyye seferrine ma'rifet-i şer'i ve Rakka hazinesi kâtibleri ma'rifetiyle bu külli hesâb zimmetinde kalan her ne ise tarafına teslim ve inzimâm-ı re'yi ve havâle olunan mahallere edâ olunub ibrâ ve zimmet olunmasına irâde-i.....ta'alluk itmekliğin hassaten işbu emr-i celilü'l-kadrim ısdâr ve rikâb-ı hümayunım kaimakam Tatarlarından es-Seyid Mehmed ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde fermânım olduğu vechle eyâlet-i mezburenin tayâratını işbu bin iki yüz beş senesi Şubatı ibtidâsından azli tarihine değin emvâl-i miriyyesinden selefin ve yahudtahsilât ve makbuzâtından her ne mikdar meblağın reddi icâb ider ise ma'rifet-i şer'i ve hazine-i mezbure kelyetle ma'rifetiyle ise tarafeynden ahz ve kabzidüb ba'de

beyyine tahrir imkânı olan mahallere edâ ve teslime edâ ve bezl-ieyleyesin sen ki kadı mumâ-ileyhsin ...himâyeden ‘âri olarak lâzım gelen mebâlîğ her ne mikdar.

Sayfa 183

Hüküm No: 297	Tarihi: 1205
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Birecik nahiyesinden alınan senelik verginin Rakka eyaletinin Reşi aşireti tarafından uğradığı saldırı ile aldığı zararı karşılaması sebebiyle Rakka’ya verilmesi hususunda emir	

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘âlem müdebbir-i umûrû’l-cumhur bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmim-i mehammi’l-enâm bi’r-re’yi’s-sâ’ib mümehhid-i bünyâdü’l-devletü ve’l-ikbâl müşeyyid-i erkânî’s-sa’adeti ve’l-iclâl el-mahfûfi bi’s-sunûfi avâtıfû’l-melikü’l-âlâ Rakka valisi vezirim Paşa edamullahu te’âla iclâlehû ve kıdvetü’l-kuzzat ve’l-hükkâm ma’denü’l-fezâ’il ve’l-keâm Mevlana Rakka kadısı zide-fazlühû tevkî’i refi’i hümâyün vâsıl oluncak ma’lum ola ki es-Seyid el-Hac Mehmed zide-kadrehûnın rikâb-ı hümâyünima takdim eylediği arzuhal mefhumında Rakka hazinesi aklâmından Birecik nahiyesine tabi’ ber-vech-i mâlikâne ‘uhdesinde olan karye ‘ilmûhu şehâbetiyye maktu’ı re’âyaları maktu’î’l-kadim min külli’l-vücûh ...haricden müdâhale ve bu revâzi olunmak icâb itmez iken mukata’a-i mezbure dâhilinde sâkin Reşi aşireti re’âyalarının rûsum-ı ra’iyyet tahsiline me’mûr olanlar ve aşiretleri kelyetlü adam ile bu bahâ ile mukata’a-i mezbure karyelerde eyyamdan ikamet ve hilâf-ı şer’i şerif ...virecek ve cürm ahz eylediklerinden gayrı envâ’ mutalebe ve te’addiyata cesâret eylediklerinden perâkende ve perişanlıklarına bâ’is olmağla ...ol-makulelerin hilâf-ı şer’i şerif ve muğayyer şürût-ı emr-i münif vâkî’ olan zulm ve te’addileri men’ ve def’ itdirmek bâbında emr-i şerifim sudûrını istid’a-yı ‘inâyet eylediği ecilden hazine-i amiremde mahfuzbaş muhasebe defterlerine nazâr olundukda Rakka hazinesi aklamından Birecik nahiyesine tâbi’ karye-i şehâbeye maktu senevîsi otuz bir bin iki yüz altmış akçeye mâl olup virilagelen malımdan bir sene Rakka hazinesine virilmek üzere selasan hissesi yedi yüz seksen gurus ma’accele ile mumâ-ileyhin ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olduğu ve mâlikâne virilan mukata’at ve karra ve mezarı vüzerâ ve mirmirân ve mütesellim vesâ’ir ahali-i arif taraflarından bilâ-fermân bir akçe ve birmutalebesiyle içinde olmamak üzere cürm ve te’addileri men’ ve def’ olunmak mefruzû’l-kalem ve maktu’î’l-kadim min-küllî’l-vücûh bir setite üzere himâyetde oldukları mübeddeân malikâneye berat ile mutasarrıf olmaları düstûr-ı i’-mâl tutulan mâlikâne şürûtından idüğü der-kenâr olundukda der-kenârı mucebince emr-i şerifim virilmek bâbında iftihârü’l-ümerâ’i’l-ekârim hâlâ rikâb-ı hümâyünim defterdârı Osman dâme-mecdûhu telhis itmekle telhis mucebince amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifle vardukda bu babda

sadr olan emrim üzre amel idüb dahi ber-vech-i muharrer Rakka hazinesi aklamından uhdesinde olub şürût-ı bâlâda tafsil ve beyân olundığı üzre hazine-i amire defterlerinde mukayyed olmağla vezir-i müşâr ve kadı-i mumâ-ileyhim ber-muceb-i şürût...amel ve hareket olunub hilâf-ı şürût...mukata'a-i mezbur...merkumların vesâ'irleri ol-vechle müdâhale olunan ve te'addileri muvakkat-i şer'i ile men' ve def'eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i'timâd kılasız tahriren Fi kûm esâmi Zi'l-ka'deSene hams ve mieteyn ve elf. El-Mahrûse Kostantiniyye.

Sayfa 182

Hüküm No: 298	Tarihi: 1205
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Kanunlara Riayet
Belgenin Özeti: Tatar Mehmed ile irsal olunan fermana göre Akdenizde bulunan serdarlara ve tımarlı asker ve muhafızlara zabitan ve neferâtına padişahın emir ve kanunlara göre muamele edilmesine ilişkin	

Akza kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-müvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn rafî'i i'lâmü'l-şerife ve'd-din vâris-i ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-melikü'l-mu'în Anadolunun orta kolunihâyetine varınca vâkî' mevâdi'l-azam zidet- fazlühûm ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm ve sâ'ir kuzat ve nüvvab zide-fazlühûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vüzerâ ve zabitân ve müstahfazan zide-kadrehûm tevkî'i refî'i hümâyuna vâsıl oluncak ma'lum olunca cülûs-ı hümâyuna minnet-makrunım vuku'ında 'umumân tecdidve'l-hükkâm olunmak râ'ib devlet-i aliyyede ve kava'id-i mer'îye saltanat-ı seniyyemden idüğünü memâlik-i mahrûse memâlik-i şahânemde vâkî' kılâ' ve bika'ı hakâniyeden Anadolunun....vâkî' eyâlet ve elviyyede olan kal'alarda vâkî' büyük tımarlarda mutasarrıf mustahfizzân neferâtı yedlerinde olan berâtları getirüb rikâb-ı müsta'bide tecdid eylemeleri için tenbihâ şâmil evâmir-i aliyyem ısdâr-ı lâzımeden idüğü hâlâ rikâb-ı hümâyununda defter emini olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dâme-mecdihû ...dan tetbi' olundukda memâlik-i mahrûse-i memâlik-i padişâhânemde vâkî' bi'l-cümle kılâ' ve palankaları muhafazalarına me'mûr olan yerli ağvât ve zabitân ve neferât sâ'ireden mukata'at emvalinden oldukda vazife-i mutasarrıf olanlar cülûs-ı hümâyuna vuku'ında yedlerinde olan beratda der-sa'âdetime getirüb kuyudâtı aklâmına tetbi' tashih ve mutabika olanlarınız ve mahlûl olanlar ve firâğ olanlar zâhire ihrâcı ve ulu cümle cânib-i miriyye menâfi'i muceb muhafazâ-i kılâ'ı müctenâb me'mûr olan neferâtın tanzimi muceb idüğü zâhir olmağla cülûs-ı hümâyunımkadiminden tecdid berât-ı der-hükkâm olunmak bâbında evâmir-i aliyyem berran ve cebran taraf-ı bî-taraf neşr ve irsâl cümleye tenbih olunmuş iken Bahr-ı Sefidde vâkî' kılâ' ve buka' muhafâzânı ve garban vech-i cebân ve topciyân ve sâ'ir ocaklı ağvât ve kethüdâ ve zabitân ve neferâtı tecdid berevât-ı sür'at itmediklerinden cânib-i miriyye fesâdet olduğunu inhâ ve ağvât ve neferât

huzûr-ı şer‘a izhâr ve berâtlarınınkalmamak şartıyla himâ-yı hâl der-i aliyeme arz ve i‘lâma mübâderet kılınmak için işbu sene-i mübârek evâ’il-i muharreminde emr-i şerifim ısdâr ve Tatar Mehmed ile irsâl olunmuşdur sen ki Mevlânâ-yı mumâ-ileyhimsin taht-ı kazânında kâ’in kıla‘ serdarlarına ve tımarlu mustahfızâna zabıtânı ve neferâtına mazmun-ı emr-i şerifimiş‘ar iderek ber-vech-i meşruh emr-i şerifim mucebince amel ve hareket ve hilâf-ı harekâtı tecviz ile bundan ma‘dâ dahi ...şehâdetleriyle der-i aliyeme i‘lâm inhaya müsara‘at ve bu hususı neferâtınızda gereği gibi ifâde ve tenbih-i mübâderet ve hilâfı vuku‘ında parelerinizden mahrum olmakdan ve emr-i şerifim âdem-i ita‘atlemücânebet eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yafta-i sudur olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzımü’l-imtisâlde mazmun-ı ita‘at-makrunıyla amel olub hilâfından hazır ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘âlamet-i şerifeme i‘timâd kılarsız tahriren Fi Evâhirü’l-Şevval Sene hams ve sâmin ve mieteyn ve elf.

Be-Makâm-ı Kostantiniyye. Bu siyakda sadr-ı a‘zâm mektubî dahi vârid olmuştur ve salisa Fi 3 Cemaziye’l-Evveli Sene 1206.

Sayfa 185

Hüküm No: 299	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Kanunlara Uyma
Belgenin Özeti: Dimos Ayntab mukataasının hâsılatı yetmediği için daha az ödeme yapmak isteyen Ayntab mutasarrıfına reddedildiğini ve padişahın emir ve kanunlarına uymaya emredilmesi hususunda	

Kıdvetü’l-ulemâ ve’l-tahkîkîn Ayntab nâ’ibi Mevlâna zide-ilmûhu kıdvetü’l-emâcid ve’l-a‘yân Dimos emiri zide-mecdihû tevkî‘i refi‘i hümâyuna vâsıl oluncak ma‘lûm ola ki mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân Seyyid Mehmed ve Abdülgaffar ve Mehmed Emin zide-kadrehûm ve divân-ı hümâyunıma arzuhâl idüb Dimos Ayntab mukata‘ası tevâbi‘inden ...ve tevâbi‘i mukata‘atı fi’l-asl üç yüz kırk altı buçuk mâl-i miriyyesinin edâsına hasılâtı vefâ itmez iken mukaddema yüz guruş zam ve ma‘an zam dört yüz kırk altı buçuk guruş mal ile ber-vech-i mâlikâne uhdelinde olub Dimos eminleri meblağ-ı mezburda kani‘ ve razı olmayub bir sene altı yüz guruş mâl-i miriyyesi mutalebesiyle tahririm ve kaydı ve mukata‘a-i mezbureidecek mahâlde vâkî‘ olduğına hilâfı ...kifâyet itmemek ile Dimos emininin ziyade malı mutalebesiyle vâkî‘ olan rencbere ve te‘addisi men‘ ve def‘ olunmak üzere emr-i şerifimin istid‘a ve Ayntab kadısı Mevlana Mehmed Zahir zide-aliyenin virdiği ze‘âmin ibrâzitmekliğın hazine-i amiremde maahfuzbaşî muhasebe defterlerine nazâr olundukda Dimos Ayntab mukata‘ası tevâbi‘inden ...ve tevâbi‘i mukata‘atının senevî am dört yüz kırk altı buçuk guruş malı olub virilegelen malında bir sene Dimos

Ayntab mukata'ası eminlerine virmek üzere bin dört yüz elli guruş muaccele ile....merkum Seyyid Mehmed ve ...dahi merkuman Abdülaziz ve Mehmed Emin zide-kadrehû ber-vech-i mâlikâne uhdelerinde olduğu ve bu mukata'attevâbi'inden olup virilegelen malından bir sene....virmek üzere ...kesânın ber-vech-i mâlikâne uhdelerinde olan karranın hazine-i amirem defterlerinde mukayyed olan malına i'tibâr olunmayub mahaline ve birle geldi ve cümle bir sene ...edâ ve teslim olunmak üzere olduğundan başka kalmayasız...kılmasıyla ma'an mahallerine ve... taraflarından virildiğine binâ'en mukata'a-i mezbure mukayyed olan dört yüz kırk altı buçuk guruş malına göre iktizâ iden seksen dokuz guruş muzâ'if kalmayası ve on üç guruş...ma'ası mal-ı mukayyedine izâme olundukda dört yüz kırk sekiz buçuk guruş balığ olmağın meblağ-ı mezburı beher sene edâ ve teslim birle yedlerine sened ve ahz eyledikten sonra ve ...merkumun taraflarından ziyâde talebiyle rencide olunmamak üzere emr-i şerifim virilmek şürût-ı mer'iden idüğü

Sayfa 184 (Hüküm 299'un Devamı)

...olundukda imdi der-kenârı mucebince amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hüküm-i şerifimle vardıkda bu babda sadr olan emrim üzere amel idüb dahi mukata'a-i mezbur ol-mikdar guruş mal ile mumâ-ileyhimin ber-vech-i mâlikâne iştirâken uhdelerinde olduğu hazine-i amirem defterlerinde mukayyed olmağla voyvodalık mezbur tevabi'inden olup virilagelen malından beher sene voyodalara virmek üzere ba'zı kesânın ber-vech-i mâlikâne uhdelerinde olup karranın hazine-i amirem defterlerinde mukayyed olan malına i'tibar olunmayub mahalline virilegeldi vechle beher sene voyvodalara edâ ve teslim olunmak olduğundan başka kalemiyesi dahi voyvodalık kalemiyesiyle ma'an mahallerine voyvoda taraflarından virilmediğine binâ'en mukata'a-i mezburenin zam mukayyed olan evvel mikdaâr-ı guruş malına göre iktizâ idendokuz guruş muzâ'if kalemiyesi ve on üç guruş voyvodalara ma'ası mâl-i mukayyedine izâfa olundukda beş yüz kırk sekiz buçuk guruş balığ olmağla mübânî'i mezburı beher sene voyvodalara edâ ve teslim idüb yerlerine sened ahz eyledikten sonra hilâf-ı şürût ziyâde talebiyle ber-nechide ta'dâ ittirmeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahriren semanin ve işrin Fi Şehr-i Şaban Sene mieteyn ve elf. Kostantiniyye el-Mahrûse. Ve suleha Fi Rebi'û'l-Ahir Sene 1206.

Sayfa 187

Hüküm No: 300	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Eşkiyalık
Belgenin Özeti: Battal oğlu Mehmet Bey'in Ayntab kazasındaki eşkiyalık faaliyetlerine karşı mücadelesine dair	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa Vâli-yi Halebü'ş-şehbâ

Mesned-i nişin şeri'ate garrâ Ayntab kadısı faziletlü Efendi zide fazlehu mefâhîru'l-'ulemâ ve'l-kirâm me'zûn bi'l-iftâ diyânetlü Efendi ve Efendi-yi sâ'ir zide 'ilmihum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân voyvoda Ağa ve vücûh-ı belde ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki ...berü cem'iyet-i keşire ile nasb ...ya'ni şikâvetleri ve ...hümâyûn kesür-i sitâni buyurulduğuna binâ'en ...'ark ile mecâzât-ı meşrû'ası tertib ve icrâ ve ...fukara-yı ... Tahlis-i idâre-i 'âliyete'alluk iden Batta oğlu Mehmed Paşa nâm şaki ve haramidarlarının?? def'-i gâile ve izâle ve civârlarında nümâyân-ı fitne olan tedâbir-i muvafık takdir olub ...şaki-i mezbûr ve 'avanelerinden der-dest olanların cezâmı kaylikaları icrâ ve medine-i mezbûre ve ...şurûr-ı eşkiyadan tethir ve devâm-ı devlet-i 'aliyü'l-Allaha telhis lazım zimmet ve diyânetimiz olduğu me'mûrlarınız oldukda cümlelizin ...Mülûkânedan...her memleketin imâ ve ihtiyârlarını meclis-i şer'a ihzâr-ı ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifeti ve ...re'y ma'rifetleriniz ile ...Ve ...sârât ve gayri-yât 'askeri ve gayr-i 'askeri şaki-i mezbûre tu'an ve ihtiyâren ...idenleri...tarafımıza ilâm ve ziyâde ihtimâm-ı dikkat eylemeniz bâbında işbu buyuruldu isdâr fahru'l-emâsil kapucılar kethüdâma 'izzetlü Hamdi Efendi zide kadrehu ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te'âlâ husûsı mezbûrda sadâkat ...itâ'atın layık-ı mühassanâtı ve ...eşkiyaya müsâ'denin ...cümlelize ...bi'l-mülâhat vechi meşrûh üzre ba'de't-temyiz ol-makûleleri kendü rızâlarıyla tabi'at idenleriniz ve ne mahalde oludklarını ...i'lâm ve inhaya mübâderet taraf-ı ...ve re'âyet ihtikâdan mübâderet ber-mantûk buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından 'inâyetü'l-gâyete tahaşi ve mücânebet eyleyesüz deyü Fi 13 Rebi'u'l-Ahir Sene 1206

Hüküm No: 301	Tarihi: 1206
Belge Türü: Evrak	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Ayntab kazasının cizye tahsilinin kaydedilmesi hususunda	

İşbu bin iki yüz altı senesine mahsûben Ayntab kazası cizyesi ...hakkında kazâ-i mezbûrda olantâ'ifesinin evrâkı meclis-i şer'de fetih ve küşâd ve ...olundukda a'lâ ve evâsıt her birleri 'alî-mürâteberim sicil-i mahfuza kaydı şod Fi18Sene 1206

...evrâk ...

0300+1120+0104=1524

Hüküm No: 302	Tarihi: 1206
Belge Türü: Mürasele	Belgenin konusu: Cizye Tahsili
Belgenin Özeti: Ayntab reayasının üzerlerine lazım-gelen cizyelerinin zamanında ve tam olarak ödemeleri hususunda	

Fahrü'l-emâsil ve'l-akrân sa'âdetlü el-Hâc Mehmed Ağa el-muhterem Ayntab es-selâm inhâ olunur ki medine-i mezbûre kazasında vâki' ahali-i zimmet re'âyâlarının üzerlerine lazım gelen mâl-ı cizyeleriniişbu bin iki yüz altı senesine mahsûben kala-i Mar'aş mutasarrıfı 'inâyetlü Ömer Paşa taraf-ı 'âlilerinden ...tefviz ve evrâk boğçasın teslim itmeğle meclis-i şer'de fetih ve küşad ve ...teslim olunmağın işbu merâsile terkim olundu vusûlünde gerekdir ki medine-i mezbûre kazasında vâki' ahali-i zimmet re'âyâlarının sene-i sâbık ve mu'tad-ı kadim virilen gelen cizyelerini sâbit idüb ol-vechle ziyade ve noksan mütâlebesinden ve sâ'ir gürûh-ı re'âyâ-yı mersûmeyi ...Mücânebet itmeğ ihtimâm idesiz Fi 18 Sene 1206 ...

Sayfa 186

Hüküm No: 303	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Maraş kalemi cizyesinin tahsili hususunda Maraş mutasarrıfı Ömer Paşa'ya bildirildiğine göre bu tahsilin zamanında ve tam olarak yapılması gerektiği hususunda emir	

Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebirü'l-küberâ'i'l-fuhhâm zu'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtassu bi-mezidi 'inâyetü'l-melikü'l-â'lâ hâlâ Mar'aş mutasarrıfı Zulkadir-zâde Ömer Paşa dame-ikbalehu ve akza-yı kuzâtü'l-müslümin el-muhtassu bi-mezidi 'inâyetü'l-melikü'l-mu'in Mevlana Mar'aş kadısı zidet fezâ'ile ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yin olunan rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâmıların ikisini Zulkadiri vekili Ömer zide kadrehu tevki'u refi'u hümâyûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki sen ki mir-mirân mûmâ-ileyhsin bin iki yüz altı senesine mahsûben Mar'aş kalemi cizyesinin cibâyet ve tahsili hazine-i 'âmirem defterlerine 'uhde ki kayd olunub berât ve isdâr boğçası mübâşir-i merkurum ile ba'is ve tesyir olunmuşdur imdi boğça-i mezkûr ahz ve cizye-i mezkûr olan beş bin dört yüz elli guruş kaleminden mahrec-i sûret-i memzide terkim olunan beş yüz on sekiz guruş harc-ı aklâm ki mecmû' altı bin iki yüz altmış sekiz guruş mübâşir-i merkurum Süleyman der-'aliyeme irsâl eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerif 'âlişânım isdâr ve mübâşir-i merkurum ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde balada sabit

oldığı üzere cizye-i mezbûrun beş bin yedi yüz guruş câ'izesiyle beş yüz on sekiz guruş sûret-i defterde terkim olunan harc-ı aklâm ki mecmû' altı bin iki yüz altmış sekiz guruş mübâşir-i merkuma teslim ve ber kadim-i akdem der-'aliyeme i'âde eylemeğe ziyade ittihâm ve dikkat ve hilâfından be-gâyet tahaşi ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir-i merkumsun me'mûr-ı tahsili olduğın mebâlağı mir-mirân mûmâ-ileyhden ahz ve hazinesine ve bir gün evvel getürüb hazine-i 'âmireme teslim-i sa'î ve gayret eylesin ve sen ki Mevlana-yı mûmâ-ileyhsin sen-dahi mûceb-i emr-i şerifimle 'amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh üzere şeref-yaftâ-i sudûr olan işbu emr-i şerif celilü's-şân vâcibu'l-intisâl ve lazımu'l-ittibâ'ımın mazmun-ı münifi üzere 'amel olub hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren Fi'l-yevmi'l-hadis ve'l-'işrin Şehr-i Muharremu'l-Haram Sene sitte ve mieteyn ve elf

Bu siyâkda kâ'im-makâm sadr-ı a'zami mektubu dahi vardır

...Fi 18 Sene 206. Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse

Sayfa 189

Hüküm No: 304	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Ayntab ahalilerinin gasb ve zabt eyledikleri emvâl ve eşya bedeli olarak kırk bir güne dek kırk bin guruşun fukaradan tahsil edilmesi hususunda emir	

Sûret-i emir-i celilü's-şân berâ-yı....kırk bin guruş mütâlebesi bâ-mübâşire Ayntab dergâh-ı âli silahşör...es-Seyid Hasan Ağa

Emirü'l-ümerâ'l-kirâm kebirü'l-küberâ'i-fihâm zü'l-kadrü'l-ihirâm sahibü'l-izzi ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i inâyet el-melikü'l-alâ Maraş beğlerbeğisi Zülkadirzade Ömer Paşa dame-ikbalühû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-münşer'isi Ayntab nâ'ibi Mevlana zide ilmuḥû ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim cami' imamı ve'l-mekârim 'inâyetü'l-melikü'l-dâ'im dergâh-ı mu'allam kapıcıbaşılığı ile silahşör hassa husus-ı ati'û'l-beyâna me'mûr es-Seyid Hasan dame-mecdihû tevki'i rafi'i hümâyuna vâsıl oluncak ma'lum ola ki min ...mezburede müteveffi ve zâbitânzade Mehmed Ali PaşanınAyntab ahalilerinin gasb ve zabt eyledikleri emvâl ve eşya bedeli ahali-i merkumenin kırk bir güne dek bâ-hüccet-i şer'ie cânib-i müberrâya edâya takhir eyledikleri kırk bin guruşın ahali-i merkumeden bi'd-def'at evâmir-i aliyyem ısdârıyla mutalebe olundukça ahali-i merkumeden ba'zı şekavet-pişelerini merkumeyi fukaradan tahsil idildikde bir akçe ve bir....kadı-i mûmâ-ileyh ve kapucıbaşı Mir Derviş Abdullah dame-mecdihu başka başka tahrir ve inhâ itmeleriyle ahali-i merkumenin müte'ahhir oldukları kırk bin guruşın tahsil için bi'l-vefâ'at evâmir-i

aliyem ısdâr ve izhâr olunmuş iken icrâsında tahkîk olunduğına binâ'en sen ki mirmirân-ı mumâ-ileyhsin Ayntab kazâsı uhde-i liyâkının Maraş eyâleti dâhilinden olmak mülâsebesiylemerkumenin tahsile ikdâm eylemek bâbında evâsıt-ı Ramazân-ı şerifde kadı-i mumâ-ileyh huttaba emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunduğı muhasebe defterlerinde mestur ve mukayyed olmakdan nâşibir haber zuhur itmeyüb devlet-i aliyyeminile muharebesine binâ'en tanzimkelyetlü akçeye menût olduğı zâhir ve şikâr olmağla ma'rifet-i şer'i ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle edâ itdüğünde ahali-i merkumedenve mecânen hazine-i amiremeitmekde fermânım olmağın te'kid ve isticâli hâvi işbu emr-i celilü'l-kadrim ısdâr ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde ahali-i merkumenin hazine-i amireme kırk bine değin edâsına müte'ahhid oldukları bey'i mezkûrın şimdiye gelüb hazine-i amireme teslim olunmak eylemeğın ahali-i merkumenin ...ile emvl-i mezkûreninte'hir olunması ve bundan sonra dahiibrâ zi-haklarındahasr-dânem olub mu'âmele-i ahir ile mü'eddi ve sebep-i te'hir olanlarsen ki bâ-mübâşir mumâ-ileyhsin ma'lumın oldukda her birinin gûş ve hevesine ilka itdikde ma'rifet-i şer'i ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle meblâğ-ı mezkûrı seri'an ve acilen yerli yerinden ve icâb ve iktizâ idenlerden tahsil ve hazine-i amireme teslime bi'l-ittifak hilâf-ı rızâ-yı hümâyuna sen dahi ihsân olunur ise sen kişahânem der-kâr olunduğı muhakkak bilesiz ve sen ki nâ'ib mumâ-ileyhsin sen dahi muceb-i emr-i şerifimle amel ve hareket eylesesin ve sen ki mübâşir mumâ-ileyhsin senden her vechle hizmet ve sadakat me'mûr-ı mülükânem olduğına binâen ikrarımdan bi'l-intihâb bu hizmete yakîn ve me'murlar kılınmakla merkumenin edâya müte'ahhir oldukları meblâğ-ı merkumun ma'rifet-i şer'i ve mir mumâ-ileyh ma'rifetiyle tahsil ve hazine-i amireye teshile mübâderet ve meblâğ-ı mezbûrın bu def'a dahi edâsına ahali-i merkumeden te'addi ve muhalefeti suretiyleo makulelerin te'dib ve gûşmâlleri için ism ve şöhretleriyle bi'l-ittifak der-i aliyeme tahrir vr işârete mübâderet eylemek babında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mefhumun ita'at-makrûniyle ahir olub hilâfından ihtirâz ve ictnâb eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifime i'timâd kılasız tahriren Fi el-yevmü'l-sâmin Zi'l-ka'deSene erba' ve mieteyn ve elf. El-Mahrûse Kostantiniyye ve salina Fi 11 Rebi'û'l-Ahir Sene 1206

Sayfa 188

Hüküm No: 305	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Maraş beylerbeyi ve Malatya mutasarrıfı ve dergâh-ı muallâm kapıcıbaşı Seyyid Hasan'a bildirildiğne göre ordu-yı hümayun için Maraş eyaletinden tertip olunan tahsilâtın noksansız olarak vasıl olmasını emreden ferman	

Suret-i emr-i celilü's-şân...mehâyir-i bâ-mübâşiriyet gatâbi dergâh-ı âli ...

Emirü'l-ümerâ'l-kirâm kebirü'l-küberâ'i-fihâm zü'l-kadrü'l-ihirâm sahibü'l-izzi ihtisâm el-muhtass bi-mezid-i inâyet el-melikü'l-âlâ Maraş beylerbeğisi ve Malatya sancağı mutasarrıfı Paşa dâme-ikbâlühû ve mefâhirü'l-kuzzat ve'l-hükkâm ve ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Maraş eyâletinde vâkî' kazâlarınve iftihârü'l-emâcid ve'l-a'yân silahşörlerinden hasmun dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Seyyid Hasan zide-mecdihû tevkî'i refî'i hümâyun vâsıl oluncak ma'lum ola ki silahşör mumâ-ileyh tarafından der-i aliyeme divân-ı evrakda bie maddenin hülâsa-i mefhumunda ordu-yı hümâyunım için Maraş eyaletinden ihrâcî tertib olunan mekâri müşterânı seri'an ihraçlarına bundan akdem sadr olan emr-i şerif mahalline mübâşir-i emin ma'rifetiyle lede'l-vürûd mübâşir merkum hasbe'l-me'mûriyet mahal-i ahire azimet eylediğinde me'muriyet merkum te'hire düçâr omağla müşterân merkumenin şerik-i mirmirân mumâ-ileyhası ma'rifetiniz ile tahsil olunmak için şerifim sudurını tahrir ve inhâ itmekle kuyudâta müraca'at olundukda iki yüz üç ve dört senelerine mahsuben ordu-yı hümâyunım lâzımesi için eyâlet-i merkumeden fi'l-asl dört yüz mehardan dört yüz mehar mikdârı aynen ihravları tertib olunmuşken ba'de ol-mikdâr iştirâtdan bir meharide ordu-yı hümâyunıma vâsıl olmadığına binâen sâ'ir eyâlet ve elviyelerin bakayalarıyla ma'an beher meharı altmışar guruşdan icâb iden kırk sekiz bin guruş bedellerinin tahsili için işbu sene-i mübârek evâsıt-ı muharreminde ordu-yı hümâyundan şerika ve ba'de bedeliye-i mezkûrenin tahsili isti'câli için rikâb-ı hümâyundan başka evâmir-i şerifim virildiği mevkufatda der-kesret olmağla bu suretde bedeliye-i mezkûre kelyetlüce olub beher hâli tahsili mukaddem ve müstakil bir mübaşire muhtaç olmağla zikr-i emr-i şerifim bedeliye-i mezkûre ma'rifetiniz ve silahşör mumâ-ileyh Hasan zide-mecdihû ma'rifeti ve mübâşiriyyetiyle tahsil olunmak için mübâşir mumâ-ileyhinizde me'mûriyetini hâvi emr-i şerifim sudurını telhis ile lede'l-arz mucebince amel ve hareket eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i celilü'l-kadrim ısdar ve dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Seyyid Hasan dame-mecdihû mübâşiriyyetiyle irsâl olunmuşdır imdi vüsûlünde sen ki mirmirân mumâ-ileyhasın ber-vech-i meşruh eyâlet-i mezkûreden matlub müşterân bedeliyesi olan salifü'z-zikr kırk sekiz bin guruştertib olunmuş olub beher hâli tahsil olunmağa ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer'î ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle icâb ve iktizâ idenlerden tamamen tahsil ve mübâşir merkume teslimin der-i aliyeme mezid-i dikkat eylesiz ve sen ki kuzzat ve nüvvâb mumâ-ileyhimsin sizler dahi mucib-i emr-i şerifimle amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr omuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh şeref-yafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şân vacibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imitsâlimin mazmun-ı münifi ile amel olası şöyle bilesiz alâmet-i şerifeme i'timâd kılasız tahriren Fi Şaban Sene hamis ve mieteyn ve elf. El-Mahrûse Kostantiniyye ve Fi 11 Rebi'û'l-Ahir Sene 1206

Sayfa 190 Boş

Sayfa 191

Hüküm No: 306	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Şeyh Efendi Medresesi müderrisi Mevlana Nevşehrî Hasan'a Ayntab kazasının tevcihatına ta'yin edilmesi hususunda	

Kıdvetü'l-'ulemâ'i'l-muhakkikin 'umdetü'l-fezalâ'i'l-müdakkikin el-muhtassu bi-mezidi 'inâyeti'l-meliki'l-mu'in bâ-hareket dâhil-i defterdâr Şeyh Efendi Medresesi müderrisi Mevlana Nevşehrî Hasan zide fezâ'ile tevki'ü refi'ü hümayûn vasıl oluncak ma'lûm ola ki sen ehl-i 'ilm ve sâhib-i fazilet olub her-vechle müstehak ve 'inâyet ve şâyeste-i 'âtîfet oldığın ecilden hâliyâ hakıkide mezid-i 'inâyet 'âliye-i şâhâne ve mezid-i seniye-i râfet pâdi-şâhânem zuhûra getürüb bin iki yüz altı senesi rebî'u'l-evvelîsi guresinden zabt itmek üzre şeref-yaftâ-i sudûr olan hatt-ı hümayûn şevket-makrûnum mücebince 'avâtîf-ı 'aliye-i mülûkâne ve 'avâtîf-ı behiye-i hasr-ı vânemden Ayntab kazası sana tevcih ve 'inâyet idüb i'lâm-çün ta'yin olunmuşdur buyurdum ki hatt-ı hümayûn 'inâyet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince zikr olunan Ayntab kazasına.... mezbûreden sen mutasarrıf olub ahâlisin beyninde icrâ'ü'l-hükkâm-ı şer'îye sübut ve infâz-ı evâmir-i 'âliye Mustafa Çelebi?? te'âlâ 'alîbezl-i maddûr ve sa'î mevfûr eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîren fi'l-yevmi's-samî ve'l-işrin min Şehr-i Zi'l-hiccetü's-şerife Sene sitte ve mieteyn ve elf

Be-Makâm-ı-Kostantiniye el-Mahrûse

Hüküm No: 307	Tarihi
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: İhale ve Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab kazâsında ölen askerlerin tahrir ve terkimi hususunda ihale ve tefviz buyurulacağı hususunda	

Devletlü sa'âdetlü faziletlü Efendi hazretlerinin ...sâfiyât-ı icâbet 'âyânet-i keşide Mehâret ve merâsim-i istifkâd-ı tabî'-i latifları ...İfâ ve mürâ'ât kılınmak siyâkında..... muhbidir ki ber-vechi mansıb ve hükümetleri olan Ayntab kazasının umûr-ı kıymet-i 'askerîyesi işbu sene sitte ve mi'ete ve elf şehr-i rebî'u'l-evveli guresinden taraf-ı şeriflerine ihâle ve tefviz olunmuşdur gerekdir ki gurre-i merkumeden kaza-i mezbûrda vâki' olan mevtâ-yı 'askerîye mahlukâtını tahrir ve terkim ve beyne'l-verese bi'l-farizetü's-şer'îye tevzi' ve taksim husûsında ber-vechi

şer-i kadim-i sa‘i ve dikkat ve sarf-ı takdisine mukarreret buyurmaları müteveffı‘ me’mûldür bâki ve ...fazilet-i dâ‘im ...

.....

Askeri Anadolu

Sayfa 192 Boş

Sayfa 193

Hüküm No: 308	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: İdam
Belgenin Özeti: Ayntablı Battaloğlunun idam edilmesi ve ortadan kaldırılması hususunda	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa Vâli-yi Halebü’ş-şehba hâlâ

Hâlâ mahkeme-i Ayntab’da Çâkim-zâde fahru’l-‘ulemâ Abdullah Efendi zide ‘ilmihu inhâ olunur ki bundan akdem ‘ilm-i ifrûz tuğyân ve kal‘a-i nişin ...olub hakkında muktedir-i evâmir-i şerife sâdır ve i‘dâm ve izâlesiyle me’mûr buyurulduğumuz Ayntabî Battal oğlu nâm şikâvet-i peşiye kal‘a-i merbûrda....ihrâk ve kendi derûnuna tahassun itmeğle bir müddetden berü belde-i merkumede seccâde-nişin şeri‘ate garrâ Efendi hazretlerini şaki-i merkum derûn-ı kal‘ada habs ve umûr-ı ‘iyâd-ı ta‘til olmağla sen dahi cümlelerin merzîsi olub tarafımızdan cümle vücûh-ı belde buyuruldu iltimâs itmeleriyle ‘avn-bâri ile şaki-i merkum cezasına giriftâr ve Efendi mûmâ-ileyha halâs ve selâmet buluncaya değin umûr-ı şer‘iye-i ru’uyet be beyne’l-inâs icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iye ve şer‘-i şerifden...İnhirâf-ı ihtimâmınız bâbında tarafımızdan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr virdim ki i‘tâ olundu inşallahu-te‘âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre ber-mûceb buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesiz deyü ...fi 17 Muharrem Sene 1206

Hüküm No: 309	Tarihi
Belge Türü: Tezkire	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Felekzade Mustafa’nın kalemiye için mukataasından hissesine isabet eden yetmiş beş guruşun alınması hususunda	

Mukâta‘a-i hazine-i nikâh ve küçük ...Ve teâbi‘i

... : 44+44+44+44+44=220

Guruş : 14+14+14+14+14=75

...: 1200+1201+1202+1203+1204 ve harc-ı aklâm

Hisse-i kalemiye hazret-i sadr-ı ‘alî

Bâ‘is-i terkim-i tahvil budur ki

İşbu bin iki yüz beş senesine mahsûben ...kalemiye için nikâh mukâta‘ası için sadr-ı ‘azam kalemiyesi Felek-zâde Mustafa nâm kimesneden hissesine isâbet iden yalnız yetmiş beş guruş kabz olunub merkumun yedine işbu tahvil tezkeresi virilmiştir

Sadr-ı ‘azam hissedârı Hüseyin

Sayfa 195

Hüküm No: 310	Tarihi: 1205
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Ayntab sancağında avarız hanelerinin vergilerinin toplanıp tahsil edilmesi hususunda emir	

Akza-yı kuzâtü’l-müslümin evlâd-ı velatü’l-mühidin ma‘denü’l-fazl ve’l-yakin râfî‘u i‘lâmu’ş-şerife ve’d-din vâris-ı ‘ulûmu’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtassu bi-mezidi’l-inâyeti’l-meliki’l-mu‘in Mevlana Ayntab kadısı zidet fezâ‘ile ve mefâhiru’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezâ‘il ve’l-hükkâm Ayntab sancağında vâki‘ kazaların kadıları ve nâ‘ibleri zide fazlehüm tevki‘u refi‘u hümayûn vâsıl oluncak ma‘lûm ola ki hazine-i ‘âmirem defterleri mücebince Ayntab sancağında vâki‘ kazaların üç yüz yetmiş iki buçuk ve buçuk selase-i ‘avâriz hanesi olub bin iki yüz beş senesine mahsûb olmak üzere cem‘ ve tahsili lazım gelmeğin medine-i mezbûre sâkinlerinden fahrü’l-emâsil ve’l-akrân Nur Ali Ağa-zâde Ahmed Beğ zide kadrehuya der-‘uhde olunub medine-i memhûr ve nişanlı mevkûfât defteri sureti virilmek ile imdi mücebince tahsil itdirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle mübâşir-i merkum vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dahi sene-i mezbûre mahsûben livâ-i mezkûrede vâki‘ kazaların ol-mikdâr ‘avâriz hanesinin ve be-her hanesinden ve dört yüz akçe ‘avârizları mâlları irsâl olunan memhûr ve nişanlı mevkûfât defteri sureti mücebince cem‘ ve tahsil ve dahi hazine-i ‘âmirem itdirilüb hilâf-ı emr û defter kimesneye ‘inâd ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ‘adâ mübâşir-i merkumun cihet-i ma‘âş-ı-çün her bir ‘avâriz hanesinden altışar akçe dahi aldırılub hin-i tahsilde ‘avâriz için alınan akçenin her yüz sekiz akçesinden birguruş cem‘ ve tahsil ve mirî için alınan akçeyi hazine-i ‘âmirem olduğu vechi üzere aldırılub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldirmayasız ki defter ve noksan haneden ve fermanımdan ziyade mütâlebesiyle re‘âyâ fukarasına

zulm ve te‘addiden şâyetü’l-gâye ihtirâz ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz
‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasız tahriren Fi ...Şehr-i ...Sene hamis ve mieteyn ve elf

Buyuruldu ...Mehmed Efendi

Hüküm No: 311	Tarihi: 1205
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsilât
Belgenin Özeti: Ayntab sancağında bedel-i nüzul akçelerinin Nur Ali Ağa’dan toplanıp tahsil olunması bu bağlamda fukaraya zulmden kaçınmaları ve padişahın emir ve kanunlarına göre hareket etmeleri hususunda emir	

Akza-yı kuzâtü’l-müslümin evveli velatü’l-mûhidin ma‘denü’l-fazl ve’l-yakin râfî‘u i‘lâmu’ş-şerife ve’d-’din vâris-ı ‘ulûmu’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtassu bi-mezidi’l-inâyeti’l-meliki’l-mu‘in Mevlana Ayntab kadısı zidet fezâ’ile ve mefâhiru’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezâ’il ve’l-hükkâm Ayntab sancağında vâki‘ kazaların kadıları ve nâ’ibleri zide fazlehüm tevki‘u refi‘u hümâyûn vâsıl oluncak ma‘lûm ola ki hazine-i ‘âmirem defterleri mücebince Ayntab sancağında vâki‘ kazaların üç yüz yetmiş iki buçuk ve buçuk selase-i bedel-i nüzul hanesi olub bin iki yüz beş senesine mahsûb olmak üzere cem‘ ve tahsili lazım gelmeğin medine-i mezbûre sâkinlerinden mefâhiru’l-emâsil ve’l-akrân Nur Ali Ağa-zâde Ahmed Beğ zide kadrehuya der-‘uhde olub yedine memhûr ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti virilmeğle imdi mücebine cem‘ ve tahsil itdirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle mübâşir-i mezbûr vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dahî sene-i mezkûre mahsûben livâ-i mezkûrda vâki‘ kazaların ol-mikdâr bedel-i nüzul hanesinin be-her hanesinden altışar yüz akçe bedel-i nüzulleri ve mâlları irsâl olunan memhûr ve nişânlu mevkûfât defteri mücebince cem‘ ve tahsil ve dâhil-i hazine-i ‘âmirem itdirilüb

Sayfa 194 (Hüküm 311’in Devamı)

Hilâf-ı emr û defter kimesneye ‘inâd ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ‘adâ mübâşir-i merkumun cihet-i ma‘âşî-çün her bedel-i nüzul hanesinden otuzar akçe aldırılıb ve hin-i tahsilde bedel-i nüzul için alınan akçenin her yüz on akçesin bir ...guruş tahsil ve miri için alınan akçeyi hazine-i ‘âmirem olduğu vech üzere aldırılıb bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırılmayasız ki defterden ve noksan haneden ve fermanımdan ziyade mütâlebesiyle re‘âyâ fukarasına zulm ve te‘addiden ihtirâz ve ictinâb idesiz ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasız Fi Şehr-i Saferü’l-Ferd ...Sene hamis ve mieteyn ve elf

Buyuruldu kethüdâ-yı ...

...Fi 17 ...Sene 1205

Hüküm No: 312	Tarihi: 1205
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab'da Tövbe Mahallesinde hayır için bina edilen Murad-oğlu mescidinin imamı yerine tayin edilen Mehmed Halife'ye bırakılması hususunda	

Medine-i Ayntab'da Tövbe Mahallesinde vâki' Murad oğlu nâm sâhibu'l-hayrın binâ eylediği mescid-i şerifin vazife-i mu'ine ile imametine mutasarrıf idüğü Mehmed Efendi ibn- Ali ve Abdullah Efendi ibn-i Osman ihbarlarıyla ...olan es-Seyid Halil bin Ali Mahmud Paşa mahkemesinde eş-Şeyh Muhiddin Mahmud muvâcehesinde ber-vechi muharrer mutasarrıf olduğu imâmet-i mezkûreyi kendi hüsn-i rızasıyla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'ü tevki'ü refi'ü's-şân-ı hâkânî es-Şeyh Mehmed Halifeye ferâğ ve kasr-ı yed ve yedinde olan 'atik berâtı teslim itmeğle merkum dahi her vechle ...ve mahal ve müstehak olmağın imâmet-i mezkûre fâriğ-i mezkûrun kasr-ı yedinden tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i 'âlişânım virilmeğın bâbında Mahmud Paşa nâ'ibi Mevlana Mehmed Said zide 'ilmihi i'lâm itmeğın mücebince vâki' ise merkuma tevcih ve sadaka idüb bu berât-ı hümayûn sa'âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkum es-Şeyh Mehmed Halife varub zıkr olunan mescid-i şerifde fâriğ-i mezbûrun yerine imâm olub hizmet-i lazimesin mer'î ve mü'eddi kıldıkdan sonra vazifei mu'inesiyle mutasarrıf olub vakfın ruhi ve devâm-ı 'ömür devletim-çün du'âya müdâvemet göstere şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahriren fi'l-yevmü'l-'aşar min Şehr-i Şevvalü'l-Muharrem Sene hamis ve mieteyn ve elf. Kostantiniyye el-Mahrûse

Sayfa 197

Hüküm No: 313	Tarihi: 1205
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Sefere Çağrı
Belgenin Özeti: Yapılacak sefer için imtiyazlı-imtiyazsız yeniçeri efradının sefere katılması sadece ihtiyarlık sebebiyle katılmak istemeyenlerin katılmaması, aksi halde bütün imtiyazlı-imtiyazsız kişilerin sefere katılması hususunda emir	

Akza-yı kuzâtü'l-müslümin evveli velatü'l-mûhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakin râfi'ü i'lâmu's-şerife ve'd-'din vâris-ı 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassu bi-mezidi'l-inâyeti'l-meliki'l-mu'in Anadolunun orta kolu Yemen ve sâ'iriyle nihâyetine varınca vâki' mevâli-i fuhhâm zidet fezâ'ilehüm ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-hükkâm sâ'ir kuzât ve nüvâb zide fazlehüm tevki'ü refi'ü hümayûn vâsıl oluncak ma'lûm ola ki dergâh-ı mu'allâm gönüllülerinden müteferrika ve çavuş her ne kadar var ise vüzerâ'-i şerhlüsü şerhleri

açılması ve fimâ-ba'de gediklülere vüzerâ'-i şerhlüsü olmaması ve 'alil û 'ameli-manda olan ihtiyarlar ve birbanda?? gediklülerini miriye bırakub mütekâ'id olmaları ve bıraktıkları gediklülere 'alil û 'ameli-manda değil iken bir takrib mütekâ'id olanlara virilüb sefere irsâl olunmaları ve 'alil û 'ameli-mandayım diyenleri hasta-hekim başı görüb hakikate hâlî ba'de'l-i'lâm ruhsat sana yevm olmadıkça cebelü ile tekâ'idlik virilmemesi ve 'ameli-manda olmayub darb ve sarba kâdir gediklü yalnız ihtiyarlık sebebiyle mütekâ'id olmaması ve gediksiz zü'emâ ve erbâb-ı tımar dahi seferber olmayan vüzeraya şerhlü olmaması ve seferber olmayan vüzeranın hizmetinde olmayanlar mu'tâd üzre şerhlülere olması ve mâ'adâsı ber-takrib şerhlü olub memleketlerinde olanları açılıb seferber kılınması ve aklâmda mühimme tahririnde müstahdem kitâbdan ma'âdâ şerhlü ve şerhsüz gediklü her ne kadar var ise gerek kâtib ve gerek zâbitân şerhlerine i'tibâr olunmayub cümlesi sefere gitmeleri ve cebelüed listesi olanlar dahi tahabbüs?? Olunub yetişmeleri sefere gönderilmesi husûslarına irâde-i 'aliyem ta'alluk itmeğle ol-bâbda hattı-hümâyûn şevket-makrûnum şeref-yaftâ-i sudûr olmağın i'lâmen ve ...rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i 'âlişânım isdâr ve rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâm tatarlarından Kasım zide kadrehu ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde siz ki mevlâna-yı mûmâ-ileyhimsiz mazmun-ı emr-i şerifimi taht-ı kazanızda kâ'in ol-makûle göre ihmâm ve iş'âre mübâderet ve ber-vechi meşrûh şerhleri ve tekâ'id...küşâd ve ref' olunmuş gerek gediklülerin gerek gediksiz seferber olan zü'emâ ve erbâb-ı tımarı sâvb-ı me'mûriyetine sevk ve tesyire ziyade akdâm ve...tahaşi ve mübâderet eylemeniz bâbınd fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki şerifimle vusûl buldukda bu bâbda vechi meşrûh üzre şeref-yaftâ-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmun-ı itâ'at-makrûnuyla 'amel olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren Fi Evâ'il Cemâziye'l-Evveli Sene hamis ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı -Kostantiniye el-Mahrûse

...Fi Gurre Şabanu'l-Muazzam Sene 1205

Bu siyakda mektûb-ı mergûb sadr-ı a'zamî dahi sâdır olmuşdur

Sayfa 196

Hüküm No: 314	Tarihi: 1205
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Zahire İhtiyacının Karşıllanması
Belgenin Özeti: Halep valisine bildirildiğine göre adı geçen mahalde konaklayacak dairesi için üç günlük beslenme ihtiyacının karşılanması hususunda	

Bâ-hatm-ı Devletlü Mustafa Paşa Vâli-yi Halebü'ş-şehbâ hâlâ

Şeri'at şi'âr mesned-i nişin şeri'ate garrâ Efendi zide fazlehu ve kıdvatü'l-emâsil ve'l-akrân voyvoda Ağa ve sâ'ir zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zide

kadrehüm inhâ olunur ki bu hülâsayemin istimâlde ‘avâtıf-ı ‘âliye-i mülûkâne ve ‘avârıf-ı behiye te’hir iden mahvel-i ‘uhde-i hâlisânem buyurulan Halebü’ş-şehbâya tevcih ve...tevfik...Samdânı ‘azimet ve...Ayntab ilinden olduğu mukarrer olmağla mahal-i merkumede nüzul oluncak merâhil-i menâzilde dâ’iremiz halefine iktizâ iden üç günlük ecnâs-ı zehâ’iri nüzul oluncak münâsib merâhillerde cümle ma’rifeti ve ma’rifet-i şer’ ve ta’yin olunan zahirecimiz ma’rifetiyle cem’ ve tedârik ve hâzır ve amâde eylemeniz bâbında isnâd...işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ve enderûn baş çavuşumuz el-Hâc Mehmed Ağa ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te’âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre ‘amel ve hareket ve hilâfından tahaşi ve mücânebet eyleyesiz deyü buyuruldu

Fi 7 ...Sene 1205

Dâ’ire-i hazret-i veliyü’n-namâya iktizâ iden ru’uzumda ecnâs-ı zehâ’ir defteridir ki zikr olunur

Harc

3000

Nân-ı ‘aziz 1500	 750	Ruvgan 350	Bulgur 400	Birinç 450	Rugan-ı sade 187.5	
Asel 10	Şem‘-i asel 3	şem‘-i ruga 7	Kahve 10	Nohud 10	Soğan 30	Katran 10
Hatab mikdâr-ı kifâye	şî‘âr-ı ‘alaf 3000					

Vechi meşrûh üzre bâlâda terkim olunan ecnâs-ı zehâ’iri be-her yevm defter mücebince üç günlük zehâ’iri hâzır ve amâde eylemeniz emr û velyü’n-na‘mi olmağla bu mahale şerh virildi. Fi 20

Sayfa 199

Hüküm No: 315	Tarihi: 1205
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Görevlendirme
Belgenin Özeti: Ayntab’da...vakfının mütevellisi olan Mustafa’nın vefatından sonra mahlul olan yerine Mehmed Halife’nin mutasarrıf olmasını ve vazifenin gereklerini yerine getirmesinin emredilmesi hususunda	

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi‘u tevki‘u refi‘u‘ş-şân kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akrân Mehmed Halife zide kadrehu rikâb-ı hümâyûnuma ‘arzuhal idüb Ayntab‘da vâki‘ muharrer ...vakfin selase-i vazife-i mu‘ine ile selase-i hisse mütevellisi olan hala-zâdesi Mustafa bilâ-veledi fevt olub selase-i hisse tevlit-i merkum mahlûl olmağın mahlûlünden kendüye tevcih ve yedine berât-ı ‘âlişânım virilmeğın bâbında istid‘â-yı ‘inâyet itmeğın bilâ-veledi fevti vâki‘ ise hisse-i mezkûre müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkuma tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezidi ‘inâyet-i padi-şâhânem zuhûra getürüb bin iki yüz beş senesi saferü‘l-hayrın sekizinci günü tarihiyle müverreh virilen ru‘us-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûn sa‘âdet-makrûnum virdim ve buyurdum ki mezbûr Mehmed Halife zide kadrehu varub müteveffâ-yı merkumun mahlûlünden vakf-ı mezbûrun selase-i hisse tevlitine mutasarrıf olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel müteveli olanlar vazife-i mu‘inesine ne-vechle mutasarrıf ola-gelmişler ise mezbûr dahi ol-vechle selase-i vazife-i mu‘inesin evkâf-ı mezbûre mahlûlünden alub mutasarrıf ola şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timâ kılalar tahriren el-yevmi’sami ‘aşar saferü‘l-hayr sene hamis ve mi’ete ve elf

El-Makâmı-Kostantiniyye el-Mahrûse

Bâ-hatm-ı kebir-i mir-mirân Nuri Mehmed Paşa mutasarrıf Ayntab hâlâ

Sayfa 198

Hüküm No: 316	Tarihi: 1205
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Ayntab‘da Voyvoda zabitan ve iş erlerine bildirildiği üzere öşür vergisinin tahsil edilmesi hususunda	

Hâlâ Ayntab‘da...şeri‘ate garrâ faziletli Efendi zide fazlehu ve me‘zûn bi‘l-iftâ diyânetli Efendi zide takviye ve sâ‘ir Efendiler zide fazlehüm ve kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akrân voyvodası ‘izzetli Ağa zide kadrehu ve kâ‘im-makâm nakıbu‘l-eşrâf siyâdetli Efendi zide şerife ve bi‘l-cümle zâbitân ve iş erleri ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki çün-‘ibâdullahın ref‘ ...Tarafına ihtimâm-ı vâcibe-i zimmet velât ve hükkâm olub niyâzî Ayntab‘da hâkimü‘ş-şer‘ü‘ş-şerif hatimleriyle mahtûm olub voyvoda bir tarafına dahi li-ecli‘t-tahtım gelen ...izin-nâmesi sâhiblerinden kânun-ı kadim resm-i ‘öşriyelerini ?? ba‘de‘l-kabz fazla birer mûm dahi taleb ve ahz ve nakıb?? Tarafına dahi te‘hil iden şerfâdan günlük birer mûm alınmağı Bu keyfiyet ...ve...sevâb bi-ta‘dâd olmağla imdi min ba‘de gerek voyvoda ve gerek nakıb olanlar işbu izin-nâme ve te‘hil husûsunda ba‘de kabzu‘l-resmu‘l-kadim bir daha mûm taleb ve ahz itmeyüb ve bir kimesne dahi vormeyüb ve cümleniz ‘ale‘l-ittifâk bu kâ‘ideye mezidi ‘inâyet ve nakz ve halelden hamâyetle ...sevâ‘ib ...vekâyet ve sizler ki

voyvoda ve nakib mûmâ-ileyhümasız işbu zâbıta-i haseniyyeye ba‘de‘l-yevm merâ‘âset ve muhafazasına kemâl-i ihtimâm itmeniz bâbında işbu buyuruldu tahrir ve isdâr olunmuşdur yemine te‘alî vusûlünde gerekdir ki ber-mûceb buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfından ‘inâyetle tevfiğ ve mücânebet idesiz deyü buyuruldu

Fi Gurre Cemâziye‘l-Ahir Sene 1205

Hüküm No: 317	Tarihi: 1204
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab‘da Akyol mahallsesinde Ferhâdiye Câmi‘-i şerifesi evkafının mütevellisi olan el-Hâc Mehmed vefat etmesiyle hizmeti boş kalmakla yerine Seyid el-Hâc Abdulmennan‘ın tayin edilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i ‘âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân sitân-ı hâkânî hükm-i oldur ki

Medine-i Ayntab‘da vâki‘ Akyok mahallsesinde kâ‘in Ferhadiye Câmi‘-i şerifesi evkafının vazife-i mu‘ine ile mütevellisi olan el-Hâc Mehmed fevt olub yeri hâlî ve hizmet-i lazimesi mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi‘u tevki‘u refi‘u‘ş-şân-ı hâkânî es-Seyid el-Hâc Abdulmennan zide kadrehu her vechle layık ve mahal ve müstehak olmağın mahlûlünden tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i ‘âlîşânım virilmek bâbında akza-yı kuzâtü‘l-müslümin kadısı Mevlana Şeyh-zâde es-Seyid Mehmed Said zidet fezâ‘ile ‘arz itmeğın mücebince merkumun fevti vâki‘ ise merkuma sadaka idüb bu berât-ı hümayûnu sa‘âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki ba‘de‘l-yevm merkum es-Seyid el-Hâc Abdulmennan zide kadrehu varub zikr olunan câmi‘-i şerif evkafının müteveffâ-yı mezbûr yerine mutasarrıf olub hizmet-i lazimesin mer‘i ve mü‘eddi kıldıkdan sonra vazife-i mu‘inesiyle mutasarrıf olub vâkfın ruhi ve devâm-ı ‘ömr-i devletim-çün du‘âya müdâvemet göstereler ol-bâbda taraf-ı ahardan ber-vechle dahl ve ta‘arruz kılmayalar şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılalar tahriren fi‘l-yevmi‘r-râbi‘ ve‘l-‘işrin Zi‘l-hiccetü‘ş-şerife Sene erba‘ ve mieteyn ve elf

Kostantiniyye el-Mahrûse

Bâ-hatm-ı kebir-i Nuri es-Seydi Mehmed Paşa mutasarrıf Ayntab hâlâ

Hüküm No: 318	Tarihi: 1205
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Fukaranın Gözetilmesi
Belgenin Özeti: Bulundukları beldede zulm yüzünden giden fukaranın himaye edilmesi için voyvoda ve nakib tarafından adam tayin edilmesi hususunda	

Hâlâ boy-beği ...ve oldukda vâki‘ karrâ kethüdaları ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki çün-‘ibâdullahın her ...olub zulmiyeden gidenleri himâyetle mevkuf olub cümleden biri bundan akdem da‘vî zımmında voyvoda ve nakib taraflarından adam ihzârı-çün ta‘yin olunan mübâşirler ziyade hizmet olub ve zâbitlar taraflarından dahi meblağ-ı vâfire alınub ve dâ‘vânın ekseri şer‘a tatbik olunmayub bu vechle ‘ibâdullah zarar isâbet itmeğle bu esnâda zikr olunan ...cümlesi ref‘ olunmağla bundan sonra da‘vâ zımmında voyvoda ve nakib taraflarından adam ihzârı-çün ta‘yin olunan mübâşirde eğer sâhib-i madde ...sudûrında ise bir gurus ...öte-karrâlardan ise altmış para hizmet virilüb ve bu tarafa geldiklerinde da‘vâları fetvâ-yı şerif mücebince huzur-ı şer‘de ru‘iyet ve ihkâk-ı hakk olunub maddesinden haric bir nesne alınmayub ve bir kimesneye müsvedde olunmayub ve köy sâhibi olan köyünden gayriden samân götürtmeyüb köylerde ‘alâkası olmayanlarınsamân virilmeyüb ve ...bir akçe hizmet virilmeyüb zâbitlar taraflarından giden mübâşirlere itâ‘at itmeyenlerin tarafımızdan bâ-yı câl cezâları tertib olunacak olmağla imdi bu menvâl üzre ‘amel ve hareket ve hilâfından cesâret iden olur ise tarafımıza ifâdeye mübâderet itmeniz bâbında deyü buyuruldu tahrir ve isdâr olunmuşdur yemine te‘âlî vusûlünde gerekdir ki vechi meşrûh üzre ‘amel ve hareket eyleyesiz deyü Fi 27 Şaban Sene 1205

Sayfa 201

Hüküm No: 319	Tarihi: 1204
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Mukataa Hissesi Tahriri
Belgenin Özeti: Çelebi el-Hac Mehmed’in takdim ettiği takrir üzere Ayntab ve yöresi Battalzade es-Seyid Mehmed Nuri Paşa Ayntab mukataasının yarı hissesini sadaka alınması üzerine tahrir edilmesi hususunda	

Akza kuzâtü’l-müslimin evlâ vülâtü’l-müvahhidin ma‘denü’l-fezâ’il ve’l-yakîn rafi‘i i lâmü’l-şerife ve’d-din vâris-i ulûmü’l-enbiyâ-i ve’l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti’l-melikü’l-mu‘în Mevlana Ayntab kadısı Efendi zidet- fezâ’ilühû ve iftîhârü’l-emâcid ve’l-ekhükkâm ma‘denü’l-fezâ’il ve’l-keâm ve sâ’ir kuzzat ve nüvvab zide-fazlühûm ve rim cami‘ü’l-amid ve’l-ekârim el-muhtass bi-mezid-i gayeü’l-mülki’l-dâ’im dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşlarından kapucılar kethüdâsı payesiyleme’mûriyetiyle emr-i hümâyunda olan mir Abdullah dame mecdihû ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a‘yân Ayntab ve yöresi zide-mecdihû tevkî‘i refi‘i hümâyuna vâsıl oluncak ma‘lum ola ki hoca-gân divân-ı hümâyunımdan ...emini sabıka Çelebi el-Hac Mehmed dame-mecdihûnın takdim eylediği takriri mefhumundan sabıka Ayntab ve yöresi Battalzade es-Seyid Mehmed Nuri Paşa mirlivâ-i mehâm-ı Ayntab mukata‘asının nısfı kendüsine ...müşirliği mukata‘asının sadaka alınmak üzre tahrir ve taleb itmekle mârü’z-zikr taraf-ı mirmirân lede’l-harâmide hassa-i Ayntab mukata‘ası hissesi dört bin iki yüz elli gurus ve su meşidliği hissesi dört bin sekiz yüz elli gurus mu‘accelede karardade oldukda muacceleleri teslimi tarafından hazine-i

amirem ve mezad kâ'imeleri ahz olunmakla dokuz bin yüz guruş mu'accele telef-i mezburetinde umur-ı sâ'iresine masrafı olan on beş bin dört yüz guruş ile Paşa-yı mumâ-ileyhde cem'a yigirmi dört bin guruş matlubı olub irsâl ve emr eylemekde iken zabitan oğlu Ayntaba dühûl ve Paşa-yı mumâ-ileyh kaçırub kâffe-i emvâl ve eşyâsını ahz eyledikden sonra ahali kendüsi emlâk eyledikden Paşa-yı mumâ-ileyhin emvâl ve eşyâsı zabitan oğlunun muhalefetiyle cânib-i miriyyeden zabt ve ba'de emâneti ref'inde bakîyye mal ve eşyâsı dahi miriyye girift olunub meblâğ-ı mezbur istidnâ olunarak sarf olunmağla mumâ-ileyhin muhâlefâtından istid'a eyledikde emvâl ve eşyâsı zâbitan oğlunun muhalefetiyle ma'an zabt olunduğında iştibah vâkî' olmağla hakîka hal mahallinden 'âli vechü'l-sıhha i'lâm olunması içün emr-i şerifim sudurını inhâ ve istid'a itmekle siz ki kapucıbaşı mumâ-ileyhsiniz mumâ-ileyh Nuri Mehmed Paşanın emvâli zabitan oğlunun malı ile cânib-i miriyyeden zabt olunmuşdurhakîka ve keyfiyeti der-i aliyyeme arz ve i'lâm eylemeniz fermanım olmağın isti'lâfî hâvi işbu emr-i celilü'l-kadrimisdâr ve irsâl olunmuşdurimdi vüsûlinde siz ki mumâ-ileyhsiz emvâl-i meşruh mumâ-ileyh Çelebi el-Hac Mehmed dame-mecdihunun Paşa mumâ-ileyhasın ...mezbur...mu'accelâtından vesâ'ir masârifından istid'a eylediği mübâninin tahsili kimden iktizâ ider ve fi'l-hakîka Paşa-yı mumâ-ileyhimin emvâli zabitan oğlunun malı ile zabt olunmuşdur yohsa zabt olunmamışdır ve eğer zabt olduysa ...hakikat ve keyfiyeti....der-i aliyyeme tahrir mübâderet eylesesiz ve sen ki Mevlana-yı mumâ-ileyhasın sen dahi emr-i şerifimle amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i mmeşruh üzre şerefyafta-i sudur olan işbu emr-i şerif-i celilü'ş-şâna vâcibü'l-ımtis l ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmunı birle mehâmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerifime i'timâd kılasız tahriren Fi el-yevmü's-sani işrin Zi'l-ka'deSene erba' ve ve mieteyn ve elf. Kostantiniyye el-Mahrûse.

Sayfa 200

Hüküm No: 320	Tarihi: 1205
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: İkaz
Belgenin Özeti: Vezir, zabita, muhafızlara gönderilen malumata göre mürasele olmaksızın tayin ve istihdam olunmaları ve vefatlarından sonra oğullarının hak iddia edebileceği ve ferman mucebince amel olunması hususunda	

Akza kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-müvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn rafi'i i'lâmü'l-şerife ve'd-din vâris-i ulümü'l enbiyâ-i ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyeti'l-melikü'l-mu'in Anadolunun orta kolu nihâyetine varınca vâkî' Mevlana-yı fihâm zidet- fezâ'ilühûm ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keîlâm ve sâ'ir kuzzat ve nüvvab zide-fazlühûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vüzerâ ve zabitân ve müstahfazan zide-kadrehûm tevkî'i refi'i hümayuna vâsıl oluncak ma'lum olunca memâlik-i mahrûre el-mesâlik padişâhânemde vâkî' mecmu'

kazâ ve nüvvâbı memâlikesinde baş kitabet hizmetini muhakemeden mesâ'il-i şer'iyeye vâkıf ve ...ve kitâbet-i arife ve müstakîm ...kimesnelere ta'yin ve tahsis ve kitâb-ı muhâkemedde o makule ehemmiyete ve istihkakları müte'ayyin olan kimesneler bâ-mürassele şer'ie nasb ve ta'yin ve istihdam olunmak 'adet-i kadimeden iken bir müddetden beri ve mahkeme baş kâtibleri kendüleri ta'yin ve istikrarları için askeriyeden beri takrib ve tahsil ile kendüleri vefatından sonra oğulları istihkak ve ehliyetden bahş olmayarak babamızparesidir deyü ...misillü üzerlerine berât itdirüb bu hususları dahi taksimat için maliyeden berât itdirüb ol-vechle mahkeme baş kâtibleri hükkâm-ı şerife müşâreket ve ...gayr-ı müstakîm kimesneler baş kitabet sebab-i kesb ve ta'yin ve i'tibâr ...istinâd ile hükm-i şer'i şerife tasallut ve ahali tekdir ve ahrâr eyleyüb ihtilâl-i umûr-ı şer'iyeye bâdi olmalarıyla cem'i bilâd-ı İslâmiyetde vâkî' muhakim baş kâtibleri berâtları kaydları havâhişü'l-İslâm ve müftü'i'l-enâm adamullahi Te'ali a'lâmü'l-ulemâ-...fazlû'l-fazılaü'l-müteverrihin Hamidizade Mevlana Mustafa adamullahi Te'ali fezâ'ilinin işâretleri mucebince bundan akdem sadr olan fermân-ı âli-şânım mantuk üzre ...olunmuş olmağın siz ki Mevlana mumâ-ileyhimsiz fîmâ-ba'd memâlik meclisinde berât ile baş kâtib olmayub her ne zaman nasb iktizâ ider erbâb-ı ma'arifden diyânet ve istikamet zahir olan kimesneler cümle ahali ma'rifetiyle intihâb gerek şer'iyatda ve gerek muhâsebede baş kitâbet hizmetleri de bâ-mürassele şer'ie istihdâm olunmak için bâ-işâret Şeyhülislam emr-i şerifim sudurını Mevlana Abdullah adamullahi Te'ali fezâ'ilühû i'lâm itmekle i'lâmı mucebince ber-vech-i meşruh emr-i şerifimi ısdârını Şeyhülislam müşârü'n-ileyh işâret ve mahsusı mektub tahrir itmekle tenbihan ve ikdâmen rikâb-ı hümâyunumdan işbu emr-i şerifim ısdâr ve rikâb-ı hümâyunım kaimakamı kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osman zide kadrehû ile irsâl olunmuştur imdi siz ki Mevlana mumâ-ileyhimsiz ber-vech-i meşruh mecmu' muhakemede ve memâlik-i mahrûsede vâkî' beratlu baş kâtiblerin berât kaydları refi' ve terkimi olunmuş olduğu ma'lumunuz olduk da Şeyhülislam müşârü'n-ileyhin işâretleri ve bu babda ...tahrir olunan mektub mucebince amel ve hareket ve hilâfından tehâşi ve mübâ'adet eylemek bâbında fermân-ı âli-şânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzre şeref-yafta-i sudur olan fermân-ı vacibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-intisâlimin mazmun-ı ita'at-makrunıyle amel ve hareket ve hilâfından hazr ve himâniyet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeme i'timad kılasız tahriren Fi Evâil-i Şehr-i Rebi'û'l-Evvel Sene hams ve mieteyn ve elf. Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

Sayfa 203

Hüküm No: 321	Tarihi: 1205
Belge Türü: Defter	Belgenin konusu: Masraf Defteri
Belgenin Özeti: Masraf defteri ve isimlerinin belirtilmesi kakkında	

İşbu bin iki yüz dört senesi mâh-ı ramazanu'l-mübarek gurreinden bazar-başı Salih Çelebinin ba-emr veliyü'n-namâya devletlü Nuri es-Seyid Mehmed Paşa hazretlerinin ma'rifetiyle umûr-ı vilâyet için sarf eylediği mesârîf defteridir ki mukarreratıyla isimleri zikr olunur. Hurire Fi 3 Cemâziye'l-Ahir Sene 1205

Yeniçerilerin çavuşuna virilen Fi 7 Ramazan

Guruş

050 ... Emri getüren ağalara virilen fi 9 ramazan

020

059Birecikden gelen Tornacı Ağaya virilen hizmet 50 masraf 9 fi 13 ramazn

220 Hamid Efendiye virilen hizmet

136 Hamid Efendiye yevmi :17 ...: 17 ...: 16 be-her yevm: para 4 masraf: guruş 8,5

046 Rumeli vâlisi Mustafa Paşanın ...hizmeti: 4 masraf: 6

055 Mahkemeye nüzul iden Dividdar Ağaya şi'ar ve bahası: guruş 5 hizmet: guruş: 50

003 Kenan-zâde konağında Süleyman Paşa ...guruş: 3

080 ve karra?? İştirâcısına hizmet: 80

115.025 merkurum iştirâcıya; yevm: 29, be-her yevm nân-ı 'aziz: 83 guruş 12.5,:29 guruş11.5, birinc: 42 guruş 25, yağ: 7 guruş 14, mum: 7 guruş 2, kahve ve şi'ar ve: be-her yevm guruş 1.25 cem'an guruş: 50.25

015 veliyü'n-na'mi efendimiz bazarcı odasına... gelen Salih Ağaya ki Tornacı yevm: ...3, eşya: ...27, esbab: ...3

Pirinç, kahve, 'asel, sem'i, şi'ar ve haşaş, cem'ân: guruş 15

015 yeniçeride gelen çavubş el-Hâc Mehmede virilen hizmet 15

015 def'a yeniçeride gelen...virilen hizmet

031 hazinedâr ağa emriyle mahkemeye masraf için hâkim efendiye virilen

602

Köse Paşaya virilen zehâ'ir defteridir ki beyân olunur

Nân-ı 'aziz: ...620, ma' zâyî', ...120, pirinc:...150, rugan-ı sâde:...68, bulgur: ...200, humus: ...1, kerâ: ...6, mum: ...1

Harâr-ı çift zahire ile gidüb zâyî' olmuşdur,10

Meclis-i şer' de ve cümle vücûh-ı belde mahzarında Torbacı oğlu es-Seyid Salih Ali?? takrir-i kelâm idüb işbu bâlâda meztûr olan ecnâs-ı zehâ'irin kıymetlerini bâ-defter-i müfredât?? Hazinedâr veliyü'n-na'mi Basmacı-zâde sa'âdetlü Mehmed Ağa yedinden tamamen ve kâmalen ahz ve kabz eyledim aslâ ve kat'a bir para ve bir akçe hakk-ı mütalebem kalmadı virdiği bu mahale kayd ve şerh virilmiştir

Sayfa 202

Hüküm No: 322	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: İsimlerin Deftere Kaydedilmesi
Belgenin Özeti: Ayntab ahalisinden firari eşkıyaların isimlerinin kaydedilmesi hususunda	

Medine-i Ayntab ahalisinden firârî eşkıyâların cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le eyâlet-i mahalât izbâr ve şehadetleriyle esamileri defteridir ki ber-vechi âti zikr olunur. Hurrure Fi 22 Recebü'l-Ferd Sene 1206

Mahalle-i Şehre-küstü

Taşcı Kasım, Vani?? Oğlu el-Hâc Hüseyin, Feyyaz oğlu Sadık, Ayrancı oğlu es-Seyid Ahmed, Zangal?? oğlu Hasan, Kasım Çelebi oğlu el-Hâc Mustafa, Emir Halil oğlu Mustafa, Memik Oğlu Şeyh

Mahalle-i Ali Neccâr

Küçük Çelebi oğlu el-Hâc Süleyman

Mahalle-i İbn-i Kör

Kara Arslan

Mahalle-i Tövbe

Uğurlu oğlu es-Seyid Ahmed

Mahalle-i Kastel

Debbâğı ahardan

Mahalle-i Ehl-i Hakk

Çukadâr oğlu Mustafa

Mahalle-i İbn-i Eyüb

Hayatzâde Mehmed Emin

Mahalle-i İbn-i Şeker

Behisnilioğlu es-Seyid Mehmed, Döğmeci oğlu es-Seyid Salih, Deli Ahmed oğlu es-Seyid Mustafa Mehmed

Mahalle-i Seng-i Tavis

Cafer Çelebi

Mahale-i Şarkiyân

El-Hâc ganem oğlu Arab Mehmed

Mahalle-i Tarla-yı Atik

Bestancı oğlu Mehmed Emin, Çiçek hizmetkârı el-Hâc Mustafa, Karamanlı oğlu Ömer Beşe

Mahalle-i Kara Sakal

Kebabcı Emin, Sırçacı oğlu es-Seyid Hüseyin, Hasan Mansurlı oğlu es-Seyid Mehmed

Mahalle-i Zincirli

El-Hâc Tursun, Abdulfettah, Sağırıcı es-Seyid Ali

.....

Hizibci oğlu, Dergizanlı oğlu Sarı Mahmud, Karamani oğlu es-Seyid Mehmed Efendi

Cem'ân yekûn - 31

Yalnız otuz birdir

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3-1-MATERYAL VE YÖNTEM

3-1-1-135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLDEKİ KULLANILAN

YÖNTEM VE YARARLANILAN KAYNAKLAR

Ankara Milli Kütüphane'de muhafaza edilen 135 Numaralı Ayntab Şer'iyye Sicili hakkındaki genel bilgiler şunlardır:

Envanter No: 135

Tarihi: 1790-1792 (H.1205-1207)

Sayfa sayısı: 204

Belge sayısı: 333

Eni: 15.5

Boy: 42

Çalışmanın ilk bölümünde, Ayntab'ın coğrafi konumu, Ayntab'ın tarihçesi, Ayntab adının menşei ile Evliya Çelebi'nin gözünden Ayntab'dan bahsedilmiştir. İkinci bölümde, Osmanlı Şer'iyye mahkemeleri ve bu mahkemelerdeki görevliler, Şer'iyye sicilleri ve bu sicillerde yer alan belgelerden kısaca bahsedilmiştir. Ayrıca bu bölümde çalışılmış şer'iyye sicillerine de yer verilmiştir. Daha sonra, 135 numaralı söz konusu sicilin transkripsiyonu ve belge özetleri yapılmıştır. Üçüncü bölümde, materyal ve yöntemlerden bahsedilmiştir. Elde edilen bilgiler ve bulgular değerlendirilip, bu bilgiler ışığında 1790-1792 yıllarında Ayntab'ın sosyal, adlî ve iktisadî yapısı ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmanın son kısmına ise orijinal belgelerden bazı örnekler eklenmiştir.

Çalışmamız 135 numaralı ayıntab şer'iyye sicilinin tamamını kapsamaktadır. Sicilde hicri takvim kullanılmakta olup kronolojik sıralamaya fazla dikkat edilmemiştir. Sicilde ilk belge Fi 12 Şevvalü'l-Mükerrem Sene 1205 olup son belge ise Fi 22 Recebü'l-Ferd Sene 1206 tarihliidir. Sicildeki yazı genel anlamda güzel ve okunaklı olmakla birlikte mikro filme çekilirken özen gösterilmesi transkripsiyon çalışmasını kolaylaştırıcı unsur olmuştur.

Sicilin transkripsiyonu yapılırken başlangıçtan itibaren belgelere sırasıyla sicildeki orijinal sayfa numarası verilip tablo içerisinde hüküm no, tarih, belge türü, konu ve özet kaydı düşülerek transkripsiyon işlemi tamamlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sicilde tahrir olmuş belge hemen hemen bulunmamaktadır.

Defterin transkripsiyonu esnasında, transkripsiyon kaidelerine imkân dâhilinde uymaya çalıştık. (ع) Ayın harfini (ا), (ه) hemze harfini (و) işaretiyle gösterdik. Elif (I), vav (و) ve ye (ي) harfleri ile yapılan uzatma (و) işareti ile okunamayan kelimeleri (...) üç nokta ile yine okuduğumuz halde tam olarak emin olmadığımız kelimeleri (??) ile tahrir olan kısımları (tahrir olmuştur) diye gösterdik..

Bu çalışmayı hazırlarken çeşitli kaynaklardan yararlandık. Bunların başında kelimelerin doğru okunuşlarını bulmak için “Kamûs-ı Türkî¹⁴⁵”, “Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat¹⁴⁶”, “Arapça-Türkçe Yeni Kamus¹⁴⁷”, “Farsça-Türkçe Sözlük¹⁴⁸”, şer’iyye sicillerindeki verileri doğru değerlendirmek için “Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmi¹⁴⁹” adlı eserlere başvurduk. Transkripsiyon esnasında hicri tarihleri miladi tarihe çevirmek için “Tarih Çevirme Kılavuzu¹⁵⁰” adlı eserden yararlandık.

3-2-TARTIŞMALAAR

3-2-1-SOSYAL KONULAR

3-2-1-1-Evlilik

Sözlükte “birleştirme, bir araya getirme, evlenme, evlilik, cinsel ilişki” gibi anlamlara gelen nikâh kelimesi, fıkıh literatüründe “şer’an aranan şartlar çerçevesinde aralarında evlenme engeli bulunmayan bir erkekle bir kadının hayatını geçici olmaksızın birleştirmelerini sağlayan akdi ve bu yolla eşler arasında meydana gelen evlilik ilişkisini” ifade eder¹⁵¹.

Evlilik aileyi meşru temellere oturtan toplumsal bir olgudur. Osmanlının kuruluş ve sonraki dönemlerinde evlilik eski Türklerden intikal eden bir anlam taşır. Eski Türkler izdivaca “evlenmek”, “ev-bark” sahibi olmak derler. Bark Orhun anıtlarında “mabet” anlamına gelmektedir. Evde kutsal bir mabet kabul edildiğinden “Bark” adını alır. Bu anlamda evlilik eski Türklerde kişilerin kutsal bir güvenceye kavuşmasıdır. Osmanlı kuruluş dönemi tarihçisi, Âşık Paşa Zade yaşadığı dönemde de evliliğin diğerleriyle birlikte dünya hayatının amacı ve anlamı olduğunu belirtir: “bu âlemde maksad olan birkaç şeydir: oğul evlendirmek, kız çıkarmak ve dünyadan iman ile gitmek. Sultan I. Murad’ın söylediklerine bakılırsa bu üç amaç halktan saraya kadar tüm Osmanlıların önemseydiği toplumsal olaylardır¹⁵²”.

Osmanlı Devletinde nikâh kıyılmadan önce taraflar, evlenmelerine mani bir hal olmadığını gösteren ve evlenmeye izin veren yazılı bir belgeyi (izinname) kadıdan almak zorundaydılar. İlk defa Kanunî Sultan Süleyman zamanında resmen izinname alma usulünden bahsedilmektedir. Ebu suûd Efendi’nin fetvalarından anlaşıldığına göre, padişah evlenme sözleşmesi için kadıdan izinname alınmasını emretmiştir. Kadının izinnamesi, nikâhın hukukî geçerliliği bakımından şart değildir. Nikâh akdi, şimdiye kadar yapıla geldiği üzere iki şahidin önünde icra edilebilir. Ancak devlet, bir yaptırım olarak, kadı huzurunda veya kadı izniyle akdedilmeyen nikâhların varlığıyla ilgili ihtilâfların mahkeme tarafından dinlenmemesini istemiştir. Bundan dolayıdır ki,

¹⁴⁵Şemseddin Sami.(1998), *Kamûs-ı Türkî*, Alfa Yay, İstanbul.

¹⁴⁶Ferit Develioğlu.(1997),*Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay, Ankara.

¹⁴⁷Bekir Topaloğlu ve Hayreddin Karaman.(1979),*Arapça-Türkçe Yeni Kamus*, Elif Ofset, İstanbul.

¹⁴⁸İbrahim Olgun ve Cemşit Draşan.(2002), *Farsça-Türkçe Sözlük*, Murat Kitabevi Yay, Ankara.

¹⁴⁹Gökbilgin. a.g.e.

¹⁵⁰Yücel Dağlı ve Cumhure Üçer.(1997), *Tarih Çevirme Kılavuzu III*, T.T.K Yay, Ankara.

¹⁵¹Ali Yüksek.”Evlilik(Nikâh)”,*İslam Hukuk Tarihi-1*, Ünite-6, Uzem Ondokuz Mayıs Üniv. s.5.

¹⁵²İsmail Doğan.(1999),”Osmanlı Ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri”, *Osmanlı C.5*, Ankara, s.375.

evlenecek kişiler ya mahkemede kadı huzurunda, ya da kadı izni ile imama nikâh akdettirme yolunu tercih etmişlerdir¹⁵³.

İslam hukukçuları, evlenme ehliyetine sahip olan yani akıl ve baliğ olup kendi başına bu akdi yapabilecek durumda olan bir kızın, nikâhta mutlaka rızasının alınması gerektiği konusunda ittifak halindedirler. Hanefî mezhebine göre akıllı ve buluğa ermiş olan bir kızın velisi tarafından zorla (cebren) yani rızası hilafına evlendirilemez. Bu kurala Osmanlıda da uyulduğu, ihlali durumunda şikâyet olursa kadının nikâhı feshettiği görülmektedir. Hatta nikâh akdinden önce nişanlılık aşamasında bile mahkemeler bu yönde şikâyetleri dikkate almışlardır¹⁵⁴.

Akdin geçerliliği için kadın ve erkeğin irade beyanlarını iki şahit huzurunda dile getirmeleri ve kadına ödenecek belli bir mehrin tespit edilmesi koşulu aranmıştır. Nikâh akdi sırasında din adamının hazır bulunması ya da dini bir tören yapılması zorunluluğu yoktur. Bununla beraber nikâh akdinin önemi ve toplum hayatında oynadığı rol nedeniyle, tarihi tam olarak tespit edilememekle birlikte, Osmanlı Devleti'nde kadınların bu görevi, düzenli olarak olmasa da, icra ettikleri bilinmektedir. Nikâh akidlerinin şer'iyye sicili kayıtlarına geçmesi, kadınların özellikle bu akdin sona ermesi durumunda ortaya çıkan nafaka, mehir gibi bazı ekonomik haklarının mahkeme huzurunda tescil edilmesi açısından önemlidir¹⁵⁵.

Diğer bir konu ise nikâhta ödenen mehre dayanarak bazı batılı bilim adamları tarafından ortay atılan nikâh akdinin bir satım akdi, mehrinde bir satış bedeli olduğu iddiasıdır. Bu görüşü savunanların başında Morand gelmektedir. Ancak bu görüşün doğru olduğunu söylemek mümkün değildir. Örneğin her iki akit için aranan ehliyet şartları farklıdır. Nikâh akdi için akıl, baliğ olmak yeterli iken satım akdinde ek olarak reşit olma şartı da aranmaktadır. Ayrıca nikâh akdinde mehrin berillenmemiş olması akdin sıhhatini etkilemezken, satım akdinde satış bedeli sıhhat şartıdır. Yine çok küçük bir şeyin mehir olarak berillenebilmesi mümkündür. Mehir bir satış bedeli olmaktan çok evlenmenin ispatına yarayan, kocanın talak hakkını kötüye kullanmasını engelleyen, evliliğin boşanma ya da ölümle sona ermesi durumunda kadına güvence sağlayan bir teminattır¹⁵⁶. Bu konuya çalışmış olduğumuz tezden örnek vermek gerekirse;

Sayfa 89

Hüküm No: 164	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Evlenme
Belgenin Özeti: Ayntab'da Isbatırın Karyesi sakinlerinden olan Hatice binti Mustafa'nın eşinin Akkerman Kalası muhasarasında şehit olması nedeniyle bir sene sonra tekrar evlenmesi için izin istemesi hususunda	

¹⁵³İsmail Kıvrım. "XVII. Yüzyılda Gaziantep Şehrinde Ailenin Oluşumu", *T.A.D.*, s.362-363.

¹⁵⁴Gül Akyılmaz.(2002), "Osmanlı Aile Hukukunda Kadın", *Türkler* C.10, Y.T.Y. Ankara, s.365.

¹⁵⁵Esra Yakut.(2015), "Klasik Dönem Osmanlı Ailesinde Kadının Konumu", *Anadolu Üniv. Hukuk Dergisi*. C.1, S.1, s.4.

¹⁵⁶Cin-Akyılmaz. a.g.e. s.370.

Medine-i Ayntaba tabi' Isbatırın Karyesi sakinelерinden rafi'a hendü'l-kitab Hatice binti Mustafa nam Hatuna ferâi ba'de't-ta'rifü's-şer'i meclis-i şer'i kavim-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bir-i anî'l-merâm ve ifade-i meram idüb zevcim Yusuf nam kimesne tarih-i kitabdan üç sene mukaddem bahçeli seferine azimet idüb hâlâ diyar-ı aherde galib-i vesayâtı olmak zannıyla emrâr-ı müterakıb iken dört mah mukaddem zevcem mezburan ve sağırde serhadât-ı Osmaniye'den Akkerman kal'ası muhasarasında şehidâ fevt oldu deyu mesmu'ım olmağın işbu yedimde olan fetevâ-yı şerife ibrâz idilecek mezbure Hatice'den takrir-i meşruhına mutabık beyyine taleb olundukda bir sene mukaddem işbu mezbure Hatice Hatunun zevci Yusuf nam kimesne Mahifur Paşa hazretlerinin savâtı iken eyyâm-ı muhasarada top güllesi imaret itmekle derhal şehid oldudeyü ale'l vechi's-şehade ihbar ve inhâ itmekliğın ba'de't-ta'did ve't-tezkiye ber-muceb-i fetevâ-yı şerife husus-ı mezkûrede şehid-i vasıdın şehâdeti makbul ve makber olmağın mezbure Hatice Hatuna ba'de't-t...zevci ahire tezvic ve nikâh olunmağa izn-i şer'i virilmeğın ma-vâkî' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire fi el-yevmü's-sami' min Şehr-i Şa'banü'l-mu'azzam sene sitte ve mi'eteyn ve elf.

3-2-1-2-Mehir

Lügatte “sadaka” anlamına gelen mehir kelimesi İslam aile hukukuna göre evlilik esnasında ödenen para veya malı ifade etmektedir. Mehirle ilgili ayetlere bakıldığında “fariza”, “meta”, “sadukat”, “ucûr” kelimelerinin kullanıldığı görülmektedir. İslam hukukunda mehir, evlenecek kadının ailesine veya yakınlarına değil, bizzat kendisine yapılması gereken bir ödemedir. Bu yönüyle Eski Türklerdeki kalından ve günümüzde kırsal kesimlerde varlığını sürdüren başlıktan ayrılır. İslam Aile hukukunda mehir kadının hakkıdır ve bu hak, kadının rızası olmadan başka bir yakınına devredilemez. Söz konusu ödeme nakit olabileceği gibi mal da olabilmektedir. Konu ile ilgili ayetler incelendiğinde, mehrin evlenecek kadına ödenmesi zorunlu olan bir meblağ olduğu anlaşılmaktadır. Erkeğin evleneceği kadına ödeyeceği mehri borç olarak telakki etmesi ve gönül rızasıyla vermesi gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca ayetlerde verilen malın miktarı ne olursa olsun, geri alabilmek için yalan beyanlardan kaçınılması gerektiğinin belirtilmesi oldukça manidardır. Dolayısıyla İslam hukukunda erkeğin evleneceği kadına ödeyeceği para veya malı hediye olarak kabul etmesi ve verdiği malın ardına düşmemesi gerektiği öğütlenmektedir.

Öte yandan konu ile ilgili Hz. Peygamberin uygulamaları da dikkati çekmektedir. Evlenecek çiftin nikâhını akdeden Hz. Peygamberin, akitten önce erkeğe hitaben kadına vereceği bir malının olup olmadığını sorduğu kaynaklarda mevcuttur. Erkeğin herhangi bir malının olmadığını ifade etmesi üzerine, küçük bir demir yüzüğün dahi olsa verilmesi gerektiğinin vurgulanması, mehrin kadına ödenmesinin gerekliliğini ifade etmesi açısından önemlidir¹⁵⁷.

Mehir ikiye ayrılmaktadır. Mehr-i müsemma ve mehr-i misil. Tarafların üzerinde anlaştıkları mehr-i müsemma, kızın babası tarafındaki benzer şartlardaki kadınlara bakılarak sonradan takrir edilen mehre de mehr-i misil denmektedir.

¹⁵⁷ Saliha O.Gümrükçüoğlu.(2013),”İslam Aile Hukukunda Kadının Mehir Hakkına Toplum Bakış Açısı Üzerinden Bir Değerlendirme”, *Gazi Üniv. Hukuk Fakültesi Dergisi*. C.17, S.4, s.227-228.

Evlenme akdi sırasında mehir tespit edilemez veya tespit edilen mehir geçersiz olursa kadına misil mehir ödenir.

Mehrin tamamı peşin ödenebileceği gibi, tamamen veya bir kısmının ödemesi sonraya bırakılabilir. Peşin ödenene mehr-i muaccel ödemesi sonraya bırakılan mehre ise mehr-i müeccel denir. Geçerli bir evliliğin mehir gerektirdiği bilinmektedir. Fakat mehrin kadının zimmetinde (müekked) bir hak olabilmesi için ya zifaf veya sahih halvet olmalı veyahut bundan önce taraflardan birisi vefat etmelidir. Nikâhtan sonra fakat zifaftan veya sahih halvetten önce bir ayrılık vuku bulur da bu ayrılığa koca sebep olursa kadın mehrin yarısına hak kazanır. Şayet kadın sebep olmuşsa veya erkek bulûğ muhayyerliğinden dolayı nikâhı feshettirmişse bu durumda kadın mehir namına bir şey alamaz¹⁵⁸. Bu konu hakkında çalışmış olduğumuz sicilden örnek vermek gerekirse;

Sayfa 26

Hüküm No: 51	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Mehir
Belgenin Özeti: Raziye Hatun’a altı guruş mehir verilmesi hakkında	

Zevce-i mezbure Raziye Hatun müteveffa-yı mezbûr dahi zimmetinden olan mihr-i mu’ahharı olan altı guruşu dört sene mukaddem hibe eyledim deyü takrir eylediği işbu mahale şerh virildi.

3-2-1-3-Boşanma (Talak)

Talak, hem mastar hem de isim olan bir kelime olup, lügatte bir bağı çözmek, serbest bırakmak ve salıvermek gibi manalara gelmektedir.¹ Fıkıh ıstılahında ise, değişik tarifler bulunmaktadır. Bunlar arasında Ömer Nasuhi Bilmen’in tarifini hepsini kapsaması açısından vermeyi uygun bulduk. Buna göre: "Talâk, boşama ehliyetine haiz kocanın nikâh akdini bir takım özel lafızlarla hemen ya da daha sonraki bir zamanda ortadan kaldırmasıdır."Tüm tanımları ortak noktalarından hareketle talak; “Sahih bir şekilde kurulan nikâh akdini özel bir yöntemle izale etmek” şeklinde de tarif edebilir¹⁵⁹.

Önceleri islam hukuku talak hakkını erkeğe verse de daha sonra bazı durumlardan dolayı kadına da talak hakkı vermiş ve buna Tefvizu’t-Talak denmiştir. Günümüz fıkıh eserlerinde ise, tefvîzu’t-talâkın ana teması bir olmakla birlikte kelime anlamından hareketle biri genel ve diğeri ise daha hususi olmak üzere iki farklı şekilde tanımlandığını söyleyebiliriz:

¹⁵⁸ Aydın. *Türk Hukuk Tarihi*. a.g.e. s.284-285.

¹⁵⁹ Ali yüksek. “İslam Aile Hukukunda Boşanma Yetkisi ve Kadının Boşanması”, *U.S.A.D.* C.7, S.32, s.341.

1-Tefvîzu't-Talâk'ın Genel Tanımı: “Kocanın, tek taraflı irade ile boşama işini hanımına veya vekil, elçi/aracı ve eşinin velisi gibi üçüncü bir kişiye havale etmesidir.”

2-Tefvîzu't-Talâk'ın Hususi Tanımı: “Kocanın, nikâh akdi esnasında (icap veya kabulde bulunurken) veya evlilik birliği içerisinde tek taraflı irade ile eşini, evlilik birliğine son vermek üzere yetkilendirmesidir.

Bu kullanımı ilk hadis kaynaklarında geçen şöyle bir örnekle açıklamak mümkündür: Bir gün birisi Abdullah b. Ömer'e gelerek şöyle dedi: “ Ey Abdurrahman'ın babası! Karımın (boşanma) işini kendi tasarrufuna bıraktım ve o ise kendini boşadı/benden ayrıldı. Sen, bu hususta ne dersin, görüşün nedir?” Bunun üzerine, Abdullah b. Ömer; “ Karının yaptığını doğru görüyorum.” diye karşılık verdi. Adam, “ Ey Abdurrahman'ın babası! Yapma. Bunu nasıl söylersin.” deyince, Abdullah b. Ömer; “ Bunu, ben mi yapıyorum? Sen, yapacağını yapmışsın.” diye karşılık verdi¹⁶⁰.

Hem hukuk tarihi açısından önemli hem de boşanmayla ilgili olarak İslam'ın getirmiş olduğu düzenlemelere örnek olması ve konumuzla ilgisi dolayısıyla Hz. Aişe'nin, “Erkek hanımını boşamak isteyince hemen boşuyordu. Erkek, yüz ve hatta daha çok kerelerde boşanmış olsa, iddeti içerisinde iken, döndüğü takdirde kadın yine de onun hanımı olmaya devam ediyordu. Bu hal şu hadiseye kadar devam etti. Bir adam hanımına: ‘Vallahi seni ne tam boşayacağım ne de himayeme alacağım, ebedi şekilde böyle tutacağım!’ dedi. Kadın: ‘Bu nasıl olur?’ deyince, adam: ‘Seni boşayacağım, iddetin bitmek üzere iken geri döneceğim. (Bu şekilde tekrar edeceğim)’ cevabını verdi. Kadın bunun üzerine Hz. Aişe'ye gelip durumu haber verdi. Hz. Aişe, Resûlullah gelinceye kadar cevap vermedi. Durumu ona anlattı. Hz. Peygamber de sükût buyurdular. Derken şu ayet indi. “Boşama iki defadır. (Ondan sonrası) ya iyilikle tutmak, ya da güzellikle ayrılmaktır. (Ey kocalar! Boşandığınız zaman) onlara (kadınlara) verdiğiniz bir şeyi (mehri geri) almanız size helal olmaz. Bundan sonra Hz. Aişe şöyle söylemiştir: ‘Bunun üzerine halk (o günden itibaren) talaka yeniden yönelip durumlarını gözden geçirdi, bir kısmı hanımını boşadı, bir kısmı boşamadı¹⁶¹.

3-2-1-4-Nafaka

Nafaka sözlükte bir şeyin tükenip bitmesi ve azalması, ölmek, çarşıda pazar kurulmak, revaç bulup isteklisi çoğalmak, çıkmak, gitmek, sarf etmek anlamlarına gelir. İslâm hukuk literatüründe sınırları oldukça geniş bir takım harcamaları kapsayan nafaka; yeme, giyim ve barınma ile bunlara tabi ihtiyaçların karşılanmasını ifade etse de daha ziyade insan nafakasından yiyecek maddeleri manasında kullanılır. Nafakanın sebepleri ise evlilik, akrabalık ve mülkiyettir.

Kur'an'da “Onların (kadınların) uygun tarzda rızkını ve giyeceğini sağlamak, çocuğun babasına aittir”. “Kadınları gücünüz nispetinde, kendi oturduğunuz yerde

¹⁶⁰Menderes Gürkan.(2011),“İslam Aile Hukukunda Kadına Tanınan Boşanma Yetkisi (Tefvîzu't-Talâk)”, *İ.H.A.D.*, S.18, Servet Ofset, Konya, s.279-281.

¹⁶¹Nuri Kahveci.(2005),“Boşanma Sonucu Manevi Tazminat Olgusuna İslam Aile Hukuku Açısından Bir Yaklaşım”, *KSÜ. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.5, s.96.

oturtun. Onları sıkıntıya sokmak için zarar vermeye kalkışmayın” ve “Kadınların da ödevlerine denk belli hakları vardır. Ancak erkekler, kadınlara göre bir derece üstünlüğe sahiptirler” buyrulmuştur¹⁶².

İslam hukukçuları nafaka yükümlülüğünün evlilik akdinin hukuki sonuçlarından olduğu hususunda fikir birliği içindedirler. Evlilik süresince bu yükümlülük devam eder, evliliğin sona ermesi durumunda iddet nafakası ödenip ödenmemesi evliliği sona erdiren sebebe göre değişiklik gösterir. İslam hukukçularının büyük çoğunluğu evlilik nafakası “fakir, aib veya hasta bile olsa” kocanın nafaka borçlusu, kadının zengin dahi olsa nafaka alacaklısı olduğu konusunda ittifak etmiştir¹⁶³. Bu konu hakkında çalışmış olduğumuz sicildenörnek vermek gerekirse;

Sayfa 26

Hüküm No: 52	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Nafaka
Belgenin Özeti: Ayntab’da Akyol Mahallesi sakinlerinden olan Mustafa kızı Aişe’ye altı akçe nafaka verilmesi hakkında	

Medine- i Ayntabda Akyol Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Hallac Mustafanın sulbi sağıre kızı mezbure Aişe akrabasından... binti Hüseyin nam Hatun vasi nasb ve talebiyle mezbure Aişeye külli yevm altı akçe nafaka ve kisve bâhâ dahi takdir olunduğu işbu sabit olundu. Fi 14 Cemaziye’l-evveli sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Kör Musa, Abdi oğlu Ahmed, Hasan bin Ali, Ahmed Çelebi, Demirci Mehmed oğlu Mehmed, Maraşlı el-Hâc Mehmed, el-Hâc Osman Efendi.

3-2-1-5-Velâyet (Yetki) ve Vesâyet (vasilik)

Velâyet sözlükte: “İdare etmek, düzenlemek, yaklaşmak, işi üzerine almak, yardım etmek ve salahiyet gibi anlamlara gelir”.Fıkıh literatüründe ise velâyet “rızaıa bakılmaksızın bir sözün başkası hakkında geçerli ve sonuç doğrucu kılınması” anlamını ifade eder. Ya da akdin bir başkasının iznine bağılı olması veya başkalarının rızasını almaksızın evlendirebilme yetkisine sahip olmaktır. Başka bir anlamı da akdi geçerli kılmaya güç yetirmektir. Bu tanımlar incelendiğinde velâyetin iki kısmı olan velâyet-i cebri (zorlayıcı) ve velâyet-i nedbi’yi (ihtiyari) görmekteyiz. Cebri velâyette veli, velâyeti altında bulunan kimselerden izin almaksızın onları evlendirebilir. Nedbi

¹⁶²Mehmet Dirik.(2015),”İslam Aile Hukukunda Kocanın Nafaka Mükellefiyetini Düşüren Haller”, *İ.H.A.D*, S.25, s.138-139.

¹⁶³Celal Erbay.(2006), “Nafaka”, *DİA*. C.32, T.D.V.Y. İstanbul, s.282.

velâyetle ise veli, velâyeti altında bulunan kimselerden izin almadan onları evlendiremez¹⁶⁴.

Velâyet (kimi durumlarda vesâyet); bir kimsenin kendisi veya başkaları üzerinde cebrî ya da ihtiyarî olarak sahih ve geçerli tasarrufta bulunabilme kudretidir. Velâyet öncelikli olarak iki ana grupta ele alınır. Bunlardan ilki, kişinin sadece kendisi hakkında tasarrufta bulunma kudretini içerir. Bu dönem mümeyyizlik devresi ile rüşd çağı arasındaki kısmı kapsar ve kâsır velâyet olarak adlandırılır. Diğeri ise kişinin hem kendisi ve hem de başkaları hakkında tasarrufta bulunabilme yetkisini içerir. Bu şekildeki bir velâyet yetkisini kullanan kimsenin hem kendisi ve hem de başkaları hakkında yapmış olduğu tasarruflar sahih ve geçerli olur. Babanın velâyeti, dedenin küçüğe veya deliye velâyeti, vekâlet ya da vesâyet yoluyla başkasına yapılan velâyetler bu kapsamdadır. Hukuki işlemlerini kendisi değil de, kanuni mümessilleri aracılığıyla yürütmek durumunda olan kimseler için şahsını temsil etmek üzere velâyet, vesâyet, kayyımlik ve kanûnî vekâlet gibi hukûkî işlemler devreye girer. Hukuki temsili doğuran sebepler arasında değişik nedenleri saymak mümkün olmakla birlikte, çocuklarla alakalı durumlarda hukuki temsil, yaş küçüklüğü veya akli melekelerdeki bir arızadan kaynaklanmış olmasına bakılmaksızın, doğrudan ehliyet eksikliğinden ne- şet eden kanuni zorunluluğa dayalı olarak ortaya çıkar. Söz konusu hukuki temsil, şahsın hem kendisi ve hem de malları hakkında geçerlidir. İslâm hukûku, aile birliği içerisinde yer alan şahısların kişisel bakım ve gözetimleri yanındaki (buna çocuklar da dâhil) ayrı mülkiyet sahibi olmalarını da kabul etmiş; bunların ne şekilde yönetileceği ile ilgili hükümler ortaya koymuştur¹⁶⁵. Bu konu hakkında çalışmış olduğumuz sicilden örnek vermek gerekirse;

Sayfa 5

Hüküm No: 10	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Vasi Atama
Belgenin Özeti: Ayntab'da Cevizlice Mahallesinden, ölen Mehmed Beğ ibni Hüseyin Beyin kızlarına Ayşe binti el-Hac Osman'ın vasi tayin edilmesi hakkında	

Medine-i Ayntabda Cevizlice Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan sipahi Mehmed Beğ ibni Hüseyin Beğin sulbiye sağire kızları Hatice ve Ümmühanı'ya savb-ı şer'iden ceddeleri Ayşe binti el-Hâc Osman nâm hatun vasi nasb ve ta'yin olunub talebiyle her birlerine yirmi altışar akçe nafaka ve kisve baha farz takdir olundığı bu mahale kayd olundu. Hurreire fi'l-yevmi's-sani min şehr-i Muharremu'l-haram sene hamse ve mi'ete ve elf

¹⁶⁴Bedri aslan.(2016),“İslam Hukukunda Velâyetin Ortadan Kalmasıyla Velinin Velâyetinin Kime Gececeği Konusunun Değerlendirilmesi”,*Bingöl Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.4, S.7, s.28.

¹⁶⁵Şevket topal.(2006), “Korumaya Muhtaç Çocukların Bakımı ve Gözetimi Açısından İslam Hukukunda Velâyet ve Vesâyet Yetkisi”, *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, C.6, S.3, s.261-262.

Şuhûdül-Hâl

Nakıb-zâde es-Seyyid Mustafa Çelebi, Tütüncü Osman ve gayrihüm, Karcı Mustafa, İmam Tekiyye, Bulaşık-zâde Hafız, Kart kişioğlu Molla Ebubekir, Oğlu es-Seyyid Molla Mehmed, Sıraç es-Seyyid el-Hâc Hüseyin Efendi

3-2-2-EKONOMİK KONULAR

3-2-2-1-Alacak Verecek (Deyn) Davaları

Hukuki bir terim olan borç kişileri birbirine karşı bir şey vermekle yükümlü kılan hukuki ilişki veya bu ilişkinin meydana getirdiği yükümlülük anlamına gelmektedir. Borç, iki veya daha fazla kişi arasında birini diğerine veya her ikisini birbirine karşı bir edimde (eda) bulunmakla hükümlü kılan hukuki bağdır. Sadece bir tarafın edimde bulunmasına tek taraflı borç, her iki tarafın da yükümlü olduğu borç ilişkisine de iki taraflı borç denir¹⁶⁶. Bu konu hakkında çalışmış olduğumuz sicilden örnek vermek gerekirse;

Sayfa 95

Hüküm No: 173	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hüccet	Belgenin konusu: Deyn (Borç)
Belgenin Özeti: Hafız Torbacızade es-Seyid Salih Ağa'dan üç yüz gurus borç alınması hususunda	

Vech-i tahrir-i huruf budur ki,

İşbu bin iki yüz altı senesi mâh-ı Şevvâl-i şerifin yigirmi günü doksan bir gün va'adiyle işbu Hafız Torbacızade es-Seyid Salih Ağa yedinden üç yüz elli gurus aldım üç yüz elli batman kahveden salim-i şer'i olmak üzere takiyyiden li-asl nısfı yüz yetmiş beş gurus ider yüz yetmiş beş kahve ider vacibü'l-eda ve lazımu'l-kazâ deynimdir İnşallah-ı Rahman hayn-ı idarede olan mülki şakk oluna ve ale'l-llahi vefâ.

Şuhûdül-Hâl

Kulakzade Şerafetlü es-Seyid Sadık Ağa. Meracıoğlu Monla Emin, Hacı Halidzade Mustafa, Kâtib Abdurrahman Efendi, Kâtib Abdullah Efendi.

3-2-2-2-Kira (icâre) davaları

Sözlükte icâre “iş karşılığı verilen şey” anlamına gelmektedir. Bununla beraber daha yaygın olarak “kiralamak” anlamında masdar olarak da kullanılır. Daha çok dünyevî karşılıklar için kullanılan ücret ve uhrevî karşılıklar için kullanılan ecir kelimeleriyle eş anlamlı olan icâre sözlükte “iş karşılığı verilen şey, amelin ivazı” demektir. Bununla birlikte daha yaygın biçimde “kiralamak” anlamında masdar olarak da kullanılır.

İslâm'dan önce Hicaz-Arap toplumunda gerek gayrimenkulün gerekse menkul eşyanın, hayvan ve kölenin ücretle kiralanması ve ücretle emek istihdamı âdetinin

¹⁶⁶M.Akif Aydın.(1997), “Borç”, *DİA*. C.6, T.D.V.Y. İstanbul, s.285.

yaygın olduğu, İslâm dininin de bu konuda köklü bir değişiklik yapmak yerine dinî ve ahlâkî mahiyette bazı ilkeler koyarak garara ve harama yol açan sözleşme şekillerine müdahale etmekle yetindiği bilinmektedir¹⁶⁷. Bu konu hakkında çalışmış olduğumuz sicilden örnek vermek gerekirse;

Sayfa 25

Hüküm No: 49	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücjet	Belgenin konusu: İcar ve İltizam
Belgenin Özeti: Sultan Guri evkafının Monla Mehmed tarafından Şahbenderzade Derviş Ağa'ya icâr ve iltizam edilmesi hususunda	

Medine-i Ayntaba tabi' Tilbaşer Nahiyesinde kâ'in Sultan Guri evkaf-ı cümlesinden... nam karyenin takrir dahi oğlu es-Seyid Salih bin el-Hac İbrahim nam kimesne meclis-i şer'i kavim-i enver ve fazl din-i münife izhârı Halebü's-şehbâ sükkânından olub vakf-ı mezbur Monla Mehmed Efendi tarafından vekil-i sabitü'l-vükelâsı râfi' mesnedü'l-kitâb es-Seyid Abdülkerim bin es-Seyid Hüseyin nam kimesne mahzarında bi't-tav'ı's-saf ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüb işbu iki yüz dört senesine mahsuben sâlifü'l-beyan Cağdın karyesi efradını mütevellî-i merkur Mehmed Efendi tarafından Şahbender-zâde Derviş Ağa ve satılan altı yüz guruşa icâr ve iltizâm idüb meblağı mezburu tamamen ve kâmilâ taraflarına irâ ve tesellüm itmişken keminesine mezkûr hamilâtını ba'zı i'zâr-ı şer'iyye rayihanesiyle ta'yiş olmamağın bedel-i iltizâm olan meblağı merkurumun istirdadı iktiza itmeğın işbu vekil-i merkurum es-Seyid Abdülkerim yedinden meblağı mezkûr altı yüz guruşu bi't-tamam ve'l-ikmâl ahz ve kabz eyledim fimâ-ba'd müvekkil mûmâ-ileyh Mehmed Efendiden beynlerimizde vesatat iden Şahbender-zâde Derviş Ağa husus-ı mezkûra dâ'ir birisine mutalibem kalmadı ol-vecihle mütevellî merkurumun ve Derviş Ağanın zimmetlerini min külli'l-vücûh ibrâ ile ibrâ ve rafî'û'l-hisâm ile iskat eyledim takririm tahrيره istimkaman savb-ı şer'idan yedine muhat-ı şer'iyye tahsil olunsun didikde gıbbe't-tasdîkû's-şer'i mâ-vaki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrire fi 11 min şehr-i Cemaziye'l-evveli sene 1205.

Şühûdül-Hâl

Akraba-i Şeyh ..., Halil es-Seyid Mustafa, Çınar oğlu Salih Ağa, Bakkal el-Hac Mehmed, e-Seyid Süleyman Efendi ,Katib es-Seyid Abdurrahman Efendi, Katib es-Seyid Abdurrahman Efendi, Hasırcı-oğlu es-Seyid el-Hac Abdi, Fahrü'l-akran Musa Ağa, Çukacı es-Seyyid İbrahim, Gannem-oğlu es-Seyid Mehmed Çelebi, Abdullah Ağa ve gayrihüm.

3-2-2-3-Terekeler

Genel bir tanım yapmak gerekirse terekeyi ölen kimsenin geride bıraktığı mal ve haklar şeklinde tarif edebiliriz. Ayıp muhayyerliği, vasıf muhayyerliği gibi kişisel tercihlerle ilgili olmayıp doğrudan mal ile ilgili olan muhayyerlikler terekeye dâhildir ve mirasçıya intikal eder. Diğer yandan irtifak hakları şahsa değil mala bağlı bir hak

¹⁶⁷Ali Bardakoğlu.(2000),“İcare”, *DİA*. C.21, T.D.V.Y. İstanbul, s.379.

olduğunu, ölenin lehinde tahakkuk eden diyet ve sair alacak hakları da zimmette sabit olan bir hak olarak kabul edildiği için tereke kapsamına dâhildir.

Tereke üzerinde muhtelif haklar bulunmaktadır. Hanefilerin yaygın anlayışına göre bunlar sırasıyla ölünün teşhiz ve tekfini, borçları, vasiyeti ve mirasçılarının haklarıdır. Ölen kimsenin geride bıraktığı mallardan ilk önce teşhiz ve tekfin masrafları karşılanır. İslam miras hukukunda külli halefiyet, bir diğer ifadeyle miras bırakanın hak ve borçlarına bütünüyle halef olma yoktur. Mursinin borçlarına mirasçılar değil, tereke muhataptır. Dolayısıyla terekeden ikinci olarak miras bırakanın borçları ödenir. Üçüncü olarak ölen kişinin vasiyetleri yerine getirilir. Terekeden yukarıda belirttiğimiz işlemler yapıldıktan sonra geriye kalan miktar mirasçılarının hakkıdır. Dolayısıyla mirasçılarının taksimi kalan bu mallar üzerinden yapılır¹⁶⁸. Bu konu hakkında çalışmış olduğumuz sicilden örnek vermek gerekirse;

Sayfa 94

Hüküm No: 171	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Miras (Tereke)
Belgenin Özeti: Ayntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden olan Eminoğlu es-Seyyid el-Hac Mehmed Çelebi'nin vefatından sonra irsen çocuklarına kalan mal varlığı hakkında	

Medine-i Ayntabda Ammu Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Madenoz?? Eminoğlu es-Seyid el-Hac Mehmed Çelebi Sağiroğulları es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Ali ve sulb-i sağıre kızı Saliha'nın babaları müteveffâ-yı mezburdan irs-i şer'iyle intikal iden emvâl ve eşyalarını Hafız vesâ'ir umurlarına sağır-i mezbur es-Seyid Mehmedin validesi Rukiyye binti el-Hac Mehmed Efendi nam hatuna savb-ı şer'idden vâsi ve nasb olduğu kayd-ı şod fi 22 Şaban sene 1206.

Şuhûdül-Hâl

Ömer Oğlu Hafız, Karazade?? Ömer Efendi, Ağaloğlu Monla Osman, İplikçioğlu Monla Osman, Bakkal Mustafa ve Gayrihüm.

3-2-2-4-Hücet

Bu konu hakkında daha önce bilgi verdiğimizden dolayı tekrara düşmemek için açıklama yapmadan çalışmış olduğumuz sicilden bir örnek vererek tamamlamış bulunduk.

Sayfa 1

Hüküm No: 1	Tarihi: 1205
Belge Türü: Hücet	Belge Konusu: Hak Talep Etme
Belge Özeti: Bostancı Mahallesinden Halim oğlu Monla Mustafa'nın es-Seyid Mehmed Ali'den hakkını istemesi hakkında	

¹⁶⁸ Aydın. *Türk Hukuk Tarih*, a.g.e. s.308-311.

Ayntab Bostancı Mahallesi ahalisinden Halim oğlu Monla Mustafa nâm kimesne meclis'i şer' de tâ'ife-i cerrahdan sanatında mahir es-Seyid Mehmed Ali mahzarında bi't-tavi ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idüb oğlum kebir Mehmedin nişânesinde taş urub şakk ve ihrâcî matlûbumdur didikde ol-dahi ihracına isticâr olunub fi-mâba'd ber- kazâ vâki' olunursa da'vâ ve nizâ'ımız olmağın merkum dahi kabul itmeğle işbu mahale kayd olundu.

Fi 12 Şevvalü'l-mükerrem sene 1205.

Şuhûdül-Hâl

Ve gayruhum, Monla Mahmud, Monla Şaban, Boyacı Mehdi İsa, Bakkal İsa.

3-2-3-ADLİ VE İDARİ KONULAR

3-2-3-1-Hırsızlık

İslam hukukunda hırsızlık suçu, başkasına ait olan bir malı mülk edinme kastıyla gizlice almaya denir. Hırsızlık suçunu gerçekleştiren failin de akıl ve baliğ olması gerekir. Bu tarif ışığı altında suçun unsurlarını şu maddeler altında değerlendirebiliriz. Bunlar; çalınan mal belli bir değerde, başkasına ait, gizlice alınmış ve koruma altında iken alınmış olma durumudur. Bu unsurlar gerçekleştiğinde hırsızlık suçu iki şahidin şahadeti veya suçlunun ikrarı ile sabit olur ve unsurlar tamam ise verilecek ceza suçlunun sağ elinin bilekten kesilmesidir¹⁶⁹.

3-2-3-2-Katl (öldürme)

İnsan öldürmenin çok çeşidi olsada biz burada kasten ve hatâen öldürmeden bahsedeceğiz. Kasten öldürme; Önceden tasavvur ederek veya böyle bir tasavvur olmaksızın bir kişiyi sonucunu bilerek ve isteyerek öldürme kasten insan öldürme olarak kabul edilmektedir. Kasten adam öldürme suçu sabit olursa suçlunun cezası kısas edilmesi, yani öldürülmesidir. Ancak maktulün yakınları (mirasçıları) veya bunlardan sadece biri diyete razı olup kısastan vazgeçerse veya karşılıksız olarak suçluyu affederse kısas cezası uygulanmaz. Maktulün yakınları kısastan vazgeçip diyet konusunda anlaştıkları takdirde diyeti bizzat katil öder. Bu durumda katile devletin ölüm cezası olmayan uygun bir ta'zir cezası verme hakkı vardır.

Hatâen öldürme; bir kimsenin bir şahsı yanlışlıkla öldürmesidir. Bu olay karşımıza iki şekilde çıkmaktadır. Birincisi fiilde hatadır. Bir şahsa veya bir av hayvanına ateş etmişken yanlışlıkla bir başka şahsı vurma ve öldürmedir. Buna şahısta hata denir. İkincisi kasıttan hatadır ki şahsiyette hata da denilen bu tür hatada düşman askeri sanılarak bir kimsenin öldürülmesidir. Hata ile adam öldürmede katile verilecek ceza diyet cezasıdır ve bunu âkile (ağırlaştırılmış diyet) olarak öder. Kefaret burada dini bir ceza olarak aranmaktadır¹⁷⁰. Bu konu hakkında çalışmış olduğumuz sicilden örnek vermek gerekirse;

¹⁶⁹Cin-Akyılmaz. a.g.e. s.258-260

¹⁷⁰Aydın. *Türk Hukuk Tarihi*, a.g.e. s.197-199.

Sayfa 193

Hüküm No: 308	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: İdam
Belgenin Özeti: Ayntablı Battaloğlunun idam edilmesi ve ortadan kaldırılması hususunda	

Bâ-hatm-ı Mustafa Paşa vâli-yi Halebü's-şehba hâlâ

Hâlâ mahkeme-i Ayntabda Çâkim-zâde fahru'l-'ulemâ Abdullah Efendi zide 'ilmihu inhâ olunur ki bundan akdem 'ilm-i ifrûz tuğyân ve kal'a-i nişin ...olub hakkında muktedir-i evâmir-i şerife sâdır ve i'dâm ve izâlesiyle me'mûr buyurulduğumuz Ayntabî Battal oğlu nâm şikâvet-i peşiye kal'a-i merbûrda....ihrâk ve kendi derûnuna tahassun itmeğle bir müddetden berü belde-i merkumede seccâde-nişin şeri'ate garrâ Efendi hazretlerini şaki-i merkum derûn-ı kal'ada habs ve umûr-ı 'iyâd-ı ta'til olmağla sen dahi cümlelerin merzîsi olub tarafımızdan cümle vücûh-ı belde buyuruldu iltimâs itmeleriyle 'avn-bâri ile şaki-i merkum cezasına giriftâr ve Efendi mûmâ-ileyha halâs ve selâmet buluncaya değin umûr-ı şer'ie-i ru'uyet be beyne'l-inâs icrâ-yı ahkâm-ı şer'ie ve şer'-i şerifden...İnhirâf-ı ihtimâmınız bâbında tarafımızdan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr virdim ki i'tâ olundu. İnşallahu-te'âlâ vusûlünde vechi meşrûh üzre ber-mûceb buyuruldu 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz deyü... Fi 17 Muharrem sene 1206. Bu konu hakkında çalışmış olduğumuz sicilden örnek vermek gerekirse;

Sayfa 78

Hüküm No: 143	Tarihi: 1206
Belge Türü: Hücet	Belgenin konusu: Yaralama, Katl, Tahribat
Belgenin Özeti: Müderrisinden kimselerin adı geçen cemaatlerden beldelerinde yapılan yağmalama, yaralama ve öldürülme konusunda yardım istemesi üzerine beldede yapılan yıkımların tamir ettirilmesi, bu suçları işleyenlerin cezalarının kesilmesi için harekete geçilmesi, belde ahalisine eziyeti önlemek, ölen kişiler için hatim okunması hususunda	

Şuhûdül-Hâl

es-Seyid Hasan Ağa ser bevvaabın dergâh-ı âli... Tanzade Hacı Mehmed Efendi, Halil Tanzade Şerafetlü Ali Efendi.

3-2-3-3-Ferman

Aşağıdaki konular hakkında daha önce bilgi verdiğimizden dolayı tekrara düşmemek için bu konular hakkında sadece örnekler vererek sonuçlandıracağız.

Sayfa 120

Hüküm No: 209	Tarihi: 1206
Belge Türü: Ferman	Belgenin konusu: Tahsil
Belgenin Özeti: Ayntab'da su müşirliği mukâtaasının iki bin sekiz yüz gurus, Ağcagöz karyesinin yüz yetmiş gurus deftere kaydedilmiş malların, devlete ait hazinenin tahsil edilmesi hususunda	

Kıdvetü'n-nüvâbu'l-müteşer'in Ayntab nâ'ibi mevlâna zide 'ilmihu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Ayntab voyvodası zide müceddide tevki'ü refi'ü hümâyun vâsıl olunacak ma'lûm olaki Haleb... tâbi' Ayntabda vâki' su müşirliği mukâta'asının iki bin sekiz yüz gurus ve Ağcagöz karyesinin yüz yetmiş yedi gurus mâl-ı mukayyetlerinde beş ve altı senelerine mahsuben iktizâ iden mâl-ı mirilerinin tahsili için emr-i şerifim sudûrını Haleb... Dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından Mir Ahmed... olan İbrahim dâme müceddide ba-takrir inhâ eylediği ecilden hazine-i 'âmirem... tettebbu' olundukda mezkûre tâbi' sâlifü'z-zikr su müşirliği ve kal'a-i Birecik de kâ'in diğer Ağcagöz maktû'aları ba'zı kesanın... uhdelinde olub merdân-ı kal'a-i Birecik maktû'nın rub' hissesi mutasarrıf memlûsından mezâda virildiği ve bu makule... tevâbinden mukâta'anın mâlikâne mutasarrıflarının zimmetlerinde... güzeşte emvalinden müterakkem olan her nahiye hazinesi defterleri mücebince bir def'a edâ itmediklerini müş'ir yedlerinde me'mûliye edâ tezkiresi olmayanların zimmetlerinde müterakkem olan emvâl-i miriye her nahiye mahalinde ma'rifet-i şer'le tahsili için emr-i şerifim isdârı ve der-'ayân-ı emr-i şerifim şurûtundan idüğü baş muhasebeden der-kenâr olmağla der-kenârı mücebince me'mul olunmak fermânım olmağın işbu emr-i 'âlî-şânım isdâr âmiyy irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki voyvoda mûmâ-ileyhin bâlâda beyân olundığı vechle maktû'ât-ı mezkûrın mutasarrıflarının zimmetlerinde... güzeşte emvalinden müterakkem olan her nahiye Haleb hazinesi defterleri müceblerince bir def'a edâ eylemediklerini mü'şir yedlerinde me'muliye edâ tezkeresi olmayanların zimmetlerinde müterakkem olan emvâl-i miriye her nahiye ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le 'âlî-âti hâl-i seri'an ve 'âcilen tahsil ve muhassıl mûmâ-ileyh tarafına teslime ittihâm ve dikkat ve hilâfından tahâşşi ve mücânebet... senki nâ'ibi mûmâ-ileyhsin sen dahi müceb-i emr-i şer'imle 'amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdumki tezkere-i şerifimle vardıkda bu bâbda vechi meşrûh üzre müşerref-yâfta-i sudur olan işbu emr-i 'âlî-şânımın mazmun-ı itâ'at-makrûnıyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerifime i'timâd kılâsız tahriren fi el-yevmü's-sami 'işrin şehri şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve mi'ete ve elf. Be-makam-ı Kostantiniye el-Mahrûse

3-2-3-4-Berat

Sayfa 129

Hüküm No: 221	Tarihi: 1206
Belge Türü: Berat	Belgenin konusu: Tayin
Belgenin Özeti: Ayntab'da devlet hazinesine kalan malların karşılığında mutasarrıf olarak bazar başılık görevine es-Seyyid Salih'in tayin edilmesi hususunda	

Berât-ı şerif-i ‘âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân sitân-ı hâkânî hükm-i oldur ki,

Ayntab karyesinde bazar başılığa yirmi akçe hazine-mande mukâbili bilâta‘yin mutasarrıf olan erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi‘u tevki‘u refi‘u‘ş-şân hâkânî kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akrân es-Seyyid Salih zide kadrehu ‘arzuhal sunub yedinde olan berâtı bir takrib zâyî‘ olmağla kaydı mücebince zâyî‘atden meceddiden yedine berât-ı ‘âli-şânım ihsân olunmak bâbında istid‘a-yı ‘inâyet itmeğle vechi meşrûh üzre defterde mestûr ve mukayyed olmağın üzerinde olduğına binâ-i kaydı mücebince fermân-ı ‘âli-şânım sâdir olmağın hakkında mezidi ‘inâyet padişâhanem zuhura getürüb bin iki yüz altı senesi şevvâl-i şer‘inin yirminci günü zâyî‘inden bu berât-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki merkur es-Seyyid Salih zide kadrehu bazar başılık mezkûre öteden berü tevcihle zabt ve rabt ide-gelmiş ise yine ol-vechle zabt ve rabt idüb umûr û husûsuna taraf-ı ahardan müdâhale ve ta‘riz eylemeyeler şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılalar

Be-makâm-ı Kostantaniye el-Mahrûse

3-2-3-5-Buyruldu

Sayfa 128

Hüküm No: 223	Tarihi: 1206
Belge Türü: Buyuruldu	Belgenin konusu: Vergi Tahsili
Belgenin Özeti: Rumların Ayntab kazalarından kendilerine isabet eden yıllık yetmiş sekizer baş davarı eda etmeleri hususunda	

Bâ-hatm-ı el-Hâc İbrahim Paşa Vâli-yi Eyâlet Adana ve Mar‘aş hâlâ

Şeri‘at şî‘âr Ayntab kadısı ze‘ametlü efendi zide fazlehu me‘zûn bi‘l-iftâ diyânetlü efendi zide ‘ilmihu ve kâ‘im-makâm na‘kibu‘l-eşrâf sıyâdetlü efendi zide şerife ve kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akrân mütesellim ağa zide kadrehu ve miralay ve serdâr ağa ve zâbitân ve sâ‘ire zide kadrehüm inhâ olunur ki Maraş eyâleti ve Ayntab kazalarından be-her sene vakt-i merkur sâ‘ireleri ‘âlî iştirâsı mu‘tâd olan Rumların Ayntab kazalarından hisselerine isâbet iden senevi yetmiş sekizer re’s tevânâ cemâli iki yüz üç ve dört ve beş senelerine mahsûben yalnız iki yüz otuz dört re’s davarları kazalardan ahz ve iştirâ olunmak bâbında emr-i celilü‘ş-şân şeref-sudûr buyurulmağın imdi emr-i ‘âlişânın mantûkî vechi üzre sicil-i mahfuzdan mahrec üç kıt’a... şer‘iyye ve buyuruldımız mücebince cemâl-i mezkûrları yerlü-yerinden cem‘ ve tahsile mübâderet eyleyüb bir an akdem mübaşirine teslime müsâda‘at eylemeniz bâbında divân-ı şer‘iden işbu buyuruldu tahrir ve isdâr kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akrân kapucılar bölük başımız Hasan Beğ ile irsâl olunmuşdur inşallahu-te‘âlâ vusûlünde ber-mantûkî emr-i ‘âlî ma‘rifet-ş şer‘ ve cümle ma‘rifetiyle cemâl-i mezkûrun cem‘ ve tahsiline mübâderet... buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfindan hazr û mücânebet eylemeysüz deyü Fi 17 Zilkade Sene 1206

3-2-3-6-Tezkire

Sayfa 168

Hüküm No: 281	Tarihi: 1207
Belge Türü: Tezkire	Belgenin konusu: Vergi Ödemesi
Belgenin Özeti: Ayntab'da avarız ve bedel-i nüzul malların mutasarrıf olan el-Hac Battal Ağa tarafından teslim edilmesi hususunda	

Bâ'is-i terkim-i rakim budur ki

Bâ-emr-i celilü's-şân tahsil ve ahz ve kabzına me'mûr olduğumuz hasebiyle işbu bin iki yüz altı senesine mahsûben Medine-i Ayntab 'avârız ve bedel-i nüzul mâlından tarafımızdan bi'l-vükâle mutasarrıf olan siyâdetlü el-Hâc Battal Ağa yedinde iki bin beş yüz guruş tarafımıza teslim ve makbûzımız olmağın li-ecli's-sened yedine işbu vusûl tezkeresi virilmiştir. Fi 20 M sene 1207 Süleyman mâl-ı 'avârız Ayntab

Guruş: 600, yalnız altı yüz guruşdur.

3-2-3-7-Temessük

Sayfa 85

Hüküm No: 155	Tarihi: 1206
Belge Türü: Temessük	Belgenin konusu: Satış
Belgenin Özeti: Yukarıda deftere kaydedilen vergilerin tahsil olunduğu hususunda	

Bâ'is-i tahrir-i huruf budur ki,

Bâlâda defter olunan emlâkimizin cümlesi Yeğen Ali Ağa ma'rifetiyle fûruhat olunub yalnız yedi bin dört yüz altmış guruş tarafından teslim olunmağın işbu temessük tahrir-i ketb ve i'ta olundu sene 1206.

Şuhûdül-Hâl

Ebubekir Ağa ve Kürd Muradzade ve Kasaboğlu İbrahim Ağa ve Sipahi Hasan Efendi ve Kanalcıazade Yahya Efendi ve Güllüzade es-Seyyid el-Hac Mehmed Efendi ve Şerafetlü se-bevvâbin dergâh-ı Ali es-Seyid Hasan Ağa, Fahrü'l-ulema Faziletlü Ali Efendi ve Hanıfioğlu ve Arpacıoğlu Mehmed, kal'a ahalisinden Arpacıoğlu Kara Abdullah.

3-3-BULGULAR

3-3-1-Tablo 1: Sicilde Adı Geçen Görevliler:

Görevi:	Adı:
Vali	Adana-Maraş: Dertlü el-Hac İbrahim Paşa Edirne-Maraş: Dertlü el-Hac İbrahim Paşa Haleb: Osman Paşa Haleb-Rakka: Korkak Zade İbrahim Zabtı Mustafa Paşa Rumeli: Korkak Zade İbrahim Zabtı Mustafa Paşa
Kadı	1-Mevlana el-Hac Hasan Efendi 2-Mevlana Mehmed Zahir 3-Es Seyyid Ali
Müftü	Faziletlü Ali Efendi
Kaymakam	Es-Seyyid Mehmed Sadık Çelebi
Sancakdar	İzzetlü Mehmed Ağa
Serdar	Seyfeddin Zade el-Hac Mehmed Efendi
Cizyedar	1-Mehmed Ağa 2-Ziya Beğ
Şehir Kethûdası	Zekeriyya Beğ
Kethûda Emiri	El-Hac Mehmed Ağa
Mutasarrıf	Mahmud Paşa
Maraş mutasarrıfı	Ömer Paşa
Çukadar	Süleyman Paşa
Divitdâr	İzzetlü Osman Efendi
Birun Ağası	Halebvirdi Oğlu Ahmed Ağa
Yeniçeri Başı	Es-seyyid Ahmed Ağa
Miri Başı	Gâvur oğlu İbrahim paşa
Bölük Başı	Kandilli Hacı Ali Ağa
Turnacı Başı	Sadullah

3-3-2-Tablo 2: Sicilde Adı Geçen Nahiyyeler:

Tılbaşar	Birecik
----------	---------

3-3-3-Tablo 3: Sicilde Adı Geçen Kasabalar:

Kilis

3-3-4-Tablo 4: sicilde Adı Geçen Mahalleler:

Ali Neccâr	Akbeğler	Akyol	Amo	Ammu
Beğ	Bostancı	Börülce	Cabi	Cevizlice
Çukur	Eblehan	Ehl-i Cefa	Ehl-i Hakk	Hacı Nasr
Hayik	Hayik Baba	Hayik Müslüman	Karasakal	Kala Altı
Kastel	Kanalıcı	Kayser	Kayacık	KazancıMescid
Kozanlı	Kızılca Mescid	Karaatlı	Zincirli	Kürkciyan
Kürtinciyan	Körkün	İbn-i Eyyüb	İbn-i Kör	İbn-i Şeker
Mağarabaşı	Menkuha	Mahzorlu	Seng-i Hoşkadem	Seng-i Nakkaş
Şarkıyan	Şehreküstü	Tarlay-ı Atık	Tarlay-ı Cedid	Tışlaki
Tövbe	Tube	Seng-i Tavis	Tevbe	Pınarbaşı
Yahni	Zahom	Büyüce		

3-3-5-Tablo 5: Sicilde Adı Geçen Karye (Köyler):

Akçakent	Akçagöz	Ağcagöz	Ağca burc	Bedren
Beğlerbeği	Burc	Büyük Tarla	Dülük	Cağdın
Cerid	Eşcar	Ferman	Ferzib	Finik
Gedik	Girid	Gürgünde	Gül oku	Hayik
Hıyam	Karaca	Kantar	Kayacık	Kefercebel
Kürkçü	Küçük Kızılhisar	Küçük Karaca	Kürd	Köçek
Körkün	Kızılca	Kızılca Kend	Kızılhisar	Kilisecik
Mezburda	Mazmahor	Nizib	Nurvan	Telafer
Sam	Samavis	Sazgın	Silահhane	Süleyman
Orul	Isbatırın	İbrahim Beşe	Ulumuasere	Züker
Zülkadir	Küçük	Arıl	Ağcakend	Telkâr
Mahzorlu	Kızılbaş	Akbeğler	Gürgün	Çeğde

3-3-6-Tablo 6: Sicilde Adı Geçen Mezralar:

Fenk	Karaca Mahmud	Kilisecik
------	---------------	-----------

3-3-7-Tablo 7: Sicilde Adı Geçen Çarşı ve Pazarlar:

Bez Bazarı Çarşısı	Eblehan Çarşısı	Eski Arsa Çarşısı	Eskici Çarşısı
Helvacı Çarşısı	Karagöz Çarşısı	Uzun Çarşı	Bey Bazarı
Küçük Bazar	Oruç Beğ Bazarı		

3-3-8-Tablo 8: Sicilde Adı Geçen Camiiler:

Ali Ağa	Ayşe Bacı	Bostancı	Eyyüb
Hacı Nasr	Kanalıcı	Kandilli	Mehmed Paşa
Şeyh Fethullah	Şeyh Ramazan Efendi	Şirvani	Ferhadiye
Ahmed Çelebi			

3-3-9-Tablo 9: Sicilde Adı Geçen Vakıflar:

Ali Ağa Camii Vakfı	Bostancı Camii Vakfı	Eyyüb Oğlu Camii Vakfı
Lala Mustafa Paşa Vakfı	Şeyh Ramazan Efendi Camii Vakfı	Ferhadiye Camii Vakfı

3-3-10-Tablo 10: Sicilde Adı Geçen Medreseler:

Medrese	Müdürrisi
Abdi Beğ Medresesi	Müfti Zade el-Hac Mehmed Esad Efendi
Defterdar şeyh Efendi Medresesi	Mevlana Nevşehir Hasan

3-3-11-Tablo 11: Sicilde Adı Geçen Müslüman Erkek Adları Örnek:

Abdullah	Abdurrahman	Abdülaziz	Ali	Ahmed
Bekir	Ebubekir	Halil	Hasan	Hasan Ali
Emin	Hüseyin	Mehmed	Mehmed Ali	Mehmed emin
Süleyman	Salih	İbrahim	İshak	Ömer
Mustafa	İsa	Yahya	Yusuf	Ziya

3-3-12-Tablo 12: Sicilde Adı Geçen Müslüman Kadın Adlarına Örnek:

Aişe	Ayşe	Emine	Fatma	Hatice
Halime	Meryem	Meriş	Saliha	Sadriye
Selver	Sultan	Safiye	Cennet	Kerime
Ümmühanı	Ümmüş	Ümmü Gülsüm	Zeyneb	

3-3-13-Tablo 13: Sicilde Adı Geçen Şühûdü'l- Hâl Adlarına Örnek:

El-Hac Musa	Bakkal İsa	Boyacı mehdi İsa
Müezzin Mehmed Efendi	Monla Mahmud	Süvari Oğlu es-Seyyid Ali
Şemmin Dilâver Beşe	Katib es-Seyyid Abdurahman	Tahta Zade es-Seyyid Ömer

3-3-14-Tablo 14: Sicilde Adı Geçen Gayri Müslim Adları:

Abraham	Ahardan	Artin	Markiye
Mariya	Kiyork	Petrosa	Tamman
Taşkun	Sare	Sarim	Sarkis
Altun	Osga	Kara Beğ	Mefruş

SONUÇ

Osmanlı tarihinin kaynakları arasında şer'yye sicilleri, özellikle sosyal, ekonomik ve kültür tarihçiliği açısından önemli bir yere sahiptir. Bunun nedeni kadıların devlet merkezi ile yaptıkları resmi yazışmaları, halkın şikâyet ve dileklerini, mahalli idareye ait hukuki düzenlemeler olarak kabul edilen fermanlar ve hükümleri, en önemlisi de ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını ihtiva eden bu siciller incelenmeden Osmanlı Devletinin siyasi, idari ve sosyal yapısını ortaya koymak mümkün değildir. Bu belgelerin her konuda tarihe temel kaynak olacağına şüphe bulunmamakla beraber özellikle sosyal, ekonomik ve kültür tarihçiliği açısından önemli kaynaklardır. Bir bakıma bu siciller ait olduğu bölgenin bilgi deposu konumundadır.

Bu çalışmada 135 numaralı ayntab şer'yye sicili irdelenmeye çalışıldı. İncelenen bu sicilde XVIII. yüzyılın son çeyreğini kapsayan 1790-1792 yıllarında Ayntab'da Kilis adında 1 kasaba, Tılbaşar ve Birecik adında 2 nahiye, Abdi Beğ ve Defterdar Şeyh Efendi adında 2 medrese, Fenk, Karaca Mahmud ve Kilisecik adında 3 mezra, Bey, Küçük ve Oruç beğ adında 3 pazara, Bez, Eblehan, Eski Arsa, Eskici, Helvacı, Karagöz ve Uzun Çarşı adında 7 çarşı, Ali Ağa, Bostancı, Eyyüb Oğlu, Lala Mustafa Paşa, Şeyh Ramazan Efendi, Ferhadiye adında 6 adet camii vakfı, yine Ali Ağa, Ayşe Bacı, Bostancı, Eyyüb, Hacı Nasr, Kanalcı, Kandilli, Mehmed Paşa, Şeyh Fethullah, Şeyh Ramazan Efendi, Şirvani, Ferhadiye, Ahmed Çelebi adında 13camii, Abraham, Ahardan, Artin, Markiye, Mariya, Kiyork, Petrosa, Tamman, Taşkun, Sare, Sarim, Sarkis, Altun, Osga, Kara Beğ, Mefruş adında 16 gayri müslim isim, ismini tek tek sayamayacağım 53 mahalle, 70 karye tespit edilmiştir.

Çalışmış olduğumuz sicildeki belgelerin türleri genel olarak hüccet, tereke, ferman, berat, buyrultular ağırlıktadır. Hüccetlerde genel olarak tarla, dükkân, ev gibi satışlarla evlenme, vasi tayini, nafaka gibi konular kendini göstermektedir. Tereke kayıtlarında her ne kadar kişilerden kalan mallara şahit olursa da diğer taraftan varislerden hareketle çok eşle evliliğin gayet az olduğu, ortalama üç çocuklu ailelerin ağır bastığı da tespit edilebilmektedir. Ayrıca Gayr-i Müslim dahi olsa tereke kayıtlarında mal paylaşımlarında Şer'i hukuka uygun olarak erkeklere bayanlardan iki kat fazla pay verildiği tespit edilmiştir. Bu vesileyle uzun yüzyıllardan beri beraber yaşayan ahalinin kültürel etkileşiminin etkilerine şahit olunmaktadır.

Ayrıca İncelediğimiz sicil defterinde yer alan terekelerdeki miras taksim işlerine ait sicil kayıtlarından Antep halkının o dönemde kullanmış olduğu çeşitli ev ve ziynet eşyalarını da tespit etmekteyiz. Ziynet eşyası olarak; altın küpe, alaca altın bilezik, altın kolye, sim kolye ve sim kemer yer alırken, ev eşyası olarakta; leğen, bakır tas, havan, kazan, ibrik vb. eşyaların kullanıldığı görülmektedir. İncelediğimiz dönemde Antep şehrinde Müslim nüfustan başka, etnik yapısını tam olarak tespit edemediğimiz Gayr-i Müslim nüfusunda mevcuttur. Ancak belgelerde geçen Gayr-i Müslim isimlerinden yola çıkarak bu dönemde Ermenilerin Gayr-i Müslim nüfusun çoğunluğunu oluşturduğunu söyleyebiliriz. Bunların şehrin muhtelif mahallelerinde Müslim nüfusla beraber oturdukları tespit edilmesine karşın, bunların yoğun olarak Akyol, Çukur ve Tarla-i Atik gibi mahallelerde yaşadıkları gözden kaçmamaktadır. Buradan da şu sonuca varılabilir, gayri müslim ve müslim halk bir arada yaşayıp

ticaret yapıyorsa demek ki, sosyal bir bütünlük var ve aralarındaki ilişkiler iyi durumdadır. Zaten 18. Yüzyılın sonuna kadar Ermeniler Osmanlı devletinde milleti sadıka olarak bilinirler.

Sicilde yer alan vasi tayinleri ve nafaka ile ilgili belgeler, devletin aileye büyük önem verdiğini göstermektedir. Reisi ölen bir aile üyelerinin perişan duruma düşmelerini önlemek ve yetim kalan çocukların bakım ve ihtiyaçlarını karşılamak ve babalarından intikal eden mal ve emlâkin idaresini yürütmek amacıyla küçük çocuklara vasiler tayin edilmiş ve kadın ve çocuklar için nafaka verilmiştir. Tayin edilen vasiler genelde birinci derece akrabalar arasından seçilmektedir

İrdelemiş olduğumuz sicildeki belgeler bu dönemde Ayntab'da borç alıp vermenin yaygın olduğunu göstermektedir. Bu borç alıp verme işlemleri mahkemede kadı huzurunda yapılmakta ve böylece taraflar kendilerini garanti altına almaktadırlar. Ödemelerde borçların vadelere bölündüğü ve böylece borçlu olan kişiye ödeme kolaylığı sağlandığı görülmektedir. Borçlanmalar daha çok para cinsi üzerinden yapıp bazen şahısların borç almak için bazı mülklerini borçlusuna rehin olarak vermesi Ayntab'da tefeciliğin olduğunu göstermektedir.

Ferman, beratlar ve buyrultular baktığımızda ise genelde tayin, azil, ceza, vergi tahsili, asker isteme, tahsil, görevlendirme gibi konuları kapsamaktadır.

Ayntab'ın ekonomisinin genel olarak tarım, hayvancılık ve ticarete dayalı olduğu göze çarpmaktadır ve özellikle bağcılık ve bostancılık önde gelmektedir. Bunu yanı sıra zeytin, ceviz ve buğday üretimi ve küçükbaş ve büyük baş hayvancılık yapılmaktadır. Ayrıca bağ, bostan, tarla, ev ve dükkân alım satımları ekonminin iyi seviyelerde olduğunu göstermektedir. Satış işlemleri tespit edilen para üzerinden yapıldığı gibi bazen başka şeylerle takas yapıldığı da görülmektedir. Satışa konu olan aynı şeyler arasında bulunduğu mahal ve nitelikleri açısından fiyat farklılığı göze çarpmaktadır.

Bilindiği üzere Osmanlı devletinde askerlik görevini yerine getirmeyen gayri müslim halka cizye vererek askerlik sorumluluklarından kurtulma hakkı tanınmıştır. İncelenen sicilde de Ayntab'da Ermeni ve Rum ağırlıklı gayri Müslimler yaşadığı için bunlardan cizye vergisi alınmıştır. Böylece hem devlete ek gelir sağlanmış hemde gayri müslim halk askerlik vazifesinden kurtulmuştur.

Netice olarak noksanlıkları ve hatalarıyla dahi olsa yapılmaya çalışılan bu tez ile XVIII. yüzyılın son çeyreğinde Ayntab şehrinin durumu değişik cihetlerden incelenmeye çalışılmıştır. Bu tür çalışmaların Ayntab tarihi açısından daha sonra yapılacak çalışmalara misal teşkil edeceği ve şehir tarihçiliği üzerine yapılan çalışmalar için de âcizane katkı sağlayacağını temenni edebilirim.

KAYNAKÇA

- AHISKALI**,Recep.(2006), “Muhzır”, *DİA*. C.31, İstanbul, s.85-86.
- AKGÜNDÜZ**,Ahmet.(2002),“İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer’iye Mahkemeleri ve Şer’iye Sicilleri”,*Türkler* C.10, Y.T.Y. Ankara. s.54-68.
- AKMAN**,Mehmet.(1999), “Osmanlı Ceza Muhakemesi Hukukuna Hâkim Olan İlkeler”, *Osmanlı* C.6, Y.T.Y. Ankara. s.470-476.
- AKPOLAT**,S.Mustafa.(2003),”Mimarlık Yapıtlarının Mimarlık ve Mimarlık Dışı Roller: Gaziantep Alaüddevle Camisi”, *Hacettepe Ün. Edebiyat Fak. Dergisi*, C.10, S.1, s.110-125.
- AKYILMAZ**, Gül.(2002), “Osmanlı Aile Hukukunda Kadın” *Türkler* C.10, Y.T.Y. Ankara, s.365-372.
- ALTINÖZ**,İsmail.(1999),“Dulkadir Eyaletinin Kuruluşunda Ayntab Şehri (XVI. Yüzyıl)”, *Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan Gaziantep*”,(Ed: Yusuf Küçükdağ), G.Ü. V.K.Y. Yayın No:6, Gaziantep, s.89-146.
- ASLAN**,Bedri.(2016), “İslam Hukukunda Velayetin Ortadan Kalkmasıyla Velinin Velayetinin Kime Gececeği Konusunun Değerlendirilmesi”, *Bingöl Ün. İlahiyat Fak. Dergisi*, C.4, S.7, s.26-47.
- AYDIN**,M.Akif.(2012), *Türk Hukuk Tarihi*, 9. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul.
- _____.(2002). “Osmanlı Hukuku’nun Genel Yapısı ve İşleyişi”, *Türkler*, C.10, Y.T.Y. Ankara, s. 15-20.
- _____.(1992), “Bor”, *DİA*, C.6, T.D.V.Y. İstanbul, s.285-291.
- _____.(2003),”Osmanlı Devletinde Mahkeme”, *DİA*. C.27, GÜSAM, Ankara, s.341-344.
- ATAR**,Fahrettin.(2001),“Kadı”, *DİA*. C.24, GÜSAM, İstanbul, s.66-69.
- _____.(2003). “Mahkeme”, *DİA*. C.27, GÜSAM, Ankara, s.338-341.
- BABAT**,Duygu.(2015), “Gaziantep’in turistik mekânları”, *Fırat’tan Volga’ya medeniyetler köprüsü* (Ed.R. Yarullina Yıldırım). Adıyaman Ün. Yay. Yayın No:13, Mavi Ofset. Adıyaman, s.135-147.
- BARDAKOĞLU**,Ali.(200), “ İcare”, *DİA*. C.21, GÜSAM. İstanbul, s.379-388.

BAYINDIR, Abdülaziz.(1999) “Osmanlı’da Yargının İşleyişi”, *Osmanlı*, C.6, Y.T.Y. Ankara, s.429-446.

_____.(2002), “Örneklerle Osmanlı Ceza Yargılaması”, *Türkler* C.10, Y.T.Y. Ankara, s.69-82.

BAYRAKTAR, Hilmi.(2014), *Ayntab Vakıfları*, Bizim Akademi Yay. Ankara.

_____.(2000), “XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Antep’in İdarî ve İktisadî Durumu”, *Osmanlı Döneminde Gaziantep Sempozyumu*, (Ed. Yusuf Küçükdağ), Gaziantep, s.83-96.

BİNGÖL, Sedat.(2004), *Tanzimat Döneminde Osmanlıda Yargı Reformu*, Anadolu Üniv. Yay. Eskişehir.

BÜYÜKOĞLU, R.Yaşar.(2006), *Milli Mücadele Döneminde Güneydoğu Anadolu*, 1.Basım. Form Matbaacılık, Gaziantep.

CENGİZ, İsmail.(2008), “Coğrafi Yönden Gaziantep”, *Gaziantep-Halep Kültür ve Turizm Zenginliklerinin Tanıtım Rehberi*, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep, s.11.

CİHAN, Ahmet.(2004), *Reform Çağında Osmanlı İlmîyye Sınıfı*, Birey yay. İstanbul.

CİN, Halil-Akyılmaz, Gül.(2011), *Türk Hukuk Tarihi*, 4.Baskı, Sayram Yay. Konya.

ÇİTÇİ, Abdullah Edip.(2013), *İstiklal Harbinde Bir Gaziantep Vardı*, Damla Matbaası, Gaziantep.

ÇORBACI, Hatice.(2015), “Gaziantep’in Arkeolojik Değerleri”, *Fırat’tan Volga’ya Medeniyetler Köprüsü* (Ed.R. Yarullina Yıldırım), Adıyaman Üniv. Yay. Yayın No:13, Mavi Ofset, Adıyaman, s.124-134.

DAĞLI, Yücel ve **ÜÇER**, Cumhure.(1997), *Tarih Çevirme Kılavuzu III*, T.T.K. Yay. Ankara.

DARKOT, Besim-**TURANOĞLU**, Hikmet.(1961), “Ayntab”, *İ.A.* 11, Cüz. M.E.B. Basımevi. İstanbul, s.64-67.

DEVELİOĞLU, Ferit.(1997), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay. Ankara.

DOĞAN, İsmail.(1999),”Osmanlı Ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri”,*Osmanlı* C.5, Y.T.Y. Ankara, s.371.

EKİCİ, E.Buğra.(2004), *Tanzimat ve sonrası Osmanlı mahkemeleri*, Ar Sanat Yay. İstanbul.

ERBAY,Celal.(2006), “Nafaka”, *DİA*. C.32, GÜSAM, İstanbul, s.282-285.

FEDAYİ,Cemal.(1999), “Osmanlı Devletinde Şeyhülislamlık Kurumu”, *Osmanlı* C.6, Y.T.Y. Ankara, s.447-452.

FENDOĞLU,Hasan Tahsin.(1999). “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı* C.6, Y.T.Y. Ankara, s.453-469.

FEYZİOĞLU,H.Sezer,(2010), *Tanzimat Döneminde Kadılık Kurumu ve Şer’i Mahkemelerde Düzenlemeler*, Kitapevi Yay. İstanbul.

Gaziantep Ticaret Odası. Web sayfası.- **ERDAL**, Serdar. Özel Ege Lisesi, s.28-29.

GÖĞÜŞ, M.Oğuz.(1997), *İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep*, Cihan Ofset, Gaziantep.

GÖK, Nejdet. “Osmanlı Diplomatikasında Ferman ve Berat Arasındaki Benzerlik ve Farklar”, ngok.Konya.edu.tr, s.211-226.

GÖKBİLGİN,M.Tayyip.(1992),*Osmanlı İmparatorluğu Medeniyet Tarihi Çerçevesinde Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmi*, 2.Baskı, Enderun Kitabevi, İstanbul.

GÖNCÜ, Kürşat.(1988), *Gaziantep*. Gaziantep ticaret ve sanayi odası, Gaziantep.

GÖYÜNÇ,Nejat.(1999),“Gaziantep”,*Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan Gaziantep*, (Ed.Yusuf Küçükdağ), G.Ü. V.K.Y. Yayın No:6, Gaziantep, s.1-6.

GÜMRÜKÇÜOĞLU,O.Saliha.(2013),“İslam Aile Hukukunda Kadının Mehir Hakkına Toplum Bakış Açısı Üzerinden Bir Değerlendirme”,*Gazi Üniv. Fakülte Dergisi*, C.17, S.4, s.223-256.

GÜNEŞ,Mehmet.“19.yüzyıl Osmanlı Tarihinin Ana Kaynakları: Buyruldu ve İlmühaber Defterlerinin Tarihi”, *BOA*. İstanbul, s.205-232.

GÜRKAN,Menderes.(2011),“İslam Aile Hukukunda Kadına Tanınan Boşanma Yetkisi (Tefvîzü't-Talâk)”, *İ.H.A.D.* S.18, s.275-310.

GÜZELBEY,C.Cahit.(1992),*Gaziantep'ten Kesitler*, Ar Ajans Basım-Yayın-Reklamcılık, Gaziantep.

_____.(1969),“Cumhuriyet Öncesi Gaziantep Tarihi,” *Gaziantep yillığı* 1968, Ayyıldız Matbaası. Ankara, s.91-100.

İNALCIK,Halil.(2005),*Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adâlet*. Eren Yayıncılık, 2.Baskı, İstanbul.

KAHVECİ, Nuri.(2005),“Boşanma Sonucu Manevi Tazminat Olgusuna İslam Aile Hukuku Açısından Bir Yaklaşım”, *KSÜ İlahiyat Fak. Dergisi*, S.5, s.89-113.

KALKAN, P. Gülşah.(2015), “Gaziantep Adı Üzerine”, *S.B.D. C.5, S.9*, s.101-107.

KARASAKAL,Mehmet.(2010),*109 Numaralı Ayıntab Şer'iyeye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi(H.1165/M.1752)*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniv. S.B.E, Gaziantep.

KIVRIM,İsmail.“XVII. Yüzyılda Gaziantep Şehrinde Ailenin Oluşumu (1650-1700)”, *T.A.D.* s.357-392.

KOPAR,Metin.(2015),“Geçmişten Günümüze Gaziantep”, *Fırat'tan Volga'ya Medeniyetler Köprüsü* (Ed. R.Yarullina Yıldırım), Adıyaman Üniv. Yay. Yayın No:13, Mavi Ofset, Adıyaman, s.116-123.

KUZUCU,Serhat.(2016),“XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Antep'te Avarız Vergisinin Uygulanışı (Şer'iyeye Sicillerine Göre)”, *Gaziantep Üniv. Journal Of Secial Sciences*, Gaziantep, s.101-118.

KÜTÜKOĞLU, S. Mübahat.(1994), *Osmanlı Belgelerinin Dili(Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul.

OLGUN, İbrahim ve Drağsan, Cemşit.(2005), *Farsça-Türkçe Sözlük*, Murat Kitabevi Yay. Ankara, s.1-384.

ORTAYLI, İlber.(2001),“Osmanlı Devletinde Kadı”, *DİA*. C.24, GÜSAM, İstanbul, s.69-73.

ÖZBADEM, E.Sait.(2014),“Gaziantep İli Doğal ve Kültürel Peyjaz Potansiyeli İçin Yönetim Planı Önerisi”,*II. Ulusal Akdeniz Orman ve Çevre Sempozyumu*, Isparta, s.232-240.

ÖZDEĞER, Hüseyin.(1996), “Gaziantep”, *DİA*. C.13, GÜSAM, İstanbul, s.466-475.

ÖZLÜ, Zeynel.(2004), *XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep*, Gaziantep Büyük Şehir Belediyesi Kültür Serisi-1, Uğur Matbaası, Gaziantep.

ÖZTÜRK, Sait.(2001), “Kassâm”, *DİA*. C.24, GÜSAM, Ankara, s.579-82.

PAKALIN, M. Zeki.(1993), *Osmanlı Tarih Deyimler ve Terimler Sözlüğü II*, M.E.B. Yay, İstanbul, s.572.

SAMİ,Şemseddin.(1998), *Kamûs-ı Türki*, Alfa Yay. İstanbul.

ŞIVGIN,Hale.(200),“19.yüzyılın İlk Yarısında Ayntab”,*OTAM Dergisi*, S.11, Ankara, s.503-553.

TAŞ,Hülya.(2007),“İhtisâb Mukâta’ası Verilerinin Şehir Ekonomisi Açısından Anlamı: Ankara Örneği”, *U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.13, Ankara, s.409.

TOPAL,Şevket.(2006),“Korumaya Muhtaç Çocukların Bakım ve Gözetimi Açısından İslam Hukukunda Velâyet ve Vesâyet Yetkisi”, *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, C.6, S.3, s.249-273.

TOPALOĞLU,Bekir ve Karaman, Hayreddin.(1979), *Arap-Türkçe Yeni Kamus*, Elif Ofset, İstanbul.

UÇAR,Meltem.(2016),“Gaziantep Tarihi Su Sistemi ve Su Yolları”, *Mersin*, s.73-100.

UĞUR, Hüsni.(2013),“Geleneksel Şehir Dokularında Camilerin Morfolojik Analizi: Gaziantep Örneği”,*Artium Araştırma Makalesi*, C.1, S.1, s.27-32.

UĞUR,Yunus.(2010), “Şer‘iyye Sicilleri”, *DİA*. C.39, İstanbul, s.8-11.

ÜNLER, Ali Nadi.(1969), “Gaziantep savunması”, *Gaziantep yıllığı 1968*, Ayyıldız matbaası. Ankara, s.101-122.

YAKUT, Esra.(2015),“Klasik Dönem Osmanlı Aile Hukukunda Kadının Konumu”, *Anadolu Üniv. Hukuk Fak. Dergisi*, C.1, S.1, s.1-23.

YENER, Ş. Sabri.(1958), *Gaziantep kitabeleri*, Kardeşler Matbaası, Gaziantep.

YETKİN, Hulusi.(1969),“Gaziantep’in Coğrafi Konumu”, *Gaziantep Yıllığı 1968*, Ayyıldız Matbaası, Ankara, s.81-88.

YILDIZ, Ö.Şenay.(2016),“Gaziantep Camilerinde Görülen Bazı Güneyli Etkileri”, *S.T.D. C.25, S.1*, s.85-110.

YILMAZ, Metin.(2010), “Şurta”, TDVİA, C.39, T.D.V. Yay. İstanbul. s.242.

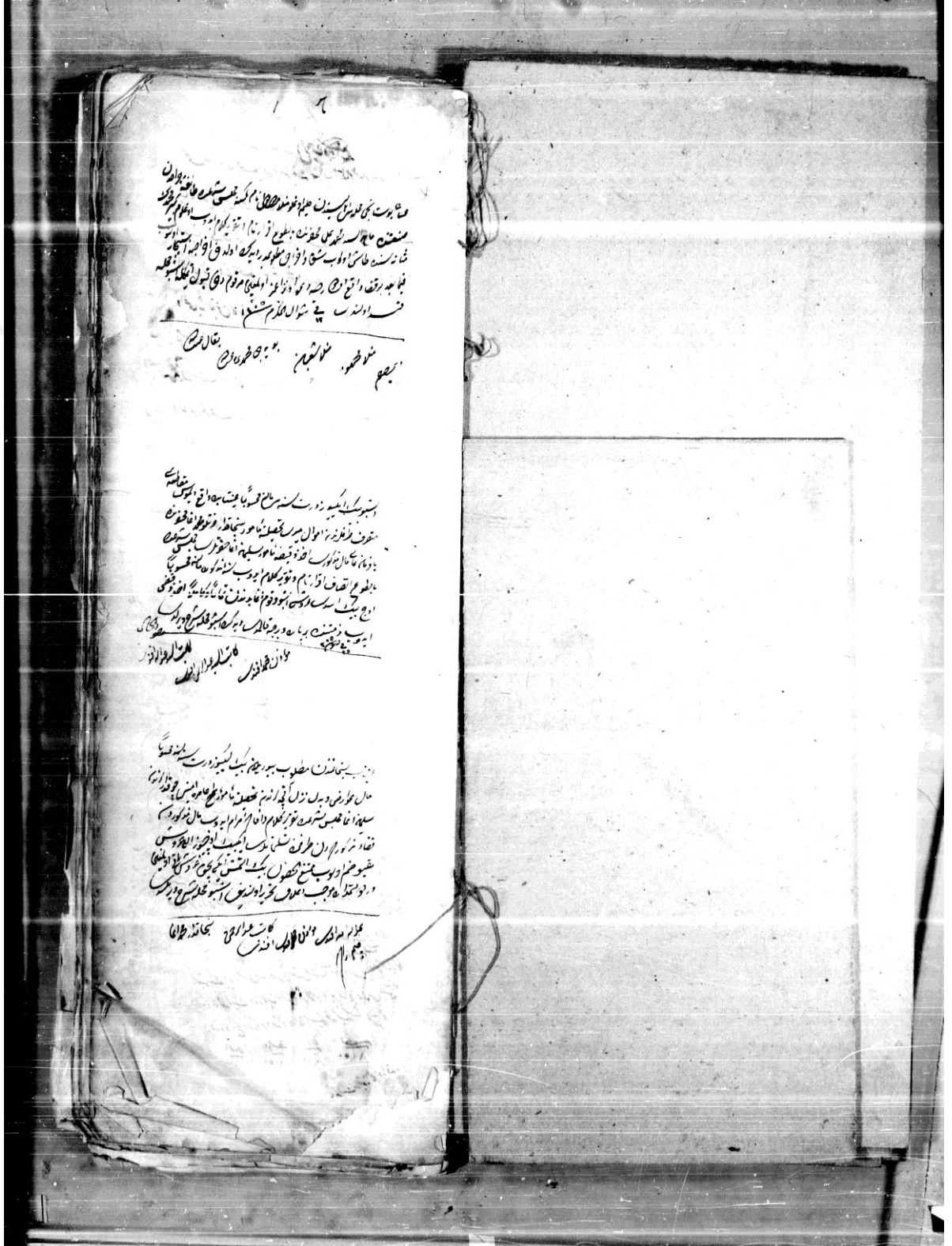
YILMAZÇELİK, İbrahim.(1988),“XVIII. Yüzyıl Osmanlı Araştırmaları”, Enderun Kitabevi, Kitap Matbaacılık, S.18, İstanbul, s.105-123.

YİĞİT,Ahmet.(2007),“Ayntap’dan Gaziantep’e: Bir Osmanlı Şehri Profili”, *Gaziantep Dört Taraflı Dağlar Bağlar* (Haz: Selahattin Özpalabıyıklar), Y.K.Y. GÜSAM, İstanbul, s.87-123.

YÜKSEL, Ali. “İslam Aile Hukukunda Boşanma Yetkisi ve Kadının Boşanması”, *U.S.A.D. C.7, S.32*, s.340-354.

_____.“Evlilik (Nikâh)”, *İslam Hukuku-1 Ünite-6. Uzem Ondokuz Mayıs Üniv. s.5.*

EKLER: 135 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİNDEN ÖRNEK
BELGELER



(The page contains handwritten Persian text, likely a manuscript or letter, written in a cursive style.)

[illegible]

۱۹۴۷
 ۱۹۴۸
 ۱۹۴۹
 ۱۹۵۰
 ۱۹۵۱
 ۱۹۵۲
 ۱۹۵۳
 ۱۹۵۴
 ۱۹۵۵
 ۱۹۵۶
 ۱۹۵۷
 ۱۹۵۸
 ۱۹۵۹
 ۱۹۶۰
 ۱۹۶۱
 ۱۹۶۲
 ۱۹۶۳
 ۱۹۶۴
 ۱۹۶۵
 ۱۹۶۶
 ۱۹۶۷
 ۱۹۶۸
 ۱۹۶۹
 ۱۹۷۰
 ۱۹۷۱
 ۱۹۷۲
 ۱۹۷۳
 ۱۹۷۴
 ۱۹۷۵
 ۱۹۷۶
 ۱۹۷۷
 ۱۹۷۸
 ۱۹۷۹
 ۱۹۸۰
 ۱۹۸۱
 ۱۹۸۲
 ۱۹۸۳
 ۱۹۸۴
 ۱۹۸۵
 ۱۹۸۶
 ۱۹۸۷
 ۱۹۸۸
 ۱۹۸۹
 ۱۹۹۰
 ۱۹۹۱
 ۱۹۹۲
 ۱۹۹۳
 ۱۹۹۴
 ۱۹۹۵
 ۱۹۹۶
 ۱۹۹۷
 ۱۹۹۸
 ۱۹۹۹
 ۲۰۰۰
 ۲۰۰۱
 ۲۰۰۲
 ۲۰۰۳
 ۲۰۰۴
 ۲۰۰۵
 ۲۰۰۶
 ۲۰۰۷
 ۲۰۰۸
 ۲۰۰۹
 ۲۰۱۰
 ۲۰۱۱
 ۲۰۱۲
 ۲۰۱۳
 ۲۰۱۴
 ۲۰۱۵
 ۲۰۱۶
 ۲۰۱۷
 ۲۰۱۸
 ۲۰۱۹
 ۲۰۲۰
 ۲۰۲۱
 ۲۰۲۲
 ۲۰۲۳
 ۲۰۲۴
 ۲۰۲۵
 ۲۰۲۶
 ۲۰۲۷
 ۲۰۲۸
 ۲۰۲۹
 ۲۰۳۰

دیسیدہ
الجمعیۃ الخیرۃ
نائبین الخیرۃ
۱۵ دھرمواری
۱۵ دھرمواری

[illegible]

ÖZGEÇMİŞ

ABDULLAH BİLİCİ, 1988 yılında Gaziantep'in Göksüncük Mahallesinde dünyaya geldi. İlkokul, ortaokul ve lise eğitim hayatını Gaziantep'in çeşitli okullarında tamamladı. 2010 yılında Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü kazandı. 2013 yılında aynı bölümü ilk 3 yılda tamamlayan öğrenci oldu. 2014 yılında Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesinde Pedagojik Formasyon Eğitimini tamamladı. 2015 yılında Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Tarih Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Eğitimine başladı ve halen aynı branşta eğitimine devam etmektedir.

VITAE

ABDULLAH BİLİCİ, came to the world in 1988 in the Göksüncük district of Gaziantep. Primary, secondary and high school education was completed in various schools of Gaziantep. In 2010, he won the History Department of the Science and Literature Faculty of Gaziantep University. In 2013, the student completed the same department in the first 3 years. In 2014, he completed the Pedagogical Formation Training at Gaziantep University Faculty of Education Sciences. In 2015, he started his Master's Degree in History at Gaziantep University Institute of Social Sciences and continues his education in the same branch.